

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN15691	ImageGroup:	I3CN15812
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ³⁶⁰ འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་དང་མ་འོངས་ཁ་ཕྱོགས། dga' ldan pho brang dbu brnyes nas lo 360 'khor ba'i rjes dran dang ma 'ongs kha phyogs/
Author:	n/a
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no.D32512
Original Publication:	bod mi'i khriims mthun gzhung dga' ldan pho brang dbu brnyes nas lo 360 'khor ba'i bka' drin rjes dran dang ma 'ongs mdun bskyod kyi kha phyogs/;1
Place:	d+ha ram sa la/
Publisher:	bod gzhung phyi dril las khungs/
Date:	2002
Volume:	2
Total Volumes:	2
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006. Comments: 18

བོད་མིའི་བྲིམས་མཐུན་གཞུང་དགའ་ལུགས་པོ་བྲང་
 དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༡༦༠ འཁོར་བའི་
 བཀའ་བྲིན་རྗེས་དྲན་དང་མ་འོངས་
 མདུན་བརྒྱུད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས།

བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Class No: 712

Acc. No. D: 32586

LTWA (Manuscript)

DHARAMSALA. H.P.

བོད་མིའི་སློམ་སྲིད་མཐུན་གཞི་དཀར་ལྗན་པོ་བྲང་

དབུ་བརྒྱུས་ནས་ལོ་ ༡༦༠ འཁོར་བའི་

བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་མ་འོངས་

མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས།

དེབ་ཐེང་གཉིས་པ།

བོད་གཞི་ཐུང་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཡོངས་ཁྱབ་འགྲེམས་སྤེལ་ཞུས།

(བོད་ཀྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་)

ཕྱི་དྲིལ་ཡིག་སྒྱུར་དང་དཔར་སྐྱུན་སྡེ་ཚན་ནས་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ག་དང་།
དེ་བུ་གཟུགས་བྱས་བཞོད། དཔར་སྐྱུན་ཁུས་དག་བཅས་ཁུས་ཏེ་
ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་སྐར་ཐང་དཔར་ཁང་དུ་དཔར་གཞི་
དང་པོ་བསྐྱུགས་པ་ལོ།

DIIR:002

The Department of Information and International Relations
Central Tibetan Administration
Dharamsala-176215
H.P., India

e-mail: diir@gov.tibet.net
www.tibet.net/www.tibet.com

དེ་བུ་ཐེར་འདིའི་གཞི་རྩའི་དཔར་སྐྱུན་བདག་དབང་བོད་གཞུང་ཕྱི་དྲིལ་ལས་
ཁུངས་ལ་ཡོད་ཀྱང་དེའི་ནང་དོན་ཡང་དག་པའི་དྲིལ་བསྐྱུགས་ཀྱི་ཆེ་ཡོང་
སྤྲད་ཚོགས་སྡེ་དང་མི་སྡེར་གང་ཞིག་གིས་བཅད་སྟོན་གནང་ཡང་
དགག་བྱ་མེད།

བོད་ཡིག་རྫོག་པ་པོ་ནམས་ནས་ཆ་འཕྲིན་དུ་བར་གཟིགས་རྫོང་ཡོད་ཆེ་
ཞལ་བྱང་གཤམ་གསལ་ལྷར་ཡིན།
www.tibet.net/www.tibet.com

Printed at:
Narthang Press, Gangchen Kyishong, Dharamsala - 176215 H.P.

ཕྱིན་བཅོམ་།

༡༡། །པོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་འཕགས་མཚོག་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་གདུལ་ཞིང་དུ་ཡ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པས་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་བཤུགས་པར་མཛད་པ་ལྟར། འཕགས་པའི་གདུལ་ཞིང་དུ་གྱུར་པའི་པོད་ཀྱི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱིར་མིག་བཏྲ་སྐབས་པོད་རྗེ་ཐོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བཙན་པོ་ནས་བཅེས་ན་མི་ལོ་ཉིས་ལྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་པ་དང་། རང་རེའི་ཁང་ཁུང་པོན་གྱི་གཞུང་དང་། དེང་དུས་གནའ་མས་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་གྱུ་བ་དོན་ནང་ལོ་བཞི་ལྟོང་བཟུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་གྱུ་བ་དོན་རྩེད་ཀྱི་ཡོད། པོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ནང་ཐོག་མར་མིའི་འཁྲོ་བ་བྱུང་བ་ནས་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་བར་མདུན་བརྒྱུད་བྱེད་པའི་པོད་གངས་ལྗོངས་ཀྱི་ལས་དབང་ནང་། བདག་གིས་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གང་གིས་ཀྱང་ཞབས་མ་བཅག་པའི་གནས་མཐའ་འཁོབ་གངས་ཅན་རྒྱལ་ཁམས་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་འདུལ་དཀའ་བ་དེ་ནམས་ཐར་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ལ་འཁོད་པར་གྱུར་ཅིག མཐའ་འཁོབ་དེའང་བདག་གིས་འདུལ་བའི་ཞིང་དུ་གྱུར་ཅིག བདག་འདྲེ་སྤྱིན་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཅིག འཁྲོ་བ་འཁྲོལ་བའི་དེད་དཔོན་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཅིག ལྷན་པ་སེལ་བའི་རྫོན་མེ་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཅིག དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཚོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ཡུལ་དེར་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་

གནས་པ་ལྟར་ཅིག་སེམས་ཅན་དེ་ནམས་ཀྱིས་དཀོན་ཅོག་གསུམ་གྱི་མཚན་
 ཐོས་དེ་སྐབས་སུ་སྒྲིང་ནས་བདེ་འགོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ལུས་ཐོབ་སྟེ་དམ་པའི་ཆོས་
 ལ་ཡོངས་སྟོན་པར་ལྟར་ཅིག་ཅེས་བུགས་བསྐྱེད་དང་། སྟོན་ལམ། དམ་
 བཅའ་བཅས་ཇི་བཞིན་བསྐྱབས་པ་གངས་ཅན་ལྷ་གཅིག་ཕྱག་ན་པོའི་ནམ་
 སྐུལ་རྒྱུ་སྟོན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་འཕྲིན་
 ལས་དང་། ལྷག་པར་ཡུལ་མཆོག་ཕྱག་ན་པོའི་སྐྱེ་ལྷེང་རིམ་ཕྱོན་ནམས་
 ཀྱི་སྐབས་ལོག་དུ་འབྲངས་ནས་རྒྱལ་འབངས་སེར་སྐྱེ་མཆོག་དམན་ཆང་མས་
 དུས་དང་འཆོམས་པའི་རྒྱལ་ཐབས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འདུག་པ་ཡ་རབས་བཟང་
 པོའི་རྒྱལ་ལ་གནས་པའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཐང་དར་ཞིང་། ཡུལ་
 བཞུན་གོང་དུ་འཕེལ་ནས་བདེ་སྐྱིད་མི་སྟོན་རང་སྐྱིད་ཅི་བདེར་གནས་པའི་
 དུས་སྐབས་ཆེས་བཟང་པོ་བྱུང་ཡོད་ལ། ཡང་ལས་འབྲས་རྒྱུ་བཞིན་སྟོགས་
 དེ་སྐྱེ་དོན་རས་སུ་པོར་ནས་སྟེར་གྱི་ཁེ་བྲགས་དང་། སྟོགས་རིས་འབྲེན་
 འབྱེར་ལ་བརྩོན་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཐང་བྱི་ཞིང་ཡུལ་བཞུན་
 ཉམས་དམས་དང་། མི་མང་ནམས་ཀྱང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་མེད་པར་
 དབུགས་རིང་ནར་མར་འབྲིན་དཀོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དཀའ་སྤྱད་མི་
 བཟད་པ་སྟོང་དཀོས་པ་བྱུང་ཡོད། གོང་གསལ་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རིམ་ལ་སྐར་
 དན་དེར་བསྐྱར་གྱིས་བྲན་གསོ་དང་། ཉམས་སྟོང་སྟོགས་བསྟོམས་བྱས་དེ་
 ང་ཆོས་མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་གྱི་ཁ་སྟོགས་ཡང་དག་པ་འཆོལ་རྒྱ་ནི་རང་
 ཅག་གངས་ཅན་པོད་དང་པོད་མི་རིགས་བཅས་པ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་
 འཆོ་ཞིང་རྒྱན་གནས་བྱུང་པ་དང་། ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་སྐབས་ཆེའི་

ལྷོག་མེད་གྱི་བཟོད་ལམ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༧ ལོ་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པར་བཞུགས་ཆེ་མེད་
ཡ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དག་དབང་ལྷོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་པོ་
མཆོག་ཁམས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོ་སྐྱེ་དང་། ལྷག་པར་གདུལ་ཁིང་སྤུ་ལའི་སྤྲན་
ལྷོངས་གྱི་བཟན་དང་འགྲོ་བའི་མགོན་དུ་སྐྱེའི་མཆོན་དཔེའི་དཀྱིལ་འཁོར་
གྱི་མེ་དོག་བཞད་ཅིང་། གངས་ཅན་གདུལ་བྱ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་མ་ཟད།
སྐབས་དེའི་ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་དང་། རྒྱལ་ཕྱན། ལུང་ཆན། སྤྱིད་
དོན་ལས་རིགས་པ་སོགས་གཅིག་འོག་གཅིག་དུ་མ་འདུས་པའི་ཡོ་ལངས་
འཁྲུགས་ཟིང་དང་། བོད་སིལ་བུའི་སྐབས་སུ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་
འབྲེལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༩ ལོར་བསྐལ་པ་དུ་མའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་
དང་། ལྷག་པར་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་གསུམ་པ་དང་བཞི་པ་གཉིས་དང་ལས་སྟོན་
དམ་ཆེག་གི་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་བ་ལྷན་ཁིང་བཟན་ལ་ལྷག་པར་དད་པའི་ཆེན་
པོ་དོར་གྱི་དད་འདུན་སྟོབས་བྱགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་ནས་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་སྤྱིད་
དབང་གི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་ཁྲིར་བཞེངས་ནས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སིལ་
པོར་གྱུར་པའི་སྤྱི་དང་། འགྲོ་རྒྱལ་མངའ་ཁོངས་གོང་བུ་གཅིག་འགྱུར་
ལ་མངའ་དབང་བསྐྱར་བར་མ་ཟད། བོད་གྱི་ཆབ་སྤྱིད་དང་། དཔལ་འཕྱོར་།
ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ཡང་དག་པའི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན། རྒྱལ་ཁབ་
གྱི་གཅིག་གྱུར་བརྟན་ཉིང་བཅས་དུས་ཟུང་ནང་ཨེ་ཤ་ཤེའི་ཁྲལ་སྟན་པར་
གྲགས་པའི་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཕྱི་མོར་སོན་ནས་བོད་རྒྱལ་ཁམས་མངའ་

ཐང་རྒྱས་པར་མ་བཟད། ཉེ་འཁོར་དེ་མ་ལ་ཡའི་ཡུལ་གྱི་ཁག་དང་། རྩལ་
 པར་ཆེན་པོ་དོར་དང་། མན་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱ་སྤྱི་དང་། གདུལ་བྱ་བྱངས་
 ཡས་དཔག་དུ་མེད་པ་ཆོས་སྤྱི་མཛད་ཐབས་འཕྲིན་ལས་དང་སྟོབས་ཀྱི་
 འཁོར་ལོས་འདུལ་བར་མཛད་དེ། གང་གི་མཛད་འཕྲིན་མཆོན་སྟན་གྱིས་
 ཁྱབ་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུ་ཆབ་སྤྱི་བཟན་སྟེང་མངའ་ཐང་རྒྱས་པ་
 དང་། ཆོས་དང་རིག་གནས་གོང་འཕེལ་གྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་དར་རྒྱས་
 ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། རང་རེ་གངས་ཅན་ཆབ་འབངས་ནམས་ལ་མཆོན་
 ན། དུས་དེ་ནས་ད་ལྟ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་མདུན་བརྟུན་བྱེད་
 པའི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟུན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་པོད་མིའི་ཁྲིམས་མཐུན་དགའ་
 རྩལ་སྟོབས་གཞུང་རྒྱན་མཐུད་གནས་པ་དང་། བུམས་པ་དང་། འཆེ་བ་
 མེད་པའི་ལྷ་གྲུབ་ལ་གཞི་བཙུག་པའི་སྤར་སྟོལ་བཟང་པོ་མི་ཉམས་རྒྱན་འཛིན་
 ཐོག་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་མེ་ཉོག་གང་ལ་འཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ་
 འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པར་ལྷ་ལྷ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེད་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
 དབུ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་ལོག་རྒྱལ་སྤྱི་དུས་བབ་འཕོ་འགྱུར་དང་། པོད་མིའི་
 མདུན་བརྟུན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་འཆམས་པའི་དེང་དུས་མང་གཙོའི་ལམ་
 སྟོལ་དང་། སྟོལ་རྒྱན་གྱི་ལེགས་ཆ་ཡོངས་སུ་ཆང་བའི་གནས་བབ་བཟང་
 པོ་ཞིག་རང་རེ་བཙན་སྟེལ་དུ་གནས་རིང་བརྒྱན་པ་འདི་ནི་རང་རེའི་རྒྱལ་
 རབས་ལོ་རྒྱུས་ནང་གསེར་བྲིས་འབྱུང་དོད་དུ་བཀོད་འོས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསེར་
 ཕྱེད་ལྟ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ང་ཆོས་མཛོན་པར་བརྟུན་དེ་རྗེས་དྲན་དང་།
 སྤར་སྟོལ་ལེགས་ཆ་བཟང་པོ་ནམས་ད་དུང་རྒྱན་འཛིན་ཡང་དག་པ་བྱས་ཏེ་

མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་ཆོག་པར་མ་ཟད། འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་
བཀྲིན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡང་དག་པ་འབྲང་རྒྱ་ནི་མ་འོངས་འདོད་འདུན་ཡོངས་ཀྱི་
རྒྱ་སྟོན་ཡིན།

པོད་རབ་བྱུང་རི་ཟླའི་རྒྱ་དྲུག་པ་ཆོས་སྤྱིན་གྱི་མངའ་བདག་
གནས་བསྐྱོས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་
ལུགས་ཟུང་སྲིད་དབང་དབྱ་བ་རྟེན་ཏེ་ཆབ་སྲིད་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་
རྒྱབས་ཆེ་ལྡན་པའི་མི་ལོ་ ༡༤༠ ནི་ལ་པོ་འཁོར་བའི་སྤྱིར་བཏང་མ་ཡིན་
པའི་རྒྱབས་ཆེན་གྱི་ལོ་ཞིག་འཁེལ་ཡོད། བཅན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་ནས་ལོ་
རྒྱུས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་རྒྱབས་ཆེ་དེ་དག་ལ་བླན་གསོ་
དང་། རང་ཅག་ནམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པའི་གཅེས་ཞོར་ཁག་སྤར་བས་མི་
ཉམས་གཅེས་འཛིན་ཡོང་ཆེད་ལོ་འཁོར་དུས་བླན་སྤྱང་བཅི་གཟབ་རྒྱས་ཀྱི་
མཛད་ཕྱོགས་གཏན་འཁེལ་གནང་ནས་གཞིས་བྱེས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་དང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་ནང་འདས་པའི་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཡང་དག་པའི་ངོས་འཛིན་
ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་རང་རེའི་བདེན་དོན་འཐབ་ཅོད་ཐོག་སྤར་བས་མདུན་བསྐྱོད་
རྒྱལ་འདེད་ཀྱི་མཐོ་རྒྱབས་འཕྱར་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ནད་དེ་ཡང་དག་
པ་དང་། དུས་སྐབས་འཕྲོ་འགྱུར་གྱི་གལ་ཆའི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

ང་ཆོས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དུས་རབས་ཉེར་
གཅིག་པའི་དུས་འགོ་འདི་ནི་བོད་གངས་ཅན་རྫོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་
ཐད་ནས་བཀད་ན། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་སྤར་སྟོན་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་
གྱི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་སྟོན་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་དེང་རབས་ཀྱི་མི་མང་མང་གཙོའི་

ལམ་སྟོལ་སྟོགས་སུ་འཕྲོ་འགྱུར་གཏོང་བཞིན་པའི་བར་བཞུགས་དུས་སྐབས་
 བེག་ཡིན་པ་དང་། གངས་ཅན་པོད་མི་རིགས་རྒྱན་མཐུད་གོང་འཕེལ་གྱི་
 ཆ་ནས་བཟང་ན། ང་ཚོའི་མི་རབས་ནན་པ་མང་ཆེ་བ་རིམ་བཞིན་རྒྱུགས་
 འགྲོ་བ་དང་། མི་རབས་གསར་པ་ནམས་རྒྱན་མཐུད་འཆར་ཡོངས་དང་ཡར་
 རྒྱས་འགྲོ་བའི་བར་བཞུགས་གྱི་འཕྲོ་འགྱུར་དུས་མཚམས་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ་སླེབས་
 ཡོད་པ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕྲོ་འགྱུར་གྱི་རོལ་ནས་བཟང་
 ན། པོད་རང་དབང་གི་བྱང་བདེན་འཐབ་ཚེད་ལ་མཐའ་མའི་རྒྱལ་ཁ་ཚེད་
 ལེན་གྱི་འགག་ཅའི་འཕྲོ་འགྱུར་གྱི་དུས་རབས་བེག་བཅས་ཆགས་ཡོད་པར་
 བརྟེན། ང་ཚོས་སྤར་བྱང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཡང་དག་པའི་སྟོགས་བརྩོམས་
 བྱས་ཏེ་ཅ་ཆེའི་ལེགས་བྱང་བཟང་པོ་ནམས་སྤར་བས་གཅེས་འཛིན་དང་།
 རྒྱན་མཐུད་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས་པར་མ་ཟད། དུས་བབ་འཕྲོ་འགྱུར་
 ལ་གཞིགས་པའི་གསར་གཏོད་ཡར་སྔོན་དགོས་པ་ནམས་གོ་སྐབས་དམ་འཛིན་
 གྱི་གོང་འཕེལ་མདུན་བརྩོད་བྱས་ནས་པོད་གངས་ལྗོངས་རྒྱན་གནས་འཆོ་
 ཞིང་མངའ་ཐང་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཆེད་ལེགས་སྦྱེས་འབུལ་རྒྱ་ནི་
 གངས་ཅན་ཆབ་འབངས་སྤྱི་དང་། རྒྱལ་པར་མི་རབས་གསར་པ་ནམས་གྱི་
 གཡོལ་ཐབས་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁྱ་ན་མེད་པའི་འགན་
 འཁྲི་ཡིན།

པོད་གཞུང་གི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་རང་གཞུང་གི་མངའ་སྟོགས་
 བཟང་པོ་གཞིར་བཟུང་སྤྲེལ་ “པོད་མིའི་ཁྲིམས་མཐུན་གཞུང་དགའ་རྒྱན་
 སོ་བྱང་སྟོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིད་དབང་དབུ་བརྩེས་

ནས་ལོ་ ༡༧༠ འཁོར་པའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་ལོ་རྒྱུས་ལ་དྲན་གསོ་དང་། མ་
 འོངས་མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་ལ་འཁོལ་བ་” ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཕྱི་
 སྤྱོད་སྤྱི་ལ་བརྒྱགས་ལས་དོན་དང་། ནང་ཁུལ་སློབ་གསོའི་ཆབ་སྲིད་པས་མ་
 སློབ་ལས་དོན་གྱི་ཤུད་སློབ་མང་པོ་ཞིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པ་ལྟར་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་
 ༥ ཉིན་རང་གཞུང་པག་འཕྲོན་གྱི་པ་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་
 སློབ་མང་བརྟན་འཛིན་མཆོག་ནས་རང་གཞུང་དཔུས་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་སྤི་
 ལྷའི་ལས་ཤུད་ཆེ་ཤ་ཡོངས་རྫོགས་དང་། ན་སའི་གཏུག་མར་གནས་པའི་
 མི་མང་ལ་མཁས་པའི་གསུང་བཤད་གལ་ཆེ་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་དང་། ཡང་
 ཕྱི་ཆེས་ ༧ ཉིན་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་མཁས་པའི་བཤེས་ཆེན་ཆོག་གས་
 སིག་གོ་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་པོད་གཞུང་དག་འཕྲན་སོ་བྲང་གི་ཆབ་སྲིད་
 དང་། ལོ་རྒྱུས། ཆོས་རིག་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཞེད་རྒྱུན་བཟང་པོའི་
 གཞུང་གི་ལམ་ཁྲོལ་ཐད་མཁྱེན་རྒྱ་ཡངས་པའི་བཞུགས་སྐྱར་ཁུལ་དུ་རྒྱུན་
 བཞུགས་གཞུང་ཞབས་ལས་ཟུར་ཁག་ཅིག་གདན་འདྲན་ཞུས་ནས་ཆེད་ཚོ་མ་
 དང་། གསུང་བཤད་གནང་སྟེ་པག་འཕྲོན་རྒྱུས་ཡོད། ཡང་
 གཞིས་ཤེས་པོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྱོན་གྱི་མཁས་དབང་ནམ་པ་དང་། རིག་
 གནས་ལས་དོན་པ་སོགས་ལ་ཆེད་ཚོ་མ་འཕོད་རྒྱལ་ཞུས་པར་སྐྱག་བསམ་
 མཆོག་དུ་ཡངས་པའི་མི་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་ནས་པོད་དང་པོད་མིའི་ལས་དབང་
 ལ་ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོས་ད་ཕན་གསུང་བཤད་དང་། ཆེད་ཚོ་མ་མང་པོ་ཞིག་
 འཁྱོར་བ་དེ་དག་ནང་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ཆོས་དང་རིག་གཞུང་། དངོས་
 པོའི་དཔལ་ཡོན་སོགས་ཀྱི་ཐད་ནམ་དཔྱོད་ལྟན་པའི་དཔུང་སྐྱོང་གནང་སྟེ་

ལོ་རྒྱུས་ཚྭ་གསལ་བ་སྒྲིམས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་མང་པོ་ཞིག་མཁོ་འདོན་གནང་ཡོད་པར་
མ་ཟད། མ་འོངས་བཅོད་ལམ་གྱི་དགོངས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་
འཁོད་ཡོད།

ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་བཀའ་སློན་ཁྲིམ་པ་མཆོག་དང་། མཁས་པའི་
བཅོ་ཆེད་ཐོག་སྤྱི་འཐུས་ཆོག་མཆོག་གིས་དབུས་སྤྱོད་ཅན་ཁག་གི་
གསུང་བཤད་ནམས་ཚྭ་གསལ་བ་སྒྲིམས་ལུས་ཏེ་པར་བསྐྱུན་གྱིས་ “བོད་མིའི་
ཁྲིམས་མཐུན་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ ༡༩༠ འཁོར་
བའི་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་དང་མ་འོངས་མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་ཁ་སྤྱོད་ལ་འཆོལ་བ།”
ཞེས་པའི་དེབ་ཐྱེད་དང་པོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་
ཆེའི་སློག་པོ་ནམས་ཀྱི་སྤྱན་ལམ་དུ་ཡོངས་ཁྱབ་འབྲེམས་སྤེལ་ལུས་ཟིན་པ་
དང་། ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གཉིས་རིང་
གངས་རྒྱུངས་གཞིས་ཁྲེས་གཞུང་དམངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ནས་བོད་གཞུང་དགའ་
ལྷན་པོ་བྱང་སྤྱོད་ལས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་བྱལ་བའི་ལུགས་ཟུང་སྤྱིད་
དབང་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་རྒྱུ་ ༡༩༠ འཁོར་བར་བཀྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ལོ་
འཁོར་དུས་དྲན་སྤྱང་བཅིའི་གནང་སློ་ཁག་ཏེ་ཅང་ལེགས་ཀྱུབ་བྱུང་བའི་
དཔེས་ཞོན་སྐལ་བཟང་དགའ་ཞོན་ལ་སྤྱོད་པའི་སྐབས་འདིར་ཕྱི་དྲིལ་ལས་
ཁུངས་ནས་སྤྱིར་ཡང་འགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐང་དོར་བཀའ་
སློབ་དང་། བཀའ་སྤྱིའི་གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤད། ཆབ་འབངས་ནམས་
ལ་རང་དབང་སྐྱོང་ཞེགས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཆེད་སྐུལ་གནང་སྟེ་བཅོན་གྱི་ལོ་བོད་
མིའི་སྤྱི་ཆོག་གསལ་ཀྱི་མཁས་དབང་ནམ་པ་དང་། རིག་གནས་ལས་དོན་པ། དོན་

གནེར་ཅན་སོགས་ནས་ཆེད་ཚྭ་མང་པོ་ཞིག་འབྱར་བ་འདེམས་སྒྲུག་ལུས་
 ཏེ་ཚྭ་གས་བསྒྲིགས་ཀྱིས་དེབ་ཐེར་གནེས་པ་ཡོངས་ཁྲབ་དུ་འདོན་སྤེལ་ལུས་
 ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་ཐུགས་སྐྱབ་ཆེར་བསྐྱེད་ཡོང་བ་ལུ་རྒྱ་དང་། ད་དུང་དེའི་
 ཐོག་སྤར་བས་མང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་
 མཐོ་འདོན་བྱས་ཏེ་རང་རེའི་ཆབ་སྲིད་དང་། ལོ་རྒྱུས། ཆོས་དང་རིག་
 གནས། སྤྱི་ཚོགས་རིག་པ། རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་
 རྩོ་ཀྱན་ནས་ཡར་རྒྱས་དང་། ལེགས་སྒྲིག་ཁ་སྐྱོང་བཅས་ཡོང་བའི་ཆེད་
 དུ་རང་རྒྱས་གང་ཡོད་ཀྱི་ལེགས་སྒྲིས་འབྲུལ་དགོས་པར་མ་ཟད། ར་ཆོས་
 རང་གི་ལག་དུ་ཡོད་པའི་ནོར་བུའི་རིན་ཐང་ངེས་པར་གཤམ་པ་བྱས་ནས་ད་
 ཡོད་ཁག་མང་གཞི་བྱས་ཏེ་ཚྭ་གས་ཡོངས་ནས་དུས་དང་འཆ་མས་པའི་འཕེལ་
 རྒྱས་བཏང་སྟེ་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་དང་། བོད་མི་རིགས་འཕྲོ་ཞིང་རྒྱ་ན་
 གནས་ཐུབ་ཆེད་དད་འདུན་དམ་ཆིག་དང་། ལ་བྱ། རྒྱག་བསམ། སྤྱིང་
 རྩོ་བས་བཅས་གཡོ་བ་མེད་པའི་རྩོ་ནས་གཟེངས་སུ་ཐོན་པའི་ལེགས་སྒྲིས་
 འབྲུལ་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ནན་པོ་ལུ་རྒྱ་དང་། ད་རེས་ཀྱི་ལས་འགུལ་འདིའི་
 ཐོག་གསུང་བཤད་དང་། ཆེད་ཚྭ་གནང་མཁན་སོགས་ཆར་པ་ཆུ་གྲོགས་
 ཀྱི་ཐུགས་ཁུར་གནང་མཁན་ཆང་མར་ལེགས་གསོའི་བསྐྱགས་བརྗོད་དང་
 ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལུ་རྒྱ་དྲུག་ཡིན།

འདིར་ནན་བཤད་ལུ་རྒྱ་རྒྱུར། གོང་གསལ་རང་དབང་སྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་
 རྩོ་ཆན་ནང་བཀོད་པའི་ཆེད་ཚྭ་ཁག་གི་བརྗོད་གཞི་དང་། བརྗོད་བྱ། རྗོད་
 བྱེད་ཆིག་སྒྲུར་བཅས་འབྲེལ་ཡོད་ཚྭ་པ་པོ་དོ་བདག་སོ་སོའི་དགོངས་ཚུལ་

བཞེད་དོན་སོར་བཞག་བྱས་པ་ལས། རང་གཞུང་གི་དགོངས་ཚུལ་ཡིན་པས་
ཁྱབ་པ་མེད་ན། དེ་དོན་རྒྱ་ཆེའི་ཚོག་པ་པོ་ནམས་ཀྱིས་ངེས་པར་དགོངས་
འཇགས་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས།

པོད་གཞུང་མི་དེལ་ལས་ཁུངས་ནས།
མི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༤ ཉིན། །

དཀར་ཆག

དོན་ཆན།

ཤོག་གྲངས།

༡ གྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་བླང་དོར་བཀའ་སྒྲིབ། ༡

༢ གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་ཁག་གཉིས།
བོད་མི་མང་གྱི་འབྲུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད། ༧
བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གི་གསུང་བཤད། ༡༥

༣ རང་དབང་གི་སྐྱེད་སླེགས།
བྱང་ཅེ་མཁན་པོ་སྒྲོ་བཟང་ཆེ་དཔལ་གྱི་ཆེད་ཚོམ།
རྟོགས་བརྗོད་དད་པའི་རང་མདངས། ༡༧
རྟ་ར་བཀྲས་མཐོང་བྱུང་བསྟན་ཆོས་དར་གྱི་ཆེད་ཚོམ།
གནམ་བསྐྱོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ཆེན་པོའི་བྱང་བ་མདོ་
ཚམ་སྐྱེད་བ། ༡༩

འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་པ་ར་དགེ་སྒོང་ནམ་ཐུལ་དབང་ཆེན་གྱི་
 ཆེད་ཚོམ། བོད་གངས་ཅན་སྒོངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
 པའི་མེ་ཏྲིག་གང་ལ་བབས་པའི་ལྷ་སྐལ། ༩ ༩

མེར་བྱས་སྒོབ་དགེ་ལྷ་ཅེ་བ་ཇེ་དྲུང་བཞུན་འཛིན་གྱི་
 ཆེད་ཚོམ། ཡུལ་མཆོག་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་ངག་དབང་
 སྒོ་བཟང་ཐུ་མཆོད་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་དྲན་པ་མ་བཅོས་
 ལྷག་ཏུ་གྲོལ་བ་དད་གསུམ་གིང་རྟ། ༩ ༩

དགའ་མར་སྒོབ་དགེ་ཚུལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་གྱི་ཆེད་ཚོམ།
 ཇེས་དྲན་ལྷག་བསམ་ནོར་བུའི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ། ༩ ༩

བོད་གཞུང་སྐྱན་ཅིས་སྒོབ་དགེ་བཞུན་པ་བཀྲ་གིས་ཀྱི་
 ཆེད་ཚོམ། དགའ་ལྷན་ལོ་བྱང་དབྱ་བཞེས་ནས་ལོ་ ༡༦༠
 འཁོར་བར་དྲན་གསོ་དང་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་ཁ་ཕྱོགས་ལས་
 འཕྲོས་པའི་བསམ་གཞིགས། ༩ ༩

ས་རྒྱ་རིགས་སྒོབ་ཀྱི་ཚོམ་དགེ་ཆབ་བྲག་ལྷ་མོ་སྐབས་ཀྱི་
 ཆེད་ཚོམ། བོད་ཀྱི་ཕྱིད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་འཆར་སྐང་
 མོར་བྱ། ༡༦༦

བོད་གཞུང་གིས་རིག་ལས་བྱེད་ཆུང་ཆེ་རིང་གི་ཆེད་ཚོམ།
 བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་ཕྱོགས་ལས་ནམ་ཁུལ་དབུ་
 བརྟེས་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་། དབུ་བརྟེས་མེས་ཀྱི་གྲུབ་
 འབྲས་འགའ་ཞིག་དམིགས་བཀར་དུ་སྒྲིང་བ་ཕྱི་རབས་
 གཞིན་རྩའི་གདང་འཛིག་..... ༡༥༤

དགའ་ཤར་ནགས་བོད་ཆོ་བཟང་ཡུན་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་ཚོམ།
 བཟླ་གས་བཅོད་ཞི་བདེའི་འདུ་མ་རྒྱབས། ༡༥༥

དགའ་ཤར་བྱམས་པ་འཕེལ་བྱས་ཀྱི་ཆེད་ཚོམ།
 བཀྲིན་མེས་དྲན་གྱི་མཆོད་སྤྱིན་བྱང་དུ། ༡༥༥

དགའ་ཤར་ལུང་རིགས་ལྷག་པའི་ཆེད་ཚོམ། དགའ་ལྡན་
 མོ་བྱང་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་པའི་མཁྱིན་དབྱངས། ༡༥༧

ཀེའི་བྱེས་དགོན་སློབ་གཉེར་བ་ཆཱ་རུ་མའི་ཐབས་མཁས་
 ཀྱི་ཆེད་ཚོམ། ལུ་ཚོ་ལ་བཤད་པའི་ཡགོང་ས་ལྟ་བུ་ཆེན་
 པོའི་རེ་བཞག་གི་ཕྱོམ་ཆོག་བཅིང་པོ། ༡༥༩

རེབ་གོང་བྱེས་ཀྱི་ཆེད་ཚོམ། བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་
 མོ་བྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་མདོར་ཅམ་བཅོད་པ། ༡༦༠

ལྷ་སྡེ་གནས་ལོ་ཡག་གི་ཆེད་ཚུམ། དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་
 ལྷ་བས་ཀྱི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བྲལ་བསྟེ་ལམ་ལུགས་སྟོར་
 ཟུར་ཅམ་སྒྲིང་བ།..... ༡༡༩

གཡག་སྡེ་བ་སློ་བཟང་སྦྱན་པའི་ཆེད་ཚུམ། བཀའ་དྲིན་
 ཟླ་མེད་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ངག་གི་དབང་ལྷག་འཛིགས་
 མེད་གོ་ཆ་ལུབ་བརྟན་ལང་ཚོའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོའི་
 བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་དྲན་ནིང་མ་འོངས་འདོད་གསལ་
 མཆི་ཞག་གི་རྒྱ་མཚོ།..... ༡༡༩

༩ བདེན་ཆོག་སྟོན་ལམ་བཞུགས་སོ། ༡༢༡

གྲིང་པ་གསུམ་ན་རོ་མཚར་རྒྱ་མེད་པ། །ཟུ་རྒྱུ་མ་ར་ལྟར་འཕགས་ཐམས་ཅད་མཆིན།།
 བཅས་མྱེད་བཞུན་འགྲོ་ཡོངས་ཀྱི་གཙུག་ནོར་ཆེ། །རྒྱལ་མཆོག་ཕྱག་ན་བསྟོོ་ཞབས་བཞུན་གསོལ།།
 སེང་འབྲམས་རྒྱལ་བ་ཀྱན་གྱི་མཛད་པའི་ཁུར། །མྱེད་སྟོོབས་ཐུག་པར་བཤུད་པའི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི།།
 འཕྱིན་ལས་ཀྱན་མཚན་མོར་ཤུའི་མྱེད་པོ་ཅན། །འཁོད་པ་ཁི་བཞིན་རྒྱུན་གྱིས་འབྲུབ་བྱུར་ཅིག།

བཞུགས་ཆེ་མེད་ལགོང་ས་ལྷ་མིའི་ནམ་འདྲན་ཁུ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ (༡༦༡༧-༡༦༥༡)

ཕྱལ་པོ་ཁྱིའོང་ཁྱེད་པཅན་ཉིད་ ལྷ་གསུང་བྱུགས་ཡོན་འཕྲིན་ལས་ཁུ་ འཕྲུལ་ཁུ་བསྐྱར་བའི་ཕྱོད་ས་སུ་
འབྱུར་ བྱང་མིང་འདུལ་ཕྱོད་མཐམ་སའི་བདག་ ཟ་ཏོར་རིགས་ལས་ཟུ་པཱོན་བཞད་

པོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་ལོ་བྱང་པའི་རྩེ་ཁྲིད་ཁྲི་མག་ལུ་པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ (༡༦༥༡-༡༧༠༥)

ངེས་ཆོག་གཟུངས་དང་སྒྲོབས་པར་དབང་སྐྱུག་པའི། མཆོད་བྱང་རྫོག་ཉེར་མགུར་གྱི་བྱམ་བཟང་ནས།

རྒྱལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོས་དཀར་བདུད་ཅིའི་རྒྱུ། རྣམ་མང་འབྲོ་ལ་སྒྲོལ་མཁས་ཁྱིད་བྱལ་ལོ།

བཞུགས་ལ་ལྷག་པར་དད་པ་ཉོར་གོ་མེད་མེད་པ་ཞིག་གི་བཞུགས་འཇིག་ཆོས་སྤྱུལ་མཆོག་ (༡༥༤༣-༡༦༥༩)

ལྷོ་རྩ་ཡང་མཐའ་དམག་ལམ་པ་དུ་མ་ཐུག་ཐུག་ལེ། བཟུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷོ་རྩ་ཡང་ལྷོ་རྩ་ཡང་།

ཤོད་ཁྲིམས་དར་བཅའ་ཤོད་པ་ལྷོ་རྩ་ཡང་ལྷོ་རྩ་ཡང་། བཟུང་བ་ཆེན་པོ་ལྷོ་རྩ་ཡང་ལྷོ་རྩ་ཡང་།

འཛིན་ཆེན་མོ་ལ་སོང་ན་ཞུ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཁྱིམ་གྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཤོར་བ་ཞུས་པ་ལ་ཆེན་པོ་ཀླུང་།

ཆེན་པོ་འཛིན་པས་ཀླུང་པ་ལ་སོ་ཆེན་པོ་འཛིན་པ་ལ་སོ་ཆེན་པོ་ཀླུང་ས་ལོ་མཆོག་ཀྱི་

མཆོག་ལྷུང་བ་ཞིན་ཅི་པ་མཆོག་ཀྱི་མཆོག་ཀྱི་ཀླུང་།

འཛིན་ཅིན་མཆོད་པ་ཉིད་དུ་ལེ་འཁོར་ལུ་འཛིན་པ་ འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་འཛིན་པ་

དཔེ་ཏར་བྱུང་པའི་རྒྱ་རྩ་གསལ་ཡུམ་དང་། ཁོན་པོ་འཁོར་ཆོག་སྤྱི་མཆོད་ཆུང་ཆུང་།

དགའ་བ་དཔལ་ཆུན་ཞེ་བཞིའི་ལོ་བྱང་ཆེའི། ཁོན་ཞིད་ཆུང་དུ་འཇུག་པའི་མངའ་མང་དར་།

ཆབ་ཞིད་པན་ཅིང་དུ་མོག་པཅེན་པ་ལོགས། ཁྱི་རྒྱས་དབང་དཔ་འཛིན་ལས་མ་ལུས་བཟུང་།

སྤྱི་ནོར་ལགོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བྱི་ལོ་
 ༡༠༠༡ ཟླ་ ༦ ཆེས་ ༩ ཉིན་པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་
 བྱང་དབུ་བརྟེས་ནས་མི་ལོ་ ༡༦༠ འཁོར་བའི་
 བཀའ་ངོན་རྗེས་ངན་གྱི་དུས་སྟོན་མངོད་
 སྟོན་ཐོག་སྐུལ་བའི་བཀའ་སློབ།

༡༡། །དམ་ཆོག་ལ་སྐྱེ་འབྲེལ་བའི་ཆོས་ཀྱོགས་སེར་སྐུ་པོ་མོ་ཞན་གཞོན་
 ཚང་མར་ཞུ་རྒྱུར། དེ་རིང་འདི་གར་དུས་ངན་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་རྗེས་ངན་
 བྱེད་གྱི་ཡོད། ད་ལྟ་བཀའ་སྟོན་ཁྲི་པ་དང་། ཆོགས་གཙོའི་གསུང་བཤད་ནང་
 གསལ་བ་བཞིན་འདས་པའི་ལོ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལྷག་ཙམ་སོང་རིང་དགའ་ལྡན་
 པོ་བྱང་གིས་སྲིད་དབང་བཟུང་རྗེས་པོད་བསྟན་སྲིད་སྤྱིའི་དོན་དུ་ཞབས་འདེགས་
 རི་འབྲས་སྐྱབ་པའི་སྟོར་བར་བསྐྱེགས་ནས་དུས་ངན་བྱེད་གྱི་ཡོད། རོས་རང་ལ་
 ཆ་བཞག་ན་སོ་སོའི་ལས་དང་སྟོན་ལམ་གྱི་མཐུ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ལྟལ་
 དབང་སྐྱེ་བྱེད་རིམ་པའི་ཁྲི་ཐོག་དུ་སྐྱེབས་ཏེ་མིང་རྒྱལ་འཁྲུང་གྱི་འགན་ཞིག་ཡོད་
 ལྷ་བས་གང་ལྟར་ཆུང་གཞོན་ནུའི་སྐབས་ནས་པོད་བསྟན་སྲིད་དོན་དུ་ཞབས་
 འདེགས་སྐྱབ་མཁན་ཞིག་ཡིན། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་དབུ་བརྟེས་
 ནས་ལོ་ ༡༦༠ ལྷན་པའི་དུས་ཆེན་འདིའི་ཐོག་དབུ་ཁྲིད་ནམ་པ་དང་། ལྷག་
 བསམ་ནམ་དག་གི་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྲི་ཞུ་སྐྱབ་མཁན་སེར་སྐུ་ལས་བྱེད་
 འདས་པོ་དེ་དག་ལ་རྗེས་ངན་བྱེད་རྒྱ་དང་། ད་ལྟ་ཡང་པོད་བསྟན་སྲིད་དོན་དག་
 ལ་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་དང་དང་བས་ཀྱན་ནས་སྤངས་ཏེ་རྒྱ་ན་མཐུད་འབད་
 བརྩོན་བྱེད་མཁན་ཚང་མར་དུས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱན་དུ་བདེ་བའི་སྟོན་ལམ་
 བྱེད་རྒྱ་དང་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་ཡིན།

དགའ་ལྷན་ལོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་དབུ་བརྟེན་ནས་ད་བར་ལོ་ ༡༦༠ གྲུས་
 ཡུན་རིང་གི་ལས་དོན་ནང་ལེགས་པའི་ཆ་གང་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། མི་ལེགས་
 པའི་ཆ་གང་བྱུང་ཡོད་མེད་སྐོར་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ་ཆོས་མོ་གཟུ་པོར་གནས་ཏེ་དབྱད་
 ཞིབ་བྱས་ན་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་ཤེས་དགོས་པ་
 ཡིན། རོས་ཀྱི་བསམ་པར་རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ་ཆོས་སྐབས་རེ་ཆོས་འབྱུང་
 ཁག་གཙོར་འདོན་བྱས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་བསྒྲིགས་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་དང་། ཡང་
 ན་སྤྱི་ཆོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་དེ་ཅམ་གསལ་པོ་མི་ཐོན་པའི་སྟེན་
 ཆ་དེ་འདྲ་ཡོད་གི་ཡོད། གྲུས་ཡུན་རིམ་བཞིན་འགྲོ་བ་དང་གྲུས་བབས་ལ་འཕོ་
 འགྱུར་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་གྲུས་སྐབས་དེ་དང་དེའི་གྲུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་
 མི་ཐུབ་པའི་སྟེན་ཆ་ཡོད་གི་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ནང་གང་བྱུང་པའི་གནས་ཚུལ་ནམས་
 གཟུ་པོར་གནས་པ་དང་། ནམ་དཔྱིད་ལྷན་པའི་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཏེ་འདས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ནང་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་མིན་ཞིབ་མོའི་དབྱད་ཞིབ་བྱེད་རྒྱ་ཏེ་ཅང་
 གལ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་རྗེས་གཞི་ནས་ལོ་རྒྱུས་སྒྲིབ་ཆོས་རང་རང་སོ་སོའི་
 ཆོལ་འཆར་ཚུལ་དང་མཐུན་པའི་མཇུག་བསྡེམས་རྒྱག་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡིན།

རོས་ལ་དེ་རིང་དམིགས་བསལ་གནས་ཚུལ་ཞུ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། གང་ལྟར་
 བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་ལྗོངས་ནི་སྟོད་བརྒྱུད་གཉིས་ཐང་ནས་ཟུར་དུ་འབྱར་ཐོན་
 ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་ཡིན། གྲུས་རབས་བདུན་པ་ནས་བཟུང་ཆོས་རྒྱལ་
 སྲོང་བཙན་སྐམ་པོ་དང་། བྲི་སྲོང་ལྷེ་བཙན། མཁན་སྟོབ་ཆོས་གསུམ་སོགས་
 གདན་འདོམས་པའི་སྐབས་ནས་བཟུང་བོད་ལ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ལུགས་དར་འཕེལ་
 ཆེན་པོ་བྱང་ནས་བོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་སངས་རྒྱུ་ཆོས་ཀྱིས་འཁོབ་པའི་རང་
 བཞིན་བུམས་བརྩེའི་ཆོར་བ་བུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།
 མི་སྐར་སོ་སོའི་ཆོས་དད་གང་ཡིན་རུང་སྤྱིའི་མི་ཆེའི་འགྲོ་ལྷངས་ནི་ཡ་རབས་

སྤྱིད་བཟང་དང་། དུམས་བཙེའི་གོམས་གཤིས་ཤུགས་ཆེ་ལྡན་པའི་མི་རིགས་
 ཤིག་ཆགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ནི་དངོས་གནས་ཏེ་ཅང་ཅ་ཆེ་ཡིན།
 ཆབ་སྲིད་ཐད་ནས་བཤད་ན་ཡང་པོད་མི་རིགས་ལ་ཟུར་ཐོན་མི་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་
 ཚོས་ལྡན་པའི་ནམ་པ་གསལ་པོ་ཡོད། འགྲོ་བ་མི་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བཤད་ན་རང་
 གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་བདེ་བ་འདྲིད་པ་དང་། རྒྱལ་བསྐལ་མི་འདྲིད་པ་གཅིག་ཀྱང་
 ཡིན། བདེ་སྲིད་ནི་གཙོ་བོ་རང་རང་གི་ནང་བསམ་སྒྲོའི་བདེ་སྲིད་བསྐྱུན་ཐུབ་
 པ་ཞིག་དང་། བདེ་སྲིད་ཡོང་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་པ་ལས་ནང་མེམས་འབྲུགས་
 ན་ཕྱི་ནས་བདེ་སྲིད་ཆ་ཚང་སྐྱུན་ཐུབ་རྒྱ་ཏེ་ཅང་ཁག་པོ་ཡིན། དེར་སྐབས་ང་
 རང་ཚོའི་མཐོང་ཚས་སུ་ཡོད་པའི་འཛམ་གླིང་ཐོག་ཕྱིའི་མཐུན་ཁྱེན་ལ་བརྟེན་
 ནས་བདེ་སྲིད་ཡོང་མིན་ལྟ་སྐབས། ནང་བསམ་སྒྲོའི་བདེ་སྲིད་སྐྱུན་ཐབས་ལ་
 རྒྱུད་གཡེངས་ཤོར་སྐབས་དཀའ་ངལ་སུ་མཐུད་ཡོང་བ་ལས་བདེ་སྲིད་ཆ་ཚང་
 ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ང་རང་ཚོ་པོད་མི་རིགས་ལ་མཚོན་ན་བསམ་སྒྲོའི་བདེ་སྲིད་
 བསྐྱུན་རྒྱ་འདི་གནའ་རབས་ནས་གོམས་གཤིས་འཇགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ང་
 ཚོས་སངས་རྒྱས་ཚས་ཀྱི་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཚུལ་གྱི་ནང་དོན་ཆ་ཚང་
 རྟོགས་མ་ཐུབ་ཀྱང་། དེའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་འཇགས་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་
 རྒྱ་ཡོངས་ནས་བཤད་ན་ནང་བསམ་སྒྲོའི་ཐད་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡོང་རྒྱ་ཡོད་
 པ་འདི་ནི་ཏེ་ཅང་ཅ་ཆེ་ཡིན། ད་ལྟ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་སྐབས་སུ་ཡང་སྤར་
 གྱི་གོམས་གཤིས་བཟང་པོར་བརྟེན་ནས་འདྲིད་རྒྱུ་ཚོགས་ཤིས་པ་དང་། འདྲིད་
 རམས་ཀྱིས་གང་བྱུང་ས་བརྗེ་དོན་སྤྱོད་པའི་རིགས་ཉུང་བ་སོགས་ཁོར་ཡུག་
 རྒྱུར་སྒྲོབ་ཚུན་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད། རང་རེ་པོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཚོས་དང་འབྲེལ་
 བའི་མི་རིགས་ཀྱི་རིག་གཞུང་ངམ། གོམས་གཤིས་འདིས་ང་ཚོ་པོད་མི་ཅམ་
 ཏུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ལའང་མིག་དཔེ་འདྲིན་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་སྒྲོ་མིག་ཕྱེ་

ཐུབ་པའི་རྒྱས་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་ཐོག་སློ་གཟུ་བོར་
གནས་པའི་དོན་གཉེར་མཁན་མང་པོ་ཞིག་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ནས་
བཟང་བོའི་ལེགས་ཆ་ལེན་མཁན་དང་། སློམ་སྦྱབ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡོང་
གི་ཡོད།

རང་རེའི་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཡང་བོད་སྐད་ཡིག་འདི་
ནི་ད་ཅང་ཐུག་པོ་ཞིག་ཡིན། དེར་དུས་ཆེན་ཙམ་སྡེ་ཆེན་སོགས་དེ་སྡེ་བོད་ནང་
དར་བྱུང་དང་། ཡར་རྒྱས་མ་བྱུང་བའི་རིག་གསར་སྡེ་ཆེན་ཁག་གི་ནང་བོད་
སྐད་ཡིག་གིས་འདང་གི་མེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། བོད་སྐད་ཡིག་ལ་རྒྱས་པ་
ཡོད་ཀྱང་དེར་དུས་ཡར་རྒྱས་དང་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་རྩེས་སུ་ལུས་ཡོད། བོད་
སྐད་ཡིག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱ་དང་། དེ་དག་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གཏོང་
རྒྱའི་གོ་སྐབས་བྱུང་མེད་པར་བརྟེན་དེར་དུས་ཆེན་ཙམ་རིག་གསར་དང་མཐུན་
པའི་མཉམ་བསྐྱེད་མ་བྱུང་པར་རྩེས་ལུས་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་ལས་རྩ་བའི་བོད་སྐད་
ཡིག་ལ་རང་བཞིན་རྒྱས་པ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡར་རྒྱས་མ་བྱུང་
པ་གཏན་ནས་མིན། རོས་ནས་ནམ་ཀུན་བརྗོད་པ་བཞིན་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་ཞེས་བརྗོད་
སྐབས་འཕགས་ཡུལ་གྱི་མཁས་པའི་འབྲུང་ཁྲུངས་སམ་མཁས་པའི་སྡེ་གནས་སུ་
གྱུར་ཡོད། རང་རེ་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱང་ཡིན།
དེར་སྐབས་དཔལ་རྒྱ་ལེ་རྒྱ་མཁས་པས་བརྩམས་པའི་རིག་གཞུང་རྩ་ཆེ་དེ་དག་གི་
དོན་ཆ་ཆང་འགྲེལ་བྲུབ་མཁན་ནི་བོད་སྐད་ཡིག་ཡིན། དེར་སྐབས་འཛམ་གླིང་
ཐོག་ལེགས་སྦྱར་སྐད་སྐད་ནི་མཁས་པ་ཉུང་གས་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་ལས།
ནང་ཆོས་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་དང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཚུལ་ཆ་ཆང་བར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་མཁན་གྱི་སྐད་ནང་བོད་
སྐད་མ་གཏོགས་མེད། དེར་བརྟེན་བོད་སྐད་ནི་རྩ་བའི་གཏིང་ཟབ་པོ་ཡོད་པ་

ཞིག་དང་། རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡིན། དེར་དུས་ཀྱི་རིག་གསར་
ཤེས་ཡོན་ནང་པོད་སྐད་ཡིག་བོད་སྟོན་གྱི་གོ་སྐབས་མ་བྱུང་བར་བཞེན་རྗེས་ལུས་
ཐེབས་ཡོད་པ་ལས་ཅ་བའི་པོད་སྐད་ཡིག་ནི་ཕུག་ལ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན།

འདས་པའི་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་རིང་ང་ཚོ་པོད་མི་བཅན་ཤྱོད་པའི་ཁྱོད་
དུ་ཡོད་ལ། པོད་ནང་དུ་འང་དོན་གཉེར་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གིས་དེར་དུས་ཤེས་
ཡོན་སྒྲ་ཆོག་པོ་པོད་སྐད་ཡིག་ལ་བསྐྱར་ནས་རང་རེས་རང་སྐྱེ་འཕེར་བྱུང་བའི་
ལས་དོན་ཐོག་མེམས་ཁུར་དང་འབད་བཅོན་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་།
གྲུབ་འབྲས་ཐུན་བྱ་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད། ད་དུང་ཡིན་ཡང་དེ་བས་འབད་བཅོན་
བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། རོ་དོན་རང་རེ་པོད་མི་རིགས་ནི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབས་
པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཅོས་པ་དང་། རིག་གཞུང་དང་གོ་མས་གཤིས་ཆ་ནས་ཀྱང་སློབས་
པ་ཅོས་པ། རང་རེའི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱས་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱི་མིག་བལྟས་
ན་ཡང་པོད་མི་རིགས་ནི་རང་མགོ་རང་ཐོན་བྱུང་མཁན་ཕུལ་བྱུང་མི་རིགས་ཤིག་
རྒྱ་ཁྱར་ཡོད། པོད་མི་ཚོར་སྟོན་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། སྐབས་རེ་མྱོད་གཡངས་
དང་། ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་གནས་ཚུལ་ལྷགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་རིང་ཁ་སང་
པོད་ནང་དུ་འང་རང་རེ་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལྷག་བསམ་དང་། མེམས་བྱུགས། མི་
རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཞེན་ཁོག་ཁོགས་དྭ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་རེ་མྱོད་
གཡངས་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་དུ་སོང་ནས་དུས་ཚོད་ཆུད་ཐོས་འགྲོ་བའི་གནས་
ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་བཅན་ཤྱོད་པོད་མིའི་ནང་དུ་འང་སྐབས་རེ་མྱོད་
གཡངས་དང་། ལེ་ལོའི་དབང་གིས་ཏན་ཏན་འབྲས་ཤོར་འགྲོ་གི་མེད་དམ་སྙམ་
པ་ཡོང་གི་འདུག དེ་དག་ནི་རང་རེའི་ཞན་ཆ་ཡིན་པས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་
དགོས་པ་ཡིན། ཅོས་ནས་ནམ་ཀྱན་བརྗོད་པ་བཞིན་པོད་མི་རིགས་ཀྱིས་འགག་

ལ་ཐུག་པ་དང་། ར་དག་ཡོད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཐག་གཏན་ནས་སྒོད་ཀྱི་མེད། ཡིན་
 ན་ཡང་སོ་སོའི་ཉེ་འབྲེལ་དང་། ཡང་ན་རྒྱ་ནག་ཏན་མདུན་དུ་གནས་ཚུལ་ར་དག་
 མེད་པའི་སྐབས་སུ་སྒོད་གཡེངས་གཏོང་བའི་གཤིས་ཀ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད། དེར་
 བརྟེན་ང་རང་ཚོས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་སྲུང་གི་ལེགས་
 ཆ་ལེན་རྒྱ་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། འདས་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་ནི་འདས་ཟིན་པར་
 སོང་བཟང་ཞན་གང་ཡིན་ཡང་བསྐྱར་ལོག་ཡོང་རྒྱ་མེད། གལ་ཆེ་ཤོས་ནི་མ་
 འོངས་པ་ཡིན་པས། མ་འོངས་པར་བཟང་ཞན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་མིན་ནི་མ་གཞི་
 རྒྱ་མང་པོར་རག་ལུས་ཡོད་ཀྱང་ཅ་བའི་སོ་སོའི་ལག་པར་ཡོད། འདས་པའི་
 གནས་ཚུལ་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ལེན་པ་དང་། འབྲུང་འབྲུར་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་
 ཐད་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་དབྱུང་ཞིབ་དང་། ཁོ་བསྐྱར་བྱས་ཏེ་བྱེད་སྤྱོད་གས་གཏན་
 ལ་ཕབ་དགོས་པ་དང་། གང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དེའི་ཐོག་ཁྲིམ་མས་ཐུར་གྱུ་མཉམ་
 འདེགས་ཀྱི་ཐུགས་སྒྲོན་རྒྱག་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་
 བྱེད་སྤྱོད་ལ་ཁྲིམ་མས་བསམ་སྒོ་བཏང་སྟེ་འཁྲུར་མཉམ་ལེན་གྱི་འབད་བཅོན་
 བྱེད་བཞིན་ཡོད་ལ། ད་དུང་མུ་མཐུད་དུར་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྒྱག་པར་བྱེད་རང་རང་རིགས་ན་གཞོན་ཚོས་དེང་དུས་ཤེས་ཡོན་སྒོ་བ་
 སྒྲོང་བྱེད་དགོས་པར་མ་ཟད། དེ་དང་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ནས་བོད་རང་གི་བཟང་
 པོའི་ཤེས་ཡོན་དང་། ཁོ་མས་གཤིས་འཇགས་ཐུབ་པ་བྱས་ཏེ་སྤྱིར་འཇམ་སྐྱིང་
 ཐོག་བོད་མི་ཤེས་ཡོན་ལྷན་ཞིང་རྒྱག་བསམ་བཟང་བ། འཇམ་སྐྱིང་སྤྱི་ལའང་
 ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་མི་ཞིག་ཆགས་པ་བྱེད་དགོས། ང་རང་ཚོ་ནི་བོད་མི་
 རིགས་ཀྱི་གཞུག་རུས་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་ལས་མཆེད་ཡོད་སྐབས། ང་ཚོར་བོད་
 ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་ཟེར་བའི་མིང་འདི་ཡོད་པ་ཡིན། དེང་སྐབས་བོད་གངས་
 ཅན་སྒྲོངས་ཀྱི་མི་རིགས་རིག་གཞུང་དང་བཅས་པ་འཛོ་དང་མི་འཛོ་ཉེན་ཁའི་

ཏུས་མཚམས་སུ་སྒྲེབས་ཡོད་པས་རང་རེས་ལྷག་བསམ་དང་། མྱིང་སྟོབས་ལྡན་
 པའི་སྟོན་མ་མི་མི་རེ་རྩི་ཤོད་སྟེ་ཕའི་ཐབས་འདེགས་སུ་ཆ་གས་ཅིམ་ལས་
 སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་སྟེ་ཡོངས་ལ་འགན་འབྲི་ཆེན་པོ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆང་
 མས་སྟེ་ཕའི་རྩ་དོན་ལ་བསམ་སྟོན་བཏང་ནས་དྲུང་བསྐྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་
 པོ་ཡིན། དེ་རིང་ཆང་མས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་དཔུ་བརྟེན་ནས་
 མོ་ ༡༧༠ འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་དུས་ཆེན་ཐོག་འཁྱུར་བྱངས་ཏེ་ལྷག་བསམ་
 དང་བཅེན་པོས་རྗེས་དྲན་བྱས་ཏེ་སེམས་ནང་སྟོན་པ་གསར་པ་ཞིག་སྒྲེས་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྤར་ཡང་ལྷག་བསམ་དང་། མྱིང་སྟོབས་གསར་
 པ་སྒྲེལ་བའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱའི་གོ་སྒྲིག་བྱེད་ཐུབ་པར་ཏ་ཅང་དགའ་པོ་
 བྱང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་བརྟོད་རྒྱ་ཡིན། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞེས་བཀའ་རྩུལ།

གཞུང་འབྲེལ་གསུང་བཤད་
ཁག་གཉིས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༥ ཉིན་དུས་སྟོན་མང་ད་

སྒྲིབ་ཐོག་གནང་བའི་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་

ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

༡༡། །དེ་རིང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་སྲིད་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་
༡༦༠ འཁོར་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྲིད་ལྷན་པའི་དོན་འབྱུང་མང་ད་སྟོན་བརྒྱད་
གཞིས་བྱེས་ཀྱི་ཆེད་པོད་མི་ཡོངས་ལ་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་བ་
ལྷན་ཏེ་དགའ་སེམས་འཁོལ་བའི་ངང་མང་འབྱེད་འཆམས་འདྲི་དང་བགྲིས་བདེ་
ལེགས་ལུ་གྱུ།

དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་སྲིད་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ཚུལ་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་
དེབ་ཐེར་ཁག་ལ་ཞིབ་གསལ་འཁོད་པ་ལྟར། ལམ་ཙམ་རང་རེ་ཆང་མའི་དགོངས་
པར་མངའ་གསལ་ཡང་། དེ་རིང་མང་ད་སྟོན་གོ་སྐབས་དང་བསྟུན་དོ་སྟོད་
འབྲེལ་བཤད་སྲིད་བསྐྱུས་གིག་ལྷན་ན། ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྟོ་
བཟང་ཀྱི་མཆོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་བྱུང་བ་ལྷན་ལང་ཆོའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་
མཆོག་དགུང་གྲངས་ཉི་ཤུ་ཙུམ་པེབས་པ་ན། ཡོན་བདག་སྟོབ་མ་སོག་པོ་གུ་
མི་བསྟན་འཇིན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མདོ་སྟོད་ནས་བཟུང་སྡེ་པ་གཙང་པའི་མངའ་
མང་བར་རྒྱལ་ཡུན་ཡོངས་རྒྱུགས་དག་ཤུགས་ཀྱིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་རྗེས་པོད་
རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༦༧ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ རབ་བྱུང་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཆུ་ན་ཟླ་ ༩
ཚེས་ ༥ ཉིན་མི་འཇིགས་གདོང་ལྷན་བདེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་
པོར་མངའ་གསོལ་གྱིས་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་མངའ་དབང་ཡོངས་
རྒྱུགས་ཕུལ་ཏེ་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་གནམ་བསྐོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་
སྤྱི་གས་ལས་ནམ་རྒྱལ་གྱི་ཚོས་སྟོད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་དབུ་བརྟེན་

ཤིང་། ཉུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་ཆ་པོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༧ རབ་བྱུང་བཙུ་བ་དུན་
 པའི་ཚུ་རྟ་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ བར་མི་ལོ་ ༡༦༠ འཁོར་བ་དང་། དགའ་བ་
 བཙུ་ཐུན་པོ་བྲང་ཞེས་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་འབྲས་
 སྐྱུངས་སུ་བཞུགས་ཡུལ་གསར་བཞེངས་ཆུ་བྲང་གི་མཆོན་ཞིག་ཡིན་རུང་།
 རྒྱལ་མཆོག་ཐུ་བ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་པོད་ཚྱུངས་ཆོས་སྤྱིད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་
 བདག་པོར་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་ཆུ་བྲང་གི་མཆོན་དེ་གཞུང་ས་ལ་ལུ་མཐུད་
 འཇགས་ནས་གནམ་བསྐོས་གཞུང་ས་དགའ་ཐུན་པོ་བྲང་འདི་བྱུང་། དགེ་བཙུའི་
 ཁྱིམ་སྤྱིས་བསྐྱམས་ཤིང་། པོད་ཁམས་བདེ་བར་བསྐྱུངས་ཏེ། པོད་ཀྱི་ཆོས་
 ལུགས་ནང་ཁྲུལ་འཐེན་འབྱེར་མེད་པར་དམ་གཙང་དར་དཀར་ཡུག་གཅིག་ངང་
 གནས་པ་དང་། པོད་ཆོལ་གསུམ་དོག་ཅ་ཆིག་སྤྱིལ་གོང་ཤུའི་རྒྱས་ཤུགས་ཀྱིས་
 སྐྱེ་འགྲོ་ནམས་བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ཐུན་ཀྱི་དྲུས་སྐབས་གསར་པའི་དཔལ་ལ་སྤྱོད།

དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཕྱེང་ན་རིམ་གྱིས་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཐུགས་འགན་བཞེས་
 ཡོད་ཀྱང་མཇུག་འཕྲིན་རྒྱས་པ་ཁག་གི་སྒོར་མདོ་ཙམ་ལྟ་རྒྱར། རྒྱལ་མཆོག་
 སྐུ་ཕྱེང་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ཆབ་སྲིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཐེད་
 པོ་བཀའ་གཞི་གི་སྒྲིག་འཇུགས་དང་། ཡིག་ཚང་གི་སྒོལ་རྒྱན་ཐོག་མར་འཇུགས་
 གནང་མཇུག་དེ་བཀའ་སློན་མེར་མོ་བ་གཅིག་དང་། སྐུ་པོ་གསུམ་དགོས་རྒྱུའི་
 བོད་སྒྲིག་གསར་གཏོད་མཇུག་པ་སྐར་རྒྱལ་སྤྱིད་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགོ་ལུགས་
 ཐུགས་འཕེར་སྔ་བརྟན་མཇུག།

རོགོང་ས་སྐུ་ཕྱེང་བཙུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་སྐུ་ཕྱེང་
 ན་རིམ་གྱི་ནང་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་པ་ཚུགས་དང་། ཡུལ་ཡུང་འཇུགས་
 སྐྱུན་ཡར་བསྐྱེད། དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཀྱི་གོང་འཕེལ་སོགས་གང་ཅིར་ཐུགས་
 ཁུར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཆོས་སྤྱིད་གང་ཐད་ནས་པོད་འབངས་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་རྒྱ་

གཞལ་ཐབས་བཤམ་བཞིག་ཡིན། ཡགོང་ས་མཆོག་ཕྱི་ཀྱལ་ཡུལ་གྱར་ཡུན་རིང་
 ཐེབས་བཞུགས་ཀྱིས་ཐུགས་སྦྱང་ནམས་ཚོར་ལ་གཞིགས་ཏེ་པོད་ཚྱངས་རང་
 དབང་རང་བཅན་ལྟ་སྟོན་གནས་ཐབས་སུ་འཛམ་གླིང་སྟོབས་ཆེན་ཀྱལ་ཁབ་སྤྱི་
 དང་། ལྷག་པར་བྱིམ་མཆོས་ཀྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་ཆགས་འཁུད་
 རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས་འབྲེལ་ཟབ་གཏོང་རྒྱ་འབྲེལ་ཐུགས་རྒྱུང་གསུམ་གང་སར་དགོས་
 གལ་ཆེར་གཞིགས་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཐུགས་དམིགས་ཆེད་པོད་ཐུག་སློང་རིག་བྱ་
 བ་ཐུགས་རེ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཕྱི་ཀྱལ་དུ་སྟོབ་སྟོང་ཆེད་གཉེར་བསྐྱངས་པ་ནམས་
 སྟོབ་སྟོང་ལེགས་ཐོན་རྩིས་རང་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་གིས་སྤྱི་ཞུའི་ཐབས་འདེགས་
 གང་ལེགས་ཐུང་བ་དང་། པོད་རང་དུ་ཕྱི་ཀྱལ་གྱི་རིག་གནས་སྤྲད་ཡིག་སྟོབ་
 སྟོང་སྟོད་རྒྱར་སྟོབ་བྲ་གསར་འཛུགས། ལྟ་སྟོད་ཨམ་བན་གྱིས་གཙོས་ཀྱི་རིགས་
 ཞི་དག་གི་ལས་ཤེད་ནམས་པོད་ནས་མཐར་བསྟོད་ཀྱིས་པོད་ཚྱངས་རང་དབང་
 གཙང་མའི་གནས་བབ་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱགས་མཛད་པ། པོད་མི་སེར་སྤྱི་
 མང་ཆོགས་ལ་ཐུང་དོར་ཞུ་སྟོའི་སྟོར་རྒྱ་སྤྱི་ཞུའི་གདམས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་
 པ་བཅེ་བའི་མས་སུ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོམས་པ་བཞིན་སྟེ་ལ་འདི་ཐོག་ནས་པོད་
 འབངས་ནམས་ལ་བྱམས་བཅེས་གཅེས་སྟོང་དང་། བཟུན་སྤྱིད་མི་རིགས་བཅས་
 པར་ཐུགས་རྒྱུང་རིང་པོའི་ཐུགས་ཁུར་དགོངས་བཞེས་ཇི་ལྟར་གནང་ཡོད་པ་
 བཅས་མཆོན་གྱི་ཡོད།

སྤྱིད་ཞིའི་ནམ་འབྲེན་ཡགོང་ས་སྤྱི་ཕྱིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་པོད་
 ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་གནས་བབ་རྩ་དྲག་གཉན་འབྲང་ལས་སྟོབ་ཆེད་མ་ཐུ་མ་ཕྱི་མེད་པར་
 དུས་སུ་གཞིགས་ཏེ་བསམ་བཞིན་སྤྱིད་པ་བཟུང་བའི་བཀྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ནི་གསལ་
 ཡུལ་ལས་འགོངས་གིང་། པོད་ཚྱངས་ལྟ་སྟོན་མི་སྤྱི་མཁྱིན་གྱིས་ཇི་ལྟར་གསལ་
 བ་ཐུར་རྒྱགས་སུ་བཏབ་པ་བཞིན་ཡགོང་ས་མཆོག་དགུང་གངས་བཅུ་དྲག་ལས་

མ་ཐེབས་ཀྱང་འཛིགས་ཞུམ་བག་ཚ་གང་ཡང་མེད་པར་པོད་རྫོང་ས་ཚོས་སྲིད་
 ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བདག་གིར་བཞེས་འབྲུལ་པོད་རྫོང་ས་རང་དབང་
 རུ་མོར་རྒྱད་ཐབས་སྒྲོར་རྒྱ་དམར་རང་ལ་མེས་འཛིགས་མེར་གཏུགས་ཐབས་
 མཁས་ཐུགས་རྗེས་མཐུན་ལམ་མཛད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ལེགས་བཅོས་ལས་
 ཁུངས་ཟུར་འཛུགས་ཀྱིས་བརྟན་སྲིད་ཕྱ་ཚུགས་ཡོང་ཐབས་ཐོག་ཡུལ་གྱི་ཆབ་
 སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་འགྲོ་ལུགས་གང་ཅི་རང་དབང་མང་གཙོར་སྒྱུར་ཐབས་དང་།
 རྒྱག་པར་པོད་འབངས་འཁོས་ཞན་ཉམ་ཐག་ཅན་ནམས་བདེ་ཐབས་འཛོ་གཟིགས་
 ཀྱིས་བུན་ཉིང་ནམས་ཅ་ཆག་ལྷལ་རྒྱས་མཚོན་དུས་བརྟན་གསར་བཟེའི་དགོངས་
 བཞེས་ཐུག་བརྟན་རིམ་པ་མཛད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་དམར་གྱིས་དབང་ཐུགས་
 ཁོ་ནས་འགལ་རྒྱུན་སྤྱི་ཚོགས་སྤེལ་སྐབས་དགོངས་བཞེས་ཐུག་ལེན་དོན་འབྱོལ་
 མ་བྱུང་མུར་བྱིམ་མཆོས་རྒྱ་གར་དུ་བཅན་བྱོལ་ལ་མ་ཐེབས་མཐུ་མེད་བྱུང་
 ཞིང་། སྐབས་དེར་ངོ་འཁྲིམ་རྒྱས་མངའ་ཡོད་པ་གནམ་སའི་ངང་ཚུལ་ལྟར་
 གནས་སྤངས་ཐ་སྐྱོད་ཀྱང་ལ་ཆེ་བའི་སྐབས་ཁིག་ཡིན་ཀྱང་། མྱིང་སྟོབས་
 གོ་ཆ་རྒྱག་པར་བརྟེན་དེ་རང་ཡུལ་རང་དབང་སྒར་གསའི་ལས་ཐབས་སྤྱི་དང་།
 ཡང་སྒོས་པོད་མའི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་མི་ཉམས་རྒྱུད་འཛིན་འབྱུང་ཆེད་ཆོས་
 ལུགས་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཡུང་དྲུང་པོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྒར་ཁག་དང་།
 པོད་ཐུག་ཁེར་གཙང་གི་གཏན་ཉིན་སློབ་ཁག་མང་པོ་རིམ་འཛུགས། པོད་མི་
 རྣམས་ལ་འབྲུལ་ཡུན་འཛོ་རྟེན་སྤྱི་བརྟན་ཡོང་ཐབས་སོ་ནམ་གཞིས་ཆགས་དང་
 ལག་ཤེས་བརྗོ་གྲུ་ཁག་རིམ་འཛུགས་བསྐྱངས་པ། རྒྱག་པར་པོད་མའི་ཆབ་སྲིད་
 རང་བཞིན་རང་དབང་མང་གཙོ་ཅན་དུ་སྒྱུར་བཀོད་གནང་རྒྱའི་དགོངས་བཞེད་
 རྫོན་ཡོད་ལྟར་རིང་པོར་མ་ཐོགས་པར་པོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲུས་རྟན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཐུག་འཛུགས་གསར་དུ་བཀོད་སྤྱིག་དང་སྤྱགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལྷ་ ༩ ཆོས་

१ ཉིན་ཚེས་ལུགས་ཚལ་གསུམ་དང་བཅས་པའི་འདེམས་ཐོན་པོད་མི་མང་སྤྱི་
 འབྲས་ནམས་ཀྱིས་དམ་ཕུལ་ལས་སྒྲོར་དངོས་ཞུགས་ཟིན་པ་ནས་བོད་རྫོངས་མང་
 གཙོའི་སྲིད་གཞུང་དབུ་བཞེས་ཤིང་། དེ་རྗེས་མ་འོངས་པོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་ཟིན་
 གྱིས་ཆེད་བསྐྲགས་བསྐྱངས། བཅན་ཕྱོལ་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་སྐྱོང་གི་
 གནད་དོན་གལ་ཆེའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཅ་འཛིན་
 ལས་སྒྲོན་སྤངས་འཛིན་གནང་བཞིན་པ་དང་། རིམ་པས་སྤྱི་འབྲས་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་གྲུབ་ཆ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་བཅན་ཕྱོལ་པོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འཁེབས་
 གསལ་བསྐྲགས་ཐོག་བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་སྟེ་
 ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་
 འཛིན་པ་བཅས་འགན་དབང་ཁ་གསལ་ཟུར་དབྱེ་གཏན་འཁེབས་ཀྱིས་གཞུང་སྲིད་
 འཛིན་སྐྱོང་གནང་བས་མཚོན་མང་གཙོའི་ཡར་རྒྱས་མདུན་བསྐྱོད་ཆེན་ཆེན་
 ཞིག་བྱུང་སྐབས་འཇམ་སྒྲིང་སྟེ་པོ་གཟུར་གནས་ཡོངས་ཀྱིས་བསྐྲགས་བརྟུན་ཀྱི་
 མེ་དོག་འཛོར་བ་སོགས་མདོར་ན་རང་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱི་མཐུན་
 མང་གཙོའི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཆང་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་རྒྱའི་གོ་སྐབས་བཟང་
 ཐོབ་འདི་ནི་སྤྱི་ནོར་ཡོགང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྤྱི་དོན་ཉག་
 ཅིག་ཡིན་པ་དང་། མགོན་པོ་མཆོག་ནི་དང་སྐབས་འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་
 དཔོན་ཡང་དག་ཅོད་མེད་ཅིག་ཆགས་ཡོད།

མདོར་ན་རྒྱལ་པའི་ལུང་གིས་བསྐྲགས་པའི་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་
 མགོན་པོའི་ནམ་འབྲུལ་སྟོན་གསུམ་དུ་སྒྲིག་འཛིན་པ་ཡུལ་དབང་པད་དཀར་
 འཆང་བ་རིམ་ཕྱོན་ཀྱིས་པོད་འབངས་ཐུགས་བརྩེས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་གདུལ་བྱ་
 འདུལ་བྱེད་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ལྟར། ཡུལ་དབང་
 སྤྱི་ཐུང་ཐུ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཟུང་མི་ལོ་ ༡༩༠ རིང་སྲིད་དབང་ཆོས་

བཞིན་བསྐྱངས་དང་སྤྱོད་བཞིན་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་མངའ་ཐང་སྟོབས་ལུགས་
 དར་ཀླད་དང་དུས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་འཕེལ་བྱུང་སྣ་ཚོགས་ཅི་རིགས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་
 ཀྱང་། དུས་ཡུན་དེའི་རིང་མང་པོས་བཀྱར་ཞིང་ཀྱན་གྱིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་
 ཁྲིམས་མཐུན་གཞུང་གི་སྟོལ་རྒྱན་ཟམ་མ་ཆད་པ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཡུལ་
 གོམས་གཤིས་ལུགས་དང་། ལྷན་ཡིག་རིག་གཞུང་སོགས་གང་ཐད་ནས་རྒྱ་
 མི་རིགས་དང་ཐ་དད་ཀྱི་རང་བཙན་གཙང་མའི་རྒྱལ་ཁབ་བསྟོན་མེད་ཅིག་
 མཚོན་ཐུབ་པས་རང་རེ་རྣམས་དགའ་སྟོབས་དང་འབྲེལ་དགའ་སེམས་འཁོལ་
 བའི་ངང་དུས་ངན་སྤང་བཅི་དང་། ཡགོང་ས་སྐྱུ་ལྷེང་རིམ་བྱོན་གྱི་བཀའ་བློན་
 རྗེས་ངན་ཁྱུ་འོས་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་ཡིན། ད་ཆ་རང་རེ་རྣམས་རང་དབང་སྤར་
 གསོའི་བྱལ་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་གནས་སྐབས་སུའང་ཕ་མ་གཅིག་ལས་མཆེད་པའི་
 སྤྱན་རླེང་དང་། སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འདུག་གི་འདུ་ཤེས་ལར་རྒྱ་དམ་པོར་བརྩེང་
 སྟེ་ནང་ཁྲུལ་མཐུན་ལམ་གཞོང་ཁ་ཆེག་སྤྱིལ་དང་། ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གིས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱིས་བཅོམ་བའི་མས་བྱ་ལ་ཇི་ལྟར་འདོམས་པའི་
 བཀའ་སློབ་གསུང་གི་བདུན་བཅི་རྣམས་སྟོང་བཙངས་ཀྱིས་རང་རང་འཁོས་དཔག་
 གྱི་དོན་ཞབས་ཞུའི་ཐོག་འཕྱར་བྱ་མཉམ་འདེགས་འཁྱར་བསྐྱེད་གནང་རྒྱ་ནི་ཤིན་
 ཏུ་ནས་གལ་འགངས་ཆེ་བ་ཡིན།

མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་ཞབས་
 པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་། ཐུགས་བཞེད་རྒྱན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། བོད་
 དོན་བདེན་མཐའ་མུར་དུ་གསལ་བའི་སྟོན་འདུན་ཁྱུ་ཡིན། ॥ ॥

ལྷ་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༥ ཉིན་དུས་སྟོན་མང་ད་
 སྒྲིལ་ཐོག་གནང་བའི་རང་གཞུང་བཀའ་ཤག་
 གི་གསུང་བཤད།

༡༡། བོད་རབ་བྱུང་ ༡༧ པའི་ཚུ་ན། བོད་གཞུང་གནས་བསྐྱེས་དགའ་
 རུན་པོ་བྱང་ཕྱོགས་ལས་ནམ་ལྷལ་གྱི་ཆབ་སྲིད་དབུ་བརྟེས་ནས་མི་ལོ་ ༡༦༠
 སྤུངས་པོ་འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་གྱི་དུས་སྟོན་འདིའི་ཐོག་མར་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་
 གིས་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ལ་མངའ་བཞེད་འཆམས་འདྲི་དང་། བཀྲ་ཤིས་
 བདེ་ལེགས་ལྷ་ཚུ་ཡིན།

ད་ལམ་གལ་ཆེད་དུས་དྲན་འདི་ནི་ཆོལ་གསུམ་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་མཐུན་གྱི་
 མཐུན་གྱི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་དབུ་བརྟེས་ནས་དེའི་བརྒྱུད་རིམ་པར་མ་ཆད་པ་མི་
 ལོ་ ༡༦༠ འམ་རབ་བྱུང་དྲུག་ཆ་ཆང་འཁོར་བའི་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་དུས་ཚོགས་
 ཤིག་ཡིན་སྐབས། གཞིས་བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་གཟི་བརྗིད་ཅན་གྱི་བྱུང་
 རབས་ལ་དགའ་སྟོ་དང་། སྐབས་པ་ཆེན་པོས་རྗེས་དྲན་བྱ་བའི་གོ་སྐབས་དམིགས་
 བསལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འདས་པའི་བྱུང་རིམ་ལས་ཉམས་མྱོང་སྤངས་
 ཏེ་འབྱུང་འགྱུར་པོད་མིའི་ཆབ་སྲིད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མདུན་ལམ་ཡུན་སྐར་ཚོགས་
 པ་ཞིག་བརྒྱན་རྒྱུའི་སྒྲུབ་དུ་བསམ་ཞིབ་དང་། མདུན་གྲོས། ཆོད་སེམས་ཀྱི་
 དམ་བཅའ་གསར་པ་ཞིག་འཛོག་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡིན་པ་སྒྲིས་མ་དགོས།
 འདས་པའི་མི་ལོ་ ༡༦༠ རིང་པོད་ཀྱི་ས་མཆམས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་
 བབས། རྒྱལ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་སྤྱི་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་དང་ཆབ་སྲིད།
 ཆོས་རིག་དཔལ་འབྱོར་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ། རྒྱལ་ནང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 གནས་བབ་སོགས་སྒྲིག་ང་ས་ནས་དར་རྒྱུད་དང་འཕོ་འགྱུར་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བྱུང་

བ་དེ་ལྟར་ཡང་། གཞི་ཅིའི་གཞུང་གི་སློག་འཇུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་ཉམས་འཁོར་
 མེད་པར་རྒྱན་གནས་བྱུང་པ་འདི་ནི། གཅིག་དུ་བོད་རྒྱུངས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་དང་།
 བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་སྐྱན་རས་གཟིགས་དབང་མིའི་གཞུགས་སུ་བྱོན་པའི་ལཞོང་ས་
 ལསྐབས་མགོན་ཆུལ་དབང་སྐྱེ་ཐེང་ན་རིམ་གྱི་དབར་དད་པ་དང་དམ་ཆེག་གི་
 མདུད་ཆུ་མི་ལྟོད་པའི་སྐྱེ་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བཞོར་མ་
 ཆག་ཀྱང་། འཕྲལ་ཆེན་གཙོ་པོ་ལཞོང་ས་ལསྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་
 སྐྱེའི་ཐེང་བ་ཐུ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། མགོན་པོ་གང་གི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་
 པོ་ལྷེ་སྲིད་ནམ་པ་བཅས་ཀྱིས་གཞུང་གི་སློག་འཇུགས་དང་། སྲིད་བྱས། ཁྲིམས་
 ཀྱི་ནམ་གཞག་བཅས་སྐབས་དེའི་ཆུལ་ཁབ་ཕལ་མོ་ཆེའི་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ལས་
 ཆས་བྱུད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆབ་འབངས་ཡོངས་ལ་ཉེ་རིང་དང་བལ་བ་ཕ་མ་
 ལྟ་བུའི་བུམས་བཅེའི་སློ་ནས་ངེ་ལྟར་མདོ་ལས་ “ཆོས་དང་མཐུན་པར་ཆོས་
 ཀྱི་ཆུལ་སྲིད་བྱོས་ཤིག” ཅས་གསུངས་པའི་ཆུལ་དང་མཐུན་པར་ལྟ་ཆོས་
 དང་མི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་བཟང་པོས་དབང་བསྐྱར་བའི་ལམ་སྲོལ་ཆད་ལྟ་
 ཞིག་འཇུགས་པར་མཛད་པ་དེའི་དབང་གིས་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལའང་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་སྒྲེ་མོར་གདོགས་པའི་སྲི་ཞུ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་བྱེད་པོ་ནམ་པའི་རང་རང་གི་བགོ་
 སྐལ་གྱི་སྲི་ཞུ་ཆུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱབས་པ་དང་། ཆབ་འབངས་མང་ཆོགས་ཀྱིས་
 ཀྱང་བག་ཡོད་ཆུལ་མཐུན་གྱི་སློ་ནས་སྐྱེ་ཆོགས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཆུལ་བཞིན་དུ་
 བསྐྱབ་པ་བཅས་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས། ད་རེས་ངེས་པར་གྱི་གོ་སྐབས་འདིར་
 འདས་པའི་ལོ་ངོ་ ༡༦༠ རིང་བོད་ཀྱི་བསྐྱན་སྲིད་དང་ཆབ་འབངས་བདེ་ཐབས་
 ཀྱི་དོན་དུ་ངལ་བ་ཁྲར་དུ་བྱངས་པའི་སྐྱེ་པོ་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ནང་མཆོན་
 ཐོན་པ་དང་མ་ཐོན་པ་མཆིས་མོ་ཅོག་ཆང་མ་ལ་ངེས་པར་གྱས་བདུད་དང་བཀའ་
 དྲིན་བསམ་ཤེས་ཞུ་བྱ་ཡིན།

བོད་སྐད་ལུ་འཛོར་བའི་རྗེས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་གཉིས་ཀའི་གནས་བབས་
 ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་པ་སྤར་གསེས་ཏེ་འགྲོ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་འཕགས་པས་བོད་
 ཆོས་གསུམ་གཅིག་དུ་བསྐྱེད་པའི་ཀྱུ་ཁབ་གསར་བསྟན་མཛད་པའི་སྐབས་
 དང་། སྤར་ཡང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་རིམ་བཞིན་ཉམས་དམས་སུ་གྱུར་པ་
 ན་བོད་ཆིག་སྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་གསར་དུ་འཇུགས་པའི་སྐབས་
 བཅས་ལྷ་རྗེས་གཉིས་ཀར་ཆེན་པོ་དོར་གྱི་མི་རིགས་ཀྱིས་སྟོབས་བྱུགས་ཀྱི་ཀྱུ་
 སྐྱར་ཚུལ་ལྷན་བྱས་པ་མ་ཟད། རིམ་བཞིན་མན་ངས་ཀྱི་ནག་གི་སྲིད་དབང་སྐྱོང་
 བའི་སྐབས་སུ་འང་ལོ་གོང་ས་སྤྱི་ཕྱེད་ན་རིམ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་བོད་
 ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་སོག་པོ་དང་། མན་ངས། ཀྱི་རིགས་བཅས་ཆང་མས་
 ཚུལ་མཐུན་གྱི་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་རིང་བྱུང་འདུག་སྐབས། ད་རེས་ཀྱི་གོ་སྐབས་
 ཁྱད་པར་བ་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་གཞུང་བཀའ་ཤག་གིས་སོག་པོ། མན་ངས། ཡུ་
 གུར། ཀྱི་ནག་བཅས་ཀྱི་བྱིས་མཆོས་མི་རིགས་ཆང་མར་སྟོན་བྱུང་རྗེས་དྲན་
 ཀྱི་སྟོན་ས་འཆམས་འདི་ལྷ་ཀྱི་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་གོང་གསལ་མི་རིགས་
 ཉམས་དང་། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་དབར་ཕན་ཚུན་མཐུན་འབྲེལ་བཟང་པོས་གཅིག་
 ཕན་གཅིག་གྲོགས་ཡོང་བའི་རེ་སྟོན་ལྷ་ཀྱི་ཡིན།

སྤྱིར་ཡུལ་མི་ཉམས་ཀྱི་བདེ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཀྱུ་ལ་པོ་འཇག་གཞུང་གི་འཛིན་
 སྐྱོང་ལ་རག་ལུས་པ་འཛིག་རྟེན་སྤྱི་སྟོན་ཡིན་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཆོས་ལྷན་
 ཀྱི་ཞིང་ཡུལ་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སུ་སངས་ཀྱིས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཆབ་འབངས་
 ཀྱི་བདེ་སྲིད་གཉིས་ཀ་སྲིད་སྐྱོང་བའི་ཀྱུ་ལ་པོ་འཇག་གཞུང་ལ་རག་ལུས་པའི་དབང་
 གིས་འཕགས་མཆོག་འཛིག་རྟེན་མགོན་པོས་བསིལ་ལྷན་སྤྱི་སྟོན་སྤྱོད་ས་རང་
 གི་གདུལ་ཞིང་དུ་ཕྱག་མཆོན་དུ་བཞེས་པ་ནས་བཟུང་ཀྱུ་ལ་ཁམས་ཆོས་བཞིན་
 དུ་སྐྱོང་བའི་ཀྱུ་ལ་པོ་ཉམས་པར་ན་རིམ་དུ་བྱོན་པ་བོད་ཀྱི་ཀྱུ་ལ་རབས་དང་བྱུང་

བའི་ནང་གསལ་བ་དེ་ལྟར་དང་། ལྷག་པར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་ལ་འཕགས་པས་
 རྒྱ་དཔོན་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་སྒྲིབ་ལ་བརྟེན་ནས་པོད་འབངས་ནམས་ལ་ཆོས་སྤྱད་
 གཉིས་ཀའི་བཀའ་བྲིན་གྱིས་བསྐྱངས་ཏེ་འདི་ལྟེ་དོན་ལྟར་དུ་མཛད་པ་ནས་བཟུང་
 རྩོམ་བཅུན་དུར་སྤྱིག་འཛིན་པའི་ཀྱི་པོའི་ཚུལ་དུ་པོད་འབངས་ནམས་སྤྱོད་བ་
 ཉིད་པོད་གྱི་བདེ་ཐབས་འབའ་ཞིག་ཡིན་པར་དགོངས་ཏེ་རྒྱ་དཔོན་ཟུང་འབྲེལ་
 གྱི་ཀྱི་ལ་རབས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་པོད་འབངས་སྤྱོད་བར་མཛད་པ་དང་། ལྷན་
 པར་ཀྱི་ལ་མཆོག་ལྡེ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་ཀྱི་ལ་མཆོག་སྐུ་ཐེང་བཅུ་
 བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བར་ཇི་སྤྱད་དུ་ཀྱི་ལ་དབང་སྐུ་ཐེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་
 ཐད་ཀར་པོད་གྱི་ཆབ་སྤྱད་སྤྱོད་གནང་མཛད་པ་དེ་སྤྱད་དུ་པོད་
 འབངས་བདེ་བར་འཛོལ་བ་དང་། ཇི་སྤྱད་དུ་ལྷེ་སྤྱད་དམ་ཀྱི་ཆབ་
 བཅུད་ནས་ཆབ་སྤྱད་སྤྱོད་བ་དེ་དང་དེའི་རིང་པོད་གྱི་བསྐྱེད་སྤྱད་ལ་
 ཉམས་ཉེས་བྱུང་བ་ཡང་ཡང་ར་འཕྲོད་བྱུང་བ་དེ་ལྟར་ན། འདས་པའི་
 བྱུང་རབས་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ལ་གཞི་བཙའ་ཏེ་གུས་འབངས་བཀའ་བཀའ་
 ཐུན་མོང་གིས་པོད་མི་གཞིས་བྱེས་ཡོངས་གྱི་ཆབ་ཞུས་ཏེ་སྐར་ཡང་
 ལགོང་ས་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གསོལ་བ་ཤུར་ཚུགས་
 སུ་འདེབས་ཀྱི་ལྷ་དོན་ཉག་གཅིག་ནི། ཆབ་སྤྱད་ལམ་སྒྲིབ་དང་།
 བྱིས་ལུགས་གྱི་གནས་སྐྱངས་ཐོག་དུས་དང་མཐུན་པའི་ལེགས་
 བཙོས་དང་། ཡར་ཀུས། འགྱུར་བ་སོགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་མཛད་དགོས་
 བྱུང་ཡང་། དོན་སྤྱིང་ལགོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་ཀྱི་ལ་བའི་དབང་པོ་
 མཆོག་ཉིད་གྱིས་པོད་གྱི་ཆབ་སྤྱད་གྱི་གཞི་ཅའི་ཐུགས་འགན་ནས་ཡང་
 འདྲོང་བ་མེད་པ་སྤྱོད་བཞེས་ཡོང་བ་ཞེས་གསོལ་ཀྱི་དེ་དེས་རེས་རེས་
 དན་གྱི་དུས་སྟོན་འདིའི་ལས་དོན་འགངས་ཆེ་བ་གཅིག་ཡིན་ཞེས་ལུ་

རྒྱ་དང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི་མདོ་རྒྱ་དུ་མ་དང་། བཀའ་གདམས་
 རྒྱལ་པ་མ་སོགས་ནས་ཇི་ལྟར་ཡུང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་གངས་རྒྱུང་ས་
 ཚོས་ཀྱི་ཞིང་ས་འདི་ནི་མགོན་པོ་གང་གིས་ཐུག་མཆན་དུ་བཞེས་པའི་
 གདུལ་ཞིང་ཡིན་ལྟ་བུ་ཇི་སྟེན་སྟེན་པ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་གངས་ཅན་
 རྒྱ་འགྲོའི་འདྲན་པ་མཛད་རྒྱ་ནི་མགོན་པོ་གང་གི་ཐུགས་བརྟེན་སྟོན་
 ལས་དང་། བོད་ཀྱི་རྒྱ་འགྲོའི་ལས་དང་བསྟན་ནམས་ཀྱི་རང་བཞིན་
 ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་གཤིས། ཐུགས་རྗེ་དང་དད་འདུན་གྱི་དམ་ཆེག་ནམ་
 ཡང་ཉམས་པ་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་པོ་ཞིག་ད་རེས་ཀྱི་དུས་སྟོན་
 འདིའི་ཚོག་ནས་སྤྱི་ག་རྒྱ་ཡིན་ལགས།

རྟོན་སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་དང་། བྱིས་ཀྱི་མི་ཁང་གི་སྐུ་དུས་བཅས་
 སུ་བོད་རྒྱུང་ས་ཆབ་སྟོན་གྱི་མངའ་དབང་མི་རིགས་གཞན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་
 དབང་བསྐྱར་འོག་ཚུད་པའི་སྐབས་སུ་འང་སྤར་ཡང་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྟོན་བོད་མིས་
 རྒྱུང་བའི་རང་དབང་གི་གནས་བབས་སྤར་གསོ་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དཔུང་
 སྟོབས་ཀྱིས་བོད་རྒྱུང་ས་དབང་དུ་བསྐྱེ་མཁན་དང་མཉམ་དུ་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་བཟང་པོ་ཞིག་བཞག་སྟེ་བོད་རྒྱུང་ས་བདེ་སྟོན་གྱིས་འཚོ་ཐུབ་པ་མ་ཟད། ཁྱིམ་
 མཆོས་སྟོབས་ཆེན་གྱི་ཡུལ་གྱ་རྒྱ། རྟོར། མན་རྩ། ཡུ་གུར་ལ་སོགས་པའི་
 མི་རིགས་ནམས་ལའང་འཕུལ་ཡུན་ཀུན་དུ་སྟོན་པའི་ལས་སྟོན་མཛད་ཐུབ་པ་
 འདི་དག་ནི་སྟོན་པ་བདེ་བར་གསལ་པས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་དམ་པའི་
 ཆོས་ཀྱི་བྱིན་མཐུ་ཁོ་ན་ལས་བྱུང་བ་མངོན་གསལ་དང་། ལྷག་པར་འདས་པའི་
 མི་ལོ་བཅུ་ལྷག་བཞི་ལྷག་གི་རིང་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྟོན་ལ་འགལ་རྒྱུན་ཆབས་ཆེ་
 བྱུང་སྟེ་གཞུང་མང་བཅན་ཕྱོད་དུ་གནས་དགོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འང་འཛམ་སྐྱིང་
 ཡུལ་གྱ་ཀུན་དུ་འགོང་ས་འཕྱུགས་མགོན་ཆེན་པོའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་དེ་

བདེ་ཐུག་དུ་ཁྱབ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ཞིབ་ཏོགས་ཀྱིས་
 འཛིག་ཏེན་མི་རིགས་ཚང་མས་བོད་དོན་ཐོག་བརྩེ་སེམས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱུ་གས་
 ཆེ་ཐོབ་པ་དེའང་བོད་དུ་དར་ཁྱབ་དུ་གནས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ནང་པའི་
 ཆོས་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་མཐུའོན་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན་པ་ཀྱན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་དེ་ཡིན་སྟབས། བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་
 རིགས་ཀྱི་སྟོབས་གྱུ་གས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རིག་
 གཞུང་ལ་གནས་པ་མ་ཟད། མ་འོངས་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ལར་རྒྱ་དང་། ཡུལ་
 མི་བདེ་སྦྱིད་གཉིས་ཀ་ཆོས་དང་ཆོས་མཐུན་གྱི་ལེགས་བྱང་བཅས་ལ་རག་ལུས་
 པ་ཡིན་སྟབས། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་མཐའ་དག་
 ཡགོང་ས་ཡསྟབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་མཐུན་པའི་འཆེ་མེད་ཞི་
 བའི་ལམ་འབའ་ཞིག་གི་སྟོན་སྐབས་བསྟུབ་དགོས་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་
 མ་གསལ་གྱི་བར་བོད་ཀྱི་ཐུན་མིན་རིག་གཞུང་དང་ལེགས་བྱང་། དེ་དག་གི་
 གཞི་རྩ་སྒྲུབ་ཡིག་དང་བཅས་པ་མི་ཉམས་རྒྱུན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་བཅས་བྱེས་འཕྲོར་
 བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་པའང་དེ་རིང་དྲན་
 གསའི་གསལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མངའ་དབང་ནི་དེང་རབས་ཀྱི་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆའི་འཐབ་རྩེ་དུ་སྤྱུང་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད་
 དོན་གྱི་གཡོ་འཕུལ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར། སྟོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་
 སྐབས་བོད་ཀྱི་རང་དབང་སྐར་གསེ་བྱུང་བ་དང་སྟོ་ཀྱན་ནས་མཚུངས་པར་གྱ་
 བྱི་ཁང་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པས་ཕུལ་བ་ལ་བོད་
 རྒྱུངས་སྡེ་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་དང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་དང་ཆོས་
 ལུགས་རྣམས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེད་དུ་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་

བོས་པཅེ་པས་པདག་གིར་བཞེས་པ་ཞིག་ཡིན། དེའང་ལགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་
 རང་ཉིད་ཀྱིས་ “པོད་འདིར་མགོ་ཆེང་ས་མིག་ཡོད་ན་དུས་ཀྱང་བདེ་ཞིང་། ས་
 ཀར་རྗེང་གསུམ་སོགས་བྱུང་མཐའ་གཞན་ནམས་དམིགས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་
 སུ་རྒྱས་མི་ཐེབས་པར་ཕན་ནམ་སྒྲམ་པ་བྱུང་། ” ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་
 ཞིང་། ལྷ་བས་དེར་ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཁ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱངས་རྒྱང་མི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་གཞན་ནམས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆོས་རྒྱན་
 ཉམས་པ་མེད་པར་འཛིན་སྐྱོང་སྟེ་ལ་གསུམ་བུ་བའི་གོ་སྐབས་འདྲ་མཉམ་ཏེ་ས་
 པ་དོན་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་མིག་ཕྱག་བཞེས་སུ་བརྟུར་གནང་
 འདུག་པ་དེ་དག་ནི་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་སུ་འང་མིག་དཔེར་བུ་འོས་མིག་ཡིན།

ལགོང་ས་ལྷ་བས་མགོན་སྐུ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་ “ང་དང་ངའི་
 བཀའ་ཤག་གང་དུ་ཡོད་པ་དེར་པོད་མི་ནམས་ཀྱིས་པོད་གཞུང་ཡོད་པར་ངོས་
 འཛིན་བྱེད་” ཅས་བཀའ་སྤྱུལ་པ་ལྟར་ལགོང་ས་ལྷ་བས་མགོན་ཆེན་པོས་
 དབུ་བྱིད་པའི་བཙན་བྱོལ་གྱི་པོད་གཞུང་འདི་ནི་ལགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་གསར་
 འཛུགས་མཛད་པའི་པོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་བརྒྱན་རིམ་བར་མ་ཆད་
 དུ་གནས་པའི་པོད་མིའི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གཞུང་དེ་རང་ཡིན་པ་དང་། འབྱུང་
 འགྱུར་པོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་ཆོལ་གསུམ་ཆེག་བསྐྱེལ་གྱི་པོད་ལ་རང་སྲིད་
 རང་སྐྱོང་པོད་རྒྱ་མཉམ་གནས་བྱུང་པའི་གནས་བབས་མིག་ཤུང་བའི་སྐབས་
 སུ་འང་པོད་གཞུང་འདི་ཉིད་ཡང་དག་པའི་མང་གཙོའི་གནས་བབས་ཡོངས་སུ་
 རྫོགས་པའི་གཞུང་རྒྱ་ནག་གི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞིའི་ནང་མཉམ་གནས་བྱུང་
 པའི་པོད་གཞུང་ཞིག་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་ཡིད་ཆེས་ཡོད། ལགོང་ས་ཆེན་པོས་སྐུ་
 གཞིན་རྩའི་དུས་ནས་ངེ་ལྟར་བྱུགས་ལ་བརྟགས་པའི་བཞེད་དགོངས་ལྟར་རང་
 ཅག་བཙན་བྱོལ་དུ་གནས་རིང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་པའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་

ཡང་དག་པའི་མང་གཙའི་རིང་ལུགས་སུ་བསྐྱར་བྱུང་པ་ནི་དགའ་སྟོབས་བྱ་འོས་
 པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་བོད་མི་གཞིས་བྱེས་མཉམ་
 འཛམས་བྱུང་བའི་སྐབས་གཞིས་བཞུགས་ཀྱི་ཆེད་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་དང་
 མཐུན་པའི་མང་གཙའི་སྲིད་གཞུང་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱུན་པའི་ས་བོན་ལྟ་བུར་མང་
 གཙའི་ལམ་སྟོལ་གྱི་ཉམས་སྤྱོད་ཆད་ལྡན་ཞིག་ལེགས་སྦྱས་སུ་འབུལ་བྱུང་པའི་
 ཡིད་ཆེས་ཡོད་པ་འདི་ནི། ཀྱང་མར་གྱི་བསྐྱགས་གཏམ་ལྟར་གྱི་ཚོགས་རྙིང་
 པ་རོ་ལངས་བརྒྱབ་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་ལྟར་སྟོལ་བཟང་པོའི་བརྒྱུད་རིམ་དང་
 རབས་ཀྱི་ལེགས་ཆའི་ཉེར་ལེན་དུ་འགྱུར་བ་ཞིག་བྱ་བྱུ་ཡིན་པས་གཞིས་བྱེས་
 བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ད་རེས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་དུས་སྟོན་འདིའི་ཐོག་ལོངས་ས་ལས་
 མགོན་ལྷ་བློང་ན་རིམ་གྱི་བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྟོན་སྒྲུབ་ཡང་རི་སྲིད་
 སྲིད་པ་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་འཕགས་མཆོག་ཕུག་ན་པ་རྣོས་བོད་རྫོངས་སྐྱེ་འགྲོ་
 རྣམས་ཐུགས་རྗེའི་སྐབས་འོག་ནས་ནམ་ཡང་མི་འདོར་བའི་གསལ་འདེབས་ལྟ་
 ཀྱི་ཡིན།

མཐའ་དོན་ལོངས་ས་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་སྐྱ་ཆེ་བན་ཅིང་མཛད་
 འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྟར་དུ་གསལ་ཏེ་བསལ་ལྡན་གངས་
 རྫོངས་འདི་འཆེ་བ་མེད་པའི་བསྐྱེ་གནས། ཁོར་ཡུག་སྤང་སྦྱོབ་ཀྱི་ར་བ། འཛིག་
 ཉེན་ཞི་བདེའི་མིག་དཔེར་འོས་པའི་བོད་གསར་པ་ཞིག་དུ་འཇུགས་སྐྱུན་བྱུང་པའི་
 སྟོན་འདུན་ལྟ་བུ་ཡིན། ༥

རང་དབང་གི་སྒྲེང་ལྟེན།

རྟོགས་བརྗོད་དད་པའི་རང་མདངས།

ཤར་ཅི་མཁན་པོ་སྟོ་བཟང་ཆེ་དཔལ།

༡༡། །རྟོ་བརྟུན་འཇམ་དཔལ་དྲག་ལ་དབྱང་འཕྱར་སྟོ་ཆེན་ཀྱན་བཟུང་
སྟོད་པའི་འདལ། རྟོགས་རྟོགས་ལྡེ་རིག་ཀྱི་མཆོའི་མཐར་སོན་འཇིགས་སྟོད་
སྟོབས་པའི་ཁོ་ཆུ་ཡི། གཟེ་བཀའི་འོད་ཟགས་དཀར་པོ་རིང་སོང་བྱུ་བ་བརྟུན་
དཔལ་མའི་ལྷང་ཆོའི་དབྱེད། མཛེས་བྱེད་ཆུ་ན་མངོན་མཐོའི་སྟེ་གང་སྟོད་
ཞའི་གཡལ་ལས་རིང་དུ་རྒྱལ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་ཀྱན་བཅེ་བའི་རང་གཟུགས་
སྟོང་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་ལྷག་པའི་ལྷ། སྟོམ་བཙོན་དུར་སྟེགས་སྟོང་ནམ་རོལ་
གོང་ས་ལྡེ་པའི་མཛོད་རྟོགས་ཀྱན། བསྐལ་བརྒྱར་འབད་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་
རུས་དྲུག་པའི་རྩང་མདངས་མཆོན་བྱེད་ཅམ། མངོན་བརྗོད་གོ་དཀའི་བད་ཡིས་
མ་བཅིངས་རང་བཞིན་བརྗོད་པའི་རྒྱན་དུ་དགོད། འཕྱོངས་རྒྱས་འཛིན་མ་དགེ་
བརྟུའི་མེ་རྟོག་ལྷག་ལྷག་རབ་དུ་བཞད་པའི་སྟོར། ཟ་རྟོར་རུས་གཙང་འོ་མའི་
འབབ་ལྷན་གཡས་འབྲིལ་གསེར་གྱི་རྗེང་བུ་ལས། མེ་སྐྱལ་དགའ་མས་འཇུམ་
ཟེར་སྟོ་བ་བཀྲ་གིས་དགེ་མཆོན་འབར་བའི་དུས། རྟུབས་མགོན་གང་དེ་ཐོག་
མར་བཞུམས་པའི་དགེ་ལེགས་དང་པོའི་སྐུ་གུ་འབུས། རྒྱ་བྲིའི་ལོ་ལ་ན་བསུ་
མི་བསུའི་སྟོན་ཀའི་སྟོན་གྱི་ལོ་ལང་བཅས། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་རྟོགས་ལས་
ནམ་རྒྱལ་ཟེའོག་རི་མའི་གྱར་བྲིམ་གྱི། མི་འཇིགས་གདོང་ལྡས་ཉེར་བཏེགས་
བྲི་ལ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཅིང་པར་ཆེན་གྱིས། དག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་
པའི་མཆོན་སྟོན་སྟོད་གསུམ་ཞེར་འདི་གསོལ། སྟོབ་དཔོན་པར་ཆེན་བྲི་ཟུར་
ནམ་གཉིས་ཐུགས་གྱི་བུམ་པར་ཡོངས་གཏམས་པ། རྒྱ་ཆེན་མདོ་ལྷགས་བདུད་

ཅིའི་བར་དུ་བཟང་གསལ་བསམ་ཇི་དུའི་དུ་བ་གཅིག་གིས། ལྷག་མེད་བཞེད་
 མཛད་བཞུན་འཛིན་སྐྱེས་ནམས་ཤོར་གྱིས་བཞོད་པའི་ལམ་ཡིག་རིས། བྱེད་
 པོའི་པེར་གྱི་རྩལ་བར་མ་བརྟེན་ཕྱི་རབས་ཡིད་ཀྱི་ཐང་གར་བཞོད། མེ་སྤང་
 ལྷ་ཤིང་ཁོ་ལག་རྒྱས་ཆེ་ལྷ་ལྷན་རྩི་པོའི་སྐྱན་ལྷ་རུ། རིགས་ཀྱན་བྱབ་བདག་
 རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པའ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་ལས། ཡོངས་རྩོགས་དགེ་སྤྱོད་
 ལྷམ་པའི་དངོས་མཛོས་ཉེས་པས་མ་གོས་ཉམས་བཞུར་ནས། བཞུན་ཅ་འདུལ་
 བཞུན་རྒྱ་མཛོའི་བདག་པོར་བསོད་ནམས་མཐོངས་ལས་དབང་རབ་བཞུར།
 མོག་པོ་གུ་མྱིར་སྤྲེ་སྤྲེད་གཙང་པའི་བྱེད་སྤྱོད་ཅི་བྱས་མ་རངས་ཉེ། གཙང་སྤྲེ་
 མིང་གི་ལྷག་མར་བྱ་རྒྱའི་ཁྲ་ཡིག་བྱ་མ་ན་འཕྱོར་བར། རིང་ནས་སྤྲིང་རྩི་
 གོམས་པ་བཞུན་པས་གཉིས་དགེའི་བཀའ་སྤྱོད་ཅི་གནང་ཡང་། སྤྲོན་བསགས་
 ལས་ཀྱི་དབང་ལྷགས་བཙན་ཕྱིར་གཙང་པའི་སྤྲེད་དབང་མེག་མེད་བཙོམ། ཕྱི་
 ལོ་ཆུག་སྤྱོད་དུག་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་ལྷ་ཉིན། ལྷོང་ས་ལྷ་
 པ་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་གཞིས་ཀྱི་བསམ་ཅེའི་ཆོམས་ཆེན་དུ། ལྷགས་གཉིས་
 དཔལ་གྱིས་སྤྲེག་པའི་ཁྲིར་འཁོད་པོད་སྤྱོད་ས་ཆོལ་གསུམ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི།
 རེས་པ་དོན་གྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་གུ་མྱིས་རང་དབང་འབངས་སུ་ལུལ།
 དུས་འདི་ནས་བཟུང་གཞུང་ས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་ཆེན་པོའི་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི།
 ཆབ་སྤྲེད་ཆངས་ཐིག་རིང་མོའི་མངའ་ཐང་དབུ་བརྟེན་ཡོངས་འདུའི་འཛུམ་
 དཀར་ཆོད། འདི་ཀོ་མ་བཟེད་ལོ་རྒྱས་ཟབ་མོའི་སྐབ་བྱེད་གཏན་ཆིགས་བསྟོན་
 མེད་དེ། རིགས་ཞེན་དཀར་པའི་ཨ་མའི་བུ་ཡིད་རྩི་རྩི་ཆིག་གི་མདུད་པར་གྱིས།
 ཤིང་ཕྱི་ཤིང་འདབ་ལྷག་པོར་ཁོལ་མོད་གྱུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཡང་སྤེང་གི། གནའ་
 པོའི་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཙན་སྐམ་པོའི་པོ་བྱང་རྒྱ་སྤྲེད་གནང་རྒྱའི་ཐང། རོ་མཆར་
 ཞལ་བཞོད་ལྷས་ཐིངས་མཛད་དེ་ལོ་འཁོར་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་གྱི། ལི་ཤིའི་

ཡིད་དགའ་ལུ་གུ་རྒྱུ་ནང་ལེགས་གྲུབ་དགའ་སྟོན་མཁའ་ལ་རེག། མན་རྩའི་
 ཁོང་མ་དང་པོ་གུན་ཅིས་ཡོན་འབྲེལ་གསེར་ཐག་མ་ཆད་ན།། མོག་པོའི་དཔུང་
 གིས་རྒྱ་དང་མན་རྩར་འཆོ་བ་མི་བྱེད་ཁེ་མཐོང་སྟེ།། ཆེད་དུ་གདན་ཞུའི་པོ་
 ཉ་བཀྲེས་ལྷར་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་ལོར།། ཆིབས་ཞལ་པེ་ཅིང་ཚྭ་གས་
 ལུ་སྒྲར་བས་རེ་བའི་འབྲས་བུ་སྒྲིན་པར་མཛད།། དེའི་ཆོ་དམིགས་བསལ་བཞུགས་
 ལུལ་ཆེད་དུ་རིན་ཐང་ཅིས་ཀྱིས་མི་ལང་བ།། པོ་བྲང་མེར་པོ་སྟེ་ཡི་ཁང་བཟང་
 འཆི་མེད་ལམ་ལས་བབས་འདྲ་དེ།། གསར་དུ་འདུ་བུས་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཆེ་
 བ་འདྲ་མཉམ་མཐོང་སྒྲུང་དབང་།། ཁོང་མ་རང་ཉིད་མེབས་བསྐྱར་བཅར་བའི་
 བྱང་བའི་གུལ་རིས་སུ་ཡིས་བསུབས།། ལུགས་གཉིས་ས་བརྟོན་རྒྱུན་དབང་གཅིག་
 གི་གྲིབ་བསིལ་སྒྲུལ་པོར་འཆོ་བ་དང་།། ག་ཁྲག་རུས་ཀྱིས་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་བའི་
 པོད་ལུལ་སྟོད་སྟངས་པར་གསུམ་ལ།། གཞུང་ཞབས་ངོ་ལས་ཆེད་དུ་བསྟོན་ཏེ་
 ཡར་རྒྱས་མཐུན་རྒྱུན་གནད་བ་སོགས།། གང་ལ་གང་འཆམ་མཛད་འཕྲིན་དར་
 དཀར་སྟེད་དུ་བརྒྱུངས་པའི་མཐའ་མ་རིག། བཀའ་ངིན་རྒྱ་མཚོར་གཏོང་མཐའ་
 བལ་བའི་རྒྱན་ཕྱོན་ཆོས་རྒྱལ་དག་གི་སྐབས།། ཆ་ལུགས་རྒྱན་གོས་འདོགས་
 ཕྱོན་སྟོལ་ཀ་རབས་ནས་རབས་སུ་མི་ཉམས་སྟངས།། དགུང་གསར་ལ་སོགས་
 མཛད་ཆེན་ཁག་ལ་གཞུང་ཞབས་ཆེ་རྒྱས་སྒྲ་དགོས་པའི།། བཀས་བཅད་སྟོལ་
 བཟང་སྒར་གསེའི་བ་དན་སྟེད་པའི་ཅེ་མོར་གཡོ་མེད་བསྐྱེངས།། ཆིག་སྟོང་དུག་
 བརྒྱ་དུག་ཅུ་རེ་རྩར་མན་རྩའི་གོང་མ་ཁྲུང་གི་ནས།། གནད་ཡོད་མི་སྟེ་ཆེད་
 དུ་བརྒྱུངས་ཏེ་གལ་ཆེའི་སྟན་ཞུ་ཕུལ་དོན་ལྟར།། བསྐྱོག་མེད་བཀའ་ཡིས་སྒྲུ་
 ཆབ་བཏང་ཞིང་རྒྱ་སོག་རང་ས་རང་བཟུང་དང་།། ས་མཆམས་ཁེལ་བའི་རྒྱ་
 རྩེ་ནམས་ལ་བསུན་གཙུ་མི་བྱའི་བཀའ་ལུང་བསྟོན།། གཞན་ཡང་སྐབས་གིག་
 མན་རྩུ་ཁྲུང་གིས་སྒྲུ་ཆབ་འཕྲིན་བཅས་མངགས་དོན་ལ།། རྒྱ་ནག་ནང་སྟོན་པའི་

སིང་ཤང་གིས་ངོ་ལོག་ནང་འཁྲུག་ལས་སྟེལ་ཕྱིར། བོད་དང་སོག་པོའི་དམག་
 རོགས་ཡོང་ཞུས་དེ་མཚུངས་ནང་ཆོན་མིང་གིས་ཀྱང་། དེ་ལུགས་གསོལ་ཡང་
 བར་གནས་སུ་བཞུགས་གཉིས་མན་བཀའ་སློབ་ཟབ་མོ་གནང་། མདོར་ན་མདོ་
 རུགས་རིག་གནས་གཅིས་ནོར་བྱོས་པའི་ཕྱག་རིང་བརྒྱངས་ཏེ་སྤངས། རྒྱལ་
 བའི་བཀའ་བཞུན་དགོངས་དོན་རེ་ཁ་བསྐྱམ་པའི་སོར་མོས་ཡིད་དུ་བྱིས། ཀྱན་
 མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་ལམ་གྱི་བདུད་ཅི་སྟོམ་པའི་མཆུ་ཡིས་མ་ལུས་བཞི་བས།
 ལ་རྒྱལ་མཆོག་གང་གི་ཐོས་བསམ་སྟོམ་པའི་སྐྱུ་ཡོན་གཏིང་མཐའ་སུ་ཡིས་དཔོག།
 རྒྱ་ཆེན་ལུགས་གཉིས་ཟབ་ལ་རྟོགས་དཀའ་མ་ནོར་མ་འདྲེས་མཁྱེན་པས་མཁུས།
 ཐུབ་བཞུན་པད་མ་ཅན་གྱི་སྟོག་ཟུངས་སྟོམ་བཅོན་ནམ་ཐར་མངོས་པས་བརྩུན།
 སྟོ་གསུམ་དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཇི་སྟེད་བཞུན་འགྲོའི་བདེ་ཅུར་བསྟོས་པས་
 བརྩུང་། ལ་རྒྱལ་མཆོག་གང་དེ་མཁས་བརྩུན་བཟང་བའི་ཡིན་ལུགས་བརྟེན་
 ཀྱིས་ག་ལ་ལང་། ཨེ་མ་ནམ་དག་ལྟ་བུའི་སང་ཆེན་རྟག་ཆད་སྟོག་གི་རྒྱ་ལས་
 གྲོལ། ནམ་དག་སྟོམ་པའི་ལྷ་བྱ་གཞིན་ནུ་བྱིང་རྒྱགས་མུན་པས་ཡོང་མ་ཁེབས།
 སྟོད་པ་ནམ་དག་རྒྱ་ཞུན་དངས་མ་ཅིངས་སྟོད་ཀྱི་མས་གོས་མ་གྱུར། ལྷ་སྟོམ་
 སྟོད་པའི་གོས་ཆེན་རི་མོ་སྐལ་ལྷན་དང་བའི་དཔལ་དུ་ཆེ། འཆུད་པ་ཞིམ་མངར་
 ལྷ་ཡི་བདུང་བས་ལས་ཅན་བྱེ་བར་མགྲུ་བ་བསྟེད། རྩོད་པ་ནོ་ལྷན་གནམ་རྒྱགས་
 འཁོར་ལོས་ལོག་རྟོག་ཅི་རྫོན་དུམ་བུར་གདུབས། རྩོམ་པ་བརུད་ལེན་གྲུབ་པའི་
 དུམ་པས་ཐུབ་བཞུན་ལེགས་བྲིས་ཆེ་སྟོག་བསྤིངས། མཁས་པར་འོས་པའི་འཆད་
 རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ཐུགས་ཀྱི་མཛོད་ལ་གཡང་དུ་རྫོགས། རོ་མཚར་མཁྱེན་པའི་
 མེ་ཡོང་དངས་མར་བདེན་གཉིས་ཤེས་བྱའི་གཟིགས་རིས་ཤར། རབ་ཡངས་
 བརྩེ་བའི་རྒྱ་ཤེལ་བསིལ་བ་ཁམས་གསུམ་འབྱུང་པོ་ཀྱན་ལ་སྟོམས། རྩབས་
 ཆེན་ཉམས་རྟོགས་བྱིན་ནུས་གྲུ་ཆར་ཡིད་ཆེས་ཡོལ་གོར་མཆོ་རུ་འབྲིལ། ཐུབ་

དར་ལོས་པའི་མཁུན་བཅེ་རྣམ་གསུམ་ཕྱི་རབས་དད་པ་འཕེལ་བའི་གསལ་། ས་
 ཐུལ་ཚར་ཐུལ་འཇམ་པའི་མལ་དུ་གསེབ་གཟུགས་ནམ་ཐར་མ་བཟུང་བར་། ཞི་
 དུལ་བག་ཡོད་ཀྱི་རྒྱུ་དང་འགྲོགས་ལོ་སྒྲེར་ལོ་སྒྲེལ་ལུང་རིགས་ཀྱི། བཀལ་
 བཏག་རིག་པའི་ཀྱི་སྒྲུབ་བར་ནས་གཞུང་དོན་ཅོར་བུ་ལེགས་བཞེས་པས། རྒྱ་
 ཆེན་གནས་ཁྲ་གཟེགས་པའི་སྟན་པ་འཇམ་སྒྲིང་སྲིད་པའི་ཁོང་ལས་བཀལ།
 མཉམ་མེད་སྒོ་བཟང་ཐུབ་པའི་བཀའ་སྒྲེགས་མདོ་སྒྲགས་གསེར་སྒྲུངས་བཅོ་མ་
 ཡི། ཐུན་མེན་ཟབ་ཁྱད་རྟོགས་དཀའ་ཡར་ཟད་གསུང་པོད་གྲངས་ལ་རབ་སྒྲིངས་
 པའི། འཐད་འཛིན་ཨ་འཐས་དགོས་པ་མེད་གཟེགས་གང་ལའང་ཤེས་ནས་དད་
 ཐོབ་པ། རིས་མེད་ཞུ་མེར་ཅོད་པན་འཆང་བ་ཡུལ་མཆོག་གང་ལས་གཞན་
 དུ་ཅི། མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སྒྲུ་ཡི་ལྟོན་པས་ཐར་བའི་ས་པོན་ཅི་ཡང་བསྒྲུན།
 ཐོས་པ་དོན་ལྡན་གསུང་གི་དབྱངས་ཀྱིས་མཁས་སྒྲུབ་ཡིད་ཀྱི་ཁེངས་པ་བཅོམ།
 དན་པ་དོན་ལྡན་ཐུགས་ཀྱི་ཕྱགས་ཀྱས་བཏུན་འཕྲོའི་དོན་ཆེན་ཁྲར་དུ་བཟུང་།
 འཆད་མེད་འཕྲིན་ལུས་ནམ་མཁའ་བདལ་བའི་ཡུལ་ས་མགོན་གང་འདྲ་སྲིད་ན་
 དགོན། གང་གི་ནམ་ཐར་ཐུ་དྲིག་བཀྲམ་ལས་ཆེ་ཡོང་མིག་གིས་ཟིན་ཆོད་ཅམ།
 ཁོ་སྒྲུབ་ཆོག་གི་སྲད་པུར་བརྒྱས་པའི་འབད་པ་རུང་ཞིག་བྱས་པའི་དགེས།
 ཡཁོང་ས་ཡུལ་དབང་བརྒྱ་བཞིའི་ཞབས་བཏུན་ཐུགས་བཞེད་ལྷག་མེད་ཡོངས་
 ཐུབ་ཅིང་། ཆོལ་གསུམ་ཆོག་བསྒྲིལ་ཀུན་དགའི་ཆལ་དུ་རང་དབང་འོད་སྟོང་
 འབར་གྱུར་ཅིག། ཅེས་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པ་ནམས་ལ་ཡབ་ཀའ་དྲིན་གཞན་འགྲན་མེད་པ་
 དོན་སྒྲུང་ཡམ་ཆན་ནས་སྒྲོས་ན་ཡཁོང་ས་ཁྲ་པ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཛིགས་
 མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བཏུན་ལང་ཆོའི་སྒྲུབ་པ་ལྟོས་ཐར་ཆེ་ཡོང་ཅམ་ལ་གཞི་བྱས་པའི་ཡཏོགས་བཞོད་
 དད་པའི་རང་མདངས་ཞེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཅེ་མཁའ་པའི་མིང་འཛིན་སྒོ་བཟང་ཆེ་དཔལ་དུ་འབོད་
 པས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོའི་རྒྱ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༡༤ ཉིན་བྱིས། །

བདག་ལ་བཀྱིན་ཆེ་བ་མདོ་སྨྲ་དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱིས། ལྷ་མའི་རྣམ་
 ཐར་ཟེར་ན་ཡུལ་དབང་ལྡ་པའི་རང་རྣམ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་ལྟ་བུ་དགོས་
 པ་ཡིན། གཞན་བར་སྐབས་ཤིག་ནས། དགེ་ལུགས་པའི་ལྷ་མའི་རྣམ་ཐར་ཆང་
 མ་མཁས་གྲུབ་རྗེས་མཛད་པ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དད་པའི་འཇུག་ངོགས་
 ལ་དཔེ་བྱས་ཏེ། རྣམ་ཐར་ཆང་མའི་དབུ་ལ། བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲ་
 རོལ་རྣམས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཀྱང་ཞེས་མ་དྲིས་ན། ལྷ་མའི་རྣམ་
 ཐར་གྱི་སྒྲིབ་དང་འགལ་བ་ལྟ་བུར་བརྩི་བཞི་ཡ་མཆན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
 སྐབས་འདིར་བདག་གིས་ཀྱང་འདི་ལ་བསམས་ནས། ཡུལ་མཆོག་ལྡ་པ་ཆེན་
 པོའི་རང་རྣམ་རྣམས་བདུས་ཏེ་བྲི་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་
 ཟེ། ཡུལ་མཆོག་ལྡ་པས། ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ལའང་གཅེས་སྤྲས་རི་
 ལྟར་མཛད་པ་འོག་ཏུ་དུས་རབས་ཀྱི་འགྲོས་དང་བསྐྱུན་ནས། ཐུན་མོང་བའི་
 མཛད་པ་འདི་ལྟ་བུའང་ངོ་སྤྲོད་པ་དུས་ལ་བབས་པ་ལྟ་བུར་སྤང་བས། དཔེར་
 མཆོན་ན། སྤྱི་མིང་མེད་པ་ཆུ་ལྱི་སྒྲོར་ལ་རང་བཟོ་མི་དགོས་པར། ཡུལ་
 མཆོག་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཁེངས་སྤྱང་གནང་བ་རང་རྣམ་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་ལས།

“ཐམས་ཅན་མཁྱེན་པ་ཡོན་ཏན་བྱ་བ་མཆོ་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་བྱུང་པོ་
 ཟེ། མིང་ཡི་བསྟན་པ་གཤིག་པ་རྣམས། །ཆེ་འདི་ལ་ཆེ་སྤྱིག་ཐུང་ན་ཡང་།
 མིང་ཡི་ལ་ཡོག་ཤེས་”མི་འཇུར། ཞེས་ལུང་གིས་ཟིན་པ་ཡན་ཆད་སོམ་ཉི་དང་
 བུལ་བའི་ལུང་རིགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་རྒྱས་པར་གོར་མ་ཆག དེ་རྗེས་གོང་མའི་གདན་
 སར་པོང་བུ་གཟིག་པགས་ཁྱོན་པའམ་སྤྱི་མེད་ཀོ་གདན་གྱི་ཆུ་ལ་དུ་རང་ཉིད་
 བསྐྱེད་པ་ནི། རྒྱ་གར་དང་མི་འདྲ་བར་པོད་ཡུལ་འདིར་ལྷ་མ་ལ། གདུང་རྒྱུད་
 དང་སྤྱི་བས་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་འདུག་པས། སྤྱི་མ་ནི་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་
 ཏན་རྣམས་ལ་བུལ་བུ་འཇགས་ལྟ་བུའི་བར་མེད་མེད་ཅིང་བུ་སྒྲིབ་འཁོར་འབངས་

ནམས་ཀྱང་བག་ཤེབས་པར་སྒྲང་། བྱི་མ་ནི་གོང་མ་ལས་ཤྲོག་སྟེ། བི་གསོན་
 གྱི་དཀོར་ནག་སོགས་ཟང་ཟེང་གི་འབྲུལ་བ་མ་ཉི་པའི་དེན་སྐམ་ལྟར་ལེན་རྒྱ་
 རྒྱན་མི་ཆད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་འདྲུག་ཚོ། ཟླ་མ་གྲོངས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་བྱུང་
 བ་སེམས་ལས་ཆེ་ཞིང་། དེ་གའི་ར་ཆད་ཀྱིས་ཡུལ་གྲུ་ཆེ་གོ་མོ་ན་བྱིས་པའི་ཕ་
 མ་སོགས་ཀྱི་གཡོ་སྐྱུས་བཞོས་པ་འདྲ་ལ་ཆོམ་ཆོམ་མེད་པར་བདག་དྲུ་བཟུང་བའི་
 བཞུགས་བྲལ་ལ་ཚུད་པེས་ཀྱི་ཐག་ཁྲ་སྐྱུལ་དུ་མཐོང་བ་ལྟར། སྐྱེ་པོ་དུ་མའི་
 ཅལ་འདྲོགས་ལ་བརྟེན་ཆ་སྐྱེས་སེང་གེར་བརྟུ་བའི་སྤང་ཚུལ་ཁོ་ན་སྟེ། ཞེས་
 པ་ནས། རྣམ་ཐར་འབྲི་བའི་འདུན་པ་པོར་དེ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ན་ཡང་།”
 ཞེས་འདི་ནས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་རྟོགས་བརྗོད་འབྲི་བར་བསྐྱུལ་ཚུལ་ཞིབ་པར་
 གསུངས་པ་ཡིག་ཚོགས་ལ་བསམས་དེ་སྐྱུར་སྒྲོས་མ་ཞུས།

སྐྱེ་བཞུགས་པ་དང་འབྲས་སྐྱུངས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་གསེར་ བྱི་མངའ་གསོལ་སྒྲོར།

སྐྱེ་རིགས་ནི་རྒྱ་གར་གར་ཚོགས་ཟ་དོར་རྒྱལ་པོའི་བརྒྱད་དུ་འཕྲོང་
 རྒྱས་འཕྱིང་བ་ལྟག་ཅེར། ཡབ་དོར་བདུད་འདུལ་རབ་བརྟན་དང་། ཡུམ་ཁྱི་
 ལུ་མ་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ། རབ་བྱུང་ ༡༠ མེ་སྐུལ་བྱི་ལོ་
 ༡༦༡༢ ཉོར་རྒྱ་དགུ་པ་ལ་འབྲུངས། ཡང་རང་རྣམ་ལས། ཡུམ་གྱི་མནལ་ལམ་
 དུ་དཀོན་གཉེར་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ལྷ་སའི་རང་ཕྱོན་ཁྱ་ལྷན་ཡིན་ཟེར་སྐྱུན་
 རས་གཟིགས་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་པོའི་སྐྱེ་ཞིག་སྐུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ལྷ་ས་ངོ་
 མཆར་ཅན་མང་དུ་བྱུང་བས། སྐྱའི་ཁང་པོ་དེས་རྟག་བརྟན་སྐུལ་སྐྱེ་ཟེར་བ་ཞིག་
 ལ་ལུང་བསྟན་ཞུས་སྒྲོར་ལ། རང་རྣམ་ལས། རྟག་བརྟན་སྐུལ་སྐྱེ་དེ་ལ་མངོན་
 བེས་ཡོད་ཡོད་མི་འདྲ་ཡང་། འབྲུང་པོའི་མངོན་བེས་སྤྲོ་མོ་བསྐྱབས་པའི་ལུང་

བཏུན་སྐབས་མེ་བདེན་བདེན་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་འབྲུལ་གཞི་ལ། ཞང་པོ་
 རྩོགས་ཐུགས་མོས་པས་ཆེད་གཉེར་གྱིས་མི་སྒྲ་མངགས་པའི་རྒྱ་མཚན་དུ། རྒྱལ་
 བུ་ཞིག་འབྲུང་བས་མིང་དང་རིམ་གྱོ་སོགས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ལུང་བཏུན་གནང་
 འདུག་པར་མཛེས་ལམ་སྤྲུལ་མེ་བའི་གསུང་ཞིག་ལས། འཕྲོང་རྒྱས་སུ་དུས་ལོག་
 འབྲུང་རྒྱ་རྩོག་གྱུར་པའི་ལན་ནི་གང་ཡང་མ་བྱུང་བར་གདའ་ཞེས་དང་། རང་
 མོ་གསུམ་པ་ས་ལུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༧ ལོར་དམ་སྤྱི་ལངས་པའི་རྩེན་གྱི་དུས་འགྱུར་
 བྱུང་། ཞབས་བྱུང་ (ཡབ་བདུད་འདུལ་རབ་བཏུན་) དེ་ཉིད་གམ་པོ་གངས་སྒོར་
 ལ་མེབས་བརྒྱག་བསྐྱུས་ཐབས་ཀྱིས་ཟུག་པོ་ནས་ལ་ (འཕྲིང་དབར་སྐྱག་ཅེ་ཟུག་
 བ་རྒྱང་ལ་) ཅིས་སྤྱད། ཁྲི་ལུམ་ (ཡུམ་) གྱིས་དབུ་གནང་དེད་ཁ་གས་ཐོ་
 རེངས་ཀྱི་ཕྱི་ཟུར་ལ་བདེ་སྦྱིད་སྦྱིང་དུ་སྒོས། གཙང་དུ་ཞུས་པར་ཚུ་བྱར་ལྷ་
 གཤོངས་རྩོ་སྐལ་དུ་གནང་སྟེ་ལྷ་གཤོངས་སུ་སྦྱེབས། ལྷ་གཤོངས་སུ་བསྐྱད་
 སྐབས་དེད་ཀྱི་ཅར་མི་སྤྲུག་པོ་ཐོར་སྒྲོག་བཅིངས་པ་དང་། དར་མང་པོ་བཏགས་
 པ་ཁ་སྤྱང་དེ་བ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཡོང་བ་མ་མས་མཐོང་ཞེས་གཞན་ལ་བཤད་
 འདུག་པ་བདེན་ན་རིགས་དང་སྦྱེ་བར་འགོ་བའི་སྤྱང་མ་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྙམ།
 ཞེས་གསུངས།

རོས་འཛིན་ཞུས་ཉེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྩ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ གདན་བྱངས་ཚུལ་ནི།

རོས་འཛིན་སྒྲོར་ལ་རང་རྣམ་ལས། བོད་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་ས་ཆ་ཤོར་བ་
 དང་། སོག་པོའི་དཔོན་པོ་བུ་མང་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་སྤྱ་སྦྱར་འགྲོ་བ་སྟོལ་ལ་འདུག་
 པས། དེད་ཀྱང་སྤྱ་སྦྱེ་ཞིག་ཡིན་ནམ་ཞེས་སྦྱང་ཞིང་། དེ་ཡང་ལ་ལ་དག་ཀར་
 ལུགས་བྱུང་པ་དང་། འབྲུག་པ་རྩ་ཅེ་བའི་སྤྱ་སྦྱེ་ཡིན་ནམ་ཟེར། བསམ་ལས་

ལུ་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི་མོས་ས་ནའི་ཕྱེ་གཟར་གྱི་སྒྲོར་ཞུ་བར་བཏང་བའི་ལན་དུ།
 (ཅི་དམར་བས་རྒྱལ་དབང་ལ་དགེ་བཤེས་ཞེས་ཞུས་པ་ལན་ཁ་ཤས་གསལ།) །དགེ་བཤེས་
 མེད་པའི་བར་སྐབས་སུ། ཉན། ཡར་སྤྲུངས་གསེར་མ་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཨང་
 ཉན་གྱིས། ཞེས་དང་། ལ་མོ་འཆར་གསེབ་ཆངས་པ་དུང་བོད་ཀྱིས། །འཕྲོང་
 རྒྱས་གསེར་གྱི་དོ་རྩེ་དེ། ཞེས་སོགས་ལུང་གྲགས་རེ་ཆེ་བུང་འདུག་པར་གཞིགས་
 དུང་ཕལ་ཆེ་བས་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི་ལ་སྤྱི་ཡིན་འདྲ་ཞེས་ཅལ་ཅོལ་དུ་བསྒྲགས།
 ཞེས་པ་ནས། གཞིས་ཀ་ཅེ་ནས་མི་སྤྲོ་བུར་དུ་ཡོང་བས་ཡུམ་སྤུལ་ནམས་འཕལ་
 དུ་གཙང་ལ་སོག་གསུང་བར། ཡར་འབྲོག་ཞབས་དུང་ (ཡུམ་གྱི་སྤྱི་མཆེད་ཕྱེ་
 པ་སྤྲ་དཀར་ཅེ་པ་) གིས་བང་ཆེན་རྟ་གད་ཀྱིས་བཏང་ནས། ཁྲིང་ཡུམ་སྤུལ་འདི་
 ག་ནས་ཁག་ཐེག་པས་སྤྲ་དཀར་ཅེར་བཞུགས་ཆོག་པ་དགོས་ཚུལ་ཞུས་པ་རྩར་
 དགོངས་པ་འཁྲིལ། བརྒྱ་གཅིག་པ་སྤྲ་མར་ཡར་འབྲོག་ལ་བསྒྲིལ། ལོ་འདི་རང་
 ལོ་བཞི་པར་སྤེབས་པ་ལྷགས་སྤྱེལ་ལོ་མངུག་ཡིན། འདི་ལན་གཞན་གྱི་ངག་སྒྲོས་
 ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་ངས་པ་མི་འདུག །ཅེས་གསུངས།

རྒྱ་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༡ ལོར་གཙང་དང་འབྲས་སྤྲུངས་གྱི་མི་སྤྲ་
 དང་། པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆ་བ་དཀའ་བརྒྱ་སོགས་ཐེབས་བསུ་ལ་བཅར།
 འདི་ཐད་རང་ནམ་དུ། །སང་ཐོན་རྒྱའི་རྩལ་མོ་མ་མ་དང་། ཞལ་ཏ་མ་སྒྲོལ་
 མ། དཔལ་ལྷ་གསུམ་གྱིས་ཁྲུས་མ་བྱས་ན་བརྩན་པ་ལ་གྲིབ་ཡོང་བེར་ལུས་རིལ་
 པོ་བཀྲས། ཁྲིང་གསུམ་པོ་ནི་མིག་མཆི་མས་གང་ནས་ལབ་རྒྱུ་མི་སྤང་། ཞལ་
 ཏ་མ་གསར་པ་འདྲས་སྤྱིད་དགོན་པར་ཆོས་མཛད་རྒྱུ་ཡིན་འདུག་པས་ཆོས་པ་
 དཀའ་ཐུབ་བསྐྱེན་དགོས་པས་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོད། རེད་འཇིག་རྟེན་པའི་
 རིགས་སྤྱིད་ཟེར། རོས་རང་འཕྲོ་བ་ལ་བདེ་སྤྱག་གཉིས་ཀ་མ་བུང་། ཁྲི་ལུམ་
 དེ་ནི་ (ཡུམ་) ཐུགས་སྒྲོ་ནས་གསུང་འགྲོས་གནང་རྒྱུ་མི་འདུག ཐོན་ཉིན་

མི་མང་པོའི་འདུ་ཡོང་གིས་གཡང་བས་ཉམས་སྒྲུང་གང་ཡང་མ་བྱུང་། མ་མ་
 ལྷན་པར་ལྷན་དུ་བཞུག་པའི་རྒྱུན་གྱིས་བྲན་ཏེ་དུས་པས། མདུན་གྲོང་ཨ་ཤོས་
 ཏེ་ཐོག་ནས་འཆམ་དང་དབྱངས་སོགས་ཅེད་མོ་མང་པོ་བྱས། དཀའ་བཙུ་པས་
 མ་མ་འཕོད་པར་བཏང་བ་ཡང་སླེབས་བྱུང་བས། རེད་ཀྱིས་ད་འཆམ་བྱེད་མི་
 དགོས་པར་འདུག་ལག་པས། མདུན་གྲོང་ཨ་ཤོས། མགོ་སྒྲོར་བཏང་བ་མཆེན་
 ལུགས་ཀྱིས་ཐུགས་སྐྱུགས་པོ་ཞིག་ཡོང་འདུག་ཟེར། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་
 ཆེས་ ༡༥ ཉིན་འབྲས་སྒྲུངས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་གསེར་གྱི་ཁྲི་ལ་མངའ་
 གསོལ། ཡང་། ཉིན་འབྲེལ་ལེགས་པར་ངོས་ཐོག་མར་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་
 གཟེམ་ཆུང་མངོན་དགར་སླེབས། །ཐུ་མ་བྲུ་རིགས་སྐྱེ་མེར་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ལྷ་
 མི་མང་དུ་བྱུང་བར་རིམ་པར་བྱེད་ཐུས་མིག་ཡིངས་ཏེ། སོག་བན་དགེ་འདུན་
 རྒྱ་མཚོའི་མགོར་ལག་པ་མ་བཞག་པར་ཅུང་ཟད་ལུས་པས། ཁོང་རྗེ་ཡོན་ཏན་
 རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་ལ་ཤོག་ནས་ཐུག་འབུལ་མ་གྲུབ་པའི་མུར་ཡོད་འདུག་པས།
 རོགས་པ་ཐོས་ཏེ་བྱིན་རྒྱལ་མ་ལུས་པར་གདོང་ལ་གཟན་བཀའ་མེ་བ་བྱས་ནས་
 ཐུར་ལོག་གསེར་ཅི་སྐྱུག་ཏུ་མགོན་གཉེར་རྒྱ་ཡག་པ་སོགས་ལ་བཤད་པས་ཡིད་
 ཆེས་བྱས་སྒྲུང་། རང་ངོས་ནས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོར་མ་ཟད། དེ་ཉིན་ངོ་མེས་
 པའི་མི་མི་འདུག་ རྒྱ་ཆེན་ནམས་ཀྱི་ནམ་ཐར་མོ་སྒྲོན་པག་མགོ་བའི་མངོན་མེས་
 སུ་འགྲོ་ཡིན་ཡོད་པར་གདའ། ཞེས་གསུངས།

གསན་བསམ་མཛད་རྒྱལ་ནི།

རྒྱུས་ཆེན་མང་པོས་རྟོགས་བརྗོད་ཅོ་མ་པར་ནན་བསྐྱལ་མཛད་པའི་
 རྒྱལ་ནམས་གསལ་བར་བཞུན་ནས། འོན་ཀྱང་སྒྲོན་བསགས་ཀྱི་ལས་འཕྲོ་བཟང་
 པོ་ལ་བརྟེན་ཡོངས་འཛིན་དམ་པ་ཆོས་བཞིན་དུ་སྒྲོད་པའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་

དང་། རིག་པའི་གནས་མང་དུ་མཁྱེན་པའི་མཁས་པ་འགའ་བསྟེན་ནས་ཐོས་
 བསམ་བྱས་པ་ནམས། ཡི་གེའི་ཆོག་ལ་མ་བརྟེན་པར་སོ་སོའི་ཁོག་ཡུག་ངེས་
 ཤེས་པའི་ཐོབ་ཡིག་གི་གྲུའི་ཚུན་ཞེས་པ་པོ་ཉི་ཤེས་པ་འདུལ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡོད་
 པ་ནམ་དཔྱིད་དང་ལྷན་པའི་སྒོ་ལྷན་གཟུར་གནས་ནམས་ཀྱིས་གཟིགས། ཐུགས་
 ཅུང་ཟད་མགུར་བར་འགྱུར་རམ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་ལྷག་མི་དགོས་ཀྱང་། རིག་
 གནས་ཀྱང་དུ་ལ་མཆོན་ན་ཡང་བཤེས་གཉིན་བྱིས་པའི་ཚུལ་འདྲིན་གྱི་དྲུང་ནས་
 ཀྱང་གསན་ཚུལ་ནི།

སྟོན་པའི་ཆེན་སྟོན་འགྲོ་བ་རིག་གནས་ཀྱི་མཆོའི་ཤེང་བ་འདྲིན་པའི་
 སྤྱི་འཇམ་དབྱངས་ནམ་ལྱལ་དོ་རྗེ་གདན་དྲངས། སྐྱ་ཀ་ཙན་གཉིས་ཀྱི་རི་མོ་
 ཡང་བསྐྱར་གྱིས་དཀའ་གནད་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་ཤིན་ཏུ་ཞིབ་པ། ཞེས་
 པ་ནས། ཉོགས་བརྗོད་དཔག་བསམ་འབྲི་ཤིང་གི་དཀའ་བའི་གནད་ནམས་དང་
 བཅས་པ་ལེགས་པར་བྱས་ཤིང་ཁོང་དུ་ཚུད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས། ལྷ་པ་སྐྱ་སྐྱེ་
 དང་ལྷ་བྱིས་པ་བརྟན་ཚུང་སོགས་ཀྱིས་མི་སྐྱ་ལ་རྒྱ་མར་བཅོལ་ཞེས་ཁ་ཟེར་བ་
 བྱིས་པ་ལ་ངོས་འདྲིན་ནི། རྟིང་མར་མ་ཟད། འགྲོག་མལ། མར་པ་ཞེས་
 པ་ནས། རྩ་འབུམ་སང་ཁུ་དཔོན། ག་ལོ་ནམ་ལྱལ་དོ་རྗེ་ལྷ་བུ་གསར་མ་ལ་
 ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་། དེ་དག་སྤྱགས་པ་ཡིན་པས་མི་འདྲ་ཟེར་ན། རྩ་གར་དུ་
 ཆོས་ལྱལ་དགེ་དབང་། བོད་དུ་སྤྱིང་བཅན་སྟེ་པོ། རིག་ལྷན་ནམ་ལྱལ་གྲགས་
 བས་མཆོན་པ་ཇི་སྟེད་ཅིག་རབ་བྱུང་དང་སྐྱ་པོ་འདམ་འདྲིད་བྱུང་ནས་སྐྱ་པོ་
 འདམས་པ་ཡིན། ཡོན་ཏན་འདི་ཙམ་ཡོད་པའི་དགེ་ཚུལ་སྤྱིང་ཞིག་འདིའི་ཞེས་
 མཛུབ་མོ་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད་ན་ཁྲིད་ཤོག་དང་། ཁོ་བོས་ཤུས་མོ་ས་ལ་བརྟེན་
 ཉེ་ལག་པའི་སོར་མོ་སྟེང་གར་སྟོར་བར་ཐེ་ཆོམ་མེད་ཅེས་གསུངས།

ད་ནི་ཐུན་མོང་བའི་རིག་གནས་ལ་བྱ་བ་མཛད་ཚུལ་འདིར་དཔེ་ཙམ་

པའི་ལྷན་གོན་གྱིས་དཔེ་རྒྱུ་ལྟར་པའི་པོ་གོ་བསྐྱར་ཞེས་དང་།

རྟོགས་བརྟུན་པའི་ལྷན་གྱིས་པོ་བྱང་སྐར་མའི་མཛད་བྱ་དུ་འདྲ་།
ཞིབ་མོར་བཤད་པའི་བརྟུན་པ་ནི་ཤོང་སྟོན་ནས་རིམ་པ་བཞིན་གཙུང་ལོ་ཆེན་
ཆོ་གྲོས་བརྟན་པ། ནས། སྟོན་འགྲོ་རིགས་ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇམ་དབྱེད་དཔེ་དབང་
ཀྱུ་ལ་རྟོ་རྟེན་དུ་དུ་སྐད་གཉིས་སྟེ་བ་ཟ་རྟོར་གྱི་བན་དེ་དག་དབང་ཆོ་བཟང་ཀྱི་
མཆོས་ཐོས་སོ། ལུང་རྒྱུད་གི་བརྟུན་པ་ནི། ཆོས་ཀྱུ་དགེ་བའི་དབང་པོ། སྤྱོད་
ཆེ་བའི་དབང་པོ། ནས། ཟུར་ཆོས་དབྱེད་སྤྱོད་རང་གྲོལ་གྱི་བར་གོང་བཞིན་ཏེ།
དེ་ལ་བདག་གིས་རོས་ཤིང་། བལྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱུན་ལ་བསམས་ནས་ཐོས་
བསམ་གྱི་ཆེད་དུ་འཆད་ཉན་སྟོན་གསུམ་འབད་པས་བསྐྱབས་པ་ལས། བཟང་རྩ་
ལུག་པ་སྟོས་པའི་འགྲིང་ཚུལ་ལྟར་ལེན་པ་ནམས་དང་འདྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
དང་། ཡང་། དུས་ཀྱི་དབང་གིས། ནས། མང་དུ་ཐོས་པའི་དོན་ལ་ཆོ་སྟོན་
བསྐྱེད་སྤྱོད་པའི་འབྲུང་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པས་གསལ་འདེབས་ཐང་བྱུང་དང་།
བཟུངས་སྟོན་སེམས་ཁྲིད་སྤྱོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ལ་ཤ་རུལ་ལ་སྤྱང་མ་འཐིབ་པ་ལྟར་
འདུ་ཞིང་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཡལ་བར་དོར་བའི་དབང་གིས། ནས། (བར་
འདིར་མཁས་བླ་མ་ཞེས་བཟང་ཀྱི་མཆོད་དུས་འཁོར་འགྲེལ་ཆེན་པར་བསྟོ་མཛད་ཀྱང་དོན་གཉིས་
བ་ཆེས་དཔྱོན་པའི་ཐུགས་གཙང་གི་གསུང་དང་།) རྟོགས་བརྟུན་པའི་པོ་བྱང་སྐར་མའི་མཛད་བྱ་དུ་འདྲ་
ཀྱང་པར་དུ་བསྟོས་པ་པར་མཁན་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་དལ་བའི་དཀའ་བྱུང་ལྟར་
ལེན་པ་ཅམ་དུ་ཟད་མོད། ཅེས་གསུངས།

ཀྱི་གར་དུ་ཐོག་མར་པརྟུན་ཤར་ཏུ་རྟུན་ལ་ལྟ་ས་ནས་རྟོགས་བརྟུན་པའི་
འདི་ཐོབ་ལྟེ། ཁོང་གིས་ཀ་ལ་ཀ་ཏ་ རོ་ཡལ ཞུ་ལྟེ་ཁ མོ་སྤྱོད་རིག་གནས་
ཁང་ལ་མཆོམས་སྐར་ཞེས་པ་དང་། ཉེ་སྟོན་ཞིག་ལ་རང་གཞུང་དཔེ་མཛོད་
ཁང་གི་ཁུ་དག་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་དག་དབང་ལུང་རྟོགས་བརྟུན། བེ་ཏར་

ཞིང་ཆེན་ཁོངས་དར་བླ་རྒྱ་ མི་ཐེ་ཡི་རིག་གནས་ཁང་ནས་ཨིན་ཡིག་ནང་
 Edited by P. L. Vaidya ཉིན་དྲུ་ནང་མེད་པུ་དྲུ་བྱེད་པུ་རྒྱ་མམ་རྒྱ་ སྤྲེད་དྲུ་
 ཡིས་ཞུ་དག་བྱས་པ་བོད་དཔེ་དང་། བལ་ཡུལ་གྱི་མ་དཔེ་ལག་བྲིས་དང་བསྐྱར་
 ཉེ་སྤྱར་བཞོད་པའི་ནང་། ཉེ་གས་བཞོད་འདི་ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་གྱིས་ས་པ་ཆ་ལ་
 བྱེ་ལོ་ ༡༩༠༩ ལ་སྐྱེས་སུ་ཡུལ་ཅེས་དང་། ལོ་བདུན་ཅུའི་རེས་སུ་ཤོང་ལྷོན་
 ལོ་ཙམ་བས་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་། ཁ་ཆེ་པ་ཆེན་དང་ཤོང་ལྷོན་ནས་བོད་སྐད་
 དུ་བསྐྱར་བའི་སྐད་ངག་གི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་ཕྱེ་མོར་སོན་པ་བྱུང་། ཐོག་མར་
 བོད་ཀྱི་ཆེན་དང་མཁས་པ་ནམས་ནས་བསྐྱར་བཅོས་ཚོམ་པ་པོ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་
 པས་དྲང་དུ་མ་ལེན་ཡང་རིམ་གྱིས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ནམས་གྱིས་ལྷོན་པའི་སྐུ་
 ཆེ་སྤེམ་མེད་སྐྱེས་རབས་ནམས་པར་བྱིན་དུག་དང་སྐྱར་ཉེ་འཆད་ཉན་མཛད་ཅེས་
 བཤད་དོ། མདོར་བསྐྱས་ན། རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དྲིན་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཉེ་གས་བཞོད་རིན་པོ་ཆེ་སྐད་གཉིས་ཤན་སྐྱར་ཁྲངས་ཐུབ་འབྲས་སྤངས་པོ་
 བྱང་སྤར་མ་འབྲུལ་མེད་ནི། ད་ཆ་རང་ལག་ལ་ཡོད་པ་འདི་དང་། རྩ་རྩི་ས་
 ལ་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་དཔེ་ཞིག་ཡོད་ཆོད། དེ་མིན་སྤར་ཤིང་རོ་མ་ནི་རིག་གནས་
 གསར་བཞེད་སྐབས། མེ་དང་། ཀྱང་སྤེམས། བང་ཁྲིའི་ཡོ་བྱད་དུ་བྱུར་བྱིན་
 ཡང་། སྤེ་དགེ་སྤར་ཁང་དུ་སྤེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་ཞིག་ནས་པོ་བྱང་སྤར་མ་གཞིར་
 བཞག་སྐད་གཉིས་ཤན་སྐྱར་ཞིག་སྤར་བསྐྱར་མཛད་འདུག་ལྱང་། དེ་སྐབས་
 ཞུ་ཆེན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་ནས་སྤྱི་དུ་ཡིག་ནོར་ལ་དག་བཅོས་མཛད་ཅིས་
 གནང་ཡང་། སྤེ་དགེ་རྒྱལ་པོ་དད་པ་ད་ཅང་ཆེ་བས་རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་མཛད་
 པ་ལ་བཅོས་མི་རུང་བར་དགོངས་ནས། ཞུ་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་མ་མཐུན་
 ཡང་། ཡིན་རྒྱ་ནི་པོ་བྱང་སྤར་མའི་སྤྱི་དུ་བོད་ཡིག་དབུ་ཅན་དུ་ཡོད་འདུག་
 པས་ས་དང་། པ་ནོར་བ་ཤིན་དུ་མང་བས། པོ་བྱང་སྤར་མ་དང་དེ་ལ་གཞི་བྱས་

ཏེ་ཞིབ་འདུག་དང་འབྲེལ་ཀམ་པའི་ཡུ་ཁར་ནས་གཟུངས་ཞུགས་ཤིག་བསྐྱན་ཐུབ་
 ན། ཡུལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ལ་དད་གུས་ཀྱི་མཆོད་རྗེས་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་
 རེས་པ་ལགས་སོ། །

མཆན་འགྲེལ།

- ༡ བེས་མི་འགྱུར། འདི་ཡིག་ནོར་འདྲ་ཞིང་། ལ་ཡོག་མཐོང་ངམ་འབྱུང་མི་འགྱུར་
 ཞེས་གནོད་པའི་ལན་དུ་གནོད་པ་གཏན་དུ་མི་མཛད་པའི་དོན་ནི་དུ་འདུག
- ༡ འདི་ནི་སྤར་པོད་ལ་སྒྲ་མ་མ་ཆི་བ་འགའ་རེས་ཐང་ག་ཙམ་མིན་པར། གངས་ཏི་
 མེ་དང་རྩ་རི་ཡིན་ཟེར་བའི་དེ་ན་སྒྲ་མ་མཆོད་དེ་ན་འདྲ་བ་ཞིག་འབྱུང་ནས། ཡུལ་
 ནས་ཡུལ་དུ་འགྲོ་ནས་སྤྲུབ་ཀར་ཡོད་ནས་སྤྲུ་དང་མཆོད་དེ་ན་སྤྲུབ་ཐུག་གི་གཟུགས་
 བརྒྱན་མང་པོ་བར་མ་ཆད་བརྟོན་ནས་གནས་བཤད་བྱེད་སྡོལ་ཞིག་ཡོད།
- ༡ ཐུགས་སྐྱགས་པོ་ནི། རྗེས་ལ་ཐུགས་ཁྱོང་པོ་ཡོང་བ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། རང་རྒྱུ་འདི་
 གྱི་སྤྲད་གོ་བདེར་མཛད་པས་དེ་དུས་ཀྱི་དབུས་སྤྲད་འདྲ་སྒྲ་མ་པ་མང་།
- ༡ ཀུར་མེད་ནི། སྤར་མདུ་རྒྱར་ཏའི་གཡུལ་འཐབ་སའི་གཞི་ཡོངས་གྲགས། དེང་
 སང་ས་ཆ་འདི་ཨམ་བུལ་དང་དེ་མྱོ་བར་ན་ཡིན་ཞེས་བཤད།

པོད་གངས་ཅན་རྫོངས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མེ་ཏོག་ གང་ལ་བབས་པའི་རྩ་སྐལ།

འབྲས་རྫོང་གི་ཡ་ར་དགེ་རྫོང་ནམ་རྒྱལ་དབང་ཆེན།

༡༡། །རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་ཡ་ཡུལ་པོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་ནི་འཕགས་མཆོག་
ཐུན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདུལ་ཁིང་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཐོག་
མར་པོད་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྫོད་རུང་སྐལ་བ་དང་ཐུན་པའི་འགྲོ་བམི་རིགས་
སྤེལ་བར་མང་དུ་ཅིང་། དེ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་པའི་རྒྱ་ཡི་ནམ་པར་རོལ་དེ།
པོད་ཡུལ་ཐུན་པའི་རྫོང་དུ་ཕན་བདེའི་འབྲུང་གནས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་
ཆེ་གདན་དྲངས་དེ་འགྲོ་ནམས་འཕྲལ་ཡུན་བདེ་སྦྱིད་ཀྱི་དཔལ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་
པ་ལ་འགོད་པར་མང་དུ་ཅིང་། རིམ་བཞིན་པོད་འབངས་སྡེ་འགྲོ་ནམས་ཀྱི་བམོད་
ནམས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་དང་མོས་པ་དང་ཁམས་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་དུས་འགྱུར་དང་
འཆམས་པར་ཆོས་རྒྱལ་དང་། ལོ་པཎ། རིགས་འཛིན་གྱི་གྲུབ་ཆེན། ཡ་རྒྱལ་
མཆོག་སྐྱེ་ཤང་ན་རིམ་བཅས་ཀྱི་ནམ་སྤྱལ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པའི་སྣོན་ནས་པོད་
ཁམས་བསྐྱངས་དང་སྦྱོང་བཞིན་སྦྱོང་འགྱུར་གྱི་བཀའ་བྲིན་ནི་རང་རེ་པོད་མི་
ཅུམ་ཟན་ཡོངས་ནས་དུས་ནམ་ཡང་བརྟེན་དུ་མེད་པར་དུས་དྲག་དུ་སྦྱིང་བཅངས་
ཞུ་འོས་པ་ཞིག་ཡིན།

དེ་ལ་སྐབས་འདིར་འཕགས་མཆོག་ཐུན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་པོད་ཁ་བ་
གངས་ཅན་འདུལ་ཁིང་དུ་བདག་གིར་བཞེས་དེ་པོད་གངས་རྫོངས་བསྟན་འགྲོ་
ཇི་ལྟར་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཆད་ཐུན་ནས་ཡུང་བསྟན་ཚུལ་
མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འདིར་དད་པའི་ས་པོན་ཅུམ་དུ་འགའ་ཞིག་འགོད་
ན། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་པར་དཀར་པོ་ལས། བཅོམ་ཐུན་འདས་འོད་མའི་ཆལ་དུ་

བཞུགས་པའི་སྐབས་མིག་ན། རྩོན་པ་ཉིད་ཀྱི་མཛོད་སྤྱོད་ལས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་
 རྩ་ཆ་བྱུང་སྟེ་པོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་སྤྱོས་ནས་དེར་གཟིགས་བཞིན་དུ་ཞལ་
 འཇུག་མཛོད་པ་ན། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱིབ་པ་ནས་སེལ་གྱིས་བཅོམ་ཆུན་
 འདས་ལ་དེའི་རྒྱ་རྒྱུན་གང་ལགས་ཞུས་པ་དང་། བཅོམ་ཆུན་འདས་ཀྱིས། མ་
 འོངས་པ་ན་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཞུན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་
 བ་དང་། པོད་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་འདུལ་བའི་མགོན་སྐབས་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་ཡིན་པ་དང་། རྩོན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་པོད་ཁ་བ་ཅན་
 གྱི་སྤྱོད་འགྲོ་རྣམས་འདུལ་བའི་སྤྱད་དུ་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་རྩོན་ལམ་དཔག་དུ་མེད་
 མཛོད་ཚུལ་གསལ་བར་ལུང་བཞུན་མཛོད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མདོ་སྟེ་ཟ་མ་ཏིག་
 ལས་ཀྱང་། ཁྱོད་ཁྱེད་ལྟ་མཆོག་དུ་རྩོན་པ་བཅོམ་ཆུན་འདས་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་
 བའི་ཚུལ་བཞེས་པར་དགོངས་པ་གཏད་པའི་མོད་ལ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
 རྩོན་ཏེ་བཅོམ་ཆུན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་དབུས་གདུགས་ཏེ་ཐུག་མཛོད་ནས་པོད་
 ཁ་བ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སྤྱང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་མི་བཞེས་པར་སྤྱོད་
 དུ་འཆོ་ཞིང་བཞེས་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ན། བཅོམ་ཆུན་འདས་ཀྱི་ཞལ་ནས།
 པོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་སྤྱལ་བ་ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་
 གཟིགས་ཉིད་ལ་ཡོད་པས་མ་འོངས་པར་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གང་ཉིད་
 ཞིང་དེར་རྩོན་ཏེ་པོད་ཀྱི་བཞུན་འགྲོ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཚུལ་ལུང་བཞུན་རྒྱས་པར་
 བཀའ་སྤྱུལ་ཞིང་། དེ་དང་མཐུན་པར་མ་ཁི་བཀའ་འབུམ་སོགས་སུའང་གསལ་
 བར་བཞུགས།

རྩལ་པར་པོད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱལ་བཀའ་དྲིན་ཅན་རྣམས་དང་ཡུལ་མཆོག་
 སྤྱོད་ཐེང་ན་རིམ་གྱི་རྣམ་པར་རོལ་ཏེ་པོད་ཀྱི་བཞུན་འགྲོ་ཇི་ལྟར་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་
 ཡང་། བཀའ་གདམས་སྟེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེར། རྩོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་

ཡུལ་དུ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཚོས་ཀྱལ་དཀོན་མཆོག་འབངས་
 ཀྱི་སྒྲིམ་རབས་ལུང་བཟན་པ་ན། ཚོས་ཀྱལ་དཀོན་མཆོག་འབངས་རང་ཉིད་
 རྒྱབ་སྟོགས་ཨོ་ཀྱན་གྱི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཡུལ་དེར་བཞུགས་པའི་རིགས་འཛིན་གྱི་
 བྱལ་ཆེན་དྲི་མེད་ཟླ་མ་ཞུ་བ་དང་དངོས་སུ་མཇལ་སྐབས་ཟླ་མའི་བྲགས་ཀ་ནས་
 འོད་ཟེར་འཕྲོས་ཏེ་གཡས་སྟོགས་སུ་ལན་གསུམ་བསྐྱོར་ནས་ཚོས་ཀྱལ་དཀོན་
 མཆོག་འབངས་རང་ཉིད་ཀྱི་བྲགས་ཀར་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་བྱང་མ་ཐག་
 ནས་མཁའ་ནས་ལེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་མས་ལུང་བཟན་དུ། དེར་སང་ཨོ་ཀྱན་
 ཡུལ་དུ་ཚོགས། །མ་འོངས་གངས་རིའི་ཁྲིད་དུ་འདུ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བསྒྲགས་
 པ་དང་ཆབས་ཅིག་དུ་དྲི་མེད་ཟླ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཀྱང་མ་འོངས་པར་པོད་
 ཁ་བ་ཅན་དུ་ཚོས་ཀྱལ་དཀོན་མཆོག་འབངས་དེ་ཉིད་པོད་ཁམས་བཟན་འགྲོ་སྐྱོང་
 བའི་ཚོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ན་དྲི་མེད་ཟླ་མ་རང་ཉིད་སྒྲོབ་དཔོན་ཆེན་
 པོ་གྱུ་རུ་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱི་ནམ་པར་རོལ་ཏེ་སངས་ཀྱས་ཀྱི་བཟན་པ་རིན་པོ་
 ཆེ་དར་ཞིང་ཀྱས་པར་མཐུ་སྟོབས་བསམ་མི་བྱལ་པས་སྟོགས་སྟོན་མཛད་པའི་
 ལུང་བཟན་སྤུལ་ཡོད།

དེ་བཞིན་དུ་སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལས། ཤར་རྡོ་རྗེ་གདན་
 ཀྱི་བྱང་སྟོགས་ན། །གནས་ཤུར་ཀྱལ་པོད་ཅེས་བྲ་བ་ཡོད། །ཅེས་དང་། སྤྱིར་
 སེམས་ཅན་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཡིན། །སྟོས་གངས་རིའི་ཁྲིད་དུ་ཀྱལ་མིད་
 སྐྱོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་རང་ཉིད་པོད་དུ་ཚོས་
 ཀྱལ་རིམ་པ་དང་། །རིགས་འཛིན་གྱི་བྱལ་ཆེན། ལོ་པར་སོགས་ཀྱི་ནམ་སྤུལ་
 དུ་བྱོན་ཏེ་པོད་ཁམས་བཟན་འགྲོ་སྐྱོང་བའི་ཚུལ་ཆེས་གསལ་བར་ལུང་བཟན་
 ཅིང་། སྒྲེགས་བམ་རིན་པོ་ཆེར། ཤར་ནས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཛེས། །ཞུན་
 མའི་ཁྲེའུས་སྤུལ་པ་འབྱེད། །འཛིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གསལ་བྱེད་ཅིང་། །ལྷ་

དང་བཅས་པ་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་སོགས་ཀྱིས་འཕགས་མཆོག་སྐྱེ་རས་
 གཟིགས་གང་ཉིད་ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་དང་པོ་ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་དག་འདུན་
 གྲུབ་པ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་བྲགས་སྤས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཕྱོན་པ་ནས་བཟུང་ཡུལ་
 མཆོག་སྐྱེ་བྱེད་ན་རིས་གྱི་སྐྱུའི་ནམ་པར་རོལ་ཏེ་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྒྱལ་
 བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་པོད་ཁམས་སྐྱེ་འགྲོ་མཐའ་དག་ཆད་ཕྱུང་འདུ་བཞིའི་
 ཐབས་མཁས་ཆུ་ན་མེད་པ་དང་། སུན་ཆོགས་སྡེ་བཞིའི་དཔལ་དང་ལྷན་པར་
 རི་ལྷར་བསྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་སྐྱོང་འགྱུར་བཅས་འབྲུལ་པ་མེད་པའི་ལུང་ཆད་
 མས་གྲུབ་པ་ལྷར་ད་ལྷ་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་དཀར་མིན་ལས་ཀྱི་
 འབྲས་པུར་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྟན་ཆབ་སྲིད་དང་བཅས་པ་ཆགས་འཛིག་གི་དུས་
 རྒྱལ་བས་མིན་དུ་གཉན་འཕྲང་ཅན་འདི་ལྷ་པུའི་དུས་སུ་ཡང་འཕགས་མཆོག་ཕྱག་
 ན་པརྟོས་པོད་འབངས་བྲགས་བཅེས་མི་པོར་བར་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་
 ཀྱི་མགོན་དཔུང་དམ་པར་བཀྱིན་འཛོལ་ཞེས་ཐོག་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཆེན་བྲགས་བསྐྱེད་དང་ཆད་དུ་ཕྱུང་བའི་མཛད་འཕྲིན་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་རང་
 རེ་རྒྱལ་བ་བཅོལ་བའི་གནས་སྤངས་ལ་མཆོན་ན་ཡང་འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་
 བཅོལ་བ་གཞན་ལས་ཆེས་ལྷག་པར་འཕུལ་སེལ་འཛོལ་བའི་མདུན་ལམ་དང་ཕྱགས་
 སན་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་དང་། རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་བྱེད་ཆུ་རྒྱལ་དག་
 འདུན་ནམས་ལ་རང་ཡུལ་དུ་གནས་པ་ལས་ལྷག་པའི་མདོ་སྐགས་གཞུང་ལུགས་
 རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སློབ་སྦྱོང་རོམ་མེད་དུ་སྦྱོང་ཆོག་པའི་ཆ་རྒྱུན་ཆུ་ན་
 མེད་པ་ཐོབ་དང་འཐོབ་བཞིན་པ་དང་། པོད་མི་རིགས་སྐྱུའི་གནད་དོན་གྱི་ཆ་
 ནས་ཞུས་ན་ཡང་། རང་རེ་པོད་ཀྱི་བྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ནོར་རིག་གཞུང་
 སྐྱོད་དང་། ལྷག་པར་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མདོ་སྐགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་
 ཆ་ཅམ་ཉམས་མེད་མེ་རོ་མངས་ནས་གསོ་བའི་བགད་གྲ་དང་རྒྱུབ་གྲུའི་བཞེ་

གནས་ཀྱི་ཆེ་འདྲུགས་པ་སྐྱུན་པ་སྐྱུངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་ཁར་རིས་སུ་མ་མཆིས་
 མའི་མདོ་སྐྱུགས་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཚོའི་ཟབ་འཁྲིད་དང་དབང་ལུང་མན་ངག་
 བཅས་འཆད་སྒྲེལ་བཀྲིན་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྦྱུལ་དང་སྦྱོལ་བཞིན་པ་དང་། གཞིས་
 བྱེས་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་བརྟག་པའི་རེ་དོན་གཅིག་པུ་པོད་རང་དབང་བདེན་
 པའི་རྒྱལ་ཁར་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྲུ་གང་ས་ནས་རྒྱལ་སྐྱོར་གྱི་བ་རྒྱལས་བྱེན་
 མཐོར་མདོན་པར་འཕུར་བཞིན་པ་འདི་དག་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
 བསྐྱེད་དང་མཛད་འཕྲིན་ཉག་ཅིག་ལ་བདེན་ནས་ཡིན་པ་བཅས་སྐྱོར་པོད་སྐྱི་ལ་
 བཀྲིན་ཆེ་བ་དང་། རྒྱག་པར་རང་ཅག་ད་ལྟའི་མི་རབས་འདི་ལ་འརྒྱལ་བ་ཡིད་
 བཞིན་ནོར་བུ་ལས་བཀྲིན་ཆེ་བ་སུ་ཡང་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བསམ་
 བེས་གོ་དོན་གས་ཀྱིས་རང་ཅག་ཁ་བ་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མེ་དོག་གང་ལ་ཤོག་པའི་
 རྩ་སྐལ་འཕགས་མཚོག་ཕྱག་ན་པ་རྣོ་གང་ཉིད་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱི་མགོན་དཔུང་
 དུ་རྣམ་པར་རོལ་པ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་རང་ཅག་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་རྣམས་
 ལ་ཐུགས་བརྟེ་བ་ཆེན་པོས་མ་ཡིས་བུ་ལ་བཞིན་དུ་གདམས་པའི་བཀའ་སློབ་བདུད་
 བཙུའི་ཉིང་ཁུ་སྤྱིང་ལ་བཞེད་མེད་དུ་བཅངས་ཏེ་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་པོད་
 ཀྱི་འབྲུལ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་དོན་པོད་མི་རྩམ་ཟན་ཡོངས་ལ་ཁུར་དུ་བབས་པ་བཞིན་
 རང་རང་འཁོས་རུས་ལ་གཞིགས་པའི་སྐྱོན་རྩ་མོང་ས་འརྒྱུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
 དབུ་ཁྲིད་འོག་རུས་ཕྱགས་གོང་བུ་གཅིག་དུ་འདོན་དགོས་པ་ཤིན་དུ་ནས་གལ་ཆེ་
 བ་ལྟར། དེའི་ཐོག་ཁུར་བཞེས་མཛད་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་བསྐྱུགས་འོས་ཀྱི་
 གནས་སུ་གྱུར། ད་དུང་ཡང་པོད་པ་རྩམ་པ་ཟ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཡང་དག་
 པའི་ལམ་སྐྱུགས་དོ་མེས་པར་བྱས་ཏེ་འབྲུལ་སེལ་དཔུལ་དངོས་སྤྱན་བུའི་བསྐྱེ་
 བྱེད་ལ་མགོ་པོ་མི་ཚོངས་པར་པོད་སྐྱི་པའི་གནད་དོན་ཐོག་ལམ་ཞེན་དོག་ཅ་ཆིག་
 བསྐྱེལ་ཐོག་མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་བཟང་བདུད་བཙུའི་ཉིང་ཁུ་ཇི་མེབས་ལས་

ནམ་ཡང་འདེལ་བ་མེད་པ་རེ་བསྐྱལ་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ལྷ་སྤང་བཞེན་ཕྱོགས་ལ་མཆོན་ནའང་། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བཀའ་སློབ་ཤེས་དགོངས་བཞིན། བོད་གཞུང་འབངས་ལ་
དམ་ཆེག་གཙང་བའི་བོད་ཁམས་སྤྱོད་བའི་ལྷ་སྤང་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་བོད་ཀྱི་
རྒྱལ་བཞེན་ཆབ་སྲིད་གང་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་ཆོས་སྤང་ནི་མ་གཅིག་འདོད་
ཁམས་བདག་མོ་དང་། སྤང་སྲིད་དྲེག་པའི་སྡེ་དཔོན་ཆོས་སྤྱོད་རྡོ་རྗེ་གཤམ་
ལྷན་ཏེ་ཆོས་སྤང་དམར་ནག་གཉིས་སུ་གཤམ་པ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་
པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་གང་ཉིད་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་གྱུ་རུ་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་
དང་། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་བྱོན་ཡུལ་མཆོག་སྤྱི་ཁྱེད་ན་རིམ་བཅས་ཀྱིས་
ཆོས་སྤང་དམར་ནག་ནམ་གཉིས་ལ་བོད་ཀྱི་བཞེན་པ་ཆབ་སྲིད་གཉེར་དུ་གཏད་
པར་མཇུག་པའི་ཚུལ་དྲི་མ་མེད་པའི་ཡུང་དང་པོ་རྒྱས་ཆད་ལྷན་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་འདིར་སྤྱོད་བསྐྱེད་ཤིག་ཞུས་ན། དེ་ཡང་ཡུལ་མཆོག་སྤྱི་ཁྱེད་གཉིས་
པ་དགེ་འདུན་རྒྱུ་མཆོག་གང་ཉིད་སྤྱི་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བཞེས་ཏེ་སྤྱི་ཁྱེད་
གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱུ་མཆོག་སྤྱི་མ་བཞུམས་པའི་བར་དེར་ཡུལ་མཆོག་གང་
ཉིད་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་དངོས་སུ་བྱོན་ཏེ་རྗེ་བཙུན་བུམས་པ་
མགོན་པོའི་དྲུང་དུ་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་མཇུག་
བ་ན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཡུལ་དབང་མཆོག་འདི་ནས་དག་པ་མཁའ་སྤྱོད་
དུ་བྱོན་དགོས་པའི་བསྐྱལ་མ་མཇུག་པ་ལྷར་ཡུལ་དབང་མཆོག་དག་པ་མཁའ་
སྤྱོད་དུ་བྱོན་པས་དེར་ཡུལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་བཞུགས་པ་དང་དངོས་སུ་མཇུག་
བ་ན་ཡུལ་ཤུག་ཐུབ་པས་ཡུལ་དབང་མཆོག་རྒྱལ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་
དགོས་པའི་ཡུང་བཞེན་པ་ལྷར་རྒྱལ་ཕྱོགས་བདེ་བ་ཅན་དུ་བྱོན་ཏེ་ཡུལ་བ་ཆེ་
དཔག་མེད་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། རྗེ་བཙུན་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་བཅས་

དངོས་སུ་མངལ་བ་ན་སྒྲུབ་ཡང་རྒྱུ་ལྟོགས་སྟོན་བུའི་ཡུལ་བརྒྱད་ཟངས་མདོག་
 དཔལ་གྱི་རིར་བྱོན་དགོས་པའི་ལུང་བཟུན་གནང་བ་ལྟར་ཞིང་དེར་བྱོན་པ་ན་
 དབུས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པརྟ་འབྲུང་གནས་དང་། གཡས་སུ་རྩོམ་པོ་རྩོམ་དཔལ་
 རྩན་ཨ་ཏི་ཤ། གཡོན་དུ་ས་སྐྱ་པརྟ་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་
 ཆེན་པོའི་མདུན་དུ་རྩོམ་པོ་པརྟ་ཆེན་པོ་བཞུགས་པ་དང་དངོས་སུ་མངལ། སྐབས་
 དེར་སློན་དཔོན་ཆེན་པོས་ཡུལ་དབང་མཆོག་ལ་ཁྱོད་ཀྱི་འདུལ་ཞིང་པོད་ཁ་
 བ་ཅན་ཡིན་པས་དེར་བྱོན་ཏེ་བཟུན་འགྲོ་སྟོང་དགོས་པ་དང་། དེའི་ཁྱོགས་སྟོན་
 གྱི་སྤང་མར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོའི་མདུན་ན་ཆོས་སྤང་གཉིས་འདུག་པ་དེ་གཉིས་
 གཏོང་བར་མཛད་ཅིང་ཆོས་སྤང་ཆེ་བ་དེ་ནི་སྐྱ་མདོག་ནག་ལ་ཕུག་གཡས་རལ་
 གྱི་གཡོན་ཐོད་ཁྲག་འཛིན་པ་ཡོད་པ་འདི་ནི་དཔལ་རྩན་ལྟ་མོ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་
 སྤང་རྒྱུ་མདོག་དམར་ལ་བསེ་བྲབ་དང་བསེ་མོགས་གྲོན་པ་ཕུག་གཡས་
 མདུང་དམར་དང་གཡོན་ཞགས་པ་འཛིན་པ་སྟག་རལ་དང་གཟིགས་བྱུང་འཆང་
 བ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་གནས་ཆུལ་རྩོམ་པོ་རྩོམ་པ་དེ་ལྟར་འབྲུལ་པ་མེད་
 པའི་ལུང་བཟུན་རྩོམ་པོ་ཡུལ་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་
 དངོས་སུ་བཀའ་སྤྱུལ་བ་གསུང་ནས་དུ་བཞུགས་པ་དེ་ལྟར་ལགས་ན་རང་ཅག་
 ཁ་བ་ཅན་པ་ནམས་ནས་འཕགས་མཆོག་སྟོན་རས་གཟིགས་མའི་ནམ་པར་རོལ་
 བ་གངས་ཅན་མགོན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་སྟོང་ལ་བཅངས་ཏེ་གང་གི་དབུ་
 འཁྲིད་ལོག་སྟག་བསམ་དད་དམ་གོང་བུ་གཅིག་བསྐྱེལ་དང་། མ་སྟོང་བསོད་
 ནམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འཕྲིན་བསྐྱེལ་མཛད་པ་བཞིན་སློན་དུས་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
 སོགས་ཀྱིས་དམ་འདོགས་བཀའ་བསློས་མཛད་པའི་དམ་ཆོག་གཙང་པའི་པོད་
 ཁམས་སྟོང་པའི་དཀར་ཕྱོགས་ལྟ་སྤང་སྤྱི་དང་། ལྟག་པར་པོད་ཀྱི་བཟུན་སྟོན་
 གང་ལ་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་ཆོས་སྤང་དམར་ནག་གཉིས་ལ་སློབ་གཏད་འཕྲིན་ལས་

བསྐྱལ་པའི་ཕྱབ་གནེར་བཙེལ་ཏེ་ཡོད་ཀྱི་བཞུགས་མེད་སྤྱི་དོན་ཐོག་ཚད་སེམས་
འཕྲུ་བ་ལྟ་འདེགས་མངའ་དགོས་པ་འདི་ནི་རང་རེ་ཡོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱེར་
དང་འབྲལ་ཕྱགས་ཀྱི་བདེ་དོན་སྐྱབ་པའི་གཞི་ཅ་དམ་པ་ཡིན་པ་ཚང་མས་
དབྱིངས་ཚོད་ལྷན་དེའི་ཐོག་དོ་འཁུར་མི་ཚོད་པ་ཅི་ནས་ཐུགས་ལ་མངའ་
བ་ཞེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ལགས།

འབྲས་ཚོ་སྤྱིང་པ་ར་དག་སྤྱོད་ནས་ཕྱལ་དབང་ཆེན་པས། །

རྒྱལ་མཆོག་པག་འདིན་ཆ་མེད་ངག་དབང་ཚྭ་བཟང་གྱུ་
 མཆོའི་པག་འདིན་ལྷག་པར་དྲན་པ་མ་བཅོས་
 ལྷག་དུ་གྲོལ་བ་དད་གསུམ་གིང་ན།

མེར་བྱས་སྒོའ་དགེ་ལྷ་ཅེ་བ་རྗེ་དུང་བཟན་འཛིན།

༡༡། །གསུང་དུག་སྒོའ་བཤད་ཉམས་འབྱིད་དབྱང་ཡུང་མོགས། །སྒྲོ་གཏེར་
 རྒྱལ་པའི་ལྷགས་བཟང་ཡོངས་རྫོགས་གནད། །གསང་ཆེན་ཐེག་པའི་རྒྱ་བཀྲོལ་
 མཆོ་སྤྲེལ་རྗེའི། །དཀོངས་དོན་བརྒྱད་གསུམ་འཛིན་པའི་བླ་མས་སྒྲོངས། །དུག་
 གི་དོ་རྗེ་དབྱང་བཅུས་སྤྲེམས་པའི་ཅལ། །ས་གསུམ་པན་བདེར་བརྒྱར་པའི་ལྷགས་
 ཟུང་གིས། །སྒྲོ་ལྷན་སྐལ་བཟང་འདབ་བརྒྱ་འབྱེད་མཁས་པའི། །མཆོ་བྱང་
 མགིན་པར་རོལ་བ་བཟན་པའི་དབྱིད། །དུག་དབྱང་ལྷ་མོའི་ཐེབས་ཀྱི་སྒྲུ་ཅལ་
 ཆེས། །སྒྲོ་བཟང་དཀོངས་དོན་བཞུ་རྒྱུད་མང་དུ། །ཉན་འཛེབས་སྒྲུ་དབྱངས་
 རྒྱ་མཆོ་ལས་དྲངས་ནི། །བཀྲོལ་མཁས་དབེར་མེད་བླ་མས་ཉག་དུ་སྒྲོངས། །
 ཞེས་བཞོད་ཕྱག་དང་བཅས་སྐབས་ཀྱི་ལུ་བྱ་ནི། རང་གཞུང་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁྲངས་
 ཉས་ཆེད་ཅོ་མ་འཕོད་སྒྲུལ་བསྐྱངས་པ་བཞིན། །ལྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པ་ལྟུབས་མགོན་སྤྱི་སྤེང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དོན་གྱི་སྒྲུད་དུ་མཆན་ནས་སྒྲོས་
 ན། ཆུ་བར་ག་གི་དབང་ཕྱག་ངག་དབང་ཚྭ་བཟང་གྱུ་མཆོ་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་
 ཐུབ་བཟན་ལང་ཆོའི་སྤེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གྲང་ལྒྱལ་དབང་སྤྱི་སྤེང་རིམ་
 ཏུན་བཞིན། རང་ཅག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པ་ནམས་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཅན་པོའི་རྣ་གྱར་ནས་གནར་ཡང་འདའ་བ་མེད་
 པར་རྗེས་སུ་བཟང་པའི་མཐུ་ལས། བསམ་བཞིན་མི་ཡི་སྤྱིད་པ་བཟང་སྤེ་སྤོམ་

བཅོན་དྲུག་སྒྲིག་འཆང་བ་སྟོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྲུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་ནམ་པར་
 རོལ་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་ཞིང་། དེ་ཡང་སྒྱུར་ན་འཕགས་ཆེན་དམ་པ་ནམས་ཀྱི་
 བཟུན་འགྲོར་སྒྲུན་པའི་སྤང་དུ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་པའི་མཛད་པ་ནམ་
 བར་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་ནམས་སོ་སྒྱེ་འཆིང་བ་ཀྱན་ལྡན་བདག་ལྟ་བུས་སྒྲུ་
 བསམ་བཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ནི། རི་སྤང་དུ། འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོའི་གསུང་ལས། །མཁའ་སྒྲིང་དབང་པོས་མཁའ་ལ་བཤོད་བཤོད་ནས།
 ནམ་ཞིག་རང་སྟོབས་བྱི་བས་ལྟོག་འགྱུར་གྱིས། །ནམ་མཁའ་ཟད་པས་ལྟོག་པར་
 མི་འགྱུར་བཞིན། །ཁྱེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བཤེས་པའང་དེ་ལྟར་ལགས། །ཞེས་གསུང་
 པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། འོན་ཀྱང་ཚུར་མཐོང་གདུལ་བྱའི་སྤང་རོར་བྱུང་པར་
 དུ་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞེས་ཚུལ་དང་། །མད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་ཇེས་ནམས་
 རགས་རིམ་ཙམ་བདག་སྒྲོའི་ཡོལ་གོར་གང་འཆུན་ཞིག་བཀའ་བྱིན་ཇེས་བྱས་སྤང་
 དུ་འཕོད་སྐྱལ་བསྐྱེད་ས་པ་བཞིན་ལུ་བར།

ཐོག་མར་རིགས་ལུན་སུམ་ཆོགས་པར་སྐྱབ་བཞུགས་ཚུལ་དང་། བར་
 དུ་གསན་བསམ་སོགས་གྱིས་མཁས་བཙུན་བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་བཞེས་ཚུལ། ལྷག་
 པར་བཟུན་སྲིད་སྤྱ་ཚུགས་ཐབས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་ཟུང་གི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་
 བཞེས་མཛད་དེ་བཟུན་འགྲོར་སྒྲུན་པའི་མཛད་ཇེས་རྒྱལ་པོ་ཆེས་རྒྱ་པོད་དོར་
 སོགས་ཀྱི་སྒྱེ་འགྲོ་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་ལམ་བཟང་པོར་
 དཀྱི་བར་མཛད་པ་བཅས། ས་བཅད་གསུམ་གྱི། དང་པོ་ནི། པཌ་ཆེན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་བཟུན་པའི་དབང་ལྷན་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། །ཁྱེད་སྐུ་དག་
 ཞིང་གུ་འཛིན་རི་པོ་ནས། །འགྲོ་འདྲེན་དུས་བབས་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟའི།
 ཟ་དོར་རྒྱལ་རིགས་གཞིགས་ནས་འཕྲོ་མཛད་པ། །ངག་དབང་རྩོ་བཟང་
 རྒྱ་མཚོར་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། མདོ་ལས་ཀྱང་། རིགས་ཆེ་ཞིང་མཐོ་བ།

བྱང་སྤྱ་ལ་ཆེན་པོ་ལྟར་ཞེས་བྱུང་བ་བཞིན། ཟ་རྟོར་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ལས་རྒྱལ་
 པོ་གཙུག་ལག་འཛིན་གྱི་གདུང་བརྒྱད་དུ། ཡབ་འབྲོངས་རྒྱས་པ་རྟོར་བདུད་འདུལ་
 རྩོམ་རབ་བརྟན་དང་། ཡུམ་ཁྱི་ལུང་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
 བྱེ་ལོ་ ༡༤༡༥ མེ་སྤྱལ་པོད་རྩ་ ༧ པའི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཡར་ཡུང་འབྲོངས་
 རྒྱས་འཕྱིང་དབར་སྟག་ཅིར་སྤྱོད་པ་ལྟམས། སྤྱོད་གཞིན་རྩའི་དུས་ནས་གན་པོའི་
 རྩོ་ཅན་དམ་པའི་རང་དགས་འགོག་པ་མེད་པ་ནི། པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
 པས། །གཞིན་རྩའི་རང་རྒྱལ་གདོད་སྤྱོད་དམན་པའི་ལས། །ཀུན་རྟོར་
 དམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ཆད་བྱུང་བས། །ཀུན་ཡིད་འདྲེན་པའི་བྱུང་
 འཕགས་རྩལ་ཅེད་མཛད། །ཆངས་སྲས་བཞད་པའི་རྩོམ་ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན། རི་ལྟར། ནམ་མཁའ་ཤིང་གི་སྤྱ་གྱུ་སྟོང་འི་སྤྱབས་ནས་ཅལ་སྤྱུགས་
 རྩོགས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞིག་གོ

གཉིས་པ། བར་དུ་གསན་བསམ་གྱིས་མཁས་བརྟན་བཟང་པོའི་ཡོན་
 ཏན་བརྟེས་ཚུལ་ནི། ལུགས་བྱ་དགུང་གངས་ལྗེ་ལ། རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱིད་དུ་
 རོས་འཛིན་དང་། རྒྱ་བྱི་དགུང་གངས་དུག་ལ་ལྗེལ་ཀུན་སྤྱི་གཟུགས་པར་ཆེན་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྩོམ་པོ་བརྟན་མོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་དྲུང་དུ་དབུ་སྤྱོ་
 གཙུག་སྤྱད་སྤུལ། མཆན་མོ་བཟང་རྒྱ་མཆོ་ཞེས་སྟུལ། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་པར་
 ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དབུས་སྤྱིང་སྤྱད་ཞབས་དྲུང་འཛམ་དབྱངས་དཀོན་
 མཆོག་ཆོས་འཕེལ། ཟུར་ཆེན་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། རྩོམ་འཛིན་
 པ་འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་རྒྱན་གྲུབ། རྒྱབ་བདག་བཀའ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་མགོན་
 པོ་བསྟོན་ནམས་མཆོག་ལྷན་སྟགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་གསར་ལུགས་
 གསར་རྩིང་གི་སྒྲ་མ་དམ་པ་ནམས་དང་། གཞན་ཡང་སྟོན་འགོ་པར་ཆེན་ཡབ་
 སྲས་ལ་སྟགས་པའི་དམ་པ་དུ་མ་བསམ་སྟོར་དག་ཅིང་མཉེས་པ་གསུམ་གྱི་སྟོ་

ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཞེན་ཏེ་སྤྱི་ཚེ་འགང་པོར་གསན་བསམ་རྒྱུ་མཐུད་མཛད་
 པ་ལས། གཙུག་ལག་གི་ཕྱི་མོ་བདེ་སྤྱོད་རིག་པའི་གཞུང་ནས་དབུ་བཙམས་ཏེ།
 བོད་དུ་དར་བའི་ནང་དོན་རིག་པ་མདོ་དང་ཐུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་
 ཀྱི་བསྟུས་པའི་གདམས་ངག་ཟབ་མོ་ནམས་གཙོ་བོ་དང་། དེ་བཞིན་ལོག་སྒྲུ་ཆར་
 གཙོད་པའི་ཡན་ལག་དུ་སྒྲི་དང་། ཆད་མ། སྐལ་ལྷན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཡན་
 ལག་དུ་བཟོ་དང་། གསོ་བ། གཞན་ཡང་། ལྷན་ངག་མདོན་བཛྲོད། ལྷེ་བས་
 སྦྱོར། ཅིས་ལ་སོགས་པའི་རིག་གནས་ནམས་ལ་སོ་སོར་འབྲུལ་སྤོང་དོགས་གཙོད་
 དང་བཅས་སྡེ་ཆེན་རང་རང་གི་ཕྱག་ལེན་ཕྱོ་མོ་ཚུན་ལའང་གཅིགས་ཆེན་པོར་
 མཛད་དེ་ཞིབ་ཏིག་ནན་ཏན་གྱི་གསན་སྦྱོང་བསྟུད་མར་མཛད་པའི་ཕྱག་རྗེས་ལས་
 ཡོངས་རྫོགས་ཐུགས་སུ་འཆུད་དེ་བཟུན་འཛིན་མཁས་གྲུབ་ཀྱན་གྱི་གཙུག་རྒྱུན་
 དུ་བཞེངས་པ་ནི། པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། །བག་ཆགས་ལེགས་
 སད་མིང་ཆེ་ག་ཡི་གེ་ནས། །བམ་པ་ལ་འོས་རིག་གནས་གདམ་
 རུང་། །ནམ་དཔྱོད་དུ་བ་བཞེས་མཁས་པའི་མཐར་སོན་པ། །རྩ་རྩ་
 ཐོགས་མེད་ཅལ་ལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་གིང་། དེ་ལྟར་མཁས་པའི་
 བྱ་བ་འཆད་ཅོད་ཅོམ་པ་ནམ་པ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚེ་
 འགང་པོར་ཁྱབ་པའི་སྟོན་ས་ཡུལ་བཟུན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེངས་
 ཏེ། རྒྱ་བོད་ཏོར་གསུམ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ནང་པའི་བླ་
 དཔོན་ཆེ་དགུ་སྐབས་དེར་ཡོད་པ་ཀྱན་ཞལ་སྟོབ་དུ་གྱུར་ཏེ་ཆོས་འཆད་སྡེ་ལ་
 མཛད་པ་ནི། པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། །རིགས་སྟོབས་འཕྱོར་ཕྱོགས་
 རྩོས་པའི་ཆེ་དགུ་དང་། །ལས་ཅན་ནི་བའི་འབྲས་ཐོབ་མཆོག་དམན་
 འཕྱོར། །རང་རང་ཡུལ་སྐལ་མཚུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྟོར། །ངག་
 དབང་རྩོ་བཟང་རྒྱ་མཚོར་ཞེས་གསུངས།

ཚུད་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས། མདོ་རྒྱུད་རིག་
 གནས་དང་བཅས་པ་ཆང་ལ་མ་ཞོར་བ། མ་འདྲེས་གིང་། མ་སྦྱགས་པར། སོ་
 སོར་འབྲུལ་སྒྲིང་གི་དགག་གཞག་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་བཅོས་ཚུ་
 པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་མཁས་པའི་ལུགས་ཡིན་པས་ན། ཚུད་པའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཡང་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆོས་གིང་། ཚུ་
 པའི་ཕྱག་རྒྱེས་ནི། མདོ་རྒྱུད་རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་འགྲེལ། མཆན་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་
 ཆ་ཁག་གཞན་ཡང་སྒྲ་དང་། ཆད་མ། མདོན་བཟོད། ལྷེ་བས་སྦྱོར། སྒྲན་
 ཅིས་སོགས་རིག་གནས་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བུའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་
 རབས། ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་བྱུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཆོས་
 སྤྱད་གཉིས་ཀར་འགང་ཆེ་བའི་ལུགས་ཚུ་མ། གསུང་འབུམ་ཕྱི་ནང་གསང་བའི་
 པོད་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཅ་བརྒྱད་ཙམ། ད་ལྟ་རང་རེས་མཇུག་རྒྱ་ཡོད་པ་འདི། འཛམ་
 སྐྱིང་ཡོངས་ལ་ཕན་བདེ་འདོད་པའི་སྤྱི་ཚོར་གྲུལ་བཞག་འདོག་གནང་མཇུག་ཡོད་
 པ་ནི་མཇུག་རྒྱུ་ཆེ་གོས་རྒྱལ་ཆེན་གཟི་བརྒྱུད་དང་ལྷན་པ་ཞིག་ཡིན།

བཙུན་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། ཕྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྦྱོད་ནམ་པར་དག་པས་
 རྒྱལ་བྱིས་པ་གཙང་ཞིང་། ནང་བྱང་སེམས་རིག་པ་འདོན་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་
 ཅན། གསུམ་ལྷན་དོ་རྩེ་འདོན་པ་སྒྲིམ་བཙོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྐུར་བཞེངས་
 པ་ནི། པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ལས། ཡབ་གཞིས་སྦྱོན་ལྷན་
 དུ་ཁའི་རྒྱལ་པོས་ཕྱེད་མཚོ། །ཉེས་མང་འདྲིན་ཁྱིའི་རྒྱ་ཡིས་ཡོངས་གང་
 བ། །རིང་སྤངས་རབ་བྱུང་སོ་ཐར་ཁྱིར་འགྱུང་བ། །དྲིན་ཆེན་ཅ་
 བའི་བྱ་མར་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ལགས་གིང་། བཟང་པོའི་ཡོན་ཏན་མངའ་
 བ་ནི། སྤྱིར་ན་ངེས་དོན་ལྟལ་ཀུན་སྤྱིང་རྩེའི་རང་གཟུགས་འཕགས་པ་འདིག་
 ཉན་དབང་ཕྱག་ཉིད་ཡིན་པས། འགྲོ་ཀུན་བྱ་སྤྱུག་ལྟར་གཟིགས་པའི་བྱ་མས་བརྩེའི་

བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་ལུ་མ་དགོས་ཤིང་། ཐུན་མོང་སྤང་ངོར་ཡང་རྒྱ་བོད་
 ཏོར་སོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཐོབ་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་། རྩེ་བྲག་སྤྱག་བསྐལ་ངལ་ཞིང་
 ཉམས་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཆོས་སྤྱད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བདེ་ལ་འཁོད་ཐབས་
 མཛད་པ་ནི་སྤྱི་ཆེ་འགང་པོའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་འབྲེལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་མཁས་
 བཅུན་བཟང་གསུམ་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་བཞེངས་ཏེ་ཆོས་སྤྱོད་ནས་ནས། མདོར་ན།
 ཆོས་རྒྱུ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ཡིས་ནི། །སྤྱག་བསྐལ་སེམས་ཅན་ཐར་བྱེད་ཤོག་ ཅེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་བདེན་ཆེག་གྲུབ་སྟེ་སེམས་ཅན་གངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་
 པ་བདེའི་ལམ་བཟང་པོར་དཀྱི་བར་མཛད་པ་དང་། གཞན་ཡང་། རྩེ་རབས་
 ཀྱི་གདུལ་བྱར་བཅེ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྱལ་བ་དང་། བསྟན་འཕྲོའི་གསོས་
 སྤྱད་ཀོངས་ཏེ། མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་བཤད་སྤྱུབ་འཆད་ཉན་གྱི་
 སྒྲོ་ནས་འཛིན་སྒྲོང་སྤེལ་བའི་ཆོས་སྤེ་ཐུག་བྱལ་བ་ཡང་། རྩེ་བྲག་ཁྲར། དགའ་
 ལྷན་ཞོར་བུ་སྒྲིང་། བྲག་ཡེར་པར། དགའ་ལྷན་གསང་སྤྱགས་ཡང་ཅེ། ལྷ་
 ཅེར། ཆོས་སྤེ་དགའ་ལྷན་འོག་མིན་སྒྲིང་། རྩེ་ཁ་དོལ་དུ། དགའ་ལྷན་གསུང་
 རབ་སྒྲིང་། རྒྱ་བྱར་ཉོད་དུ། དགའ་ལྷན་ཆོས་འཁོར་ཡང་ཅེ། བོང་དཀར་
 བོད་པ་རིར། དགའ་ལྷན་གསང་སྤྱགས་སྒྲིང་། དར་ཅེ་མདོར། དགའ་ལྷན་
 འགྲོ་ཕན་སྒྲིང་། རྒྱལ་ཐང་དུ། དགའ་ལྷན་སུམ་ཅེན་སྒྲིང་། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་
 དུ། དགའ་ལྷན་གསང་སྤྱགས་བདེ་ཆེན། མོན་རྟ་ཕང་དུ། དགའ་ལྷན་རྣམ་
 རྒྱལ་ལྷ་ཅེ། མཆོ་སྤྱར། དགའ་ལྷན་འགྲོ་དོན་སྒྲིང་། ལ་ཕྱི་རྒྱ་དབར་དུ། དགའ་
 ལྷན་འགྲོ་ཕན་སྒྲིང་། རྒྱ་བྱར་སྤྱད་དུ། དགའ་ལྷན་བྱང་རྒྱལ་སྒྲིང་བཅས་དགོན་
 ཆེན་བཅུ་གསུམ་གསར་དུ་ཐུག་བྱལ་སྟེ། ལོ་ ༡༦༠ འདིའི་ནང་རང་རེའི་
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་གི་ལེགས་བྱང་གོམས་སྤྱོད་བཟང་པོ་རྣམས་ཉམས་མེད་
 ལུ་མཐུད་རྒྱན་འཛིན་པ་གསོ་སྒྲོང་གནང་བའི་མཛད་རྗེས་སྐྱེའོད་པ་འཛོག་གནང་

མཛད་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་པའི་སྐོར། ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆུ་པ་ཆེན་
པོས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཆེས་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་
འབྱོར་སོགས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དར་ཚུལ་སྐོར་ཁྱུ་ལྟེ་སྒྲུང་གཞི་ལྟ་བུར་སྒྲིན་དུས་
རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་པོད་སྤྱི་ལ་དབང་པའི་རྒྱལ་བརྒྱད་དུམ་བུར་བྱུར་
ཏེ་དུས་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་བར། པོད་སེལ་བུར་འཛོར་བས་རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་མངའ་ཐང་ཉམས། དེ་ཆེས་སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༩ ལུ་སྒྲུང་ལོར། སོག་པོའི་
རྒྱལ་པོ་མེ་ཆེན་ཁྲུང་གིས་འགྲོ་མགོན་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེར་གསང་སྐྱགས་རྩི་
རྩེ་ཐེག་པའི་དབང་ཁུས་པའི་ཡོན་དུ་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྩོགས་ཕུལ་ཏེ་
དབང་ལུང་བསྐྱར་ཀྱང་རིམ་པས་ཕག་གུ་དང་། རིན་གྲུངས་པ། རྩེ་པ་གཙང་
པ་བཙས་སྡེ་དཔོན་ཁག་གིས་འབངས་གྱེན་ལོག་དང་། ཆོས་བརྒྱད་རྫོངས་ཞེན་
འཐེན་འཁྲེར་སོགས་རིམ་པར་བྱུང་སྟེ་སྐར་ཡང་པོད་གིན་དུ་ཉམས་ཐག་པར་
གནས་པའི་སྐབས། སྤྱིད་པོད་སྡེ་པ་མཆོ་སྤྱུས་རྩི་རྩེ་སོགས་ཀྱིས་ལ་མོ་ཆོས་སྤྱོད་
ལ་ལུང་ཁུས་པར། བྱང་སྤྱོགས་ཀྱི་དཔོན་སྤྱུལ་གྱི་སྤྱོ་རགས་ཙན་གྱིས་དབང་མགོ་
གཞོན་ཐུབ་པའི་ལུང་བཞུན་དུས་ཐོག་དུ་བབས་ཏེ་སོག་པོ་རྩན་སྐར་ནས་གུ་མིར་
ཁྲུང་གི་དམག་དཔུང་ལྷགས་ནས། ལམ་དུ་གཙང་པ་སྡེ་པའི་མཐུན་སྤྱོགས་ཁལ་
ཁ་ཆོག་ཐུའི་དཔུང་དམག་དང་། ལུན་ཆོས་འཁོར་པེ་རི་དོན་ཡོད་ཀྱི་དཔུང་དམག་
ནམས་རིམ་བཞིན་ཆམ་ལ་ཕབ་སྟེ་མདོ་རྩྱུད་སྤྱང་ཡོངས་རྩོགས་དབང་དུ་བསྐྱུས་
རྩེས་གུ་མིར་ཁྲུང་དམག་དཔུང་ནམས་ཀྱིས་གཙང་དུ་དཔུང་འདུག་བྱས་ནས་སྤྱི་
ལོ་ ༡༦༤༩ ལུ་ན་ཟླ་ ༩ པའི་ཆེས་ཤར་ལ་སྡེ་སྤྱིད་གཙང་པ་དཔོན་རྩོན་
དམག་དཔུང་དང་བཙས་པ་ཆམ་ལ་ཕབ་སྟེ་པོད་གིར་སྤོ་ཙན་ནམས་གུ་མིར་ཁྲུང་
གི་མངའ་ལོག་དུ་ཚུད། ཡ་སྐབས་མགོན་ཆུ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གཙང་དུ་ཆིབས་

ལྷུར་གདན་དང་ས་ནས་ཚུ་དྲ་ཟླ་ ༤ ཆེས་ ༥ ཉིན་གཞི་ཅེ་བསམ་གྱུ་ཅེའི་
 རྩོད་གི་ཆོམས་ཆེན་ནང་པོད་སོག་གི་ཟླ་ཆེན་མི་ཆེན་ཆེ་རྒྱ་འཛོམས་པའི་དབུས་
 ལུ་དགྲང་གྲངས་ཉེར་དུག་ཏུ་ཕེབས་པའི་ཡགོང་ས་ཡལྱབས་མགོན་ཆུལ་དབང་
 ལྷུ་མེད་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་མཆན་བརྟེན་པར་དཀའ་བ་སྒྲིབ་ངག་གི་དབང་ལྷུག་
 ངག་དབང་སྟོོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བལྟན་ལང་ཚོའི་སྡེ་དཔལ་
 བཟང་པོ་མཆོག་མི་འཇིགས་གདོང་ལྷས་བཏེགས་པའི་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་
 པོར་ཡལྱབས་སོར་བཀྲ་གིས་གྱི་རེ་ཁྲ་མངོན་པར་བཀོད་པ་དང་བལྟན། ལུ་མིར་
 ཁྲུང་གིས་ལྷ་ལྷུག་ཐོན་དུ་འགྲོ་བ་དང་བཅས་སྲིད་ན་རིང་བའི་ནང་མཛོད་ཉིན་
 མོ་བདེ་ལེགས་གྱིས་མཐུལ་སྒྲིབ་གསུང་ཐུགས་དེན་བཏེགས་ཏེ་ཡུལ་བཞི་མའི་
 གཉེན་གྱི་འཕེལ་གདུང་ཕྱིན་ཆེན་སོགས་ངོ་མཆར་བྱད་དུ་འཕགས་པའི་ནོར་རྒྱ་
 དུ་མས་སྟེ་དངས། བར་དར་ཅེ་མདོ་ནས་རྒྱལ་ལ་དགས་ཚུན་ཆད་པོད་ཆོལ་
 ཁ་གསུམ་གྱི་ས་སྡེ་མི་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་མངའ་དབང་སྒྲུར་བའི་བདག་པོ་
 ཆེན་པོར་མངའ་གསོལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ཆུལ་པོ་ལུ་མིར་ཁྲུང་རིགས་བརྒྱད་
 དང་བཅས་པའང་ལྷ་འབངས་སུ་གྱུར་བའི་གསོལ་འདེབས་གྱི་མཐའ་དག་གཏན་
 པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་དུ་འབུལ་སྒྲོར་མཛད། བར་ཡང་ལུ་མིར་བལྟན་འཛིན་
 ཆོས་གྱི་ཆུལ་པོའི་གཟེངས་བརྟོད་བདག་རྒྱུན་སྦྱལ། དུས་དེ་ནས་བཟུང་རིས་
 མེད་བལྟན་པ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་བདག་པོ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བོད་གཞུང་
 དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་ཆབ་སྲིད་དབུ་བརྒྱས་ནས་གཙོ་ཆེར་ཡུལ་དབང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མཆོག་གིས་དབུས་པས་འཕྲིན་ལས་སྤྱི་ལུ་སྡེ་འཛིན་པ་
 རྩེ་སྲིད་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཐུགས་འགན་གཙོར་བཞེས་གྱི་ཆབ་འབངས་སྟོམས་རྒྱང་
 དཀྱུས་མ་ཚོ་རང་རང་གི་འཚོ་ཆོས་བྱ་ཐབས་འདྲ་མིན་ལ་གཟིགས་སྒྲོང་ཐོག་
 བག་ཕེབས་བདེ་བར་འཁོད་ཐབས་མཛད་དེ་ཡང་ཁོང་གི་སྐབ་བརྟེན་ཅིང་། ཡང་

ལྷོ་གཟར་གྱི་མཇུག་དུ་སོང་། མི་ངན་ལང་ཤོར་ནམས་ངན་པ་བྱས་ཀྱིས་དུ་མ་
 ཤོར་བར་གཏོང་ནས་གཞོན་པ་སོགས་ཁེང་ཞོད་དུ་མི་གཏོང་སྟེ། གཞུང་སོག་
 དམག་དཔུང་གིས་བཞི་དུ་མེད་ཆེ་བའི་ཡ་ལན་ལྷན་འགེམས་སྟེང་པར་བཞུགས་ཆགས་
 སྟེང་ཕྱོགས་རིས་ཀྱི་བསམ་སྟོན་ངན་གསོམ་མཐའ་དག་གྱེ་མའི་འཆང་བུ་ལྟར་
 རང་ཞིག་དུ་གྱུར། རིས་པས་མངའ་རིས་ཕྱོགས་སུ་ལ་དྲགས་པས་ཚུར་ཞོལ་
 གཞོད་འཆེ་བྱས་པར་དགའ་ལྷན་ཆེ་དབང་དཔལ་བཟང་གིས་དམག་དཔུང་འབྲིད་
 དེ་གཡུལ་བགམས་པས་ལ་དྲགས་ཀྱིས་ཤི་ཡང་བྲི་ལས་ཐབ་པ་སོགས་གཡུལ་ལས་
 ནམ་པར་ཀྱལ་བའི་དུས་དེ་ནས་བཟུང་ལྟེ། བོད་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་སྟོད་
 ར་ཉིའེ་རྩི་བསུང་འབྲུལ་བ་མན་ཆད་ནས་གར་ཕྱོགས་ཀྱི་ས་མཆོམས་སྟེང་ཟ་འོག་
 འཐགས་སུ་བསྐྱུན་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བྲོན་ཡོངས་ལ་ཆབ་
 སྟེང་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གདུགས་དཀར་པོའི་གྲིབ་བསིལ་སྐྱུམ་པོས་འཇམ་དར་ཡུག་
 གཅིག་དུ་བྱབ་པའི་སྟོལ་བཟང་གཏོད། བོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར། སྟེང་ན་ནམ་མཁའི་
 བྱ་ཡང་འཁོར། །སྐྱག་ན་མཆན་གྱི་བྱ་ཡང་ཕྱོས། །ཟེར་བ་ལྟར། །ཀྱལ་དབང་
 བཀའ་རྩི་ཟེ་མེད་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་མཁས་མངོངས་མངོད་ཐབས་ཀྱི་དཔལ་ཡོན་
 ལས། དགའ་ལྷན་བསྐྱུན་འཛིན་ཁོ་སོག་བྱ་བྲུང་གིས། མགོ་དཀར་གྱི་ཡུལ་གྱི་
 ནམས་རང་ཞབས་སུ་བསྐྱུས་པ། ཡར་ཁེན་གྱིས་གཙོས་ཁྲོང་ཁྲོར་ཕྱོགས་ཉིས་
 སྟོང་། མི་བྲིམ་ས་ལ་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ས་སྟེ་མི་གསུམ་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་པའི་
 མངའ་ཞབས་སུ་ཐུལ་བས། བོད་ཀྱིས་ཁབ་ཀྱི་ཀྱ་ཁྲོན་དང་མངའ་ཐང་ནི་གིན་
 དུ་ཆེ་བར་གྱུར། །གསལ་བཤད་ཚུལ་དུ། མགོ་དཀར་དང་། ཡར་ཁེན་ཟེར་བ་ནི། བོད་
 དང་ས་འབྲེལ་མིང་ཅང་རྒྱལ་རྒྱུ་དང་ལུ་རུ་སྟེང་ཉི་པའི་ས་ཆ་ཞིག་མིན་ནམ་སྐྱུམ་། རྒྱ་མཆོན་
 ནི། སོག་པོ་ཆིང་གེ་སེ་བྲུང་ལ། ས་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་བཞི་ཡོད་པའི་གཉིས་པ་ཆ་ག་དཔེ་ཟེར་
 བས། མོ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་བྱས་ནས་ཡར་ཁེན་གྱི་མཁར་ལ་བཞུགས་ཞེས་ཀྱིས་འདུག་

པས། ཡ་ཁེན་དང་ཡར་ཁེན། དག་མིན་ཙམ་ལས་ཕྱོགས་དེར་དོགས་པ་མི་མང་གི་འཕྲོད་
 བརྟེན་བདེ་ཙམ་དགོངས་ཏེ། ལྷགས་པོ་རི་གསོ་རིག་འགྲོ་ཕན་གྱིང་ཕྱག་བཏབ་
 རྟེ་གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་དང་ལག་ལེན་གྱི་རྒྱན་འཛིན་པ་གསོ་སྦྱོང་མཛད།
 གསོ་རིག་གི་སྒོར་ལ་གྲགས་ཆེ་བ་བྱང་ཟུར་ལྷགས་གཉིས་ལས། འགས་བར་
 ལྷགས་སྤྱོད་ཕྱེ་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ནི་མོང་ཆབས་ཆེ་བར་གཟིགས་ཏེ། ལྷགས་གཉིས་
 རྟེ་ཆན་འདྲེས་མེད་ཁྲངས་དག་ཐོག་རྒྱད་བཞིའི་མ་དཔེ་སོགས་བཙུ་ཕྱག་རིག་
 པའི་གནས་ལ་མཁོ་བའི་དཔེ་རྒྱན་དགོན་རིགས་ནམས་དྲག་བརྟན་ཕུན་ཚོགས་གླིང་
 ཏུ་ཤིང་པར་གསར་བསྐྱེད་ལས་གྲ་རྒྱན་རིང་འཇུགས་གནང་མཛད། བོད་ཀྱི་
 ཡུལ་གྲ་རྒྱུ་དང་ལྷག་པར་མཐའ་མཆམས་ཁག་ལ་སྤྱུ་ཆབ་མི་སྤྱུ་ཆེད་རྫོང་གནང་
 རྟེ། དཔར་ན། ཤར་ཕྱོགས་སུ་དར་ཅེ་མདོ། རྟོར་སེར་ཁག་ལ། རྒྱལ་རྫོང་།
 རྒྱལ་ཐང་། ལི་ཐང་། སྤྱུ་ལི་སོགས་ལུང་ཆན་སོ་སོའི་ས་མི་ཞིབ་གཅིད་དང་
 འབྲེལ་ཁྲལ་བཟོ་བྲིམས་གཞོན་གྱི་གཏན་འབེབ་ཐོག་བཅའ་ཁྲལ་ཡོངས་འབབ་ནས།
 ས་ཁྲལ་སོ་སོའི་ནང་ཡོད་པའི་དགོན་པའི་མཆོད་རྒྱན་དང་། ཉམས་གསོའི་རིགས་
 དེ་བཞིན་ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་རང་རང་ས་སྡེ་སྤྱང་བུའི་སོགས་
 རྩས་སོགས་སུ་དགོས་ངེས་ཤིང་གསུ་ཤར་འཐིམས་སུ་འབུལ་རྒྱུའི་འབབ་དེབ་སྤྱུག་
 ཐམ་སྤྱར་མ་དེབ་ཁག་ལྟ་བུར་དུག་གསར་བཟོ་དང་འབྲེལ་ཁྲངས་སོ་སོར་སྤྱུལ་
 བ་བཅས་པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་ཆད་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱག་རྩེས་བཟང་པོ་
 འཛོག་གནང་མཛད་པས། རྒྱལ་ཁམས་ནན་མོ་གསེར་ཁུར་གྱི་དུས་བཟང་འཛིན་
 པའི་བསྐྱལ་པ་ཤར། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་གི་བདེ་འཇགས་ལ་མེད་ཏུ་མི་
 རུང་བའི་ཡན་ལག་ཏུ་ཞིབ་གོ་མཛོད་རྩི་རྩིང་གསར་དུ་བརྒྱལ། མེ་རྟ་རྟོར་
 རྩ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༧ དམག་དཔོན་ཐ་སྐར་གྱི་འགྲུབ་སྦྱོར་ཐོག་གཡུལ་
 ཆས་སོགས་སྤྱིའི་དེབ་ཐེར་གྱི་འགོ་བརྗོད་ལས་གསོལ་གོའི་སྒོར། དེ་བཞིན་རྒྱ་

གར། རྩ་ནག་ ཉོར་མོག་ ཁམས་འབྲོག་གི་གོ་མཚོན་ནམས་ཀྱི་འགོ་བརྟེན་བེ་
མ་ན་ཅན་བྲིས་ཤིང་ཐེ་དཔོན་གྱི་ཚུགས་ཁ་འཛིན་པ་ལ་མེད་ཐབས་མེད་པ་དེས་
གཞི་བཙུགས།

རང་རེའི་གར་ཚུགས་ཀྱི་བྲིས་མཚོས་ཀྱལ་ཁབ་རྩ་ནག་མན་རྩེའི་གོང་
མ་དང་པོ་ཤུན་ཅིས། གསུམས་མགོན་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་རྩ་ནག་དུ་ཐེབས་རྒྱུའི་སྙན་
གསལ་མཚོན་བདེ་ལོ་འགའི་སྟོན་ནས་ལན་མང་ཞུས་ཤིང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་གཙོ་
བོ་ནི། གར་རྒྱང་ནང་མོག་པོ་དྲག་ཤུལ་ཆེ་ཁར་མོག་པོའི་དཔོན་རིགས་ཆེ་རྒྱ་
སྐབས་དེར་ཡོད་པ་ཀྱན་གསུམས་མགོན་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཞལ་སྟོབ་དུ་མ་
གུར་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སོང་ཉེན་འགོག་སྟེད་དུ་ཡིན། མཐར་གདན་ཞུ་ཞལ་གྱིས་
བཞེས་ཏེ་དགུང་གྲངས་སོ་དྲུག་དུ་ཐེབས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ རྩ་བུག་ ཉོར་
ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༥ ཉི་མ་མེ་བཞིའི་འབྲུག་རྒྱུར་ཐོག་ཚུགས་གཙང་བྱད་ཕྱི་
བདེ་རི་ཟུར་བྱད་མཚམས་བར་གསུམ་དབང་མཚོག་ཉོན་འཁོར་ཆེབས་ཞལ་སྟུར་
བ་ནས་རིམ་བཞིན་པོད་ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཁོ་ཐོར་ཞེས་པའི་ས་གནས་
སུ་ཐེབས་བསུའི་བཀོད་པ་རྩ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་གོང་མ་རང་ཉིད་ཀྱང་ཐེབས་
བསུར་ཐེབས་ཏེ་མཇལ་མ་ཐག་ཕྱག་གཏོང་རེས་དང་མཇལ་དར་ཅེ་སྟོན་
གནང་། ལོ་ཙ་བ་བརྒྱད་ཡན་ཚུན་འཚམས་འདྲི་དང་འབྲེལ་བའི་གཞི་ལེན་བཀུར་
གཞོས་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་མཛད། དདུལ་སྤང་བྲི་ཕྱག་དགུས་མཐུན་རྒྱུན་སྟུར་ཏེ་
མཆེད་མངགས་བསྐྱན་པའི་པོ་བྲང་སེར་པོ་ཞེས་གྲགས་པར་གདན་དྲངས། རྩ་
ནག་དུ་བཞུགས་གདན་འཇགས་རིང་རྩ་མོག་གི་སྟེ་པོ་གྲངས་མེད་པར་ཚོས་ཀྱི་
བདུད་ཅིའི་བགོ་སྐལ་སྐལ་ཏེ་སྐལ་ལྷན་དཔག་མེད་སྟོན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་འགོད་
པར་མཛད་པས་མཚོན་ཡོན་དུ་གྱུར། གོང་མས་རིན་པོ་ཆེའི་མོར་སྐྱ་རིན་ཐང་
མེད་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱ་འབུལ་སྟོང་འབུལ་དང་བཅས་གཟེངས་བསྟོད་གུས་བཀུར་

གྲ་ན་མེད་པ་མང་པོ་མཐར་ཐུག་། རྒྱ་ལྔ་ ༡༧༥༩ ཉིན་ཆེན་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༠
 ཉིན་པེ་ཅིང་ནས་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱི་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་བཅས་སྒྲར་གངས་
 རྒྱུངས་སུ་ཆིབས་ཞལ་སྒྲུར། ཡར་མར་གྱི་ཕེབས་ལམ་འཁེལ་ཡུལ་མཆོ་ཁ་སོགས་
 སུ་ཡོད་པའི་སོག་པོའི་སྤྱིན་བདག་ལྷེ་དཔོན་མི་མང་དང་། ཁུལ་སོ་སོར་
 གནས་སྡོད་པོད་མི་བཅས་པར་ཆོས་དང་ཟང་ཟང་གི་འབྲེལ་བས་འཆིམས་པར་
 མང་དེ་གཏན་བདེའི་ས་ལ་འགོད་བཞིན་པར་བོད་ཡུལ་གྱི་རྟོ་རྟེ་གདན་ལྗང་ལྗང་
 རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོར་ཡུལ་སོར་བདེ་བར་འཁོད། འཛམ་གླིང་ནང་གི་ན་དུ་སྤྱིན་
 གཤམ་ཆེ་བ་གྲུ་འདྲིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་སོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏུ་ལ་ཞེས་
 ཡོངས་སུ་གཤམ་པ་དེ་སྤྱིན་ཡུལ་དབང་མཆོག་དགུང་གྲངས་ ༡༧ ཕེབས་
 པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༥ བེང་བྱ་ཉིན་ཆེན་ ༡ པའི་ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ཟུར་ཀྱན་མཁུན་
 ཆེན་པོས་ལྟོ་ཕྱེའི་ཐིག་རྒྱུད་ལྷེའི་དཀོངས་པ་སྒྲར་འདེབས་གནང་མང་། ཆོས་
 ༡༧ དམག་དཔོན་ཐ་སྐར་གྱི་འབྲུལ་སྒྲོར་ཐོག་སོ་བྲང་ལྷེ་བ་ཡོད་པའི་ས་ཡུལ་
 དུ་མཁུན་བཙེ་ཆེ་མའི་ཕྱག་བཟོའི་ཡུར་ཆ་ཡོངས་རྒྱོགས་དང་། ཆོས་རྒྱལ་སྤོང་
 བཅན་སྐམ་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་རང་ཕྱོར་འཕགས་པ་ལོ་ཤིང་ལྷ་ར་གདན་
 དངས། རྒྱལ་གྲུ་ཕན་བདེ་ལེགས་བགད་གླིང་པས་དཔལ་ཆེན་ཁྲག་འབྲུང་ཁྲོས་
 པའི་སྒངས་སྐབས་ཀྱིས་ས་བདུལ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་བཅས་སོ་བྲང་ཆེན་པོ་རྟེན་
 དང་བརྟེན་པ་བཅས་པ་ཁྲོན་ལོ་ངོ་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ་གྱི་ཁོངས་སུ་ལེགས་པར་
 བཞེངས་གྲུབ་པ་ནི་ཡཀོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་ ལྷེ་སྤྱིད་མཆོད་
 ཡོན་རྣམས་གྱི་གྲ་ན་མེད་པའི་མང་དེ་རྒྱལ་བཞག་རང་རེ་བོད་མིས་ངོམས་
 སུ་ཆོག་པ་འདི་བཞེངས་བསྐྱུན་མང་། དེ་ཡང་སྤྱིན་ཆོག་སྒྲུབ་དུང་དཀར་ཆོ་
 བཟང་འཕྲིན་ལས་རིན་པོ་ཆེས། འཛམ་གླིང་གར་སྤྱོགས་མཐོ་སྒང་གི་ལྷེ་བ་
 ར། མཛེས་བེང་བརྟེན་ཆགས་གྲུ་འདྲིན་གྱི་སོ་བྲང་ཡོད། མེས་པོའི་མཁར་

རྫོང་སྤྱ་བརྟན་ཞིག་དེ་ན་གདལ། །པོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་རེ་འདུན་ཡང་དེ་ལ་བཙེལ།།
 ཞེས་པའང་དོན་ལ་གནས། སྐབས་ཤིག་ལ་པི་ཅིང་ནས་གོང་མའི་ནང་སྒྲོན་མིང་
 སེང་མང་གིས། གོང་མར་ངོ་ལོག་སྟེ་ནང་འབྲུག་བྱུང་བར་མང་གིས་ཡགོང་
 ས་ཆེན་པོར། པོད་དང་སོག་པོའི་དམག་གི་རོགས་སྐབས་ཁུས་པའི་བཀའ་ལན་
 དུ། པོད་དང་སོག་པོའི་དམག་གིས་ཤོགས་རྒྱས་ཐོན་དཀའ། ལྷག་པར་སོག་པོ་
 ཨོ་རོད་ནི་དྲག་གྲུལ་ཆེ་བས་བསྐྱབས་གསེགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་འདས། དེས་ན་
 རང་རེ་ནམ་འདྲེན་གྲུ་སེང་གའི་རྗེས་འཇུག་ནམས་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་གཉེས་
 གཤིན་པར་བྱེད་པ་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་པས་བསམ་པ་ནམ་དག་མ་གཏོགས་ལོག་སྐྱབ་
 བྱེད་རྒྱ་མེད་པའི་ནང་མའི་བཀའ་སློབ་ཐུགས་སློན་བདེན་ཆོག་དང་བཅས་གསེར་
 ཡིག་པ་རྫོང་བདའ་གནང་བས། རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་བདེ་འཇགས་ལ་འགོད་
 པར་མཛད། མདོར་ན། རྒྱ་བས་མགོན་ཆུ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱ་ཆེ་འགང་
 པོ་རྒྱ་པོད་ནོར་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་འགྲོ་གངས་མེད་དཔག་དུ་མེད་པ་གཏན་དུ་བདེ་བའི་
 མཛད་ཐབས་རྩུར་བཞེས་པའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མཛད་པ་ནི་ནམ་མཁའ་
 དང་མཉམ་ཡོད།

ཆོས་སྤྱོད་སྤྱོད་བདར་མཛད་ཚུལ་ནི། ལྷ་སར་ཡོད་པའི་ཁ་ཆེ་
 དང་། བལ་པོ། རྒྱ་མི་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་དད་མོས་བྱེད་སའི་ཆོས་ལུགས་
 རང་འདོད་ལྟར་བསྐྱོད་ཆོག་པ་མ་ཟད། ཁོང་ཆོར་དགོས་དེས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ནམས་
 ཀྱི་རོགས་རམ་པོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་སྤྱད་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་བཅས་བདེ་སྦྱིད་ངང་གནས་
 ཆོག་པ་ཡོད། ཀུན་མཁྱེན་ཆུ་པ་ཆེན་པོ་རང་ཉིད་ནི། ཇི་སྐད་དུ། །ལྱབ་དབང་
 སྤྱོད་བཅོལ་ཐུ་མ་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་སྤྱོད་བཟང་གིས། ཁོང་རང་ཕྱི་དགེ་
 ལུགས་པའི་ཁ་འཛིན་དང་། ནང་ས་སྐྱ་པར་ཐུགས་དམ་མཛད། གསང་
 བ་གསང་སྤྲུགས་སྤྤོང་མར་སྤྤོང་ནས་གུས་པས།དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་མཁས་

གྱི། སེར་རྒྱ་གདུལ་བྱ་མང་པོ་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར། མཛད་པ་
 དེ་བཟང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སྤྱི་འདུལ་བའི་ཀུན་སྨྱོད་ལ་གནས་པས་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དག་ཅིང་། དགེ་ཚུལ་སྒོར་གི་སྒྲིམ་པ་སྤུལ་བའང་གུངས་གྱིས་མི་ལངས་
 པས་བཟུན་པའི་གཞི་མ་རྒྱས་པར་མཛད། ནང་བྱང་སེམས་གྱིས་སྤུལ་བས་རྒྱལ་
 སྤུལ་གྱི་སྨྱོད་པ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད། གསང་བ་
 གསང་ཐུགས་རིག་པ་འཛིན་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་གྱི་བཟུན་པའི་སྒྲིང་པོ་རྒྱས་པར་
 མཛད་པ་དང་ཆབས་ཅིག བན་བདེའི་གཞི་མར་གྱུར་པ་ཆོས་སྨིད་བྱང་འབྲེལ་
 གྱི་སྒྲིལ་བཟང་ལོ། ༡༤༠ རིང་ལ་དར་རྒྱས་སུ་གནས་གིང་། ད་ལྟའི་དུས་
 སྐབས་འདིར་ཡང་སྒྲིལ་བཟང་འདི་ནི་མི་ཉམས་གོང་དུ་སྒྲེལ་བའི་སྨྲ། རྒྱལ་
 བཟུན་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་བདག་པོ། རོགོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ལ་རྒྱལ་དབང་
 ཐམས་ཅད་མཁུན་གཟིགས་སྤྱི་སྤྱོད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ། རོན་གྱི་སྨྲ་དུ་མཆན་
 ཅས་སྒྲིས་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བཟུན་འཛིན་
 རྒྱ་མཚོ་སྨིད་གསུམ་དབང་རྒྱར་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་
 གིས་ཀྱང་པོད་འབངས་སྤྱི་འགྲོ་ཉམས་ཐག་པའི་གཉེན་འཕྲང་འདིར་ཐུགས་བསྐྱེད་
 དམ་བཅའ་བཙན་པོས་ལྟུང་དབང་སྤྱི་སྤྱོད་རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་པ་མཐའ་དག་
 གཅིག་ཏུ་བསྒྲིམས་པ་ལྟ་བུ་དོ་མཆར་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མཁས་བཙུན་བཟང་
 པོའི་མཛད་པ་རྣམ་པར་ཐར་པ་འཕྲིན་ལས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་འོད་ཟེར། འཇམ་
 སྒྲིང་གི་ས་ཆེན་པོའི་ཁྱོན་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་འགྲོ་ཀུན་ལ་འཕྲོ་བའི་བསོད་ནམས་
 གྱི་ཞིང་དམ་པར། ལྷམ་མེར། ལྷན་ནེར། ལྷང་དེར། འཚོ་ཞིང་གཞིས་པ་ནི་
 བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱང་བསོད་ནམས་གྱི་བགོ་སྐལ་བཟང་པོ་དང་ལྷན་པས། དེས་
 ར་སྤར་ཡང་མགོན་པོ་མཆོག གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྱང་
 ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལར་གཞིས་བྲལ་རྟོ་རྗེའི་ཁྲི་ལ་ལ་ཞབས་བྱང་བཀྲ་གིས་གྱི་རེ་ཁྲུ་

མངོན་པར་བཀོད་དེ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ཕན་བདེའི་ལམ་སྟོན་པ་ཆེན་
 པོར་སྐྱ་ཆེ་ལེགས་པད་སྐལ་བརྒྱར་བཏན་པར་བཞུགས་པའི་དྲགས་ཏེན་སྒྲད་
 གཞིས་བྱེས་པོད་རིགས་མཆིས་སོ་ཙག་གིས་ལྟལ་བའི་དགོངས་གཞི་འགྲུབ་
 ཐབས་ལ་རེས་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་བྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན། །སྐོ་སྐྱར་ཁྱིག་པོའི་གཞུ་རྒྱད་མ་བཀུག་ཅིང་། །གཞན་
 མཚང་འབྲུ་བའི་ཆོག་མདའ་མ་འཕང་པར། །ངོ་མཚར་དམ་པའི་ནམ་ཐར་ཆངས་
 ཐིག་འཕེན། །འཕེགས་པའི་སྟོན་མེད་ཉག་ཕན་ཁོ་པོས་འཕངས། །དངོས་བརྒྱད་
 རྩ་མའི་མད་བྱང་ནམ་ཐར་གཙང་། །རྗེས་བརྗྡྷིས་བཀྱིས་པར་མཁས་ནམས་
 དབྱེས་ལྟར་ཀྱང་། །བརྟོད་བཀུར་བསྐྱགས་ཆོག་ཐལ་སྟོན་གཞིགས་ལྟར་ན། །
 ཉིས་པ་ཟུམ་ཉེ་མོངས་པ་ནམས་ལ་བཞགས། །འདི་ཡིས་དགེ་བས་བདག་གཞན་
 འཁོ་བ་ཀུན། །ལམ་སྟོན་བཤེས་གཉེན་དམ་པས་རྗེས་བཟུང་ནས། །ངན་འཁྱོའི་
 གཡང་སར་བསྐྱར་བའི་ལས་ངན་ཀུན། །བཙན་ཐབས་བཙད་ནས་གཏན་བདེའི་
 སར་བཟོད་ཤོག།

ཅེས་མ་ཡི་མོར་མེར་བྱེས་སྒྲོབ་གྲུའི་པོད་དག ལྷ་ཅེ་བ་རྗེ་བྱང་བཞུན་འཛིན་གྱིས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལྷ་ ༡༠ ཆོས་ ༡༡ བཟང་པོར་ཡུལ། །

ཆེས་དྲན་སྐྱེག་བསམ་ནོར་བུའི་
འོད་ཟེར་ཆེས་བྱ་བ།

དགའ་ཤར་སྒྲོབ་དག་ལྷོ་ལ་བྲིས་ས་འོད་ཟེར།

ॐ॥ ।ཕ་ཞིབ་རིགས་ལམ་ནོར་ལུང་འཕུལ་གྱིས་ཐང་དོར་ཀྱང་ཤིང་ཅེ་ལྟར་
འབྱེད།། བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་བཅས་ཤེས་བྱུང་གིས་རྫོགས་སྒྲིམ་ཐང་འཕེལ་
མཐར་ཐྱིན།། རྟེན་འབྲེལ་བཅའ་མོའི་གདོང་ལཱའི་གད་ཀྱང་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཆེར་
སྒྲོག་པའི།། སྒྲ་བ་ཆ་བཟུང་བྱ་གྱུའི་སྲས་དེར་བསམ་ཞིང་བསམ་ལ་སྒྱིང་ནས་འདུད།།
སྲིད་པའི་མ་རྒྱུས་མེ་འོབས་སྒྲོང་ནས་འདྲེན་ཕྱིར་རྒྱལ་ཀྱན་མཁྱེན་བཙུང་
གཏོར།། འཕྲོ་ཆོགས་མོས་དོར་གང་འཆམས་སྐུལ་བས་སྒྲོངས་སུན་ཆང་ཆིང་
སྲིག་ཤེད་མེ།། ལྷག་པའི་ལྷ་མཆོག་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དང་ཆ་བཟུང་གསར་
སྒྱིང་བཤེས་གཉེན་དག། དཔྱེར་མེད་ལན་བྱངས་དུང་ཕྱིར་ཐུག་འཆལ་མཆོག་
ཐུན་དངོས་བྱུབ་ཆར་དུ་སྒྲིལ།། གངས་དཀར་མུ་ཁུང་ཆར་དུ་དངར་བའི་བསེལ་
ལྷན་སྒྲོ་ཤིང་རྒྱལ་ཁམས་སུ།། བཟུན་སྲིད་ལ་རྒྱའི་དབུ་འཕང་མཐོར་འདེགས་
སྒྲོན་རབས་རྒྱལ་སྒྲོན་པར་བྱུབ་དང་།། མཁྱེན་བཙུང་ནུས་པའི་གཟི་བྱིན་འབུམ་
གྱིས་གདུལ་དཀར་འདུལ་བར་ཆེས་དཔལ་བའི།། ལྷ་མའི་རྒྱལ་འདྲེན་
ལ་བཟུན་འདྲིན་རྒྱ་མཆོ་སྒྲེ་དང་སྒྲེ་བར་ཅིས་མི་བཟོད།། རབ་གནས་ཐུན་འཕེལ་
ཁྲོ་བཞིན་ཆ་བར་ཁོད་གཞུང་ཕྱི་འི་ལམས་ཁྲུངས་ཀྱིས།། བཟང་བྱ་སུམ་བརྒྱ་
དུག་ཅུ་འཁོར་བའི་ལདག་འཇུག་པོ་བྱང་རྗེས་བྱེད།། ཅོམ་བསྐྱེད་གསལ་
བཟུགས་དབྱར་རྩལ་སྐུལ་ཆོ་གསར་སྒྲོངས་མདོངས་ལྷན་གཞིན་རུས་ཀྱང་།།
ལྷུས་སྒྲུང་ན་ཆོད་སྤུལ་སྒྲོས་མིན་དགའ་སྒྲོའི་སྒྲོ་གྲར་ཅིས་མི་འབུབས།། བཟུང་

བདུང་གཉིད་དང་ཅི་དགོད་ནམ་གཡང་འཁྲིག་སྤྱོད་ཐུག་དོག་སྤྱོགས་ཞེན་གྱིས།
 གཞན་གྱི་ཕུན་ཚོགས་ཡིད་ལ་གཟན་པའི་སྒྲེན་ཁིང་རྒྱགས་ནམས་ཅི་ཞིག་བཀྱི།
 སྤྱོན་བྱང་ལེགས་ཉེས་ཐུང་དོར་ནམ་འབྲེད་འབྱུང་འབྱུར་དཔག་པའི་མཐུ་མངའ་
 པའི། རྒྱལ་ཞེན་རྒྱག་བསམ་སྒྲུབས་སྤྱིང་འབྱུར་ནམས་དབྱེས་ཐབས་མཚོད་
 སྤྱོན་ཅིས་མི་འབྱུར། འཕགས་ཡུལ་དབུས་ནས་བྱང་གི་ཆར་གཏོགས་བསིལ་
 རྫོངས་ཚོས་ཀྱི་ཁིང་ཁམས་སུ། རྩེ་བཞིའི་ལང་འཛོ་སྤྱོན་པའི་སྐབས་ཤིག་
 རྫོངས་དང་ཆགས་སྤང་ན་དར་ནས། སྤྱི་འཕྲོའི་བདེ་སྤྱོད་ཕྱི་ཕྱིར་འབྱིབ་པའི་
 ཕྱི་ལོའི་བརྒྱ་ཐུག་བརྒྱ་དུག་སྤོད། ཚོག་པེར་གཙང་གསུམ་བྱི་སྤྱང་ལག་སྒྲེལ་
 བོད་ཁམས་བཞུན་སྤྱོད་འཛིག་ཉིའི་གཏམ། །བྱང་སྤྱོགས་ཆེན་པོ་དོར་ཡུལ་
 རྒྱབ་པས་དོར་མེར་རྒྱལ་སྤོན་བཀྲོས་པའི་དབུས། མཐུ་སྤོབས་མངའ་བདག་གུ་
 བྱི་ཁང་གིས་བོད་ཡུལ་རྒྱབ་གཉེར་ཞལ་བཞེས་གྱིས། འཛིགས་རུང་དཔུང་ཆེན་
 བཅན་པོས་གཡུལ་འབྲེད་ཚོག་པེར་གཙང་གསུམ་སྤྱོགས་གཏོགས་བཅས། བཞུན་
 པར་འཁྲུ་ཁིང་འཕྲོ་བར་འཛོ་ནམས་མིང་གི་རྒྱག་མར་དུས་གཅིག་བཀུམ།
 གངས་ཅན་མཁས་ཀྱི་བྱེ་བའི་གཙུག་ན་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་དབྱར་སྤྱོས་རྩེ།
 བྲགས་སྟན་རྩ་ཡི་རྩིང་རིང་མཐར་ཐུབ་ལྟ་མའི་ནམ་འབྲེན་ལྔ་བཅེ། འདི་
 ཕྱིའི་བསྐྱེ་མེད་སྤྱབས་ཀྱི་ཅི་མོར་ཆེ་རྒྱས་མཐོང་སྤང་གཅིག་མཐུན་ཉར། དོར་
 སོག་རྒྱལ་སྤོན་རིང་ནས་འདུན་ཁིང་དངོས་མངལ་དད་པའི་ཁུ་འཛིན་འཁྲིགས།
 གུ་བྱི་བཞུན་འཛིན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་རིན་ཆེན་རྩ་ལྔས་ཐོག་བྲངས་ཏེ། གངས་
 རྫོངས་ཚོས་སྤྱོད་གསེར་གྱི་ཅི་བས་སྤོང་རང་ཉིད་རིགས་རྒྱུད་མཁར་དབང་
 བཅས། ཆེ་རབས་རྩེས་འཛིན་མཐུལ་འདེགས་འབུལ་གནམ་སའི་དབང་ཕྱག་
 ལྔ་བཅེའི། ཐུགས་བསྐྱེད་དུས་སྤྱོན་གནམ་བསྐྱོས་གཞུང་ས་དགའ་ལྔ་པོ་
 བྱང་གསར་དུ་བཞད། དག་འདུལ་དཔུང་གི་གོ་ཆ་མ་བཤམས་སྤྱོགས་ཀྱི་ཆེ་

ལུ་དབང་དུ་འདུས། ཀུན་ཁྲབ་མཛད་འཕྲིན་ཉི་མའི་གཟེ་བྱིན་འཇམ་མཐོང་སྤུམ་གཉིས་ཁྱོན་ལ་བཅུ་ལ། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཙ་བ་དག་བཅུ་ལྔ་ཁྲིམས་བཅོལ་ཆོས་ཀྱིས་འབངས་སྐྱོང་སྲིད་ཀྱིས་ཆོས། སྤྱང་བའི་ཆོས་ཁྲིམས་སྟོད་ཅིང་དམ་པའི་མེས་དཔོན་སྟོལ་བཟང་གསལ་བར་མཛད། སྤྱི་ལོའི་བརྒྱ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་རེ་ལྟར་དོར་བྱིས་རྒྱ་ནག་གཏོར་བཅོམ་སོགས། རྒྱུག་ཕྱིར་རྒྱ་རྒྱལ་མགོན་པོ་སྐུ་བས་བཅོལ་བས་བཀའ་ལུང་གཅིག་གིས་ཞི་འཇམ་བཏང་། ལྷ་ར་ཡང་ཅི་ནའི་རྒྱལ་སྟོན་ནང་འཁྲུགས་པོད་སོག་དམག་རོགས་ཁྱུས་པའི་དོར། རྒྱལ་སྟོན་འགྲིགས་ཐབས་བཀའ་སྟོབ་ཙམ་ལས་དཔུང་གིས་རྒྱལ་གཉིས་ཅི་ཞིག་མཛད། བོད་ཁམས་སྟོས་ཅི་ཆེན་པོ་དོར་བྱི་ཆབ་སྲིད་དམག་དོན་དབང་ཆད་ཀྱང་། རྒྱ་ལས་བོད་ལ་ཐོབ་ཐང་ཆེ་ཡང་ད་དུང་སྟོན་སྐྱུག་སྐྱུན་མོངས་འགས། བོད་འདི་སྟོན་ནས་རྒྱ་ལོག་རེད་ཅེས་ལོག་བཤད་འགལ་འདུའི་རྒྱ་ཆོག་གི། རང་སྟོན་མི་གཙང་དམར་རྩོན་སྒྲིག་ལ་ཡང་མེད་པ་ཅིས་མི་དམས། དེ་ནས་པ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཐང་རིམ་བྱོན་རྒྱལ་ཆབ་སྲིད་པལ་ཆེར་བྱིས། ལུགས་ཟུང་ལས་དོན་ཆེ་ཕ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གཏན་བདེའི་འཇུག་དོགས་མཆོག་། བརྒྱད་གསུམ་གསར་ཆིང་ལུང་རོགས་རྒྱལ་བཞུན་འདོན་སྐྱོང་སྟོལ་བར་གཅིག་གཞིལ་བས། ཀངས་སྐྱོངས་རྒྱལ་བཞུན་བདུད་ཅིའི་མཆོ་ཆེན་དེང་ཡང་སྤྱི་ལྟའི་དཔལ་དུ་འབར། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་བཟང་བྱང་དྲུག་པ་རྒྱལ་མཆོག་རྒྱ་པ་ཞིང་གཞན་གསེགས། བོད་འབངས་ཡོངས་ཀྱིས་བནག་དཀའི་མྱ་ངན་རང་ཉིད་གཅིག་ཤུས་ཁྲར་འཁྲུང་བའི། རྒྱ་རིག་སྤྱོད་མཁས་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོའི་མགོ་པོ་ལྷ་བཟང་བཙན་པོས་བྲེགས། པ་རྒྱལ་མཆོག་དྲུག་པ་ས་མཐར་བཙན་བྲིད་རྒྱལ་སྐུ་བརྒྱས་མ་གསེར་བྲིས་བཀོད། པ་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པའི་ཞབས་སྤྱི་བརྒྱས་མ་བོད་སྟོད་གསར་འབྱོར་རྒྱ་དམག་དང་། སྤེ་སྲིད་པོ་ལྷས་རང་ཉིད་སྟོབ་སྤྱིར་རྒྱ་ནས་བྱངས་

པའི་དམག་དཔུང་བཅས། མཐར་བསྐྱད་པོད་ཡུལ་དྲག་གྲགས་སྟོབས་འབྱོར་
 གྱི་ཚོགས་འདུགས་སྒྲིན་ཉིར་བཅོན་པའི། ཏུ་ལའི་པ་ཐུར་འབྱུར་མེད་ནམ་
 འབྱུར་ཀྱང་དམག་མཚོན་ཆའི་རར་ལ་དངས། ཡུལ་མཚོག་བདུན་པས་གངས་
 རྫོངས་ཚོས་སྲིད་འགན་དབང་ཡོངས་རྫོགས་བཞེས་པ་ནས། ཡུལ་དབང་
 རིན་ཕྱོན་གསན་བསམ་བྱུབ་མཚམས་སྲིད་དབང་འབུལ་རྒྱའི་ལམ་སྲོལ་ཚུགས།
 ཡུལ་མཚོག་སྒྲི་འབྲེང་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུའི་ཆབ་སྲིད་རྒྱུ་ལྱིས་སྲོགས་ནམས་སུ།
 རྒྱལ་སྲིད་ལུལ་ན་ཞལ་བཞེས་དགོས་པའི་བཅན་པོའི་གཞོན་གྲགས་ག་ལ་ཞིག།
 རྒྱལ་ཟུར་དེ་མོས་ཡུལ་མཚོག་བཅུ་གསུམ་མནན་གཏད་བརྒྱབ་པའི་རྒྱལ་རྫོངས་
 དེར། ཡུལ་དབང་དགུ་བ་བཅུ་གཉིས་བར་གྱི་སྒོག་གྱུར་གནས་ལ་ཞིབ་དཔྱད་
 ན། རྒྱལ་ནམས་དགུང་གངས་བཅུ་གཅིག་ཉིར་གཉིས་བཅོ་བརྒྱད་ཉི་ཤུའི་
 ཡུན་ཐུང་འདིས། རྒྱལ་བའི་གོ་སར་རམ་པའི་འདོད་རྩན་སྒྱེ་པོའི་གནས་ལུགས་
 རྫོང་རེར་གསལ། འར་མ་རྫིང་གྱི་ཡི་འབྱུར་འགྲོས་གཟིགས་འབྲལ་ཡུལ་ཡུལ་
 བའི་དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་པས། མི་རབས་བདུན་དུ་སྒྱིན་བདག་བཅོས་མས་
 རྩ་དཔོན་སྒྲི་དྲག་སྒྲི་མཁས་པའི། པོད་རྫོང་རྒྱ་ཡི་དམག་དཔུང་རྣམས་མེད་
 རྫོང་སྲོགས་རྒྱ་ནག་ཡུལ་དུ་བསྐྱད། གངས་རྫོངས་རང་དབང་རང་བཅན་
 གཅང་མའི་བདེན་དོན་སྐབས་གསུམ་རྒྱལ་ར་བརྟུང་། གར་ནག་རྒྱ་དང་ཨ་
 རི་དབྱིན་ཁེར་སྤེའི་འབྲེལ་ཚོང་དོན་སྤོ་ཆེན་སྤེས། རྒྱལ་ས་རྩ་རྩན་རྒྱལ་ཅི་
 སོགས་སུ་དེར་དུས་ཤིས་ཡིན་སྒྲིབ་བྱ་བཅུགས། རྒྱལ་སྲུང་དམག་དང་གོ་
 མཚོན་བཅོ་གྲ་སྒོག་འབྲིན་ཁིལ་བསྐྱགས་ཡིག་ཐམ་བསྐྱན། གྱི་ཚོགས་ཡར་
 རྒྱས་ལེགས་ལམ་སྒྲུར་བཅོས་གང་དགོས་ཐབས་ལམ་ཁྲི་བཞིན་གདམས། རབ་
 ཡུང་བཅུ་དྲུག་རྒྱ་པོའི་སྒྱིན་ཆའི་དམར་སྲོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན།
 གངས་རྫོངས་བརྩན་སྲིད་སྲོག་གི་ཀ་བ་ཡུལ་མཚོག་བུབ་བརྩན་རྒྱ་མཚོའི་སྤེ།

དབུ་ནག་སྒྲེ་རྒྱའི་བསོད་ནམས་ཡོལ་གོར་མ་འཆུན་སྒྲོ་བུར་ཞིང་གཞན་གཤེགས།
 སྤུལ་ལུས་དམ་གཙང་ཉམ་ཆུང་པོད་འབངས་ཕྱང་ན་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་དུ་
 བྱིང་། ། རྒྱལ་མཚོག་བཅུ་གསུམ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་དགོངས་ཟབ་
 མོའི་རྗེས་འབྲང་ནས། པོད་ཚྗངས་ཆབ་སྲིད་བཏན་བཟིང་ཡུན་གནས་འགན་
 ཁུར་རྒྱུ་ལེན་བྱེད་རྒྱའི་ཆབ། རྒྱལ་སྤྱི་གཤེགས་པའི་ཉིན་གངས་གསུམ་
 ར་མདའ་ཁུས་རྒྱུད་བརྒྱུ་མས་གཡོ་འཕྲུལ་གྱིས། ཁྲིང་དག་དམག་སྐར་ཅ་གཏོར་
 བཏང་ཞིང་ནང་འཁྲུགས་ངན་རྒྱའི་ས་བོན་བསྐྱུན། གསར་བརྗེ་བཙས་བསྐྱར་
 འཐབ་ཚོད་བར་ནས་ལུང་གར་དོ་རྗེའི་མིག་འབྲས་བཏོན། རྒྱ་དཔོན་ཟ་རམས་
 མཆེ་བའི་བར་ནས་མི་མང་བྱ་ནན་སྒྲོ་ཟད་ལྟར། རྩ་སྤྱུག་ཚོད་པའི་གཡུལ་
 འཁྲུག་བར་ནས་རྒྱལ་ཆབ་རྩ་སྒྲིང་སྤྱི་ཕྱོག་བཀུམ། གར་ནག་རྒྱ་ཡི་ཆབ་སྲིད་
 བར་ནས་ས་ལའི་སྒྲན་རྒྱུངས་དག་ལ་ཤོར། འོན་ཀྱང་མགོན་མེད་གངས་རྒྱུངས་
 གདུལ་བྱའི་ཕྱང་ན་གདུང་མེལ་ཐུགས་བསྐྱེད་མཐུས། སྲིད་ཞིའི་རྒྱ་བལ་བསམ་
 འཕེལ་འདོད་འབྱུང་ལྟ་མའི་ནམ་འདྲེན་ལ་བཅུ་བཞི་བའི། གཟུགས་སྤྱི་གསར་
 རྒྱང་བཙོ་མའི་ཉིན་བྱེད་མདོ་ཁམས་ཚོང་ཁའི་སྤོ་ནས་བཞད། མཁས་བཅུན་
 བཟང་དང་འཆད་ཚོད་ཚོམ་པའི་འོད་སྟོང་སྲིད་གསུམ་ཁོར་ཡུག་བྱུང། དམར་
 ཕྱོགས་དག་སྒྲེའི་དམག་དཔུང་བྱེ་བའི་བཙན་འཇུལ་སྐས་ཤུགས་ཉིན་བཞིན་རྒྱས།
 བསྟན་སྲིད་ཆགས་འཇིག་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་སྤྱི་དག་བཙན་པོ་ཞུམ་ཞིང་འདར།
 ཁྲིད་མིན་སུས་ཀྱང་སྒྲོབ་ཐབས་མེད་ཅེས་གངས་རྒྱུངས་ལྟ་མིས་གསོལ་འདེབས་
 བཅས། དགུང་གངས་བཅུ་དྲུག་རྒྱལ་སྲིད་ཚོས་བྲིམས་མིང་གི་ལྷག་ཙམ་
 ཅིས་འབུལ་ཞུས། བྱི་ཡི་འགོག་རྒྱུན་རྒྱ་རྒྱ་དམར་པོའི་དམག་དཔུང་བྱེ་
 བའི་བཙན་འཇུལ་དང་། རང་གི་བར་ཆད་འདོད་ལྷན་གཞུང་ཞབས་ཁ་མཇམ་
 ཁོག་རྩལ་གཡོ་འཕྲུལ་སོགས། གང་ལ་མི་འཇིགས་གངས་ཅན་མགོན་པོས་

བོད་ཁམས་བཞུན་སྲིད་སྐྱེད་སྐྱོབ་སྦྲད།། དག་དང་ཞི་འབྲིག་ཀྱལ་སྐྱུང་དཔལ་
 འཕྱོར་སྤྱི་འབྲེལ་མང་གཙོའི་ཀྱལ་ཐབས་བཙོན།། ཆོས་མེད་ཡིད་སྐྱབས་སྒྲ་
 སྒྲའི་དཔུང་གིས་བོད་འབངས་སྡེ་བས་གསོད་ནམ་མཁའི་མཐོངས།། ཁག་མདོག་
 སྐྱུར་བཞིན་གང་སྐྱེད་བདུན་བདུད་སྡེའི་དྲུག་རྒྱངས་མ་རེག་པར།། དབུ་ནག་
 བཞུན་སྲིད་སྦྲར་གསོ་ཉིད་དུ་འཛིགས་མེད་སྐྱོབས་པའི་གཟི་དཔལ་བཅས།།
 ཡོངས་འཛིན་བཀའ་ཤག་གཞུང་ཐབས་གནད་ཡོད་སྐྱེ་འཁོར་ཉུང་ཞིག་འཕགས་
 ཡུལ་བཞུད།། གདན་ལུ་མཁྱོན་བདག་དྲག་འཐབ་དཔུང་ཤུགས་དཔལ་འཕྱོར་
 ཀྱབ་གཉེར་བཞུགས་པའི་གནས།། གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞོམ་བྲལ་ཐུགས་
 སྐྱོབས་བསྐྱལ་བའི་མེ་དཔུང་སྒོང་འབར་བས།། རྩེ་བཞིའི་འབྱུང་གནས་མང་
 གཙོའི་སྲིད་གཞུང་གནམ་བསྐྱོས་ལྷག་ལ་ལྷན་པོ་བྲང་ཆེ།། ཆོས་རིག་སྐྱུང་
 སྐྱོབ་དགོན་སྡེ་གངས་མེད་བོད་འབངས་གཙང་མའི་གཞིས་ཆགས་བསྐྱུན།།
 གངས་རྒྱངས་བདེ་སྐྱིད་སྦྲར་གསོའི་ཆ་རྒྱུན་ཀྱན་འཛོམས་ཤེས་རིག་སྐྱོབ་གྲ་
 བཙུགས།། སོ་ནམ་བཟོ་ཆོང་སྡེ་ཆན་བསྐྱེ་གནས་ཉམ་ཐག་བྲམས་བཙེས་གསོ་
 སྐྱོང་ཁང་།། སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་ལས་རིགས་སྤྱི་དང་རང་དབང་མང་གཙོའི་
 ཐོབ་ཐང་སོགས།། ཆེ་འདིར་མཁོ་བའི་ཟས་གོས་གནས་མལ་སྤྱི་མར་དགོས་
 པའི་དམ་ཆོས་སྦྱུལ།། དཔུང་གིས་ས་གསུམ་རང་དགར་གནོན་ལ་ཆེ་བཅན་
 འགུན་རྒྱ་མེད་རྒྱུ་མས་པའི།། བཞུན་གཤེད་རྒྱ་རྒྱས་འཛིགས་རུང་མཚོན་དང་
 དག་གནོན་གཏོར་བཅོམ་མནར་གཅོད་ལན།། མགོན་ཏྲིད་བྲམས་བཙེའི་འཆེ་
 མེད་ཞི་བས་རྒྱ་བོད་གཉིས་པན་དབུ་མའི་ལམ།། བསྐྱུབ་པའི་མཛད་བཟང་
 ཉག་མ་རེས་ཀྱང་བདུད་སྡེ་ཅི་བྲ་གཏོལ་མེད་གྱུར།། མད་བྱུང་གསང་གསུམ་
 ཡོན་ཏན་རྒྱན་རྫོང་གསུང་གཤེ་ལེགས་ནོར་བུའི་གཟི་བྱིན་གྱིས།། ས་གསུམ་བཅིང་
 བའི་ཀྱལ་ཐབས་སྦྲར་འཕགས་ཀྱན་པན་མཛད་འཕྲིན་ཏི་ཆར་བསྐྱེལ།། ནག་

ཕྱིགས་བདུད་ཕྱེ་ཁོང་ཁྱིམ་རབ་མནར་གཞི་མེད་སྟོ་རྒྱར་བབ་ཚལ་ངག། ཅི་
ཙམ་བསྐྱགས་བྱང་ལྷར་བཅས་སྟེ་རྒྱས་ལ་བྱེད་ཉིད་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་བཀུར།

སྐུ་པ།

དང་པོའི་ངག་གིས་སྟོན་བྱང་ལེགས་ཉེས་སོ་སོར་བྱེས་བྱི་སྤང་ཞེན་མིན།
ཕྱི་རབས་སྟེ་པོས་ཐུང་དོར་འགལ་འཛོལ་སྟོག་ཐབས་ཡིན་བྱི་དཀྱགས་གིང་མིན།
འདིར་བཙོན་དགེ་བའི་དངོས་པོ་ཅི་མཆིས་ལ་ལྷ་མིའི་ནམ་འབྲེན་ལ་བཅུ་བཞི་བའི།
གསང་གསུམ་དེ་རྗེའི་སྤྱི་འཕང་ནག་བནན་གང་བཞེད་ལྷན་འགྲུབ་རྒྱ་རུ་བསྟོ།

སའ་མཛུ་ཡི། ། ཞེས་སྤྲད་མདོ་ཁམས་དབལ་ཤུལ་གསེར་མོ་སྟོངས་སུ་བྱེས་པའི་ཁོ་པོ་
ཆངས་སྐས་རིག་པའི་འདོད་འཛོལ་མ། འཕགས་ཡུལ་སྟོ་ཕྱིགས་མོན་རྟོ་དགའ་བར་མཐོ་སྟོབ་
ཁང་གི་དགེ་མིང་བ་གསེར་ནའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་འོད་ཟེར་གྱིས་ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གིས་གངས་སྟོངས་
ཕྱི་རབས་གཟུར་གནས་རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོའི་རིགས་རྒྱད་མེད་དུ་འཕེལ་ཐབས་སུ། བོད་
རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༩༧ ལོའི་ཁྲུམས་སྟོན་རྒྱ་བའི་དཀར་ཕྱིགས་ལོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན་ལེགས་པར་
རྒྱར་བ་རྩ་ཡན་དུ། །

དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ༡༦༠ འཁོར་
བར་དྲན་གསོ་དང་བོད་ཀྱི་མ་འོངས་ཁ་ཕྱོགས་
ལས་འཕྲོས་པའི་བསམ་གཞིགས།

བོད་ཀུན་སྤྱོད་ཅིས་སྟོབ་དགེ་བཟུན་པ་བྲག་གིས།

༡༡། །སྟོང་གསུམ་རིན་ཆེན་ནོར་གྱིས་བཀང་ནས་སྤུལ་ཡང་བཀའ་དྲིན་
གཞལ་དགའ་བའི། །ལུགས་གཉིས་སྤྱག་མཆན་གཅིག་དུ་སྒྲེལ་ཏེ་བོད་འབངས་
བདེར་འགོད་ཆོས་ཀྱིས་སྤྱོད། །ཁྱད་པར་ལྗེ་ལྷན་སྟོང་རྩེའི་རང་གཟུགས་སྤྱག་
ན་པ་སྟོན་རིམ་ལ། །མི་སྤྱད་དད་པའི་བ་སྤྱུ་གཡོ་བཞིན་སྤྱོད་པོ་ས་ལ་ཕབ་སྟེ་
འདུད། །གངས་མེད་ནི་ཟེ་མཁའ་ལ་བཞུད་པའི་ཞབས་སྟེགས་རེ་རེ་མཐུད་
མཆས་ན། །བརྗོད་མེད་ཆ་གང་དགའ་ལ་འཐབ་པའི་དགའ་སྟོར་རེ་རེ་མའོན་
པར་གསལ། །བསམ་མེད་བྱིས་པའི་ལག་ལ་གཏད་པའི་ཆོས་སྤྱིར་རེ་རེ་ཡར་
ཐུར་པས། །མགོན་མེད་ཆབ་འབངས་མཐའ་ལ་ལྷག་པའི་ལོ་རྒྱུས་རེ་རེ་བཀྲང་
མི་ལང་། །དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་རིས་སྤྱོད་པའི་གངས་ལྗོངས་འཛིན་མའི་ཁོར་
ཡུག་ཀུན། །ངོ་མཆར་གད་རྒྱངས་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་པའི་བླ་མེད་མཛད་རྗེས་
རི་བཞིན་དུ། །ལོ་ལོ་སྤང་བ་བརྒྱས་ནས་སྟེ་བརྒྱུགས་ཀྱང་བརྗོད་ཀྱིས་མི་
འགབ་མོད། །ཆ་ཙམ་བདག་རྩོུ་གའི་ཅེ་ནས་བླངས་ཏེ་བཀའ་དྲིན་མཆོན་
ཐུར་སྟེ།

དང་པོ། རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ངོས་འཛིན་གནང་ཐུག།

ལྗེ་ལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་འབྲུངས་པའི་བྱི་ལོར་བོད་དབུས་གཙང་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་དབང་གཙང་པ་སྟེ་པ་ཀླུ་བཟུན་སྟོང་དབང་པོས་བཟུང་ཞིང་།

དེ་ནས་བཟུང་དབུས་དང་གཙང་བར་ཆོས་ལུགས་འཕེན་འཁྱར་གྱི་མི་མཐུན་པའི་
 འགལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་ཀམ་བཞན་སྤྱིར་དབང་པོས་ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་
 ལུགས་ཁོ་ནའི་ཕྱོགས་བཟུང་སྟེ་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཙ་མེད་
 གཏོང་ཅིས་ཀྱི་གཡུལ་འཁྲུག་མང་དུ་བགམས། ཡར་ལུང་གི་སྡེ་དཔོན་ནམས་
 ལ་ཆེས་མི་འཆོས་པའི་བྱ་སྤྱོད་སྣ་ཆོགས་སྟེ་ལ་ཏེ། ཡུལ་བའི་ཡབ་ཏོར་བདུད་
 འདུལ་ནི་རྩེ་ཕྱག་ནས་འཕྱིར་བ་སྟག་ཅེ་རྩོད་བྱངས་ཏེ་ཡབ་གཙང་དུ་ཁྱིད་ནས་
 བཙོན་ལ་བརྟུག་ཡུམ་སྲས་གཉིས་ཀྱང་གཙང་དུ་བཙོན་ཁྱིད་བྱེད་ཅིས་བྱས་ཀྱང་
 གཟིམ་ཁང་སྡེ་པ་སྣ་དཀར་ཅེ་པས་ཡར་ལུས་ནན་པོ་གནང་བས་ཡུམ་སྲས་གཉིས་
 སྣ་དཀར་ཅེར་བཞུགས་ཆོག་ཙམ་བྱུང་། རྟག་དོན་ཡུལ་བ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆོད་
 ཡང་སྟེད་འཆོལ་མི་ཆོག་པའི་དམ་བསྟགས་ཤུགས་ཆེར་བྱས། རྒྱ་མཚན་ནི་རང་
 ཉིད་ཀྱི་ནད་གཞིའི་བྱུང་རྒྱུ་ན་ཡུལ་བ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆོས་དྲག་པོ་མངོན་སྟོན་
 ཀྱི་ལས་སྦྱོར་མང་དུ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པར་དོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གཙང་པ་སྡེ་
 པའི་ནད་གཞི་དེ་ཅིས་ཀྱང་དྲག་སྟེད་མ་བྱུང་བས་མཐར་པར་ཆེན་སྟེ་སྟེད་བཞི་
 པ་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་རིམ་གྱོ་མང་དུ་པས་ནད་སེང་དྲག་དུ་གྱུར་འདུག
 སྐབས་དེར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་སྟེ་ཆབ་དང་། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་
 གོ་སྐབས་དེ་བརྟུན་ནས་དུ་ལའི་ལྷ་མ་སྟེ་སྟེད་བཞི་པའི་ཡང་སྟེད་ངོས་འཛིན་
 ལུས་ཆོག་པའི་དབུ་ནན་མཐར་སྟེལ་གནང་བར་བརྟེན། མཐར་སྟེ་པ་གཙང་པས་
 དེ་ལྟར་ངོས་ལེན་ལུས་པ་བཞིན་པར་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱིས་གཙོས་པའི་
 འབྲས་སྤངས་སྟེ་ཆབ་བཀའ་བརྒྱུ་པ་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་མཆོག་བཞི་པའི་ཡང་
 སྟེད་ངོས་འཛིན་དུ་སྣ་དཀར་ཅེར་ཕེབས་པས་མངལ་མ་ཐག་སྟོན་གནས་རྩེས་དྲན་
 ཀྱི་གསུང་མང་དུ་བྱོན་པས་ཡོད་ཆེས་རབ་དུ་རྟེད། དེ་ནས་པར་ཆེན་རིན་པོ་
 ཆེ་དང་། སྤྱིར་སྟེད་ལུས་དུང་ནམ་གཉིས་དུ་སྟེད་དུ་ཕེབས་ནས་འཕྱོངས་རྒྱས་

གྱི་བྱི་འུ་དེ་དང་། ལགས་ཨ་མ་མཉམ་གྱི་ཕུ་སྐྱུ་ལ་སྐྱུ་བྲགས་ཀྱི་ན། འོས་མིང་གཞན་
 གཉིས་བཅས་ལ་ཐོ་བོ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེ་འོ་དྲུང་དུ་གཟན་བཞག་གནང་བས་པོད་
 རབ་བྱུང་ ༡༠ མེ་སྐང་ལོར་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧) འཕྲོངས་ཀྱིས་འཕྲིང་བ་
 ལྷག་ཅེའི་ཡུལ་གྱི་ཟུར་རིགས་རྒྱུད་ཡབ་བདུད་འདུལ་རབ་བཞན་དང་། ཡུམ་
 ཁྲི་ལུ་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སྤྲུལ་དེར་གཟན་བབས། (ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༡༩) པོད་རྒྱ་ཁྲི་ལོའི་རྒྱ་བ་ ༡ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྤྱ་དཀར་ཅེ་བང་
 རས་གདན་དྲངས་ཏེ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཡོད་པའི་ལས་ལོང་མའི་གནས་
 བསྐྱོས་གསེར་གྱི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད། པའ་ཆེན་ཆོ་བཟང་
 ཆོས་རྒྱན་ནས་དབུ་སྐྱ་གཙུག་ཡུལ་བཞེས་ཏེ་མཆོན་ལ་ངག་དབང་ཆོ་བཟང་རྒྱ་
 མཆོ་ཞེས་གསོལ་ཞིང་། ལས་ལོང་ན་ཆོད་དང་བསྐྱུན་ནས་རིག་པའི་གནས་ལ་སྦྱོང་
 བའི་དབུ་བརྩམས། དགུང་ལོ་ ༧ ཅོག་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་དུ་དགེ་
 རྒྱལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲམས་ཀུན་ལ་གསན་བསམ་གྱི་
 དབུ་དོས་སུ་བཙུགས་ཏེ་དགུང་གྲངས་ ༡༥ ཅོག་གསན་བསམ་གྱི་བཟྱི་བ་
 མཐའ་དག་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར།
 དེས་ན། ང་ཆོས་ཤོང་གསལ་དུ་མ་ཆོན་འདིའི་ནང་ནས་ལྷུལ་མཆོག་བཞི་པའི་
 ཡང་སྤྱད་པོས་འཛིན་གནང་བྱུང་བ་བྱུང་བཞི། གཙོ་བོ་ལྷུལ་བ་པའ་ཆེན་ནས་
 གཉིས་ཀྱི་བྲགས་བསྐྱེད་སྒྲོན་ལམ་དང་། ཡང་སྒྲོས་འབྲས་སྤྲུངས་མཁན་ལས་
 རྒྱལ་པའི་བབས་མཁས་ལེགས་སྦྱོད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་
 མི་བྱུང་བ་མེད་སྙམ།

གཉིས་པ། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དབུ་བརྟེན་ཚུལ།

སྤྱིར་བཏང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དབུ་བརྟེན་ཞེས་པ་དེ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་དབང་བསྐྱར་གྱི་ལམ་ལུགས་ནམ་ཞིག་ལ་ཇི་ལྟར་དབུ་བརྟེན་ཚུལ་ཤོད་གྱི་ཡོད་པ་ལས། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་ཞེས་པའི་པོ་བྱང་དེ་ནམ་ཞིག་ལ་དབུ་བརྟེན་པར་ཤོད་གྱི་མེད། པོ་བྱང་དེ་ནི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྱངས་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་མཆོག་ན་རིམ་གྱི་བཞུགས་ཡུལ་པོ་བྱང་དེ་ག་རང་ཡིན་པས། པོ་བྱང་དེ་ཡུལ་མཆོག་ལ་པས་ལུགས་གཉིས་དབང་བསྐྱར་ལ་བརྟེན་ནས་གསར་བཞེངས་གནང་བ་ཞིག་མིན་ལ། སྤྱི་གཞུང་གི་མཆན་ལ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་ཞེས་མཆན་གསར་དུ་བཏགས་པ་ཞིག་ཀྱང་མིན། ལྷ་ཡུལ་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་ཟེར་བའི་མིང་ཡུལ་དབང་ལྷ་པའི་སྤྱི་གཞུང་ལ་གསར་དུ་བཏགས་པ་ཞིག་དེ་བས་ཀྱང་མིན། དེར་སྐབས་མི་རེ་རྩུང་གིས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྒྲ་མ་མིན་པར་སྤྱི་མ་ལྟར་ཤོད་གྱི་འདུག འོ་ན་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་མཆོག་ན་རིམ་གྱི་བཞུགས་གནས་ཆ་བྱང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་མིང་སྤྱི་གཞུང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་སོགས་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྤྱི་གཞུང་དེ་དབུ་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་འོག་ནས་མཐུན་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་རྟེན་དེ་དབུ་བརྟེན་ཡོད། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྤྱི་གཞུང་དབུ་མ་བརྟེན་གོང་གི་ཤོད་གྱི་སྤྱི་ཆོགས་ལ་མཆོན་ན། ཆེས་རྩོག་འཛིང་ཆེ་བེང་ཆེས་འཐབ་ཅོད་སྒྲ་མང་གི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་དེ་ཕལ་ཆེར་སེལ་བྱས་མ་འོངས་ཅམ་ཞིག་གི་གནས་སུ་གྱུར་ཡོད། ཤོད་དབུས་གཙང་གི་ཚུགས་ཅམ་སྡེ་པ་གཙང་པ་དང་། ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་པ་གཉིས་མཆོད་ཡོན་དུ་སྡེ་ལ་ནས་དབང་བསྐྱར་བྱུང་བས་ཡོད་ནའང་། ས་དགེ་རྩིང་གསུམ་དང་། ལྷག་པར་དགེ་ལུགས་པ་ཅ་མེད་གདོང་རྒྱ་ཁོ་ནར་དམིགས་དེ་སེ་

འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་ཐོག་དུ་གཙང་དམག་ཡང་ཡང་བཏང་དང་གཏོང་བཞིན་
 ཡོད། མདོ་སྨད་མཆོ་སྡོན་སྟོགས་སུ་སྤར་དལ་ད་ནང་འབྲུག་བྱང་ནས་ཆོག་
 ཐུ་དཔོན་ལྷེ་འཁོར་དང་བཅས་པ་མཆོ་སྡོན་སྟོགས་ལ་འོངས་ནས་རེ་ཞིག་སྟོབས་
 འཕྲོར་ཅུང་ཟད་ཀྱས་པར་བརྟེན། མདོ་སྨད་མཆོ་སྡོན་སྟོགས་ཀྱི་པོད་སོག་ལ་
 དབང་བསྐྱར་བྱེད་གྱིན་པའི་སྤང་ཡིན། ཁམས་སྟོགས་སུ་ཐེ་རི་དོན་ཡོད་
 དང་། པོན་པོ་ནམས་མཆོད་ཡོན་དུ་གྱུར་ནས་ཁམས་སྟོགས་པལ་མོ་ཆེ་དབང་
 བསྐྱར་བུས་པར་མ་ཟད། ས་སྟོང་། བཀའ་དགེ་རྩི་འབྲུག་འབྲི་ལྷག་བཅས་
 གྱི་དགོན་ལྷེ་ནམས་གཏོར་བ་དང་། དགོན་ལྷེ་དེ་དག་གི་ཆ་མ་སུམ་བརྒྱ་ཙམ་
 བཅོན་དུ་བརྒྱག་པ་སོགས་གྱི་གཡུལ་མང་དུ་བཞགས། ད་དུང་གཙང་པ་ལྷེ་པ་
 དང་། ཆོག་ཐུ། ཐེ་རི་དཔོན་གསུམ་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་དབུས་འབྲུལ་དང་། ཆོང་
 འབྲུལ་གྱི་ལམ་ཁ་ཁག་བཀག་འགོག་བྱས་པ་སོགས་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 ས་ཁྱོན་པལ་མོ་ཆེ་ལ་བསུན་གཅེར་ཆད་མེད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར་འབྲས་
 སྤངས་བསམ་སྟོོ་ཁམས་ཚན་གྱི་བྲ་པ་ (མདོ་སྨད་དགོན་ཡུང་གི་བྲ་པ་) དགའ་
 རུ་ལོ་ཙུ་བ་དང་། སེམས་ཉིད་ཁ་ཆེ་ནམ་གཉིས་གྱིས་སྦྱིད་མོད་ལྷེ་པ་བྱེ་རུ་ལྷག་
 ཅེ་དང་། ལྷེ་པ་མཆོ་སྐྱེས་རྩི་རྩེ་སོགས་དང་བཀའ་བྱོས་བུས་ཏེ་དགའ་རུ་ལོ་ཙུ་
 བ་མདོ་སྨད་དུ་སོང་སྟེ་དཔལ་རིས་ཀྱི་དམག་མི་ཁ་གས་བྱིད་ནས་སོག་པོ་རིང་
 གིར་དུ་རྒྱབ་གཉེར་འཆོལ་དུ་བྱིན་ཏེ་རྒྱ་མཚན་ཞུས་པས། སོག་པོའི་རྒྱལ་ཚོན་
 ནམས་ཀྱི་བྱོས་བུས་ཏེ་པོད་ཡུལ་དུ་རྒྱབ་གཉེར་ལ་སུ་འགྲོ་ཞེས་པར་གྲག་གི་ཏན་
 བཞུན་འཛིན་གྱིས་ང་འགྲོ་ཞེས་ཁས་ལེན་དམ་བཅས། སྐབས་དེར་ཆོག་ཐུ་
 དཔོན་གྱིས་རང་གི་བུ་ཡང་ས་ལང་ཐའི་རི་བྱི་དམག་དང་བཅས་དབུས་གཙང་
 ཡུལ་དུ་མཚུར་སུ་ཀམ་པ་མངལ་བར་མངགས་ཀྱང་པའི་བཀའ་བཞིན་སྐྱབ་མ་
 ཐུབ་པས། ཆོག་ཐུས་རང་གི་བུ་དང་བུའི་ཚོན་པོ་གཉིས་དམར་གསོད་བཏང་།

དེ་དང་ཚུགས་མཆུངས་པེ་རི་དཔོན་གྱིས་མི་ཐང་དགོན་སོགས་གཏོར། དེའི་
 བྱ་ལོར་དབུས་གཙང་དུ་ཡོང་ནས་ལྷ་སའི་རྡོ་པོ་དང་། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་
 མེད་པར་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པས་གཙང་པ་སྡེ་པས་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཞེས་འཕྲིན་བཏང་
 བ་བཞིན་གཙང་པ་སྡེ་པས་དམག་གཏོང་རྒྱའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས། བྱ་ལོ་ ༡༦༣༧
 ལོའི་ཟླ་ ༡ པོར་མཆོ་སྡོན་དུ་བྱོས་བྱོལ་ལ་འོངས་པའི་ཆོག་ཐུའི་སྟེང་དུ་གྱ་
 བྱི་ཏན་གྱི་དམག་སྡུངས་པས། ཆོག་ཐུའི་དམག་མི་སུམ་ཁྲི་ཡོད་པ་ཐམས་
 ཅད་པམ་པར་བྱས། ཆོག་ཐུ་རང་ཉིད་ཀྱང་བཟུང་ནས་བསད། དེ་བས། དེང་
 གི་མདོ་སྨད་ལྷ་འདམ་གཤོངས་ཀྱི་སྡོལ་ལན་ཞེས་པ་ནི་སོག་སྨད་དུ་དམར་པོའི་
 དོན་ཏེ། སྐབས་དེའི་དམག་འཁྲུག་ལས་ཁྲག་དམར་བདོལ་བའི་གནས་སྟངས་
 ས་མིང་ལ་བོགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནས་གྱ་བྱི་ཏན་བསྟན་འཛིན་གྱིས་མདོ་
 སྨད་མཆོ་སྡོན་སོགས་ལ་དབང་བསྐྱར་འགོ་བཙམས་པ་དང་། རིམ་པས་གྱ་བྱི་
 ཏན་སོགས་པོད་སོག་གི་འགྲུལ་པ་མང་པོ་ལྷ་སར་འཕྱོར་རྟེ་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་
 ལ་འབུལ་བ་གཏོས་ཆེ་དང་བཅས་མངལ་ཁ་དང་ཆོས་མང་པོ་ཞུས། བྱ་ལོ་
 ༡༦༤༠ ལོར་གྱ་བྱི་ཏན་གྱིས་སོག་དམག་དང་མདོ་སྨད་ཀྱི་དམག་མང་པོ་པེ་
 རི་དོན་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་བྱངས་ནས་པེ་རི་གསོན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ཆབ་མདོའི་ཁྲི་མོན་
 དུ་བཅུག སྨར་ས་དགེ་བཀའ་རྩིང་སོགས་ཀྱི་ཐ་མ་སུམ་བརྒྱ་བཙོན་དུ་བཅུག་
 ཡོད་པ་ནམས་བཙོན་ནས་བཏོན། ཤར་དར་ཅེ་མདོ་ནས་འཇར་ས་ཐམ་རྒྱལ་པོའི་
 ས་ཆ་རྒྱུན་ཆད་མདོ་ཁམས་ཆང་མ་དབང་དུ་བསྐྱས་ཏེ་བྱ་ལོ་ ༡༦༤༡ ལོར་
 གྱ་བྱི་ཏན་གྱི་དམག་གཙང་པ་སྡེ་པའི་བོག་རྩུ་བྱངས་ཏེ་དམག་འཁྲུག་བརྒྱབ་པས་
 གཙང་དམག་པལ་ཆེར་མགོ་སྐྱར། ཁ་ཤས་རང་ཡུལ་དུ་བྱོས། ཟླ་བ་ ༩ ཆོས་
 ཤར་ལ་གཙང་པ་ཆམ་ལ་པལ། གཙང་རྒྱལ་ཀམ་བཞུན་སྦྱོང་དང་། མགོན་
 གཉེར་པོན་གོང་བ། ཏན་གཤོ་རྩོན་པ། སྒང་རྩལ་པ་བཅས་སྡེ་རྩེ་རྫོང་དུ་ཁྲིད་

ནས་ཁྱིམ་ན་དུ་བཅུག་ཐུ་རྟ་ལོ་སྟེ། སྤེལ་ ༡༦༩༡ ལོ་འཁྲབ་ ༥ ཆེས་
 ༡༥ ཉིན་སོག་དམག་ནམས་ཆོས་སྟེ་གསར་པའི་ནང་དུ་འདྲེལ། ལྷུ་བས་དེར་
 ལ་བྱལ་དབང་མཆོག་གིས་རིག་གནས་མདོ་སྟགས་དང་བཅས་པ་གསན་བསམ་
 ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་དགྲུང་གྲངས་ ༡༥ ལ་ཐེབས་ཡོད་ཅིང་། རྒྱལ་པོས་གདན་
 རྒྱས་ལྟར་ལ་བྱལ་དབང་མཆོག་ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་འབྲས་སྤྱངས་ནས་
 ཆིབས་ཐོན་གྱིས་ཐོབ་རྒྱལ་མདའ་བདེ་ཆེན་དུ་སྟེབས་མཆོམས་གྱུ་མི་དན་བཞུན་
 འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་སེར་རྒྱ་གཉོས་ཆེ་བ་ཐེབས་བསུར་འཁྱོར། གྱུ་མི་དན་
 བཞུན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ཐོག་མར་ལ་བྱལ་དབང་མཆོག་ལ་མཇུག་སྐབས་རིན་
 བང་བྲལ་བའི་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་ཆོགས་དང་། ལྟར་གཙང་པ་སྟེ་པའི་ལག་དུ་ཡོད་
 པའི་པོད་ཁྱི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་དང་བཅས་པ་སྤེལ། ཆེས་ ༡༥ ཉིན་བཟ་གིས་
 ལྷན་པོར་འཁྱོར། རབ་བྲག་ཐུ་རྟ་ (༡༦༩༡) ལོ་འཁྲབ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་
 གཞིས་ཀ་བསམ་འགྲུབ་ཅེ་འོ་རྫོང་གི་ཆོམས་ཆེན་ནང་སེར་རྒྱ་གྲངས་གྱིས་མི་ལང་
 བ་འཛོམས་པའི་དབུས་སུ་ལ་ཁོང་ས་ལ་བྱལ་དབང་ཐུ་པ་ཆེན་པོ་གསེར་གྱི་ཁྱི་
 འཕང་མཆོན་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད། དེ་ནས་གྱུ་མི་དན་བཞུན་འཛིན་ཆོས་
 རྒྱལ་གྱིས་མཇུག་སྟེ་གསུང་བྲགས་རྟེན་གྱི་ཐོག་བྲངས། ལ་བྱལ་བའི་འཕེལ་
 གདུང་སོགས་རྟེན་འགངས་ཆེན་དུ་མ་དང་རིན་པོ་ཆེ་སྟེ་དགྲུའི་སྟེ་བྲངས་ཏེ།
 བར་དར་ཅེ་མདོ་ཡན་ཆད་ནས་ལྷུ་བ་ལ་དྲགས་བར་གྱི་ས་ཆ་ཡུལ་མི་དང་བཅས་
 པ་འབངས་སུ་སྤེལ་བར་མ་ཟད། གྱུ་མི་དན་རང་ཉིད་ཀྱི་རིགས་རྒྱུད་འཁོར་དང་
 བཅས་པ་མཆོད་སྦྱོན་དུ་འབུལ་བར་མཛད། ཞལ་ངོ་བོའི་ནམས་ཆོས་འཕེལ་
 ལ་སྟེ་སྤྱིད་ཀྱི་མོ་གནས་སྤེལ། པོད་ཀྱི་ས་གནས་ཡོངས་ལ་ད་ནས་བཟུང་གཙང་
 སྟེ་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་མཇུག་བསྟུན་ཟེན་པ་དང་། སྤྱིད་དབང་དགའ་ལྷན་སོ་
 བང་གི་སྤྱག་དུ་ཡོད་པ། གངས་རྫོང་ས་ཆོལ་ཁག་སུམ་གྱི་པོད་མི་ཡོད་ཆད་དགའ་

རྒྱལ་པོ་བྱང་གི་ཆབ་འབངས་ཡིན་པའི་གསལ་བསྐྱགས་དང་འབྲེལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 རྒྱལ་པོའི་མཆན་གནས་བཟུང་སྟེ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱར་སྐྱུང་སྐྱོབ་
 དང་དམག་དཔོན་གྱི་འགན་བཞེས་ཡོད་པ་རེད། རྩེ་སྲིད་ཀྱིས་སྲིད་གྱི་བྱ་བ་མཐའ་
 དག་བསྐྱབས་ཏེ་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་པོ་ངེས་པ་དོན་དུ་གནས་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་
 འབྲེལ་གྱི་དགའ་བའི་དགའ་སྟོན་དང་། འགྲོ་ཁྱུན་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་མངོན་
 པར་རོལ་བའི་སྐལ་བཟང་གི་ཉིན་མོ་ཞིག་དངོས་སུ་གར་འདུག དེས་ན། ང་
 ཆོས་བརྒྱད་རིམ་དེའི་ནང་ནས་གཙང་པ་སྟེ་སྲིད་དང་། བེ་རི། ཆོག་ཐུ་བཙས་
 ཀྱིས་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་ཁྱུར་མིད་གཏོང་ཅིས་གྱི་བྱས་ངན་ནམས་གཙང་ལེལ་
 དང་། བོད་ཡོངས་ལ་གཅིག་གྱུར་གྱི་མངའ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱལ་ཁ་དེ་ནི།
 གཙོ་བོ་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་སྟོན་ལམ་དང་། ཡང་སྟོས་ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་གྱི་དམ་པའི་ཆོས་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཤིག་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ། རྒྱལ་
 ཁ་དེ་ནི་ད་ལྟོ་ང་ཆོ་ལ་མཆོན་ན། གཞི་འཛིན་གྱི་དཔང་ཉུགས་དང་། ལོ་རྒྱུས་
 གྱི་རྩི་རིང་གལ་ཆེ་མོས་དང་ཐག་ཉེ་མོས་ཤིག་ཡིན་པས། ང་ཆོས་དངོས་བྱུང་
 གི་ལོ་རྒྱུས་དེ་ལས་གཡོལ་ག་ལ་རུང་།

སྐུས་པ།

མཆན་གྱི་ཟླ་བས་མེལ་ཆེ་བོར་ནས་བོད་ཡུལ་འཛོར་ལ་ཕྱོགས་པའི་དུས།
 ཉ་བདུན་དབང་པོ་མཁའ་ལ་བཞུད་པས་བོད་ཁམས་མུན་སེལ་སྟོན་མེ་སྤར།
 ཡོངས་རྫོགས་རིས་སུ་མ་བོར་བྱགས་བཙུན་བཞུན་དང་འགྲོ་བའི་རྒྱལ་ཐབས་སུ།
 ལུགས་ཟུང་ཅིབས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་མཆན་བཞེས་ཏེ་ཕན་བདེའི་དབྱིད་
 དུ་བྱངས། ཞེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ངལ་གསོ་བའི་གདམ་དུ་བྱས་པའི་
 ཁུལ་ཡིན་ནོ།

གསུམ་པ། དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་མངའ་བའ་རྒྱས་ཚུལ།

ཡུལ་མཆོག་འདི་པའི་རིང་ལ་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཅམ་མ་ཡིན་པར།
སོག་པོ་རྩན་གར་དང་། མན་རྩ་བཅས་ལ་ཆོས་སྤྱི་པན་བདེའི་བཀའ་རྩན་
རི་སྟེད་ཅིག་བསྐྱངས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གིང་བྱ་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༥) ལོའི་
ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢༩ ཉིན་སྟོ་འཕྱེའི་ཐིག་བཏབ་སྟེ་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལ་བཞེངས་
རྒྱུའི་ཐུགས་བཀོད་དང་བྲ་སྤྱི་གི་དབུ་བཅམས། པོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་
མིན་གྱི་རིག་པའི་གནས་ཡོད་ཆད་ཉམས་པ་སྦྱར་གསོ་དང་། མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་གྱི་ཐུགས་ཁུར་ཆེ་བཞེས་གནང་སྟེ་པོད་ཀྱི་ཚུགས་མཐའ་ཀྱན་དུ་ཆོས་ཀྱི་
སྒོ་བ་གཉེར་གནང་སའི་བསྟེ་གནས་ཀྱིས་མཆོན་པའི་ལས་གཞི་མང་པོ་གསར་
བསྐྱུན་དང་། ཉམས་གསོའི་བཀོད་འདོམས་གནང་། ལྷག་པར་དུ་ཡུལ་དབང་
མཆོག་ནས་ས་བྱི་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༩) ལོར་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་རྩ་ཁང་
པ་དང་། བག་ཕྱོ་ཅན་སོགས་གཞུང་ལས་ཆེད་གཏོང་གིས་རྒྱལ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་
ལུགས་ལ་སོགས་མདོ་སྟོད་སྟོད་ཚུགས་ཀྱི་ལུང་ཆོན་ནམས་ལ་རོ་འགྲོ་རྟོག་སྟོར་
གིས་ས་མི་ཞིབ་དཔྱད་དང་། དུད་ཆང་བྲངས་ལེན། སྟོ་ཁལ་ཐེམ་བཞེར་གྱི་
མིང་གཞུང་གསར་བསྟོ། ཁལ་བཟོ་ཁུངས་འཇུག་ས་ཞིང་འབྲིང་གི་བདག་པོ་
ཆོ་ནས་ལོ་རེའི་བཅའ་ཁལ་འབབ་བཟོ་གཏན་འཕེབས་ཀྱི་བཅའ་ཁལ་དེ་ཐོག་ནས་
ས་གནས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་དཔོན་པའི་མཆོད་རྒྱན་དང་། ཉམས་གསོ། རང་
ས་རང་སྤྱང་གི་དམག་མིའི་པོ་གས་ཁྱོན་སོགས་ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་དང་།
འཇུགས་སྐྱུན་གྱི་མཐུན་ཁྱེན་གཏོང་བྱ། དེའི་ལྷག་གཞུང་གི་ཐུག་མཛོད་དུ་འབུལ་
རྒྱུའི་གཞུང་ཁལ་སོགས་ཀྱི་ཡིག་ཁྲ་ཐེམ་དམ་ཅན་དེབ་བྲངས་ལྟ་བུ་དང་དུག་
བཟོས། མཆོ་སྟོན་པོ་གཡས་རུ་གཡོན་རུས་གཙོས་དེར་ཡོད་པོད་སོག་མང་ཆོགས་
ལ་དུས་བདེ་གནས་འཇམ་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་སྐྱུགས་ཐམ་ག་དང་གནས་རྒྱུང་ཆོས་

རྒྱལ་གྱིས་བསྐྱར་བའི་དོ་རྩེ་བཅས་བསྐྱལ་ཏེ་མངལ་ཁ་གནང་། ཞལ་ངོ་བསོད་
 ནམས་དབང་རྒྱལ་མཆོ་ཁ་ཚུགས་ཀྱི་རྩོང་མདའ་རུ་བཞག རྒྱ་སོག་འབྲེས་
 མཆོམས་སོགས་སུ་དཀའ་ལྷོག་ཅུང་ཟད་བྱུང་བར་མཆོ་སྟོན་པོའི་དཔོན་པོ་ཁག་
 གིས་གོང་དུ་དགོངས་བསངས་ལ་དྭ་མོར་གྱིས་གཙོས་དངོས་པོ་མང་པོ་སྤུལ་ཏེ་
 ཞུས་དོན་ལྟར། རྒྱ་སོག་པོད་དང་བཅས་པའི་ས་མཆོམས་ནམས་ཀྱང་མ་འབྲེས་
 པར་སོ་སོར་དབྱེ། ཀུན་ཐག་གི་རིགས་མི་ཡོང་བའི་ཕན་ཚུན་བྲིམས་ཁ་བསྐྱམས།
 ཆོང་གི་ལས་སྒོ་ཁག་སྡེ་མ་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱན་ལ་གཅིག་དུ་སྦྱར་བའི་བཀའ་
 བསྐྱལ་གནང་བ་བཞིན་དོན་འབྲས་གནད་དུ་སླིན། དེ་བཞིན་དུ་ཆུ་འབྲུག་
 (༡༧༥༩) ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་མན་རྩུ་གོང་མ་རྒྱན་གྱིས་གདན་
 ཞུས་ལྟར་ཡགོང་ས་ཡུ་པ་ཆེན་པོ་མན་རྩུའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཆེན་པོ་བསྐྱར་
 བསྐྱུངས་པ་དང་། རྒྱ་སྤུལ་ (༡༧༥༩) ལོའི་ཟླ་ ༡ པོར་མན་རྩུ་གོང་མར་
 མངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཁ་བདགས་ཅེ་སྟོན་གནང་། སྐར་མན་རྩུ་གོང་མའི་པོ་བྱང་དུ་
 གདན་འབྲེན་དང་། བྱིར་ཞི་བྱག་སྟོན་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་ཕེབས་སྐྱེལ་གྱིས་ཏའི་
 ཁ་ཞེས་པའི་ས་གནས་སུ་ཕེབས་སྐབས་མཆོན་བསྟོན་སྤུལ་རེས་གནང་བ་དང་།
 མཁར་སྟོན་པོ་དང་མདོ་སྟོན་སྟོན་ཚུགས་སུ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཏེ་ལྷ་
 ལྷན་དུ་འཁྱོར།

དེའི་རྩེ་མཆོ་སྟོན་པོའི་གར་ཚུགས་སུ་རྒྱ་སོག་མི་རིགས་བར་འཁྲུག་
 གཞི་གང་འཆོམས་ཡོད་པའི་ཁར་མན་རྩུ་གོང་མའི་སྲིད་གཞུང་གི་དམག་དཔུང་
 བདང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན་དུས་ཟིང་ཆེ་བར་གྱུར་པའི་སྐབས། མན་རྩུ་གོང་མས་
 ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་སོག་པོའི་དཔོན་ཁག་ལ་གོ་གསེད་གནང་དགོས་པའི་ཞུ་བ་
 སྤུལ་དོན་ལྟར་སྐྱེ་ཆབ་ཆེད་གཏོང་གིས་སོག་པོའི་དཔོན་རིགས་ནམས་ལ་བཀའ་
 སྤུལ་ལམ་སྟོན་གནང་བས་རྒྱ་སོག་བར་དུས་བདེ་གནས་འཇམ་དང་། ཚུགས་

གཉིས་ཀས་བཀའ་དགོངས་ལམ་སྟོན་ལ་ཆེས་བརྩི་བཀུར་དང་ལེན་ཞུས། ལོ་
 དེར་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྱེད་ལྔ་པ་རྩོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ངོས་འཛིན་གནང་། ས་སྐྱུལ་
 (༡༩༩༤) ལོར་ཕྱི་ཁྱིམ་འཕྱིན་ལས་ཀྱི་མཆོ་དང་། བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱིས་
 གཉིས་ཕྱིར་དུ་གསེགས་པར་བརྟེན་བསྟན་ཕྱིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་རྫོགས་
 བཞེས་དགོས་བྱུང་། ལོ་དེར་རྩོ་འབྲུག་པས་མོན་པ་ཨ་ཆོག་སོགས་པོད་འབངས་
 གྱི་ཆོག་དུ་དཔུང་འབྲུག་བྱས་པར་ཚུར་ཤོལ་བརྒྱུག་ཐབས་སུ་དམག་དཔུང་ཁག་
 བཞིར་བཀོས་ཏེ་བཏང་བ་དང་། མཐར་ཐོད་འབྲུག་ཕྱི་གཟར་ས་སྐུ་པ་དང་།
 བགྲིས་རྩུན་པོ། རྒྱུད་པོད་ཐའེ་ཇི་སོགས་ཀྱིས་བར་འདུམ་ཞུས་པས་ཞི་བྱོས་ཀྱི་
 རྩོ་ནས་དུས་བདེར་མང་ད། ས་བྱི་ལོའི་རྒྱ་ ༤ ཆེས་ ༡ ཉིན་མཆོད་དཔོན་
 རྩོ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཕྱི་ཁྱིམ་དུ་བསྐྱོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་གྲུ་ཁྱིམ་བསྟན་
 འཛིན་ཆོས་ཀྱིས་ཀྱི་སྐས་རྒྱུད་པ་བསྟན་འཛིན་དུ་ལའི་ཏན་ཁྲི་འདོན་ཀྱི་མང་ད་
 རྩོ་རྒྱས་གནང་མང་ད། རྒྱ་བྱི་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣ ལོ་) བར་ཁམས་སྟོགས་
 སུ་དཔོན་མཁའ་འགྲོ་དང་སྐར་བ་སྐུ་ཉེར་གཉིས་འབྲེལ་ཏེ་པོད་ཀྱི་བསྟན་ཕྱིད་
 ལ་གནོད་པའི་ལས་བྱས་སྐབས། མཆོ་རྩོན་ནས་དུ་ལའི་ཏོང་ཐའེ་ཇིས་དམག་
 དཔོན་བྱས། དགའ་ལྡན་དར་རྒྱས་ཆེ་དབང་རབ་བརྟན་སོགས་ཀྱི་དཔུང་དམག་
 བར་ཁམས་སུ་འབྱོར་བ་ཅམ་ཀྱིས་དགྲ་སྟོགས་ནས་མགོ་སྐྱར། དམག་དཔུང་
 ཕྱིར་ལོག་གིང་སྐག་ལོར་མདོ་སྟོད་རྒྱལ་ཐང་སྟོགས་ནས་གཞུང་གི་སྐུ་ཆ་བ་
 ཀྱིས་བཀའ་མི་བརྩི་བའི་གནས་རྒྱལ་བྱུང་སྐབས་ཡུལ་རྫོང་ཐའེ་ཇིས་དམག་དཔོན་
 དང་། བཀའ་བརྒྱད་མོར་བ། མས་ཆགས་པ་དཔུང་བཅས་རྫོང་མདའ་མང་ད་
 པ་སོང་ནས་དཔུང་འབྲུག་ཆོ་ནན་བྱས།

རྒྱ་བྱི་ལོའི་ལོ་གསར་ཀྱི་སྐབས་བསྟན་ཕྱིར་ཀྱི་ཤོལ་རྩུན་ཀྱི་རྩུན་གོས་
 རྒྱུད་འཛིན་སྐད་རིན་ཆེན་རྩུན་ཆ་སྐས་པའི་ཤོལ་བརྩུགས། དེ་ཡང་པོད་ཀྱི་ཆོས་

རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་སྐབས་ནས་དར་སྤྱོད་བྱུང་བའི་ཆས་གོས་གཞིར་བཞག་ནས་གསེར་
 ག་སོག་ན། སོག་སྒོར། རྩ་རྒྱུངས། གཙུག་ལྷ་སོགས་རྒྱན་གོས་ཀྱི་རིགས་སྤྱ་
 ཚོགས་སྤྱ་རབས་དག་གི་སྤྱོད་བཞིན་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་རྒྱུ་འགྲེལ་བཞོན་མཛད། མེ་
 རྒྱལ་ (༡༩༥༤) ཡོར་འབའ་ཚོས་ཟླ་དགོན་ལ་སྤར་གྱི་ཕོགས་ཐོབ་ཐོག་མཚོད་
 གཞིས་གསར་སྒོན་མཛད། ལུ་ལི་ (ལྷོ་ལིའང་འཕོད་) ཟླ་ལྷུ་ནས་ལོ་ལྷར་
 གཞུང་ལ་གསེར་ཁྲལ་འབྲལ་རྒྱ་བྱས། དར་ཅེ་མདོར་དགའ་ལྷན་འགྲོ་ཕན་སྤྱིར་
 གསར་འཛུགས་དང་། དར་མདོའི་དགོན་ཟླ་ཁག་དང་། འགྲུ་ལོག་དགོན་གསར།
 རྒྱལ་ཐང་དགོན་བཅས་ལ་ཕོགས་ཐོབ་མཚོད་གཞིས་གནང་རྒྱ་ཐག་བཅད།
 སྐབས་དེར་ཤེ་ཅིན་ནས་གོང་མ་ཁྲུང་གིས་བང་ཆེན་མངགས་ཏེ་རྒྱ་ནག་ནང་གི་
 རྩར་སྒོན་ཕིང་ཕིང་སྤར་གིས་ངོ་ལོག་ནང་འབྲུག་བྱུང་གཤིས། དེ་ནི་འཇམ་ཡོང་
 རྒྱད་ལྟ་ལའི་རྒྱ་མ་མཚོག་ནས་ཕོད་དང་། སོག་ཕོའི་དམག་གི་རྒྱལ་རོགས་
 ཡོད་པ་འཆལ་ཞེས་ཞུ་བར་འཕྱོར་བར་ལྷུལ་མཚོག་གིས་ཕོད་སོག་གི་དམག་
 གིས་ཚད་པ་མི་ཐུབ་པར་མ་ཟད། འབྲུམ་པ་ལས་ཀྱང་མི་ཐར་གསུངས་ནས་ཞལ་
 བཞེས་མ་གནང་། གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ནས་ལྷུལ་དབང་མཚོག་ལ་རྒྱས་
 རྫོབས་དང་དབང་གུགས་ཅི་ཅམ་ཡོད་པ་མཚོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ལྷུ་ལོ་ ༡༩༥༤
 ཡོར་འབྲུག་དམག་གིས་མོན་དང་། འབྲས་ཚུངས་བཅས་ལ་རྩྭ་རྒྱལ་བྱས་པར་
 ཕོད་དམག་གིས་ས་ཁྲལ་དེ་དག་ནས་འབྲུག་དམག་ཕྱིར་ཕུད་གནང་། ས་ལུག་
 (༡༩༥༧) ཡོར་ཟླ་མིད་ཚེ་བཟང་སྤྱིན་པས་དགོངས་པ་ཞུས་ཆབ་རྩྭ་གྲོང་སྤྱད་
 པ་ཨ་ཤར་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ཟླ་མིད་དུ་བསྐྱོས། ཟླ་མིད་འདི་པས་ལྷུལ་དབང་
 མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཟབ་མོ་ནམས་ཐུགས་སུ་དམ་བཅེངས་ཀྱིས་སྤར་གྱི་
 ཞལ་ཟླ་བཙུ་བྱུག་ཡོད་པ་ནས་གསུམ་དོར་ཏེ་བཙུ་གསུམ་མཛད་པ་དང་། སྤ་
 བང་པོ་ཏ་ལ་གསར་བཞེངས་ཀྱི་ལས་འཕྲོ། གཞན་ཡང་གསེར་སྤྱོད་འཇམ་སྤྱིར་

རྒྱ་གཅིག་བཞེང་རྒྱའི་ལས་བྱ་གསར་འདུགས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་སྤྱི་མ་གྲིངས་
 བར་དུ་ཚོས་མིད་ཀྱི་བཀྱི་བ་མཐའ་དག་རང་མགོ་རང་བོན་ཐུབ་རྒྱུར་འབད་
 བཅོན་དང་། རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡར་ཐུན་གྱི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་
 མཐུད་གོམ་པ་མདུན་སྤོ་བྱ་རྒྱའི་ཐུགས་རེ་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད། རྟོད་མངའ་
 རིས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་དེར་ལ་དུགས་རྒྱལ་པོས་བཟུང་སྟེ་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གནད་
 འཆེ་ཡང་ཡང་བྱས་པར་བརྟེན། བོད་སོག་གི་དཔུང་དམག་ལ་དུགས་སྤྱི་བསྐྱོད་
 དེ་ལ་དུགས་པམ་པར་བྱས་ཀྱང་། ལ་དུགས་པ་ཚོས་ཁ་ཆེ་རྒྱལ་པོར་མགོ་
 བཏགས་ཏེ་ཁ་ཆེའི་དམག་བྱིད་ནས་དམག་འཐབ་ཐངས་མང་བྱས་མཐར་ལ་
 དུགས་པམ་པར་བཅོས། དེར་མ་ཟད་ལ་དུགས་སྡེལ་བར་དུ་བོད་དམག་བརྒྱགས་
 ཏེ་ལ་དུགས་རྒྱལ་པོ་བྲི་ལས་པབ། ལྷར་ལ་དུགས་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་རིགས་རྒྱུད་པ་
 རྫོ་བཟང་བརྒྱ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས། ལོ་ལྷར་དགའ་ཐུན་སྤོ་བྱང་ལ་གྱུས་འདུད་ལྷ་
 ཐུར་ཡོང་དགོས་པའི་མནའ་གན་བཞག་པ་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་།
 མཐའ་མཆམས་དམ་སྤྱང་གི་མངའ་རྒྱུ་ཆུ་ཆེད།

ལུགས་གཉིས་གཡུ་རལ་རྒྱས་པའི་རི་དུགས་རྒྱལ་པོ་ཡིས།།
 བྱ་མཚོག་དཔུང་དང་དོམ་ནག་སྒྲོན་པའི་ཚོགས་ནམས་ཀྱང་།།
 ལྷད་ཅིག་ཐལ་བར་བཞག་པའི་གད་རྒྱངས་སྟོང་གསུམ་ཁྲོན།།
 འགོངས་པར་བྱས་སམ་ཞོར་འཛིན་བུ་མོའི་རྣ་ཆ་གཡོ།། ཞེས་བྱ་བ་
 ཞི་རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བའི་གཏམ་མོ།

བཞི་པ། དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ནི་ཚོས་བརྒྱད་རིས་མེད་ཀྱི་

གཞུང་ཞིག་ཨེ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་གཞུང་འདི་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་
ཟིལ་པོ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འཁོར་ཡོད་པས། སུམ་བརྒྱ་དྲུག་བརྒྱ་ཆ་ཆང་ལ་ཚོས་
ལུགས་རིས་མེད་དང་། ཚོལ་ཁ་རིས་མེད་བྱུང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་དེ་ལོས་གིང་
འཆས་པ་ཞིག་མིན་ལ། ལྷག་པར་དུ་པ་བྱལ་བུ་འཛིན་གྱི་དཔོན་ཉམས་རིང་
ལུགས་སམ། བྲན་གཤེག་རིང་ལུགས་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་སྐབས་དུ་མར་
ཤུགས་ཆེ་བྱུང་ཡོད་པས། ཚོལ་ཁ་དང་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཅིག་བྱུང་མེད་
པ་གསལ་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཡ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པའི་རིང་ལ་ཚོལ་ཁ་དང་། ཚོས་
ལུགས་སྟོས་ཅི། མིང་དོན་མཚུངས་པའི་མི་རིགས་རིས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ཞིག་
དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཆོག སྤྱིར་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་སྐྱེ་མ་
ཞིག་ཡིན་པ་སྟོས་མ་དགོས་ཀྱང་། ཁོང་གིས་དགེ་ལུགས་པའི་སྤྱོད་སྟངས་ནས་པཎ་
ཆེན་སྟོ་བཟང་ཚོས་བརྒྱན་དང་། ཁྱི་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཚོས་འཕེལ་སྟོན་གས་དང་།
ཚོས་བརྒྱད་གཞན་གྱི་སྤྱོད་སྟངས་ནས་ཟུར་ཆེན་ཚོས་དབྱིངས་རང་སྟོལ། རིག་འཛིན་
གཏེར་བདག་སྤྱིང་པ། སྤྱན་ལུང་བ་སྟོ་མཆོག་དོ་རྩེ་སྟོན་གྱུ་བ་མཐའ་རིས་མེད་
ཀྱི་སྤྱེས་ཆེན་དམ་པ་དུ་མ་ཡོངས་འཛིན་དུ་བརྟེན་ཏེ་རིས་མེད་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་
རབ་འབྱམས་ཀྱན་ལ་གསན་བསམ་གྱི་ཐུགས་བརྩོན་དང་། ཉམས་བཞེས་གནང་
བ་སྟོན་གྱི་སྤྱོད་སྟངས་ཁོང་ནི་ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་ལྷ་གྲུབ་འཛིན་མཁན་
ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་བྱུང་། གཞན་ཡང་སྐབས་དེར་པོད་གངས་ཅན་
སྤྲོང་ས་སུ་སྐྱ་དཔོན་ཆེ་དགུ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དང་། དགོན་སྡེ་ཆེ་འབྲིང་
ཅི་ཡོད། དེ་དག་སོ་སོའི་གདན་སོབ་མཐོ་དམན་ཅི་ལྟར་ཡིན་པ་ལས་ཚོས་ལུགས་
རིས་མེད་ཡིན་མིན་ཤེས་བྱུང་། སྤྱིར་བཏང་སྤར་སྟོལ་དང་། དེང་གི་གཞུང་

འཛིན་ཚོགས་པའི་འགྲོ་ལུགས་བྱས་ན་དགེ་ལུགས་པའི་དགའ་ལྡན་བྱི་པ་གཙོས་
 པའི་ཆ་ཆེན་ཁག་ལ་གདན་ཐོབ་མཐོ་ཤོས་དེ་འབྲུལ་དགོས་ཀྱང་། ཡ་ཤུལ་དབང་
 རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་དེ་ལྟར་མ་གནང་བར་དཔལ་ལྡན་ས་སྐྱའི་གདུང་སྲས་
 དང་། དཔལ་ལྡན་མི་གྲུ་པའི་གདུང་སྲས་གཉིས་ལ་གདན་ཐོབ་མཐོ་ཤོས་དེ་ཡུལ་
 ཡོད། བཀའ་བརྒྱུད་པའི་ཆ་ཆེན་ལྷག་ལུང་པ་དང་། ཀམ་ཞུ་དམར་ནག་རྣམ་
 པ་དགའ་ལྡན་བྱི་པ་ལས་ཀྱང་གདན་ཐོབ་མཐོ་བ་དང་། དེ་མིན་འབྲུག་པ། ལྷམ་
 པོ། མཚུར་ཡུ་བྱང་པ། ཁམས་རི་བོ་ཆེའི་ཆོས་རྗེ། འབྲི་གུང་གི་ཆ་མ་སོགས་
 དགའ་ལྡན་བྱི་པ་དང་མཉམ་པའི་གདན་ཐོབ། དེ་བཞིན་རྗེ་རྗེ་བྲག་དང་། བོ་
 དང་སྦྱོར་ར་ཆེ་བ། འབྲོག་བསམ་ལྗེ་དང་། རྗེ་བྲག་དཔལ་པོ། ཆོས་འཁོར་ལྷན་
 པོ། འདར་གྲང་མོ་ཆེ། རོར། གསེར་མདོག་ན། ཉ་ནག་ཐུབ་བརྟན་རྣམ་ཀླུ།
 ཡངས་པ་ཅན་སོགས་ཀྱི་ཆ་མ་རྣམས་དང་། གཏེར་བདག་མྱིང་པ། ཉ་ནག་སྦྱོལ་
 མ་བ། སྤྲ་པོ་ལྷོག་པ། གནས་བཞི་པ་བཅས་སྟིང་མའི་སྤྲལས་འཆང་ཆེ་ཁག་
 སོགས་ཐུབ་མཐའ་གཞན་དག་གི་ཆ་མ་ཆོ་ཡང་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་།
 བགྲིས་ལྷན་པོ་བཅས་གདན་ས་ཆེ་ཁག་གི་མཁན་པོ་རྣམས་ལས་གདན་ཐོབ་མཐོ་
 བ་ཡུལ་འདུག་པ་བཅས་ལ་བཞུས་ཏེ། སྤར་གཙང་པ་ལྗེ་པའི་ལྷོགས་ལྷང་རིས་
 ཆད་ཀྱི་བྱ་སྦྱོད་ལ་བསམ་ན་ཡ་ཤུལ་མཆོག་འདི་པ་ཐུགས་དཀྲུལ་རབ་དུ་ཡངས་
 བྱིང་མཛངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡོངས་སུ་གདམས་པའི་ངེས་པ་དོན་གྱི་གཟུར་
 གནས་སྟོ་ལྡན་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་ཐུབ། གཞན་ཡང་ཆེ་དགའི་དཔོན་རིགས་ཁག་
 ལ་བྱི་དང་། གདན་ཐོབ་ཀྱི་མཐོ་དམན་གང་ལ་དེ་འཆམ་མཛད་པ། སོག་རིགས་
 ཁལ་ཁའི་ཀླུ་པོ་དང་། བརྟན་འཛིན་དུ་ལའི་ཏན། ཨོ་རོད་སེ་ཆེན་ཀླུ་པོ་
 སོགས་ཀླུ་ཕྱན་ཀླུ་པོའི་གོ་གནས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱི་དང་། དེ་མིན་གཞུང་སོག་
 དཔོན་རིགས་གཞན་ཆོར་གོ་གནས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་གདན་ཐོབ་ཁ་

གསལ་མཛད། གཞན་ཡང་ས་གནས་རྫོང་བདེ་དང་། དཔོན་རིགས་ཁག་གི་
གོ་བབ་དང་བསྟུན་ནས་གདན་ཐོབ་གི་ཆོག་ཐོ་ཁ་གསལ་མཛད་པ་དང་། བོད་
རིགས་ཁ་ཆེར་གཟིགས་སྐྱོང་གང་ལེགས་གནང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཞུས་
ན་ཡུལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པ་མདོ་ཡུགས་རིག་གནས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་ལ་
མཁས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛིག་ཏེན་སྟིད་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་མཐའ་དག་བྱང་དུ་ཁྱབ་
པའི་ངེས་པ་དོན་གྱིས་ཐམས་ཅད་མཐུན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་མཆན་གནས་
འཛིན་པའི་སྐྱ་ན་མེད་པའི་ཆོས་སྟིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ།

ལྔ་པ། ཡུལ་མཆོག་ལྔ་པས་དོལ་ལྔ་ལམ་ལུགས་ལྔ་ན་དམ་ བསྟུགས་མཛད་ཚུལ།

ལོག་སྟོན་དུམ་ཁས་འཕངས་པའི་སྟེ་པོ་འགས།།

ལོག་སྟུབ་ཡུག་མོའི་ཆོ་ངེ་སྟོག་པ་འདི།།

ལོག་པའི་ལམ་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་སྦྱར་དང་།།

ལོག་འཛིན་གཉིད་ལས་དཀྱིག་སྦྱར་ཅུང་ཟད་སྟོ།། སྦྱར་བཏང་དོལ་
ལྔ་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་མང་ཆེ་བར་ལྷ་སྦྱང་ལྷ་བུ་ཞིག་ལས་དོན་དངོས་གནད་
ཀ་གང་ཡིན་པ་དེ་གསལ་པོ་ཤེས་མཁན་ཉུང་ཉུང་རེད། ཡིན་ནའང་ལ་ལས་མའི་
སེམས་ཀྱི་འཆར་སྒོ་མི་འབྲ་བའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འོལ་ཆོད་ཅམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
ཅིང་། ལ་ལས་དོན་དངོས་ཀྱི་བྱང་བ་དང་ལུང་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་མཆན་གསལ་པོར་
མཐོང་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་མཆན་གྱིས་ངེས་པ་རྟེན་མཁན་གྱི་གངས་འཕོར་
ནི་དོལ་ལྔ་མི་བསྟེན་མཁན་དང་། དོལ་ལྔ་ལ་མི་དགའ་མཁན་གྱི་གངས་
ཆད་ནས་བཞུས་ན་ཏེ་ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། ལྷག་པར་དུ་བསྟེན་མཁན་གྱི་ཁྲོད་

५५

དང་། གསུང་ད་པ་དང་། སྤྱལ་སྤྱུ་གྲགས་རྒྱན་ཁོ་རང་གི་རང་ནམ་བཙས་གཞིར་
བཞག་ནས་མདོ་ཙམ་བཤད་རྒྱུ་ལས། ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་བླ་ཆེན་གཞན་དག་
གིས་དམ་བསྟགས་གནང་བའི་སྟོར་སྐབས་འདིར་ཡུང་འདྲན་བྱ་རྒྱུ་མིན།

༡༥ རྗེ་སྲིད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དང་། གཟིམ་ཁང་གོང་གཉིས་མི་མཐུན་
པ་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི། ཡུལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་ངོས་
འཛིན་གནང་ཕྱོགས་ནས་འགོ་བརྩམས་པ་ཞིག་རེད་འདུག ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་
རབ་བརྟན་ནི་ཡུལ་དབང་བཞི་པའི་ཕུག་མཛོད་ཡིན་སྐབས་སྤྱི་ཕྱིར་རྗེས་མ་
དེ་ཅད་གཙོད་དང་། ངོས་འཛིན་བྱ་ཕྱོགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འགན་ཞིག་ཡོད་
པ་ཡིན། དེའི་སྐབས་ཀྱིས་ཕུག་མཛོད་ཀྱིས་སྤྱལ་སྤྱུ་འཛོལ་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་
སྤྱལ་སྤྱུ་གྲགས་རྒྱན་འདི་ཡུལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གྱི་
ངོས་སྤྱལ་བཞིའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་རེད། དེ་ཡང་དུ་ཁྱུ་ལའི་གོས་བཟང་
དུ། ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་གཞིས་སྐབ་ནས་
བཞུགས། ཐམས་ཅད་མཆིན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་སྤྱི་སྤྱུ་ངོས་འཛིན་ལ་ཐུགས་
རིས་ཀྱང་ཐག་ཆོད་ཀྱི་སྟོགས་ལ་པོ་མ་དོད། དེའི་རྒྱ་མཚན་འཕྲུངས་རྒྱས་ལར་
བྱུང་དུ་གཏོགས་ཀྱང་གསེར་མ་གཞུང་དུ་མི་གཏོགས་པས་བསམ་ཡས་ཆོས་སྦྱོང་
ཆེན་པོས་ལར་བྱུང་ཆོས་རྒྱལ་པོ་བྱང་པའི་རྗེ་པོ་ནོར་བུ་ཡིན་པ་འདྲ་བེར་བ། གད་
ཁ་སའི་ལགས་ཨ་རྒྱལ་གྱིས་ངའི་བྱ་གཞིན་པ་འདི་མངལ་དུ་ཆགས་གདོང་ཐམས་
ཅད་མཆིན་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཕེབས་ནས་གནས་ཆང་གཡར་པོ་ཐོངས་གསུངས་
པས། མཚོན་པའི་སྤྱབ་ཕྱོགས་ཁ་ཡར་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་
སོགས་མང་དག་ལ་ཞུས། ཉང་པོ་ཕྱོགས་ནས་མི་ཆང་ཞིག་གི་པས་རང་གི་ཕྱ་
གུ་ལ་ངོས་འཛིན་ཡིད་ཆེས་པའི་རྒྱ་མཚན་མང་པོ་བྱང་ཞེས་ལབ་པར་བརྟེན། དེ་

ལྷ་བས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་མ་བཤེས་པ་བཤེས་ལྷན་པོའི་པར་ཆེན་མོ་བཟང་ཚོས་
 ལྷན་དང་། མེད་མེད་ཞབས་བྲལ་དགོན་ཚོག་ཚོས་འཕེལ་གཉིས་ཡིན་པས། ཅི་
 འགའ་ཀྱི་བསྐོས་གནང་བའི་ངོས་དཔོན་མོ་བཤེས་ཀྱང་བྱང་རྩ་མེད་དུ་ཕྱེ་བས།
 རོ་པོ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེའི་དུང་ག་ཟན་བསྐྱེལ་བ་ངེད་ལ་བབས་པས་ཐུགས་ཐག་
 བཅད། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། འོས་སྤྱུལ་བཞི་བྱང་བའི་ནང་ནས་འཕྲོངས་ལྷན་
 ཟ་དོར་གྱི་རིགས་སྤྱེས་དེ་ལྷན་དབང་བཞི་པའི་ཡང་སྤྱིད་ཡིན་པར་བདག་པ་
 ཐམས་ཅད་ཅེ་མཐུན་གྱིས་ངོས་འཛིན་གནང་རྒྱུ་ལ། ལྷན་པ་ཡོན་ཏན་ལྷན་མཆོའི་
 འོས་སྤྱུལ་དུ་མ་ཚད་པས་གཡོ་འཕྲུལ་ལ་དོན་སྤྲོད་མ་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས། ལྷན་
 འགས་ཨ་ལྷན་གྱི་གཡོ་འཕྲུལ་འདྲ་མིན་ལ་བདེན་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་
 པ་སྤྱི་མེད་གསུམ་པའི་ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་མཆོན་གནས་ཏམ་བཟུང་བྱས་པར་གདོན་མི་
 ཟ། ལྷན་མཆོན་ནི་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་
 མཁས་པའི་དབང་པོ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དག་འཇུན་ཁྱི་རབས་བཅོ་ལྷ་པར་བཞུགས་
 པ་དང་། ལྷན་སྤྱུལ་བཅས་ཀྱི་མཆོན་གནས་བཟུང་མྱོང་བས་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ཆེས་
 མཐོང་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་དེའི་ཁ་ལྷན་དབང་ཐང་ལ་བརྟུང་མེམས་སྤྱེས་ཏེ་རབ་
 འབྲུམས་པ་ལྷགས་སྤྱི་ག་མོགས་བརྒྱད་པར་ཆེན་མོ་བཟང་ཚོས་ལྷན་མཆོག་ལ་
 གན་བསྐྱེལ་ཞུས་ནས་མཆོན་གནས་རག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མཐོང་བྱུང། (དཔེར་
 ཀྱི། ལྷ་མ་མོ་བཟང་ཡེ་གིས་ཀྱིས་ཀྱུན་བདེ་མེད་གི་མཆོན་གནས་ཏམ་འཛིན་
 བྱས་བཟུང་པ་ལྟ་བུར་མངོན།) དེར་མ་ཟད་མང་ཚོགས་ནས་པར་ཆེན་བསོད་
 ནམས་གྲགས་པའི་སྤྱི་སྤྱེ་མིན་པ་དང་། དེ་ལ་དོན་དངོས་འདོད་མོས་མེད་པའི་
 མེད་ཚོག་ལྷགས་ཆེར་བྱང་ཡོད་པའང་གསལ་པོ་ཡིན་ཏེ། གྲགས་ལྷན་གྱི་རང་
 ནམ་དུ། པར་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཆེན་པ་ཡིས། བདག་ལ་བཅོམས་ཏེ་ར་
 དགོངས་ནས། ལྷན་སྤྱུ་དགེ་ལུགས་དཔལ་བཟང་འདི་ཡིན་སྟུམ། ཞེས་པའི་

ལུང་བཟུན་ཞལ་ནས་བཟུལ་གྱུར་ཀྱང་། །གསུང་དེར་འགའ་ཞིག་ཡིད་གཉིས་
 དག་དུ་གྱུར། །ལོག་རྟོག་ཞེ་སྒང་མེ་ཆུའི་སྒྲེང་བ་ལས། །སྤྱོད་གས་ཆོག་གི་
 ཆ་ཆ་ཡང་ཡང་འཕྲོ། །ཞེས་པའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ། དེ་ནས་
 ཞལ་ངོ་བོས་ད་ནམས་རབ་བརྟན་སྡེ་སྤྲིད་དུ་བསྐྱོད་གཞག་གནང་རྗེས་རིམ་པས་སྡེ་
 སྤྲིད་ཀྱི་སྐྱུ་དབང་ལ་ཐེ་རུས་དང་། གདན་ཐོབ་དང་གོ་གནས་སོགས་མཉམ་ཐོབ་
 ཡོང་བའི་འབབ་ཚོད་ལ་བརྟེན་སྡེ་སྤྲིད་དང་། གཟུམ་ཁང་གོང་གཉིས་ཐུགས་
 གཤིན་དམ་མཐུན་མ་བྱུང་བར་མངོན་ཏེ། དུ་གྱུ་ལའི་གོས་བཟང་དུ། གཟུམ་
 ཁང་གོང་སྐུལ་སྐྱུར་བཞུགས་གདན་སོགས་སྒྲ་ཆེན་གཏོགས་ངེས་ཀྱི་གཟུམ་སྒྲོ་
 ལུགས་མཐུན་ཡོད་ཐུར། རྒྱ་རྟ་ནས་སྡེ་པ་རང་གི་དགོངས་དབུག་གིས་སུམ་
 རྟན་ལ་ཐབ་སོང་། ཞེས་དང་། སུམ་རྟན་ལ་ཐབ་པ་ནས་བཟུང་སྒྲོན་ལམ་ཆེ་
 རྒྱང་གང་ལ་ཡོང་མི་དགོས་པའི་ཁྲོལ་ཆ་ཞུས་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་
 བྱུང་འདུག དེ་ཡང་དུ་གྱུ་ལའི་གོས་བཟང་དུ། བར་སྐབས་སུ་སྒྲོན་ལམ་རྒྱང་
 བའི་གྲལ་དབུར་གཟུམ་ཁང་གོང་སྐུལ་པའི་སྐྱུ་འབྲོན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། སྒྲོབ་དཔོན་
 པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་ངོར་སྒྲོན་ལམ་ལ་སྒྲ་མ་མང་པོར་བཞུགས་ཁྲི་རྒྱག་
 པ་འདི་སྐབས་སུ་བབས་པོ་མི་འདུག ཁོང་དཔོན་སྒྲོབ་ཀྱི་བཀའ་སོག་དམར་པོ་
 དེ་ཏ་ཞིང་ཆོས་རྗེ་ལྟ་བུས་མཆོ་ཁ་བར་དུ་ཕྱིན་པ་ཡར་ཐེབས་ནས་ཐེལ་དམར་
 བརྒྱབ་པ་དང་ཁྱད་ཅི་ཡོད་སོགས་ཐེབས་སྒོ་བྱུང་འདུག་པའི་ཁྱེན་གྱིས་གཙང་
 རས་སྟར་གདོང་བ་ཆེད་གཉེར་གྱིས་བཏང་བའི་ཁྱད་རང་དཔོན་སྒྲོབ་བཞུགས་
 གདན་ཁ་གང་མ་ཅམ་མཛད་ན་མ་གཏོགས་ཞུགས་ཁྲི་མི་ཡོང་ཚུལ་གསུངས་པར་
 བརྟེན། སྒྲོན་ལམ་ལ་ཐེབས་མི་དགོས་པའི་ཁྲོལ་ཆ་དགོས་ཚུལ་མཛད་བྱུང་བ་
 ཐུགས་འཆེར་བ་བདེན་པར་འདུག ཅས་གསུངས། ད་དུང་རྒྱ་མཚན་གཞན་
 ཞིག་ནི། ཆོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་བཀྱིས་རྒྱ་མཚོས་གཟུམ་ཁང་གོང་གི་སྐུལ་སྐྱུ་

།གཤམ་རྒྱུ་ཀྱི་འབྲུངས་རབས་གསེལ་འདེབས་རྒྱུ་པ་ཞིག་ཡོད་ས་ལྟ་པར་ཚུ་མ་
 རྒྱལ་ཞུ་རུ་ཕེབས་སྐབས། རྩེ་སྤྱིད་ཀྱིས་པུ་ལྷོན་རིན་པོ་ཆེ་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་
 །གཤམ་པའི་བརྟན་བཅོས་ཤིག་གི་མཛད་བྱང་ལ་འབྲུལ་བར་བརྟེན། རྩེ་རབས་
 །གསེལ་འདེབས་རིང་པོ་ཞིག་བསྐྱེགས་ན་འགབ་མིན་གསུངས་པས། ཡོད་ས་
 །ལྟ་པས་ཡོངས་གཤམ་ཙམ་ལས་རྒྱུ་སྤྱོད་མ་གནང་བ་ལ་བརྟེན་གཤམ་རྒྱུ་གྱི་
 །སྤྱིང་མ་དགའ་པའི་ནམ་འགྲུར་བརྟན་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་འདུག དེ་
 །ཡང་དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་དུ། ཚོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་བཀྱིས་རྒྱ་མཚོས་ཁ་ཆེ་
 །པར་ཆེན་དང་པུ་ལྷོན་རིན་པོ་ཆེ་གཙོས་པའི་གཟུང་ཁང་གོང་རྒྱལ་པའི་སྤྱི་
 །འབྲུངས་རབས་གསེལ་འདེབས་ཚུ་མས་ཟེར་བར། ཞལ་ངོས་པུ་ལྷོན་རིན་པོ་ཆེ་
 །པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གཤམ་པའི་བརྟན་བཅོས་ཤིག་གི་མཛད་བྱང་གི་ཆོག་ལ་
 །འབྲུལ་བ་ཡིན་ཞེས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། མྱིང་སྤྱད་ཞབས་དྲུང་ཕེབས་སྡོ་
 །གནང་འདུག་པས། མི་འགབ་གསུངས་པར་བརྟེན། ཡོངས་གཤམ་ཤིག་བསྐྱེགས་
 །པར་ཁོ་པ་མ་འདོད་པའི་ཤོག་རིལ་ལ་གཡས་སྒོར་བྱེད་འདུག ཅེས་གསུངས་
 །པས་སོ། དེས་ན། གོང་གསལ་རྒྱ་མཚན་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་རྩེ་སྤྱིད་བསོད་
 །ནམས་རབ་བརྟན་དང་། གཟུང་ཁང་གོང་གཉིས་མ་མཐུན་པ་གསལ་པོར་མཐོང་
 །ཐུབ་པ་མ་ཟད། རྒྱལ་སྤྱི་གཤམ་རྒྱུ་གྱི་མི་ཆོའི་བྱང་བ་དེ་ཡང་གདན་ཐོབ་དང་
 །གོ་གནས་སོགས་ལ་རེ་བ་དང་། ཏམ་སེམས་ཁོ་ནའི་འབྲུལ་ཚོད་ཀྱིས་མཐུག་
 །བསྐྱལ་ཡོད་པ་ཡང་མཐོང་ཐུབ།

༡༥ གོང་གསལ་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན་འདི་དག་གི་ཁར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་པོད་ཟླ་
 ༡ པ་ནས་གཉིན་ཆད་ཀྱི་ནད་གཞི་ཞིག་གིས་བཟུང་སྟེ་པོད་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༥
 ཉིན་རིང་སྤྱི་ཁྱུ་སྤྱོད་པར་བརྟེན་ཡོད་ས་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་གདན་ཞུ་གནང་ཡོད་པ་

དང་། ཡཁོང་ས་མཚོག་སྐབས་དེར་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་སྐྱ་མཚོམས་
 ལ་བཞུགས་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱ་མཚོམས་དར་བཅད་ཀྱིས་མེད་པ་དུས་གསུམ་རྒྱ་
 རྩོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་ཕྱིར་སྐྱེ་པའི་སྐྱ་ལྷས་སུ་འབྱུང་པོ་ཞིག་གིས་བརྒྱམས་
 པའི་དྲན་པ་མི་སོས་པར་གྱུར་པར་གཟིགས་འདུག དེ་ཡང་དུ་གྱུ་ལའི་གོས་བཟང་
 དུ། དེའང་སྐུལ་པའི་སྐྱ་གཉིན་ཆད་ཀྱིས་བརྒྱན་པར། མྱིང་སྟོད་ཆོས་རྩེ་དང་
 བྱང་རོས་ནས་གཉིས་ཀྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་མཛད་པས། གཞི་མེད་དུ་གདངས་པོ།
 སོག་ཡུལ་དུ་ཅ་ན་ཐོན་གྱི་ཉེར་ལེན་ལ་སྟེ་པའི་སྐྱ་གཞིགས་ས་སྟེ་པ་ནོར་བུ་བྱང་
 པའི་བཀའ་ཡུང་རྒྱར་སྐབས། རྩོན་མེད་དེ་ག་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། ཆ་དྲིང་ཁར་
 མྱོ་བུར་དུ་རྩྭ་ན་པའི་ཆོགས་ཅེན་དུ་མང་ཆ་དང་གནས་རྒྱུ་ལྷོག་དུ་སྐྱ་མེད་པ་
 ཆ་གྲུལ་ཞིང་སྟེ་པར་འཕྲོས་སུལ་བར་བརྟེན། ལྷ་ས་ནས་ཉིན་མཚམས་ལ་མེད་པ་
 པའི་ཁ་སང་རྩེས་གནང་དེ་རང་གིས་བཞོལ་བས་འཆོར་བ་བྱུང་། ད་ལམ་ཅིས་
 ཀྱང་བཞེད་དགོས་ཞེས་ཐའི་སང་སྟེ་པ་བརྒྱད་དེ་གསུངས་པ་མཚོམས་ལ་དར་
 འདོན་བྱས་ཏེ་གཟིམ་ཁང་གོང་དུ་ཕྱིན། མགོན་པོའི་རྩེས་གནང་བར་ཆད་ཀྱུན་
 སེལ་སུལ་ཀྱང་། འབྱུང་པོ་ཞིག་གིས་བརྒྱམས་པའི་བྲགས་དྲན་མི་ཟེན་འདུག་
 པས་ཕན་ཐོགས་མེད་པའི་ཆོས་བརྒྱ་གསུམ་གྱི་ཆ་དྲིང་ཁར་ཞིང་བརྩེས་སྤང་།
 སྤོ་སྤར་མ་གསུམ་པའི་གཉིད་ལ་འཕྲོ་བའང་དེ་རྒྱབ་རྩེས་གནང་བྱེད་དགོས་
 པའི་གདོན་གྱིབ་གྱི་རྩོག་རྩོངས་སུ་འདུག འཇམ་དཀར་གྱི་བསྟེན་པ་བར་ཆད་
 གྱི་དབང་དུ་སྤང་བས་འཕྲོ་བཞོལ། རེ་ཞིག་ཟིལ་གནོན་ཆེ་བ་བདག་ནག་པོའི་
 བསྟེན་པའི་ཁ་གསོ་དང་སྐྱགས་གཟའ་འདོན་ཐོག་གནམ་ལྷགས་ལྷུར་མོའི་བྲས་
 པ་བསྟེགས་པའི་ལས་ལ་སྐྱར། ཞེས་གསུངས་སོ། དེ་ནས་གསུམ་རྒྱན་གི་ནས་
 བུར་བཞུའི་དུས་སུ་གནས་རྒྱུ་གིས་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཚོག་འབྲས་སྤྱངས་སུ་
 བཞུགས་ན་མི་ལེགས་པས་པོ་དྭ་ལར་ཆིབས་ཞབས་གནང་དགོས་ཚུལ་གྱི་ཡུང་

བཟུང་ཞིག་གནང་བ་ཡང་། དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་དུ། གནས་ཆུང་གིས་སྐྱུལ་
 སྐྱུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོད་གི་སྐྱུ་གདུང་ཞུགས་འབུལ་སྐབས། འབྲས་སྤྱངས་ནས་
 བཞུགས་ན་མི་ལེགས་པར་པོ་ཏྲ་ལར་ཕེབས་དགོས་པའི་ལུང་བཟུང་ཞིག་ཀྱང་
 གནང་དགོས་པ་ཤར་ཞིང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་སྐྱུལ་སྐྱུ་གྲགས་རྒྱན་གི་ནས་
 ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སྐྱུ་གདོང་མཆོད་རྟེན་ཞིག་བཅོས་ཡོད་པ་དེའི་ནང་ནས་སྐད་
 འདྲ་མིན་བརྒྱལ་བ་དང་ཅིར་སྐྱུ་གྲགས་པ་སོགས་ལྟས་ངན་འདྲ་མིན་བྱུང་བར་
 བརྟེན་མཐར་མཆོད་རྟེན་དེ་གདོར་དགོས་བྱུང་སྟེ་གདོར་ན་ཡང་ད་དུང་འཆུབ་
 ཆེ་རུ་སོང་བས་གཟིམ་ཁང་གོང་བཞིག་ནས་གིང་ཆ་ནམས་ཤར་ཆུ་གུ་ཅེས་
 པའི་ཐོག་རོང་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་གཡུགས་པ་དང་། གྲགས་རྒྱན་གི་ཅ་ཀ་ཡོ་ཆས་
 རྣམས་སྟོད་ལུང་དུ་བསྐྱུལ་ཏེ་གཟིམ་ཁང་གོང་གི་ཤུལ་དུ་བྱ་ཆང་གསུམ་གྱི་དགེ་
 འདུན་པ་བརྒྱ་ལྔ་ལྷག་ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བསྐྱགས་པ་སོགས་མཛད་
 དགོས་བྱུང་འདུག དེ་ཡང་གོང་གི་མཛད་ནམ་དེ་ནི་དུ། རྗེ་པར་འདྲེ་སྟེ་ཟུག་
 པའི་གཟིམ་ཁང་གོང་གི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་གཞན་ཞིག་དུ་སྟོང་གོས་ཆུལ་ལོ་སྟེ་
 མ་སྟོད་ལུང་ཆུ་ཆོན་ལ་ཕྱོན་སྐབས། དགེ་བསྟོན་གཉིས་བརྒྱད་དེ་ལབ་པ་
 ཡིན་ཀྱང་། དངུལ་གདོང་ཆོ་ཤལ་ནས་འཛོག་པ་ཅམ་ལས་མ་སྟོན་པའི་སྟོན་
 གྱིས་ནད་གཞི་ཚུགས་པ་ཡིན། ད་ཆ་འཆུབ་ཆེར་སོང་བའི་གཟིམ་ཁང་གོང་སྟོ་
 དགོས་གསུང་པར། རྒྱལ་རྫོངས་ལྟ་བུའི་གོ་ཆོད་པའི་ཁང་པ་བཞིག་མ་དགོས་
 པ་ཡོང་མི་ཡོང་གི་སྐྱེང་གཞི་མང་དུ་བྱུང་རུང་། བདེན་མི་བདེན་རི་ལྟར་ཀྱང་
 མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་པོ་མ་ཤལ་བའི་སྐབས་མཆོད་རྟེན་ནང་ནས་སྐད་དང་ཅིར་ར་
 བརྒྱབ་ཟེར་བས་མཆོན་པའི་རྣམ་ཏོག་འདྲེར་ལངས་ཀྱི་ཁ་ཆོན་མ་ཆོད་པས་སྐྱུ་
 ཆས་ཆོ་སྟོད་མདའ་བ་དང་། གིང་ཆ་ནམས་ཤར་ཆུ་གུ་དུ་བསྐྱུལ། གཟིམ་
 ཁང་བཞིག་ཤུལ་དུ་བྱ་ཆང་གསུམ་ནས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་འདུན་པ་བརྒྱ་ལྔ་ལྷག་གིས་

གསུང་རབ་བསྒྲགས། ཞེས་གསུངས།

༩༥ དེ་ལྟར་གཟིམ་ཁང་གོང་བཞགས་ཏེ་བྲགས་རྒྱན་གྱི་ཕུང་པོ་རྒྱུ་ལ་བསྐྱར་
བས་དོལ་རྒྱ་མིག་དཀར་མོར་བཅུད་རྒྱུ་ལ་བཤད་པ་དང་། གཟིམ་ཁང་གོང་
བཞག་རྗེས་རྟེན་གཞི་མེད་པར་བཀྲིས་རྒྱན་པོར་སོང་བར་ནམ་ཐུས་རྟ་བདག་
བདུན་གྱིས་ཐུག་སྐྱེལ་ནས་དགོན་པའི་ནང་དུ་ཡོང་མ་བཅུག་པས་དཔལ་ས་སྐྱར་
སོང་། བྱོད་སུ་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པར་ང་དགེ་རྒྱན་པའི་དམ་སྲི་ཡིན་ཞེས་དང་། ཅི་
དགོས་དྲིས་པར་ལྟོ་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་སོགས་ཏེ་ཅང་མང་། གང་ལྟར་ཡང་
བྲགས་རྒྱན་མི་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་དོལ་རྒྱ་མིག་དཀར་མོར་སྒྲོན་ལམ་ལོག་
པའི་དམ་སྲི་མཐུ་ཅལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་བཞུན་འཕྲོ་སྒྲི་དང་། རྩེ་བྲག་མི་སྐྱགས་
ཡོད་རྒྱུ་ལ་འཆེ་ཞིང་གནོད་པའི་ལས་མང་དུ་བྱས་པ་དང་། མི་མང་པོའི་ཁོག་
དུ་ཞུགས་ཏེ་ཡུལ་ཕུང་བདེ་སྦྱིད་མེད་པའི་གནས་སུ་བསྐྱར་བ་སོགས་དང་། ལྷག་
པར་ཡགོང་ས་རྒྱལ་དབང་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྩེ་སྦྱིད་གྱིས་གཙོས་པའི་གཞུང་
ས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོར་གདོགས་ཆད་དང་། རྩབ་འབངས་
བཅས་ལ་གནོད་ཅིང་འཆེ་བའི་ལས་རི་སྡེ་དེ་ཅིག་བཅུམས་ཡོད་པ་ལོ་རེར་སྡེ་
པ་གཞུང་དང་། རྫོང་གཞིས་སོ་སོ་བཅས་ནས་ཞབས་རིམ་བསྐྱབས་པ་སོགས་
ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་དུ་ཀྱུ་ལའི་གོས་བཟང་གི་ཤོག་ངོས་ ༡༢༩ ནས་གསལ་བས་
ཐུགས་འདུན་ཡོད་རིགས་ཀྱིས་དེར་གཟིགས་ན་འཕུས་ངེས།

༩༦ ཡར་ལྟུང་དབང་མཆོག་གིས་དམ་སྲི་དེའི་ལས་ངན་གྱི་འདུག་པ་དེ་ལས་སྒྲོག་
ཐབས་དང་། བཞུན་དང་འཕྲོ་བའི་བདེ་ཐབས་བཅས་ལ་དགོངས་ནས་དོལ་རྒྱ་
མིག་དཀར་མོར་རྟེན་མཁར་ཞིག་བརྒྱབ་སྡེ་ཀ་ཅ་སོགས་ཀྱི་མཁོ་དངོས་བཅས་

བསྐྱེད་པ། གོས་བཟང་དུ། འོ་ལ་ཆུ་མིག་དཀར་མོར་སྒྲོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་
 སྤེལ་མཐུ་ཙལ་གིན་དུ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་བཞུན་འགྲོ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ལ་གནོད་
 པའི་གྲགས་པ་མེ་བྱ་ནས་རྗེ་ཆེར་སོང་བའི་དོན་ཐོག་དུའང་འཁེལ་བ་མང་རུང་
 ང་ལ་མ་རག་ལྟ་བུའི་བྱེད་མི་དགོན་ཞིང་དོ་ལ་ཆུ་མིག་དཀར་མོར་སྤྱིའི་མཐུག་
 ལ་ཁང་པ་གསར་བཅིགས་དང་ཀ་ཅ་སོགས་སྤྱོས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆགས་དེན་ཡོང་
 ལ་རེ་བྱས་ནའང་། ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་དམ་སྤེལ་ཉིད་ཆད་མེད་ལས་ངན་གྱི་
 འཐུག་པ་ལས་མཆམས་གཅོད་སྤྱིར་དང་། བཞུན་འགྲོའི་བདེ་ཐབས་བཅས་ལ་
 དེན་མཁར་གསར་རྒྱག་སོགས་གནང་ཡང་འཆུབ་ལྟས་ཆེ་རུ་སོང་བར་རིགས་
 འཛིན་དོན་རྒྱལ་པོ་ཙལ་གྱི་སྤོ་ནས་ཨར་གཏད་གནང་འདུག དེ་ཡང་དུ་ཀླུ་ལའི་
 གོས་བཟང་དུ། ལུས་མེད་ཀྱིས་འཆུབ་ལྟས་ཆེ་བར་དོན་རྒྱལ་པོ་ཙལ་གྱི་སྤོ་
 སྤོ་གྲོས་རྒྱལ་པོས་བྱས་ཏེ་བྲུ་ཆང་གིས་རིགས་འཛིན་དོན་རྒྱལ་པོ་ཙལ་གྱི་སྤོ་
 ནས་འགོང་པོ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཆུ་མིག་དཀར་མོའི་དམ་སྤེལ་ཨར་ལ་གཏད་པའི་
 དྲག་ཐགས་བྱེ་བའི་མཐུག་དུ་དོམ་གྱི་ལས་སྤྱོར་དང་བཅས་པོད་འབངས་བདེ་
 ཐབས་བསྐྱབས། ཞེས་གནང་སྤོ་གནང་འོས་ནམས་མཛད་ཀྱང་ད་དུང་དོན་ཕན་
 མ་བྱུང་བར་འཆུབ་ལྟས་ཆེ་རུ་བྱུར་སྐྱབས། མཐར་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ནས་
 རྒྱལ་ཞག་སྤོན་སོང་གིས་ཐེག་པ་མེའི་ལས་སྤྱོར་མཛད་དགོས་བྱུང་འདུག དེ་
 ཡང་དུ་ཀླུ་ལའི་གོས་བཟང་དུ། འོ་ལ་ཆུ་མིག་དཀར་མོར་སྤྱིའི་ལོ་མཐུག་ལ་
 ཁང་པ་གསར་བཅིགས་དང་ཀ་ཅ་སོགས་སྤྱོས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆགས་དེན་ཡོང་བའི་
 རེ་བྱས་ནའང་གནོད་པ་རྗེ་འཕེལ་བྱུང་ཞིང་ཉེ་ཆར་སྐྱ་མེར་དུ་མར་ནད་ཡམས་
 དང་བྲུ་པ་རེ་གཉིས་གི་ཆད་བྱུང་བས་རྒྱུན་བྱས་བྲུ་ཆང་གི་བྲུ་པ་ནམས་མགྲིན་
 གཅིག་པ་ལྟ་བུའི་ལས་སྤྱོར་བྱེད་ཟེར་བར་བདེན་འདི་གར་དོན་རྒྱལ་པོ་ཙལ་གྱི་དོ་
 རྒྱལ་པོ་ཙལ་གྱི་ཐེག་པ་མེའི་ལས་སྤྱོར་མཛད་དགོས་བྱུང་འདུག ཡང་གསང་ཀླུ་དྲག་པོའི་

١٤

བཟང་གི་སྐྱ་སྐྱ་བརྩམ་མ་ལམ་དུ་སྤང་བ་སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་སྲིར་གྱུར་ཏེ་
 འགྲོ་བ་མང་པོར་གནོད་འཚེ་ཆེ་བ། ཞེས་གསུངས་ཤིང་དེའི་གཟུང་པར་དུ་སྤེལ་
 བ་འདི་ལྟར། ལེགས་ལྡན་ཡུག་དྲུག་ལས་གཤིན་དམག་ཐོར་ལ། །གདོང་བཞི་
 མགོན་པོ་ལྷམ་དཔལ་ལེག་ཅེ་སོགས། །བརྟེན་མཆོད་སྐྱབ་པའི་སྤང་མ་དམ་ཅན་
 ལ། །གསེར་སྐྱེམས་ཡུད་ཀྱི་མཆོད་པ་འདི་འབུལ་གྱིས། །དམ་མིན་དམ་ལྷ་གྲགས་
 པ་རྒྱལ་མཆན་ཞེས། །སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་དམ་སྲི་འབྱུང་པོ་འདིས། །བཟན་
 དང་འགྲོ་བ་ཀྱན་ལ་འཚེ་བྱེད་ན། །མགོན་སྐྱོབས་དཔུང་གཉེན་མ་མཛད་ཐལ་
 བར་ཚོག་། ཅེས་ལེགས་ལྡན་ཡུག་སོགས་ཆོས་སྐྱོང་དག་ཅལ་ཅན་ནམས་
 ལ་ཆེད་དུ་བསྐྱལ་ནས་དམ་པ་མིན་ཡང་དམ་པར་བརྩས། སྐྱལ་སྐྱུ་གྲགས་པ་
 རྒྱལ་མཆན་ཞེས་པའི་མིང་ཅན་འདི་གི་ཁར་སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་དབང་གིས་ད་
 ཆ་དམ་སྲི་འབྱུང་པོ་ཞིག་དུ་སྐྱེས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟན་པ་དང་། འགྲོ་བ་
 ཀྱན་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་ལས་གཞན་གྱི་འདུག་པས་ན། གདོད་མའི་
 དུས་ནས་དོ་ཨེ་འཆང་དང་ཅ་བརྒྱད་ལྷ་མ་ནམས་ཀྱི་སྟུན་སྤར་བཟན་དང་འགྲོ་
 བའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱེད་ཅག་ཆོས་སྐྱོངས་ནམས་ཀྱིས་
 མགོན་སྐྱབས་དང་དཔུང་གཉེན་མ་མཛད་པར་ཐལ་བའི་རྣལ་བཞིན་དུ་ཚོགས་
 པར་མཛོད་ཅེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་དུ། །དོ་ཨེ་འཆང་དབང་ཅ་བརྒྱད་
 ལྷ་མ་ཡི། །སྟུན་སྤར་བཟན་འགྲོའི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བ་རུ། །ཞལ་གྱིས་བཞེས་
 ནས་དམ་སྲི་འདི་སྐྱབས་ཆེ། །སྟོན་གྱི་དམ་ཆོག་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་རམ། །
 ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟར།

༥༥ མཐའ་དོན་ལྷ་རྒྱུར། གོང་གསལ་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་དོན་དངོས་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་ལས་དོལ་རྒྱལ་ལམ་ཤུགས་ལྡན་ཞེས་པའི་ལྟ་དང་ལྟ་མིན་

གྱི་ཚོད་པའི་གཞི་འདིའི་བྱང་བ་དང་། རོ་ཤོ། བྱེད་ལས་སོགས་གསལ་པོར་
 མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་སྒྲིག་གྱུར་གྱི་གནས་གཞན་གང་ཞིག་ལྷག་འདུག་གམ། ལྷག་
 པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བཟུང་པའི་འདུག་སྒྲོར་ཚུད་པར་ཁས་སུ་ལེན་པའི་
 གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་འཛིན་གྱི་པར་ཟད། གཡོག་
 པོའི་ཚུལ་དུ་ཉེ་འཁོར་ཅམ་ལ་ཡང་བཞག་མི་ཤོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་མི་འདུག་
 གམ། ད་དུང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་འཇམ་མགོན་ཐུག་མའི་བཟུང་སྐྱེད་དོན་རྗེ་ཤུགས་
 ལྷན་ཞེས་ལུབ་ཤོད་བྱེད་ཤོད་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་གསེར་སྦྱངས་བཙོ་མ་ལྷ་བུའི་
 འཇམ་མགོན་ཐུག་མའི་བཟུང་པ་ལ་ཐུགས་ཞེན་དཀར་བའི་མངོན་དྲགས་ཤིག་
 མཐོང་ཐུབ་བམ་ཞེ་ན་ཅ་བ་ནས་མི་ཐུབ་སྟེ། འདིའི་སྟེང་ནས་བཟུང་ན་སྦྱིར་
 བཟུང་པ་དང་། ཡང་སྒྲོས་འཇམ་མགོན་ཐུག་མའི་བཟུང་པ་དོས་མ་ཟིན་པ་
 དང་། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཟུང་པའི་བཟུང་སྐྱེད་དོས་མ་ཟིན་པ་གང་རུང་
 ལས་མ་འདས་པས་སོ། དེའི་ཕྱིར། སྟོན་དང་ད་ལྟའི་ས་དགེ་བཀའ་རྙིང་གི་
 རྒྱུས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གནད་ཀ་འདི་ལ་གཟེགས་ནས་དོལ་རྒྱལ་དམ་
 བསྐྱགས་ཀྱི་ཐུགས་གཉེར་ཆེན་པོ་མཛད་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་དོན་
 ལ་རྒྱལ་མཆོག་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་འདི་པས་གནད་དོན་འདི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་
 པོའི་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་དཀའ་བྱུང་འཛམས་མེད་ཀྱིས་དུས་ནས་དུས་སུ་བླང་དོར་
 གྱི་བཀའ་སློབ་ཇི་སྟེད་ཅིག་བསྟུལ་ཡོད་ནའང་། ད་དུང་དམ་སྤྱི་འབྱུང་པོ་དེ་
 ཉིད་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་དངས་མར་འཛིན་མཁན་རེ་བྱུང་གིས་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་གྱི་
 ཀུན་ལ་ཆོས་དད་རང་དབང་མེད་ཚུལ་གྱི་མཆན་སྟོན་དང་བྱིལ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་
 ཡོད། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་། འཛིན་དོན་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་
 གང་ཡང་མ་ཤེས་པའི་རང་དྲགས་བཟུང་པ་ཁོ་ན་ལས་མ་འདས་ཤིང་། ནང་པ་
 སངས་རྒྱས་པའི་ཐོག་པ་ཆེ་ཚུང་ཐུགས་དང་བཅས་པ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་

བཀའ་སློང་གསུམ་གྱི་བརྗོད་བྱ་ལམ་བསྐབ་པ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཞིག་དང་
 བུལ་ཆེ། ནང་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་འཛོག་མི་ཤེས་པས་
 ལྷ་སློམ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་ཉམས་ལེན་རི་རྩུབ་འོངས། ལྷག་པར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་
 པ་ཡིན་མེན་གྱི་དབྱེ་མཆམས་ནི་སྐྱབས་འགྲོ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་མེན་གྱིས་འབྱེད་དགོས་
 ཤིང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་སྟེ། །ཐར་
 པ་འདོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱབས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་
 གསུམ་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ནང་པ་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་ཅིང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རྩོ་མི་གཏོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་རྩ་ལ་
 སྟིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་
 པ་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱན་ན་གཅིག་མཐུན་དུ་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན། རྟོལ་
 རྒྱལ་ནི་འཇིག་རྟེན་པའི་རྩ་ཡི་ཁྱད་ཆོས་ཅམ་ཡང་མི་ཆང་བའི་དམ་སྟོན་འབྱུང་
 པོ་ཞིག་ཡིན་པ་ཆད་མས་གྲུབ་པས་དེ་ཉིད་ལ་སྟིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་
 གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་ན་ནང་པའི་གྲུལ་དུ་རི་རྩུབ་ཆུད་དེ་མི་ཆུད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་
 མཆན་དེའི་ཕྱིར་ནང་པའི་གྲུལ་དུ་སྤོད་འདོད་ན་དམ་སྟོན་འབྱུང་པོ་ཞིག་སྐྱབས་
 ཡུལ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འཇོན་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དོན་གྱིས་ཁས་
 ལེན་དགོས་པ་ཡིན། ང་ནང་པ་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལ་ནང་པའི་རྩ་སྤྱོད་ཁས་ལེན་མི་
 ཐུབ་ཅས་བཤད་ན་ག་ལ་འགྲིག དཔེར་ན། ང་དགེ་སློང་ཡང་བསྐྱབ་རྒྱ་ཡིན་
 ལ་ཆང་ས་ཡང་རྒྱག་གི་ཡིན་ལ་བ་ན་འགྲིག་གི་རེད་དམ། ངས་ཉིན་དུ་ཆོས་བྱེད་
 རྒྱ་ཡིན་ལ་སྐྱང་ག་ཡང་ཟ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ལ་བ་ན་འགྲིག་གི་རེད་དམ། དེ་བཞིན་
 ངས་ཁ་ཆེའི་ཆོས་བྱེད་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཕག་ག་ཡང་ཟ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་ལ་བ་ན་འགྲིག་
 འདུག་གམ། འཇོམ་སྒྲིང་འདིའི་སྒྲིང་ན་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་
 ཆོ་ཆང་མར་སོ་སོའི་རྩ་སྤྱོད་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་ཁྱིམས་རེ་ཡོད་པས་རྩ་བའི་

ཆོས་ཁྱིམ་ས་དང་འགལ་བ་ཡིན་ན་ཆོས་ལུགས་དེའི་ནང་ནས་བུད་པ་རེད་མ་
 གཏོགས་སུད་པ་མ་རེད། དེའི་ཕྱིར་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ནང་པ་ཡིན་ན་ནང་
 པའི་སྐྱབས་འགོ་དང་། ལྷ་སྤྱོད་བཅས་ལ་མ་འགལ་བ་ཞིག་དང་མཐུན་པ་ཞིག་
 དགོས་པར་བྱགས་བཅེས་གཟིགས་ནས་གསུངས་པ་དེ་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་
 གཏོར་བཞིག་བཏང་བ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། རོལ་རྒྱལ་བསྟན་མཁན་ཆོའི་བྱ་སྤྱོད་
 དེ་ཆོས་ཁྱིམ་ས་དང་འགལ་སྤངས་ལུང་རིགས་དུ་མ་གཟུང་པར་དུ་བཞག་ནས་
 གསུངས་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་སྤྱིད་གང་ཅིའི་ཁྱིམ་ས་དང་མཐུན་པ་ཡིན་པས་ཆོས་དད་
 རང་དབང་ལ་དོན་གྱིས་སྤྱང་སྤྱོད་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། གཞན་ཡང་ནང་
 པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་བ་ཡིན་མིན་ནི་སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྷ་བ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ས་ཕྱེ་
 དགོས་པ་ཡིན་པས་ཁོང་ཆོའི་སྟོན་པ་ནི་དམ་སྤྱི་དོལ་རྒྱལ་དང་། བསྟན་པ་ནི་
 འཆེ་བ། ལྷ་བ་ནི་ལོག་པར་ལྷ་བ་བཅས་ཡིན་པས་ནང་པའི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་བ་ཡང་
 མ་ཡིན་པར་གྱུར་ཡོད། དང་པོ་བྱུང་པ་གང་ཞིག་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བྲགས་
 རྒྱན་གི་ནས་ལོ་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་དོལ་རྒྱུ་མིག་དཀར་མོར་སྟོན་ལམ་ལོག་པའི་
 དམ་སྤྱི་མཐུ་ཙལ་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་བསྟན་འགོ་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་མི་ཕྱུགས་ཡོད་
 རྒྱལ་འཆེ་ཞིང་གཞོད་པའི་ལས་མང་དུ་བྱས་པ་ཡོངས་བྲགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
 སྟོན་པ་དོལ་རྒྱལ་གྱིས་བསྟན་པའི་བསྟན་པ་ནི་དེ་མིན་གཞན་གང་ཡང་མེད་པའི་
 ཕྱིར། ད་དུང་དོལ་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པ་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ནི། ཆོས་བརྒྱད་བྱུང་
 མཐའི་བར་ཆགས་སྤང་འཐེན་འཁྲེར་གྱི་དྲུག་རྗེས་བཏབ་སྟེ་མི་གཞོད་ཁྲག་སྤྱོར་
 གྱི་བྱ་སྤྱོད་མང་དག་ཅིག་བསྟན་ཡོད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ཡང་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲངས་
 པ་ཆོས་སྟོན་པ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་པའི་མཛད་རྗེས་བྲང་བའི་ནང་དུ་རོར་བྲག་
 པ་སྤྱི་རིགས་འཛིན་འཕྲིན་ལས་སོགས་རྫིང་མའི་བླ་ཆེན་ཁག་ཅིག་དོལ་རྒྱལ་གྱིས་
 བསད་ཚུལ་དང་། པའ་ཆེན་སྤྱི་སྤྱོད་བརྒྱད་པ་དང་དགུ་པ་སོགས་དགེ་ལུགས་

པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱིང་མའི་ཚས་བྱས་པས་དོལ་བྱལ་ཐུགས་ཁྲིས་ནས་
བཏོངས་ཚུལ། གཞན་ཡང་ས་དགེ་བཀའ་སྤྱིང་གི་སྒྲ་ཆེན་ནི་བྱ་ཅ་གསུམ་ཅམ་
བཏོངས་ཚུལ་གྱི་བཟན་པའི་མངཉ་རྗེས་བབྱང་ཡོད་པ་དེའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ཟུབ་ནི། ནང་པའི་རྩ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚོག་ཆར་ཟུར་པ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དོལ་
བྱལ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲལ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱི་ཐད་ལའང་ལུང་
རིགས་དུ་མའི་གནོད་བྱེད་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། གོང་གསལ་གྱི་དོན་དངོས་བྱང་
བ་དེ་ལས་མ་འབྱས་པ་མེད་པས་རེ་ཞིག་འདི་ཅམ་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱའོ།

ད་དུང་རིགས་པའི་སྒྲོས་པ་མང་མོད་ཀྱི།

མགོ་སྒོག་ཆད་པ་མཐུག་པོའི་སྒྲང་ནན་ལ།

བྲི་འབུམ་རིགས་པའི་མདའ་མོ་བྲུག་དཀའ་བས།

རེ་ཞིག་འདི་ཅམ་ཞིག་གིས་འབྱས་པར་བྱ།

མོག་འཛིན་རྩ་བའི་སྒྲུབས་སུ་འཐིམ་ཟུར་པའི།

མོང་བ་འོན་པ་དག་གི་སེམས་ངོ་ལ།

གཟུར་གནས་གནས་ཡུགས་གཏམ་དུ་གོ་དཀའ་ཡང་།

དཔྱོད་ཁྱེན་དེས་པ་འདྲེན་ཕྱིར་འདི་རྩར་སྟེལ། ཞེས་བྱ་

བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ངལ་གསོ་བའི་གཏམ་མོ།

བདུན་པ། དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་གི་སྤྱིད་དབང་ཉམས་ཆག་

དུ་སོང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན།

སྤྱིར་བཏང་མོ་རྒྱས་སྒྲུབ་བ་ཅམ་མ་ཡིན་པར། མང་ཆེ་བས་དགའ་ལྡན་

མོ་བྱང་གི་ཡུགས་གཉིས་སྒྲོབས་བྱུགས་ཡུན་རིང་དར་རྒྱས་འགྲོ་མ་ཐུབ་པར་རིམ་

བཞིན་ཤོག་བྱ་སྐྱུམ་ཟད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མར་འགྲིབ་པའི་དུས་ཚོད་དེ་དུས་རབས་བཙེ་
 བརྒྱད་པའི་འགོ་ཙམ་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ཐུས་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་འགའ་ཤས་
 ཀྱིས་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་དབྱ་བརྟེས་ནས་ལོ་ངོ་སྐྱུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ནས་ཐུ་མིག་
 བརྟེས་ཆོ། བརྒྱ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་སྐབས་སུ་ལྷགས་གཉིས་གང་ཅིའི་ཐད་
 ནས་བགྱི་བ་ཡར་ལྡན་ཡིན་པ་དང་། བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་པ་ནས་མར་འགྲིབ་ཀྱི་འགོ་
 ཚུགས་པའི་དགོངས་ཚུལ་འདོན་གྱིན་ཡོད། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཡུལ་མཆོག་
 བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་སྟོད་ཨམ་བན་ཡོང་བའི་དུས་ཚོགས་དེ་ནས་ངོས་འཛིན་
 གྱི་ཡོད། བཤད་ཚུལ་དེ་དག་ཆང་མ་ལ་འདྲ་བའི་ཆ་རེ་ཡོད་པས་དགའ་ལྡན་
 མོ་བྱང་གི་སྟེང་དབང་ཉམས་ཆག་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དེ་ཡང་སྟོ་བུར་དུ་བྱུང་
 བཞིག་མིན་པར་རྒྱ་རྒྱུན་སྐྱེ་མང་ཞིག་རིམ་གྱིས་ཆོགས་པ་ལ་སྟོས་ཡོད་པ་གསལ་
 པོ་རེད། ཡུལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཁར་སྟེ་སྟེང་སངས་རྒྱུ་
 ལ་ལོ་ཤས་རིང་གསང་བ་རྒྱ་གནད་དགོས་པའི་ཞལ་ཆེམས་བཞག་ཟེར། གང་ལྟར་
 ལོ་བརྒྱ་བཞི་ལ་གསང་བ་རྒྱ་དམ་པོར་བྱས་པ་དེ་ཡང་མོ་བྱང་དམར་པོ་གསར་བཞེང་
 གི་ལས་དོན་གཅིག་པུའི་ཆེད་མིན་པར་སྐྱུམ། (རྒྱ་གར་དང་། རྒྱ་སོག་གི་
 དཔོན་རིགས་ཁག་ཡུལ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཐེལ་གྱིས་མནན་
 ནས་ཡོད་པས་ཡུལ་དབང་མཆོག་མ་བཞུགས་པ་ཤེས་ཆོ། ཐུགས་ཐམས་ཅད་
 ནས་ཟིང་སྟོང་ཡོང་བར་དོགས་པར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ནམ་རྒྱལ་གྲུ་ཆང་གི་དགེ་
 འདུན་པ་མཆན་ལ་སྟེ་པ་བཀྲས་རབ་ཞུ་བ་ཞིག་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་ཆབ་
 བརྒྱས་ཏེ་ཐུ་ནས་འོངས་པའི་སྤྱིན་བདག་ཁག་ལ་མཇལ་ཁ་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་
 ཚུལ་འདུག) དེས་མ་ཆད་ལོ་ངོ་འདི་འདྲའི་མང་པོ་ཞིག་གི་རིང་གསང་བ་རྒྱུད་
 ཐུབ་ཡོད་པ་འདི་ཁོ་ནས་ཀྱང་སྐབས་དེའི་པོད་ལ་བདག་དབང་ཆ་ཆང་ཡོད་པའམ།
 མ་མཐར་རང་སྟོང་རང་སྟོང་གི་གནས་བབས་ཤིག་གི་སྤང་གནས་ཀྱིན་པའི་ལོ་

ལྷན་དངོས་གནས་པ་དེ་སྟོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོ་ལྷེ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་སོན་པའི་མོན་ལ་ལོག་
དུ་འབྲངས་པའི་སྤྱི་ལོ་དེ་ཡུལ་མཆོག་ལྷ་པའི་ཡང་སྤྱི་དུ་བརྟག་པ་སྣ་མང་ཅེ་
མཐུན་བྱུང་བ་བརྒྱད་དོས་འཛིན་འབྲུལ་བུལ་དུ་གནང་སྟེ་པོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་
ཀྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱ་བཙས་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་
སྤྱི་ལོ་ན་རིམ་གྱི་གསེར་གྲིར་མངའ་གསོལ་མཛད་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལས་
བསོད་ཟད་པའི་དབང་གིས་དག་སྣང་བྱེད་དཀའ་བའི་མཛད་པ་འདྲ་མིན་གནང་
བས། ཐུན་མོང་གི་མཛད་འབྲིན་སྦྱོང་མ་ཐུབ་པ་ནི་སྐབས་དེའི་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་
ཀྱི་བྱེད་སྟོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ད་ལྟའི་ཆ་ལའང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེན་པོ་ཞིག་གོ་དེ་
ཡང་སྟེ་སྤྱི་སངས་ཀྱིས་ལོ་རོ་བརྒྱ་བཞི་བར་དུ་མཆོག་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་
དོས་འཛིན་ཡོངས་ཁྱབ་མ་གནང་བ་དང་། ཡོངས་ཁྱབ་གནང་རྗེས་ཐུགས་མཐུན་
དམ་གཙང་དང་། ཐུབས་མཁས་དག་སྣང་གིས་ (དུང་འཁོར་མཐར་ཀྱས་
ཀྱིས་བསྐྱད་པར་བཤད་ནས་དུང་འཁོར་ལ་སྟོག་བྲིམས་བཏང་བ་སོགས་) ཚུལ་
བཞིན་སྦྱོང་མ་ཐུབ་པ་བཙས་ནི་སྐབས་དེ་དང་ད་ལྟའི་པོད་མི་ཆོའི་ལས་ཀྱི་ལྷན་
ཐག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྤྱི་ཀྱང་། རོན་དངོས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་གནད་དོན་
དེའི་ཁར། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱེན་སྣ་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་དབང་
ལུགས་བཀོལ་ཏེ་སྟེ་སྤྱི་དང་། ལྷ་བཟང་ཁང་གཉིས་ཐུགས་མཐུན་མ་བྱུང་བ་
བཙས་ནི་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་ལོ་བྱང་གི་ལུགས་གཉིས་མར་འབྲིབ་ཀྱི་རུ་ཅི་ལྷ་
བུར་མཛོན། ཁྱེན་ཅ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཨོ་རོད་རྩན་གར་གྱི་ལུ་པོ་ཆེ་དབང་
རབ་བརྟན་གྱིས་སྟེ་སྤྱི་ཀྱི་བྱ་སྦྱོད་ལ་ཁག་གཡོགས་ཏེ་རན་སྐྱས་མང་དུ་སྟེལ་
བ་དང་། ཆངས་དབངས་ཀྱི་མཆོའི་མཛད་སྦྱོད་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་བཤད་དེ། པོད་
སོག་གི་མང་ཆོགས་ནང་དང་། སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་སོགས་ལ་དད་པ་ལོག་པའི་

གདམ་མང་དུ་སྤྲེལ། དེ་ལྟ་བུའི་རུ་ཅི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དུ། ཕྱི་ལོ་ ༡༣༠༥ ལོར་
 ལ་མོ་ཆོས་རྒྱུ་དང་། སྤྱིད་ཤོད་སྤེལ། གདན་སའི་མཁན་པོ། པཌ་ཆེན་རིན་
 པོ་ཆེའི་སྤྱོད་ཆ་བ། གཞུང་ཞབས་གནད་ཡོད་ཁག་ཅིག་བཅས་ལས་ཀྱུ་པ་འདི་ཆོགས་
 འདུ་ཞིག་གི་སར་སྤེམ་སྤྱིད་ཀྱིས་ལྟ་བཟང་འཛིན་རྒྱུའི་ཁྲོས་བྱེད་སྐབས་གདན་སའི་
 མཁན་པོ་རྣམས་གཅིག་རྒྱུས་གཉིས་མཐུད་ཀྱིས་ལྟ་བཟང་ཁང་འཛིན་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་
 སྤྱོད་མ་གནང་བ་ནི་སྤྱིང་རྒྱུས་གཞན་དབང་དུ་སོང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་བཤད་ཅི་
 དགོས་ཀྱང་། དམིགས་རྒྱུང་རིང་བཟུང་གིས་དེད་དཔོན་སྤྱིང་རྒྱུས་མི་
 རག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་དཔེ་འགབ་མ་གནང་བ་ནི་ཆོས་སྤྱིད་
 གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནའང་རྒྱུ་བཟང་གི་ངང་ཚུལ་བཟུང་བ་ཅམ་ལས་དགོས་
 གོན་གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། སྐབས་དེའི་ཆོགས་འདུའི་ཐ་མའི་ཐག་གཅོད་
 ནི། སངས་རྒྱལ་ཀྱིས་སྤེམ་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་སྤྱོད་ནས་དགོངས་ཞུ་གནང་རྒྱུ་དང་། གསོལ་
 སྐལ་དུ་གོང་དཀར་རྒྱུང་འབུལ་རྒྱ། ལྟ་བཟང་རྒྱལ་པོའི་མཆན་གནས་རང་
 འངགས་ཐོག་ལྟ་ལྟོན་དབུས་སུ་བཞུགས་མི་ཆོག་པར་མཆོ་སྤྱོད་སྤྱོད་སུ་བཞུད་
 དེ་གཞུང་གི་རྒྱལ་པོའི་འཆོ་རྟེན་དང་། སུ་རྒྱག་ཁག་གི་འབབ་སྤོ་རྣམས་བདག་
 གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་ཁྲོས་ཆོད་བཞག་དོན་བཞིན། སྤྱོད་སུ་གཉིས་ཀྱིས་ཁྲོས་དོན་དང་
 ལེན་གྱི་ཆོལ་ཅམ་བྱས་པ་ལས་ལག་ལེན་ལ་སུ་གང་ཡང་མ་ཞུགས། སངས་རྒྱལ་
 ཀྱིས་སྤེམ་སྤྱིད་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིང་ངག་དབང་རིན་ཆེན་སྤེམ་
 སྤྱིད་དུ་བསྐྱོས་ཀྱང་། གོང་དཀར་རྒྱུང་དུ་མ་ཐེབས་པར་པོ་བྱང་དུ་བཞུགས་ཏེ་
 སྤེམ་སྤྱིད་ལ་རྒྱུས་སྤོན་གནང་བ་སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་དབང་
 ཆ་ཐམས་ཅད་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ལག་དུ་མ་གོར་བ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་
 ཡོད་རྒྱ་བསྐྱུལ་བ་དང་། ཡུགས་རྒྱུང་རིང་བའི་རེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཞིག་བཅངས་
 ཡོད་པ་ནི་སྤྱོད་མ་དགོས་ཀྱང་། ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཆོགས་ལས་གནས་ཚུལ་

རྣམས་ལྟ་བུར་ཁང་གིས་ཤེས་ཏོགས་ཤུང་། ལྟ་བུར་ཁང་གིས་སྒྲུར་ཡང་དམག་
 རོན་ཆེན་པོ་ཁག་གཉིས་ཤུས་ནས་དབུས་སུ་ཁྲིད་ཡོང་བ་ལ། རྗེ་མིན་གྱིས་དབུས་
 གཙང་གི་དམག་ཁ་གཏད་དུ་བསྐྱལ་ཡང་རྫོག་མ་རུས། དེ་ལྟར་རྫོག་མ་རུས་
 པ་ནི་དེའི་རྗེན་གྱི་ལོ་གས་རིང་ལ་མི་མེར་ལ་བྲལ་བུ་ལག་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་
 ཆེ་བ་དང་། ལྷུལ་དབང་མཆོག་དང་ཐུགས་མཐུན་མ་ཤུང་བས་དུང་འཁོར་
 རྩོགས་གཏོགས་དང་འགལ་རྒྱར་གྱུར་པ། ཐུབ་མཐའ་གསར་སྤོང་གི་རྩོགས་ཞེན་
 ཁོག་རུལ་དུ་སྒྲུར་ལས་ཆེ་རུ་གྱུར་པ། སྒྲུར་ལོ་རྒྱུད་རྩན་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེ་
 དབང་རབ་བརྟན་གྱིས་རྗེ་མིན་གྱི་བུ་རྩོད་ལ་ཁག་གཡོགས་ཏེ་ངན་སྦྱས་མང་དུ་
 གྲེལ་བའི་ཁར། ལྟ་བུར་ཁང་གིས་ཀྱང་ཐོད་སོག་གི་ས་ཆ་གང་སར་རྗེ་མིན་
 ལ་ངན་སྦྱས་སྒྲུ་ཆོགས་གྲེལ་བས་སྐྱེས་མེར་གཉིས་རྩོགས་ནས་རྗེ་མིན་ལ་རྫོ་སྤོང་
 གཏོད་པའི་ཡིད་ཆེས་རྒྱུད་དུ་སོང་བ་སོགས་ལ་བརྟན་དམག་གི་རུས་ཤུགས་
 དང་། ཐོད་མི་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་སྒྲོབས་རུས་སོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱེལ་
 མ་ཐུབ་པའི་ལན་པ་གསལ་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལན་ཁག་འདི་རྗེ་མིན་སངས་རྒྱལ་
 ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན་པར། ལྷུག་དེའི་ཐོད་མི་སྐྱེ་ཡོངས་
 དང་། ལྷག་པར་གནད་ཡོད་མི་སྤྱ་བཅས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུར་གཉིས་ཀྱི་ཐུག་གཏད་
 ཐུང་དགས་པ་སོགས་ལྷན་ཅིག་བྱེད་ཀྱིན་མང་པོ་ཞིག་འཛོམས་ཡོད་པས་ཡིན།
 དེ་ལྟ་བུའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་མེ་མྱེ་དགུང་དུ་འཕྱོ་བཞིན་པའི་ར་དག་གི་བུ་ཡུག་ནང་
 གདན་ས་ཁག་དང་། རྒྱུད་བྱ་སྤོད་སྤང་། པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱ་ཆབ་ངོ་ལས་
 སོགས་ལྷན་འཛོམས་ཀྱིས་སྤྲ་མའི་གྲོས་དོན་བཞིན་རྗེ་མིན་གོང་དཀར་དུ་གང་
 མགྲོགས་ཐེབས་རྒྱ་དང་། གཞུང་ལྟ་བུར་ཁང་ལ་གཏོད་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་
 (འདི་བཞིན་ཐག་གཅོད་ཀྱི་དབང་ཆ་ད་ལྟར་པ་དང་། དོན་དངོས་པོ་རྒྱས་ཐོག་
 རས་བལྟས་ཆེ། ཐག་གཅོད་འདི་ད་ཅང་གི་ནོར་འབྲལ་ཆབས་ཆེ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་

བཤད་ཚོག) དེ་ལྟར་བྱས་ཀྱང་དོན་ཕན་མ་བྱུང་བར་ལྟ་བཟང་ཁང་གི་བཙུན་
 མོ་ཚུལ་མོ་ཆེ་རིང་བཀྲིས་ཀྱིས་འགོ་འཁྲིད་པའི་དཔུང་དམག་གིས་ཤེ་སྲིད་ཀྱང་
 དཀར་ཚྭ་ནས་སྡོད་ལུང་སྒྲ་ཅེར་བྲིད་ཡོང་ནས་མགོ་བྲེགས་ཏེ་དམར་གསོད་
 བཏང་བ་ནི་སྐབས་དེའི་པོད་གཞུང་ས་དགའ་ཆུན་པོ་བྲང་གི་ཁྱིའ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ད་ལྟའི་པོད་མའི་འཛོ་བའི་བྲིད་དུ་ཡང་སྒོ་ཕམ་གྱི་ངང་ཡང་
 ཡང་སྒྲེང་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་ཤེ་སྲིད་སངས་
 ཚུས་ཚུ་མཆོ་ནི་ཆུང་དུས་ནས་སྒོ་རིག་གིན་ཏུ་བཀྲ་ཞིང་། སྤན་ཅིས་རིག་པས་
 མཆོན་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་སྦྱང་བ་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པའི་མཁས་པའི་
 དབང་པོ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད། ད་ལྟའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་ཡང་ད་ཅང་མཁོ་གལ་ཆེ་
 བའི་གསུང་ཚིམ་མང་པོ་ཞིག་བྱལ་བཞག་གནང་ཡོད་པས་བཀའ་བྲིན་གིན་ཏུ་ཆེད།
 (འོན་ཀྱང་ཁོང་སྐྱེ་དབང་ཆེ་བའི་སྐོབས་ཀྱིས་སྡོད་བཞུགས་བག་གཡང་གི་དགའ་
 བདེར་སྦྱོད་ཐལ་ཆེ་བའི་ལོ་རྒྱུས་མང་པོ་ཞིག་འདུག་ཀྱང་། ཐམས་ཅད་འདིར་
 སྒྲེང་འདོད་མེད།) བྱི་ལོ་ ༡༧༠༥ ལོར་ལྟ་བཟང་བས་པོད་སྒྲོངས་ཡོངས་
 ལ་དབང་རྒྱུར་བྱས། ལ་མོ་ཆངས་པའི་སྐྱ་རྟེན་ལ་ལུང་བཞུན་ཞུས་པར་ཆངས་
 དབངས་ཚུ་མཆོ་ལ་ཚུལ་དབང་ལུ་པའི་སྐུལ་སྐྱ་མིན་ཚུལ་ཤོགས་ (འདི་རྗེ་
 སུ་དགེ་བསམ་གཏན་གྱི་གསུང་འབུམ་པོད་གསུམ་པའི་ནང་དུ། ལ་མོ་ཆངས་
 པའི་སྐྱ་རྟེན་གྱིས་ཆངས་དབངས་ཚུ་མཆོ་གོང་མའི་སྐུལ་སྐྱ་མིན་པར་གསུངས་
 པ་དང་། སྐུལ་སྐྱ་གཞན་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ལུང་བཞུན་པ་རེད་ཟེར། ལུང་བཞུན་
 དེ་ཡོངས་ཚོགས་མ་མཐོང་ལ། མགོའི་ཆོག་རྐང་གཉིས་མཐོང་བ་ནི། བྱི་ལུན་
 ནང་དུ་ཡོ་གས་སྒྲོན་མེ་འབར། ང་ནི་གོང་མ་དབྱེར་མེད་དུ་འདུན་པ་བྱེད། ཅེས་
 འདུག་པར་གསུངས་) ཚུལ་གསུངས་པ་ལ་བརྟེན་བྱི་ལོ་ ༡༧༠༦ གི་ཟླ་ ༥
 ཆེས་ ༡ རེན་པོ་ཏུ་ལ་ནས་སྐྱ་དགའ་ཆལ་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་སྲིད་གང་

ཅི་ལ་ཐུགས་འགན་མེད་པར་བཟོས། ཡོ་དེར་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་ཆེད་
 བར་ཆེན་ཡང་ཡང་མངགས་་ཀྱང་། འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་ཐུགས་དཀྱིལ་ཡངས་པོའི་
 དགོ་འདུན་པ་ཁག་ཅིག་གིས་ཕེབས་མ་བཅུག་པར་འབྲས་སྤྲངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་
 བྱང་དུ་གདན་ཞུ་གནང་སྟེ་ལྷ་རྒྱུ་དུ་ཡུས་མའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པར་ལྷད་རྒྱུར་
 ཁ་གས་ཀྱིས་འབྲས་སྤྲངས་སློང་དུ་སྟོས་སྟོང་བྱས་ཡོད་ཚུལ་བརྗོད་ནས་ལུར་
 ཟེང་ཆེན་པོ་བཟོས་མཐར་རྒྱ་ནག་གོང་མ་དང་ལྷ་བཟང་གི་འདོད་པ་ལྷར་རྒྱ་ཡུལ་
 དུ་གདན་ཞུ་མི་གནང་མཐུ་མེད་དུ་གྱུར། ལམ་བར་མཆོ་སྟོན་ཀྱན་དགའ་ནོར་
 དུ་སྟེབས་སྐབས་མཁྱིན་ཆམ་བཞེས་ཚུལ་གྱིས་སྤྱུ་འདས་པར་གསུངས་ཀྱང་།
 འོན་ལ་འདས་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་མདོ་སྤངས་ས་སྟོགས་གཞན་དུ་གནས་སྟོར་བའི་རྣམ་
 པར་སྤྱལ་ཏེ་འགོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོར་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་
 སོགས་ན་གསལ། ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོ་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་དྲངས་པའི་ཡོ་དེར།
 བར་ཁམས་ཆ་བ་དཀར་པོར་འཁྱུངས་པའི་རག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་ལ་རྒྱལ་
 བའི་ཡང་སྟེད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཏེ་པོ་ཏ་ལར་གདན་དྲངས། འདི་ལྷ་བཟང་གིས་
 ཞུས་དོན་བཞིན་ཀྱན་མཁྱིན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྟེན་ངོས་འཛིན་གནང་
 བར་བཤད་ཀྱང་། འོན་ལ་ལ་མོ་ཆངས་པས་ངོས་འཛིན་ཞུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཆོད་
 འདུག ཀང་ལྷར་སྐབས་འདི་ཙམ་ནས་ལ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་འཆོ་བཞུགས་
 སྐབས་སུ་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་དང་། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་ངེས་པ་དོན་གྱིས་
 གཅིག་གྱུར་དབང་སྒྱུར་གནང་བའི་སྟོལ་བཟང་གི་ལམ་ལུགས་གང་མང་ཞིག་ལ་
 གས་སྤྱབས་པོར་འགོ་ཚུགས། འོན་ཀྱང་འདི་ནས་གསལ་བཤད་ཞུ་རྒྱ་ཞིག་ལ།
 གནད་དོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཆོགས་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་བསམ་སྟོའི་
 འདུ་ཤེས་འཛིན་སྤངས་དང་། འབྲལ་ཐུགས་ཀྱི་བསམ་སྟོ་དང་ལས་དོན་བཅས་
 ལ་རག་ལས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། མི་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་བསྟོམ་ཆོག་

ལྷག་མི་རུང་བ་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྒྲིག་པ་པོ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ལ་ཀ་ཁའི་ཚུལ་དུ་ཞུ་
 འདོད་བྱུང་། དེ་ལྷན་ལྷ་བཟང་བས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལ་པོད་ལ་དབང་སྐྱུར་
 གུས་རིང་དག་ལྷན་པའི་བཟུན་པ་ལ་ཐུགས་ཞེན་དཀར་མདོག་གི་རྣམ་པ་བཟུན་
 པ་ཞི་གདན་ས་ཁག་གི་མཁན་ལས་ཟུར་དང་། དག་འདུན་པ་རྣམས་ཡིད་འགྲུག་
 གུ་རྒྱ་སྐབས་འཕལ་དབང་སྐྱུར་གྱི་དགོས་པ་དང་། དབང་སྐྱུར་སྔ་བཟན་དུ་ཕྱིན་
 རེས་པོད་དང་གཞུང་སོག་དཔུང་དམག་གིས་མན་རྩ་བར་དཔུང་འཇུག་བྱ་རྒྱ་
 མཐར་ཐུག་གི་དགོས་པར་བཟུང་ཡོད་ཆོད་དུ་སྒྲུང་། ཡིན་ན་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༢༡༢
 ལོར་རྩན་གར་གྱི་དམག་མང་པོས་པོད་གྱི་སྤྱི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་བཟུན་པ་
 དང་། ལྷག་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དོན་ལ་ཡོང་བ་ཡིན་ཁུལ་གྱིས་སེམ་འཇུག་གུས་
 པར་པོད་དམག་གིས་འགོག་མ་རྒྱས་པར་ལྷ་སར་འཕྱོར་ཏེ་དམག་འཐབ་གྱིས་ལྷ་
 བཟང་དང་། རྫོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་བསད། པད་དཀར་འཛིན་པ་ལེ་ཤེས་
 རྒྱ་མཚོ་བྱི་ལས་ཐབ། གཞན་ཡང་ལྷ་བཟང་གི་སྤྱས་རྒྱུང་བ་སྤར་ཡ་གཡོག་དང་
 བཅས་པ་མདོ་སྐད་མཚོ་སྒོན་ཕྱོགས་སུ་ཤོས། ལོ་དེའི་ཟླ་ ༡༡ པའི་ནང་གདུགས་
 དཀར་ཐའི་སང་གིས་དམག་བརྒྱ་སྟོར་ཞིག་བྱིད་ནས་ཅེ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་ཆང་གཏོར།
 ཆེས་ ༡༣ ཉིན་ལྷ་བཟང་སྐབས་ཀྱི་མི་བྲག་རྣམས་དང་། རོར་བྲག་དང་སྤྱིན་
 སྤང་གི་ཞལ་ངོ་རྣམས་བཅོན་དུ་བཅུག ཆོ་རིང་དོན་གྲུབ་དང་། ཐའི་སང་།
 གདུགས་དཀར་ཆོས་འཕེལ་གསུམ་གྱིས་དབུས་གཙང་གི་བླ་དཔོན་ཆེ་རྒྱ་རྣམས་
 བསྐྱུངས་ཏེ་རྩིང་མའི་ཆོས་ཤེད་མི་ཆོག་པ་དང་། རྟན་འདོར་དགོས་པའི་ཕྱི་ལ་
 བསྐྱགས་བུས་པར་མ་ཟད། རྫོ་བཟང་བཟུན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དང་། གདུང་སྤྱས་
 འགྲུར་མེད་རྒྱ་མཚོ་སོགས་རྩིང་མའི་བླ་ཆེན་མང་པོ་སྤྱིད་རྒྱུའི་འགྲམ་དུ་བཤོངས།
 གསང་སྤགས་བྱང་རྒྱུ་གྱིང་སོགས་དགོན་སྡེ་མང་པོ་གཏོར་བ་སོགས་རྩིང་མའི་
 གྲུབ་མཐའ་ལ་སྤང་བྲུག་ཆེན་པོ་བུས། དེ་ལྷན་བསུན་གཙུག་ཆོད་མེད་འོག་རྩན་

གར་གྱི་དམག་དཔུང་ནམས་ཀྱིས་ལྷག་ཅེ་བ་ལྟ་བུལ་རབ་བརྟན་པོད་ཀྱི་སྡེ་སྡེ་
 ཏུ་བཞག་པོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀྱལ་སྟོན་ལྷ་བཟང་གི་བྱང་ལས་ཡིན་
 པས་སྟོག་ཆད་གཏོང་ཅིས་བྱས་པར་སྟོ་མང་མཁམ་པོ་རག་དབང་ཕུན་ཚོགས་
 དང་། ལྷག་ཅེ་བ་བཅས་ནས་འོ་ཆེན་བྱས་པས་བཙོན་འགྲོལ་བཏང་བར་གསུངས།
 དེ་ལྟར་རྒྱན་གར་གྱིས་པོད་དབུས་གཙང་ཁུལ་ཙམ་ལ་ལོ་རོ་གསུམ་རིང་བྱགས་
 རྒྱན་ཆེན་པོ་བེབས་ཡོད་ཀྱང་། མདོ་སྟོད་སྟངས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཕལ་མོ་ཆེར་བྱགས་
 རྒྱན་ཆེར་བེབས་བྱ་བ་མེད་པར་སྟངས་། ལྷག་ཅེ་བ་རྒྱན་གར་སྟོགས་ལ་ལོ་རོད་
 དང་། མན་རྒྱ་གོང་མའི་དམག་གིས་དཔུང་འརྒྱག་བྱེད་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། མདོ་
 སྟངས་ས་ལྟལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དབུས་སུ་ཆིབས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྐུ་སྟོར་དུ་
 པོད་རྒྱ་སོག་གསུམ་གྱི་སྟངས་དམག་འཁོར་ཆེན་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱི་འུར་ཟིང་དབུས་
 སུ་ཁྱབ་པ་ལ་བརྟེན་རྒྱན་གར་བ་ནམས་འདུག་མ་བཟོད་པར་རང་སྟོགས་སུ་བྱོས།
 ལྷ་ལོ་ ༡༢༡༠ ལོ་དེའི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༥ ཉིན་ལྟལ་བ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་
 མཚོ་སྐུ་གོང་མའི་གསེར་གྱིར་མངའ་གསོལ་མངོད། ལོ་དེར་སྡེ་བ་གཞུང་གིས་
 ཟླ་བྱུག་ཙམ་རིང་པོད་སོག་མོན་གསུམ་གྱི་དཔོན་རིགས་འདུས་པའི་ཞིབ་བཅད་
 ཚོགས་ཆུང་ཞིག་བཅུགས་ཏེ་རྒྱན་གར་སྟོགས་གཏོགས་སྡེ་སྡེ་ལྷག་ཅེ་བ་སོགས་
 ཞིབ་བཅད་ཀྱིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་སྤྱིད་ཆུའི་རག་རྒྱབ་ཏུ་དམར་གསོད་
 བཏང་། ལྷ་ལོ་ ༡༢༡༡ ལོ་གསར་སྐབས་པོད་རྒྱ་སོག་གསུམ་གྱི་དཔོན་རིགས་
 ལས་གྲུབ་པའི་ཞིབ་བཅད་ཚོགས་ཆུང་ལྟར་བསྟུ་དང་། སྟོད་སྐར་དཔོན་ཁང་
 ཆེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱལ་པོར་བསྟོས། (དའི་ཆིང་པུ་ཐུར་གྱི་ཆོ་ལོ་བྲིན་
 ཟེར་) འཚོ་རྟེན་དུ་ཡར་འགྲོག་སྤྱིང་གི་འཛིན་དབང་སྟུང་། དའི་ཆིང་པུ་ཐུར་
 ཁང་ནས་ལ། སྡེ་སྡེ་དམག་རོགས་ང་པོད་པ། ལུམ་པ་བ། ཐུར་ར་བ། པོ་ལྷ་
 བ་བཅས་མི་སྡེ་ལས་གྲུབ་པའི་སྡེ་སྡེ་ཁང་གསར་འརྒྱགས་བྱས་ཏེ་པོད་ཁམས་

ཡོངས་སུ་དབང་སྒྱུར་བྱས། (གནས་ཚུལ་དེ་དག་ལ་སོག་པོ་དཔོན་རིགས་ཆོས་
 ཡི་མ་རངས་པའི་འབྲུག་ཟིང་མང་པོ་བསྐྱངས་པའི་སྒྲོར་མང་ཡང་ཡིག་ཚོགས་
 ལ་དོགས་ནས་མ་བྱས།) འོན་ཀྱང་ཡུན་རིང་མ་སོང་བར་དཔེ་ཆིང་པུ་ཐུར་ཁང་
 ནས་ལ་དང་། སོ་རྩ་བ་གཉིས་ཚྭ་གསུམ་གཅིག་དུ་ཆད། ང་ལུམ་སྒྱུར་གསུམ་ཚྭ་གསུམ་
 གཅིག་དུ་ཆད་དེ་ཚྭ་གསུམ་རིས་འཐེན་འབྲེར་གྱི་ནང་ཟིང་བསྐྱངས། ཁང་ཆེན་
 ནས་ལ་དང་། སོ་རྩ་བ་གཉིས་གཙང་ཚྭ་གསུམ་སུ་སོང་སྟེ་གཙང་དམག་དང་དཔུང་
 བསྐྱེདས་ནས་ང་ལུམ་སྒྱུར་གསུམ་ལ་དབང་ག་ལེན་ཕྱིར་དམག་དཔུང་འཕོར་ཆེན་
 དབུས་སུ་ཁ་གཏད་དེ་འཕྲོང་ཅེ་དང་། འབུས་ཁུལ་རྒྱུད་དུ་དམག་འཐབ་བྱས་
 ཀྱང་། རྒྱལ་པམ་ཆེས་ཆེར་མ་བྱུང་སྟེ། དབུས་དམག་གིས་གཙང་གི་མི་མེར་
 དང་། དགོན་སྡེ་མང་པོ་གཏོར་བཅོམ་བྱས་པས་གྲོང་གུང་ཆེ་ཙམ་བྱུང་། ལོ་
 དེའི་ཟླ་ ༡༠ ནང་སྐར་ཡང་དབུས་དང་། གཙང་གི་བར་དམག་འབྲུག་ལངས་
 ཏེ་པན་ཚུན་གསོད་ཕྱས་མང་པོ་བྱེད་སྐབས་ལ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དང་། པཌ་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། ས་སྐྱ་བདག་ཁྱི་བཙས་ནས་དམག་མཆོམས་ཡོང་བའི་གྲོས་ཡིག་
 བཞག་སྟེ་པན་ཚུན་ཞི་འཇགས་ཡོང་བའི་ཐབས་ལ་ཇི་དགེར་འབད་པས་རེ་ཞིག་
 དམག་མཆོམས་ཆད་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ ལོར་སྐར་ཡང་གཙང་དམག་
 དབུས་སུ་བསྐྱོད་དེ་འཕན་ཡུལ་བརྒྱུད་དམག་འབྲུག་གྲགས་ཆེ་བརྒྱབ་པས་ང་ལུམ་
 སྒྱུར་གསུམ་གྱི་ཚྭ་གསུམ་གཏོགས་དམག་དཔུང་ཡོངས་སུ་པམ་པར་བྱས། མཐར་
 ང་ལུམ་སྒྱུར་གསུམ་པོ་ཏེ་ལའི་ནང་དུ་འཇུག་ནས་སྐབས་འཇུག་ཁུས་པར་ལ་རྒྱལ་
 དབང་སོགས་སྤྱ་ཆེན་ཁག་ནས་ངོ་ཆེན་ཁུས་པས་རེ་ཞིག་སྟོག་སྟོབ་ཐུབ་པ་
 བྱུང་། སོ་རྩ་བས་ང་ལུམ་སྒྱུར་གསུམ་གྱིས་ག་འཁོན་ལེན་པར་དོགས་ནས་མན་
 ཇུ་གོང་མ་ལ་ཞུ་ཡིག་སྟུལ་ཏེ་དོན་གཅོད་གྱི་ར་མདའ་འཕོས་པས། མན་ཇུ་གོང་
 མས་མི་སྣ་ཨ་ལི་ཁན་ཨམ་བན་དང་། མེ་རིང་ཇོམ་གི་ཞེས་པ་སོགས་དམག་

འབྲུམ་གཅིག་བཏང་བ་དབུས་སུ་འཁོར། ང་ལུམ་སྒྱར་གསུམ་གྱི་གཉེན་ཉེ་བུ་
 སྤྱག་དང་། གཞན་ཡང་གནད་ཡོད་མི་སྤྱ་ཁག་ཅིག་བཅས་ཉིན་གཅིག་ལ་མི་
 བྱངས་ ༡༩ དམར་གསོད་བཏང་དུ་བཅུག ང་ལུམ་སྒྱར་གསུམ་གྱི་ཁོངས་
 གཏོགས་ཡོད་ཆད་བཅོན་དུ་བཅུག མེ་དྲུ་རིན་དང་། སེང་དྲུ་རིན་ཟེར་པའི་
 ཨམ་བན་གཉིས་ལ་དམག་ཉིས་སྟོང་དང་བཅས་ལྟ་སར་བཞག་པ་སོགས་ནང་
 འབྲུག་ཚུགས་འཐེན་དང་། རང་རྒྱལ་གཞན་ལ་བརྟེན་པའི་སྲོལ་རན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
 སྤྱུགས་བྲོ་པོ་དེ་འཛིག་ཉེན་གྱི་ཁམས་འདིར་བཞག་པ་རེད། ད་དུང་ཕོ་རྒྱ་བས་
 ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལ་ཐུག་དོག་གིས་ལོ་རྒྱུས་མ་རྒྱུད་པོད་རྒྱའི་ས་མཆོམས་སུ་
 མན་རྩ་གོང་མར་མཇལ་དུ་འཁྲོ་དགོས་ཚུལ་སོགས་ཐུགས་བསུན་དང་། དབུ་
 རྒྱར་གྱིས་ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་ལོ་རྩ་བདུན་རིང་དབུས་ན་བཞུགས་མ་ཐུབ་པར་
 ཁམས་མགར་ཐར་དུ་བཞུགས་དགོས་བྱུང་། རྒྱབས་འདི་དག་རིང་མན་རྩ་གོང་
 མ་ཆན་ལུང་གིས་པོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་མི་སྤྱའི་གཡོ་ལོམ་གྱི་པར་སྒྲགས་བརྒྱད་ནས་
 པོད་ལ་དབང་སྒྱར་བྱེད་པའི་རྩས་གཞི་བཏོན་ནའང་། རྒྱབས་དེའི་གོང་མ་ཆན་
 ལུང་གི་དབུ་རྒྱ་ལུང་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་པོད་ལ་དེ་འདྲའི་རྩས་
 གཞི་ལག་ལེན་ཡོང་ཐབས་འོས་འཆོམས་མེད་པའི་ནན་བྱས་ལ་བརྟེན་ནས་ཆག་
 རྩོ་སྤྱི་གཡའ་བ་ཞིག་གི་འཛིག་ཉེན་ལས་འགྲོལ་བྱལ་ཡོད་པའང་ཞར་བྱུང་གི་
 གཏམ་ཙམ་མིན་པར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཤུལ་དངོས་དོག་གཅིག་ཡིན།

ཡ་རྒྱལ་དབང་མཆོག་དགྲུང་ལོ་ ༩༩ ཟ࿳་ལོ་ ༡༧༥༡ ལོར་ཆབ་
 མེད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས། ཡ་རྒྱལ་དབང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་དཔུད་བཀའ་
 ལུང་བཞིན་བཀའ་ཤག་གསར་འཛུགས་དང་། བཀའ་རྩོན་བཞི་གསར་བསྐོ་
 གནང་། བཀའ་ཤག་གི་ཐུག་དམ་བདེ་སྦྱིད་མ་དང་། ཉགས་དམ་སེལ་དམ་བཅས་
 གནང་། རྩང་མགྲོན་འགག་གསུམ་སྟེ་བཀའ་རྩང་དང་། བཀའ་མགྲོན། འགག་

ཕ་བཅས་བཅུགས། དེ་ནས་བཟུང་བཀའ་གཤམ་གིས་པོད་ཀྱི་ཞི་བྱ་ཕྱི་ནང་གང་
 ཅིར་ཁྱབ་འདོམས་བསྐྱེད་བྱས་མངོན། དགྲུང་ལོ་ ༤༥ འབྲས་ལྗོངས་རྒྱལ་
 སྤ་གསར་པ་བསྐྱོད་གཞིག་གནང་བ་དང་། རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཉམས་གསོ་
 མངོན། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་བཀའ་བྱིན་ལས་དུས་བདེ་གནས་འཇམ་དུ་གྱུར།
 དེ་ནས་སོ་ལྷ་པའི་གྲས་འགྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་གྱི་རིང་ལ་པོད་དུ་སྡོད་པའི་རྒྱ་
 རིགས་ཆོས་ཡུལ་མིར་བསུན་གཙུག་ལྷན་པར་བརྟེན། རྒྱ་དམག་ཡོད་ཆད་ཕྱིར་
 བསྐྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་བཀོད་སྣ་མང་བརྟེན་དེ་ཕལ་ཆེ་བ་ཡུད་ཆར། ལྷག་
 ལུས་ནམས་ཕྱིར་ཡུད་ཀྱི་ལས་འཆར་བཅོས་པའི་གསང་གནས་རང་སྟོགས་ནས་
 བརྟེན་བས་ཨ་མ་བན་གྱི་བསྐྱེད་འོག་གྲས་འགྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་སྟོན་
 མོར་བཞི་སྐབས་དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ད་ལྟའི་ཆའང་པོད་མིའི་ཁྱོད་རྒྱད་ཆེན་
 སྤ་ཞིག་དང་། ཕྱི་རབས་པར་བསམ་གཞིགས་ནི་དབལ་ཅན་ཞིག་གི་མ་གུལ་
 བཅོས་ཡོད། གཞན་ཡང་ཅིས་པ་ལུང་གར་རྟོ་རྟེ་ཆེ་རྒྱལ་ལགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་
 དབྱིན་ཡུལ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ལ་བསྐྱོད་པའི་ཉམས་ཁྱོད་དང་། སྐབས་དེའི་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་ནས་ རྟེན་སྟོགས་ཀྱན་མཐུན་པུ་ ཞེས་པའི་
 མོག་ཁག་ཅིག་བཅུགས་པ་བརྒྱད་དེ། པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་དབྱིན་གཞུང་
 གི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་དང་ཆ་འདྲ་བའི་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཞིག་ཡོང་
 ཐབས་ཀྱི་འབད་བཅོལ་ལ་ཕམ་ཁ་རང་སྟོགས་ནས་སྤྱད་ཟེན་པ་མ་གཏོགས། དེར་
 གི་ཆར་རྒྱ་དམར་གྱིས་ང་ཆོའི་མགོར་ རྟེན་ཅིངས་འགྲོལ་པུ་ ཟེར་བའི་མིང་
 ཆེན་དེ་གཉིས་བཅན་མེད་ཀྱིས་བསྐྱོན་ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།
 དེ་བཞིན་ལྷུའི་གཙུག་སོ་རྒྱལ་ལོ་རྟོན་གྲུབ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ནང་གི་གནས་བབ་
 ལ་ཐུགས་ཞིབ་དོན་གྱིས་གནང་སྟེ། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ལོ་རབས་ལྔ་བརྒྱ་པའི་
 རང་། སྤར་སྟོལ་ཡབ་གཞིས་ཡོད་ལུས་ཐོག་དུད་ཆང་ལྔ་དྲུག་ལས་གྲུབ་པའི་

གཞིས་ཀ་ཁུང་ཤོས་ཀྱི་མཚོ་གཞིས་ཀ་མ་གཏོགས། ར་མ་སྒྲང་སོགས་གཞིས་
ཀ་ཆེ་ཁག་ནམས་གཞུང་ལ་ཅིས་འབྲལ་དང་སྒྲགས། བུན་དདལ་ཅིས་ཁྱ་མེར་
བསྐྱེགས་བཏང་ཞིང་། ད་དྲུང་གོ་ཤེས་ངེས་རྟེན་གྱི་ལམ་ལུགས་ལེགས་བཅོས་
ཐད་དོན་ཚན་གསུམ་བཀོད་པ་གཤམ་གསལ་བཞིན་ཏེ།

༡ ཆབ་སྲིད་ལེགས་བཅོས། དེའང་ཐོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་
ཆེན་པོའི་སྡོན་གྱི་ཆབ་སྲིད་འཛིན་དབང་ཐད་སྐྱེད་བཀམ་བཀོད་
རྒྱུད་འཛིན་གྱི་ལམ་སྲོལ་དེ་དག་འབྲལ་དུ་དོར་དགོས་པ།

༢ དཔལ་འཕྱོར་ལེགས་བཅོས་སྒྲོར། ཐོད་གཞུང་གི་སྤྱི་ལུ་བ་ནམས་
ནས་ས་ཞིང་སྒྲེར་བདག་ལམ་སྲོལ་དེ་དག་དོར་དགོས་པ།

༣ རིག་གཞུང་ལེགས་བཅོས་སྒྲོར། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་རིག་པའི་
གཞུང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་གསེའི་ལམ་ལུགས་ལ་ཤུགས་སྒྲོན་དང་།
བུན་མོང་ཡར་རྒྱས་ཚགས་རྒྱུད་དང་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས་པ་

བཅས་ཡིན།

ཡིན་ནའང་། རྒྱབས་དེའི་མཐོ་རིམ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གཡོ་འགྲལ་ཙམ་
ཡང་མ་ཐེབས་པར་རྒྱག་ལུས་བྱུང་བ་ལས། ལུང་གར་དོ་རྩེ་ཆེ་རྒྱལ་ནང་བཞིན་
མིག་ཟུང་གི་ཆག་སྒོ་མ་བྱུང་བ་ནི་རྒྱབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤར་ལོ་རབས་སུམ་
ཅུ་པ་ལས་ཅུང་ཟད་གྱུ་ཡངས་ཀྱི་སྤྱོགས་སུ་ཁ་འཁོར་ཡོད་པར་སྒྲང་ཡང་སྤྱི་རྒྱུ་
མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་མ་རེད།

དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། དུས་ཀྱི་འཛེམ་འཁྱར་སོགས་ལ་
རྒྱང་གཟིགས་མ་བྱུབ་པར་རྟུ་རྟུག་དོན་རྒྱུ་རྩེ་ལུང་གནད་དོན་ཁག་ཅིག་གིས་
དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་པའི་སྲིད་གཞུང་ལ་དོ་ཤོག་བཏང་བའི་རྒྱ་ཚོགས་རེ་རེ་བཞིན་
ཐེར་འདོན་བྱ་རྒྱུ་མང་དུ་སྒྲུང་བ་དང་། ད་ལྟའི་ཆ་ལའང་རང་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་

ནང་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་མ་བྱུང་པར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་
 ལྟོན་དགོངས་གཞི་ནང་བཞིན་འགན་དབང་དོ་མཉམ་པའི་དམངས་གཙོའི་ལམ་
 གྲོལ་དང་མཐུན་པའི་བྲིམས་ཀྱི་དབང་སྐུར་ལོག་འགྲོ་བའི་གོམས་གཤིས་ཆད་དུ་
 གྲེབས་པ་ཞིག་འཇགས་བྱུང་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་། ཡོངས་ཇོགས་གཅིག་དུ་
 བསྐྱས་ནས་བརྗོད་པའི་ངལ་བ་ལྟར་ལེན་མ་བྱས།
 ལྟོན་གནས་གཞི་བཞག་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱི་རང་སློབ་ཉོག་བཅོས་བརྗོད་པ་མིན།།
 དང་བདེན་སྐྱེ་བའི་ཆངས་ཐིག་ཡིན་ཀྱི་ཀྱག་ཀྱོག་བཅོས་པའི་རྒྱང་ལམ་མིན།།
 འདས་པས་འབྱུང་འབྱུར་མཐོང་སྤྱིར་ཡིན་ཀྱི་ཀྱན་ཉོག་སྐྱེ་མའི་ཤུགས་སྐྱེ་མིན།།
 ལྷག་བསམ་དག་པའི་སྤྱི་ཞུ་ཡིན་ཀྱི་ཆགས་སྤང་གཏམ་ཀྱི་སྟིགས་རོ་མིན།། ཞེས་
 བྱ་བཞི་བར་སྐབས་ཀྱི་ངལ་གསོ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

**བརྒྱད་པ། ཡགོང་ས་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་མཇུག་རྗེས་
 ཆེ་ཡོང་ཙམ་བརྗོད་པ།**

ཡུལ་མཆོག་སྐྱེ་སྤང་བདུན་པའི་རྗེས་ནས་སྐྱེ་སྤང་བརྒྱ་གསུམ་པ་བར་
 ཀྱི་ཡུལ་དབང་སྐྱེ་སྤང་གཞན་ནམས་སྤྱི་ནང་གི་འགལ་ཆེན་མང་པོས་སྐྱེ་ཆེའི་
 མཇུག་པ་མཐར་སྤྱིན་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བས་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་གི་ལུགས་གཉིས་
 བརྒྱད་འཛིན་ཀྱི་ཐད་ལ་བྱོང་བྱད་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བྱུང་བ་སྟོས་ཅི། དེ་ལྟར་ནའང་
 ཡུལ་མཆོག་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ལུགས་གཉིས་དབང་སྐུར་གྱི་ཅི་བས་སྟོང་
 འཁོར་ལོ་ཤུག་མཆན་དུ་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོའི་ཟླ་ ༡ ཆེས་ ༡ ཉིན་)
 བཞེས་པ་ནས་གངས་རི་ར་བས་བསྐོར་བའི་ཞིང་འདྲིར་སྤར་ཡུལ་མཆོག་ལྷ་
 པ་ཆེན་པོ་དང་། འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ། ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་
 གསུམ་བཅས་ཀྱི་སྐབས་དུ་མར་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་དབུ་འཕང་མཛོན་པར་མཐོ་ཞིང་

དག་སྡེ་ཟིལ་གྱིས་མཉན་པའི་ངང་ཚུལ་དང་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མངའ་
 དབང་ཡང་དག་པར་བསྐྱར་བར་མ་ཟད། འགོག་མེད་སྟེགས་དུས་ཀྱི་འདོད་ཡོན་
 གཡལ་མོ་མཁའ་ལ་འཕྱོ་བའི་དུས་དང་བསྐྱར་ཏེ་ལེགས་བཅས་ཀྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་
 མི་ཉུང་བ་ཞིག་གསར་གཏོད་གནང་ཡོད་པ་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་དང་ཀུན་ན་མཐོང་
 ཆོས་སུ་གྱུར། དེ་ཡང་ལྷག་པར་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་། བེས་འཕྱོར་དམག་གསུམ་
 ཀྱི་ལས་གཞི་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་མཆོན་ཕྱོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་རྒྱལ་ཁབ་
 གཞན་ནམས་དང་དཔུང་པ་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བཟང་པོ་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་
 བསྐྱར་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་གོ་མ་པ་མདུན་སྔོས་གནང་ཡོད་ཀྱང་། ལྷབས་དེའི་
 ལས་སྒྲེར་གཏོགས་པ་ཁ་དབང་ཅན་རེ་ཟུང་གི་བསམ་སྒྲེའི་ཕྱགས་རྒྱང་ཐུང་
 ཞིང་། འཁོར་སྐྱོད་དམན་པ་དང་། ཉམས་ཚུལ་དེ་ལོན་པའི་ས་རྒྱུ་ཅན་
 (དབྱིན་ཇི་དང་ཀྱ་ནག་ དབྱིན་ཇི་དང་རྒྱ་གི་ཡ་) རྒྱལ་ཁབ་རེ་གཉིས་ཀྱི་
 བུ་སྐྱོད་ནམས་གདོང་ཐུག་བརྒྱབ་པའི་དབང་གིས་དཀྱུལ་ཆེའི་དགོངས་གཞི་ཡོད་
 ཆད་དོན་སྟེན་མ་ཐུང་ཡང་། དུས་ཡུན་ཆེས་ཐུང་དུ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཆེས་ཆབས་
 ཆེན་གྱི་མཛད་རྗེས་བརྗོད་ལས་འདས་པ་ཞིག་བཞག་གནང་ཡོད་དེ། སྐར་གྱི་
 པ་གཞིས་བརྒྱད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ལས་སྡོག་སྡེ་མང་ཆོགས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལྟར་
 བཀའ་སློན་བསྐྱོར་བསྐྱེད་གནང་ཕྱོགས་ལའང་གཞུང་དོན་ལྷག་བསམ་དང་། བུས་
 རྗེས་གཟེངས་སུ་སྟོན་པ། ཡིག་ཅིས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། བེས་འཕྱོན་ཉམས་
 མྱོང་གི་མང་གཞི་བཏན་པ། ཀུན་སྐྱོད་ལེགས་ཤིང་དང་ཚུགས་ཆེ་བ་ག་ལྟག་
 དག་འདེམས་ཀྱིས་ལ་རྒྱལ་མཆོག་བདུན་པའི་དུས་བཞིན་བཀའ་སློན་སྐྱོ་ལོ་གསུམ་
 དང་། སེར་མོ་བ་གཅིག་བཅས་བཞི་བསྐྱོ་བཞག་མཛད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱེད་སྒྲུབ་
 སྐོར་ནས་ཅ་ཆོག་དོན་ཆོན་ལྟ་ཅན་ཞིག་བསྐྱེད་ཞིང་། དོན་ཆོན་དང་པོ། ཐུན་
 མིན་དང་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོབ་གཉེར་གནང་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནམས་མི་ཉམས་

ཁོང་འཕེལ་དང་ཉམས་པ་བསྐྱར་གསེ་བྱ་ཆུ། གཉིས་པ། དགེ་འདུན་གྱི་འདུལ་
 ཁྲིམས་དང་། ཁྲིམ་པ་ནམས་གྱིས་མ་མ་དང་རྒྱ་གཡོག་གན་འཁོགས་རིགས་ལ་
 བསྟེན་བཀུར་དང་། ཏྲ་ཁལ་སོགས་ཆད་ལས་བཀལ་བ་མྱེད་འགེལ་བྱིད་མི་ཆོག་
 པ་སོགས། གསུམ་པ། བྱི་ནང་ཞི་དག་གི་གཞུང་ཞབས་ནམས་གྱི་བྱེད་སྒྲུབ་
 སྒོར། བཞི་པ། ལམ་ཐོག་རྫོང་གི་ཏྲ་ཁལ་མི་གསུམ་གཏོང་སྟོགས་ལ་བུམས་
 ཡང་གང་ཆེའི་རྒྱས་བསྐྱུས་སྒྲུབ་པ། ལྔ་པ། ས་སྟོང་པེད་མེད་ནམས་ལ་གསར་
 སྟོལ་དང་། བེད་ནགས་འདེབས་འཇུགས་གྱིས་མཆོན་པའི་དཔལ་འཕྱོར་གོང་
 སྟེལ་སྒོར་སོགས་ཡོངས་ཁྲབ་སྒྲུབ། བྱི་ལོ་ ༡༥༧༧ ལོར་མདོ་སྐྱེལ་རབ་
 འབུམས་ཀྱན་ལ་གསན་བསམ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་རྟེན་མས་
 པའི་དམ་འཛིན་མཛད། བྱི་ལོ་ ༡༧༠༧ ལོར་དབྱིན་རི་བཙན་འཇུག་དམག་
 དཔུང་པོན་ཆེ་ཞིག་ལྷ་སར་འཕྱོར་བས་དགའ་ལྡན་གྱི་ཟུར་སྟོན་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་
 རྒྱལ་ཆབ་དུ་བསྐྱོས་ཏེ། ལོ་དེ་ནས་ ༡༧༠༧ ལོའི་བར་དུ་བོད་ཤར་སྟོགས་
 མདོ་སྐྱེད་སྐྱེ་འབུམ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱུ་ཀུན་དུ་བཞན་སྲིད་
 གྱི་འཁྱོད་ན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་ཏེ་བཞུགས། རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་དཔོན་རིགས་དུ་
 མར་མངལ་འཕྲད་གནང་བས། བོད་ཡར་རྒྱས་གྱི་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་དགོངས་
 རྒྱལ་ཐུགས་སུ་སྐར་ལས་རྗེ་ཟབ་དུ་བྱིན། བྱི་ལོ་ ༡༧༠༧ ལོར་སྐར་རྒྱལ་ས་
 ལྷ་སར་ཆིབས་ཞལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རེ་ཁ་བསྐྱར་ཏེ་གསེར་ཐམ་ཆེན་མོ་
 སྐར་ཡང་བདག་གིར་བཞེས་ཤིང་། གསེར་ཐམ་འདི་ཉིད་བོད་མི་དམངས་ཡོངས་
 ནས་ཆེད་བཞེས་གྱིས་སྤུལ་བའི་དབང་ཤུགས་མཆོན་ཏེ་གསེག་ཡིན་པ་ལས་སྐར་
 མན་རྩས་ཆེ་བསྟོད་སྐྱེད་སྤུལ་བའི་ཐམ་ཀ་དང་གཅིག་མཚུངས་རྩ་བ་ནས་མིན།
 བྱི་ལོ་ ༡༧༡༠ ལོར་རྒྱ་དམག་སྟོང་ཕྱག་འགའ་ལྷ་སར་འཕྱོར་ནས་ཟ་རམ་གྱི་
 བྱ་སྟོད་སྟེལ་བར་བཞུགས་མ་བཞོད་པར་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་སྟོལ་དུ་ལོ་གཉིས་

བཞུགས་སྐབས་འདི་ནས་བཟུང་གཞུང་གིས་ཁུལ་འབབ་བསྡུ་ཚུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་
 པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞབས་འོག་རེ་བྱུང་དང་གཞུང་གཉིས་མི་མཐུན་པའི་གནས་
 ཚུལ་ཕྱན་པུ་རེ་འགའ་བྱུང་བ་ལ་བསྟུན་དེ་རྒྱ་ཚུགས་ནས་ཁ་རྒྱལ་བ་པཎ་ཆེན་
 གཉིས་སྲིད་དབང་འཐབ་ཅོད་ཀྱི་ཐུགས་མཐུན་མེད་ཚུལ་ལྟར་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་
 ཀྱང་། དེ་དོན་དངོས་བདེན་པ་མིན་ (ལོ་ངོ་འདི་གའི་རིང་ལ་ཐོད་ནང་དུ་
 རྒྱ་དམག་གིས་བསུན་གཙུག་ཆོད་མེད་བྱས་པ་དང་། ཐོད་རྒྱའི་གཡུལ་འབྲུག་
 གི་ལོ་རྒྱུས་ཏུ་ཅང་རིང་) ༡༩༡༣ ལོར་སྐར་ཐོད་དུ་ཐེབས་དེ་རྒྱ་རིགས་ཐམས་
 ཅད་ཕྱིར་ཕུད་བཏང་། ཐོད་དེ་རྒྱལ་ཁབ་སུའི་བདག་དབང་འོག་ན་མེད་པའི་སླེའི་
 ང་རོ་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས། དེ་ལོ་ནས་གོང་གསལ་གྱི་ཅ་ཆོག་ནམས་ལག་ལེན་
 གནང་འགོ་ཚུགས། ཐོད་ཀྱི་ཤོག་སྒོར་ཁམ་ཆུ་བཅུ་དང་། ཁམ་ཉེར་ལྔ་སོགས་
 དང་། གཞན་ཡང་ཟངས་ཁམ་བཅུ་ཅན་སོགས་དཔར་འབྲེམས་གནང་བར་མ་
 ཟད། གམེར་ཁམ་ཡང་དཔར་འདེབས་མང་། ༡༩༡༣ ལོར་སྐྱག་ཟམ་དང་།
 ཏར་ཁང་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སྐྱག་འཛིན་ཁང་། ལྷར་
 རྒྱ། ལྷར་ཕྱེད། ཞོ་གང་། ཁམ་གཅིག་ཁམ་གཉིས། ཁམ་བཞི་སོགས་འདོན་
 འབྲེམས་དང་། ཡག་རི་ནས་རྒྱལ་ཅེ་བརྒྱད་ལྷ་ས་དང་། དེ་ནས་གོང་པོ་རྒྱ་མདའ་
 བར་ཡིག་སྐྱེལ་ཏར་གཏོང་གི་ལམ་བཅུགས། སྐྱག་ལས་ཏར་འབྲིན་སོགས་ཀྱི་
 ཤེས་བྱ་སྦྱོང་ཆེད་ཐོད་ཐུག་བཞི་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཆེད་མངགས་གནང་། སྐྱག་
 མཁར་བམོད་ནམས་མགོན་པོ་རྩེ་མན་དུ་དམག་སྦྱོང་དུ་བཏང་། ལོ་དེར་ས་
 གཏེར་འཛོལ་ཞིབ་ཀྱི་ཆོད་ལྟ་དང་། རྒྱ་སྐྱོག་གསར་འཛུགས། བྱ་བཞི་ཐང་
 དུ་མེ་མདའི་བཟོ་བྱ་དངུལ་པར་ཁང་། ཤོག་དངུལ་དཔར་འདེབས་ཁང་། ལྷ་
 སར་ཏར་འབྲིན་ལས་ཁང་བཅས་ཡར་རྒྱས་བཏང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༦ ལོར་
 དམག་སྦྱོང་དང་དམག་དཔུང་ལམ་ལུགས་གསར་འཛུགས་གནང་། དེ་བཞིན་

མི་དྲུག་གྱུ་གར་དུ་དམག་འཐབ་ལག་ཙམ་སློབ་དུ་བཏང་། ལྷན་ཅིས་སློབ་གཉེར་
 ཁང་གསར་འདུགས་དང་། བོད་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་མཆིས་སོ་
 ཙན་གི་མཆོད་རྒྱན་མི་ཉམས་ཁོང་འཕེལ་དང་། རྩོགས་མཐའ་ཁག་གི་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཉམས་གསོ། བལ་ཡུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་ནམ་གསུམ་ཉམས་གསོ། དགེ་
 འདུན་གྱི་འདུལ་བྱིས་སྐྱེས་སྤྱང་། མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་སློབ་གཉེར་
 གནང་རྩོགས་ལ་གཟབ་ནན། མཁན་པོ་དང་བླ་མ། དགེ་བཤེས་སོགས་ཀྱི་ཤེས་
 ཡོན་ཞིབ་བཤེར། བུ་ཚས་པ་མར་བཀུར་བཞུ། ལས་སྡེ་འཛིན་པ་པོ་ཡོད་ཆད་
 ནས་ཁུལ་བསྟུ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེད་སློ་ཅི་མཆིས་དྲང་པོས་བཅི་སྤྱང་དགོས་
 རྒྱ། ཆབ་འབངས་ལ་བདེ་བ་གསེག་དང་། ལེ་ཐོགས་སྤྱན་བུར་བསྟེན་ནས་ས་
 ཁང་གཞུང་བཞེས་སོགས་མིང་གི་རྣམས་མེད་དུ་མཛད། མདོ་ཁམས་རྩོགས་སུ་
 བོད་དམག་གིས་རྒྱ་དམག་བཙན་འཇུལ་བ་འགོག་སྤྱང་གིས་གཡུལ་འབྲུག་བྱེད་
 བཞིན་པར་གྱོད་བགད་དེ་དམག་མཆོམས་འཛོག་པའི་ཆིངས་ཡིག་བཞག ༡༩༣༣
 ལོར་རྒྱལ་ཅེར་དབྱིན་ཡིག་གི་སློབ་བྲལ་གསར་འཇུགས་གནང་། (འཛམ་གླིང་
 རྒྱ་ཡོངས་ཀྱི་འཕོ་འགྱུར་དང་གནས་རྒྱལ་མི་ཤེས་མཁན་ནམས་དབང་ལུགས་
 ཆེ་དགས་པས་སློབ་བྲལ་དེ་སྤྱིར་བསྟུ་བུས་) ༡༩༣༤ ལོར་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱ་དུ་རྒྱ་བོང་
 འདེབས་འཇུགས་དང་། ལྷ་ཞོལ་གྲོང་ཁྱིམ་ནང་ཁྲིམས་སྤྱང་དམག་མི་གསར་
 འཇུགས་གནང་སྡེ་འཕྲོད་བསྟེན་གཙང་སྤྱ་དང་། རྒྱན་རྒྱ་འགོག་སློམ་སོགས་
 རྒྱ་ཆོགས་བདེ་འཇགས་ལ་བཞུ་རྟོག་གི་ལས་འགུལ་སྡེལ། ༡༩༣༥ ལོ་ནས་རྒྱ་
 གར་ནས་ཕག་རི་བརྒྱུད་རྒྱལ་ཅེ་བར་རྒྱངས་འཁོར་འགོ་ལམ་བཟོས་ཏེ་རྒྱངས་
 འཁོར་གྱིས་སྦྱེལ་འདྲེན་བུས། ༡༩༣༦ ལོར་དཔལ་པར་ཆོན་ཁྲ་ཅན་གྱི་ཤོག་
 དཔལ་སྒོག་ལུགས་ཤེད་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟོས། ལོ་དེར་ནན་ཅིན་དུ་བོད་ཀྱི་དོན་གཙོད་
 ཁང་བཙུགས། རྫོང་གཞིས་སོ་སོར་སློབ་བྲལ་གསར་འཇུགས་དང་། རི་རྒྱ་རྒྱང་

ཡངས་ཁག་དུ་ཁོར་ཡུག་སྤང་སྤྱོད་དང་། བྱང་ནགས་འདེབས་འཛུགས་ཀྱི་ལས་
 འོན་ལག་བསྟར་གནང་། དེ་བཞིན་སྟོན་རྒྱུ་ཀྱི་ལག་རྩལ་ལྟ་བུས་དང་། རྟེན་
 བཞེངས་ཀྱི་གསེར་དངུལ་དང་། ཟངས་ལྷགས་ཀྱི་མགར་ལས། འཛིམ་བཟོ་དོ་
 བཟོ། བྱང་བཟོ་དོ་བཟོ། འཛོམ་བཟོ་དང་སྒྲུལ་རིགས་འཐག་ལས། བྱང་དང་
 བ་སོ་དཀྱུག་བཞོས། བྱུལ་ཟེ་དང་ཕྱིང་བ་འཛོག་པ་སོགས་སྟེ་ཡང་ལག་རྩལ་ཀྱི་
 རིགས་དང་། སོ་ནམ་དཀར་ཤེས་གསལ་བོན་ཁྲུངས་ལེགས་ཤིས་འབྲན་བསྟར་
 ཀྱི་བརྒྱད་ལམ་ནས་བྱ་དགའ་གསོལ་རེས་གནང་བ་དང་། ཤོ་སྒྲག་དང་སྒྲག་
 སེས་གསལ་རྒྱུན་ཅེད་ཀྱི་རིགས་དང་། ཉལ་བ་དང་བྱིག་རས། རྟོ་བལ་སོགས་
 སྤྱད་མི་ཆོག་པའི་ལམ་ལུགས་བཟོས་པ་སོགས་གསར་གཏོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་
 པའི་མངའ་དུ་རྗེས་སྒྲག་དུ་ཆེ་ཞིང་། དེ་མཚུངས་སུ་དེང་རབས་ཆན་རྩལ་ལག་
 རྩལ་ཡང་དུ་ལམ་སྐབས་དེའི་རྒྱ་ནག་དང་དོ་མཉམ་པའི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་ཡར་
 རྒྱས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་གོམ་པ་ལེན་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའང་གོང་སྐྱེས་
 ལྟར་ཡིན། གོང་གསལ་ཀྱི་གནས་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་ནི་དངོས་དོན་
 དང་། ཁྱིམས་ལུགས་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་དང་ལོགས་སུ་རང་དབང་
 རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱིམས་དོན་
 མཁས་པ་ཆོས་ཀྱང་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་དཔར་འདེབས་གནང་བའི་བོད་
 དང་ཁྱིམས་ལུགས་ཞེས་པའི་ནང་) རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་དུ་ངོས་འཛིན་
 ཟུག་ཡོད། ད་དུང་དབྱིན་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་རུང་དུག་རྒྱབས་ཀྱི་གོམ་པ་སུ་
 མཁོགས་ལྟ་བཞིན་པའི་ཁྱོད་མ་འོངས་རྒྱུ་གཟིགས་ཀྱི་ལས་རིམ་བང་བསྐྱིགས་
 ཀྱིས་གོམ་པ་མདུན་སྤོ་གནང་བཞིན་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་སློབ་རྒྱུ་གཤེགས་
 པ་ནི་ལས་འཕྲོ་ལྟུང་དབང་འདི་པར་འཛོག་པའི་དུས་བསྟུན་གྱི་དགོངས་གཞི་
 རྒྱབས་པོ་ཆེ་ཞིག་ཡོད་པ་སྟོན་མ་དགོས།

དུས་ཀྱི་མོ་ཉ་མདུན་དུ་སྒྲེབས་པ་དམིགས་མེད་དབྱིངས་ནས་མངོན་གསལ་གྱི་ཉེ།
 ལེགས་པའི་སྒྲིང་གི་ཐབས་ལམ་བརྒྱད་ནས་པོད་འབངས་སྒྲིབ་པའི་ལམ་གཏོད་
 གྲང་། རྒྱ་ཆུང་ཁ་དབང་ཅན་གྱི་སྒྲང་ར་ཐུར་དུ་དབྱངས་པས་མན་བདེའི་ལམ།
 མཛད་འཕྲོ་ཅན་དུ་བཞག་སྟེ་རེ་ཞིག་གཟུགས་སྒྲིབ་བཞོད་པ་བསྐྱུས་ཚུལ་བཟུང་།
 ཅས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་རལ་གསོ་བའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

དགུ་པ། རྒྱལ་མཆོག་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ཆེན་
 མཛད་རྒྱུ་ཆ་གས་ཅམ་བཞེད་པ།

སྒྲིབ་བཏང་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་སྤང་བཙུ་བཞི་པ་འདི་པའི་མཁའ་བཙུན་བཙུ་
 རྒྱལ་གསུམ་གྱི་མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ནི་རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་སྤང་ན་རིམ་གྱི་སྐྱེ་
 གསུང་བྱགས་གྱི་མཛད་འཕྲིན་མ་ལུས་པ་གཅིག་དུ་སྤངས་པ་ལས་གྲང་གཏོས་
 ཆེ་བས་གང་ཉིད་གྱི་སྐྱེ་གསུང་བྱགས་གྱི་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་གྱི་ཆད་ནི་སུས་
 གྲང་བཟུང་བར་བྱ་སྟེ་བཟུང་བར་མི་རྣམས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་
 གི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་གྲང་བདག་ལྟ་བུ་ཞིག་གིས་མི་ཆེ་གང་པོར་བཞེད་གྱིས་
 མི་ལང་བ་རང་རྫོང་རང་ལ་སྒྲིག་དུ་མ་གྱུར་པའི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་
 རེད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཐུན་མོང་གི་སྤང་དོར་གང་གར་བ་ལས་གྲང་རགས་པའི་
 ཆ་གས་ཅམ་ཞིག་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱལ་མཆོག་བཙུ་གསུམ་པ་
 དགོངས་པ་རྒྱུགས་རྒྱུང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་ཆ་བ་དུ་བསྐྱོས་གིང་། སྐབས་
 དེར་སྐྱེ་སྤང་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱིད་འཆོལ་ཞིབ་ཐད་ལ་བྱགས་འགན་
 གཙོ་བཞེས་ཐོག་བདུག་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཅེ་མཐུན་དང་སྤྱིན་གནས་རྒྱུ་གསལ་
 གྱིས་པོད་གར་སྤྱོད་མཛད་སྤྱད་འཆེར་དུ་ཡལ་ཆོས་སྒྲིང་ཆེ་རིང་དང་།
 ཡུམ་བདེ་སྤྱིད་ཆེ་རིང་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་འཁྲུངས་པའི་ལྷ་མོ་དོན་

227

བར་ཆབ་མདོའི་གོ་མཛོད་མེ་བསྟེན་བཏང་བ་དང་། རྒྱུ་འཕྲིན་ཁང་སོགས་
 འགོག་སྡོམ་བྱས། བཀའ་མག་ནས་ལྷ་ལྷུང་ཡོད་དང་མཉམ་ལས་ཀྱི་བཀའ་ཡིག་
 བཏང་ཡང་། ང་ཡོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་ཚུལ་བརྗོད་པས་ལྷ་ལྷུང་ལྷ་ལྷན་
 ཏུ་ཡོག་པའི་གོ་སྐབས་དང་བསྐྱུན་ཀྱང་སྟོགས་ནས་ཟིང་འབྲུག་ཆེས་ཆེར་བསྐྱངས།
 མཚོ་སྡོན་སྟོགས་སུ་དམར་དམག་ལྷགས་པར་སྐབས་དེར་གོ་མིན་ཏང་གི་ད་
 གཞུང་གི་བཅན་འཇུག་སྟོབས་ཤུགས་ལྷག་ལུས་ཁག་གིས་ཀྱང་དམར་འགོག་ཞོལ་
 ལ་བྱལ་འབྲས་གང་ཡང་མ་ཐོན། ཡིན་ནའང་། མདོ་སྐྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཡུང་གང་
 སར་བཅན་ཞོལ་རང་སྤྱང་གི་ལས་འགུལ་སྐབས་དེ་ཙམ་ནས་སྟེལ་འགོ་ཚུགས་
 ཡོད་པ་དང་། ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོའི་བར་ཏུ་འགོག་ཞོལ་གྱི་སྤྱིག་འཇུགས་སྡེ་
 ཚོགས་རྒྱུན་མཐུད་ནས་ཁྱོད་གི་ང་གསོན་གྱི་གཡུལ་འཐབ་མང་ཏུ་བཞུགས་
 གྱང་། མང་སྡེ་ཉུང་གིས་མ་ཐེག་པར་ཕམ་ཁའི་ལམ་ནས་མཇུག་བསྐྱུད་གོས་
 བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་ས་ཁག་གསུམ་ནས་ཡོང་བའི་རྒྱ་དམག་ཁྲི་སྟག་མང་པོའི་
 དཔུང་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་དེ་ཟ࿳་ལོ་ ༡༩༥༠ ལོར་ཆབ་མདོ་ས་ཁུལ་ཁག་
 བཅན་བཟུང་བྱས། དེ་ལྷ་པུའི་རྩ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་བཀའ་མག་ལ་རིམ་པས་
 འཕྲོར་རྗེས་བཀའ་མག་གིས་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་བསྐོངས་དེ་སྤར་མ་བྱུང་བའི་ཉིན་
 ཁ་དེ་འགོག་སྤྱང་ཆེད་དཔྱིན་ངེད་དང་། ཨ་རི། རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ་བཅས་ལ་
 རོགས་རམ་གྱི་རེ་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུའི་གྲོས་ཐག་བཅད་དོན་བཞིན་ཏར་འཕྲིན་བཏང་བ་
 དང་། མི་འགྲོ་གཏན་འཁེལ་བྱས། རྒྱ་ཆབ་ཚོ་མ་འཕྲོར་གོང་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོར་
 བོད་རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རྒྱ་དམར་གྱི་ཁྲན་གྱིས་ཉིན་ཁ་ཆེ་བའི་ཏར་
 འཕྲིན་བཏང་བར་སྒྲོ་ཕམ་ཡོད་པའི་ཏར་ལན་འཕྲོར། མདོ་སྐྱད་སྤྱི་བྱེད་བཀའ་
 ཚོན་ང་ཡོད་དང་། གཞུང་ཞབས་སེར་སྒྱ་སུམ་ཙུ་ལྷག་བཅོན་འཇུག་དོད་མ་བྱས་
 པའི་ནང་ནས་ང་ཡོད་ཀྱི་རྒྱ་དཔོན་སྤང་ཅིའི་མེས་ཀྱི་བཀའ་བཀོད་ལྷར་ཅེ་མགྲོན་

རྒྱལ་མཆོན་སྤྱན་རྒྱལ་སྤངས་དང་། བཀའ་མཁྱེན་བསམ་སྦྱིང་བ་གཉིས་པོད་རྒྱ་ཞི་
 མོལ་ཡོང་ཆེད་ཀྱི་ཐོལ་གྱིས་ལྷ་སར་མངགས་གཏོང་མཛད་དེ་པོད་རྒྱ་གཉིས་པམ་
 ཡོད་མདོག་གི་བསྐྱེད་ཀྱི་ཁ་འཇམ་ཐབས་མཁས་ཀྱི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་པར་
 རང་གཞུང་གི་ངོས་ནས་མེ་ཞིག་ཇ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་སྦྱོབ་ཆེད་ཞི་འགྲིག་
 གི་ནམ་པ་བཟུང་ཡོད་ནའང་མཐའ་མ་དོན་པན་མ་བྱུང་། ལེ་དེར་མདོ་སྟོད་
 སྟོད་ཀྱི་ས་ཆ་མང་ཆེ་བ་རྒྱ་དམར་གྱུང་ཁྱེད་ཀྱི་བཅན་འོག་དུ་ཤོར་ཟིན་སྟབས།
 པོད་སྡེ་ངས་ལྷ་མི་ཡོངས་ཀྱི་རེ་འདུན་ལྷར་མེ་ཞིག་ཡོང་ས་མཆོག་སྟོན་འཁོར་
 དྲག་བསྐྱེད་ཤིག་ (ཡོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་སུ་མི་མང་ལ་དཀའ་ངལ་ཇི་
 ལྷར་བྱུང་རུང་། རང་གི་བཞོ་སྐལ་མཉམ་དུ་སྦྱོང་འདོད་ཡོད་ཀྱང་) གྲོ་མོ་
 སྟོགས་སུ་མི་ཕྱོག་ཐུ་མེད་དུ་གྱུར། མ་ཐོན་གོང་དུ་མེར་མོ་བ་སྒོ་བཟང་བཀྱིས་
 དང་། ཡུན་རིང་གཞུང་ཞབས་གནང་སྟོང་སྒྲ་ཁང་བ་གཉིས་སྟོད་སྟོན་དུ་བསྐྱོ་
 བསྐྱལ་གནང་སྟེ་དོག་ལ་ཆེ་རིགས་མ་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་ཆོག་པའི་འགན་དབང་
 གནང་སྟེ་གྲོ་མོའི་སྟོགས་སུ་མེབས་ནས་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུངས། ཟ๳་ལོ་ ༡༧༥༡
 ལོར་ང་པོད་ལ་སྤྱད་པའི་དབང་ཆད་ལས་བཞུལ་བ་དང་། ཡོང་ས་མཆོག་དང་
 པོད་གཞུང་ལ་གྲོས་མོལ་གནང་ཡོང་མ་བྱུང་བར་བཅན་མེད་ཀྱིས་འབྲ་མཉམ་
 མིན་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་ཆུང་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་ལ་མིང་དྲགས་བཞོད་དགོས་
 བྱུང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཇ་དྲག་གི་མེ་ལྷེ་ནི་ཉིན་བཞིན་རེ་ཆེ་རེ་ཆེར་གྱུར་དེ་པོད་ཀྱི་
 སྟོད་བཅུད་ཡོད་ཆད་ལྷ་སྐྱེ་མེ་ཤོར་གྱི་གནས་སུ་གྱུར་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་
 དུ་གྱུར་པའི་སྟབས་དེར་ཡོང་ས་མཆོག་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲག་ལས་མ་སོན་ཡང་
 ལྷ་མི་གཉིས་ཀྱིས་ཡུ་ཚུགས་མཐའ་ནན་གྱིས་ལུགས་གཉིས་བདག་དབང་གཏད་
 པ་དེ་ནི། དོན་དངོས་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ཉམས་གསོག་སྤྱན་པ་ཞིག་གི་ལག་དུ་
 འཆོ་བ་གསུམ་ཟད་ཀྱི་ནད་པ་ཀན་པོ་ཞིག་ཐུག་དུ་གཏད་པ་དང་ཅིས་མི་མཆུངས།

(མཛད་ནམ་དུ། ཡུལ་མཚོག་གོང་མས་ལུགས་གཉིས་འགན་བཞེས་དགུང་
 ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་བཞེས་པར་བརྟེན། ད་ལྟ་ལོ་ན་ཆུང་བས་འགན་ཁུར་མི་
 ཐུབ་ཚུལ་བརྟེན་པ་ཡིན། ཏཱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་ཕྱེང་སོ་སོའི་དབར་ཀུལ་ཚབ་གྱི་དུས་
 ཡུན་རིང་པོར་ང་ཚོའི་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཉམས་དམས་སུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་།
 དུན་ལོ་ན་ཆུང་སྐབས་ང་ཚོའི་གཞུང་ནང་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་
 ཞིང་། ཆབ་སྲིད་སྦྱོང་སྤངས་ཀྱང་ཉམས་ཀྱིད་གྱུར་དེ་ཕལ་ཆེ་བས་འགན་དབང་
 ལ་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་པའི་དུས་ཤིག་སླེབས་ཡོད། ཅེས་གསུངས་) འོན་ཀྱང་
 མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱིས་མདོ་སྐགས་རབ་འབྱམས་ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཚོའི་
 རྒྱང་ཡངས་ཆེན་པོར་གེས་བཅོན་གྱི་བྱ་གཞིངས་སྐུལ་བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་། སྡོན་
 ཀྱི་ཐུགས་དམ་གཉན་པོ་ཉེ་བར་དགོངས་དེ་ཐུགས་མི་འཇིགས་སྟོབས་པ་ཆེན་པོས་
 ཀུལ་སྡོད་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་མཚན་བདག་གིར་བཞེས་དེ་སྡོན་ལྷ་ཞོལ་
 གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་བྲིམས་ཁང་གང་སར་ཡོད་པའི་བཅོན་པ་ནམས་དུས་
 བཀག་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཉིན་བརྒྱ་དུས་གཅིག་ལ་བཅོན་འགྲོལ་གཏོང་
 དགོས་པའི་བཀའ་བསྐུལ་བ་བཞིན། བཅོན་པ་མང་པོར་མི་འཇིགས་སྟོག་གི་སྦྱིན་
 པ་དངོས་སུ་སྟོབ། བསྐུལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དུས་ནས་བྱམས་བཅེ་དང་།
 གཞན་ཕན་གྱི་ཐུགས་གཤིས་ལྡན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཀུལ་སྡོད་ཀྱི་བདག་དབང་
 བཞེས་མ་ཐག་ཆབ་མདོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དཔོན་ནམས་བརྒྱད་ཀྱི་གཞུང་གི་འགོ་གཙོ་
 མའོ་དང་། དབང་འཇིན་པ་ཚོར་ཁོད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་ནམས་གང་སྐྱར་
 ཐུར་འཐེན་ཡོང་རྒྱ་དང་། ཁོད་རྒྱའི་གནད་དོན་རིམ་པས་ཞི་འགྲིག་སྐྱར་གསོ་
 ཡོང་ཐུབ་པ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་བསྐུལ་གནང་། སྐར་གཞུང་གིས་མི་སེར་ལ་བུན་
 རྐྱེད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོངས་བསལ་གནང་། གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྒོ་ཁག་གིས་
 གཙོས་པའི་མཛད་སྒོ་ཆེ་ཆུང་དང་། དབྱེས་སྡོན་གྱི་མི་མང་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་

སར་དམར་ཟས་སྒོང་དགོས་པའི་བཀའ་བྱུང་གནང་བས་ལོ་རེར་སེམས་ཅན་གྱི་
 རྒྱག་མང་པོ་སྒོག་གི་འཛིགས་པ་ལས་དངོས་སུ་སྐྱབས། གཞན་ཡང་ཡུལ་མཆོག་
 བཙུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་དབྱིན་ཀྱའི་བཙན་དབང་གི་ཁ་སྐབས་འོག་པོ་ད་
 རང་བཙན་གཙང་མའི་ཀྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཡོངས་བྱུང་གསལ་བསྐྱགས་
 གནང་སྟེ་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འཕྱོར། སློབ་གསོ་དང་དམག་དོན་སོགས་
 སློག་ས་ནས་མདུན་བསྐྱོད་གྱི་དགོངས་པ་དཀྱུ་ཆེ་རི་ལྟར་བཞེས་ཀྱང་། བྱི་
 ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་སྒྲ་ཆོགས་པའི་འོག་ནས་བྱག་ལེན་དུ་མ་འཁེལ་བའི་སྐབས་
 རྣམས་ཡུལ་མཆོག་འདི་པས་བྱགས་སྒྲ་ཆེན་པོས་འཕྲོ་བསྐྱངས་དང་ལེགས་
 བཅོས་རིམ་གནང་མཛད། དེ་ཡང་བྱི་ལོ་ ༡༧༥༤ ལོར་ལེགས་བཅོས་ལས་
 ཁུངས་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་ཅ་འཛིན་དོན་ཆེན་ཁྲ་ཅན་ཞིག་གཏན་འཁེབས་
 ཡོངས་བསྐྱགས་གནང་བ་བཞིན། གཞུང་གི་ཐུག་ཁྱོན་ཡོང་འབབ་རྣམས་ཆུད་
 རོས་སུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། མཆོད་རྒྱུན་གཏོང་སྟོ་ཉམས་ཆག་མེད་པ། ཆབ་འབངས་
 མི་སེར་ཡོངས་ལ་དཀའ་ངལ་བརྟུང་བཞིག་མི་འབྱུང་བྱིར་རྫོང་གཞིས་ཡོང་སྐད་
 དང་བཅས་པ་གཞུང་རང་གིས་གཞུང་གི་ལས་འཛིན་མི་སྣར་སོགས་སྟོབ་སྦྱོལ་
 ཟུ། གཞུང་སྐོར་ཆོས་གསུམ་གྱི་དུ་ལོན་བསྐྱབ་འཇལ་མི་བྱུང་བའི་མི་སེར་ཉམ་
 ཐག་རྣམས་ལ་འབྲུ་དངུལ་བུན་ཆད་ཅི་ཡོད་ཅ་ཆག་དང་། དེ་ལས་རུང་ཟད་
 དག་གས་རྣམས་ལ་སྦྱེད་འབབ་ཆག་ཡང་དང་། དུས་བཀག་གིས་རིམ་སྒྲིང་དགོས་
 ཟུ། འབྲུ་དངུལ་སོགས་བུན་གཡར་གྱི་རིགས་ཡོད་ཆད་གྱི་སྦྱེད་འབབ་འོས་
 འཆམས་གྱིས་གཅིག་གྱུར་གཏན་འཁེབས་བཞོས། རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ལས་སྣར་
 གཏོགས་པ་རྣམས་གྱིས་ཁྲལ་བསྐྱུ་བྱིས་གཞོན་གྱི་འོས་མིན་སྟོགས་ལྟར་མི་
 འབྲུང་ཆེད་ཚུལ་མཐུན་དང་གནས་དགོས་ལུགས་དང་། ལྷག་པར་མིང་འདོགས་
 སྒྲ་ཆོགས་ལས་འབྲུ་དངུལ་གྱི་ཆད་འགེལ་བ་སོགས་མི་སེར་བཞོད་མི་བདེ་བའི་

བྱ་སྤྱོད་རིགས་མིང་གི་ལྷན་མེད་དུ་བཏང་བ་སོགས་ལེགས་བཅས་ཀྱི་ལས་དོན་
 ཁ་བཤད་ཅམ་མིན་པར། དོན་དངོས་ཕྱག་བསྟར་གནང་སྐབས་དེར་རྒྱ་སྤྱོད་གས་
 ནས་པོད་ལ་ཡར་རྒྱས་དང་། རིགས་རམ་ཆེད་དུ་ཁ་གཏུག་ནས་རྒྱ་དམག་པོན་
 ཆེ་ལྷ་སར་སྤོངས་སྤོངས་ཟུང་འབྲུ་མཁོ་བསྐྱབ་དགོས་ལུགས་སོགས་ཀྱིས་ཡུལ་མི་
 ལ་དཀའ་ངལ་མི་རྒྱུ་བ་ཞིག་འཕྲད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནི་ཤིན་ཏུ་རིང་། མི་མང་ལ་
 བཅན་ཤེད་ཀྱིས་བཅུ་གསེག་ཆོད་མེད་བཏང་བར་བརྟེན་པོད་རིགས་ཅན་གཞིན་
 བར་གསུམ་ཀྱིས་མི་དགའ་བའི་ནམ་འགྲུར་ཡང་ཡང་བསྟན་པ་དང་། མིད་ཆོན་
 ལྷ་ཁང་བས་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་དེར་ཁ་གཏུག་ཀྱི་ལངས་སྤྱོད་གས་བཟུང་སྟེ་
 ཆོགས་འདུ་ཞིག་གི་སྟེང་བཅན་ཤེད་ཀྱི་དོན་ཆཅན་དེ་དག་ལ་ང་ཆོའི་ངོས་ནས་
 ངོས་ལེན་མེད་ཚུལ་དང་། ཁྱོད་ཆོས་པོད་ཤར་སྤྱོད་གས་ཁག་བཅན་བཟུང་བྱས་
 པ་དང་། འདི་གར་སྟེལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་འདིའི་ཐོག་ནས་ཅིས་མེད་བཏང་བར་ངོས་
 འཛིན་ཞུ་གི་ཡོད་པའི་གཏམ་བཤད་ཀྱང་གནང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱ་དམག་པོན་ཆེན་
 པོས་ཡུལ་མི་ལ་དཀའ་ངལ་སྤྲད་བཞིན་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོངས་ས་མཆོག་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་ཅ་ཁྲིམས་གཏན་འཁེབས་གནང་རྒྱུར་
 ཆེད་འཕོད་ཀྱིས་ཤེ་ཅིན་དུ་མའོ་ཅི་ཏུང་དང་མངལ་འཕྲད་སྐབས་དོན་མིང་རྒྱ་
 མིའི་དབང་རྒྱུར་དེ་མེད་པ་བཟོ་ཆེད་སྤྱོད་གས་མེད་པར་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་དོན་པན་
 མ་བྱུང་བ་རེད། ཤེ་ཅིང་མེབས་ལམ་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀར་འབྲངས་ཡུལ་སྟག་འཆར་
 ཁུལ་དུ་ཆེབས་ཞལ་གནང་སྟེ་མང་ཆོགས་ཀྱི་དཀའ་སྟག་རྒྱས་ལོན་གནང་བར་
 མི་མང་གིས་ཁ་ནས་གྲུང་ཁྲན་ལ་བསྟོད་པ་བྱེད་བཞིན་མིག་ནས་མཆི་མ་དབང་
 མེད་དུ་ཤོར་བ་དེས་བདེ་སྟག་གི་སྤུ་རེས་གསལ་པོ་མཁྱེན་ཏེ་ཐུགས་སྤྱོད་པོ་བྱུང་
 བ་མང་དུ་ནམ་དུ་གསུངས། ཐེངས་འདིར་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་ས་སྤྱོད་ཁག་ལས་ཅི་ནི་
 རྒྱལ་པོ་དང་ཡབ་ཨ་ལོ། མེད་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་པོད་སོག་མང་

ཚོགས་ལ་མངལ་ཁ་དང་ཐུགས་གསོ་གནང་བ་བཅས་ཀྱི་མངོན་འཛིན་ཡང་
བསྐྱེད་པ་ཡོད་འདུག

ཐུ་ཡོ་ ༡༩༥༦ ལོ་ནི་གནས་བཟན་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྐུ་མུ་
ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ ༡༥༠༠ འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་གྱི་གཙོ་མགོན་དུ་གདན་
འདོད་ཞུས་དོན་བཞིན་ཡུལ་བ་པའ་ཆེན་མ་གཉིས་ལྟན་མེད་མངའ་པར་བྱ་
གར་གཞུང་གིས་གནམ་ཐང་དུ་མེད་པས་བསུ་སྡེ་ལེན་གནང་བར་མ་ཟད། མིང་
འཛིན་ཤོག་ཀྱོར་ར་ལྟ་གིར་གྱིན་མཆོག་དང་། མིང་ཚོན་ནེ་དར་མ་གཉིས་
ཆེད་མེད་པས་ཀྱིས་གདན་བསུ་གནང་སྟེ་ཚོགས་ཆེན་དེར་དངོས་སུ་ཞུགས། རྒྱ་
གར་འཕགས་ཡུལ་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་ཀྱང་གནང་། ལོ་དེར་
པོད་ཞི་པའི་བཅེངས་འགྲོལ་ཞེས་པའི་སྟན་ཆེག་ཁ་ལ་འབྱེར་ནས་རང་སྦྱོང་
སྡེ་དང་གྲྭ་སྒྲིག་ལུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ཟེར་བ་དངོས་སུ་བཅུགས་པས་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་དབང་ལུགས་རིམ་པས་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་བར་པོད་མི་ཚོས་དཀའ་ལྷག་
བཟོད་སྟོམ་མ་ཐུབ་པར་མི་མང་འགོ་ཁྲིད་ཅེས་པའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཤིག་བཅུགས་
ཏེ་རྒྱ་མི་པོད་ནས་ཕྱིར་ཐུགས་ཤིག་པོད་ནི་པོད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་སྐར་
ཡིག་མང་པོ་སྐར་བ་དང་དག་ནས་སྒྲོག་པ་སོགས་བྱས་སྟབས་རྒྱ་མིའི་དམ་
བསྐྱེད་སྐར་ལས་ལུགས་ཆེར་གྱུར། དེ་ནས་ཟིང་འབྲུག་གི་གས་ཆག་དུ་འགྲོ་
བའི་མཐའ་རིམ་དུ་སླེབས། པོད་གཞུང་དང་རྒྱ་མིའི་དབར་གྱི་འགལ་ཆ་རེ་
གསལ་དང་རེ་སྐྱེད་དུ་སོང་། རྒྱ་མིས་རྒྱ་རིགས་ཡོད་ཆད་ལ་གོ་མཆོན་དང་
མེ་མདའ་སྤྲད། ཁྱོང་ཁྱེར་ནང་གི་འཛིངས་ར་ཁག་དུ་དམག་མི་མང་དུ་
བཏང་། པོད་ཀྱི་ས་ཁག་གཞན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་རིགས་དང་། འབྲུལ་ལམ་སྤང་
རྒྱ་ལས། དེ་མིན་བདེ་འཇགས་ཡོད་ཆད་པོད་པས་འགན་ལེན་དགོས་པའི་བྱ་
བསྐྱེད་བྱས། བཀའ་ཤག་ནི་ལོག་སྦྱོད་པ་ཡིན་ཚུལ་དང་། ཁོང་ཚོ་མི་མང་

འཛོམས་སར་དལ་བུས་གསོད་དགོས་ཚུལ་གྱི་དྲིལ་བསྐྱགས་པ་སོགས་མི་སྤྱོད་
 ལས་འདས་པའི་བྱེད་ཐབས་འདྲ་མིན་བཅས་མ། དེ་ལྟ་བུའི་མཛད་དཀའ་མི་ཉུང་
 བ་ཞིག་གི་ཁྲོད་ནས་ཆོས་སྲིད་གྱི་མཛད་འགན་དང་ཆུ་དམར་གདུམ་སྤྱོད་པའི་
 མཆུ་སྟེར་སོག་ཐོག་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་ཆེས་རྒྱུང་དམར་གྱི་འཆུབ་ཆའི་ནང་ནས་
 གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་གསན་བསམ་གྱི་འོད་སྤྲང་རིམ་པར་རྒྱས་ཏེ་བྱ་ལོ་
 ༡༧༥༧ ལོའི་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་སྟར་སྟོལ་བཞིན་གདན་ས་མེ་
 འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱིས་གཙོས་དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་ཆོགས་དབུས་སུ་
 དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་འཛོག་དང་། མཆན་གནས་ལེགས་བཞེས་
 གནང་། སྐབས་དེར་ཆུ་གཞུང་གིས་དམག་སྐར་དུ་རྒྱས་གར་ལ་མཁུན་འཕོད་
 གྱི་ཐོལ་བརྟུས་གཡོ་འབྲུལ་གཞན་ཞིག་གི་ཐབས་ལམ་བརྒྱད་ལ་གོང་ས་མཆོག་
 བཅན་ཁྲིད་བྱེད་ཅིས་བྱས་པར་རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་ཁྲི་ཕྱག་མང་པོས་ངོ་ཚྭ་ལ་
 སྐད་འཕོད་གྱིས་བྱས་རྗེས་ལ་བཞེན་ཆུ་དམར་གྱི་རེ་རན་དེ་ལམ་པར་བརྒྱབ་པ་
 རེད། བྱ་ལོ་ ༡༧༥༧ ལོའི་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༠ མི་མང་སྟེར་ལངས་བྱས་
 པར་རྒྱ་དམག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཡོད་ཆད་བཀོལ་ཏེ་རོ་ཡི་རི་བོ་དང་། ཁྲག་གི་
 རྒྱ་མཚོ་བསྐྱལ་ཏེ་བོད་ས་ཡོངས་རྫོགས་བཅན་བརྒྱུད་བྱས་པའི་ཆེས་ཡང་བའི་
 ལོ་རྒྱུས་དེ་བྱུང་ཞིང་། བྱ་ཟླ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་ (ལྷ་སྐྱ་ཆོ་དབང་དོན་རྗེ་
 ལགས་ཀྱི་བྲིམ་རྒྱུད་ལོ་རྒྱུས་ནང་བོད་ཆེས་ ༥ བཀོད་འདུག་) རྒྱ་དམག་
 གིས་ལྷ་ས་གྲོང་ཁྲིམ་དང་། རྩ་རྒྱུང་མོ་བྱང་གཉིས་ལ་མེ་སྲོགས་ཀྱི་ཆད་ཐིག་
 རྒྱངས་ཏེ་གཏོར་རྒྱའི་བྲ་སྐྱིག་བྱས་པ་དང་། བྱ་ཏོའི་ཕྱག་ཆོད་ ༩ ཅམ་དུ་
 མེ་སྲོགས་ཐངས་གཉིས་ཅམ་བརྒྱབ་པའི་སྐད་དོས་སུ་སོས་པ། མོ་བྱང་གི་ཉེ་
 འབྲམ་དུ་མེ་སྲོགས་ཀྱི་མདེལ་བུ་ལྷུང་བ་སོགས་རྒྱ་མིས་ཚུར་ཚོལ་གྱི་བྱེད་རན་
 དོས་སུ་འགོ་བཅུམས་པ་སོགས་དཀར་མིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་རྫོག་ཏུ་མེད་

ཅིང་། དེ་ཡང་སྒོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས། རེ་འགའ་ཆོས་རྒྱལ།
 རེ་འགའ་བདུད་རྒྱལ། ཞེ་གསུངས་དོན་ལྟར་ནག་ཕྱོགས་བདུད་མྱེའི་འཁོར་ལོའི་
 རེས་སུ་བབ་པར་བརྟེན་འཕྲལ་ཕྱགས་ཀྱི་དགོས་དོན་ཅུ་བར་བཟུང་ཞིང་། བརྟེན་
 དང་འགྲོ་བའི་ཕན་བདེ་ཁོ་ནར་ཕྱགས་བཅུ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་བར་དགོངས་ཏེ་ཞབས་
 ཟུང་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོའི་རེ་ཁ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱུར་འགོ་
 བཅུམས་ཤིང་། ཏུས་ཡུན་འདི་དག་རིང་སྤི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་ཐད་
 ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཡོད་ནའང་། ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལས་བྱུང་པའི་ཆུ་མར་སྤྱིག་འཇུགས་
 ཀྱིས་མཚོན་པའི་རྒྱལ་གཅེས་དང་ཆུངས་པ་མང་པོས་ལྷ་ས་དང་ཕེབས་ལམ་གང་
 ཐད་ནས་སྤྱི་ཕྱིའི་སྤྱང་སྤྱོད་ཐད་ཆ་གས་ཆུངས་ཡོད་པས། ལྷ་ལྷན་ནས་བཅན་
 སྤོལ་ལ་ཆིབས་ཞབས་བསྐྱར་བའི་ཉིན་དགའི་རྗེས་སུ་གཡུལ་རྒྱལ་ལྷན་ཅེ་རྫོང་
 དུ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་བསྐྱར་འཇུགས་གནང་ཡོད་པའི་ཁར། ཡགོང་ས་མཆོག་
 གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་གཞུང་དང་བཅས་ཏེ་རྒྱ་གར་དུ་མཉམ་སྤོལ་གནང་བྱུང་པ་
 བྱུང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་ཏི་སུ་ཕུར་ཞེས་པར་ཞབས་སོར་བཞོད་མ་ཐག་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 གསར་འགོད་ལྷན་ཆོགས་སར་ཆེས་རྫོགས་ཀྱི་པོད་རྒྱུའི་གནས་བབ་དང་། བར་
 ལམ་རྒྱ་གཞུང་ལ་གང་བྱུང་ཅི་བྱུང་གིས་འགྲིག་མཐུན་ཡོང་བའས་དང་། ལྷག་
 ཁུར་བཟོད་སྒྲིམ་གྱིས་འབྲེལ་མཐུན་གནང་ཡང་རྒྱ་དམར་ཕྱོགས་ནས་གོ་ཤེས་
 བསམ་ཤེས་གྱིས་ཉན་རྒྱ་པར་ཞོག ད་དུང་བྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་གྱིས་པོད་
 ས་ཡོངས་རྫོགས་བཅན་བཟུང་བྱས་ཚུལ་དང་། ལཱ་བཅན་ཤེད་གྱི་འོག་ནས་
 བཞག་པའི་གྲོས་མཐུན་དོན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་དེ་རྒྱ་ནག་ཁོ་པ་ཆོའི་རོས་ནས་
 བཅུ་མེད་དོག་རོལ་བཏང་བ་ཞིག་ཡིན་པར་རོས་འཛིན་གྱིས་ང་ཆོའི་ཕྱོགས་ནས་
 ཀྱང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐབས་མེད་ཅེས་ཡོངས་བྱུང་གསལ་བསྐྱགས་བསྐྱངས། རྒྱ་
 གར་གཞུང་མང་གཉིས་གྱིས་ཕེབས་བསུ་སྤྱི་ལེན་གཟབ་རྒྱས་ངང་གི་ལི་གྲུ་རིར་

ལའབས་སོར་འཁོད་སྐབས་ཀ་དོར་སྤང་གསུམ་ཁུལ་གྱི་དཔོན་རིགས་ཆེ་རྒྱ་
 ནམས་དང་། སེར་སྒྱུ་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་མངལ་ཁ་གནང་། (དེའི་
 སྟོན་ཅམ་དུ་ཀྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་པོད་མི་ཆོ་ཀྱ་གར་དུ་བསྟན་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་
 སྤེལ་སྟོན་ལྟར་ལག་འཁྱེར་སོགས་ཀྱང་ཕྱིར་བསྐྱུ་བྱས་ཡོད་ནའང་། ཡགོང་
 ས་མཆོག་ལའབས་སོར་བཁོད་པ་ནས་རང་སོར་བཞག) ཀྱ་གར་གཞུང་གིས་
 པོད་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབུ་ཁྱིད་ངོས་ལེན་ཐོག་སྐུ་སྤྱང་དམག་མི་སོགས་ཆེད་འཇུགས་
 གནང་། ཕྱི་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༥ ཉིན་སྟོད་འཛིན་ནེད་རུ་དང་མངལ་འཕྲད་
 གནང་སྟེ་སྤར་བཞིན་པོད་ཀྱི་གནས་བབ་ཇི་བཞིན་ཞུས་པར་སྟོད་སྟོན་མཆོག་གིས་
 གནད་དོན་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྦྱེད་ཀྱི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་པར་མ་ཟད། སྟོད་
 ཀྱི་མཛད་ཚུགས་དང་མཐུན་འགྱུར་ཇི་དགེའི་སྟོར་ལ་བཀའ་བྱོས་ཞིབ་ཚོལ་
 གནང་བར་སྐུ་སྟོར་གྱི་རྒྱ་ཐོན་སྟོས་ཅི། སྐུ་བཅར་བཅན་ཕྱོལ་པོད་མི་ཡོངས་
 ཀྱི་བདེ་སྐྱེལ་དང་མཐུན་འགྱུར་བཅས་ཞལ་བཞེས་བཀའ་དྲིན་ཡང་ཐོབ། ཟླ་དེའི་
 ཆེས་ ༡༠ ལ་མ་སུ་རིར་ལའབས་སོར་འཁོད། ཆེས་ ༡༩ ཉིན་སྟོད་སྟོན་ནེད་
 རུ་མཆོག་ལ་ཐེངས་གསུམ་པའི་མངལ་འཕྲད་གནང་སྟེ་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་
 ཐུགས་ཀྱི་རེ་དགོངས་མཐའ་དག་ཞལ་བཞེས་གནང་། ཡགོང་ས་མཆོག་ཀྱ་གར་
 དུ་ལའབས་སོར་འཁོད་པའི་ལོ་དེའི་ཟླ་ ༡༡ ཆེས་ ༥ ཉིན་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༦༠ དང་། ༡༩༦༡ ལོ་སོ་སོར་ཀྱ་དམར་གཞུང་གིས་པོད་ས་ཡོངས་
 རྫོགས་བཅན་འཇུལ་དབང་སྐུར་བྱས་ཚུལ་སོགས་ཀྱལ་སྟེའི་ཐོག་ཡོངས་ཁུལ་
 གསལ་བསྐྱགས་གནང་བ་ནས་འཛམ་གླིང་ནང་པོད་ཅེས་པ་དེ་སྤར་གོ་ཐོས་བྱུང་
 བ་དང་མ་བྱུང་བ་ཆང་མས་དོ་སྤང་ཆེན་པོའི་གནས་སུ་གྱུར། དེར་བརྟེན་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༥༩ དང་། ༡༩༦༡༡༩༦༥ ལོ་སོ་སོར་འཛམ་གླིང་མཉམ་སྦྱེལ་ཀྱལ་
 ཆོགས་ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་པོད་ལ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དགོས་ལུགས་ཀྱི་གོས་

ཚོད་རིམ་པར་བཞག ཟུ་ལོ་ ༡༧༦༠ ལོར་བཅན་ཕྱོད་གཞུང་ནི་མ་ཅལ་མངའ་
 སྤེའི་ཀང་ར་རྫོང་ཁོངས་རྩ་རམ་ས་ལར་གནས་སྡོག་ནང་། ལོ་དེའི་ཟླ་ ༧ ཚེས་
 ༡ ཉིན་གནས་མཚོག་དོར་གདན་དུ་ཆོལ་གསུམ་ཚོས་བརྒྱད་དང་བཅས་པའི་
 བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་འོས་འདམས་བསྐོས་གཞག་གི་ལམ་ལུགས་གསར་གཏོད་
 དང་། བོད་གངས་ཅན་རྫོངས་སུ་སྤྲོ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་དང་
 དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ་དུས་ད་ལྟའི་བར་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བརྒྱ་གསུམ་འགྲོ་ཐུས་ཡིན་ལ། འཛམ་གླིང་གི་སྤྱི་སྲོལ་དང་
 མཐུན་པའི་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་བཙུགས་པའི་དུས་ཡུན་འདིའི་རིང་ལ་སྤར་
 སྲོལ་པ་གཞིས་བུ་འཛིན་གྱི་ལེའུ་དེ་ཡོངས་སུ་སྒྲོ་བརྒྱབ་ཟིན་པར་མ་ཟད།
 དམངས་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་འགྲོས་ཀྱང་ད་ཅང་སྤར་པོ་བྱུང་ཡོད། བཀའ་
 རྒྱུ་རྩམས་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་ཚབ་སྤྱི་འཐུས་རྩམས་ཀྱིས་འོས་འདམས་བྱེད་
 ཐུས་ཁར། ཟུ་ལོ་ ༡༠༠༠ ལོ་ནས་མགོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་དགོངས་
 བཞིན་བཀའ་རྒྱུ་ཁྱི་པ་རང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡན་གྱི་མང་ཚོགས་ནས་ཐད་ཀར་
 དག་འདམས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ལག་བསྟར་གནང་། དུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་
 དུ་མགོན་པོ་གང་གི་བྱ་གསུམ་རྗེའི་ནི་འོད་དང་རྒྱ་གར་གཞུང་མང་བཅས་ཀྱི་བཀའ་
 ཅིན་ཉག་གཅིག་ལ་བརྟེན་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་
 སོགས་མི་ཉམས་བརྒྱད་འཛིན་ཐུབ་སྟེད་བོད་རིགས་སློབ་གྲྭ་རྒྱར་འཛུགས་ཀྱིས་
 ད་ལྟ་རྒྱ་གར་དབུས་བོད་སློབ་འཛིན་སློབ་ཚོགས་པའི་འོག་གཏན་ཉིན་སློབ་གྲྭ་
 དང་། ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་འཛིན་སློབ་འོག་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་བྱ་
 བྱིས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱབ་ཁོངས་སློབ་གྲྭ་ཁག་བཅས་ཁྱོད་བསྐྱམས་སློབ་གྲྭ་ ༡༥ ཡོད་
 ཅིང་། དེ་དག་གི་ནང་སློབ་སློབ་བྱེད་བཞིན་པའི་སློབ་སྤྱུག་གངས་སུམ་ཁྱི་ལྷག་
 ཡོད། སློབ་གྲྭ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་ཚན་ནི་གཅིག་ཡུར་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་བོད་

གྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རྒྱལ་རབས་ཚོས་འབྱུང་། རྒྱང་ཚོས་རིགས་ལམ། ལུགས་
 གྱི་བརྟན་བཅོས་སོགས་ཡ་རབས་དམ་པའི་སློབ་གསུང་སྟོར། གཞན་ཡང་དབྱིན་
 ཡིག་ནང་སྐད་ཡིག་དང་། ལོ་རྒྱུས། ས་རྒྱུས་དང་ས་ཁམས། སྤྱི་ཚོགས་ཚན་
 རིག་དང་ཆབ་སྲིད་ཚན་རིག་སོགས། དངོས་ཁམས་རིག་པ་དང་སྐྱེ་དངོས་རིག་
 པ། ཡང་ཅིས་སོགས་འཛམ་གླིང་སྤྱི་མཐུངས་གྱི་སློབ་ཚན་ཁག་གི་ཐོག་སློབ་
 སློང་སློད་མུས་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ལོ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ བར་གོང་
 གསལ་སློབ་གྲ་དེ་དག་ནས་རིམ་པས་འཛིན་རིམ་བརྒྱ་གཉིས་ཐོན་པ་ཆིག་བྲི་ཙམ་
 བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནས་གཞུང་གི་མཐུན་སྦྲེལ་ཁོ་ནའི་འོག་རགས་ཅིས་བྱས་
 ན་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲ་ (ཁྲིམས་དང་། ས་ཁམས་རིགས་པ་སོགས་) ཡིམ་
 ཡི་ཐོན་པ་གྲངས་ ༡༩༥ ཟླ་ཡི་ཐོན་པ་གྲངས་ ༥༡༦ ཟླ་གོ་མ་ཐོན་པ་གྲངས་
 ༡༩༧ དེ་བཞིན་ཀམ་ཕུ་ཏར་སོགས་ལས་རིགས་འབྲེ་མིན་གྱི་སློབ་ཐོན་གྲངས་
 ༡༩༩ བྱུང་འདུག གཞན་ཡང་ལྷ་བྲིས་སོགས་ལག་ཤེས་རིགས་ཐོན་པ་གྲངས་
 ༡༧༩ བཅས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ བར་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲ་
 ཐོན་པ་ཁྲོན་བརྩོམས་སློབ་ཐུག་གྲངས་ ༡༩༩༩ བྱུང་ཡོད། དེ་བཞིན་ཅར་
 ར་མཐོ་རིམ་གཙུག་ལག་སློབ་གཉེར་ཁང་ཆེན་མོ་ནས་སློབ་མ་མཐར་ཐུན་པ་
 ཆིག་ལྔ་ཡས་མས་བྱུང་ཡོད། ཡོད་གཞུང་སྤྱི་ཚོས་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲ་ནས་
 ཐོན་པ་སྤྱི་ཚོས་ཐོན་པ་གྲངས་ ༡༩༩ དང་། ཅིས་པ་གྲངས་ ༩༩ བཅས་ཁྲོན་བརྩོམས་
 སློབ་ཐུག་གྲངས་ ༡༩༥ ཐོན་ཡོད། ས་རྒྱ་མཐོ་རིམ་རིག་སློབ་དང་། མོར་
 སྤྱིང་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲ་ གཞན་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་གསལ་རིག་སློབ་གྲ་བཅས་རིམ་བཞིན་
 གསར་འཛུགས་གནང་སྟེ། ད་ཆ་སྐབས་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་བཅས་སློབ་
 མཐར་ཐུན་ཡོད་པ་རེད། ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུ་དང་། དགུ་བརྒྱའི་ནང་པོད་གྱི་
 ས་ཁྲུལ་གང་ས་ནས་སློབ་གཉེར་བ་མང་དུ་འབྱོར་བར་བརྟན་ལོ་བརྒྱ་བརྟན་མན་

ཆད་བུ་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་དྲུག་ཏོར་ལུས་དང་། དེ་བཞིན་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་ཡན་
 ཆད་ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སློབ་སྦྱང་ (གསོག་སྤྱད་སློབ་གྲྭ) དུ་སྦྱིན་ཅང་གི་
 ལྷན་ཡིག་ལག་ཤེས་སོགས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་སྦྱོད་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ཐོག་མར་
 བོད་ནས་སླེབས་མ་ཐག་དྲུ་འབྲུག་གི་ཉེ་འགམ་སྒྲག་ས་ཞེས་པར་ལོ་གཉིས་ལྷག་
 ཅམ་རིང་ཆོས་སྤྱད་ཁག་འགོ་རྒྱལ་ས། དེ་ནས་རིམ་པས་རྒྱ་གར་སློབ་ལྟེ་གར་
 ལུ་གར་སར་སློས་ཏེ་གཞི་རྒྱ་རྩ་ཆེར་སྦྱིན། གྱུ་ལོ་ ༡༩༥༠ ནས་བཟུང་བོད་
 ནས་སློབ་གཉེར་བ་ཕོན་ཆེ་གསར་དུ་འཕྱོར་བཞིན་ཡོད་པར་རང་གཞུང་ནས་དགེ་
 འདུན་རེ་ལ་འཛོལ་སློན་ཉིན་སྟོར་ ༥༥ རེ་གནང་ལུས་ཡིན། ད་ལྟ་ས་དགེ་བཀའ་
 རྒྱུ་ལོན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྤྱད་གར་ས་ ༣༠༠ དེ་དག་གི་ནང་གྲྭ་བཅུན་
 སློབ་གཉེར་བ་གར་ས་ ༣༠༠༠༠ ཅམ་ཡོད་པ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་གསར་བཅུགས་
 ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཕལ་ཆེ་བ་ཉི་ལྔ་དང་རྒྱ་གཞུང་གིས་གཏོར་ཚོལ་བཏང་བྱིན་པའི་
 དགོན་པ་དེ་དག་གི་ཆབ་ལྷ་བུ་ཡིན་པས་བཀའ་རྒྱུ་བཀའ་ཅིའི་ཆ་ནས་སློབ་གཉེར་
 ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་རྒྱན་བཞིན་མི་ཉམས་རྒྱུ་འཛིན་དང་། ཉམས་པ་སྤྱད་གསོའི་
 སློབ་གཉེར་བྱེད་ལུས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱ་གར་དུ་སླེབས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཆོས་
 བརྒྱད་སོ་སོའི་ནང་ནས་སློབ་ཐོན་བྱིན་པ་ཡོངས་སུ་བསྟོམས་ན་ཕལ་ཆེར་སུམ་
 སྟོང་ཅམ་བྱུང་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་མདོ་སྒྲགས་གཉིས་ཀ་མཐར་སྦྱིན་པ་བརྒྱ་
 ཆ་སུམ་རྒྱ་ཡས་མས་སུ་ངེས་པར་སྟམ། དེ་བཞིན་གྱུ་ལོ་ ༡༩༥༩ དང་།
 ༡༩༦༠།༡༩༦༡ ལོ་བཅས་ལ་རིམ་བཞིན་སྟོད་ཀྱི་སྦྱོགས་དང་། བོད་དང་ས་
 འབྲེལ་ཁག་ནས་དུད་ཁྱིམ་མང་པོ་འཕྱོར། ཐོག་མར་ལམ་བཟོ་ཁག་དྲུ་ཞུགས་
 པ་དང་། དེ་ནས་རྒྱ་གར་སློབ་སྦྱོང་གིས་གཙོས་པའི་ས་གནས་གང་སར་གཞིས་
 ཆགས་སུ་བཏང་སྟེ་འཛོལ་བའི་མཐུན་རྐྱེན་ཐད་རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་ས་ཞིང་དང་།
 སྟོད་ཁང་བཅས་ཀྱི་རོགས་རམ་ཞུས་དོན་བཞིན་གནང་སོན་བྱུང་། ད་ལྟ་རྒྱ་བལ་

འབྲུག་གསུམ་ན་གཞིས་སྤར་ཁག་དུ་གཞིས་འགོ་དང་། བདེ་དོན་ ༥༩ ཡོད།
 ཐོག་མར་དོར་སྒྲིང་དང་། ༧ལ་རྟོར་གཉིས་སུ་ལག་ཤེས་བཟོ་བྲ་གཉིས་གསར་
 འཛུགས་གནང་བ་ནས་རིམ་པས་བཟོ་ཆོང་སྡེ་ཆེན་ ༡༡ ཅམ་བྱུང་ཡོད། ཡང་
 གཞིས་ཆགས་སུ་སྒྲིད་འདོད་མེད་པ་དང་། ས་རྒྱ་མི་འཕྲོད་པའི་རིགས་ལ་ས་
 བབ་དང་མཐུན་པའི་སུད་ཆོང་སོགས་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་འཆོ་རྟེན་འཆོལ་
 བསྐྱབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བསྟུལ། བྱེ་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་མ་འོངས་པོད་ཀྱི་ཅ་བྲིམས་
 ཟེན་བྲིས་གསལ་བསྐྱགས་དང་འབྲེལ་དེ་སྤེལ་གཞུང་ཞབས་ལམ་སྟོལ་རྒྱུ་དང་པ་
 རྣམས་བྱིར་བསྐྱེ་མཛད་དེ་དམངས་གཙོའི་སྤྱི་གསོལ་དང་མཐུན་པའི་གཞུང་
 ཞབས་འདེམས་བསྐྱོའི་ལམ་སྟོལ་གསར་པ་གཏན་འབེབས་གནང་། ལོ་དེའི་ཟླ་
 ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་བཞུགས་སྤར་རྩ་སར་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོའི་བསྟན་པའི་དོག་
 དུ་གྱུར་པའི་བླ་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་བླ་སྤྱུལ་དགེ་བཤེས། མཁན་
 པོ་དང་མཁན་ཟུར་བཅས་དགོན་སྡེ་ཆེ་འབྲིང་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་དབུ་འཛིན་ཡོད་
 ཚད་ལྡན་འཛོམས་གནང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་པས་འགྲོ་
 བའི་དོན་དུ་དར་སྤེལ་བྱེད་པའི་བཀའ་འགྲོས་ཟབ་མོ་ཞིབ་རྟོག་གནང་བཞི་པོད་
 ཀྱི་སྤྱིད་པ་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་ཐེངས་དང་པོ་ཞིག་དུ་མངོན། དེས་པོད་གཞིས་
 བྲེས་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོ་དང་། ལུང་ཆེན་སོ་སོ་བཅས་ཀྱི་བར་
 ལ་མཛོལ་བཅེའི་མདུད་པ་དམ་དུ་བཏང་བའི་མངོན་དགས་ཀྱང་ཤིན་དུ་གསལ་
 ཞེས་ཀྱན་གྱིས་སྒྲིང་། ས་གནས་གཞུང་མང་གི་ལས་དོན་ཆེ་ཕྱ་ཀྱན་འཇུས་གཙང་
 ནོ་མཉམ་ཡོང་བྱིར་བྱེ་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོ་ནས་གཞིས་སྤར་ཆེ་ཁག་དུ་མང་ཆོགས་
 རང་གིས་ཐད་ཀར་ལས་དོན་གཟིགས་ཞིབ་གནང་མི་འོས་འདེམས་ཀྱི་ལམ་སྟོལ་
 གསར་འཛུགས་གནང་། ༡༩༥༠ ལོ་ནས་བཅན་བྱོལ་པོད་གཞུང་གི་ལོ་འཁོར་
 ལས་བསྟོམས་ཆོགས་ཆེན་འཆོག་རྒྱ་གསར་དུ་བཅུགས། བྱེ་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོ་

ནས་རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་བཙན་བྱོལ་བོད་མི་
 ཚང་མས་རྒྱལ་དོན་མ་དངུལ་འབུལ་རྒྱ་དང་། བོད་མི་གནས་སྡོད་ས་གནས་
 ཚང་མར་རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་ཚོགས་ཆུང་གསར་འཛུགས་
 གནང་། ༡༩༥༥ ལོ་ནས་བོད་གཞུང་གི་ལོ་རེའི་འཆར་དངུལ་བཏང་འཛིན་
 དེ་སྡོན་ཅིས་འཆར་འབུལ་དང་། ཞིབ་འཇུག་བཀའ་འཁྲོལ་བཙས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་
 གསར་དུ་བཙུགས། ཟུ་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོ་ནས་དེང་གི་བར་དུ་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་
 ཁབ་འདྲམིན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་སོགས་
 ནས་གདན་འཛོད་ཞུས་དོན་བཞིན་ཆེས་མཐོའི་དབུ་ཁྲིད་དང་། གནད་ཡོད་མི་
 ལྷན་མཇུག་འཕྲད་དང་། གལ་ཆེའི་ཚོགས་འདུའི་སྤངས་ཆ་ཁག་དུ་མར་ཆོས་
 སྤེང་གི་བཀའ་སློབ་བསྟུལ་བ། རིན་བྲལ་གྱི་བཀའ་སློབ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཚོགས་སྡེ་འདྲམིན། སྤྱི་འཛུགས་དང་མི་སྣེར་བཙས་ནས་
 བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་སྤྱི་འཛུགས་བཙུགས་པ་དང་། བོད་དོན་ཐོག་གྱུས་ཚད་
 བཞག་པ་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་བརྗོད་པར་དཀའ་ཞིང་། ད་དུང་གཞན་པམ་སྟེང་
 རེ་དང་། ཀྱན་བྱུང་བུམས་སེམས་ལས་བརྩམས་པའི་བཀའ་སློབ་ལམ་སྟོན་གནང་
 བ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་གང་ས་ནས་འཛམ་གླིང་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་ཀྱིས་
 མཚོན་པའི་མཛད་རྗེས་འདྲམིན་ལ་གཞིགས་པའི་གཟེངས་རྟགས་ཕུལ་བའི་གྲངས་
 ཀ་སོགས་སུ་ཞིག་གིས་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ཡང་། དེ་དང་སྤྱོད་མ་ཚུངས་ས་དགེ་
 བཀའ་རྙིང་བོན་དང་བཙས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་གི་བཞེད་དགོངས་སོ་སོར་ཐུགས་
 ཞིབ་གསན་བསམ་གནང་སྟེ་ཆོས་ལུགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་
 ལ་སོགས་པར་དབང་ལུང་མན་ངག་གི་བདུད་ཅི་ཆར་དུ་བསྟེལ་བ། དགེ་འདུན་
 པ་ཁྱི་ཕྱག་མང་པོར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བསྟུལ་བ། དཔལ་
 དུ་གྱི་འཁོར་ལོའི་དབང་ཆེན་གཅིག་ཕུ་ད་ལྟ་བར་དུ་གྲངས་ཉེར་དུག་ཅམ་

གསུངས་ཟེན་པ་དང་། ཉ་དྲུང་གསུང་རྒྱ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་དང་གསུང་འཆར་
 སོགས་གྱིས་མཚོན་དང་ལྡན་ས་ཡ་མང་པོའི་རྒྱུད་ལ་ནམ་དགུར་དགེ་བའི་བག་
 ཆགས་སྤྱགས་ཆེར་འཛོག་བཞེན་ཡོད་པ་ནི་ཐུན་མོང་གི་སྤྱང་ངོར་གསལ་
 ཞིང་། ཐུན་མིན་གྱི་ངོ་ལ་རིགས་ངེས་སྟོན་ལྡན་ནམས་ཀྱི་སྤྱིབ་གཉིས་བག་ཆགས་
 དང་བཅས་པ་བྱང་སྟེ་མངོན་མཐོ་དང་། ཇེས་ལེགས་ཀྱི་གདན་བདེར་བཀོད་
 པའི་གངས་ཀ་ནི་སྤྱི་ཡིས་བརྗོད་བྱུང་། མདོ་སྤྱགས་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་གཞུང་བཤད་
 བཀའ་ཁྲིད་དང་། ཆོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་ཐུན་མིན་བཞེད་སྟོལ་ལས་འཕྲོས་པའི་
 ལྟ་བའི་མདོ་གནད་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་སྐྱེའི་ང་རོ་ལན་གཅིག་ཙམ་མིན་པར་
 ཡང་ཡང་བསྒྲགས་པས་མཁས་པའི་དབང་པོར་ཀུན་གྱིས་བཀུར་བའི་བྱ་མཚོག་
 ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྤྱི་པོ་ས་ལ་པབ་སྟེ་གང་གི་ཟབ་གསལ་གསུང་གི་བདུད་ཅི་སྤྱི་
 པོའི་གཙུག་ཏུ་མི་ལེན་མཁན་གེས་རྒྱུད་དམ་སྤྱིས་བརྒྱམས་པ་རེ་བྱང་མགོད་གས་
 སུ་ཞིག་ཡོད། ནང་པའི་བླ་ཆེན་ཁག་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཡེ་ཤུའི་བླ་ཆེན་པོ་བ་སོགས་
 བླ་ཆེན་མང་པོར་ཀུས་བཅིས་བྱགས་འཕྲད་དང་། ཆོས་ལུགས་པན་ཚུན་དབར་
 མཇུང་བཅེའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཐོག་ལེགས་ཆ་དང་། ཉམས་སྤྱོད་གི་གོ་དོགས་
 སྟེལ་རེས་གནང་རྒྱའི་བྱགས་རེ་རྒྱན་དུ་གནང་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ལོ་
 ནས་རེ་ཞིག་བོད་རྒྱའི་འབྲེལ་ལམ་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་ནམ་པ་རུང་ཟད་མངོན་
 པའི་གོ་སྐབས་དམ་བཟུང་གནང་སྟེ་སྤྱི་ཚབ་ཚོགས་པ་བོད་དུ་ ༡༩༣༩ ལོར་
 ཐེངས་དང་པོ་དང་། ༡༩༤༠ ལོར་ཐེངས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ། ༡༩༤༥
 ལོར་ཐེངས་བཞི་པ་བཅས་ཆེད་རྫོང་གནང་། བོད་རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཙམ་དུ་
 མ་ཟད། འཇམ་སྤིང་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེར་གཅིག་ལྟར་གྱི་མཇུང་
 བཅེ་དང་། བདེ་སྤྱག་མཉམ་འབྲེར་གྱི་སྤྱོགས་སུ་འཕོ་འཕྱར་འགོ་བཞེན་པར་
 བརྟན་པན་ཚུན་བར་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོར་གྱི་འཐབ་ཅོད་དང་། རྩོག་སྤྱོད་མཐའ་

དག་གཙང་སེལ་ཡོང་ཐབས་བཅས་ལ་དགོངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ནི་
 པའི་དོན་ཚན་ལྟ་ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྒྲགས་གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་
 ས་རན་སིའི་སི་ཏྲས་སི་ལྷག་གི་གྲོས་འཆར་འདོན་གནང་མཛད། ༡༩༩༡ ལོར་
 མ་འོངས་བོད་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་འཆར་ཟིན་དང་། བཙན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 གསར་བཙོ་གཏན་འབེབས་གནང་། ད་དུང་དེར་གི་རིག་གསར་ཚན་རིག་གི་རྫས་
 དངོས་ཅིས་གསུམ་གྱི་ཞིབ་པ་ལྟེན་དོན་ཁག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་ཡང་ཡང་གནང་
 རྟེ་བོད་ཀྱི་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་གསུངས་པའི་སེམས་དང་། ཤེས་པའི་
 རྣམ་གཞག་གིས་མཚོན་པའི་གནད་དོན་ཆེས་ཕྲ་བ་རྣམས་མཐུན་ཚུལ་ཡོད་མེད་
 དང་། ལེགས་ཆ་སྤེལ་རེས་གྱི་ལས་དོན་ཕྱག་བསྟར་གནང་བཞིན་པ་བཅས་ནི་
 མ་འོངས་འཛམ་གླིང་ནང་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ནས་གསུངས་པའི་གཟུགས་
 ཤེས་ལྟན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅས་ཀྱི་ཞིབ་པ་ལྟེན་ཤེས་བྱ་རྣམས་དང་། ཚན་རིག་གི་
 བྱེད་སྒྲོལ་དེ་དག་མཁོ་གལ་ཤིན་དུ་ཆེ་བར་གཟུགས་བཞིན་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་
 བཞིན་བཙན་ཁྲོལ་གཞུང་དེ་ཡར་རྒྱས་གྱི་རོ་བོར་འཕེལ་ཆད་དེ་ཅང་མཁྱོགས་
 ཤིང་། ད་ལྟེ་ཁྲིམས་བཙོ་ལྟན་ཁང་དང་། ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ལྟན་ཁང་།
 འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་བཅས་དམངས་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་གྱིས་གྲབ་ཡོད་
 ཅིང་། དབུས་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཞིབ་ཁང་གི་འོག་དུ་བོད་མིའི་གཞིས་སྤར་
 རྣམས་ལྟོ་སྤྱོད་དང་། བྱང་ཤར་། ལྷོ་བྱང་བཅས་ས་ཁུལ་གསུམ་དུ་སྤྱེ་ནས་
 ཁྲིམས་དཔོན་རེ་བསྐོ་བསྟེན་བཞུགས་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་འཐུས་གྲོས་ཚོགས་འོག་
 དུ་ས་གནས་གྲོས་ཚོགས་དང་། ས་གནས་རང་དབང་བདེན་པའི་ལས་འགུལ་
 ཚོགས་ཆུང་ཁག་ཡོད། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་གསུམ་ནི། ཅིས་ཞིབ་
 དང་། གཞུང་ཞབས་འདེམས་བསྐོ་ལྟན་ཁང་། འོས་བསྐྱེད་ལྟན་ཁང་བཅས་ཡིན།
 འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་སྤངས་འཛིན་འོག་སྐོན་ཆེན་ལས་ཁུངས་བདུན་ཡོད།

ཚེས་དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་དགོན་སྡེ་ཡོད་ཚད་དང་། མོར་བུ་སྤྱིང་ཁ།
 རྩར་ཁ་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ ཅི་མི་ཤོད་ཁང་། ཤོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་བཅས་
 ཡོད། ནང་སྤྱད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཞིས་ཆགས་ཁག་ལྔ་བརྒྱ་དང་བཞི་ཡོད།
 བདེ་སྤྱད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྡེ་ལེན་ཁང་འབྲེལ་མཐུད་ལས་ཁང་དང་།
 བདེ་སྤྱད་ཉམས་ཞིབ། བདེ་སྤྱད་ཡན་ལག་ལས་ཁུངས་བཅས་ཡོད། བེས་རིག་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སློབ་གྲྭ་ཁག་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་བདུན་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཟོ་ལས་སྡེ་ཆུང་ཁག་ཉི་ལྔ་ཅུ་གཅིག་ འཕྲོད་བསྐྱེན་
 ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཤོད་གཞུང་སྒྲན་ཅིས་ཁང་དང་། དེའི་ཡན་ལག་བཞི་
 བརྒྱ་ཞེ་ལྔ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་ལུགས་བདེ་ལེགས་སྒྲན་ཁང་དང་། འཕྲོད་བསྐྱེན་
 སྡེ་ཁག་དྲུག་ཅུ་རེ་དྲུག་ སྤྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་སྤྱི་ཚུལ་ཁག་དྲུ་ཡོད་
 པའི་དོན་གཙོད་ལས་ཁང་ཁག་བརྒྱ་གསུམ་གསུམ་འཇུགས་གནང་ཡོད། འཆར་
 འགོད་ལས་ཁུངས་དང་། ཤོད་གཞུང་ཀླུ་པར་སྡེ་ཆུང་སོགས་དབུས་མ་ལག་
 དང་བཅས་པའི་སྡེ་ཆུང་གསུམ་འཇུགས་ཀྱིས་བཅན་ཤོལ་སྒྲིག་འཇུགས་འདི་
 ཆགས་ཚུད་ཡར་ཀླས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་མེད་པར་སྤྱོད་བཞིན་ཡོད། གཞན་
 ཡང་དམངས་གཙོའི་ངོ་ཤོད་ངོས་སུ་མཆོན་པར་བྱེད་པའི་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་
 པའི་ཆོགས་པ་ཤོད་ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཆོགས་དང་། བུད་མེད་ལྷན་ཆོགས་སོགས་
 གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་ཅ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཆོགས་པ་དགུ་རིམ་པར་ཚུགས། ཤོད་
 ཀྱི་གཞིན་རྒྱ་ལྷན་ཆོགས་དང་། བུད་མེད་ལྷན་ཆོགས་གཉིས་ནི་ཆོལ་ཁ་དང་།
 ཚོས་ལུགས་ལུང་ཆུ། སེར་རྒྱ་ནན་གཞིན་སོགས་དབྱེ་འབྲེད་ཅ་བ་ནས་མེད་
 པའི་བཅན་ཤོལ་ནང་གི་སྒྲིག་འཇུགས་ཆེ་ཤོས་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། གཞིན་རྒྱ་ལྷན་
 ཆོགས་ལ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཡུལ་གྲུ་ཁག་དྲུ་ཡན་
 ལག་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཡོད། བུད་མེད་ལྷན་ཆོགས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡན་ལག་

ལྷ་བརྩ་ཙམ་ཡོད། དེ་བཞིན་རྒྱལ་ཡོངས་དམངས་གཙོ་ཚོགས་པ་དང་། འགྲོ་
 བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་སྡེ་གནས་ཁང་། དགྲ་བརྩ་གསུམ་
 བཙོན་འགྲོལ་ཚོགས་པ། ཚེལ་ཁ་གསུམ་དང་མངའ་རིས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་
 སོགས་ཚོགས་སྤྱིད་མང་དུ་བརྩལ་སྡོད། གཞན་ཡང་གསར་ཤོག་དང་། རྒྱང་
 འཕྲིན། དཔར་སྐྱོན་ཚོམ་སྤྱིག་སོགས་ལས་རིགས་འདྲ་མིན་འཛིན་པའི་སྒྲེར་བདག་
 རྩེ་ཚན་སོགས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་མཁོ་བའི་སྒྲེ་ཚན་ཆ་ཆང་ཕལ་ཆེར་ཆང་ཡོད་
 པ་འདི་དག་ནི་མགོན་པོ་གང་ཉིད་རྒྱ་གར་དུ་ཡུལ་སྤྱོད་པས་དེ་ལ་ནས་བཟུང་
 ད་བར་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་དུ་སྐྱེ་ངལ་ཁུད་བསད་ཀྱི་བཀའ་བྱིན་ཉག་གཅིག་
 ལས་བྱུང་བ་ག་ལྟག་གོ་མགོན་པོ་གང་གིས་ད་བར་ཚོས་དང་། སྤྱིད་གཉིས་
 ལས་བརྩམས་པའི་ལྷགས་ཚོམ་དེ་སྤྱད་པར་སྐྱོན་ཟིན་པ་དེ་བ་གཟུགས་བརྒྱ་ལྟ་
 ཙམ་ཡོད་པས། མ་འོངས་པར་འཇམ་སྒྲིང་ནང་ལྷགས་ཚོམ་གྱི་གྲངས་འཁོར་
 མང་ཤོས་དེ་ཆགས་རྒྱ་ཡིན་པ་ད་ལྟ་ནས་ཁ་ཚོན་གཙོད་བྱལ་པ་ཞིག་རེད། དེའི་
 སྤྱིར་ཡུལ་མཆོག་བརྩུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཇུག་རྒྱུ་རེ་རེ་བཞིན་གཤེས་འདོད་
 པ་དག་གིས་གང་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ཚོམ་ཁག་ལ་གཟིགས་ན། ལོ་རབས་རེ་རེའི་ནང་
 གི་འགྱུར་འགྲོས་དང་། འཕེལ་རྒྱས། དེ་བཞིན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱལ་ཡོངས་བཅས་
 གསལ་པོར་མཐོང་བྱལ་པས། མང་པོ་བརྗོད་པའི་ངལ་བ་མ་བྱས་སོ།།

མེས་པོས་བཞག་པའི་ཞབས་རྒྱུ་རེ་ན་གཏན་དུ་ངེས་པའི་དོ་རིང་རེ། ཡུལ་
 མཆོག་འདི་པའི་གསུང་ཆོག་རེ་ན་དུས་གསུམ་རྟོགས་པའི་མཆོན་བྱེད་རེ།
 གཞིས་བྱེས་པོད་མིའི་མགོ་ཐོག་རེ་ན་མི་ཐེག་ཁྱར་སྤྱིའི་ལས་འགན་རེ། སུ་
 ཡིས་ཤེས་ཤིང་སུ་ཡིས་བསྐྱབས་ནས་ནམ་ཞིག་སུ་ཡིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། ཞེས་
 བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།།

མ་འོངས་མདུན་བརྒྱད་ཀྱི་ཁ་ཕྱོགས་ནང་ཆོས་སྤྱད་

ཟུང་འབྲེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད།

༡༽ སྡོན་དུ་སྒྲེང་བའི་གནམ།

སྤྱིར་བཏང་ཕན་ལུ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སེས་འཕྲོན་སྤྱོད་གོམས་གང་ཅིའི་
ཐད་ནས་རྗེས་སུ་ལྷག་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པས། མ་འོངས་པོད་ཀྱི་བརྟན་སྤྱད་ལ་
གཅིག་དུ་ཕན་པའི་ཁ་ཕྱོགས་སྡོན་པའི་བསམ་སྒྲོའི་འཆར་སྡོད་དང་། ལུས་པ་གང་
ཡང་མེད་མོད། ཡིན་ན་ཡང་རང་ཉིད་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་ཆབ་འབངས་ཤིག་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་བསམ་ཚུལ་ཞུ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ལས་འགན་ཡོད་པར་བརྟེན་
གོ་སྐབས་འདི་ཙམ་བཞེན་པོར་བཟུང་ནས་བསམ་འཆར་བྱང་དུ་ཞིག་ཞུ་རྒྱུར།

པོད་ནི་ལོ་ངོ་བྱི་ཕྱག་མང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པ་དེར་
སྐབས་གནའ་རྗེས་རིག་པ་དང་། མི་གཤིས་རིག་པ་སོགས་ཀྱི་བརྒྱད་ལམ་ནས་
ར་སྡོད་བྱུང་ཡོད། ཙམ་པའི་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་སྡོད་འདིར་ནང་པའི་དམ་ཆོས་
རིན་པོ་ཆེ་མ་དར་གོང་ནས་པོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་དེ་པོན་ལྗེ་བླུང་གསུམ་གྱིས་
བརྒྱངས་ཞེས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཐམས་ཅད་ན་གིན་དུ་གསལ་བས། དེ་དུས་
ནས་ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་ལམ་པོན་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ནའང་མི་
ཆོག་པ་མེད་ལ་རིག་པས་ཀྱང་བརྒྱབ་ཐུབ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་པོན་ཆོས་ཀྱི་ངོ་པོ་
དེ་པོད་མེའི་སེམས་ཁམས་དང་ད་ཅང་མཐུན་ཞིང་། པོན་ཆོས་ཀྱི་སྤྱིད་སྡོད་
(མཆོད་སྦྱིན་དང་། གཤེན་ཆོས་སྡོར་གྲགས་ཆེ་) དེས་པོད་ཀྱི་ཁོར་ལུག་
སྤྱང་སྦྱོབ་གྱིས་མཆོན་པའི་སྤྱི་ཆོགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ལས་དོན་ལ་རམ་འདེགས་
གང་ཐུབ་བྱས་ཡོད་པར་སྙམ། ནང་ཆོས་དར་བ་ནས་པོད་སེལ་བྱར་མ་འཕྲོར་

པའི་བར་དང་། དེ་ནས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་སྐབས་ནས་རིམ་
 བཞིན་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་བར། དེ་ནས་ད་ལྟའི་བར་བཅས་སུ་སྐབས་རེ་དོན་དམ་
 ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་དང་། སྐབས་རེ་ལྟར་སྤང་ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ། སྐབས་
 རེ་ལུགས་སྲོལ་ཙམ་གྱི་ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་བརྟུན་ཡོད་པ་ཤེས་
 བྱིང་། ལྷུལ་མཆོག་བརྟུ་བཞི་པ་འདི་པའི་དུས་ནས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་
 ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་ཕྱག་བརྟུར་གནང་ཡོད་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་ཡིན། སྐབས་
 འདི་དག་གི་ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་གྱི་ཁྲུང་པར་གསལ་གསལ།

༡༥ ལྟར་གྱི་ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་གྱི་བྱུང་བ་དང་རྩ་བོ།

བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་ལ་རི་ལྷོར་བྱུང་བ་
 དང་། དེའི་རྩ་བོ་བཅས་ཀྱི་ཐད་ལ་བཞེད་ཚུལ་གང་མང་ཞིག་བྱུང་དང་འབྱུང་
 བཞིན་ཡོད། མང་ཆེ་བས་དུས་རབས་ ༡༩ པའི་ནང་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་
 འཕགས་པས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་མངའ་དབང་བརྒྱུར་བའི་དུས་དེ་ནས་བྱུང་
 ཞིང་། ཆོས་སྲིད་གཉིས་ལ་ཆུ་བྲང་གཅིག་གིས་མཉམ་དུ་དབང་བརྒྱུར་ཡོད་པས་
 ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་ཞེས་ཟེར། འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་ནམ་
 གསུམ་གྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བར་འདོད། སྐབས་དེའི་ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་གྱི་
 རྩ་བོ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོ་གང་ཟག་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་ཟེར། (ཡང་
 བཤད་ཚུལ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་པོ་སྲོང་བཙན་སྐམ་པའི་སྐབས་སངས་རྒྱལ་ཆོས་ལུགས་
 ཀྱི་ནང་དོན་ཁྲིམས་ཡིག་ཐོག་བཀོད་དེ་འབངས་ནམས་ཆོས་ཁྲིམས་སྤང་དགོས་
 པར་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཆབ་སྲིད་དུ་འགྱུར་བའི་དུས་རིམ་
 དང་པོ་ཡིན་ཟེར། ཡང་འགའ་རེས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་གུལ་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་
 གི་ཆབ་སྲིད་མཆོན་པ་དེ་ཆོས་སྲིད་བྲང་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་མིན། ཆོས་སྲིད་གཉིས་

གྱི་འགོ་གཙོ་མི་གཅིག་གིས་བྱས་པ་དེ་ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་གོ་དོན་ཟེར་བ་
 ལ། མཁས་དབང་དྲུང་དཀར་ཆོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གོང་གསལ་གྱི་ལྟ་ཚུལ་
 དང་པོ་དེ་ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་ལྟ་ཚུལ་ཆ་ཆང་བ་ཞིག་མིན་པར་གསལ་རྟོགས་
 བྱང་ཞེས་དང་། དེའི་སྐབས་ཤེད་དུ་ཨིན་གེ་གྱིས་འཇར་མན་གྱི་ཚོས་སྲིད་བྱུང་
 འབྲེལ་སྒྲོར་ལ་བྲིས་པའི་གསུང་ཚོམ་ (ཡུལ་ཁྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡུ་ལུ་
 ཏེ་ལེ་ཞི་མེའེ་ལེན་སྐྱེ་སྲུང་བཞི་) ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་དེའི་ནང་། ཚོས་སྲིད་
 བྱུང་འབྲེལ་ཟེར་བ་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། ཚོས་བདག་གཉིས་ཀྱི་གཅིག་གིས་
 བྱས་པ་ལ་ཟེར་བ་དང་། ལམ་ལུགས་དེ་མ་བྱུང་གོང་ཚོས་སྲིད་ཐ་དད་དུ་གནས་
 པའི་གོ་རིམ་ཞིག་བརྒྱད་སྟོང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་དེས། གོ་མ་གང་མདུན་སྔོས་
 ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བའི་
 སྒྲོར་ལ་ཆོ་སྒྲོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱེ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཞེས་བཤད།) དེས་ན། ཁོང་གིས་
 ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་འགོ་གཙོ་མི་གཅིག་གིས་བྱས་པ་དེ་ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་
 གྱི་གོ་དོན་དགོངས་ཡོད་ཚོད་འདུག ཡང་རེ་བྱུང་གིས་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་དབུ་
 བརྟེས་པ་ནས་བྱུང་ཞིང་། ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཆ་མ་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཆ་ནས་ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་ཟེར། བཅན་ཤྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་བྲིམས་ནང་།
 ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་དང་། དམངས་གཙོ་མཉམ་འབྲེལ། ཡུལ་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་
 ཅིག་དུ་བྱ་རྒྱ་ཞེས་འཁོད་པའི་ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ངོས་
 ནས་དམིགས་བསལ་གོ་དོན་དང་། འབྲེལ་བཤད་འདི་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་མ་མཐོང་
 ཡང་། བཅའ་བྲིམས་དོན་ཚན་གསུམ་པ་དེ་ག་རང་དུ་མ་འོངས་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
 ནི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྟ་བར་གཞི་བཙུག་པའི་ཐོག་རང་དབང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
 བདེ་དོན་ཞེས་འཁོད་ཡོད་སྟབས། ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་
 ཡ་རེ་རེའི་གཞི་འཛིན་སའི་ཁ་ཕྱོགས་མཐོང་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་

ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་བྱད་ཆོས་ཤིག་འཛེབ་སྤྱད་བྱར་ལྟ་བུའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་
 ཚད་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ལུགས་ལ་གོ་ཆོག་པ་ཡིན་པ་འབུར་དུ་སྟོན་
 ཡོད། དེ་མཚུངས་ཆོས་ལུགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ལྟ་བུ་དང་། ཆབ་སྲིད་
 ནི་ཆོས་ལུགས་སྤྱང་སློབ་བྱེད་མཁན་འབའ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེ་གཉིས་པན་ཚུན་
 འབྲེལ་འདྲིས་དང་། པན་ཚུན་མཉམ་གནས། པན་ཚུན་གཅིག་པན་གཅིག་གྲོགས་
 ཀྱིས་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་བ་ཞིག་ལ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཟེར་བ་དང་། ཆོས་སྲིད་
 གཉིས་ཡ་ཐལ་དུ་མ་སྐྱོད་བར་འཛིན་སྟོང་གི་ལས་དོན་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ནི། ལུགས་
 ཟུང་ངམ་དེར་གི་སྐད་ཆ་ལྟར་ན་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གསལ་
 བོས་སུ་སྤྱང་། ད་དུང་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ནང་དུ་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་
 པའི་ལམ་ལུགས་དང་། དེ་དག་ལ་ལག་ལེན་གནང་སྟངས་ཀྱི་ཆ་ནས་གོ་བ་ལེན་
 སྟངས་རེ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ཆོས་དང་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་
 གྱི་ཆོགས་ཀྱི་གནས་བབ་སོགས་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་ང་ཚོ་དང་གཞི་འཛིན་ས་མི་
 འདྲ་བ་མང་བས་འདྲིར་དྲངས་ནི་དཔུང་པ་བྱེད་པ་ལ་དགོས་པ་དེ་ཙམ་མ་མཐོང་
 བས་མ་བཞོད།

༡༥ འདས་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་པན་འབྲས།

བོད་ནང་གི་མཁས་པ་རེ་ཟུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ལ་གྲུབ་
 འབྲས་དང་། དགེ་པན་གང་ཡང་མེད་པར་མཐའ་གཅིག་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་
 སྲིད་དབང་སྲ་བརྟན་ལ་གཏོར་སྟོན་བྱང་ཚུལ་སོགས་རྩལ་དུ་བཏོན་ནས་བྲིས་
 ཡོད་པ་ནི་བོད་ཤོག་དཀར་པོའི་སྡེར་ལ་རྒྱ་ནག་གི་མིག་སེལ་དམར་པོ་བསྟོན་
 ནས་བྲིས་པ་ཡིན་སྟབས། ཐམས་ཅད་དམར་པོར་སྤྱང་བ་ཡིན་པ་འཇམ། ཡང་
 ན་རྒྱ་གཞུང་གི་ཐོགས་སྐད་ཤུ་མོས་རྒྱས་བཏུབ་པ་གདོན་མི་ཟ། ཡིན་ན་ཡང་

གློ་པམ་པ་ཞིག་ལ། རྒྱ་ནག་གི་མིག་ཤེལ་དམར་པོ་དེ་ཁྱོན་མི་དགོས་མཁན་
 དང་། ཁྱོན་མ་ཚུང་མཁན་རེ་གཉིས་ཀྱིས་མཐའ་གཅིག་དུ་ཐྱོགས་མཐུན་གྱིས་
 ཉོབ་རྒྱགས་བྱས་འདུག་པས། གློ་བྱོས་གསར་པ་ནམས་ལ་གློ་དོགས་ཡོང་མི་སྲིད་
 པ་མིན། ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་རིན་ཐང་མི་ཤེས་མཁན་དང་། གནས་ཚུལ་མ་སྟོན་
 པ་ནམས་ལ་དེ་བས་ཀྱང་གློ་དོགས་ཡོང་སྲིད། སྤྱིར་བཏང་འབྲུལ་མཆོག་བཅུ་
 བཞི་པའི་ཡར་ཐོན་དུ་ཆོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་དེ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱུང་
 ཞེས་བརྗོད་རྒྱ་དཀའ་ན་ཡང་། གཅིག་ཡན་གཅིག་ཐོགས་ཀྱི་ཐབས་སུ་གྱུར་ནས་
 རྒྱལ་འབངས་བསྐྱངས་པ་དང་། བདེ་དགར་བཞོད་པ་ཆེས་མང་དག་ཅིག་མཛོང་
 ཐུབ། ལྷག་པར་དུ་བོད་ནང་གི་དཀའ་ཚོན་ཅམ་མ་ཡིན་པར། མཐའ་འབྲེལ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ཆེས་ཆའམ་ཆེའི་ཚུད་རྣམས་མང་པོ་ཞིག་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་
 རྒྱས་ཀྱགས་དང་སྐྱེལ་ནས་ཞི་འཇགས་དང་། གཙང་སེལ་བྱས་པ་མང་པོ་བཟང་
 རྒྱ་ཡོད། (དཔེར་ན། རྒྱ་སོག་དང་། མན་རྩའི་བར་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་བརྒྱད་
 ལམ་ནས་བར་འདུམ་དང་། ཞི་འགྲིག་གི་མཛད་རྗེས་མང་པོ་ཡོད་) ང་ཚོའི་
 མི་རབས་འདིའི་ལས་དབང་ལ་མཆོན་ན། ཐོན་ཕྱོན་ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པ་
 ནམས་ཀྱིས་སྲིད་ཐྱོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་མ་བྱུང་བའི་གནད་དོན་གང་མང་ཞིག་
 ང་ཚོའི་སྐྱུ་པར་ལྷག་ཡོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཁྲིང་ཆོས་ཆེས་རྩ་ཆེ་བའི་
 ཆོས་ཐྱོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་མཛད་རྗེས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཞག་པ་དང་། རྒྱུད་འཛིན་ཐུབ་
 པ་དེ་ང་ཚོས་གཡོ་འགྲུལ་བྱས་ནས་མ་འོངས་འཐབ་ཚིད་ཀྱི་རྐང་ལམ་འཛོལ་བའི་
 འཛོལ་མ་གལ་ཆེ་ཞིག་དུ་གྱུར་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདིའི་ལྷང་ད་ཆ་བོད་ཅེས་
 པ་དེ་ལ་རབས་ངང་ཚུལ་བཟང་བ་ཞིག་དང་། ཞི་བདེ་སྤྱིང་འཇགས་ཀྱི་ཁྲིར་ཡུག་
 ཅིག་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡང་རྩ་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་བྲིན་ཡིན།
 ལྷག་པར་ད་ལྟ་ང་ཚོས་ཆབ་སྲིད་འཐབ་ཚིད་ཀྱི་གཞི་འཛིན་གཞུང་ས་དགའ་ལྷན་

པོ་བྱང་དབུ་བརྟེན་པའི་ཆར་གཞི་དེ་ཆོས་ཀྱིས་ཉིས་པ་ཟེར་ན་མི་འདུག གང་
ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱས་ཤུགས་གཅིག་པུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་གསལ་པོ་ཡིན།

༩༥ ཆོས་ནི་པོད་མིའི་སེམས་ཁམས་དང་འབྲལ་ཐབས་མེད།

འདས་པའི་ཆ་ལ་མཆོན་ན། རྒྱལ་པོ་སྒྲང་དར་གྱིས་རྒྱལ་བཞུན་
(འདུལ་བའི་བཞུན་པ་ལ་གོ་དགོས་) ཡོངས་སུ་བསྐྱབས་ནས་ལོ་ངོ་བརྒྱད་
ཅུ་ཙམ་གྱི་རྗེས་ལ་བཞུན་པ་ཡོངས་སུ་སྟོད་སྟེད་ (ཐུ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་
གསལ་གྱིས་འདུལ་སྟོམ་སྟེད་ནས་གསོས་ཤིང་། ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་
འདུལ་སྟོམ་སྟོད་ནས་གསོས་པ་ལ་གོ་དགོས།) གཉིས་ནས་སྒྲར་གསོ་བྱབ་པ་བྱུང་
ཞིང་། དུས་རབས་ཉི་ཤུའི་ལོ་རབས་ལྔ་བ་རུའི་ནང་རྒྱ་དམར་གྲུང་ཁྲན་ཏང་གིས་
ཅ་མེད་བཟོས་ནའང་། ལོ་རབས་བརྒྱད་ཅུའི་ནང་གྲུ་ཡང་ཅུད་བྱུང་བ་ནས་
ད་ལྟའི་བར་ལོ་ངོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་མ་གཏོགས་སོང་མེད་ཀྱང་། དུས་ལུན་འདི་
འདྲའི་བྱང་དུ་ཞིག་གི་ནང་ཡར་རྒྱས་ཏེ་ལས་པ་སོང་ཡོད་པ་འདི་དག་གི་སྟེང་
ནས་པོད་མི་ཆོའི་སེམས་ཁམས་དེ་ཆོས་ལ་ཇི་ཙམ་སྟོམ་དད་ཡོད་པ་མཆོན་བྱལ།
མ་འོངས་པའི་ང་ཆོའི་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དུ་འང་ནང་པའི་ཆོས་འདི་ཁ་འབྲལ་མི་རུང་
བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཇི་ལྟར་ཆགས་རྒྱ་རེད་ཟེར་ན། མ་འོངས་པའི་མི་རབས་
ཆོས་སྟོན་ཆད་དད་མེས་གནང་སྤངས་དང་མི་འདྲ་བའི་བྱུད་པར་ཞིག་ཡོང་གི་
རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། སྤར་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཞུས་པ་ཡིན་ན། མང་
ཆེ་བས་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་མོངས་དད་ཙམ་གྱི་སྟོན་ནས་ཅ་
ཆེན་པོར་བརྟེན་ཡོད་པ་རེད། མ་འོངས་པར་མོངས་དད་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་
དངོས་ཐོག་ལ། ཇི་སྟེད་དུ། དགེ་སྟོང་དག་གམ་མཁས་ནམས་ཀྱིས། བསྐྱེད་
བཅད་བཅར་བའི་གསེར་བཞིན་དུ། ལེགས་པར་བརྟག་ལ་ང་ཡི་བཀའ། ལྷང་

བར་བྱ་ཡི་གུས་ཕྱིར་མིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དཔྱད་ཞིབ་གྱིས་འདྲག་མཁན་
 མང་དུ་འགྲོ་ངེས་ཡིན། སྤྲོན་གྱི་མཁས་པ་ནམས་ཡིན་ན། གསེར་བཞིན་དུ་དཔྱད་
 པ་གསུམ་དང་རིགས་པ་ནམས་གྱིས་ཡང་དག་པར་བརྟགས་ཏེ་གུས་པ་དང་ཉམས་
 སུ་ཐུངས་ཡོད་ལ། ད་ལྟ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལྟར་ཕྱ་ཞིབ་གྱི་རིགས་པ་སོགས་གྱི་
 དཔྱད་པ་བྱེད་བཞིན་འདྲག་གིན་ཡོད། དེ་བཞིན་མ་འོངས་པར་དེ་བས་ཀྱང་པོད་
 གྱི་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་འདིའི་རིན་ཐང་འཛོལ་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཏན་ཏན་མང་
 དུ་འགྲོ་ཡི་རེད། རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། ནང་པའི་ཆོས་འདི་ཆོག་ཕྱག་ལེན་ཅམ་
 དང་། ཡིད་ཆེས་སྤོངས་དད་གཅིག་པུའི་ལུགས་སྟོལ་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པར། ཆོས་
 ནམས་གྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པ་དེ་གང་ཡིན་ངོས་ཟེན་ཐུབ་ཐབས་དང་།
 ཆོས་ནམས་གྱི་གནས་ལུགས་ངོ་མ་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཐབས་ཤེས་ཅི་ཞིག་
 བསྟེན་དགོས་མིན་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། དངོས་པོ་གང་དང་གང་གི་སྟེང་དུ་སྤྱང་
 རྒྱུ་རྒྱན་མ་དང་གནས་རྒྱུ་ངོ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་ནི་ནང་པ་སངས་
 རྒྱས་པའི་ལུགས་ལ་བདེན་པ་གཉིས་ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་
 ནམ་སྤྱི་ཆོགས་ནང་དཀའ་ངལ་གང་ཡོད་པ་ངོས་འཛིན་དང་། དཀའ་ངལ་དེ་
 གང་ནས་བྱུང་བའི་ཐོག་མའི་རྒྱ་ཅད་གཅོད་བྱ་རྒྱ། དཀའ་ངལ་དང་དཀའ་ངལ་
 གྱི་རྒྱ་གང་ཞིག་མེད་པར་བཟོ་རྒྱ་ཡོད་མེད། ཕྱིན་ཆད་དཀའ་ངལ་དེ་མི་ཡོང་
 བའི་ཐབས་ལམ་གང་བསྟེན་དགོས་མིན། ད་དུང་མི་དང་མའི་བར་མངའ་བཅེ་
 ཡོང་ཐབས་ལྟ་བུ་ལ་མཚོན་ནའང་། ནང་པའི་ཆོས་ནང་བདེན་པ་བཞི་ཟེར་བ་
 དེ་ཡིན། ང་ཚོ་ཆང་མ་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རྒྱལ་གྲུབ་པ་དང་། གཅིག་
 ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་རྒྱལ་དུ་གནས་ཡོད་པ་འདི་ནང་པའི་གཞུང་དུ་རྟེན་འབྱུང་
 ཟེར་བ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟར་རྟེན་འབྱུང་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རང་ཉིད་བརྟེན་
 ས་དེ་དག་ལ་གཞོད་པ་བརྒྱལ་ན་རང་གཞན་གཉིས་ལ་དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་

ནས་གནོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ལྟ་བུས། རང་ཉིད་བསྟེན་དགོས་པའི་སྟོན་བཅུད་གང་
 ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནང་པའི་གཞུང་དུ་འཆེ་བ་མེད་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན།
 ཀུན་ལ་མངོན་བཅེ་དང་ལྡན་པའི་ཐོག་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་
 རོས་ཟིན་གྱི་སྒྲོ་སྒྲོས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་གདོང་བའི་རིམ་པ་ཅན་ཞིག་
 ལ་ཐབས་ཤེས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡིན། འདི་དག་ནི་དངོས་གཙོ་
 གླེང་བས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་ཀ་མེད་རེད། རོན་དངོས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ནང་
 པའི་ཚོས་ལུགས་འདི་དངོས་གཙོ་གླེང་བའི་མ་ལག་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། དེར་གི་
 རིག་གསར་ཆེན་རིག་ལ་རྒྱས་སྟོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ལེགས་ཤོས་ཤིག་ཡིན་
 པ་དུ་ལམས་འཛིན་སྐྱོང་འདིའི་སྟེང་དུ་ད་ཆ་མཐོང་ཚོས་སུ་གྱུར་ཡོད། རྒྱ་ཆ་
 འདི་ནི་རང་ལྟ་མཚོག་འཛིན་དང་། རུར་བསྟོན་བྱས་པ་ཞིག་མིན་ལ། དེར་
 དུས་ཕྱི་ནང་གི་ཆེན་རིག་མཁས་ཅན་མང་པོས་ཞིབ་འཇུག་གནང་ཡུལ་ཞིག་དུ་
 གྱུར་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་ནང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གིས་མཚོན་པའི་ཤེས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། བྱེད་ལས། ཡུལ་ཅན་ཡུལ་ལ་འཇུག་ཚུལ། ཡུལ་
 ཅན་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ལ་རྒྱུན་གང་དང་གང་ཆར་དགོས་མིན། གཟུགས་ཤེས་
 ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ། ཡུལ་བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་
 རྫོགས་པའི་བསལ་བའི་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཕྱེ་ཚུལ། ཡུལ་དང་དུས་ཀྱི་ཕྱ་རགས་སོགས་
 ཤེས་བྱ་མང་པོ་ནང་པའི་གཞུང་དུ་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་བཤད་གནང་ཡོད། རང་
 གཞན་ཀུན་ལ་གནོད་པའི་སྒྲོ་རན་པ་རྣམས་མེད་པར་གདོང་བའི་སྒྲོ་གཞན་པ་གང་
 དང་གང་བསྟེན་དགོས་མིན། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་དགའ་བདེ་ནས་དགའ་བདེའི་
 རོ་བོར་བརྒྱར་བའི་ཐབས་ལམ་སོགས་ཆ་ཆར་བརྟན་ཡོད། མདོར་ན་ཐབས་
 སྐྱོང་རྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་འབྲེད་པའི་ཤེས་
 རབ་བཅས་ཀྱི་རོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས། ཐབས་ཤེས་གཉིས་བྱུང་དུ་འབྲེལ་ནས་

བྱ་བ་གང་ཞིག་བྱེད་ཐུབ་ཚུལ། འབྲས་བྱ་གང་ཞིག་འབྲིན་པར་བྱེད་ཚུལ་སོགས་
ཆེ་སྤྱོད་མ་རྒྱུད་པ་མ་ཡིན་པར། སྤྱི་ཚོགས་འཛོལ་འཁྲུག་ནང་དྲ་ཅང་མཁོ་གལ་ཆེ་
བས་ང་ཚོ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་འདིའི་སྤྱི་ཆེས་མཁོ་གལ་ཆེ་བའི་ཆོས་
ལུགས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པར་མ་ཟད། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་ནི་མིའི་སེམས་
ཁམས་ལ་འདུག་པའི་དུས་རབས་སུ་འཕོད་ཀྱི་ནང་པའི་དེང་གི་ཆར་དེ་བས་ཀྱང་
རྒྱས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོན་ཐུབ་ཚུ་ཡིན་པ་ཟུར་བལྟས་ལེབ་མཐོང་གི་ཚུལ་དུ་
ཡོད་པར་གཤོན་མི་ཟ།

༥༩ དགོས་ངེས་ཀྱི་བསམ་གཞིགས།

གོང་གསལ་རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་གཞི་བཞག་པའི་སྤྱི་ཆས་ང་ཚོས་མ་
འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ལའང་བསམ་གཞིགས་ཤིག་མི་བྱེད་ཐུ་མེད་ཡིན། སྤྱིར་
བཏང་མ་འོངས་པར་ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཞིག་དགོས་དང་མི་དགོས་
དེ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མི་རབས་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་
ཡིན་པས། ང་ཚོས་ད་ལྟ་དགོས་དང་མི་དགོས་ཞེས་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གཏན་
འཁེབས་བྱ་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་ནི་མི་རིགས་ཤིག་ཆགས་འཛིག་
གི་སོ་མཚམས་ན་གནས་པའི་མཚམས་སྒྱུར་བ་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་པས། འདས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་ནང་རང་གི་ལུང་པ་ཇི་ལྟར་གོར་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་
གནད་དོན་ངོ་སྤྱོད། འདས་པའི་ལེགས་བྱུང་གི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་
ཉམས་སྤྱོད་གཞི་ཅར་བཟུང་སྟེ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་མདུན་སྒྲིབ་ཐད་དམིགས་ལུལ་
ངེས་ཅན་ཞིག་འཛིན་རྒྱུ་དང་། ཁ་སྤྱོད་གས་ངེས་ཅན་ཞིག་སྟོན་རྒྱུ་དེ་རང་འཁྲུའི་
ལས་འགན་ཞིག་དུ་མ་ཟད། གོ་སྐབས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། ད་དུང་ང་ཚོའི་ཆོས་
སྲིད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་ན་མེད་པའི་དབུ་བྲིད་ལ་གོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚན་

གིས་འཇམ་ཐུང་འདིའི་སྟེང་ཞི་བདེའི་མཛད་རྒྱུ་ན་མེད་པ་ཞིག་འཛིག་གནང་
 མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པ་ནི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་
 འཆོམ་མེ་རོ་མེའི་རོས་ནས་རང་རྒྱས་ཅལ་དུ་བཏོན་ཏེ་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་མདུན་
 རྒྱོད་ལ་བསམ་གཞིགས་མི་བྱས་པར་བག་འཁུམ་སྟོད་ཡངས་སུ་སྡོད་ག་ལ་
 རུང་། དེས་ན་རང་ཆོས་ཉམས་སྟོང་སྟེལ་མེས་དང་། རྩོམ་བསྐྱར་། བཀྲོ་སྟེང་
 སོགས་ཀྱི་བརྒྱད་ལས་འདྲ་མིན་དང་། ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་ཅལ་སྤྲུགས་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཆོས་སྟིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་དོན་གནད་རོས་ཟེན་དགོས་པ་ཡིན། རྒྱ་
 མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སྐབས་ཆོས་སྟིད་ཟུང་འབྲེལ་ཐད་བཀྲོ་སྟེང་ཡོང་
 བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་ཆོས་སྟིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་མིང་ཆོག་འདི་ལ་འབྲེལ་
 བཤད་རྒྱག་སྤངས་དང་། གོ་བ་ལེན་སྤངས་མི་འདྲ་བ་མེ་སྟོན་ནས་ཡོད་
 མུས་རེད།

༡༥། ཆོས་སྟིད་ཟུང་འབྲེལ་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་འདོད་པའི་ལྷ་ཚུལ།

གང་ལྟར་སྐར་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཆོས་སྟིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་
 མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་བྱང་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤོད་གངས་ཅན་གྱི་
 རྒྱུངས་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་འཆོ་བཟུང་པ་གསལ་པོ་རེད། དེས་ན་རང་ཆོས་
 འདས་པའི་དགེ་སྟོན་དཔེ་གསེས་བྱས་ཏེ་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་ཤོད་དེ་ཆོས་སྟིད་ཟུང་
 དུ་འབྲེལ་ནས་རི་རྩར་སྟོང་སྟོགས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།
 དེ་རྩར་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་མེ་ཟུང་གིས་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་ཞན་ཆའམ་
 རྩོན་གནད་ཁོ་ན་དངས་ཏེ་ (རྒྱ་མཚན་ཆོས་ལུགས་ཤེ་བྲག་པའི་བླ་པར་གིས་
 རྒྱད་འཛིན་དང་འཐབ་ཅོད་སོགས་བྱང་བས་ཡིན) འབྲུང་འབྲུར་ཆོས་སྟིད་
 ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ཡོང་ཐབས་མེད་པའི་ལྷ་ཚུལ་འཛིན་གྱིན་ཡོད།

དེར་མ་ཟད་མི་རིགས་གཞན་གྱི་ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་མིང་ཆིག་དང་། གོ་
 བ་ལེན་སྒྲངས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་འབྱུང་འབྱུར་ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཡོང་ཐབས་
 མེད་པའི་སྒྲུལ་ཆིག་བརྒྱབ་པའང་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་བསམ་སྒྲུབ་འདྲེ་ལྟ་སྤྱི་ལོ་འཛིན་
 སྒྲངས་དེའི་ཐོག་ནས་བརྒྱས་ན་འདྲ་བའི་ཆ་མེད་པ་མིན་མོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་
 ལ་དབྱེ་ཞིབ་དང་། འདོར་ལེན་བྱ་རྒྱུ་མང་དག་ཅིག་སྤྲང་བས་རྒྱ་མཚན་ཡང་
 དག་ཏུ་མ་ངེས་པ་འོག་ནས་ཤེས་ཐུབ། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྲིད་ལུགས་ནི་རྒྱ་
 ནག་དམར་པོའི་སྲིད་ལུགས་ལྟ་བུ་ཁོ་ནར་ངོས་བཟུང་ནས་ནང་ཚོས་དང་འབྲེལ་
 ཐུབ་ཐབས་མེད་པའི་རྒྱ་རྒྱུ་འཛིན་གྱིན་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་མ་
 ཡིན་ཏེ། སྲིད་ལུགས་ཡིན་ན་རང་རྒྱལ་གཞན་པམ་གྱི་སྲིད་ལུགས་ཤིག་ཡིན་ག་
 ལ་དགོས། དེ་ལྟར་མི་དགོས་པའང་འོག་ན་གསལ་ཡོད། ད་དུང་རེ་ཟུང་གིས་
 ཚོས་ལུགས་ནི་འཛིན་རྟེན་ཕྱི་མ་ཁོ་ནར་དགོས་པའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་དང་། སྲིད་
 ལུགས་ནི་འཛིན་རྟེན་འདི་ཁོ་ནར་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་
 གྱི་ཡོད། བཤད་རྒྱུ་འདི་ནི་སྤྱིར་སྒྲངས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རགས་པའི་དབང་དུ་
 བསྟུགས་ན། དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཏུ་མངོན་ཡང་དོན་དངོས་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དེ་ལྟར་
 མིན་ཏེ། ལེགས་པ་མཚོག་གིས་ཚོས་ནི་སྤྱིར་དང་འབྲེལ་བ་དང་། ཚོས་ལུགས་
 ནི་སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བར་གསུངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། (རིགས་སྤྱོད་དབུ་དགེ་
 དམ་པ་དེས། ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་སྤྱི་བཞི་བཞག་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་སམ་
 གཞན་དོན་གྱི་བསམ་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་གཞན་བདེ་བ་ནས་བདེ་བར་འབྱུར་
 བའི་ཐབས་ལ་དངོས་སུ་འབད་བ་ནི་གཉིས་ཀ་དང་། འཛིན་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་རྣམས་
 བཏང་ནས་སྒྲོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་ཚོས་ཡིན་ལ་སྲིད་མ་ཡིན། རང་ཉིད་ཆེ་
 འདི་སྤྱང་གི་ཁེ་ཕན་ལ་བསམས་ཏེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ལྟ་བུ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ། ལེ་
 འོའི་དབང་གི་མི་ཆེ་གང་འབད་བྱེད་པའི་རྩོག་ལས་ལྟ་བུ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་

གསུངས།) ཡང་ཁ་གསུང་གི་བསམ་ངོར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ལྷོ་གོས་དོན་དུ་གཉེར་
 བ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་པ་ནལ་མ་མ་ཡིན་པར། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིན་པར་སྒྲུབ་གྱིན་
 ཡོད་པས་དེ་ནི་མི་འབྲད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ཆེ་གཅིག་ལུས་གཅིག་
 ལ་འཆང་བྱ་བར་བཅོན་པའི་གང་ཟག་ཅིག་ཡིན་ཡང་དེའི་མཐུན་ཆེན་དུ་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་ལྷོ་གོས་འདྲང་ཅམ་དགོས་པ་ཡིན་པས་དེ་དོན་དུ་མ་གཉེར་ན་དོགས་པ་
 ཉིང་ངེ་འཇིག་གྱི་ཟས་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱས་པ་མ་སྒྲུབས་བར་དུ་མི་ཡོང་བ་མཐོང་
 ཆོས་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་ཁོ་ནར་འདོད་པའི་གང་ཟག་གིས་ཀྱང་ཆོས་ཚུལ་བཞིན་
 བསྒྲུབ་མིར་སྒྲུབ་བྱེད་གྱི་རྟེན་དེ་ཡུན་རིང་གནས་པ་ལ་ཐོག་མར་བཅོན་དགོས་
 བྱིང་། དེའི་ཆེད་དུ་འདྲང་ཅམ་གྱི་ལྷོ་གོས་དང་འགྲོ་འདུག་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཁོར་
 ཡུག་ཆུང་དུ་ཞིག་ལ་ལྷོས་དགོས་པ་ཡིན་ལ་དོན་དུ་ཡང་གཉེར་དགོས་པ་ཡིན།
 དེ་ལྟར་མི་དགོས་ན་མངོན་སུམ་ལ་སྟོ་སྡིང་བར་མ་ཟད། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་
 གི་ནམ་གཞག་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པའང་ཡིན་ནོ། དེ་ཡང་ས་སྐྱ་ལེགས་བཤད་དུ།
 རིགས་པས་དབྱེད་ན་ཆོས་ལུགས་མི་འགལ་ཞིང་། །འཇིག་རྟེན་བྱ་བ་ཀུན་ནས་
 ལེགས་བསྒྲུབ་པ། །དམ་པ་ནམས་གྱི་སྟོན་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཞིག །བཤད་པ་འདི་
 རི་ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་གཉེར། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་བྱ་བ་དོན་
 ཉུང་བྱ་བྱ་གལ་ཆེ། ཞེས་པ་དེ་ཡང་རང་གི་དོན་དུ་བྱ་བ་དོན་ཉུང་དང་། གཞན་
 གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་མང་དོན་མང་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་པ་ལས། ཐེག་དམན་ཉན་ཐོས་
 ལྟར་རང་དོན་ཞི་བ་ཁོ་ན་ལ་གནས་དགོས་པར་བཤད་པ་ག་ལ་ཡིན། དེ་ལྟར་
 ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་པའི་སྒྲུབ་བྱ་ཞིག་མི་རྟོག་པར་འགྱུར་པའི་སྤྱིར་
 རོ། ཐེག་དམན་ཉན་ཐོས་གྱི་ལུགས་ལ་རང་ཁོ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་ཕན་སྤྱི་ཕན་
 གྱི་སྟོ་ཡི་འདུག་པ་མེད་པས། ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་གྱི་བྱ་བ་འབྲེལ་བྱུབ་མེད་པ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ཡང་། ང་ཆོ་ནི་ལྷག་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་མཁན་

ཡིན་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་སྒྲིག་ལུགས་གང་ལ་རུང་སྟེ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དེ་
 བཞིན་སྲིད་ཅེས་པ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ཙམ་གྱི་བྱེད་སྒྲིག་ཁོའི་ཆེད་ཡིན་ན། དེ་
 ཡང་མི་འབད་དེ། འཕགས་པ་སྣམ། འཇིག་རྟེན་ཚུལ་ལུགས་གང་དང་གང་།
 དེ་དང་དེ་ལ་ཆོས་རྗེས་འདུག །དེ་ལྟ་བུས་ན་ཆོས་པས་ཀྱང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོབས་
 རྣམས་ལྟར་སྤང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་སྒྲིག་དང་རྗེས་
 སུ་མཐུན་པའི་གཞན་དོན་ཀྱི་ཆེན་པོ་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་ཆེན་པོ་
 གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ཐོ་བོ་རྗེས་འཇིག་རྟེན་དང་མཐུན་ན་ཆོས་མིན།
 འཇིག་རྟེན་དང་མི་མཐུན་ན་ཆོས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 དེའི་འཇིག་རྟེན་ནི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་རིགས་ལ་མ་སྟོབ་
 དགེ་དམ་པ་སྟོ་བཟང་ཀྱི་མཆོས་གསུངས་འདུག་པ་འབྲེལ་ཆེ་བར་སྟམ། གོང་
 དུ་དབྱེ་ཞིབ་དང་འདོར་ལེན་བྱ་བྱ་ཞེས་པ་དེ་སྟོན་སྟོགས་ཁོ་ནར་བརྟུན་ཏེ་བརྗོད་
 པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལེགས་ཆ་ཁོ་ནར་ཞེན་ཏེ་བཤད་པའང་མ་ཡིན་པར་སྦྱི་ཡང་
 སྤང་ལ་འཇལ་བྱ་དང་། འབྲུང་འབྲུར་གྱི་ལམ་ལུགས་ནང་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ཀྱི་ཞན་ཆ་དང་། སྟོན་གནད་ཐམས་ཅད་འདོར་ཐབས་དང་ལེགས་ཆ་ཡོད་ཆད་
 མང་གཞིར་འཇོག་དགོས་པར་བཤད་ཡོད། དེས་ན། ང་ཆོས་འབྲུང་འབྲུར་གྱི་
 ལམ་ལུགས་དེ་རྣམས་པ་ཁོ་ན་བསྐྱར་འདེད་བྱས་ནས་འགྲོ་བྱུང་མེད་ལ་གསུང་པ་
 ཁོ་ནའི་ཁ་སྟོགས་འཆོལ་བྱ་ཡིན་ཞེས་པའང་མིན་ཏེ། བྱིས་གཞིས་སྟོར་ནས་
 སྤང་ཡང་གསུང་དུ་འདེབས་པ་ལས། སྤང་ཡོད་ཀྱི་མང་གཞིའི་ལེགས་ཆའི་སྤང་
 ནས་བྱིས་གཞིས་ལེགས་བཅོས་བྱས་ན། དགེ་ལས་སྟོན་རྣམས་དཔུང་ན་འང་
 དཔེ་མཆོན་ཞིག་ཏན་ཏན་སྟོན་བྱུང་གི་ཡོད་པར་འདོད་དོ།

༡༥ ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་དགོས་གཤམ།

ང་ཚོའི་མི་རིགས་འདིས་འབྲུང་འབྲུར་རང་གི་ལུང་པ་ཞི་བདེའི་བསྟེ་གནས་ཤིག་དུ་བརྒྱན་དགོས་སམ་མི་དགོས་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཐོག་མར་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པའི་གཤམ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་རེད། ཆོ་ཕྱི་མ་པར་ཞིག་གཤམ་སྲིད་ཕྱི་དངོས་པོ་ཁོ་ནར་འགན་བཅོམ་ཆེད་གཤམ་སྒྲུ་དང་། ཁྲམ་པ། འདོད་རམ་དང་རྒྱ་འཕྲོག་སོགས་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡན་དུ་བཏང་སྟེ་རྒྱ་བསྟོགས་པའི་ལམ་ལུགས་ལས་བག་མེད་ཡོངས་སྟོན་གྱི་རིགས་དང་། རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གི་ཁྲོད་གི་ང་གཤོན་གྱི་དམ་སེམས་ལྟ་བུ་གཞི་རྩར་བཟུང་སྟེ་ཞི་བདེ་སྟོང་འཇགས་ལམ་ལུགས་མི་དགོས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་འབྲུང་འབྲུར་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་སྐྱེད་གཞིའི་ལེའུ་དེ་སྟོེ་བརྒྱབ་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་འཇམ་སྐྱེད་གི་གཤམ་ཆེའི་ས་བབ་མཐོ་སྒང་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་འཇམ་སྐྱེད་ཐོག་ཆེས་དགོས་མཐོ་ཆེ་བའི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བརྒྱུད་འཛིན་དང་། ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་གྱི་རིག་གཞུང་དེའི་བདག་པོ་ཡིན་པ། ད་ལྟའི་བར་རིག་གཞུང་དེས་འཚོ་བསྟོན་པ་ཅམ་དུ་མ་ཟད། དེའི་སྟེང་ནས་བྱས་རྗེས་མི་ཉུང་བ་ཞིག་བཟང་རྒྱ་ཡོད་པ་བཅས་ལ་བརྟེན། ང་ཚོས་ངེས་པར་དུ་འབྲུང་འབྲུར་འཇམ་སྐྱེད་ཡོངས་ལ་ཞི་བདེའི་འགན་ལེན་མི་བྱ་བ་ནའང་རང་གི་ལུང་པ་དེ་ཞི་བདེའི་བསྟེ་གནས་ཤིག་དུ་བརྒྱན་ཐབས་བྱེད་པའི་འགན་དང་འོས་བབ་ཆ་ཆང་ཡོད་པ་ཡིན་པས། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་འདི་མ་འོངས་པར་ཡང་རྩ་བུམས་ཀྱི་གཞི་རྩར་འཛིན་དགོས་པར་སེམས། འོ་ན་སྲིད་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་དགོས་སམ། དེ་བཞིན་སྲིད་ལུགས་དེ་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་རྒྱུའི་ཆོས་ལུགས་དེ་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོང་ས་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོའི་ཟླ་ ༦ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་སྟོན་ཡུག་ཆོར་བསྐྱེད་པའི་བཀའ་སྟོན་

ཏུ། ལུགས་གཉིས་ནི་ཚོས་ལུགས་དང་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལ་ཟེར་བ་ཡིན།
 ཟུང་འབྲེལ་ནི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལ་བྲལ་དུ་མ་སྤང་བར་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་
 པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་དང་། ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་དང་སྲི་མ་གཉིས་ཀར་བདེ་
 སྲིད་འབྱུང་བའི་གཞི་རྩའི་ཐབས་བྱས་འབྲུན་ཆ་བྲལ་བ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས་
 པ་བཞིན། ང་ཚོས་བསྐྱབ་བྱ་ནི་འབྱུང་འབྱུར་པོད་ཀྱིས་གཙོས་པའི་འཇམ་གླིང་
 ཡོངས་ལ་ཞི་བདེའི་དཔལ་ཡོན་བསྐྱུན་རྒྱ་དེ་ཡིན་པས། ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་
 ཀྱི་ལམ་ལུགས་འདི་སྐྱབ་བྱེད་ཡིན་པ་ལས་བསྐྱབ་བྱ་མིན་པས། ཡ་རེ་རེ་ནས་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་ང་ཚོའི་མ་འོངས་པའི་
 སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དེ་ཡང་སྐྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གང་གི་སྐབས་སུ་གཞན་
 གཞོད་གཞི་བཅས་ཀྱི་ལས་དང་མ་འདྲེས་པར་ངོ་ཐོ་གཞན་པན་དང་། རྣམ་པ་
 དགེ་བའི་རང་བཞིན་ཟུན་པ་ཞིག་དགོས་ཤིང་། མདོར་ན། མི་དགེ་བཅུ་སྟོང་
 གི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པའི་སྲིད་ལུགས་ཤིག་གཏན་འཁེབ་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན།
 དེ་དང་འབྲེལ་རྒྱུའི་ཚོས་ནི་ད་ལྟའི་ཆ་ལ་པོད་མི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བརྒྱ་ཙམ་གྱིས་དད་
 འདུན་དང་། མོས་གུས་ཏ་ཅང་ཆེ་ཞིང་། དེང་གི་ཚན་རིག་རིག་གསར་གྱི་ངེས་
 ལྟན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ནི་ད་ཡིན། དེ་གཉིས་ཟུང་
 ཏུ་འབྲེལ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བྱ་གཞག་མཐའ་དག་སྐྱོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞིག་
 དེས་པར་དགོས་པ་ཡིན།

༡༥ ཚོས་ལུགས་རིས་མེད།

འོ་ན་ཚོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཚོས་དེ་ནང་པའི་ཚོས་ནི་ད་ལ་ངོས་
 བཟུང་ན་དམངས་གཙོ་དང་། ཚོས་ལུགས་རིས་མེད་ཅེས་པའི་ཆོག་དོན་དང་
 འགལ་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་མི་འགལ་བ་ཁོ་ན་ཡིན་དེ། དམངས་

གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ནང་དུས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་བརྟུན་ནས་མང་
 མོས་ཀྱི་འདོད་མོས་གང་ལ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་དང་མཐུན་པའི་བྲིམས་དང་སྤྱི་ག་
 གཞི་སོགས་བསྐྱར་བཅོས་འགྲོ་ལུས་ལ་སོང་། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་བོད་གངས་
 ཅན་ཚུངས་སུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་རྒྱལ་མང་མོས་ཀྱིས་བོན་བོའི་ཆོས་ལ་དད་
 འདུན་དང་མོས་གུས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ཉི་མ་དེ་ནས་བཟུང་བོན་ཆོས་དང་མཐུན་
 པའི་སྤྱི་ལུགས་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱུ་དང་། (དང་སྐབས་བོན་ཆོས་ནི་ནང་ཆོས་
 དང་ཏ་ལམ་གཅིག་མཚུངས་སུ་ཡོད།) ཁ་ཆེ་དང་། ཆོས་ལུགས་གཞན་ལའང་
 དེ་མཚུངས་ཡིན་པས། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཅེས་པའི་དོན་ལ་གཞི་བཟུང་གང་
 ཡང་མེད། དེ་ལྟར་མང་མོས་ཀྱིས་ལམ་ནས་གང་ལ་མོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་
 དེ་ལུགས་ཆེ་བ་ཡིན་ན། དེ་བཞིན་འགྲོ་རྒྱུ་ནི་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་
 ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན་པ་ལས། ད་ལྟོ་ཆོས་ཁ་དང་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་གི་སྤྱི་འབྲས་
 འདེམས་སྲོལ་འདི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཙམ་ལས། ཆོས་ཁ་ཆོས་ལུགས་
 རིས་མེད་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་ཡང་དག་ཅིག་མིན། གཞན་ཡང་གང་ཟག་སོ་སོའི་ངོས་
 རས་ཆོས་ལུགས་གང་ལ་དད་མོས་ཡོད་ན་རང་མོས་ལྟར་འཛིན་རྒྱུ་དང་། ལྷག་
 པར་དུ་གཞུང་དང་མཐོ་རིམ་གཞུང་འཛིན་རྒྱུ་དང་ཆོས་ལུགས་ཁག་ལ་གཞིགས་
 ལྟངས་དང་མཐུན་སྦྱོར་གནང་ཕྱོགས་ཡན་ཆད་གཅིག་མཚུངས་སུ་འགྲོ་དགོས་
 པའི་ཁ་ཕྱོགས་རྩ་བྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲུ་ཡངས་ཀྱི་ཐོག་ཁ་གསལ་འཁོད་དགོས་པ་
 ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་དབུ་བྲིད་དམ་མངའ་བདག་ཅིག་དགོས་ཆེ་
 ར་བྱུང་མཚོག་བརྩ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ནང་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀྱན་ལ་ཐོས་བསམ་
 ཉམས་བཞེས་གནང་ཐུབ་མཁན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་གཏན་འབེབས་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་
 བརྒྱད་ཀྱན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་གསན་བསམ་དང་། ཉམས་བཞེས་གནང་མཁན།
 ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་འགལ་མེད་དུ་གཞིགས་མཁན་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་

མཐོང་ཆེན་གྱི་ཆད་འཛིན་ཐོབ་ཐབས་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་བྲིམས་ལུགས་སུ་བཅོས་
 ཏེ་བྲིམས་བཞིན་ལག་ལེན་བསྟར་བ་ཡིན་ན། དཀའ་ངལ་གང་ཡང་ཡོང་མི་སྲིད།
 ད་ལྟའི་གནས་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་བསྟར་ན། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་
 དེ་ནང་པ་དང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཆོར་སྟང་
 དང་རོས་འཛིན་གནང་གིན་ཡོད་ལ། དེ་ལ་འབྲ་བའི་ཆ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་
 ཡང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཞེས་པའི་བྱ་བྱང་འདི་དགེ་ལྡན་བསྟར་པའི་སྲོལ་འབྱེད་
 རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྟོབ་ལྟལ་མཆོག་སྐྱེ་སྤང་དང་པོ་དགེ་འདུན་གྲུབ་
 པའི་ཡང་སྲིད་ལྟལ་བ་དགེ་འདུན་བྱ་བ་མཆོ་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཞལ་བཞུགས་ནས་
 གསར་བཞེངས་གནང་བའི་པོ་བྱང་དེ་སྐྱེ་སྤང་ན་རིམ་གྱི་པོ་བྱང་དུ་གྱུར་པར་མ་
 ཟད། ལྟལ་མཆོག་ལྡ་པས་པོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་ནས་སྲིད་དབང་གི་
 མཆན་ལ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཞེས་ཐོགས་པ་དང་གཅིག དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་
 པར་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་མཐོ་ཤོས་དེ་སྐྱེ་མ་བཞུགས་པའི་སྐབས་མ་
 གཏོགས་དགེ་ལུགས་པའི་བྱ་མ་ཞིག་གི་རྒྱན་བརྒྱངས་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་སྟབས་
 ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་རྗེ་ལྟར་གནང་ནའང་ལྟ་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་
 རེད། རྒྱ་མཆན་དེའི་ཕྱིར་མ་འོངས་པར་ཆོས་བརྒྱད་དམ། ཆོས་ལུགས་ཤེ་
 བྲག་པ་ཞིག་ལ་དམིགས་འཇུགས་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཆོས་ལུགས་སྤྱིའི་ལྟ་སྲིད་
 ལེགས་ཆ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་བྲིམས་ལུགས་གཏན་འཁེབས་གནང་བྱ་
 གལ་ཆེ་བར་མངོན། དེ་ཡང་ལགོང་ས་མཆོག་གིས། མ་འོངས་པ་ལ་ང་ཆོས་
 ཆས་མཐོའི་རང་སྟོང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་དེ་འདྲའི་རང་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་
 དེར་ཕྱིར་ལོག་ཤེད་པ་ཞིག་དང་། ཕྱིར་ལོག་བྱས་ནས་ངས་ལྟལ་བ་རིན་པོ་
 ཆེ་ལ་ལོ་རྒྱས་དང་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་འགན་དབང་གང་ཡོད་བཟུང་པ་དེ་པོད་
 ཀྱི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཅིས་སྲིད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཐག་གཅོད་གཙང་མ་བྱས་ཟིན།

༡༥ ཆོས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་གཙོ་བོ།

၅၄၄

གཏན་འབབ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བྱུང་ཆེ་ཆོས་པ་ལྟར་སྤང་དང་། ཆབ་
སྲིད་པ་ལྟར་སྤང་ཡོང་མི་སྲིད་པས། ལྟར་སྤང་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་
ལུགས་འགག་ནས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ཐོག་དུ་སྦྱོད་ཐུབ་
ངེས་ཡིན།

༡༠༽ ཆོས་སྲིད་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཆུབ།

ཡལ་འཇུག་གིས་ཟུང་འབྲེལ་ནི་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཡ་
བྲལ་དུ་མ་སོང་བར་འཛིན་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན།
གལ་སྲིད་ཆོས་དང་། སྲིད་གཉིས་ཀ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གལ་ཆེའི་དགོས་མཁོའི་ནང་
དུ་དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་ཐོག་གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་
ལམ་དབུ་མ་ཞིག་འཛོལ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་གཉིས་སྤང་བ་མུན་པ་ལྟ་བུར་
གུར་ཏེ་སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་དང་། ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་མཁན་གཉིས་སྤྱི་
ཚོགས་གཅིག་གི་ནང་དུ་མཉམ་གནས་མི་ཐུབ་པའི་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ངེས་ཡིན།
དེས་ན། བསྐྱེད་བྱ་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་གི་ཐོག་དུ་སྦྱེད་བྱེད་མཁན་སྤང་དུ་
གཏན་འབེབས་གནང་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དམིགས་
ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། འཇམ་སྒྲིང་གི་སྦྱོང་བཅུད་གཉིས་ལ་ཞི་བདེ་དང་། རྒྱང་འཇགས་
ཀྱི་ཁོར་ཡུག་ཅིག་བསྐྱེད་ཐབས་བྱ་རྒྱ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་སྦྱན་མཁན་གྱི་
སྤྱི་ཚོགས་དེ་ནི་ད་ལོང་གསལ་གྱི་ལྟ་སྦྱོང་དེས་ཁྲབ་པའི་བྲིམས་ལུགས་དང་།
དཔལ་འཕྱོར། སློབ་གསོ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོང་དགོས་པས། དེ་དག་ཚང་མ་གཅིག་
ལ་གཅིག་བརྟེན་གྱི་སྒྲིག་ཡིན་དགོས་པ་ཡིན། ཆོས་སྲིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ལྟ་བུས་
ཁྲབ་པའི་ཀླུ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་བྲིམས་དང་། ཅ་བྲིམས་ཀྱིས་ཁྲབ་པའི་དཔལ་འཕྱོར་
དང་། ད་དུང་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་གཏན་འབེབས་གནང་དགོས། མདོར་

ན། ཚེས་དང་སྲིད་གཉིས་ཀས་ལས་དོན་གཅིག་ཐུན་མོང་གིས་བྱེད་པ་དེ་བྱུང་
 དུ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡིན། དེའི་ཚོག་ནས་ཚེས་སྲིད་བྱུང་ཐུན་ཞེས་པའི་གོ་བ་ཤུགས་
 ལས་རྟོགས་བྱུང་སྟེ། ཚེས་སྲིད་བྱུང་ཐུན་ཞེས་པས་ནི་ཐུན་མོང་གིས་བྱ་བ་བྱེད་
 པ་གཙོ་བོར་མི་སྟོན་པར་དེ་གཉིས་སྟེ་ཚོགས་གང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ཙམ་
 སྟོན་པ་ཡིན། རྩ་སྟུང་དེ་དང་། ཅ་སྤྱིམས་དེས་བྱུང་པའི་དཔལ་འཕྱོར་ལམ་
 ལུགས་དེ་བཟོ་བྱ་དཀའ་ངལ་ཆེ་བར་སྒྲུང་ཡང་ཆབས་ཆེ་ཆུང་དང་། ཉེར་མཁོའི་
 བྱ་གཞག་དང་འབྲེལ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་མཆམས་གསལ་བཟོའི་ཐབས་ལམ་མེད་པ་
 མ་ཡིན།

༡༡༥ ཚེས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་ཡོང་བྱུང་པའི་ཆ་རྒྱུན་གཞན།

དམངས་གཙོའི་ངོ་བོ་དང་མཐུན་ཞིང་། སྤྱིམས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐུན་པའི་
 ཚེས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་མཐོ་རིམ་དབང་འཛིན་པ་དང་། གནད་
 ཡོད་མི་སྤྱ་གཅིག་ཤུས་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཚོག་པར་ལམ་ལུགས་
 དེ་ལག་བརྟར་གནང་སའི་སྟེ་ཚོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་སློབ་གསོའི་ལས་
 རིམ་གལ་ཆེ་ཞིག་ཏུ་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་དང་ཚུགས་དང་། སྤྱིམས་
 སྲུང་གི་སློབ་གསོ། སྟེ་ཚོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ལ་བྱམས་དང་། སྟིང་རྩེ། ལ་རབས་
 བཟང་སྟུང་དང་ཐུན་པའི་གོམས་གཤེས། ཚེས་ལུགས་ཕན་ཚུན་བར་མཇུག་བཅེ་
 དང་། ལེགས་ཆ་བརྩེ་རེས་དང་ཉམས་སྲུང་སྟེལ་རེས། སྟོན་བཅུད་གཉིས་ལ་
 དངོས་ཤུགས་བརྒྱད་གསུམ་གང་ནས་ཀྱང་མི་གཞོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆུན་རིག་
 ལག་རྩལ་བཟོ་ལས་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཤེས་ཡོན་འཇགས་ཐབས་བྱ་བྱ་དེ་
 ཡིན། འབངས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱིམས་ལུགས་ལ་བཅེ་བཀྱར་མི་ལུ་མཁན་དང་། སྤྱིམས་
 འགལ་བྱེད་མཁན་ལ་འོས་བབ་ཀྱི་ཉེས་སྤྱིམས་གཙོད་བྱ། དེས་མ་ཟད་རྒྱལ་ཁབ་

དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་སྤངས་སྤོང་བཞུགས་ཁྲིམས་ཁྲིམས་དང་། དམག་དོན་
 ཀྱི་སྤྱི་འཇུགས་ཚད་འཁེབས་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་དུས་
 ནམ་ཡང་པར་ཚོལ་བྱེད་མི་ཚོགས་པ་ཅ་ཁྲིམས་ནང་དུ་གསལ་པོར་འཁོད་དགོས།
 འོ་ན་ཁྲིམས་གཙོད་དང་། དམག་གི་ལས་དོན་ནམས་འཆོ་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་
 ན། རང་གི་དོན་ཁོ་ན་ཡིན་ན་འཆོ་བ་ཡིན་ཡང་། གཞན་པ་ལྟ་བུ་ཆེར་དམིགས་
 ཡོད་ན་འཆོ་བར་མ་ངེས་ཏེ། ས་བཅུའི་མདོ་ལས། སྤྱི་ཐོབ་པ་བརྒྱུད་པར་བྱ་
 ཞེ་ན། འདེམ་ན། དུ་མི་མི་སྤྱན་པར། ཉེས་པ་བཟོག་སྤྱད་པ་ཡིས་ནི། གཞོད་
 སེམས་མེད་པའི་ཐབས་འདུལ་ལ། ཉེས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཁམས་ཀྱི་མི་མཐུན་པའི་གཞོད་པ་འཕེལ་བ་འགོག་
 པའི་ཆེད་དུ་དམག་གི་གཡུལ་བཤམས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཆུང་བར་གསུངས་ཏེ། ས་
 བཅུའི་མདོ་ལས། ལེགས་པར་གཡུལ་གཤམས་སྒྲུབ་པོ་དེས། གཞན་མེ་བཀྲམ་
 མམ་མ་བྱུང་ཡང་། །ཁ་ན་མ་ཐོ་ཆུང་འགྱུར་ལ། །ནམ་སྤྱིན་མྱོང་བས་ངེས་
 པ་མེད། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་འདི་ལྟར་དེས། །ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་སྤྱི་ཐོབ་ཡིས།
 ལས་དེ་མདོན་དུ་བཀྲིས་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། (དེད་དཔོན་སྤྱི་
 ཐོབ་ཅན་གྱིས་མི་ནག་མདུང་ཐུང་ཅན་བསད་པ་ལ་སྤྱི་གཙོད་ཀྱི་ལས་ལམ་མ་
 རྟོགས་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར།) དེས་ན། གཞན་པ་ལྟ་བུ་
 ནས་ཀྱན་སྤོང་གིས་ཟིན་པའི་ཐོག་འཆོ་བ་ཆེན་པོ་བྱས་ཀྱང་། ཉེས་པ་ཆུང་བ་
 དང་། རང་གི་དོན་དུ་འཆོ་བ་ཆུང་དུ་བྱས་ཀྱང་། ཉེས་པ་ཆེ་བ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱན་
 ཏུ་སྤང་། མདོར་ན། ཆོས་སྤྱི་ཐོབ་ཐུང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲུབ་ཁབ་ཅིག་གི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་
 ཆོད་གཞི་དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་གི་ཉམས་ལེན་གནང་སྤངས་ཀྱི་སྒྲུབ་
 དང་སྤྱི་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སྤྱོད།

༡༡༥ ཚུལ་སྤྲོད་ཟུང་འབྲེལ་ཐད་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟའི་བར་ཁྱད།

འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་སྤྱི་མིག་བཟུང་ཆོ། ཚུལ་སྤྲོད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
ལམ་ལུགས་དེ་སྤྱིར་ལྷངས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ལ་དབྱེ་ཆོག དང་པོ་པོན་སྤྲོད་ཟུང་
འབྲེལ། གཉིས་པ་སྤྱིར་བཅན་སྐྱམ་པོ་ནས་མངའ་བདག་གི་རལ་བར། གསུམ་
པ་འབྲེལ་མགོན་ཚེས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ནས་ (ས་སྤྱིའི་རྗེས་ནས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་
བར་གྱི་ཕག་གཙང་སོགས་སྤྲད་ཡོད་) ད་ལྟའི་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་བར་བཅས་
གསུམ་ལས། དང་པོ། ཁོར་ཡུག་དང་། སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ལ་དམིགས་
ནས་ལྷ་སྤྱི་གཞི་བདག་གི་རིགས་རྣམས་གསོ་བའི་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ལམ་སྲོལ་བརྒྱད་
མང་ཚོགས་གཅིག་སྤྲད་བྱས་པ་ (འདི་སྤྱིའི་པོན་ཚེས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཙམ་
ཡིན་གྱི་དེར་སྐབས་པོན་ཚེས་དེ་འདྲ་མིན་ཁིང་ནང་པ་དང་ཆ་འདྲ།) གཉིས་
པ། ཚུལ་རྒྱལ་རྣམ་པས་ཐོག་མར་ཚེས་ལ་སྦྱོབ་གཉེར་དང་། ཉམས་ལེན་གནང་
སྟེ་ཆབ་འབངས་ཚེས་བཞིན་སྤྱིར་བའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཡིན། དེ་ཡང་ལྷ་ཚེས་
དགེ་བ་བརྒྱ་དང་། མི་ཚོས་གཙང་མ་བརྒྱ་དྲུག་གིས་ཆེན་མོ་བརྒྱ་དྲུག་ཟེར་
བཞིག་ཡོད། དེའི་ནང་དོན་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་འཛིན་སྤྱིར་དོ་དམ་ལམ་ལུགས་
ཁག་ཡིན། དཔེར་ན། འཛིན་སྤྱིར་གི་སྤྱིག་གཞི། དམག་དོན་གྱི་སྤྱིག་གཞི།
ས་ཁུལ་ཁག་གི་དབྱེ་མཆམས། འབངས་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་གྱི་བྱེད་སྒོ་དང་
གུལ་མཆམས། ཐོབ་སྐྱལ། ཉེས་ཁྲིམས་གཙོད་ལྷངས་སོགས་ཚུད་ཡོད། བཀའ་
བློས་ཆེན་མོ་ལྟའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀའ་དགོས་ཚུལ་དང་། གཞན་
ཐོབ་ཐང་གི་སྒོར་ཡིན།) (འདིའི་སྐབས་པལ་ཆེར་པ་གྲུལ་བྱ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཡིན།) རྒྱུ་
དང་དཀར་སྟོང་འབྲིན་ལས་ཀྱིས་འདིའི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་པོའི་དབང་ཆ་
དང་། ཁྱིའི་དབང་ཆ། རུས་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཆ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་ནས་གཏན་
འབེབས་བྱས་པ་དེས་བཀས་བཀོད་བརྒྱད་འཛིན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་ལུ་གུ་

ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚན་པ་རེད། ཅེས་གསུངས། དེའི་རྒྱ་མཚན་ནི་རྒྱལ་པོ་
འབངས་ཀྱིས་ཡོད་ཆད་འབུལ་དགོས་པ་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་ཁ་ལ་མི་ཉན་པ་ཞེས་
པ་དང་། རིགས་མཐོ་བ་ནམས་ལ་བཀྟར་བ་ཞེས་འཁོད་ཡོད་པ་རེད།

གསུམ་པ་རྩ་མ་ཞིག་གི་རྩ་བྱང་གིས་བརྒྱད་འཛིན་བྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་
ཉལ་སྤྱོད་གཙོ་བཞག་ཐོག་ཞལ་སྡེ་བརྒྱ་དྲུག་དང་། བརྒྱ་གསུམ་སོགས་བྲིམས་
ལུགས་རིམ་པར་གདན་འབེབས་གནང་སྟེ་རྒྱལ་འབངས་སྤྱོད་པའི་ལམ་སྲོལ་བྱང་
ཡོད་ན་ཡང་། ཆོས་ལུགས་ཤེ་བྲག་པའི་མཚན་ཐོག་དང་། (འདིའི་སྐབས་
པལ་ཆེར་ཆོས་ལུགས་ཤེ་བྲག་པས་བརྒྱད་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡིན་ལ། དེས་
རྒྱན་པས་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་ནམས་སྤྱིད་གཞུང་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་དེ་ཙམ་ཡོང་
ཐུབ་མེད།) དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་བྱགས་ཆེར་འགོ་
འབུར་མ་ཐུབ་པས། མིང་དོན་མཚུངས་པའམ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་
འབྲེལ་ཞིག་བྱང་མེད། ད་ལྟའི་ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་ནི་ཆོས་ལུགས་ཤེ་བྲག་
པའི་རྩ་བྱང་གཅིག་གི་མཚན་ཐོག་ན་ཡོད་པ་ཙམ་ལས། དོན་དངོས་ཆོས་ལུགས་
རིས་མེད་ཡིན་པར་མ་ཟད། དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱང་ཆད་འཕེར་བྱང་
ཡོད་པས། ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གཞི་ཙམ་བྱུང་ཡོད། (ད་དྲུང་ཆོས་ལུགས་
ཤེ་བྲག་པའི་རྩ་བྱང་གི་མཚན་ཙམ་བསྐྱད་ཡོད་པས། ཆོས་བརྒྱད་གཞན་པའི་
ནང་དུ་རེ་ཟུང་གིས་ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་དེ་ཆོས་ལུགས་ཤེ་བྲག་པ་ཞིག་
ཡིན་པ་ལས། རིས་མེད་ཡིན་པའི་ཆོར་སྒྲུང་ཡོང་གི་མེད།) ཟུ་ལོ་ ༡༠༠༠
ཟླ་ ༡༠ ཆོས་ ༡ ཉིན་ལོང་ས་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་
ཟེར་པའི་ཆོས་དེ་ཆོས་ཤེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་སོང་ན་དཀའ་ངལ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།
མ་འོངས་པར་ཁོད་ཀྱིས་ཆོས་སྤྱིད་ཟུང་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱའི་ཆོས་དེ་ནང་པའི་ཆོས་
བརྒྱད་ཐོག་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། དཀའ་ངལ་ཡང་སེལ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཅེས་

གསུངས་པ་བཞིན། མ་འོངས་པར་ཚོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ཆ་བྱང་གཅིག་གི་རྒྱན་འཛིན་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། ཚོས་ལུགས་སྤྱིའི་ལྟ་བུ་ཉན་འབྱུང་དང་། སྤྱོད་པ་འཆེ་བ་མེད་པ་གཞི་བཞག་ཐོག་བྲིམས་ལུགས་གཏན་འབེབས་དང་། དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་ལག་ལེན་བཅས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་ཚོས་སྤྱོད་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་འབངས་སྤྱོད་དགོས་པར་སེམས།

༡༣༥ དམངས་གཙོ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་བྱིད་འདེམས་ཚུགས།

དེས་ན་ད་ལྟའི་སྤྱོད་དབང་གི་མཆན་རྟུ་ཐོགས་པའི་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཞེས་པའི་མིང་དེ་བརྗེ་དགོས་མིན་གང་ལྟར་ཡང་། འབྱུང་འགྱུར་ཚོས་སྤྱོད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་དེ་རོ་བོ་དང་། རྣམ་པ་གང་ཅིའི་ཐད་ནས་སྤྱོད་ཆོས་ལུགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་། ཆ་བྱང་གཅིག་གི་མཆན་ཐོག་དང་། ཆ་མ་ཞིག་གིས་བརྒྱན་འཛིན་བྱས་བཟུང་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་སྒྲིག་ནས་མཐུན་དགོས་པ་ཡིན། རྟན་བཞི་གོ་མི་རྣམས་པའི་ལམ་ལུགས་ཚུགས་སུ་བསྐྱོད་ཐབས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་སློབ་གསུང་ཆད་འཕེར་ཡོང་བྱུང་པ་བྱ་དགོས། ཡོང་ས་རྒྱ་ལའི་ཆ་མ་ནི་འཕགས་པ་རྒྱན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་མི་ཡི་གར་དུ་རོལ་ནས་བོད་གངས་ཅན་པ་རྣམས་དུས་ནས་དུས་སུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ལུགས་དམ་གཏན་པོ་ལ་རྣམ་ཡང་གཡོལ་ཐབས་མེད་སྟབས། མགོན་པོ་གང་གི་སྐུ་འབྲང་ན་རིམ་ནི་བོད་མི་ཆེ་དགུ་ཀྱན་གྱིས་གཙུག་གི་རྒྱན་དང་། བཀའ་བའི་ཞིང་མཆོག་དམ་པ་ཞིག་རྒྱ་འཛིན་དགོས་པས། སྤྱོད་རྒྱུན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་པོ་འཕམ་སྤྱོད་འཛིན་ཞེས་ཆེས་མཐོའི་མཆན་གནས་ཤིག་འབུལ་དགོས་པར་སྟམ། འོན་ཀྱང་དམངས་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་སྒྲིག་སྐྱོན་དགོས་སྟབས། འབྱུང་འགྱུར་བོད་མི་མང་གི་འདོད་མོས་དང་། དད་གུས་ཡོད་མེད་ལས་ཐག་གཅོད་དགོས་པ་ལས་

བོད་མི་མང་གི་འདོད་མོས་དང་། རེ་འདུན་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ད་ལྟ་རྒྱ་
 ནག་དབང་འཛིན་པ་ཚོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཁོ་ནར་དམིགས་ཏེ་པཎ་ཆེན་
 རིན་པོ་ཆེའི་སྐུལ་སྐྱུ་གཞན་ཞིག་བཞག་པ་ནང་བཞིན་སྲི་ནང་སུ་ཞིག་གིས་ཁ་
 དབང་དང་བཅན་ཤེད་ཀྱིས་སྐུལ་སྐྱུ་དོས་འཛིན་དང་། མཆོན་གནས་འབུལ་རྒྱུའི་
 ཐོབ་ཐང་མེད་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས། མཐར་ཐུག་རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེའི་བླ་མར་གནས་དང་མི་གནས་ཟེར་བ་བོད་མི་མང་གིས་ཐག་གཅོད་
 ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། དེའི་སྒྲིག་འདུགས་དེ་སུ་མཐུད་ནས་གནས་དགོས་ཟེར་
 བ་དང་། འབད་བཙོན་གནང་དགོས་པ་དེ་གནད་འགག་ཅ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་
 ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཅས་གསུངས། གལ་སྲིད་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐུ་དངོས་སུ་
 མ་བཞུགས་པ་དང་། སྐུ་ན་སྤྱི་བའི་དུས་མཆོམས་ལ་སྤར་རྒྱུན་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་
 མ་དགོས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པའི་ཚོས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཚད་མཐོ་ཤོས་
 དེ་མང་ཚོགས་ནས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམས་བྱུང་བའི་སྲིད་ཆོན་ (བཀའ་བྲི་)
 གྱིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་དགོས་ཆགས་པ་ཡིན།

བཀའ་བྲོན་བྲི་པ་ད་ལྟ་ནང་བཞིན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐད་ཀར་འོས་
 འདེམས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་རང་འཇགས་ཐོག་འབྱུང་འབྱུར་ཡང་མང་ཚོགས་ནས་
 བཀའ་བྲི་འོས་འདེམས་སྐབས་བཀའ་བྲིའི་འོས་གཞི་དངོས་ཀྱི་ནང་སུ་སྐྱེ་བས་ལ་
 མ་འོངས་གནང་འཆར་གྱི་ཐད་ལ་འདྲི་ཅད་དང་། བཏོ་སྐྱོང་ལུགས་ཆེར་བུས་
 ཏེ་དག་འདེམས་བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེ་བར་མཐོང་། དེ་བཞིན་བཀའ་བྲོན་གཞན་ནམས་
 བྱོས་ཚོགས་ནས་འདེམས་དགོས་སྐབས་བྱོས་ཚོགས་རང་གིས་དེ་ལྟར་འགན་ཁུར་
 གནང་རྒྱ། མདོར་ན། སྤྱི་འཐུས་འོས་འདེམས་གནང་སྒྲིགས་བཅས་འོས་ཤོག་
 གི་ལམ་ནས་ཡོང་དགོས་པ་མཐའ་དག་ལ་མང་ཚོགས་རང་དོས་ནས་མི་རེར་འོས་
 རེ་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཐང་གཞན་དབང་དུ་མ་གོར་བར་ཐད་ཀར་འོངས་སུ་སྤྱོད་ཐུབ་

པའི་ཁག་ཐེག་ཡོང་ཆེད་གདམ་བྱར་དྲི་བ་སོགས་བརྒྱད་ནས་འདེམས་དགོས་
 བེད་། གདམ་བྱའི་ངོས་ནས་ཀྱང་དམངས་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་ལྟར་མ་འོངས་
 ལས་འཆར་མངོན་གསལ་བརྒྱད་བརྒྱགས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་འགྲན་ཚོད་ཁྲིད་ཞུགས་
 རྒྱ་ལས། དེར་སྐབས་ནང་བཞིན་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཡུ་ཚུགས་བརྒྱབ་ནས་འདེམས་
 པ་ལས་རང་ཉིད་རྒྱབ་སྐྱོལ་གྱིས་སྤངས་འདུག་འདོད་མེད་པའམ། མ་འོན་
 པ་མཐའ་དག་མཐུག་མཐར་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤངས་ལ་གཡོགས་ཅིས་དང་། ཡང་
 ན་ལྟ་ལ་རེ་བཙུག་ཁ་འཕྲེན་བྱེད་པ་སོགས་ནི་དམངས་གཙོ་དང་། ཆོས་སྲིད།
 ཐ་ན་མི་གཤིས་དང་འགལ་བའི་བྱ་སྤྱོད་ཉག་གཅིག་ཏུ་སྤངས་བས། གདམ་བྱ་གང་
 ཡོད་འདེམས་མཁན་གྱིས་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱེད་རྒྱ་གལ་འགངས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ།

ཡོད་ཆད་སྤངས་བས་བྱུང་བའི་གངས་དཀར་ཉི་མའི་དབུ་ཅེ་མཁའ་ལ་བསྟེན། དེ་
 ཡི་འོད་ཀྱིས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་སྤར་མེད་རྫོགས་ལྡན་གསར་པ་ཞིག། ཡོངས་
 ལུ་བརྒྱན་པའི་མངོན་བརྟེན་གདུང་སེམས་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་མངོན་གྱུར་ཏེ།
 ལུན་ཚོགས་རྒྱ་མཚོས་ས་ཆེན་བྱུང་བའི་ལུགས་གཉིས་གངས་ཅེར་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།
 ཅེས་པ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།

མཐུག་དོན།

བྲིམས་མཐུན་གྱི་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་ཡོ་བྲང་གིས་ལུགས་གཉིས་
 མངའ་དབང་བརྒྱར་ནས་ཡོ་རོ་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་འཁོར་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་
 གྱི་མངོན་སྟོ་བཙན་ཕྱོད་པོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་སྤངས་བཅི་ཞུས་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་
 པར་བཙན་ཕྱོད་པོད་གཞུང་གིས་རྗེས་དྲན་ཚོགས་ཚུང་བྱུར་འཛུགས་ཀྱིས་ཡོ་
 གཅིག་རིང་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་སྟོ་དང་། མཁས་པའི་བསྟོ་སྐྱེད་། མཁས་པའི་

གསུང་བཤད་སོགས་ཡང་ཡང་གོ་སྒྲིག་ཞུས་པའི་གོ་སྒྲུབས་དང་བསྐྱན་ནས་སྤར་
 ལས་ལྷག་པའི་གོ་མ་གང་མདུན་སྤོས་ཀྱི་ལས་དོན་གང་མང་ཕྱག་ལེན་གནང་འགོ་
 བཅུམས་པ་ནི་ལོ་འདིའི་ནང་གི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཤིག་
 ཏུ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་ངོས་འཛིན་ཐོབ་པ་ལྟར། སྤོགས་གང་ས་ནས་བསྐྱགས་
 བཅོལ་གྱི་མེ་ཏོག་ཀྱང་གཏོར་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་པོད་གཞུང་གི་དྲིལ་ལས་
 ཁུངས་ཀྱིས་ཀྱང་ལོ་འདིར་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཆ་ཤས་བྲངས་ཏེ། “བོད་མིའི་
 བྱིམས་མཐུན་གྱི་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༦༠ འཁོར་
 བའི་རྒྱལ་ཆེན་ལོ་རྒྱུས་ལ་དྲན་གསོ་དང་། མ་འོངས་མདུན་བརྟོན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་
 འཕྲོལ་བ་” ཞེས་པའི་ཐོག་བཀོ་སྐྱོང་དང་སྒྲགས། འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་
 བ་དངོས་དང་། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་ཐད་ལ་བསམ་ཚུལ་བསྐྱེད་ལེན་གྱི་
 ལས་རིམ་གོ་སྒྲིག་གནང་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བསྐྱོགས་བཅོལ་གྱི་གནས་སུ་མངོན།
 དེས་ན། རང་ཉིད་ཀྱང་པོད་མི་རྩམ་བཞན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཚོམ་སྦྱུལ་གྱི་
 བཀའ་རྒྱལ་དང་ལེན་ཞུས་ཏེ་ཡུལ་མཆོག་ལྡེ་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་བྱགས་ཐག་
 བཅད་པ་དང་། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཇི་ལྟར་དབུ་བརྟེན་ཚུལ། དགའ་ལྡན་པོ་
 བྱང་གི་སྤྱི་དབང་ཡར་རྒྱས་ཅི་ཙམ་སོང་ཡོད་མེད། ཉམས་ཆག་ཏུ་སོང་བའི་
 རྒྱ་རྒྱུན། དེ་བཞིན་ཡུལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཅུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱི་
 མངོན་འཛིན་ཆེ་ལོང་ཙམ་རེ་བཅས་ལ་ཕྱི་མིག་ལྟ་ཁུལ་གྱིས་དྲན་གསོ་དང་།
 འབྱུང་འགྱུར་པོད་མིའི་ཁ་ཕྱོགས་ནང་ཆོས་སྤྱི་རྒྱུང་འབྲེལ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་
 རྩིང་ཞེན་བག་ཆགས་ཀྱིས་བཤད་པ་མིན་ཞིང་། སྤར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དང་མ་འོངས་
 པའི་དུས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་གཞི་ལ་བཞག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་
 ཡང་མོངས་པའི་དབང་གིས་ནོངས་པའི་ཆ་མང་པོ་ཡོད་སྤྱིད་པས། དཔྱད་ལྡན་
 དག་གི་སྤྱན་སྤར་མཐོལ་བཤགས་དང་སྒྲགས་སྒྲོ་སྒྲོས་གསར་པ་ནམས་ལ་དཔྱད་

ཞིབ་ཀྱི་རམ་འདེགས་མི་དམན་ཙམ་ཡོང་བའི་སློན་འདུན་དང་བཅས།

བོད་གཞུང་སླན་ཅིས་མཐོ་སློབ་ཀྱི་དགེ་མིང་འཛིན་པ་འབྲས་སློ་མང་རྩ་བ་སླན་པ་
བཟང་གིས་ཀྱིས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༧ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠ ཟུ་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་
༡ ལ། །

པོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་འཆར་སྤྲང་ཐོར་བུ།

ཆབ་ཀྱི་ལྷ་མོ་རྒྱལ་བས།

༡༡། །ལྷ་དང་མི་གཉིས་གཟིགས་གཅིག་གྱུར་པས་ལྷ་དོ་མི་དོ་འབྲེད་པ་དགའ།
ཆོས་དང་ཆབ་སྲིད་མཉམ་དུ་འབྲེས་བས་བཟང་ངན་མུང་དོར་འབྲེད་པ་དགའ།
གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་ཁ་འཐོར་གྱུར་པས་བྲིམ་གི་གཅིག་ལ་བསྐྱབ་པ་དགའ།
ཁ་ཁོག་མི་མཐུན་དུ་མར་བྱེས་པས་ཁ་བཤད་ཐམས་ཅད་བདེན་འཛིན་དགའ།
དགའ་བ་དུ་མས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར་བས་ཁ་བ་ཅན་གྱི་མགོན་པོ་དེས།
ཕྱག་སྟོང་སྤྱན་སྟོང་སྤྱལ་བ་མིན་ན་སྤྱལ་སྤྱན་མི་རབས་རི་ལྷར་སྦྱང་།
ཚུལ་འདི་བསམ་བཞིན་ཁོ་པོ་ཡང་ནི་གང་གི་ཕྱག་གཅིག་ཡིན་ན་སྙམ།

གཅིག པོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་སྲིད་དོན།

ང་ཆོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་བའི་གཞུང་དབུ་བརྟེན་ཏེ་མི་ལོ་ ༡༩༠
མོང་བར་དུས་དྲན་སྤྲང་བཅི་ཞུ་བ་འདི་ཉེ་རབས་པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཆེ་མཐོང་
གདང་འཛོག་གིས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་བའི་ནམ་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དུས་དྲན་
འདི་ལྷ་བུའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་སྤྱན་མའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ལེགས་ཆ་རྒྱ་འཛིན་
གྱིས་ད་ལྟ་དང་། མ་འོངས་པའི་པོད་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ལམ་བུ་བསྐྱང་རྒྱ་དེ་རེད།
དེས་ན་ང་ཆོའི་བྱ་བ་འདི་ཡང་ལོ་རྒྱུས་དེབ་ཐེར་དུ་འཛོག་རིན་མཆིས་པའི་ལེའུ་
ཞིག་ཏུ་འགྱུར་ཡང་སྲིད།

༡༩ གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་དབུ་བརྟེན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྙིང་།

སྐབས་དེར་པོད་ནང་ཁུལ་ལ་ཚོས་བརྒྱད་གྲུབ་མཐའ་ཁ་ལ་འབྱེད་བའི་
དབང་འཛིན་པ་ཚོས་དབང་ཆ་འཕྲོག་ཅོད་ཀྱི་སྡེ་གཟར་ནང་འབྲུག་ཆེ་བའི་དུས་
ཤིག་དང་། དེ་མཚུངས་སོག་པོའི་དབང་གྲུགས་ཀྱང་ངང་ངམ་གྲུགས་ཀྱིས་
སླེབས་ཀྱིན་པས། པོད་འདི་ཡང་སྐར་སོག་པོ་འཇམ། གང་ཞིག་གི་སྡེར་འོག་དུ་
འཚུད་ཉེན་དང་། ཡང་ན་སིལ་བྱར་འཛོར་ཉེན་ཆེ་བའི་དུས་བབ་གཉན་འཕྲང་
ཅན་ཞིག་ཡིན་པས། ཡགོང་ས་ལྷ་བ་ཆེན་པོའི་བྲུགས་ལ་གྲུབ་མཐའི་ཚུགས་ཞེན་
དང་སྤྱད་དབང་འཛིན་སྐམ་མེད་བཞིན་དུ་དགོས་དབང་གིས་ཁུར་དུ་བཞེས་གནང་
བ་དེས་པོད་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་ཉི་མ་རྒྱབ་རིའི་ཅེ་ནས་ཕྱིར་གར་རིའི་ཅེར་བྲངས་པ་
ཞིག་ཡིན།

༢༠ གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་དང་ཡུལ་དབང་རིམ་བྱོན་དབར་གྱི་
འབྲེལ་བ།

པོད་ནི་རྒྱལ་བརྒྱད་རྒྱུད་འཛིན་རིང་ལུགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན་
པས། རྒྱལ་ཁབ་ཐོར་རྗེས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕྱན་ནམས་ཁུལ་སོ་སོར་བཀས་བཞེད་རྒྱུ་
འཛིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་། ཟུང་པོན་རྒྱུད་འཛིན་རིང་ལུགས་ཀྱི་
སྒྲིག་གཞི་ཞིག་སྤྲོད་ཆགས་ཡོད། དེ་བས་ས་སྐྱ་བས་པོད་ལ་དབང་ལུང་
བསྐྱར་ཚུལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་ལ། རིན་སྤྲངས་སོགས་ནས་བྱ་ན་དགའ་ལྷན་པོ་
བྲང་བའི་གཞུང་འཛིན་ལམ་ལུགས་དེ་ཡང་དེ་ལས་མ་འདས་ཏེ། ཡགོང་ས་ལྷ་
བ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་པོད་ཀྱི་གཞུང་འདི་ཉིད་ད་ལྟའི་བར་དུ་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་
ངམ་ཡུལ་དབང་རིམ་བྱོན་ལ་བདག་པ་རྟེ། དེས་པར་འབུལ་དགོས་པའི་སྒྲིག་
གཞི་སྤྲོད་ཆགས་ཆར་བས་སོ།

ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་ངེས་པར་གསལ་པོར་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ནི། དགའ་
 ལུན་པོ་བྱང་བའི་དགེ་སྤྱོད་གང་ཞིག་ཡུལ་དབང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་དགེ་སྤྱོད་ཡིན་
 པའི་ངེས་པ་མེད་པ་དང་། ཡུལ་དབང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་སྐྱེ་སྐྱེར་དགེ་སྤྱོད་གང་
 ཞིག་གཞུང་དགའ་ལུན་པོ་བྱང་བའི་དགེ་སྤྱོད་ཡིན་ངེས་མི་དགོས་པའི་གནད་དོན་
 དེ་ཡིན། དེ་ཅི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། ཡུལ་དབང་རིམ་ཕྱོན་ནང་ལ་སྲིད་ཀྱི་འགན་
 དབང་ཁྲར་བའི་ལོང་མ་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་དུས་ལུན་ཏེ་ཅང་བྱུང་བ། ཡང་
 ན་སྡེ་སྲིད་དང་། བཀའ་ཤག་རྒྱལ་ཚབ་དག་ལ་འགན་དབང་གནང་ནས་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་ཚོས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་གཙོར་གནང་གིས་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཚུང་ཚགས་
 རིགས་ལ་གཟུགས་ཞིབ་མ་གནང་བ་སོགས་མང་བས། ང་ཚོས་གཞུང་དང་གང་
 ཟག་སྐྱེ་སྐྱེར་གཉིས་ལ་ཡིན་ཁྲབ་མཉམ་གྱི་ལྟ་བུ་འདྲིན་མི་རུང་། དེ་ཙམ་མ་
 ཟད་པོད་ཀྱི་ལོ་ངོ་ ༡༩༠ འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་འབྲས་དགེ་སྤྱོད་ཡོད་ཚད་དགའ་
 ལུན་པོ་བྱང་བའི་གཞུང་ཁོ་ནའི་ཡིན་པ་ཞིག་ཀྱང་ག་ལ་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཚུན་དམ་
 པས་མཛད་རྗེས་བཞག་གནང་བ་གང་མང་ཡོད་པ་བཞིན་གང་ཟག་སྐྱེར་པས་བྱས་
 པའི་ངན་འབྲས་ཀྱང་ཡོད།

ཡུལ་དབང་རིམ་ཕྱོན་དང་དགའ་ལུན་པོ་བྱང་བའི་གཞུང་གཉིས་བར་
 ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། རོན་ལ་པོད་མི་དམངས་དང་ཁོང་གཉིས་བར་གྱི་ལས་སྤོན་གྱི་
 འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ན་ཡང་། རྒྱང་ཚུལ་ལ་ཚོས་བརྒྱད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཤན་
 ལུགས་སམ་ཆབ་སྲིད་ཅིག་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། སྲིད་དབང་འདི་ཡང་ཐོག་མར་ཚོས་
 བརྒྱད་གྲུབ་མཐའ་འདྲིན་མཁན་ཁག་ཁག་ལས་བྱུང་བའི་སུ་རྒྱལ་སུ་པམ་གྱི་
 འཐབ་རྩོད་ལས་ཐོབ་པའི་སྲིད་དབང་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་ ཡུལ་དབང་རིམ་
 ཕྱོན་ཚང་མ་དགེ་ལུགས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་འདྲིན་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བྱུང་བས་གཞུང་
 འདྲིན་དབང་ཆ་དེ་ཡང་དོན་གྱིས་དགེ་ལུགས་པའི་བདག་དབང་དུ་གྱུར་ཡོད།

ཡུལ་དབང་རིམ་བྱོན་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་འཛིན་མཁན་
 ཟུ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་གནང་ཞིང་སྦྱོར་གྲག་བྱམས་བརྩེས་
 སྦྱོང་བའི་ས་སྦྱོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། དེ་བར་བོད་ཀྱི་ཆོས་མཐོའི་སྒྲ་
 དཔོན་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་ལ། ཁོང་གི་སྲིད་འཛིན་ལམ་ལུགས་
 ནི་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་བསྐྱངས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་ཉིད་
 ཀྱང་ཆང་བ་ཞིག་རེད། དེ་བས་དད་ལྡན་བོད་འབངས་བརྒྱ་ཆ་དགྲ་བཅུ་ཡན་
 བྱིས་སྐུ་ཐེང་རིམ་བྱོན་བྱིས་བོད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ཁ་ལོ་བསྐྱར་རྒྱར་སྦྱོང་ཐག་
 པ་ནས་དགའ་བསུ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། དེ་བས་ལམ་ལུགས་འདིའི་ངོ་བོའི་ཆ་ནས་
 དམངས་གཙོ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། བོད་མི་དམངས་ལ་ཁེ་སན་ཆེ་བའི་མྱིད་
 སྦྱོང་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད།

ག༡ དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་བའི་གཞུང་རྒྱན་འཁྲོངས་ཐུབ་པའི་རྒྱ་ཁྱིན།

དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་ངམ་དགེ་ལུགས་པས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆབ་མྱིད་
 ལམ་ལུགས་འདི་དོན་དངོས་སུ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་སྐུ་ཐེང་རིམ་བྱང་གི་ཆོས་མྱིད་
 དབང་ཐང་ལ་རག་ལས་ནས་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ཡང་། ཐོག་
 མར་དགེ་ལུགས་པར་དད་བཀུར་ཆེ་བའི་སོག་པོའི་སྦྱིན་བདག་གྱི་ཕྱི་བརྩན་འཛིན་
 ཆོས་རྒྱལ་དབྱང་གྲགས་བྱིས་སྐབས་དེར་རྒྱལ་མིན་ལུགས་མིན་བྱེད་པའི་གཙང་
 རྩེ་སྲིད་ཡམ་པར་བྱས་ནས་དབང་ཐང་ཡོད་ཆད་ཡགོང་ས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོར་ལུ་
 པ་སྟེ། དགེ་ལུགས་པའམ་ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་རང་ངོས་ནས་སྲིད་དབང་འཐབ་ཅོད་
 བྱས་ནས་དབང་ཆ་འཁྲོག་པ་ཞིག་མིན་པས། དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་དབུ་བརྩེས་པའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱབ་ཕྱོངས་རང་བཞིན་གཙང་བའི་ཐོག་ལ། ཅ་བའི་མཐུན་ཁྱིན་ཁྱད་
 པར་བ་ལྡེ་ཙང་བ་སྟེ། ༡༥ ཡོད་པའི་སྒྲ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

ལས་སྒོན་གྱིས་ཟིན་པའི་མཁྱེན་ཡིན་མཐུ་སྟོབས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ༡༥ ཡགོང་
 ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་བརྒྱད་རིས་མེད་ཀྱི་ཐབས་མཁས་མཛད་པས་ཆོས་བརྒྱད་
 ཀང་ལ་ཡང་ཕོག་ཐུག་གཏོང་མི་ཆོག་པར་པན་ཚུན་མཛའ་འབྲེལ་ངང་གནས་
 དགོས་པའི་བྲིམས་སྟོན་ཚུན་འབྲེངས་གནང་བ་དང་། ༡༦ བོད་མི་པལ་མོ་
 ཆེས་དགེ་ལུགས་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དད་བཀུར་བྱེད་པས་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱལ་
 ཅ་བརྟན་པ་དང་། ༡༧ ཏཱ་ལའི་རྩ་མའི་ཡང་སྲིད་ཁྲིར་མ་ཐེབས་པའི་བར་ལ་
 རྒྱལ་ཚབ་དང་བཀའ་ཤག་ནས་འཛིན་སྐྱོང་བརྟན་སྲུང་གནང་བའི་འཛིན་སྐྱོང་
 ལམ་ལུགས་བརྟན་པ་དང་། ༡༨ མོག་པོ་དང་རྒྱ་ནག་གོང་མ་རིམ་པའི་བར་
 ལ་མཆོད་ཡིན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཟབ་པ་བཅས་ཀྱིས་དགའ་ལྗན་པོ་བྲང་པའི་ཆབ་
 སྲིད་ཡུན་རིང་ཕྱོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་ཐུབ་པ་ཡིན།

༨༥ དགའ་ལྗན་པོ་བྲང་བའི་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས།

ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བོ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ལྔ་མ་ནམས་བཞིན་དགེ་
 བཅུ་གཞིར་བརྒྱུད་པའི་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་བཞིན་སྐྱོང་བའི་ཆོས་སྲིད་རྒྱུད་འབྲེལ་ལམ་
 ལུགས་ཡིན་ལ། ༡ ཡང་ཡགོང་ས་མཆོག་རང་ཉིད་ནས་ནམ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ཡུལ་
 བརྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྲེལ་གསུམ་ལ་དགོངས་པ་ཆེ་བཞིས་གནང་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་
 རིས་མེད་འདྲ་མཉམ་དང་བྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལའང་མཆོད་ཡིན་གྱི་
 འབྲེལ་བས་དུས་བདེ་ཞོད་འཇགས་ཡོང་བའི་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་རྒྱལ་ཁབ་བརྒྱུངས་
 ཤིང་། རང་སྲིད་ཀྱི་འགན་གཙོ་བོ་སྟེ་སྲིད་ཀྱིས་ཁུར་བའི་ཐོག་གྲུ་ཕྱི་བརྟན་འཛིན་
 ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཐུག་རྟེན་ཡོང་བའི་མཉམ་འབྲེལ་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྟོན་གཏོད་
 ཅིང་། ཕག་གྲུ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བྲིམས་ཡིག་ཞལ་ཕྱེ་བཅུ་དྲུག་ལས་བཅུ་གསུམ་
 རྒྱངས་ཏེ་རྒྱུར་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་གཏན་ལ་པབ་པ་ནི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གྱི་

ཅ་ཁྲིམས་ཆགས་ཡོད། དེ་མིན་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱལ་ཆུ་ཆུ་མཚོ་རྒྱ་འོ་མས་མི་སེར་
 ཁྲིད་གསང་བས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་རྒྱས་ལོན་བྱུང་བའི་ཐོག་སྲིད་འཛིན་གྱི་ལས་
 ཁུངས་ཁག་མང་བཅུགས་ཏེ་ཁྲིམས་སྒྲིལ་ཡིག་ཆ་ཡང་ཁྲུང་དོར་གསལ་བར་བྱེད་
 པ་དང་ས་ཤེལ་མེ་ལོང་ཞེས་པ་གསར་ཅོམ་མཛད་པ་དང་། བོད་ཡོངས་ལ་ས་
 མི་ཞིབ་བཤེར་གྱི་ཐེམ་ཐོ་བཟོས་པ། རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་རིམ་པ། དབུ་ཁྲལ་
 འོས་བསྟུ། ས་ཁུལ་འགངས་ཆེ་ཁག་འགར་ཆོས་རྫོང་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལམ་ལུགས་
 བཅུགས་པ་སོགས་ཐབས་མཁས་བྱུགས་རྗེས་ཁྲིམས་དང་སྒྲིག་གཞི་གསར་བཟོ་
 གནང་བའི་ལག་རྗེས་བཟང་པོ་ཡུན་གནས་བྱུང་བས་ཕན་ཚུབས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད།
 རྗེས་སུ་རིམ་པས་བཀའ་ཤག་དང་། རྒྱལ་ཆབ་སོགས་ཀྱང་གསར་གཏོད་གནང་
 བས་ལྷག་པར་ཁྲིམས་སྒྲིལ་ལག་ལེན་དང་འཛིན་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་འབྲས་ཚང་
 དུ་གྱུར་ཡོད།

ལ་གོང་ས་བཙུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་འཛམ་གླིང་གང་སར་བཅན་
 འདུལ་དང་གསར་བརྗེའི་དམག་འཁྲུག་སོགས་དུས་འཁྲུག་ཡོ་ལང་གོད་པའི་གནས་
 ལྟངས་གིག་ཆགས་ཡོད་པས། ཁོང་གིས་ཀྱང་དུས་བསྟུན་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེན་
 བཞེས་ཏེ་སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ནས་སྤྱི་འབྲེལ་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་གཅིག་ནས་བོད་སྡེ་ཨམ་
 བན་དང་རྒྱ་དམག་དང་བཅས་སྤྱིར་འབྲུད་ཀྱིས་རང་སྲིད་གཙང་མ་བསྐྱུངས་ཏེ་
 དམག་དོན་དང་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་སོགས་གསར་བརྗེའི་ལམ་དུ་སྦྱོད་
 འགོ་བཙུགས།

ལ་གོང་ས་བཙུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཚོག་འདིའི་གཞོན་ནུའི་ཕྱག་པ་ལ་
 ལ་གོང་ས་བཙུ་གསུམ་པའི་ཁུར་སྤྱིད་མོ་དེ་འཛིན་དུས་བོད་ས་ཆར་མ་རྒྱ་སྟག་
 གི་ཁ་ནང་དུ་ཤོར་ཆར་བའི་དུས་གིག་ཡིན་ན་ཡང་། ཐུགས་སྦྱོབས་ཆེན་པོས་
 རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་ཁྲི་ལ་འབྲིངས་ཏེ་ལས་གོང་མའི་མཛད་འཕྲོ་སྐྱོང་བར་གཞོལ་ན་

ཡང་། ཞིང་ག་གཉིས་ཀྱི་བཙན་འཇུག་གིས་ཐོད་ཀྱི་ས་གནས་གཡོགས་ནས་ཡོང་
 བའི་མཐའ་མ་ཐོད་འདི་རྒྱ་ཡི་འོག་དུ་འཇུག་པའི་ཡུང་བསྟན་དུས་ལ་བབས་པ་
 མཐུན་ནས། རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཐོད་མི་རིགས་འདི་ཉིད་ལ་གོད་ཆག་
 ཆེན་པོ་ཞིག་མི་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་གཞུང་དང་མཉམ་འབྲེལ་མི་གནང་ཀ་མེད་
 བྱང་སྟེ། ཨོ་དགའི་རིང་ལ་གཟིགས་ཞིབ་བཙས་ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེས་མཛད་
 འཕྲིན་ལུ་མཐུད་བསྐྱངས་ན་ཡང་། གནས་སྐབས་ཙམ་ལས་ཕན་ཐོགས་དཀའ་
 བས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཞིས་བཞུགས་དང་། ཁོང་ཉིད་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་
 ནས་བསྟན་འགྲེལ་དོན་ཆེན་ལ་གཞིལ་བའི་རྣམ་ཐར་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་
 བསྐྱངས་དང་སྦྱོང་བཞིན་འདི་ལགས་སོ།

༥ ལྷའི་བཙན་བྱོལ་ཐོད་གཞུང་འདི་དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་བའི་ གཞུང་མིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་རྒྱ་དམར་གུང་ཁྲན་ཏང་གིས་ཐོད་ཀྱི་སྡོད་བརྟན་
 ཡོད་དགུ་བདག་བཟུང་བྱས་ཆར་བ་དང་དུས་མཉམ་དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་བའི་
 གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཀྱང་ཉམས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཅད་དེ་སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱན་
 ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མིན་པར་ནང་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ད་དུང་ཡང་རྒྱན་གནས་ཐུབ་
 པས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཐོད་དམངས་ཡར་ལངས་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱས་པ་དང་བསྟན།
 ཐོད་ཀྱི་བདག་དབང་ཆ་ཆར་བསྐྱར་གསལ་རང་བཙན་འཐབ་ཚེད་ཀྱི་སླད་ཡགོང་
 ས་མཆོག་གིས་གཙོས་གཞུང་འཛིན་པ་ཁག་ཅིག་དང་རྒྱ་ཆེའི་མི་དམངས་འཛོར་
 ཆེན་ཞིག་ཆབ་སྲིད་སྐབས་བཅོལ་དུ་ཕེབས་ནས་ལུ་མཐུད་སྡོན་མའི་གཞུང་གི་
 རོ་པོ་མ་བརྒྱགས་པའི་ཐོག་དེང་རབས་དམངས་གཙོའི་ལམ་ལུགས་སུ་རིམ་
 བསྐྱར་གནང་དང་གནང་བཞིན་ཡོད། ཡགོང་ས་མཆོག་འདི་ཉིད་ལུ་མཐུད་དགའ་

ལྡན་པོ་བྱང་གི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་མུས་ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་གི་དབང་ཚད་ཚང་མ་
 མི་དམངས་ལ་གསོལ་སྐྱལ་ཆར་ཅིང་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱིས་གདན་འཁེབས་བྱས་པའི་
 གཞུང་ཞིག་སྟེ། ཚོས་བརྒྱད་བྱེ་བྲག་པའམ་གང་ཟག་སྐྱེ་སྟེར་ཞིག་ལ་བདག་
 པའི་ལམ་ལུགས་ལས་འགོངས་པས་ན་དམངས་གཙོའི་གཞུང་ཞིག་ལས་དགའ་
 ལྡན་པོ་བྱང་པའི་གཞུང་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། འབྲུང་འགྱུར་དེ་བས་ཀྱང་དགའ་ལྡན་
 པོ་བྱང་པའི་གཞུང་འཛིན་ལམ་ལུགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ།

གནིས། འབྲུང་འགྱུར་གྱི་པོད།

མ་འོངས་པ་ལ་གོ་རིམ་མེད་ཅེས་པའི་ལྟ་བ་འདི་ལྟ་བ་ཡང་དག་ཅིག་
 མིན། ལྟ་བ་འདི་བཟུང་བ་ཡིན་ན་ཕལ་ཆེར་འབྲུང་འགྱུར་སྐྱེང་གཞིར་འཛིན་
 པ་དོན་སྟོང་དུ་འགྱུར། ང་ཚོ་མི་ཡིན་པས་མི་རེ་རེ་ལ་འང་སོ་སོའི་མ་འོངས་
 པའི་ཚུགས་འདུན་རེ་ཡོད་འོས། དེ་ཡང་རྒྱུད་དུས་ནས་རང་གི་ཚུགས་འདུན་གསོ་
 སྟོང་གིས་བརྟན་པོ་ཞིག་ཆགས་ཐུབ་ན་མ་འོངས་མི་ཆེའི་འཚོ་ལམ་ལ་རེ་བ་ཡོད་
 པ་བཞིན། མི་རིགས་ཁྱིམ་ལའང་མི་རིགས་ཀྱི་ཚུགས་འདུན་གསལ་པོ་དང་བརྟན་
 པོ་ངེས་པར་དགོས། དེ་བཞིན་ཚུགས་འདུན་དེ་འགྲུབ་པར་འཆར་གཞི་འགོད་པ་
 དང་དུས་མཉམ་ད་ལྟ་ནས་ལག་ལེན་བརྟར་དགོས། འདས་ཟིན་པ་ལས་འབྲུང་
 འགྱུར་གལ་ཆེ་ལ། དེ་བས་ཀྱང་ད་ལྟ་བུ་གལ་ཆེ་སྟེ། འབྲུང་འགྱུར་གལ་
 ཆེ་བ་འཛོལ་བའི་རེ་འབྲས་ལ་སྟོས་པ་ཡིན་ལ། གལ་ཆེན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་དེ་མངོན་
 འགྱུར་ཐུབ་མིན་ནི་ད་ལྟ་ལ་རགས་ལས་པས་སོ།

དེས་ན་ང་ཚོའི་ད་ལྟའི་བྱ་བ་ཚང་མ་འདས་ཟིན་པའི་རྒྱན་འཛིན་ལམ་
 ལུགས་ཅམ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་གོ་རིམ་མེད་པའི་དོན་སྟོང་གི་འབྲུང་འགྱུར་
 བསུ་བའི་ལས་ཆོགས་ཁྱིམ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཚུགས་འདུན་གསལ་ལ་འཆར་

གཞི་ཡོད་པའི་གོམ་བཤོད་ཀྱི་མདུན་སྡོད་ཅིག་ཡིན་པ་བཅས་ལ་བསམ་ཞིབ་གནང་
 ལྟེ། ད་ལྟའི་དགེ་སྤྱོད་མཐའ་དག་ངོས་འཛིན་ཡང་དག་གི་སྡོ་ནས་བཅོས་སྦྱར་
 དང་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་འཆར་གཞི་ལག་བསྟར་གནང་ན་གོ་རིམ་ཡོད་པའི་འབྲུང་
 འབྱུང་གི་ཉི་མ་རེ་རེ་བཞིན་སྡོན་བསུ་བྱེད་ཐུབ།

༡༩ བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཡུགས་འདུན།

ང་ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་འདྲིའི་དམིགས་ཡུལ་ནི་བོད་དེ་ཞི་བའི་
 བརྟེན་གནས་ཤིག་དུ་འབྱུང་རྒྱ་དང་། དེའི་དགོས་པ་འང་གནམ་འོག་ཞི་བདེ་ཡོང་
 བར་རོགས་པར་བསྐྱབ་རྒྱ་ལས་གཞན་མིན་ན། དེ་ནི་ཆེས་ཆུང་དུ་བྱུང་བའི་ཡུགས་
 འདུན་ཆ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་
 འོན་ཆ་མེད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པས། རྒྱུ་མ་ས་མཆོག་གིས་དབུས་བོད་ཀྱི་སྤྱེས་
 ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཡུགས་དགོངས་འདི་ལ་གཏད་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་
 ཀྱི་བྱ་བར་གཞི་ལ་བཞིན་པ་སློ་གཟུ་པོར་གནས་པའི་མཁས་པ་ཚོས་མཆིན་ཐུབ།
 དེ་བས་ང་ཚོས་བོད་རང་བཅོན་ནམ་རང་སྦྱོང་གང་ཞིག་ཐོབ་ན་ཡང་འདྲ་ལ། མ་
 འཁོབ་ནའང་ཡུགས་འདུན་འདི་ཉིད་མངོན་འབྱུང་ཐུབ་པ་ལ་སྡོ་ཀྱན་ནས་དུས་
 ཉག་དུ་འབད་དགོས་པ་མི་རིགས་ཤིག་གི་ཡུགས་འདུན་ཡིན་ལ། འོན་གྱིས་བོད་
 མི་རེ་རེའི་འོས་འགན་ཡང་ཡིན།

འོ་ན་མི་རེ་རེས་འོས་འགན་དེ་ཡང་དག་པར་འཁུར་ཐུབ་པ་ལ་ཡོག་
 ཚོངས་སེལ་ནས་རྫོངས་དད་བསལ་ཏེ་སྤྲིག་སྤོང་དགེ་སྦྱབ་ཀྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཚུལ་
 ལྟན་ཞིག་ཡོང་བར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་སྦྱོང་ལས་གལ་ཆེ་བ་གང་ཡང་མེད། བོད་མི་
 ཚོར་མཆོན་ན་འོས་འགན་འདི་འཁུར་བར་མི་རིགས་གཞན་ལས་ཕྱི་ནང་གཉིས་
 ཀའི་མཐུན་ཆེན་ཆ་ཆང་བ་ཡོད་པས་དེ་ཙམ་དཀའ་རྒྱ་མེད། ལྷག་པར་བོད་མིས་

ཚན་རིག་སྤངས་ཏེ་འཛམ་གླིང་གི་ཕྱོད་དུ་འཕུར་རྒྱ་ཟེར་བ་ལས་སོ་སོའི་ཚོས་
 རིག་འདི་ཉིད་བདག་གཅེས་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལས་སྤྲ་སྤྲུལ་བའི་ལ་དོན་ཆེ་བ་
 ཡིན། དེ་བས་ང་ཚོར་རང་སྤྱོད་སོགས་གང་ཞིག་ཐོབ་ན་དམིགས་ཡུལ་དེ་དང་
 མཐུན་པའི་ཆབ་དཔལ་རིག་གསུམ་གྱི་ལམ་ལུགས་འཐུས་ཚང་ལག་བརྟར་ཐུབ་
 པར་ད་ལྟ་ནས་ཚོད་ལྟའི་ལག་ལེན་འགོ་འཇུགས་པ་ལས་སང་ཉིན་གྱི་ཉིན་མོ་ཁྱད་
 པར་བ་ཞིག་ལ་སྐྱུག་ལོང་མེད།

ཁ། བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས།

༡༽ ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ་གྱི་དམངས་གཙོའི་སྲིད་ལུགས་འདི་ཉིད་
 མུ་མཐུད་རྒྱན་འབྲིངས་བྱེད་འོས་པས། ཡོད་ཆད་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྦྱར་བའི་
 ལམ་ལུགས་གཏན་ཆགས་དགོས། ༢༽ འཛིན་སྲོང་ལམ་ལུགས་ནི་ཅ་ཁྲིམས་
 ནི་ད་ལྟའི་བཅན་ཐུལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གཞིར་འཛིན་དགོས།

ག། བོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས།

༡༽ ཅ་བའི་ཆ་ནས་ཞིང་ཕྱགས་སྒྲིར་དབང་ལམ་ལུགས་ལག་བརྟར་
 བྱེད་འོས་ཀྱང་། ས་ཆ་ཚང་མ་གཞུང་ལ་དབང་དགོས། ༢༽ ཐོན་ཁུངས་མེད་
 པའི་དབུལ་ཕོངས་ས་ཁུལ་འགར་ཐུན་མོང་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་ལུགས་ཀྱང་བཀོལ་ཆོག
 ༣༽ ས་ཁུལ་སོ་སོའི་ཐོན་ཁུངས་ལ་གཞིགས་ཏེ་ཡང་བའི་བཟོ་ལས་དང་། ཟས་
 རིགས་བཟོ་བྱ་གང་མང་འཇུགས་དགོས། ༤༽ ས་གཏེར་དང་སྤྲན་སྤྲུལ་བའི་
 རིགས་སྲོག་འདོན་ཚོད་འཛིན་གྱིས་རང་བྱུང་ཁམས་ལ་བདག་གཅེས་བྱེད་དགོས།
 ༥༽ བྱི་འབྲེལ་ཚོང་ལས་ཀྱི་སྒྲི་ཡངས་པོར་འབྲེད་དགོས། ༦༽ མཚོན་ཆ་
 རྒྱག་འཚོང་སོགས་ཀྱི་ནག་ཚོང་འགོག་སྒྲིམ་གྱིས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཆད་པ་ནན་

མོ་གཙོང་དགོས། ༥༽ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དཔུ་ཁལ་དང་ཐངས་དཔུ་ཁལ་བསྟུ་རྒྱ།
 ༡༽ རིམ་པས་འབྲོག་ལས་ཞིང་ལས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའམ་ཞིང་འབྲོག་གཉིས་
 ཡན་དུ་འགྱུར་བའས་བྱ་རྒྱ།

ང༤ བོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས།

༡༽ ཆོས་རིག་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་རང་གཞན་ལ་ཡན་བདེ་ཁོ་ན་བསྟུ་བ་
 པའི་མི་ཆེ་དོན་ཡན་བགྱི་བའི་འཇོ་བབས་ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་ཤེས་ཟབ་མོའི་ཐོག་
 སྟོགས་ཡོངས་ལ་སློབ་སྦྱང་སྦྱོང་བའི་ཁ་སྟོགས་དགོས། ༡༽ དགོན་ཆེ་ཁག་
 གི་སློབ་གཉེར་ལམ་ལུགས་སྤར་སྟོབ་རྒྱ་ན་འཛིན་ཐོག་ཆོས་ལུགས་མཉམ་སྦྱང་
 གི་སློབ་བྱ་དང་ལོ་རྒྱུ་བའི་སློབ་བྱ་སོགས་ཟུར་འཇུགས་དགོས་གལ་ཆེ། ༢༽ བོད་
 ཡོངས་ཀྱི་སློབ་བྱའི་སློབ་དེབ་ཆང་མ་གཅིག་གྱུར་བཅོ་དགོས་ལ། བོད་ཀྱི་སྤྱད་
 ཡིག་གི་སྦྱོར་སྟོག་དབུས་སྤྱད་གཙོར་འཛིན་འོས། ༣༽ འཛིན་རིམ་བརྒྱད་པ་
 བར་ལ་ཆོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་གིས་གཙོས་སྟོབ་རྒྱ་ན་དང་དེང་རབས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་
 སློབ་ཆན་འཛིན་འོས། ༤༽ འཛིན་རིམ་དགུ་པ་ཡན་ལ་རིགས་གཅིག་གམ་རིགས་
 གཉིས་རྒྱུ་འཛིན་སོགས་ཆེད་སྦྱང་སློབ་གཉེར་གྱི་སྤྱ་འཛམས་སློབ་ཆེན་རིགས་
 དགོས། ༥༽ སྤྱི་ཡི་རིག་གནས་ནང་བསྟུར་དང་ནང་གི་ཆོས་རིག་སྤྱི་བསྟུར་
 ཟུང་གི་ལོ་རྒྱུ་བའི་ལས་ཁུངས་ཆེ་ཆུང་གང་མང་དགོས།

ལོ་རྒྱུས་ལ་གདང་འཛིན་དང་། སྤྱད་དོན་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་པ་
 འདི་ལོ་རྒྱུས་ཞིབ་འཇུག་པ་དང་ཆབ་སྤྱད་ཉམས་ཞིབ་པ་ཚོར་འགན་དབང་ཡོད་
 པ་ལས་ལོ་རྒྱུས་དང་ཆབ་སྤྱད་མི་ཤེས་མཁན་ཚོར་འོས་བབ་མེད་པས། ཁོ་པོ་
 རྩ་བུར་གཏོང་གསལ་དཔྱིས་སྤྱིན་གྱི་དཔྱད་ཚོམ་འབུལ་རྒྱ་དབུལ་བའི་ཐོག་སྐབས་
 སྐབས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཐར་ཐོར་རེ་ཡོད་པ་དུས་དེབ་གཞན་དག་དུ་བསྟུགས་ཟིན་

པས་སྒར་མེད་གསར་བཤད་ཅང་མ་མཆིས་མོད། བོད་གཞུང་ཕྱི་དྲིལ་ལས་
ཁུངས་ནས་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ཡང་ཡང་རེ་བསྐྱལ་གནང་བ་དང་དེབ་འདི་
གཞུང་ངོས་ནས་སྐྱབ་ཏུ་འབྲེམས་གྱིན་ཡོད་པས་འདིར་སྒྲར་ཡང་བསམ་ཚུལ་
ཐར་ཐོར་འགའ་སྟེང་བསྐྱས་སུ་སྒྲུང་བའོ།

འགའ་ཞིག་འདས་པའི་ལོ་རྒྱུས་བྱེ་བྲང་འཆོལ་བས་ངལ།
ལ་ལ་འབྱུང་འབྱུར་འཆོ་གནས་མི་ལམ་བདག་པས་འདེ།
ཁོ་བོ་འཕྲལ་འཕྲལ་འཆར་སྒྲར་རི་མོ་འགོད་ལ་དགའ།
དོན་གྱི་ཆང་མ་ད་ལྟའི་རང་དོན་ལས་ལ་བྲེལ། །

བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཕྱོགས་ལས་ནས་རྒྱལ་དབུ་
 བརྟེས་པའི་བརྒྱད་རིམ་དང་དབུ་བརྟེས་རྗེས་ཀྱི་གྲུབ་
 འབྲས་འགའ་ཞིག་དམིགས་བཀར་དུ་སྦྱང་བ་
 ཟུ་རབས་གཞོན་ནུའི་གདེང་འཛིག་
 གི་མེ་དོག

ཤེས་རིག་ལས་བྱེད་རྒྱུང་ཆེ་རིང་།

༡༡། །མི་བསུན་སྐྱོའི་དཔུང་གིས་དྲག་བཅིལ་ཡང་། །
 ཞི་འཇུག་ཉམས་ཀྱིས་དག་ལྡེ་ཐིལ་གནོན་པའི། །
 འགྲོ་བའི་རྩ་ལག་འཇམ་སྐྱིང་སྟོན་མེ་སྟེ། །
 ངོ་མཆར་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོར་སྟིང་ནས་འདུད། །

དགའ་བ་བརྒྱ་ལྡན་གཞན་ཡུལ་གྱར་ན་ཡང་། །
 དགའ་བདེའི་གཞི་རྩ་ཆབ་འབངས་བྱམས་བརྟེས་རྒྱུང་། །
 དགའ་དད་བོད་མིའི་སྟིང་ཁོང་རུས་གདིང་ནས། །
 དགའ་འཛོད་བྱེད་པའི་གཞུང་ནི་འདི་ལས་གང་། །

དེ་ཕྱིར་འདི་ན་ཤེས་རྟོང་མི་ལྡན་ཡང་། །
 ཡང་ཡང་བྱན་འོས་ལོ་རྒྱས་ཆ་གས་འགའ། །
 འགའ་རེར་ཕན་ཆེད་གཟུ་པོར་གནས་པའི་ངང་། །
 ངང་པ་པད་མཚོའི་རྒྱལ་ལྡར་སྦྱང་ལ་སྟོ། །

དང་པོ། རྩོད་རྩོད་པའི་གཏམ།

པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོ་ནི། པོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་
པུར་རྒྱལ་གྱི་དབང་རྒྱུར་མདུག་སྤིང་རྩེས་ས་སྤྱུ་པ་དང་། བཀ་བྲུ། རིན་རྒྱུངས་
པ། གཙང་པ། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་བཙས་ཀྱི་དབང་རྒྱུར་བྱུང་བའི་ནང་གི་
གཞུང་རྩེས་མ་དང་། དབང་རྒྱུར་པའི་དུས་ཡུན་རིང་ཤོས་དེ་ཡིན་པས། འདས་
པའི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་གསུམ་ལྷག་གི་རིང་པོད་མིའི་སེམས་ནང་བག་ཆགས་ཟབ་
ཤོས་དང་། ལྷས་བཙེ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གཞུང་གཅིག་ཤུ་དེ་ཆགས་ཡོད།

པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་འཇུགས་སྐབས་
གཞན་ལ་མེད་པའི་བྱད་ཆོས་ལེགས་པོ་ཡོད་ནའང་། དུས་བསྐྱེན་ལེགས་བཅོས་
བྱེད་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྒྲིན་གནད་འགའ་ཞིག་ཏན་ཏན་ཡོད་རུང་། པོད་
མི་དམངས་ལ་གཏུལ་གཞོན་བདུ་གཞིག་དང་། བདེ་བ་གསེག་ཆད་མེད་བྱས་
སྐབས། མི་མང་ལུ་བྲུག་ཐབས་ཟད་ཀྱིས་གཞུང་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
སྤྱིར་ན་མེད་ཅིང་། ཐ་ན་བྱིས་སུ་གཞན་གྱིས་བརྒྱད་སྟུལ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་
གཏིང་ནས་པོད་གཞུང་ལ་ངན་སྦྱས་བྱེད་མཁན་པོད་མི་བསམ་མེད་ཉུང་གས་
ཅས་ལས་བྱུང་མེད་པ་འདིས། དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་
པོ་བྱང་གིས་པོད་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་དང་འཆམས་པའི་ལས་དོན་བསྐྱབས་
ཡོད་པའི་བདེན་དཔང་བྱས་པ་རེད།

པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ལ་པོད་མི་ཕལ་མོ་ཆེས་ “ལྷ་པ་
གཞུང་” ཟེར་ཞིང་། “ལྷ་པ་གཞུང་གི་རྩུས་གཏོགས་ལྷ་སྤྱིད་མགོ་ལེབ་
པས་བྱེད་ཀྱི་རེད། དེ་བས་ཉལ་བྱིའི་འོག་གི་ཆང་དམ་པི་གང་དེ་འབྲེར་
ཤོག་” ཅས་པའི་གཏམ་དཔེ་འདི་དངོས་བྱུང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ནས་ཡོངས་
བྲགས་སུ་ཁྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། འདིའི་ཐོག་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་པོད་མི་ནམས་

ཆབ་སྲིད་ལ་དོ་སྣང་མེད་པའི་སྒྲིན་ཆ་ཞིག་མངོན་གྱི་ཡོད་རུང་། རྩོགས་གཞན་
ཞིག་ནས་བོད་མི་ཚོས་གཞུང་གི་དབུ་འབྲིད་ལ་སྒོས་ཡིང་འགེལ་བྱེད་གྱི་ཡོད་
པའི་བསམ་པ་དེ་མཐོང་བྱལ།

ངས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོ་ནས་བོད་མི་སྣང་སྒྲག་མང་པོས་མེ་མདའི་
མདུན་དུ་ “བོད་རང་བཅན་ཡིན། རྒྱ་དམར་བོད་ནས་ཕར་རྒྱག་” ཅེས་
རང་སློག་སྒོས་གཏོང་གིས་ངོ་ཚྏ་ལ་བྱས་པ་མཐོང་བ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་
“ལྷ་ས་བཙོང་པ་མ་རེད། རྒྱ་གར་ཉོས་པ་མ་རེད། རྒྱལ་བ་ཡིད་བཞིན་ནོར་
བུ། བཞུགས་ས་མེད་པ་མ་རེད། གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་། རྒྱར་ལས་
དར་ཞིང་རྒྱས་པ། །” ཞེས་སུས་ཀྱང་མ་སྐྱལ། གང་གིས་ཀྱང་བཅན་གེད་
མ་བྱས་པར་སྣང་ཁོང་རུས་པའི་གཏོང་ནས་སྤྱ་གཞས་འདྲེམས་མེད་དུ་གཏོང་
བ་མཐོང་དུས། བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ལ་སྤྲོ་མོ་སྒྲིན་ཆ་རི་ཅམ་གྱིས་
མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཆབ་འབངས་བྱམས་གྱིས་སྣོང་བའི་སྲིད་བྱས་ལ་འགྱུར་བ་
ཡོང་མ་སྒྲིང་བ་དང་། དེ་དུས་ད་ལྟ་བཞིན་གོ་མཚོན་ཉོ་ཚོང་ལ་དམ་བྲག་མེད་
པར་ལྷ་སའི་ཁྲིམ་གཞིགས་སྒྲུང་ནས་མེ་མདའ་དང་། མདེུག་དུས་ཉོས་ནའང་
ཉོ་ཚོག་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་བོད་མི་ཚོས་བོད་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་དང་། དབུ་
འབྲིད་བཞུགས་ཡུལ་ཁག་ལ་མེ་མདའ་འཕེན་རྒྱ་ལྡན་ཅི། རྩི་ཅམ་ཡང་འཕེན་རྒྱ་
སྒོ་ལ་འཆར་མཁན་སྲིད་མཐའ་ཅམ་ཡིན་པའི་རིན་ཐང་དེ་གཞི་ནས་ཤེས་པོང་།

འདི་ལོ་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་
ངོ་ ༡༩༩༠ འཁོར་བའི་བསྐྱལ་བཟང་གི་དུས་སྒོན་སྤྱང་བཅི་དང་འབྲེལ་རང་
གཞུང་སྤྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་སྤན་ལ་བོང་བ་གསེར་གཞིགས་གྱིས་ཆེད་ཚོ་མ་
འབྲིད་ཤོས་གྱི་འཛོད་སྐུལ་གནང་བུང་བས། བདག་ལྟ་བུའི་སྤྱི་རབས་གཞིན་རྒྱར་
འདི་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་སྒྲུང་སྤྱོད་པས་ཅི་ཡང་མེད་རུང་། བ་མེས་ནས་རང་ཉིད་

ལ་ཐུག་གི་པར་པོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་ཆབ་འབངས་དཀྱུས་མ་ཞིག་གི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ཆོ་འདི་སྤྱི་གཉིས་ཡོད་ཀྱི་དགའ་བདེར་རོལ་རྒྱ་བྱུང་བའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་དང་། པོད་ནང་རྗེས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞིན་ནུ་ཞིག་ཡིན་པས། གཞན་གྱིས་མ་མཐེན་པ་ནི་ཞུ་རྒྱ་ཅི་ལ་ཡོད་དེ་མེད་མོད། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གནད་འགའ་ཡང་ཡོད་པར་སྙམ་སྟེ་དམིགས་བཀར་དོན་གནད་འགའ་ཞིག་གི་སྒོར་ལ་ཕྱོགས་ལྷུང་དོར་ཏེ་སྒྲིང་བར་སྤྱོད།

དེ་ཡང་དེར་སྐབས་ལོ་རྒྱས་སྤྱི་བ་ཆོས་རྒྱལ་རབས་འདི་དང་འདིའི་སྐབས་སུ་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་ཞེས། རྒྱལ་རབས་དེའི་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་ཆེད་དམིགས་ཀྱིས་བརྩམས་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར། རྒྱལ་རབས་དེའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་ལེགས་ཉེས་ཇི་བྱུང་རྒྱལ་རབས་དེ་གའི་གཞི་རྩའི་སྤྱོད་བྱས་ཀྱི་རྒྱབ་རྒྱུངས་འོག་བྱུང་བར་བརྩིས་ཏེ་གདེང་འཛིག་གནང་སྟོལ་འདུག་ཅིང་། འདི་ཉིད་རང་ཅག་གི་བསམ་པ་དང་ཡང་མི་མཐུན་པ་མིན་ཏེ། རྟོགས་བརྗོད་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་ལས།

ས་སྤྱོད་མཁས་ན་རིག་པའི་ཅེ་དགའ་སྟོལ་མཆོག་དུ་རིག་པར་གྱུར།།
རྒྱན་ན་མོངས་གིང་གཡོ་ན་ནམ་པར་གཡོ་ལ་གདུག་ན་མ་རུང་སྟོད།།
དཔའ་ན་གཡུལ་གྱི་རོལ་པ་དང་འགྲོགས་བརྒྱལ་ཞུགས་འཛིན་པར་འགྱུར། །
གང་གང་ས་བདག་བྱེད་པ་དེ་དེ་མཐའ་དག་སྟེ་པོས་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།

དེའི་ཐད་ལ་རྒྱལ་མཆོག་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས། “རྗེ་ལྷར་ས་གཞིའི་བདག་པོ་ཉིད། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གྱི་མཁས་པའི་བྱ་བ་ལ་དགའ་བ་ན། དེའི་མངའ་རིས་སུ་གདོགས་པའི་སྟེ་པོ་ནམས་ཚུལ་དེ་ལ་འདུག་ཅིང་། དེ་ཉིད་མ་རུང་པའི་སྤྱིག་པའི་ལས་ལ་སྟོད་ཀྱང་དེ་བཞིན་དང་མཚུངས། དཔའ་བ་གཡུལ་

ཁྱིའོ་ལ་པ་ལ་དགའ་ནའང་སྐྱེ་པོ་ནམས་དེ་ལ་སྒྲོ་བར་གསུངས་པས་མདོར་ན་གང་
 དང་གང་དུ་སའི་བདག་པོའི་བྱེད་པ་དེ་ནི་བཟང་ངན་རྗེ་ལྟར་ཡང་མཐའ་དག་སྐྱེ་
 བོའི་བྱ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་ཀྱིས་གསུངས་སྒྲུང་བས། འདིར་ཡང་
 དེ་ཉིད་ཁོག་དུ་བཟུང་སྟེ་སྒྲེང་བ་ལགས།

གཉིས་པ། བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་དབུ་བརྟེས་ པའི་བརྒྱད་རིམ།

དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་ཞེས་པའི་དགའ་ལྷན་དང་། རི་བོ་དགའ་ལྷན་པ་ཞེས་
 པའི་དགའ་ལྷན་གཉིས་ཀྱི་གོ་དོན་གཅིག་ཡིན་མིན་རྗེ་ལྟར་ཡང་། དགའ་ལྷན་
 མོ་བྱང་ཞེས་པ་ནི་ཐོག་མར་དགེ་ལུགས་པའི་སྐྱ་མ་ཡགོང་ས་དྲུ་ལའི་སྐྱ་མའི་སྐྱ་
 བྱང་ཞིག་ཡིན་པ་ནས་མཐར་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་དབང་བ་ཞེས་
 ལྷགས་གཞུང་གི་མིང་དུ་འཛུགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། གཞུང་འདི་ཐོག་མར་ཚུགས་
 པ་དང་། དེ་ནས་ཆགས་སུ་ཚུད་པའི་མང་གཞི་གཅིག་ནི་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་པ་
 དང་། ཕྱིས་སུ་དགེ་ལུགས་པ་དར་རྒྱས་ཆེར་ཕྱིན་པ་ཡང་གཞུང་འདིའི་མཛད་
 ཚུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པས། བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་ཚུགས་པའི་བརྒྱད་
 རིམ་སྒྲེང་དགོས་ན། ཐོག་མར་དགེ་ལུགས་པའི་འཕེལ་རྒྱས་དང་སྐྱར་ནས་སྒྲེང་
 དགོས་པར་སྒྲུང་།

དེ་ཡང་དགེ་ལུགས་པའི་གྲུབ་མཐའི་སྤྱི་ལ་གདོད་མཛད་མཁན་རྗེ་ཙོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོས་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྐྱང་ (ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༧) ལོར་དབུས་
 རྟོན་བྱེ་རི་ལྷག་རྩེ་ནས་མི་རིང་པའི་འབྲོག་རི་པོ་ཆེར་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་རྒྱག་
 བཟུང་སྟེ་གནས་གཞི་བཟུང་ནས་དགེ་ལུགས་པའི་མང་གཞི་བརྒྱགས། ལས་
 དོན་དེར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་དད་མོས་ཆེན་པོས་བརྒྱུ་མཁན་ནི་སྟེ་

གདོང་མི་དབང་བྲག་པ་རྒྱལ་མཆོད་དང་། གཞིས་ཀ་བྲག་དཀར་བའི་ནང་སོ་
རིན་ཆེན་ལྷན་པོ། ནང་སོ་རྒྱལ་མཆོད་གཉིས། རྒྱ་མ་བྲི་དཔོན་བཅས་
རེད།

དེའི་རྗེས་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་འདྲག་ཆོས་པོད་ཁམས་སུ་དགོན་
ལྷེ་མང་པོ་གཅིག་མཐུག་གཉིས་མཐུད་དང་ཕྱག་བཏབ་སྟེ། དགེ་ལུགས་པའི་
བྱུང་མཐུན་དར་རྒྱས་སུ་བཏང་ཞིང་དེའི་ནང་ནས་དར་རྒྱས་ཆེ་གོས་ནི། སེ་འབྲས་
དགེ་གསུམ་དང་བྲག་ཤིས་ལྷན་པོ་བཅས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་འབྲས་སྤངས་དགོན་
ནི་དགའ་ལྷན་དགོན་ཕྱག་བཏབ་རྗེས་ཀྱི་ལོ་བཅུད་སོང་བའི་དུས་སུ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་སློབ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བྲག་ཤིས་དཔལ་ལྷན་ (༡༩༡༧-
༡༩༤༧) གྱིས་ཕྱག་བཏབ། དེའི་འགྲོ་གྲོན་གདོང་མཐུན་དང་མཆོད་གཞིས་
མི་སེར་འབྲལ་མཐུན་ནི། སྤུ་རྫོང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་རེད།

འབྲས་སྤངས་ཕྱག་བཏབ་ནས་ལོ་ངོ་བཞི་ལ་སླེབས་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧
ལོར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་བྲམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་
(༡༩༡༤-༡༩༣༤) གྱིས་སེར་དགོན་བཏབ། དེའི་འགྲོ་གྲོན་གདོང་མཐུན་
དང་མཆོད་གཞིས་འབྲལ་མཐུན་ནི་སྤུ་རྫོང་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་དང་
དེའི་བྱ་ནམ་མཁའ་དཔལ་འབྱོར་རེད།

སེར་དགོན་པ་བཏབ་ནས་ལོ་ནི་བུ་ཅ་བཅུད་སོང་སྐབས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་
༡༩༤༧ ལོར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སློབ་པ་རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྱེང་དང་པོ་
དགེ་འདུན་གྲུབ་ (༡༩༧༡-༡༩༧༤) གྱིས་བྲག་ཤིས་ལྷན་པོའི་དགོན་པ་ཕྱག་
བཏབ་ཅིང་། “ འགྲོ་གྲོན་དང་མཆོད་གཞིས་འབྲལ་མཐུན་ནི། གཞིས་ཀ་ཅེའི་
རྫོང་དཔོན་འཕྲིངས་རྒྱས་པ་ཉོར་དཔལ་འབྱོར་བཟང་པོ་རེད། དེ་ལྟར་པོད་ཁམས་
སུ་དགེ་ལུགས་དར་ཁྲུབ་ཆེན་པོ་ཕྱིན་པ་དང་མཉམ་དུ་སྟོབས་བྲགས་རྒྱས་ཏེ། ལོ་

ངོ་མང་པོའི་སྒྲིན་ནས་འབྲན་ཆེ་མེད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཅིག་སྟེ། ཀམ་བཀའ་བརྒྱད་
སོགས་བཀའ་བརྒྱད་ཆོས་ལུགས་པ་དང་སྟོགས་གང་ཐད་ནས་དཔུང་པ་མཉམ་
བཞིབས་ཤུད་པའི་གོ་གནས་བཟུང་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་ནི། དག་འཇུན་སོ་བྲང་
པ་ཆེན་པོ་འཇུགས་ཐུབ་པའི་གཞི་ཅའི་རྒྱང་གཞི་གཙོ་པོ་དེ་རེད།

སྤྱི་ཆོགས་ཞིག་གི་ནང་ལམ་ལུགས་གསར་པ་ཞིག་དར་འགོ་ཚུགས་པའི་
སྐབས་སུ་འགོག་རྒྱེན་ཤུད་མཁན་ཡོང་བ་ནི། སྤྱི་བྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཅིག་ཡིན་
ཞིང་། རྒྱག་པར་ལམ་ལུགས་གསར་པ་དེ་དར་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་དོ་
སྟོན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན། ཐབས་བརྒྱ་དུས་སྟོང་གིས་ལམ་ལུགས་གསར་
པ་དེར་འགོག་ཞོལ་ཤུད་པ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་བརྗོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྗེ་ཙོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཁོང་གི་དངོས་
བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲོབ་མ་ནམས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་ལུགས་པ་འམ་བཀའ་
གདམས་གསར་མར་བྱགས་པའི་བྱུབ་མཐའ་དར་བྲུབ་ཆེན་པོ་ཡོང་སྐབས།
སྐབས་དེར་དབང་བྲགས་ཆེ་བའི་ཀམ་བཀའ་རྒྱུད་དང་རིན་སྲུངས་པས་འགོག་
ཞོལ་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་དུ་བྱས་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་" ཀམ་ལྷ་དམར་བ་ཆོས་བྲགས་ཡེ་ཤེས་
(༡༩༤༡-༡༩༤༩) ཀྱིས་རིན་སྲུངས་ནོར་བུ་བཟང་པོའི་བུ་ཀྱན་བཟང་པ་དང་།
དེའི་བུ་ཆུང་བ་དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་གཉིས་ལ་སྒྲོབ་སྟོན་བྱས་པའི་འོག གཙང་དམག་
ཁྲི་གཅིག་ལྷག་དབུས་སུ་བྲངས་ཏེ། དགེ་ལུགས་པའི་སྤྱིན་བདག་སྤེའུ་རྫོང་དཔོན་
ངག་དབང་བསོད་ནམས་རྩུན་པོ་དང་། དེའི་བུ་ངག་དབང་བསོད་ནམས་རྩམ་
རྒྱལ་གཉིས་ཡུལ་བརྟོན། རྩམ་སྐབས་དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་བཀའ་བརྒྱད་པ་
དར་བྱས་ཆེ་བའི་ས་གནས་ཀྱི་དགེ་ལུགས་པའི་བྱ་པར་ལྷ་དམར་པོ་ཁྱོན་དགོས་
པའི་བཙན་ཤེད་ཤུད་པ་སོགས་འཐེན་འཁྲེར་ཆེན་པོ་བྱུང་། "

༡༩༧༩ ལོར་སྐབས་དེའི་སྲིད་འཛིན་པ་སྤུན་མངའ་ངག་གི་དབང་
 པོ་འདས་གིང་། དེའི་བྱ་ངག་དབང་བསྐྱེད་གསུམ་པ་ནར་མ་སོན་པའི་བར་།
 ལྷ་དམར་བ་བཞི་པ་ཆོས་གསུམ་ཡེ་ཤེས་དང་། རིན་སྤངས་ནོར་བཟང་གི་བྱ་
 མཆོ་སྤུས་རྫོང་གཉིས་ཀྱིས་ལོ་ངོ་དགུ་བར་དཔོན་ཆབ་བྱས་གིང་། དེའི་སྐབས་
 ཀམ་ལྷ་ནག་པ་སྤུ་ཐོང་བདུན་པ་ཆོས་གསུམ་རྒྱ་མཆོའི་ (༡༩༧༩-༡༩༨༦)
 སྤོབ་ཉེན་འག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོ་ནས་བཟུང་ལྷ་ལྷན་སློན་ལམ་ཆེ་མོར་སེ་
 འབྲས་ཀྱི་གྲུ་པ་ཡོང་མི་ཆོག་པ་བཟོས།”

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོར་” སྤུར་ཡང་ཀམ་ལྷ་ནག་པ་ཆོས་གསུམ་རྒྱ་
 མཆོས་བཀོད་པ་བྱས་པ་ལྟར། རིན་སྤངས་པ་དོན་ཡོད་རྫོང་གི་ལོ་འབྲས་དགེ་
 གསུམ་གྱི་ཁ་གནོན་དུ་ལྷ་སའི་གར་ཕྱོགས་ས་ནག་ཟེར་བར་དགོན་གསར་བྱབ་
 བལྟན་ཆོས་འཁོར་རམ། ཡོངས་གསུམ་སྤུ་ཀམ་དགོན་གསར་ཟེར་བ་དེ་
 བཏབ་” ཀྱང་རྗེས་སུ་སེ་འབྲས་ཀྱི་གྲུ་པས་བཞགས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་འབྲི་གྲུང་སློམ་པ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་གྱིས་
 ཀོང་པོ་དང་། རྫོ་ཁའི་དམག་བསྐྱལ་ཏེ། འབྲི་གྲུང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་ལུགས་
 པའི་མཆོད་གཞིས་བཅན་འཕྲོགས་བྱས་པར་བརྟེན། སྤུ་རྫོང་དཔོན་དང་ཕྱེ་
 པ་སྤྱིད་ཤོད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དགེ་ལུགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཏེ་དགེ་ལུགས་དང་
 འབྲི་གྲུང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དབར་དམག་འབྲུག་བྱང་།”

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་ཡང་འབྲི་གྲུང་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དམག་གིས་
 འབྲི་གྲུང་དང་མལ་ཤོའི་ཁུལ་དུ་མཆོས་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་ཆེ་ཆུང་
 བསྐྱེམས་ ༡༩ ཅམ་བཅན་འཕྲོགས་བྱས་ཏེ། ཆོས་ལུགས་དང་ལྷ་སྐབས་བསྐྱར།

ཀོང་གསལ་གི་གནས་རྒྱལ་ནམས་ནི་དགའ་ལྷན་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་
 པ་ནས་ལོ་ངོ་ ༡༩༩ རིང་བྱང་བའི་འགལ་བ་ཆེ་གསུམ་ཁག་ཡིན་ཞིང་། གནས་

ཚུལ་དེ་དག་གི་ཙ་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཚོས་བརྒྱད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལ་ཐུག་ཡོད་པ་ལས།
 བོད་ཀྱི་དབང་འཛིན་པ་དང་། དགེ་ལུགས་པའི་དབར་སྲིད་དབང་གི་ཁེ་ཕན་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐད་ཀའི་འགལ་ཟླ་བྱུང་མེད། འོན་ཀྱང་རིན་སྲུངས་པའི་སྲིད་དབང་
 རིམ་པས་ཉམས་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ནང་། བཀའ་བརྒྱད་པའི་ཚྭ་གས་སུ་ལངས་ཏེ། མང་
 ཚོགས་ཀྱིས་དད་སྟོབས་ཀྱི་མང་གཞི་བཏན་པའི་དགེ་ལུགས་པ་ལ་སྤང་ཐུག་བྱས་
 པ་དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པར་སྟམ། དེ་རྗེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་
 མྱེད་ན།

ལྟོབས་ཤུགས་ཉིན་བཞིན་རྒྱས་བཞིན་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་བླ་མའི་གཙོ་
 བོན་ནི། རྒྱལ་མཆོག་ཏུ་ལའི་བླ་མ་སྐྱེ་ཤེང་རིམ་བྱོན་ནམས་ཡིན་ཞིང་། རྒྱལ་
 མཆོག་སྐྱེ་ཤེང་རིམ་པས་བོད་ཁམས་སུ་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པར་མ་
 ཟད། རྒྱལ་མཆོག་སྐྱེ་ཤེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་ (༡༥༩༩-
 ༡༥༩༩) དང་སོག་པོ་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་བ་དང་། སྐྱེ་ཤེང་བཞི་པ་
 (༡༥༩༩-༡༦༡༦) སོག་ཡུལ་དུ་འབྱུངས་པ་དེས། རི་ཁྱར་ས་སྐྱ་བས་ལྟོབས་
 ཤུགས་ཆེ་བའི་སོག་པོ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་སྐྱེས་ཏེ་བོད་ལ་དབང་བསྐྱར་བྱས་པ་
 ལྟར། རྣམ་ཞིག་དགེ་ལུགས་པས་ཀྱང་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྲིད་དབང་འཕྲོག་མི་
 ཡོང་ངམ་སྟམ་པའི་དོགས་པ་ཞིག་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་ཡོང་གི་ཡོད་ཅིང་། དེ་
 བཞིན་དབང་ཤུགས་ཆེ་བའི་བཀའ་བརྒྱད་པ་ཚོར་ཡང་། གསར་དར་དགེ་ལུགས་
 པའི་དར་ཁྱབ་ཀྱི་འོག་དུ་རིམ་པས་རང་གི་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱི་ལྟོབས་ཤུགས་ཉམས་
 མི་ཡོང་ངམ་སྟམ་པའི་སེམས་ཁྲལ་ཡོང་གི་ཡོད། ལྟོབས་དེའི་དབང་འཛིན་མི་
 ལྟ་གཙོ་བོ་དང་། ལྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་བཀའ་བརྒྱད་པ་གཉིས་ཀས་དགེ་ལུགས་
 པ་ནི། རང་གི་ལྟོབས་ཤུགས་ལ་ཉེན་ཁ་ཅན་ཞིག་དུ་མཛོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ནི། དགེ་
 ལུགས་པ་ཙ་མེད་བཟོ་བའི་ལས་འགུལ་ཚོམ་དགོས་པའི་ཙ་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡིན་

ཞིང་། ལྷ་མཚན་དེས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ངང་
དགེ་ལུགས་པར་པར་ཚོལ་བྱས་ཤིང་། དེའི་ཚྭ་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྲས་བུར་དགེ་
ལུགས་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པས་ཚུར་ཚོལ་བྱེད་དཀོས་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ཡང་དུས་རབས་བཙོང་ཐུག་པའི་དུས་དཀྱིལ་དུ་སླེབས་སྐབས། བོད་
དུ་ཚོལ་བས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཡར་སྐྱར་གཙང་།^༡ གསུམ་ཞེས་བྲགས་པའི་བཀའ་
བརྒྱད་པའི་སྒྲིན་བདག་གསུམ་དང་། ཚོལ་བས་ཤུགས་ཚུར་ཆེ་བ་ཞེ་བ་ལྷ་རྒྱ་རི་
བ་དང་། ཞེ་བ་སྐྱིད་ཤོད་བ་སྟེ།^༢ དགེ་ལུགས་པའི་སྒྲིན་བདག་གཉིས་ཡིན།

གཙང་བ་ཞེ་བ་ཞིང་ཤག་བ་ཆེ་བརྟན་རྟོ་རྟེ་དང་། འབྲི་གྲང་བ་གཉིས་
ལག་འབྲེལ་བྱས་ཏེ། རང་གི་མངའ་ཐང་རྒྱ་སྐྱིད་དང་དགེ་ལུགས་པ་ཅ་མེད་
བཟོ་དཀོས་ན། དེར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཞེ་བ་སྐྱིད་ཤོད་བ་
གཏོར་དཀོས་པར་མཐོང་སྟེ། བྱེ་ལོ་ ༡༦༠༥ ལོར་གཙང་དམག་དང་ཞོ་དཀར་
ནག་གཉིས་ཀྱི་དམག་བསྐུལ་ནས་སྐྱིད་ཤོད་ཞེ་བའི་སྐར་གཏོར་ཏེ་དཔོན་དམག་
མང་པོ་བསད།^༣ དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ། ལོ་རྒྱུས་སྐབས་བཞུགས་པས་གསུངས་པ་ལྟར།
༧ཁོང་ས་སྐྱ་ཕྱེད་བཞི་བ་སོག་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་ཕེབས་སྐབས་ལྷ་དམར་བས།
ལེགས་བྱའི་ལྷ་ཡིག་ཅིག་ཡུལ་བར་གོ་བ་ལོག་སྐབས་ཀྱིས། འབྲས་སྐངས་དགའ་
ལྷན་ལོ་བྱང་པའི་ཕྱོགས་གཏོགས་ཁག་ཅིག་གིས་ལན་ལོག་པར་བཏབ་པ་དང་། དེ་
རྗེས་ལྷ་དམར་བ་ལྷ་སར་ཕེབས་ཏེ། རོ་པོར་སྟན་དར་ཡུལ་པའི་རོས་སུ། དྲག་
ཏིག་ཞག་གསུམ་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ན། ཁོ་རྩ་གན་ཚོགས་པའི་རུ་རྟོན་ཚོ། །ཞེས་
སོགས་གབ་ཆིག་གི་སྟན་ཚོམ་བཀོད་པའི་དོན། དགེ་ལུགས་པར་དམིགས་མ་
དམིགས་རི་ལྟར་ཡང་། དམིགས་པར་གོ་བ་ཐུངས་ཏེ། རྒྱུང་རྟོག་མང་པོ་བྱུང་
ཞིང་། དེའི་ལན་ལ་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་གཏོགས་སོག་པོས་སྐར་པའི་ན་ཏེ་ལ་
བཅན་དེད་བྱས་བ་སོགས་ལས་རིམ་པར་འཕེལ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག

དེ་རྗེས་སྡེ་པ་ཡར་རྒྱུ་པར་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་ལྷན་ཚོགས་ནས་
 རྒྱལ་གྱིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་དམག་དངས་ཏེ་བཙོམ་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༡༣ ནང་ ༡༩༡༣ ལོ་ལོར་གཙང་སྡེ་སྲིད་ལྷན་ཚོགས་ནས་རྒྱལ་གྱིས་སྡེ་
 སའི་བྱང་འོས་སུ་ཡོད་པའི་ཡུལ་སྡེ་ཆེན་པོ་འཕན་ཡུལ་དང་། གཞིས་ཀ་སྡེ་བུ་
 ལོགས་དབྱང་སྡོམ་གྱིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ། བོད་དུ་དབང་གྲགས་ཆེན་པོ་
 ཆགས། དགེ་ལུགས་པའི་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྱང་ཟུག་རིམ་པར་བྱས་པར་བརྟེན།
 ཡལོང་ས་སྤྱི་མཐུན་བཞི་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་དག་པོ་མངོན་
 སྲོད་གྱི་ལས་སྦྱོར་གནང་བར་ནགས་མངོན་མཚན་ཆེན་པོ་བྱང་བས། མཚན་
 ཡང་མཐུ་སྡོམ་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བསྐྱར་བར་གྲགས་གིང་། གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་
 ཡང་། ཉན་གཞི་ཡོགས་པ་དེ་ཡལོང་ས་སྤྱི་མཐུན་བཞི་པ་ས་མཐུ་གཏད་གནང་བར་
 ཀོ་ལོང་བྱས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༦ ལོར་ཡལོང་ས་སྤྱི་མཐུན་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་
 འོས་འཛིན་ཞུས་མི་ཆོག་པ་བཟོས།

དབུས་གཙང་གཉིས་ལས་དབུས་ནི། བཀའ་གདམས་གསར་རྩིང་གི་གདན་
 ས་གཙོ་བོ་ནམས་ཆགས་ཡུལ་ཡིན་པས། དེ་དག་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་གྱི་དབང་
 གྲགས་ལོག་དུ་ཤོར་བ་དང་། དགེ་ལུགས་པའི་གཙོ་བོ་ཡལོང་ས་མཚོག་གི་ཡང་
 སྲིད་འོས་འཛིན་མི་ཆོག་པར་བཟོས་པ་ནི། དགེ་ལུགས་པར་མཚོན་ན། བཟོད་
 ཐབས་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེར་ཡ་ལན་སྟོག་ཆེད་སྦྱིད་ཤོད་སྡེ་པ་བསོད་
 རམས་ནས་རྒྱལ་གྱིས་ཁལ་ཁ་ཆོ་ཁུར་དཔོན་པོ་སྤྲོན་མཆེད་གཉིས་ལ་ཅེ་པོ་ཏ་
 ལའི་རྟེན་གཙོ་འཕགས་པ་ལོ་ལྷ་ག་རའི་སྤྱི་བརྒྱན་བཅན་པར་སྤྱད་དེ། གཙང་
 པར་དམག་འདྲེན་དགོས་པའི་རེ་བ་ཞུས། དེར་བརྟེན་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ཏེ་ཡར་རྒྱལ་
 དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་འབྲངས་པའི་ལོ་དེར་ཁལ་ཁ་ཆོ་ཁུར་དཔོན་པོའི་དམག་
 ལུས་སྡོང་ལྷག་དབུས་སུ་ཡོང་ནས། དབུས་དམག་དང་ལྷན་དུ་གཙང་པ་རྒྱལ་

པོར་མར་སྐྱོལ་བྱས།” བྱེ་ལོ་ ༡༦༡༩ ལོར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཡུན་ཚོགས་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དབུས་སུ་དམག་ཁྲི་ལྷག་དངས་དེ་དབུས་སོག་གི་དམག་ལ་སྐྱོལ་
 ལན་སྤང་ཐོག་མེ་འབྲས་གཉིས་གཏོར་ཞིང་། ལྷ་སེར་ལྔ་སྟོང་ལྷག་བསད། པཱ་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་མངའ་རིས་ལ་ཡུལ་བྱོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་པ་སོགས་
 བཅོས།”

ཐེངས་འདིའི་དམག་འབྲུག་ནང་དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་ལ་གྲོང་གྲུན་
 ཆེན་པོ་བྱང་བར་མ་ཟད། མེ་འབྲས་གཉིས་ནས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་ཆིངས་དཔུང་
 འཛོམས་ཆེན་སྤྱང་དགོས་པར་བརྟེན། འབྲས་སྤྱངས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཕུག་
 མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་^{༡༠} (?-༡༦༥༩) གྱིས་གསང་སྐབས་ངང་མཆོ་
 སྤྱན་དུ་སོང་ནས། དམག་ཤུགས་ཆེ་བའི་མཆོ་སྤྱན་གྱི་དཔོན་གུང་རུ་དོར་ཐའི་
 རི་དང་། རྫོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་སྤྱན་མཆེད་གཉིས་ལ་དམག་རྒྱས་ཡོང་བའི་
 རེ་སྐྱལ་ཞུས། བྱེ་ལོ་ ༡༦༣༡ ལོར་” ཕུག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་
 དང་སོག་པོ་ལྔ་བཅུན་ཐུང་བ་རྫོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སོག་དམག་གིས་
 སྟོང་ལྷག་འབྲིད་དེ་དབུས་གཙང་དུ་ཡོང་། ལྷེ་པ་སྤྱིད་ཤོད་པའི་དམག་དཔུང་
 དང་ལག་འབྲེལ་གྱིས་དབུས་སུ་ཡོད་པའི་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དམག་དཔུང་ལ་
 སྐྱོལ་ལན་སྤང་པས་གཙང་དམག་ཡམ། དུས་དེར་པཱ་ཆེན་རྫོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་
 (༡༥༥༠-༡༦༦༣) སོགས་ཀྱིས་བར་ཆིངས་མཛོད་དེ། འབྲས་སྤྱངས་དགའ་
 ལྡན་ཕོ་བྲང་ལ་ལྷ་ས་དང་རགས་མན་ཆད་ཀྱི་མཆོད་གཞིས་བདག་དབང་ཡོད་
 པ་དང་། སོག་དམག་ལ་གསང་འབྲེལ་བྱེད་མཁན་ཕུག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་
 བརྟན་མཁུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དུ་བསྐྱེད་ཆོག་པ། མེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་
 མཆོད་གཞིས་སྤར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཕྱིར་སྒྲིག་དགོས་པ། བདེ་
 ཆེན་གསང་ལྷགས་མཁར་སོགས་དགེ་དགོན་ཆོས་ལུགས་གཞན་ལ་བསྐྱར་བ་

ནམས་ཚོས་ལུགས་རང་འཇགས། ཡགོང་ས་སྐྱེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་བཙད་
གཅོད་ཆོག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་བཏོན་པར། ཆ་རྒྱུན་གཞན་ནམས་གཙང་པ་
རྒྱལ་པོས་ཁས་ལེན་བྱས་ཀྱང་། ཡགོང་ས་སྐྱེང་བཞི་པའི་ཡང་སྲིད་བཙད་
གཅོད་ངོས་འཛིན་བྱས་ཆོག་པའི་ཁས་ལེན་བྱས་མེད།” དེའི་ཐོག་ནས་གཙང་
པ་རྒྱལ་པོས་ཡགོང་ས་སྐྱེང་མི་ཕྱོག་ལ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ནས་ཚོར་བ་ཏ་ཙང་
སྒྲིན་པོ་ཞིག་བཟུང་ཡོད་པ་མཐོང་ཐུབ་ལ། ལྷ་བས་དེར་ཡགོང་ས་སྐྱེང་མི་
ཕྱོག་གི་ལུགས་རྒྱུན་ཇི་ཙམ་ཡོད་མིན་ཡང་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཚུར་གནམ་གང་ལ་མ་བཅིས་ན། སར་ཆོས་གཅིག་ལ་མི་བཅི་བའི་
དཔེ་ལྟར། དགེ་ལུགས་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཀྱང་ཐལ་ཆ་ཆེ་བའི་བྱེད་སྤངས་བྱུང་
ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། ཡགོང་ས་སྐྱེང་བཞི་པ་ར་ལུང་དུ་ཕེབས་ལྷ་བས། ཞབས་
འབྲིང་ཚོས་ཚོས་ཇི་སྟེ་རྒྱུང་བ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་བཞེད་ལ་བར་ཆད་བཅོས་
པ་དང་། གོང་དཀར་དུ་ཕེབས་ལྷ་བས། ཞུ་དམར་དུག་པ་དཔལ་ལྷན་ཚོས་ཀྱི་
དབང་ཕྱུག་ (༡༩༤༩-༡༩༩༠) གདན་ས་ཐེལ་དུ་བཞུགས་སྡེས་མཇལ་
འཛིན་མཇལ་འདུན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་བཞིན་བྱུང་ན། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་འཐེན་
འབྲེར་ཆེ་བའི་དུས་དེར་བསྟན་སྲིད་གཉིས་སྟུན་ཞིག་འབྱུང་བར་ངེས་རུང་།
ཡརྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཞབས་འབྲིང་ནམས་ཀྱིས་ལམ་དུ་མ་བཏང་བ། དེ་
ཇིས་འབྲས་སྤྱངས་སུ་ཕན་ཚུན་མཇལ་འཛིན་མས་ཀྱི་ཡིག་འབྲེལ་ཚུན་ནས་འགོག་
ཐབས་བྱས་པ་དང་།” དེ་བཞིན་གཙང་ཕྱེ་སྲིད་ཕུན་ཚོགས་ནམ་རྒྱལ་ལྷ་སར་
ཕེབས་ཏེ། ཡགོང་ས་སྐྱེང་བཞི་པའི་དྲུང་ནས་ཚོས་འབྲེལ་ཞུ་འདུན་ཡོད་པའི་
སྟན་མེང་ཞུས་ཀྱང་། ཕྱེ་པ་གཙང་པ་བསྟན་དབང་ཡིན་པས་དེ་འབྲ་གནང་མི་
རིགས་ཞིས་ཚོས་འབྲེལ་གནང་རྒྱར་ཡང་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད།” འདི་དག་
ལ་བསམ་ན། ལྷ་བས་དེར་འབྲས་སྤྱངས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྟོབས་ལུགས་

ཀྱང་ཆུང་ཆུང་མིན་སྐབས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་བསྟུན་མཁས་ཤེད་ཀྱི་
མེད་པ་དང་། བསྟུན་མཁས་མ་བྱས་རྒྱུ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་ཤེད་རྒྱ་དེ་ཙམ་
མེད་པའི་གནས་སྐབས་མཐོང་བྱུང་།

གོང་དུ་སྒྲེང་མ་ཐག་པའི་དམག་འབྲུག་ནང་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་པམ་
ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། དེ་སྟོན་ནས་དགེ་ལུགས་པ་ཙ་མེད་བཟོ་བའི་འཆར་
གཞི་ལེགས་བྱུང་མ་བྱུང་བ་དང་། ད་ཐེངས་དམག་འབྲུག་པམ་ཉེས་བྱུང་བའི་
རྒྱ་རྒྱུན་ལ་བསྟར་ཞིབ་ཤེད་སྐབས། དབུས་གཙང་དུ་རང་ཉིད་ལ་བཀའ་བརྒྱུད་
པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་སྟོར་དང་། དཀ་པོའི་དཔུང་དམག་ཡོད་རྒྱུ་དང་། དགེ་
ལུགས་པར་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་གྱི་དཔུང་རོགས་གིག་མེད་པ་དེ་སྟོན་ཆེན་པོ་ཡིན་
པར་མཐོང་ཡོད། དེར་བརྟེན་གཙང་པ་རྒྱལ་པོས་པོན་ལ་དད་ཅིང་། སངས་
རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་། དགེ་ལུགས་པར་མི་དགའ་བའི་ཆ་ཏར་རྒྱལ་
པོ་” དང་། བེ་རི་རྒྱལ་པོ་དོན་ཡོད་” གཉིས་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ། སེ་འབྲས་
དགེ་གསུམ་གཏོར་ཏེ་དགེ་ལུགས་པ་མིང་མེད་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་གནའ་གན་བཞག

གནའ་གན་ལག་བསྟར་གྱི་གོམ་པ་དང་པོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༣༧ ལོར་
ཆ་ཏར་ལེན་ཏན་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་མཚོ་སྟོན་ནས་དམག་དཔུང་དང་བཅས་ཏེ་
གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དཔུང་རོགས་སུ་ཡོང་ཡང་། ཤར་ཐ་ལ་ཟེར་བའི་ས་ཆར་
སྤོངས་སྐབས་སྟོ་བྱར་དུ་གྲོངས། ལོ་དེར་ཏལ་ཏ་ཚོ་བདུན་གྱི་དཔོན་ཚོག་
ཐུ་” ནང་འབྲུག་གི་དབང་གིས་མཚོ་སྟོན་དུ་ཡོང་། དཔུང་ལུགས་ཀྱིས་མཚོ་
སྟོན་ལ་དབང་བསྟར། དགེ་ལུགས་པའི་ཆ་མ་དང་གྲ་པ་མང་པོ་སྟོག་ཐོག་བཏང་།
དེ་བཞིན་བེ་རི་རྒྱལ་པོས་ཀྱང་ཁམས་ཁུལ་གྱི་ས་དགེ་རྩིང་གསུམ་གྱི་དགོན་སྡེ་
མང་པོ་གཏོར་ཞིང་གྲ་གྲ་བཙོན་དུ་བརྒྱག་” དུ་དང་ཚོག་ཐུའི་དམག་དཔུང་
དབུས་གཙང་སྟོགས་སུ་ཡོང་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པ་དང་། བེ་རི་རྒྱལ་པོའི་དམག་

ཀྱང་ལྷ་སར་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་བཤད་ཡམས་གིས་བྱུང་པས། འབྲས་སྤངས་དགའ་
ལྷན་པོ་བྱང་གི་ཐུག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཚོས་འཕེལ་དང་། དགེ་ལུགས་པའི་
སྤྱིན་བདག་སྤྱིད་ཤོད་ལྡེ་པ་མཚོ་སྤྱིས་རྡོ་རྗེ་གཉིས་ཀྱིས་འབྲས་སྤངས་བསམ་སྒོ་
ཁམས་ཚན་གྱི་བྱ་འགའ་རུ་ལོ་ཙྰ་བ་སྒྲ་ཆེན་དང་། སེམས་ཉིད་ཁ་ཆེན་ཟེར་བ་
གཉིས་གསང་སྒྲ་བས་ངང་རྩན་གར་དུ་གྱ་མི་ཉན་གྱི་སར་དམག་རྟགས་ལྷ་
བར་བཏང་།

ཡ་མཚན་སྤྱི་དགོས་པ་ཞིག་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༩༥ ལོར་གཙང་པ་རྒྱལ་
པོའི་དཔུང་རྟགས་ལ་ཡོང་བའི་ཉལ་ཏ་ཚོག་ཐུའི་བྱ་ཡར་ས་ལང་དཔོན་དམག་
དང་། དགེ་ལུགས་པའི་རྒྱལ་ཙྰ་བྱེད་ཆེད་རྩན་ཆས་སྤྱས་ཏེ་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་
དུ་ཡོང་བའི་གྱ་མི་ཉན་” (༡༥༩༣-༡༦༥༩) དཔོན་གཡོག་རྩང་གས་ནམས་
འབྲི་ཆུའི་སྟོད་རྒྱུད་དུ་འཕྲད་དེ། ལྷ་ས་བར་མཉམ་དུ་ཡོངས། གྱ་མི་ཉན་གྱིས་
སྤོབ་སྟོན་བྱས་པའི་འོག་ཡར་ས་ལང་སྒོ་འགྱུར་ཏེ། གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་དཔུང་
རྟགས་བྱ་རྒྱུ་ལས་ཞོག་སྟེ། ཡར་འབྲོག་རྒྱུད་ནས་གཙང་དམག་ལ་ཕར་ཕྱོལ་
ཡང་བྱས། གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་འོག་ཡ་ཚོག་ཐུས་ཡར་ས་ལང་སྟོག་གསོད་བྱེད་
དགོས་བྱུང་།

སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་དུ་གནས་ཚུལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་པར་ཡོང་བའི་
དགེ་ལུགས་པའི་རྒྱལ་ཙྰ་བྱ་མི་བསྟན་འཛིན་ཚོས་རྒྱལ་གྱིས་ལོ་གོང་ས་ལྡ་པ་ཆེན་
པོ་དང་། པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་མཇུག་ཁ་ལྷས་པ་དང་། ལོ་གོང་ས་མཚོག་གིས་
ཁོང་ལ་བསྟན་འཛིན་ཚོས་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པའི་མཚན་བསྟོད་དང་ཐམ་ཀ་གནང་
བས། ལོ་རྒྱས་ཐོག་ཁོང་གི་མཚན་ལ་གྱ་མི་བསྟན་འཛིན་ཚོས་རྒྱལ་ཞེས་འབོད་
པ་རེད། སྤྱི་ལོ་ ༡༦༩༧ ལོར་གྱ་མི་བསྟན་ཚོས་གྱི་དམག་ཁྲི་གཅིག་གིས་གཙང་
པ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་ཙྰ་ཚོག་ཐུ་རྒྱལ་པོའི་དམག་ཁྲི་གསུམ་ཙྰ་མེད་བཅོས། ༡༧༩༩

མོར་རྩལ་གར་དུ་ཡོད་པའི་རང་གི་རུ་ཕྱེ་ཆང་མ་མཆོ་སྟོན་ལ་སྟོས། ༡༦༩༧
 མོར་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་པེ་རི་རྒྱལ་པོ་བཙམ་ཏེ། དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་
 ལ་རྒྱལ་ཁའི་གཏམ་བཟང་སྟེལ་བར་མི་གཉིས་ལྷ་སར་བཏང་། འོན་ཀྱང་དུས་
 དེར་ཡགོང་ས་མཆོག་གི་བྱགས་ལ་གཙང་པའི་སྟོན་དབང་སྟོགས་འཛིན་མཛད་
 རྒྱ་ཅ་བ་ནས་མེད་ཀྱང་། ཐབས་བྱས་ལ་མཁས་པའི་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་ཕྱག་
 མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་གཏམ་སྟན་སྟེལ་མཁན་གཉིས་སྟོག་དུ་ཆ་
 སའི་དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་པོས་ཏེ། ལུ་ཕྱི་ཉན་ལ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཡང་པེ་
 རི་དཔོན་ལྷར་བཙམ་དགོས་པའི་སྟོར་གྱི་གསང་བར་བསྐྱར་ཡོད་པ་རེད།

ལུ་ཕྱི་ཉན་གྱིས་པེ་རི་བཙམ་རྗེས་མཆོ་སྟོན་སྟོགས་སུ་ཡོག་ཁུལ་གྱི་
 གཡོ་ཐབས་སྟུང་སྟབས། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་བསྟན་སྟོང་དབང་པོས་ (༡༦༠༠-
 ༡༦༤༩) དེ་ལྷར་ཡིན་ཤིག་གིས་དབྱ་ཐོན་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་སྟོན་སྟབས།
 ལུ་ཕྱི་ཉན་གྱིས་སྟོ་བྱར་དམག་བྲངས་ཏེ་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་གཏོར། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༩
 ལོའི་པོད་རྒྱ་བཞི་པའི་ནང་།^༡ རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་གཞིས་ཀ་བསམ་
 བྱལ་ཅེར་གདན་བྲངས་ཏེ་པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བས།
 དུས་དེ་ནས་བཟུང་པོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་དབུ་བརྟེས་པ་རེད།

གསུམ་པ། པོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་གྲུབ་འབྲས་
 དགའ་ཞིག་སྟེང་བ།

༡༽ པོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་འདྲེགས་པའི་དམིགས་ཡུལ།

ཆེད་དམིགས་གྱིས་བཅམས་པའི་ལས་དོན་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཡང་།
 དེར་དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། དམིགས་ཡུལ་དེ་ནི་ལས་དོན་དེའི་

སྒྲིག་གིང་ངམ། ལས་དོན་དེའི་ཚྭ་གས་སྟོན་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས། དམིགས་
ཡུལ་བཟང་ངན་གི་དབང་གིས་འབྲས་བུ་ཡང་བཟང་ངན་སོ་སོར་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་
ཉིད་ཅིག་ཏུ་སྤང་།

དེས་ན་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་གྲུབ་འབྲས་ཤེས་པ་ལ་གལ་
འགངས་ཆེ་མོས་ཤིག་ནི། བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་འཇུགས་པའི་དམིགས་
ཡུལ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོར་སྤང་། དེ་ཡང་ཐོག་
མར་འབྲས་སྤངས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གིས་སོག་པོར་རེ་བཅོལ་སྤྲུལ་བྱས་ཏེ།
གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་གཏོར་པམ་གཏོར་བའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི། དགེ་ལུགས་
པར་སྤང་སེམས་ཆེ་བའི་གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་དབང་འོག་ནས་ཐར་རྒྱ་དེ་རེད། དེ་
ནི་འབྲས་སྤངས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་ཞལ་ངོ་བསྟོན་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་
པ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པའི་སྐློག་ཏུ་སོག་པོར། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་མེག་མེད་དུ་གཏོང་
དགོས་ཚུལ་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་སྤྱང་སྐབས། ཁོང་གིས། “གཙང་པ་དཔོན་
རྒྱུ་ལ་ཅི་ཞུས་ཀྱང་དགོངས་པ་དམའ་ཞིང་ཐུགས་དོགས་བྱགས།” རང་ཚྭ་གས་
ནམས་ནི་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པས་གཙང་ཞེན་བྱས་ཟེར་ཅིག་ཅིག་ཡིན། རྒྱལ་
པོའི་ (གོ་མི་བཟུན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཟེར་) རྒྱ་ལ་གཙང་པའི་བྲིམས་
འོག་ནས་མ་ཐར་ན་སྤར་ཐར་དུས་ཤིག་མི་ཡོང་འབྲ་བསམས་དགེ་བསྟེན་དོན་
གྲུབ་གཏོང་སྐབས་དམག་བྱེད་དགོས་ཚུལ་བྱས་པ་ཡིན།””” ཞེས་བརྗོད་པ་ལས་
ཏོགས་ཐུབ་པ་ཡིན།

གོ་མི་ཁྲང་གིས་ཆོག་ཐུང་དང་། བེ་རི་རྒྱལ་པོ་བཅོམ་སྐབས་ལྟ་ཅི། ཐ་
ན་གཙང་པ་རྒྱལ་པོར་མཐའ་མའི་གཡུལ་འགྲེད་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུའང་།
དགེ་ལུགས་པའི་ཚྭ་གས་ནས་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་གཏོར་རྒྱུ་སྤྲོད་དབང་ཡང་སྤོང་
སུས་འཛིན་མིན་ལ་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏན་གང་ཡང་བྱས་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག

གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་མེད་མེད་དུ་བཅོམ་རྗེས་གོ་བྱི་ཁྲུང་གིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་
 དབང་ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་ཕུལ་ཞིང་། ལྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་
 དམིགས་ལུལ་རྒྱབས་ཆེན་པོ་ཞིག་བཙངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཞེས་ཡོད། ལྷ་
 པ་ཆེན་པོའི་དམིགས་ལུལ་གང་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཁོང་སྐུ་ངོ་མས་སྐབས་དེའི་
 ཐུགས་ཚོར་གསུངས་སྐབས་ “སྐྱེ་བ་གཞན་དུ་རང་གིས་པར་ (གུ་མི་བཟུན་
 འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་) བན་བཏགས་པའི་དྲིན་ལན་གཞལ་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་
 ན་ཟེར་ཅུང་ཟད་ཡང་། དེ་མིན་རྒྱལ་པོའི་ (གུ་མིའི་བཟུན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་
 ལ་ཟེར་) ཐུགས་བརྩེ་བཟུང་ལུགས་ལ་དཔགས་ན་འདི་སྤང་གི་གེགས་སེལ་
 དང་། རྟིང་མའི་ཡར་འདྲེན་ཡོང་བའི་གདེང་གང་ཡང་མེད་པས་དྲིན་ལན་བསྐལ་
 པར་ཡང་གཞལ་དཀའ་བའི་ཁྲུང་སྐྱེ་བར་གདའ། འདི་རིགས་དམ་ཆོས་སྐྱབ་པའི་
 ཕྱོགས་སུ་ནི་ག་ལ་འགྲོ་” ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་ནས། ཁོང་ལ་སྲིད་དབང་
 འབུལ་སྐབས། སྲིད་ཀྱི་བྱ་བ་ནི་དམ་ཆོས་བསྐྱབས་པའི་བར་ཆད་དུ་མངོན་པ་
 དང་གཅིག གུ་མི་བཟུན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ཕུལ་ནས་
 ཆོ་འདིའི་གེགས་སེལ་དང་། བྱི་མའི་ཡར་འདྲེན་ཡོང་བའི་སྐབས་འདྲུག་ཁུས་
 པར་དེ་ལྟར་མངོན་ཏུས་ཀྱི་གདེང་མེད་པའི་རྒྱལ་བཟུན་གྱིས་དྲིན་ལན་གསལ་
 དཀའ་བར་གསུངས་པ་དང་གཉིས་བཙས་ཀྱི་ཐད་ནས། བོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བདག་
 གིར་བཞེས་འདོད་མེད། འོ་ན་ཅིའི་ཕྱིར་སྲིད་དབང་བཞེས་སམ་ཞེ་ན། ལྒྱལ་
 དབང་ལྷ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ “འོན་ཏེ་བོད་འདིར་མགོ་ཆེངས་གིག་ཡོད་ན་
 དུས་ཀྱང་བདེ་ཞིང་། ས་ཀར་རྟིང་གསུམ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ནམས་
 དམིགས་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་རྒྱས་མི་འདེབས་པར་ཕན་ནམ་སྙམ་པ་བྱུང་།”
 ཞེས་དགོས་དམིགས་གསལ་སྟོན་གནང་བ་ལྟར། བོད་ལ་སྐྱེ་མོས་ཡོད་པའི་དབུ་
 འབྲིད་ཅིག་མེད་ན། ནང་འབྲུག་དང་ཕྱིའི་བཙན་འདྲུལ། བྱིམས་མེད་ལུགས་

མེད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་འོག་དུ་པོད་ལ་དུས་བདེ་ཞི་འཇགས་ཤིག་ཡོང་བཅས་མེད་པ་
 དང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ཡང་ཀུན་ལ་སྤྱི་སྡོམ་གྱི་ཀུན་ཁུབ་ཉི་མ་ལྟ་བུ་ཞིག་མེད་པར་
 དགེ་ལུགས་པའམ་ཆོས་བརྒྱད་ཤེས་པ་ཅམ་གྱི་དོན་ལ་བརྩོན་མཁན་ཞིག་ཡིན་
 ན། ཆགས་སྤང་སྤྱོད་ཤིས་ཀྱི་དབང་གིས་རྟོང་མ་དང་། ས་སྐྱུ། བཀའ་བརྒྱད་
 སོགས་པོད་ཀྱི་ཙུ་ཆེའི་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་ནམས་མེག་མེད་དུ་གཏོང་བའི་ཉིན་ཁ་
 ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ། པོད་འབངས་ཀྱི་བདེ་སྦྱིད་དང་། ས་དགེ་བཀའ་རྟོང་
 རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བསྐྱེད་འཛིན་སྐྱོང་གྲེལ་གསུམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྤྱོད་དབང་
 བཞེས་པ་རེད།

དམིགས་ཡུལ་འདི་ཆད་གཞིར་བཟུང་སྟེ། ཁོང་གི་སྐྱུ་ཆེའི་རིང་གི་
 མཇུག་འཕྲིན་ལ་གཞིགས་ན། ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུད་དུའི་ཆེད་དུ་ཆེ་མི་གཏོང་། ཞེས་
 པ་རྒྱར་འབྲུལ་ཡུན་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་དགོས་མཁོའི་དབང་གིས་སྤངས་འཛིན་སྤྱན་བུ་
 གནང་དགོས་པ་བྱུང་ཡོད་ན་ལས། དེ་མིན་སྐྱུ་ཆེ་གང་པོར་རྒྱལ་བསྐྱེད་རིས་
 མེད་དང་། ཆོས་བརྒྱད་གཞན་པའི་དབུ་འབྲིད་ཁག་ལ་མཐུན་ལམ་ཆེན་པོ་མཇུག་
 ཡོད་པ་སྟེ། སྐབས་དེའི་ཆོས་མཐུན་བཀུར་བསྟེའི་བཞུགས་གཤམ་གྱི་གདན་
 ཡིག་དུ་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་གྱི་དབུ་འབྲིད་ནམས་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པའི་གོང་དུ་འཛིག་
 གནང་མཇུག་པ་དང་། “ ཀམ་པ་ཞ་དམར་ནག་སོགས་ཀྱིས་དེ་སྤྱོན་གང་གནང་
 ལ་ཐུགས་འཛིན་མ་མཇུག་པར། གཟིགས་སྐྱོང་ཆེ་མཐོང་ཆེན་པོ་གནང་
 བ་” སོགས་པའི་སྐོར་ཁོང་གི་དགའ་བའི་ཕུག་རྗེས་ཆེ་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་
 དུས་ཡུན་གང་ཅམ་བར་པོད་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་འཕྲིན་འཁྲེལ་མེད་པར་ཞི་བདེ་
 རྟོང་འཇགས་བྱུང་ཡོད། དེ་ཅམ་དུ་མ་ཟད་པོད་དུ་པ་མེས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་པོན་
 དང་། གསར་དར་ཁ་ཆེ་སོགས་ཀྱང་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ཉམས་སུ་སྒྲུབ་ས་
 ཆོག་པའི་བཀའ་འབྲོལ་མཇུག་ཡོད་པ་སོགས་ལ་གཞིགས་ན། ཁོང་གི་ཆོས་ལུགས་

རིས་མེད་ཀྱི་དགོངས་དཀྱིལ་གིན་དུ་ཟབ་ལ་ཡང་དག་ཡིན་པ་གསུངས་སོ།།

དེར་བརྟན་པོད་འབངས་དང་པོད་ཀྱི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་རྒྱལ་བ་ལྟན་
བདེ་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་འདི་ནི། རང་ཅག་ཆོས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱུགས་
བརྗོད་ཞུ་འོས་པའི་གནས་ཏེ། དུས་དེའི་གནས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཆེ། ཆོས་
ལུགས་རིས་མེད་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་ཀྱི་འདི་རིགས་ལ་སྤྱོད་ཀྱིས་མང་པོ་ནས་འགོག་རྒྱུ་ནི་
འཕྲད་ཡོད་མྱོད་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། རྒྱལ་དབང་མཆོག་གིས་མྱོད་དབང་
བཞེས་ཆར་རྗེས་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་དང་པོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་བྱེད་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་
དང་། རྗེ་མྱོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ལ་ ‘‘རང་སྤྱོད་ཀྱི་དགོན་
པ་དང་ས་རིས་པར་མོར་བ་ནམས་ནི་ཚུར་ལེན་དགོས་པ་གཞིར་བཅས་ད་ཕྱིན་
བསྟན་དོན་ལར་རྒྱར་མི་གདུབ་པ་དང་ཚུར་ཆོལ་ཞབས་འདྲེན་མ་བྱུང་ཕྱིན་ལུབ་
མཐའ་མཐའ་དག་རང་འཇགས་སུ་བཞག་ན་རང་གཞན་ཆར་མར་སྦྱོབས་ཆེ་ཚུལ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ (འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་) འཕགས་པའི་ནམ་ཐར་དཔེར་
བྱངས་ནས་མཆོད་ཡོན་གཉིས་གར་ (གོ་བྱེད་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་དང་།
རྗེ་མྱོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ལ་ཟེར་) ’’ གསུངས་པར། གོ་བྱེད་
བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མགོ་གྲུག་གྲུག་གིས་བཙི་
བཀྱར་ཞུ་རྒྱུའི་ནམ་འགྱུར་གསལ་བར་བསྟན་ཡང་། རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་
པོའི་གསལ་བཅར་རྗེ་མྱོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་རྩོམས་ཡོད་པའི་ནམ་
འགྱུར་བསྟན་མེད། དེ་བཞིན་སྤྱིས་སུ་རྗེ་མྱོད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ་སྦྱུ་བཀྱོངས་
པ་དང་། རྒྱལ་དབང་སྦྱུ་སྤྱང་དུག་པ་ཁྲི་ནས་པལ་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ།
རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དང་། རྒྱ་སྤྱང་བཙུ་གསུམ་པ། བཙུ་བཞི་པ་སོགས་
གྱིས་བསྟན་མྱོད་གཉིས་གཞོད་ཀྱི་ཡུང་འདྲེ་དམ་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་ལ་དམ་བསྐྱུགས་
གནང་བར། ད་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་མྱོད་ལར་རྒྱར་མི་མེད་ཀྱིས་རོ་ཆོལ་

བྱེད་པ་སོགས་ནི། ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ནས་དབུ་བཙུགས་པའི་པོད་གཞུང་
དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་གི་གོང་གསལ་སྲིད་བྱུས་ཐུག་ལེན་དུ་བསྐྱར་མཁན་དང་།
དེར་འགོག་མོལ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་
ཞིང་། ཡུལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་བསྟོད་པ་འབུལ་ན་ནི། གནད་འདིར་ལན་
ཁྲི་འབུམ་དུ་བསྟོད་འོས་མིང་། ཁྲིང་གི་བཀའ་དྲིན་ལ་དྲན་གསོ་བྱ་ན་ནི། གནད་
འདི་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་དྲན་གསོ་བྱ་འོས་པ་ཡིན།

མདོར་ན་ཡུལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་མངོན་པ་འདིའི་
ཐད། གང་གི་ཐུགས་སྒྲུབ་མཁས་པའི་དབང་པོ་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་
མཚོག་གིས་གདེང་འཛིན་གང་གནང་ནི་ན་འབྲེལ་དང་བཀའ་དྲིན་ལ་ངེས་ཤེས་
སྡེ་བའི་སྐད་དུ་འདིར་བྱངས་ན། ‘‘ངག་དབང་རྩོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་འདི་ཉིད་
...རྒྱལ་བའི་བཟན་ལ་སྲི་བྲེ་བྲག་ལ་སྐུ་དྲིན་ཆེ་བ་ནི་དཔེ་པོར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱན་
བཟང་མི་ཉམས་པ་སོགས་གསན་ཡིག་གསུམ་ཆུ་རྒྱན་དུ་གསལ་ཞིང་...ལྷ་བ་
མཐའ་སྲི་ལ་ཡང་དཔལ་ལྷན་ས་སྐུ་པ་དང་སོག་བརྒྱུག་པ་སོགས་བྱང་གཙང་གི་
དུས་སྐུ་རིམ་པའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་སྤྱོད་ས་སྐུ་ཆོར་འཕེན་སོགས་བྱེད་མི་
དང་། ཀར་ལུགས་པ་དག་ལ་ནི། འཕགས་པ་རྒྱུས་ཤེས་རབ་མོང་གྱུར། །དམན་
པས་གང་ཆེ་ནོར་ནི་ཅུང་ཟད་ཆེད། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་བརྒྱས་པའི་ང་རྒྱལ་ལྷན།
ཞེས་པའི་བརྒྱུ་ཞུགས་དང་། ...བདེ་སྤྱུག་རེས་མོར་འཁོར་བ་སོགས་རྒྱ་འབྲས་
ཀྱི་ཚུལ་ལ་ཐུགས་གཞིག་མ་ཆུག་པས་མཐོང་ཚད་དབྱར་ལངས་ལྟ་བུའི་ལྷ་བ་
མཐའ་སྲི་ལ་ལྷང་སྤྱད་དང་། ལྷག་པར་ས་ནག་མར་དགོན་པ་བྱེད་སྡེ་ལེ་འབྲས་
མིང་མེད་དུ་གཏོང་ཅིས། རིན་གྲུངས་པ་བསྐུལ་ནི་བཟན་པའི་སྡེན་བདག་གཞིས་
ཀ་སྒྲེལ་པ་ཡུལ་ལུད། ཀོང་པོ་ཀར་སྲིད་ཀྱི་དམག་བྱངས་ནི་དགེ་ལུགས་པའི་
དགོན་པ་མང་པོ་མེར་བསྐྱེད་པ་སོགས་ལྷར་བྱས་སུ་མ་ཟད། བཟན་འཛིན་

ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཆན་དོན་དགྲུང་ཁེབས་ནས་ཀྱང་སྟག་གི་ཡང་ཟུང་ནི་ན་མ་
 སྐམ་པའི་དཔེས་བསྐྱར་ལངས་ཀྱི་ཞབས་འདྲེན་མངོན་ཆོན་ཆེས་པས། ...མཆོད་
 ཡོན་གོང་མས་ (གུ་མི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་དང་། མེ་མིད་བསོད་ནམས་
 ཆོས་འཕེལ་ལ་ཟེར་) ཀར་ལུགས་སྟོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་དམིགས་མེད་
 དང་། གྲུབ་མཐའ་གཞན་དག་གྱང་རང་སྟོགས་སུ་བསྐྱར་བར་ཐུགས་ཐག་བཅད་
 རུང་། རྗེ་བླ་མ་འདིས་ (ལུ་པ་ཆེན་པོར་ཟེར་) ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འཕགས་
 པའི་ནམ་པར་ཐར་པ་དཔེར་བྲངས་ཏེ་ཐོག་ལྗར་མེ་བའི་བཀའ་ནན་གནང་བས་
 དེང་སང་གི་བར་རང་རང་གི་ལྷ་གྲུབ་ཚུལ་ལྡན་བཟུང་ནས་ཉམས་ཆག་མེད་པར་
 གནས་ཆོག་པ་བཀའ་བྲིན་ཆེ་བ་དང་... ’’འུ་ཞེས་གསུངས་འདུག་པའི་དོན་ལ་
 ཞིབ་མོར་བསམ་ན། མིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་བཀའ་བྲིན་ཆོར་དགོས་པ་
 ཞིག་འདུག་གོ །

༡༩ བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་མངའ་ཁོངས་།

དེང་སྐབས་འགའ་ཞིག་གིས་ལྒྱལ་དབང་ལྡ་པ་ཆེན་པོར་བོད་ཁྱི་སྟོར་
 བཅུ་གསུམ་ལས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལུལ་མེད་པར་སྐྱ་མཁན་འདུག་’’ཅིང་། དེའི་
 ཁྲུངས་ནི་ལྒྱལ་དབང་ལྡ་པ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་རང་ནམ་དུ་ཀྱུ་ལའི་གོས་
 བཟང་ནང་། གུ་མི་ཉན་གྱིས་བོད་ཁྱི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་དང་། རང་ཉིད་འཁོར་
 འབངས་དང་བཅས་པ་ལུལ་སྟོར་གསལ་བ་ལས། ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལུལ་ལུགས་
 གསལ་མེད་ཅེས་སྐྱ་བ་དེ་རེད། འོན་ཀྱང་ཞིབ་དུ་བསམས་ན། དེའི་དོན་ནི་ལྒྱལ་
 དབང་ལྡ་པ་ཆེན་པོར་ཁྱི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་ལས་ལུལ་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་པར།
 གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་ཁོངས་ཁྱི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་དང་། གུ་མི་རང་ཉིད་
 གྱིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་པའི་མདོ་སྟོད་སྟོན་བཅས་པ་ཆ་ཆང་ལུ་པ་ཆེན་པོར་ལུལ་

བར་གོ་ལོས་ཏེ། རང་ཉིད་འཁོར་འབངས་དང་བཅས་པ་ཡུལ་བའི་གོ་དོན་རང་
ཉིད་དང་། རང་གིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་པའི་འཁོར་འབངས་མདོ་སྟོང་སྟོང་གི་
ས་མི་རྣམས་ལས་གཞན་གོ་ས་གཞན་ཞིག་ཅི་ལ་ཡོད།

འདི་ལྟར་སྒྲིབ་པར་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཚང་ཁག་གི་ནང་དུ་བྱུང་ཆེན་མེད་
པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་མི་དབང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱུས་རྒྱ་མཚོས་ “བོད་
ཆོལ་ཁ་གསུམ་མམ་ཁྲི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་མདོ་ཁམས་སྒྲུག་དང་བཅས་པའི་
ས་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དད་པ་དང་སྟོང་སྟོང་ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་གནམ་སའི་དབང་
ཡུག་བསྐྱེད་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་མཐུ་མདོན་པར་མཐོ་བའི་
དབུ་ཚྭ་གཙམ་པོའི་དཔུང་ཤེད་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ཕྱན་གཞན་སྡེ་དང་བཅས་པ་སྐྱེག་མེད་
དུ་བཅོམས་ཤིང་། (༡)གོང་ས་མཆུང་ས་རྒྱ་མེད་པའི་(༢)རྒྱབ་ས་མགོན་
(༣)རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོའི་མངའ་འབངས་
མཆོད་གཞིས་སུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཡུས་སྟོག་འཁོར་གཡོག་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་སྒྲག་པའི་
ཐུགས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཆེན་པོས་འབུལ་སྦྱོར་གནང་...’” ཞེས་དྲ་ཅང་གསལ་
པོར་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་དུས་རབས་བཅུ་བདུན་པར་ཡང་མདོ་སྟོང་སྟོང་གཉིས་དགའ་ལྷན་
པོ་བྱང་གི་མངའ་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་ནི་མི་དབང་ཉོག་ས་བརྟེན་ཅན་། བོད་གཞུང་
གིས་མངགས་པའི་མི་སྒྲུབ་ནག་ཤོད་ཀྱི་སྡེ་པོ་ཁག་ཅིག་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཆོག་ལས་
“ཤེས་ལྷན་དག་གོ་བར་གྱིས་ཤིག་ ཁྱིད་ཅག་གི་སྒྲུང་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་
ཏེ། དེང་གི་དུས་སུ་སོག་སྟེར་གྲགས་པ་འདི་ཀྱན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བྱུག་ན་
པརྟེན་སྡེས་པ་རབས་ཀྱི་སྟེང་བ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྟེན་བྱུག་རྒྱས་མི་སྟོད་བར་བཟུང་
ཉེ་གནམ་བསྐྱོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་ཆབ་འབངས་ཉིད་དུ་བསྟོན་དུ་མེད་ཀྱང་།
མཚོ་ཁྲི་ཤོར་རྒྱལ་མོའི་འགྲམ་འོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་རིགས་དག་ནི་གསང་

༡༽ ཆབ་འབངས་ཀྱི་བདེ་ཅུང་གཟིགས་སྤྱོད་༽

ཀླུ་ཁབ་སྤྱི་བཏུན་དང་། ཚགས་ཚུད། རྒྱུན་རིང་བཅས་སུ་གནས་པར། ཆབ་འབངས་མི་སེར་གྱི་རྒྱུ་སྤྱོད་དང་ཡིད་ཆེས་ཡོད་དགོས་ཤིང་། ཆབ་འབངས་མི་སེར་གྱི་ཡིད་ཆེས་དང་རྒྱུ་སྤྱོད་ཐོབ་པར། ཀླུ་ཁབ་དེས་ཁོང་ཚོའི་བདེ་ཅུང་གཟིགས་སྤྱོད་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཐུན་མོང་གི་མངོན་འདོད་ལ་བརྩེ་འཛིག་ཁོང་ཚོའི་ཁེ་དབང་ལ་སྤྱང་སྤྱོད་བཅས་ཚད་གཞི་ངེས་ཅན་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་རེད།

དེས་ན་ད་ཕན་ལོ་ངོ་ ༡༩༠ ཡི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་ཕོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གིས་ཀྱང་། ཆབ་འབངས་མི་སེར་གྱི་བདེ་ཅུང་གཟིགས་སྤྱོད་ངེས་ཅན་གནང་ཡོད་པ་ནི། གཞུང་དེ་ཕོད་དུ་རྒྱུན་རིང་གནས་ཐུབ་པ་ཁོ་ནས་མཆོན་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ཚུལ་ཅུང་ཞུས་ན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡ ལོར་ལྷ་མོ་ཆུལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་སྤྱི་དབང་བཞེས་རྗེས། དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ས་མི་ཞིབ་གཙོད་གནང་བར་མ་ཟད། ལྷག་པར་ལྷ་ཁང་པ་དང་། བག་གྲོ་ཅན་ངོ་ལས་གར་དར་ཅེ་མདོ་ཡན་གྱི་ལུང་ཆོན་ནམས་སུ་ས་མི་ཞིབ་གཙོད་དུ་བཏང་སྟེ། ལྷོ་ཁྱེམ་བཤེར་གྱི་མིང་གཞུང་གསར་བཙོ་དང་། ཁུལ་བཙོ་ཁུངས་འཇུག་ས་ཞིང་འབྲིང་གི་བདག་པོ་ཆོ་ནས་ལོ་རེའི་དཔྱ་ཁུལ་འབབ་བཙོ་གཏན་འཁེབས་ཀྱིས། དཔྱ་ཁུལ་དེའི་ཐོག་ནས་ས་གནས་སོ་སོའི་དགོན་སྡེའི་མཆོད་རྒྱུན་དང་། ཆོས་སྡེ་ཉམས་ཆག་ཕྱིན་པ་ཁག་ཉམས་གསོ། ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན། ས་སྡེ་སྤྱང་བའི་ཡུལ་དམག་གི་ཕོགས་རྗེས་སུ་དགོས་ངེས་བཏང་འཕྲོས། ཁ་ལྷག་ནམས་གཞུང་གི་ཕྱག་མཛོད་དུ་འབུལ་རྒྱུའི་འབབ་དེབ་རྩེབས་མགོ་བརྩ་སྤྱག་རེ་ཡོད་པའི་སྤྱག་ཐམ་རྒྱར་མའི་དེབ་ཁག་ ༥༦ གསར་བཙོ་གནང་བ་” དེའི་ཐོག་ནས། ལྷ་མོ་ཆུལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་

དམིགས་བསལ་གཟིགས་སྒྲིང་གནང་གི་ཡོད་པ་ཤུགས་ནས་ཤེས་ནུས་ཤིང་།
མངའ་ཁུལ་མི་སེར་གྱི་ཁུལ་དང་། བོགས་མ། རྫོང་སྡན་གྱི་བོག་གམ་ཆོང་
འདུས་ནམས་ཀྱི་ཁྲིམ་ཁུལ་ཆག་ཡང་གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། མང་ཆོགས་
ཀྱིས་སྒྲིམས་ཁུང་གི་པ་མ་ཁྲིམས་བདག་ཞེས་བཟུགས་བརྗོད་ཞུས་ཡོད།”

གཞན་ཡང་ཡུལ་དབང་ལྡེ་པས་སྲིད་དབང་བཞེས་མ་ཐག་གི་དགོངས་
ཚུལ་གསུངས་སྐབས། “སྡེ་གཟར་གྱི་མཇུག་དུ་སོང་བས་ཞོམ་པ་དང་། ས་
ཆའི་ཨང་ཉན་མ་གཏོགས་ཆོས་དང་། མི་སྡེའི་དཔལ་འབྱོར་རྒྱས་ཐབས་སོགས་
ལ་བཀོས་བཀོས་ཆེན་པོ་མི་གདའ།” “ ཞེས་ཐུགས་པམ་དང་ཟུར་ཟ་སྐྱགས་
མར་གསུངས་པ་དེའི་ཐོག་ནས། སྡེ་པ་གཞུང་གསར་དུ་འཇུགས་སྐབས། སྡེ་
བོ་གཞན་ནི། རང་ལ་རྒྱ་ཞོར་ཐོབ་ཐབས་དང་། ས་ཆ་ལེགས་ཞན་ཏེ་བཅད་
ཀྱིས་ཐོབ་ཐབས་ལ་བརྩོན་མུས་ཡིན་ཡང་། ཡགོང་ས་ལྡེ་པ་ཆེན་པོ་ནི། འགྲོ་
ཀྱན་གཏན་བདེའི་གཞི་མ་ཆོས་དང་། འཕྲལ་དུ་བདེ་ཐབས་མང་ཆོགས་ཀྱི་འཆོ་
གོས་གནས་སྤངས་གཉིས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་ཐབས་ཐོག་ཐུགས་ཁུར་བཞེས་བཞིན་
ཡོད་པ་གང་ལེགས་མཆོན་གྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡལ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་
ཞལ་ནས།

“རང་སྤང་པ་རོལ་གཞོམ་སོགས་རྒྱལ་ཐབས་ཀྱི། །སྒྲུ་ཆོགས་བྱ་
བ་སྐྱབ་པ་ཆོས་ཉིད་དུ། །སྤང་ཡང་ལྷགས་ལ་གསེར་འགྱུར་ཅི་བཞིན་དུ། །རྒྱལ་
ཁྲིམས་ཆོས་སྤྲུལ་བ་གནད་དུ་གཅེས།... །མཆོག་དམན་བར་མའི་འབངས་ལ་
བུམས་བཅའི་འདུམ། །རྒྱག་པར་བསུས་པའི་ག་བྱར་གསར་པའི་ཐིགས། །ཀྱན་
གྱི་སྒྲིང་ལ་བྲན་པའི་བསེལ་ངད་ཅན། །དགའ་བདེས་ལན་ཅིག་མིན་པར་བརྟན་
པར་མཛོད། མི་བསྐྱན་སྡེ་བོའི་བག་མེད་སྒྲིན་ཐང་གིས། །སྡེ་འགྲོའི་པན་བདེའི་
མོ་ཏོག་འཛོམས་བྱེད་ན། །རྒྱལ་ཁྲིམས་གསེར་གྱི་གཉའ་ཤིང་འོད་སྒྲོང་

གིས། །མངའ་འབངས་ཡིད་ཀྱི་ཀླ་མེ་བར་མཛོད། །” ། ཅེས་སོགས་ཀྱིས་
 མྱོད་ནི། བྱམས་དང་བཅུ་བ་གཞི་ཅུར་བཟུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞིན་སྦྱོང་
 དགོས་པ་དང་། ཆབ་འབངས་ལ་བྱམས་བཅུས་གཞིགས་སྦྱོང་དགོས་པ། ཡུལ་
 མི་སྤྱིའི་བདེ་དོན་ལ་གནོད་པའི་སྤྱོད་པ་དང་པོ་བྱེད་པ་བྱིམས་ཀྱིས་ཆར་གཙོད་དགོས་པ་
 སོགས་གང་ཉིད་ཀྱིས་ཐུག་ལེན་དུ་བསྐྱར་བར་མ་བཟད་ཀྱི་གཞན་ལའང་དེ་བཞིན་
 གདོམ་པར་མཛད་ཡོད།

དེ་རྗེས་སྡེ་སྤྱོད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་ (༡༥༥༩-༡༥༧༥) མྱོད་
 སྦྱོང་བའི་སྐབས་སུ། ཁོང་སྤྱོད་མ་དཀྱིས་ཆས་བཞེས་ཏེ། དབུས་གཙང་དཀའ་
 ཀོང་སོགས་ས་གནས་མང་པོར་རྟོག་ཞིབ་དུ་ཐེབས་ཏེ། མི་སེར་གྱི་གནས་སྤངས་
 མཁྱེན་རྟོགས་མཐིལ་སྤྱིན་པ་མཛད་ཐོག ཆབས་འབངས་ཐོག་སྒྲེར་སྦྱོད་ཀྱི་
 བདུམས་མནར་མི་འབྱུང་བའི་ཐབས་ཚུལ་དུ་མ་མཛད་ཡོད་པ་ཐོད་མིའི་རག་རྒྱན་
 ཚུན་ལ་ཡོངས་སུ་བྱགས་གིང་། ཁོང་གིས་མཛད་པའི་བྱིམས་ཡིག་དྲངས་སེལ་
 མེ་ལོང་ལས་ཀྱང་དེའི་ཚུལ་རུང་རྟོགས་ནུས་པ་ཡོད།

དེ་རྗེས་པོ་རྩ་བ་བསྟོན་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་ (༡༥༨༧-༡༥༩༥)
 ཐོད་ཀྱི་དབང་ཆ་འཛིན་སྐབས་སུ། ཐོད་ཡུལ་དུ་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོར་དང་
 ཆེ་སྟོག་ལ་གནོད་འཆེ་བྱེད་མཁན་རྒྱ་ནག་དང་། ཁྲམ་པ་སོགས་མི་རན་གཙང་
 བཤེར་བྱས་ཐོག དཔོན་རིགས་ཆོས་མང་ཆོགས་ལ་བུ་ལག་དང་། རྟ་ཁལ་སོགས་
 གང་འདོད་བསྐྱལ་འདེད། དངོས་ཐོག་སྤྱུས་ཞན་མང་ཆོགས་ལ་སྤྱད་དེ། དེའི་
 ཆབ་ལ་ཞིང་འཁྲོག་གི་ཐོན་རྗེས་འཁོར་ཆེན་ཚུར་ལེན་པ། མི་སེར་ལ་རང་སྤྱང་
 གང་གར་གྱི་ཉེས་བརྟུང་བྱེད་པ་སོགས་གཏན་ནས་བྱས་མི་ཆོག་པའི་དམ་བསྐྱགས་
 བྱས་ཐོག ལྷག་པར་ལམ་འཁེལ་མི་མང་གི་ཁྲལ་འུལ་གྱི་དཀྱའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
 དང་། ལས་སྦྱོང་ཆེ་བ་ཡོང་ཆེད། ལྷ་ས་ནས་མངའ་རིས་བར་དང་། མདོ་

ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་རྟ་ཟམ་ཞེས་པ་ཆེད་འཇུགས་བྱས་པ་དང་། དེ་སྟོན་མི་མེར་
བྱོས་བྱོལ་སོང་བའི་བུ་ལོན་རྣམས་ཡུལ་དེའི་མི་མང་ནས་བསྐྱབས་དགོས་པའི་
སྟོལ་ཡོད་པ་རྣམས་ཙ་ཆག་བཏང་བ། དུང་འཁོར་གྱི་ནང་དུའང་བུ་ལོན་སྟེབས་
གསོག་གིས་སྐྱབ་ཐབས་བྱལ་བ་རྣམས་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོ་པན་ཆད་ཀྱི་འབབ་
རྩིང་ཡོངས་རྫོགས་ཆག་ཡང་བཏང་།”

ཡཁོང་ས་སྐུ་སྤེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་བྱ་མཆོའི་ (༡༧༥༩-
༡༩༠༩) ལྷབས་སུ། སྤེད་རྫོང་ཙ་ཞེ་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། ས་ཆོགས་
མི་མེར་གྱི་བདེ་ཐབས་ལ་དཔོངས་ཏེ་རྟ་ཁལ་སྐུལ་དེད་ལ་དམ་བསྐྱགས་དང་།
ཁྲིམ་རྩེ་ཙམ་རིན་དང་། དངུལ་གྱི་འབྲོ་རྒྱག་སྟོགས་ལ་སྤངས་འཛིན་ནན་པོ་
གནང་བ་སྟོགས་ཀྱིས། བོད་མི་ཁྱོད་གསེབ་པ་ཆོས་དགའ་མོས་ཆེན་པོ་བྱས་ཡོད་
ཐོག་” སྤྱི་ལོ་ ༡༧༤༡ ལོར་བོད་རྒྱུ་བྱུང་རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ནག་ཅན་དོང་
བརྒྱག་དང་། མཐའ་འབྲུད་དུ་བཏང་བའི་ནག་ཅན་རྣམས་ལ་མི་འཇིགས་སྟོག་
གི་སྦྱིན་པ་སྤྲུལ།

ཡཁོང་ས་སྐུ་སྤེང་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་བྱ་མཆོའི་ (༡༩༠༥-༡༩༡༥)
ལྷབས་ཏེ། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་མདོ་རྫོང་སྤྲད་ཀྱི་བྱང་རྫོང་རྣམས་སུ་ཆོང་
པ་དང་། བྱ་རྒྱན། གནས་བསྐྱོར་བ་རྣམས་རྒྱ་འགྲལ་བྱེད་ལྷབས། རག་པས་
བཅོམ་འཕྲོག་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡང་ཡོད་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། བོད་
གཞུང་གིས་སྒར་དཔོན་ངག་འདེམས་ཀྱིས་བསྐོ་གཞག་བྱས་ཏེ། རྒྱ་འགྲལ་བ་
རྣམས་སྟེབས་གསོག་བྱས་ཏེ་སྤུང་རྫོབས་བྱེད་པའི་སྟོལ་བཟང་པོ་ཡང་བརྒྱགས་
ཡོད།”

ཡཁོང་ས་སྐུ་སྤེང་མགོན་སྐུ་སྤེང་བརྒྱུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་བྱ་མཆོའི་
(༡༩༡༥-༡༩༣༧) ལྷབས། སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོར་མངའ་འབངས་སྤྱིད་སྐྱག་

མོད་སྟོམས་དང་། གཞུང་སྐྱབས་ཡོང་ཆེད་ཞིབ་དཔྱད་པ་ཆེད་འཇུགས་ཀྱིས་
ཡོངས་གཤིས་སུ་སྐྱབས་སྐྱུལ་ཞིབ་གཞུང་ཞེས་པ་དེ་བཞིན།”

ལོ་རྒྱུ་མེད་པ་ཅུ་གཅིག་པ་མཁས་ལྷན་གྱི་མཆོད་ (༡༩༩༥-
 ༡༩༩༦) རྒྱལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་རྒྱལ་ཅེ་དང་པ་རྒྱ་ཁྲལ་གྱི་གཞུང་
 རྒྱལ་ཁྲལ་པ་མང་པོ་ཁྲལ་ལྷན་ལུ་ལོན་གྱིས་མཁར་ཏེ་ཉམ་ཐག་ཆགས་པར།
 གཞུང་ནས་ཞེ་བ་དཔྱད་པ་ཆེད་གཏོང་གིས་གཞུང་རྒྱལ་ཁྲལ་རན་ལུ་རྒྱལ་སྤྱི་
 ཆོས་ཁག་ལ་ཐུང་སྒྲེ་ལེལ་འདོགས་ཞེས། འགན་དཀྱི་གནང་ཐོག་མི་སྤྱི་ཆེ་པཅན་
 གྱིས་ས་ཞིང་བར་ཆོས་ལུས་པའི་རིགས་ལ་ཁྲལ་འགེལ་ལུས་ཏེ། མེ་ལུག་ཞེས་
 གཞུང་ཞེས་པ་བཞེད་ཡོད།

ཡགོང་ས་སྐྱུ་མེད་པ་རུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ (༡༩༣༦-༡༩༣༧)

སྐབས་ཏེ། སྤེལ་ ༡༩༣༩ ལོར་གཞུང་ཞབས་པ་སློ་གཞག་སྐབས། མིའི་འཛིན་
 རྒྱུ་དང་སྤྱི་མོས་དང་རྒྱ་གསལ་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོར་འཛིན་དགོས་པ་ལས།
 ལྷན་ལམ་པ་གཞིས་རྒྱུན་འཛིན་ཁོ་ནའི་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་རུང་བའི་རྒྱུས་བཅད་
 མཛད་པ་དང་།

གཞན་ཡང་པོད་རྒྱ་ཁྱབ་ཀྱི་རིས་མེད་དཔོན་མེ་མཆིས་སྟེ་ཅན་གྱི་
མཆོད་རྒྱན་མི་ཉམས་པོར་འཕེལ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ཉམས་གསོ་གཅིས་
རྒྱས། དགེ་འདུན་ནམས་འདུལ་བྱིམས་ནན་སྤར་ཚོག་མདོ་རྒྱགས་གཞུང་ལུགས་
ལ་སྟོན་སྟོར་གསལ་ནན་དཔོན་པ། མཁན་པོ་ཆེ་རྒྱལ་དང་དགེ་བཤེས་སོགས་
ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཞིབ་བཤེར། དུ་ཆས་པ་མར་བཀྲར་བཞུ། གཞུང་གི་སྡེ་མོ་ལས་
འཛིན་ཡོངས་ནས་ཁྱལ་བསྟུ་དང་། བྱིམས་གཞོན་གྱི་ཁྲེད་སྟོ་ཅི་མཆིས་དྲང་
པོས་གཞུང་བསྟར་དཔོན་པ་ལས་ཆབ་འབངས་རྒྱག་མནར་བརྟལ་གསེག་གིས་
ཆགས་ཐབས་བྲལ་བ་དང་། ལེ་ཐོགས་རྩན་དུར་སྟེད་དེ་སྟེང་གཞུང་ལེན་

སོགས་ཀྱི་བྱ་ངན་དེ་རིགས་མིང་ཅམ་མེད་པ་དགོས་སྟེ། གཡོག་རིགས་ཅན་ནོན་
 བ་ཉེས་སུ་གཏོང་མི་ཚོག་པ། ལམ་འཁེལ་རྫོང་ཁག་གི་ན་ཁལ་མི་སོགས་ཀྱི་
 ཁྲལ་རིགས་ཆག་ཡང་གཏོང་བ། སྤྱི་ས་རི་རྒྱངས་པེད་སྤྱོད་མ་བྱས་པར་ལྷག་
 པ་ཇི་ཡོད་ལ། བོད་མི་བྱིམ་པ་ཉམས་སྦྱོང་དང་ཚོལ་བ་ཅན་སུས་ཀྱང་ས་ཁིང་
 འདུལ་བ་དང་། སྦྱར་བ་དང་། ལུང་མ་སོགས་གིང་རིགས་འདེབས་འཇུགས་
 བྱས་ན། གཞུང་དང་། རྒྱུ་པ། ཚོས་སྡེ་བཅས་སུས་ཀྱང་བཀག་འགོག་བྱས་
 མི་ཚོག་པ་སོགས་ཐ་ན། ན་པོང་སོགས་དུད་འབྱོར་ཆད་ལས་བཟལ་བའི་ཁལ་
 འགེལ་མནར་གཅོད་བྱས་མི་ཚོག་པ་བཅས་སྐལ་བཞུན་དར་ཁིང་། ཆབ་སྲིད་
 བཟན་པ། ཡུལ་དང་ཡུལ་མིའི་གནས་སྡངས་ཡར་རྒྱས་སུ་སྤྲོན་པའི་བཀའ་བྲལ་
 རྒྱུད་ནོན་ཆེ་བ་སྤྲུལ་སུ་སྟུལ།^{༤༠}

ལོགང་ས་སྤྱི་ཕྱིར་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་བོད་ནང་ལེགས་བཅོས་ལས་
 ཁུངས་བཅུགས་པ་སོགས་ཆབ་འབངས་ཀྱི་བདེ་ཅུར་སྤྲོན་པའི་ལས་སྤྱོད་མ་བྱག་
 བཞུར་གནང་བ་དང་། བཅན་ཚྱུལ་དུ་ཐེབས་རྗེས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་འདི་བཞིན་
 མང་གཙོའི་ངོ་ཙོར་སྡེ་འབྲིང་དང་། འཆོ་རྟེན་བཟོ་གཞིས་ཁག་ ༤༠ བཟལ་
 བ་ཆེད་འཇུགས། ཉམ་ཐག་མི་མང་དང་། དེའི་བུ་ཕུག་བཅས་པར་དམིགས་
 བསལ་གཞིགས་སྦྱོང་སོགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་མཇུག་པ་ན་མས་ཞིབ་སྤྲུལ་ལིག་ཚོགས་
 ལ་འཇིགས་ཏེ་འདིར་བཀོད་མེད།

ལོང་གསལ་ནམས་ནི། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་
 པས་ཆབས་འབངས་ལ་གཞིགས་སྦྱོང་གནང་བའི་དཔེ་མཚོན་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཡིག་
 རིགས་སུ་འཁོད་པ་འགའ་ཞིག་ཡིན་ཁིང་། འོན་དངོས་སུ་ཡིག་རིགས་སུ་འཁོད་
 མེད་པ་མ་གཏོགས་ཆབ་འབངས་ཀྱི་བདེ་ཅུར་གཞིགས་རྟོགས་གིན་དུ་ཆེན་པོ་
 གནང་བར་སྦང་། དཔེར་ན། རྒྱ་ཆང་ཆོ་དུག་གི་གནས་སྡངས་ལ་རྒྱལ་དབང་

ཐུ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་དེང་གི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་མཐུན་པར་འགོ་
དཔོན་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་ཕྱིང་བདུན་པའི་སྐབས་ནས་གནས་
སྐབས་དེར་འབྱུར་བ་བཏང་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ཕྱིང་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་སྒྲར་
ཡང་མང་མོས་འོས་འདེམས་ཀྱི་སྲོལ་སྒྲར་གསོ་མཛད་པ་སོགས་དངོས་སུ་བྱང་
ཡོད་ཀྱང་། རང་རེའི་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་རིགས་སུ་འཁོད་ཉུང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཆབ་འབངས་ཀྱི་བདེ་ཙའི་ཐད་གཞུང་གི་ཙུ་འཛིན་ཁྲིམས་ཡིག་གི་ནང་
དུང་། “སྡོན་ནས་བྱོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ནམས་ཀྱིས་དགེ་བ་བརྒྱའི་ཁྲིམས་
དང་། མངའ་འབངས་སུ་སྦྱིན་གཏོང་སོགས་བདེ་བའི་ཐབས་ཁོ་ན་ཉིད་མཛད་
འདུག་པ་ལྟར། ལོ་ལྟར་མི་སེར་ལ་བཀར་སྦྱིན་དང་། གཞུང་ལ་ཐུགས་གོད་
ཆེ་བ་མི་ཁེབས་གིང་། ཡུན་རིང་བཞག་ཀྱང་རྒྱུ་ཚོས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་འཁྲོལ་
འབྲིལ་ལ་བལྟས་པའི་སྦྱིན་པའི་རིགས་རྒྱ་གང་ཆེ་དགོས།” “ཞེས་མི་སེར་
ལ་གཞུང་མཛོད་ནས་འཁྲོལ་འབྲིལ་ལ་གཞིགས་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱ་གང་ཆེ་གནང་
དགོས་པར་གསུངས་པ་དང་། ཡང་ “དགེ་བརྒྱའི་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རི་རྒྱངས་
ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་སྲོག་ལ་མི་འཛིགས་པའི་དབུགས་དབྱུང་རི་རྒྱ་རྒྱངས་རྒྱ་
བཟམས་པ། རྒྱན་པར་བྲལ་ལུལ་འགེལ་འཕྲོག་གང་རྒྱང་ཡོང་བའི་འཁོས་སོགས་
བྱམས་སྟོང་རྗེའི་སྟོན་ས་ཆབ་འབངས་ནམས་སྟོང་དགོས་པར་ལར་རྒྱར་མི་
འཐུས་པའི་དགོས་ངེས་ཤེས་པ་དང་། བདེ་གཟར་སོགས་ཁག་དུས་མ་ཡིན་པའི་
དལ་དུས་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ལ་དགོས་པ་བྱུང་ན་མ་གཏོགས། དགོས་མེད་
ཁེ་བྲགས་ཀྱི་ཆེད་དང་གཞན་པའི་ཞུས་དབང་སོགས་ཀྱི་ཨར་པོ་ལུ་ལག་གིས་
མཚོན་པའི་མི་སེར་ཁག་སྟོང་གི་ལས་མི་བྱེད།” “ཅས་པོད་འབངས་མི་སེར་
ཅམ་མ་ཟད། རི་རྒྱངས་སྐམ་བཤེར་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ལའང་བྱམས་
གཟེགས་དང་། མི་སེར་ལ་ལས་བྲེལ་མེད་སྐབས་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་མ་

གཏོགས། དེ་མིན་ཁེ་བྲགས་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མི་སེར་བཞོལ་སྟོང་སྟུག་མནར་
བྱས་མི་ཚོག་པར་གསལ་བ་འདི་ཡང་དུས་དེའི་ཀླུ་ལ་ཁབ་གཞན་གྱི་བྲིམས་ཡིག་
ནང་དུ་ལམ་མཐོང་དགོན་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བྲིམས་ཡིག་དེ་གའི་ནང་། “སྟུགས་ཀྱི་རྫོང་གཞིས། གཉེར་
ལས་འཛིན། བཀར་རྒྱ་ཡོང་སྟུང་པས་དབུས་གཞུང་གི་སྒྲེར་སྒྲེབས་ནམས་ཀྱིས་
མངའ་འབངས་མི་སེར་ལ་ཉེ་རིང་དང་། དགོས་མེད་རང་དོན་གྱི་གཟན་རྒྱག་
སོགས་སོ་སོའི་རྩ་ཆོག་ལས་འགལ་རིགས་དང་། གཞན་གྱི་སྦྱར་བ་དང་། ཞབས་
འདེན་དུ་འགོ་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ན། མ་གསན་ཚུལ་དང་ཁྲིན་ལེན་སྟུགས་
ཆེར་མ་སོང་བའི་མང་བ་མཐུན་རིགས་ལ་རྩད་གཅོད་གཏོང་...” “ཞེས་
སྟུགས་འཁོད་ལས་སྒྲེས་མི་སེར་ཐོག་ཉེ་རིང་དང་། སྟུགས་རྒྱང་སོགས་བྱས་
བའི་རིགས་མང་པོས་རྩེ་མཐུན་དུ་བརྫོད་རིགས་བྱུང་ན། བྱས་ཉེས་བརྩད་གཅོད་
གཏོང་དགོས་པར་གསུངས་གིང་།

ཡང་བྲིམས་ཡིག་དེའི་དོན་ཆན་དུག་པ་མགོན་གཉེར་གྱི་ལས་འགན་
གསུངས་སྐབས། “གཞུང་དོན་གལ་ཆེན་དང་། སྒྲེམས་ཁུང་གི་ཞུ་བ་ནམས་
རྒྱངས་སྦྱར་དུ་མ་སོང་བའི་སྟན་འབུལ་འཕལ་དུ་ཞུ་...” “ཞེས་གསལ་བའི་
“སྒྲེམས་ཁུང་” ཟེ། མི་མང་འབྲེར་འཁོས་དམན་པ་དང་། སེམས་ཁུང་
གི་རིགས་ལ་ཟེར་ཞིང་། དེ་འདྲའི་མི་སེར་གྱི་ཞུ་སྟན་བསྐྱར་འཛོག་མི་ཚོག་
པར་འཕལ་དུ་སྟན་སྒྲིན་ཞུ་དགོས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཟེ། དེར་སྐབས་
ཀྱང་འཇམ་སྐྱིང་ནང་མཐོང་དགོན་པ་ཡིན།

དེ་བཞིན་བྲིམས་ཡིག་དེའི་དོན་ཆན་བརྒྱ་གཅིག་པར་གཉེར་བ་དང་།
མི་དཔོན་གྱི་བགྱི་སྒྲོལ་བར་ཡང་ “མི་དཔོན་གྱིས་སྒྲོམས་ཁུང་རིགས་ལ་
བྲམས་སྦྱོང་དང་” “ཞེས་དང་། དོན་ཆན་ཉི་ལུ་པ། རྫོང་སྟོང་གྱི་བགྱི་སྒྲོའི་

ལྷ་བས་ ‘‘མི་སེར་ལ་ཉེ་རིང་དང་བདག་བཟུང་གི་འཐེན་ཁྲིར་མེད་པ་དགོས།
 ...ཁྱེད་ཤིང་སོགས་མི་སེར་ཁག་སྤྱོད་སྲུ་མ་སོང་ངོས་ནས་རྗེ་རྒྱལ་ཡོང་བའི་
 འཁོས་བྱེད།’’“ ཅས་སོགས་འཁོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྲིམས་ཡིག་དེའི་ནང་
 གཞུང་གི་ལས་སྡེར་གཏོགས་པ་ཚོས། ལས་དོན་སྐྱབ་སྐབས་དྲང་བདེན་ཡོང་
 བའི་ཆེད་དུ། ཁེར་རྒྱུད་དུ་གཞུང་དོན་ཐག་གཅོད་སྱིར་ན་མི་ཚོག་པར་ཉིས་ཐེལ་
 གྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་དགོས་པར་བསྟན་པ་སོགས་གོང་གསལ་ཁག་ལས། བོད་
 གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གིས་མི་མང་གི་འཚོ་གོས་བདེ་དོན་དང་། ཆེ་སྲོག་
 གི་བདེ་འཇགས་སོགས་བྲིམས་ཐོག་ནས་འགན་ལེན་ཐོག་བྱམས་དང་བཅེ་བས་
 བསྐྱུངས་པ་གང་ལེགས་མཚོན་གྱི་ཡོད།

ཡུལ་ལུང་མང་པོར་ཆབ་འབངས་མི་སེར་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོང་བའི་གཞི་
 ཅ་གཅིག་ནི། ཁྲལ་རིགས་སྡེ་ཚོགས་ཀྱིས་མང་ཚོགས་ལ་མནར་གཅོད་གཏོང་
 བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། བོད་ཀྱི་ཁྲལ་རིགས་སྡོར་ལ་ཁོ་བོས་ཞིབ་འཇུག་ཞིབ་ཚགས་
 ད་ཕན་བྱ་ཁོམ་མ་བྱུང་ཡང་། དོག་ལ་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་གནད་གསུམ་
 རྩ་བར་འདོད་དེ། དང་པོ། བོད་གཞུང་གིས་ཆབ་འབངས་མི་སེར་ནས་ཁྲལ་
 བསྐྱུས་པའི་ཁོངས་ནས་ཕལ་མོ་ཆེ་ནི། དགོན་སྡེ་ཁག་གི་ཆོས་རྒྱན་དུ་གཏོང་
 གི་ཡོད་པ་སྟེ། བོད་གཞུང་གི་ཐུར་སྤྲོལ་མཛད་རིམ་དང་། ཡགོང་ས་སྐྱེ་བྱེད་
 རིམ་བྱོན་གྱི་མཛད་ནམ་ལ་གཞིགས་ན། བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ ནས་ ༩༠ བར་ནི་
 ཆོས་སྤྱོགས་དང་འབྲེལ་བ་ག་སྟག་ཡིན་ཞིང་། རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་ཡོང་སྤྱོད་
 བརྒྱ་ཆ་ ༥༠ བཅུ་ལ་བ་དང་། འགའ་ཞིག་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ བཅུ་ལ་བ་ཆོས་
 སྤྱོགས་སུ་གཏོང་གི་ཡོད། སྡེ་དཔོན་མི་དྲག་ཁག་གི་ཡོང་འབབ་ནས་ཀྱང་ཉུང་
 མཐར་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ ནས་ ༥༠ བར་ཆོས་སྤྱོགས་སུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ནི།
 མི་དབང་དོགས་བརྗོད་དང་། རྫོང་པ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སོགས་ནས་ཤེས་

པར་རྒྱས།

གཉིས་པ། ཚེས་ཕྱིགས་སུ་བཏང་བ་དེ་དག་ནི། གཙོ་བོ་ཚེས་མེ་ཁག་གི་འགྲོ་བྱོན་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྟེན་བཀུར། ཡུལ་སྤྱིའི་བདེ་ཐབས་སུ་བསྟན་སྟེན་གྱི་ཞབས་རིམ། དགོན་མེ་ཁག་ཉམས་གསོ་དང་གསར་སྐྱེན་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཡིན་པས། རོན་སྟེང་བོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དང་། ཤེས་རིག་དེ་ཉིད་སློབ་གཉེར་དང་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་ཆེད་དུ་བཏང་བ་ཡིན་པས། སྐབས་དེའི་བོད་མི་ཚོའི་མངོན་འདོད་དང་ད་ཅང་འཚམས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། བོད་ཀྱི་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་ཁྲལ་རིགས་བསྐྱུར་འགོག་ཆེན་འཕྲད་དེ་བསྐྱེད་ཐབས་མ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་འདྲ་། མི་སེར་གྱིས་ང་ཚོས་ཁྲལ་མ་ཕུལ་ན། དགོན་པའི་མཆོད་རྒྱན་གྱི་གདོང་དམིགས་ལ་བརྟེན། ང་ཚོའི་འགྲོག་ལས་ཐོན་སྐྱེད་ལམ་སྟོང་མི་ཡོང་ཞེས་མ་སྐྱེལ་དང་ཐངས་ངང་སྟོག་དང་དངོས་ནས་ཁྲལ་ཕུལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནག་གིས་བཏོན་པའི་ཡིག་ཆར་ཡང་གསལ་བས།“ དེ་ལས་གསལ་བའི་དན་རྟགས་ཤིག་དགོས་དོན་མ་མཆིས་ཤིང་། གཞུང་གིས་མི་སེར་གྱི་ཁྲལ་འབབ་ནས་ཚེས་རིག་ཐོག་འགྲོ་བྱོན་བྱོན་ཆེ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ལྟ་འཛམ་གླིང་ལ་གཤགས་པའི་བོད་ཀྱི་རྩ་ཆེའི་ཚེས་རིག་བཟང་པོ་འདི་བཞིན་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བྱུང་བ་རེད། དེར་བརྟེན་སྐྱོ་མོ་བོད་གཞུང་ལ་ཆེ་བརྟེན་བྱེད་སྐབས། “བརྟན་པ་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་མངའ་བདག་ཆེན་པོ་” ཞེས་བརྟེན་པ་འདིའི་དོན་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱས་ནའང་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་ཞིག་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་། གཞུང་གིས་མང་ཚོགས་ནས་དཔུ་ཁྲལ་བསྐྱུ་བའི་དགོས་དམིགས་ཀྱང་། ཆབ་འབངས་ཀྱི་འཕུལ་ཡུན་བདེ་ཅུར་དགོངས་པ་བཞེས་པར་སྤང་སྟེ། ཡགོང་ས་བརྟུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་ལས། “ཆབ་འབངས་རྣམས་ཀྱི་དཔུ་ཁྲལ་གྱི་སྟེང་པོ་དོན་ལྡན་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འབྲེལ་ཐོགས་སྟེ་འགྲོ་ཀུན་གྱི་ཚོགས་གཉིས་ལྟུར་

དུ་རྫོགས་ཤིང་། ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་འབྲང་བ། དུས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་མཐའ་དག་རང་
སར་ཞི་ནས་སྔོན་བཅུད་དག་མཆན་ངང་གིས་རྒྱས་པ། བཟུན་སྲིད་ཀྱི་ཕན་བདེའི་
ཅ་བ་ཡུན་དུ་གནས་པ་”“ ཞེས་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་པས་སོ།།

གསུམ་པ། སྐབས་དེ་དུས་ཁྲལ་རིགས་ཏ་ཅང་ལྷི་བ་ཡང་མིན་པར་སྒྲང་
ལྷ། གང་གིས་ཤེས་ཞེ་ན། རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་བཏོན་པའི་ནག་ཁུ་ས་གནས་ཆབ་
ཁོས་ཚོས་སྒྲིག་ཁང་གིས་བཏོན་པའི་ཚོམ་ཡིག་ནང་། སོག་རྫོང་དང་འབྲི་རུ་
རྫོང་གཉིས་ཀྱི་ཐོན་སྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་གངས་མང་ལ་ཞོར་ལས་དང་ཆོང་ལས་གཉེར་
བའི་རང་དབང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་བུ་བཅིང་།“ བཟ་བ་དང་བཟ་
གིས་སྟོབས་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་བྲིས་པ་ལྟར་ན། ནག་ཁུ་ཁྲལ་དུ་ཕྱི་བ་ལྷ་བུ་སྒྲང་
སྫོང་རུང་གས་ཀྱིས་གསོད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་གཞན་གྱིས་གསོད་མཁན་མེད་
པ་སོགས་བཤད་པ་ལས།“ འཕྲོག་པ་བྲིངས་ཀྱི་འཆོ་བའི་གནས་ཆད་ལེགས་
པོ་ཡོད་པ་ཤེས་བུ། ཡང་ལ་སྔོན་འཇམ་དཔལ་ཟེར་བས། ནག་ཆང་ཆོ་དུག་
དུ་འགོ་དཔོན་ནི། ཨ་ཇོ་ཞེས་པ་དང་། ལས་བྱ་ཨ་ཇོ་ཞེས་པ་མི་རེ། སྔོ་པོ་
ཞེས་པ་བཞི་བཅས་འགོ་ལྷན་དུག་སྒྲེལ་གྱི་འོག་དུ། ཆོ་པ་རེ་རེ་ནན་པོ་གསུམ་
རེ་སོགས་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་མང་མོས་འོས་འདེམས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟེ་མི་དབང་
པོ་ལྷ་བས་སྒྲེལ་བའི་གཏན་ཆོག་ནང་གསལ་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོ་
ནས་གོང་གསལ་ཨ་ཇོ་གཉིས་ཀྱི་ཆབ་དུ་རྫོང་སྔོན་སེར་སྐྱ་གཉིས་ཀྱི་འོག་ལས་
རོགས་སུ་སྒྲོ་བོ་ཞེས་པ་དང་། ཆོ་དཔོན་སོགས་དུག་སྒྲེལ་ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་།
ལྷུ་ལ་དབང་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ནག་ཆང་ཆོ་དུག་དུ་དབང་ཆ་
པ་རྒྱུད་བྱ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་མེད་པ་བཙོས་ཏེ། ལྷུ་ལ་མཆོག་བདུན་པའི་
སྐབས་ལྟར་འགོ་དཔོན་མང་མོས་འོས་བསྐྱེད་ལམ་ནས་འདེམས་བསྐྱོ་བྱེད་སྒོ་ལ་
གཏན་འབེབས་མཛད་པ་དང་། གལ་ཏེ་འོས་ཤོག་འདྲ་མཚུངས་བྱུང་ཆོ། སུར་

འོས་བཀྲ་སྒྲིལ་ཞུས་ཏེ་བསྐྱོད་གོས་པའི་གཏན་འཁེབས་མཛད་སྒྲོར་སོགས་དང་།
 མེ་འབྲུག་ཞིབ་གཞུང་གི་སྐབས་སུ། ཡུགས་རིགས་མགོ་གངས་ཞིབ་ཅིས་ཐོག
 ན་དང་། ལུག་ར་གསུམ་ནོར་ལ་ཕབ་སྟེ། བཙེ་སྐྱངས་ནི། ན་དང་ནོར་འབྲ་
 མཚུངས་དང་། ལུག་རྩག་རེར་ནོར་རེ། ར་བདུན་རེར་ནོར་རེ། ནོར་ལྔ་དང་
 ཐུད་ཀ་ལ་ལེབ་ཅས་པ་བཙེས་ཏེ། ལེབ་གངས་ ༡༧༥༧^པ དང་རྩག་ཆ་གཅིག་
 གཏན་འཁེབས་བྱས་ལུགས་བཤད་པས། དུས་དེར་ནོར་ར་ལུག་རེ་རེ་ནས་ཇི་
 ཡོད་ཞིབ་ཐུ་ཤེས་ཐབས་མེད་ཀྱང་། དེ་དག་ནོར་རམ་ན་ལ་ཕབ་ན། ནོར་རམ་
 ན་ཁྱོན་ ༡༡༥༡༤༡.༥ བཀྲ་ལ་བ་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ་པས། སྐབས་དེའི་ནག་ཚང་
 ཚོ་རྩག་གི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྐྱངས་ཀྱང་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དཔོག་ཐུབ་ཅིང་།
 ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། མི་ཚང་རྩལ་གོས་ལ་ན་བརྒྱ་ལྷག་ཙམ་དང་།
 ནོར་བདུན་བརྒྱ་ཙམ། ལུག་རྩག་སྟོང་ཙམ། ར་བཞི་སྟོང་ཙམ་ཡོད་པར་བཤད་
 པས། དེ་ལ་གཞིགས་ནས་མི་ཚང་འབྲིང་དང་དབུལ་པོའི་གནས་སྐྱངས་ཀྱང་ཡག་
 པོ་ཡོད་པ་ཤེས་ནུས། ནག་ཚང་དུ་སྤྱི་ལོ་ ༡༧༩༡ ལ་དྲ་ས་ཁ་པས་མི་བསད་
 ཅིང་རྒྱ་ནོར་བཙན་འཕྲོགས་བྱས་པ་དང་། ༡༧༩༣ ལོར་དོན་ནད་ཀྱིས་ནོར་
 ལ་འཆིགས་ཆེན་པོ་བྱུང་སྐབས། པོད་གཞུང་གིས་ཚོ་ཞིབ་པ་ཆེད་གཏོང་གནང་
 རྟེ། ༩་སྐམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་དང་། འབྲུ་རུའི་ཁལ་ཉིས་སྟོང་གནང་སྟེ། ཁལ་
 རིགས་ཆག་ཡང་གནང་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། ལོ་གསུམ་ནས་ཡང་བསྐྱར་ཁལ་
 འབུལ་ཐུབ་པ་ཆགས་ལུགས་གསལ་ཞིང་།”

ཡང་ཅེ་ཕྱིང་རྫོང་སྟོད་ཟུར་པ་ངག་དབང་ཚོས་དར་བྱིས་བཤད་པ་ལྟར་
 ན། ཅེ་ཕྱིང་རྫོང་འོག་དུ་མཁར་སྟོད་ཚོ་དང་། རོང་ཆུང་ཚོ། རྩ་སྟོད་ཚོ་བཙས་
 ཚོ་ཁག་གསུམ་ཡོད་པར་ཁྱོན་མི་སེར་ཐེམ་གངས་ ༥༠༠ སྟོར་ལས་མེད་པ་
 དང་། རྫོང་དེ་ས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་། ཐོན་ཁུངས་ལེགས་པ། གཏེར་ཁ་མང་བ་བཙས་

ཡིན་རུང་། རྫོང་གི་ཡོང་འབབ་ཁོངས་ལོ་རེ་རེ་མི་སེར་ནས་ཁྲལ་པལ་ཆེར་འབྱུ་
 ཁལ་ཆིག་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་སྟོར་ཡོང་གི་ཡོད་ལུགས་བཤད་པས། མི་ཆང་རེར་
 ཆ་སྟོམ་ཁྲལ་འབྱུ་ཁལ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་ལས་འབྲི་ཡི་མེད་པ་མེས་བྱུབ།^༡ འབྱུ་
 ཁལ་གཅིག་གི་མང་ཉུང་ནི། ཁལ་ལ་འབྱུ་རུའི་ཁལ་དང་འདེགས་ཁལ་གཉིས་
 ཡོད་པ་ལས། འབྱུ་རུའི་ཁལ་གཅིག་ལ་པལ་ཆེར་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱ་རམ་^༢ ༡༩
 དང་ཕྱེད་ཀ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། འདེགས་ཁལ་གཅིག་ལ་སྟེ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལམ་གྱི་ལོ་རྒྱ་རམ་
 ༩ དང་ཕྱེད་ཙམ་ཡོད། ཞོང་གསལ་དཔེ་མཚོན་དུ་བྱངས་པ་འདི་དག་ནི་རྒྱ་
 རག་གི་ཕྱོགས་ནས་བརྟོན་པའི་ཡིག་ཆར་གསལ་བས། འདི་དག་ལས་ཤོད་སྟེའི་
 ལམ་ལུགས་དང་། གནས་སྤངས་ལེགས་ཉིས་ཇི་ཡོད་ཟུར་བཞུས་ལེབ་མཛོང་
 དུ་མེས་བྱུབ་པར་སྒྲུང་།

རོན་དངོས་སུ་སྒྲ་མོ་མི་སེར་པལ་མོ་ཆེར་གསེར་དངུལ་དང་། གཡུ་
 བྱར་གྱི་རྒྱན་ཆ། ཁང་ཁྲིམ། རང་བདག་གི་སྟོ་སྒྲུགས་སེམས་ཙན། ས་ཁིང་
 སོགས་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་བ་སྐྱུ་ཕྱེད་བརྒྱ་གསུམ་པའི་སྐབས་སུ། རང་ཉིད་
 གྱིས་ས་ཁིང་གསར་འཛོལ་བྱས་ཆོད་གཤག་བྱ་མེད་པ་རྟེན་ཅི། ད་དུང་ལོ་གསུམ་ཁྲལ་
 རིགས་སྐྱབ་འབྲལ་མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་ཐོབ་ཐང་གནང་ཡོད་པ། ཤོད་
 གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ཤོད་མི་བཟའ་རྒྱ་མེད་པ་དང་གྲོན་རྒྱ་མེད་པར་འཆི་བའི་གནས་
 རུལ་གཏན་ནས་མེད་པ་བཅས་གྱིས་ཤོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་པ་ཆེན་པོས།
 ཆབ་འབངས་མི་སེར་གྱི་གཞི་རྩའི་འཛོལ་བའི་དགོས་མཁོ་འགན་ལེན་ཤེད་བྱུབ་
 ཡོད་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅིང་། དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་པའི་དཔོན་རིགས་གང་ཞིག་
 གིས་བྲིམས་འགལ་གྱིས་མི་སེར་ལ་བདེ་བ་བཅིག་ཆོད་མེད་བྱས་པ་དང་། དེར་
 བདེ་བ་བཅིག་མྱོང་མཁན་མི་སེར་སྟོ་མོས་མེད་ཆོ། གཞུང་ལ་ལུ་གཏུགས་བྱས་
 ཆོག་པར་མ་ཟད། སྤན་ལུ་དམར་འབྲལ་ཞེས་ཡགོང་ས་མཚོག་གི་གསེར་ཞལ་

མངལ་ཞོར་བདེ་སྤྱག་ཡིག་ཐོག་དུ་ཐད་ཀར་ཞུས་ཆོག་ཅིང་། དེ་ལྟར་སྤུལ་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་དྲང་བདེན་གྱིས་ཞིབ་འཇུག་དང་བཀའ་དཔུང་གནང་བ་ཡང་དངོས་སུ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲི་དབང་གིས་བོད་མི་ཚོས། “དྲང་པོས་གཞུང་བསྐྱབས་ན། མྱོངས་ན་འཁྲིག་” ཅེས་བརྗོད་གྱི་ཡོད་དོ།

༩༽ ནང་ཆོས་དར་བྱས།

གོང་དུ་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་སྐབས་ཞུས་ཟིན་པ་བཞིན། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པས་སྤྱད་དབང་བཟུང་རྗེས། ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཡིན་ནའང་། ཆབ་སྤྱད་གྱི་དགོས་མཁོའི་དབང་གིས་ཐོག་མའི་དུས་ཡུན་གང་ཙམ་རིང་ཀར་འབྲུག་གཉིས་ཀྱི་བབ་སྒེ། རང་བབས་སུ་བཞག་” པའི་མཛད་བྱས་བཟུང་བས། བསྐྱན་སྤྱད་གཉིས་ཀའི་འབྲུལ་སྤྱགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་བར་མ་ཟད། བོད་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་དར་བྱས་ཡག་པོ་བྱུང་ཡོད།

དེ་ཡང་ལུ་ཐ་ཆེན་པོ་ནི་རྒྱལ་བསྐྱན་སྦྱར་གཟིགས་སྦྱོང་རིས་མེད་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། གང་ཉིད་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་འཛིན་སྦྱོང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་བྱགས་འགན་ཆེན་པོ་བཞེས་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ནི། བསྐྱན་པའི་ཅ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་གལ་ཆེ་བར་དགོངས་ནས། དེ་སྐབས་དར་བའི་སྡེ་རྒྱན་དེ་བཞིན་ “པར་ཆེན་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་གྱིས་གངས་སྟོན་སྟོན་པོས་ཡེགས་བཟང་ལ་ཞུས་པ་པར་ཆེན་རྒྱན་ལས་བྱ་ཆེན་གྱི་དོགས་པ་ཙམ་ཡང་མེད་རུང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ་སོག་ཡུལ་དུ་འཁྲོན་ཁར་བསྐྱར་སྐྱབ་མཛད་པ་དགེ་བསྐྱན་ནས་བཟུང་བསྐྱབ་པ་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་དང་། དགེ་སྦྱོང་རྒྱུད་བར་བསྐྱབ་གཉིས་ཁ་མཚོན་མ་ཆོད་པར་བརྟེན། པར་ཆེན་བརྒྱད་དང་བྱ་ཆེན་བརྒྱད་ཇི་ཡིན་མ་རྟོགས་པས། བརྒྱད་པ་བགྱང་དཀའ་

ཞིང་། འགའ་ཞིག་བརྒྱད་པ་ཚུ་པོ་གཉིས་འདྲེས་སུ་འདྲོད་པ་ནི་མཁས་པ་གོང་
 མ་ནམས་ཀྱིས་ཤགས་ལ། རྒྱ་ཆེན་བརྒྱད་ཡིན་དུ་ཆུག་ཀྱང་། སྤྱིར་རྒྱ་ཆེན་བརྒྱད་
 མཁན་ཆེན་པོ་རྟེ་ས་ཏུ་ལས་བརྒྱད་པས་བརྒྱད་པ་གཙང་ཞིང་། གཞི་བམས་ཅད་
 ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་ལུགས་སུ་མཐུན་པས་ཁྱད་པར་མེད་མོད། འོན་ཀྱང་བར་སྐབས་
 ཀྱི་ཕྱག་ལེན་འཆོལ་བར་སྤྱོད་པའི་སྤྱོན་སོགས་ལ་བརྟེན། ’’ལྷ་པ་ཆེན་
 པོས་མཚོན་འདུལ་བ་ཀུན་རྩེ་པའི་པའ་ཆེན་ཤུ་གྲུ་མྱི་ལས་བརྒྱད་ཅིང་འཇམ་མགོན་
 ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་ཆུན་དུ་བཞུགས་པའི་པའ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་སྟོན་ཆུན་གཙང་
 མ་ཁྲུངས་དག་ཅིག་བཞེས་པའི་སྤྱད་དགྲང་གྲངས་ ༦༡ ལ་མེབས་སྐབས་སུ་འང་
 མཁན་ཆེན་ཞ་ལུ་བ་རིན་ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་དཔལ་བཟང་པོའི་དྲུང་
 ཀས་དགེ་བསྟེན་ནས་བཟུང་ཆོགས་གསུམ་བར་མ་ཆད་དུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ།
 དགེ་སྟོང་གི་བསྐབ་པ་བསྐྱར་བཞེས་གནང་།’’རྟེན་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ནས་
 མཁན་པོ་མཛད་དེ། དགའ་ལྷན་གྱི་རིན་པོ་ཆེས་དཔུས་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་
 ཀྱི་ཆ་སྤྱལ་ཁག་སོགས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་གསར་སྐྱབ་དང་བསྐྱར་སྐྱབ་ཀྱི་
 རིགས་མང་དུ་མཛད་པ་’’འདི་ཁོ་ནས་ཀྱང་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བར་ཤེས་
 རུས་ཤིང་། དེ་མིན་གསན་ཡིག་གཞུང་ཆུ་ཆུན་དུ་གསལ་བ་ལྟར་རིས་མེད་མཁས་
 པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཆུན་དེ་སྐབས་རི་བཞུགས་ས་སུག་གནམ་བརྟོལ་གྱིས་གསན་
 བསམ་སྟོན་གསུམ་མཛད་པ། བཀའ་ཚིམ་ཁག་ལས་ཤེས་རུས་པ་ལྟར་བྱན་མོང་
 དང་བྱན་མོང་གི་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་འཆད་ཚིན་ཚིམ་གསུམ་གྱི་སྟོན་ནས་
 དར་སྟེལ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཡང་། སྐབས་དེར་གང་གི་ཡང་དག་པའི་རིས་
 མེད་ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་དེར་ལོག་མཐོང་བྱེད་མཁན་ཡང་བྱུང་བར་སྤྱང་སྟེ། གང་
 གིས་ཤེས་ཞེ་ན། མགོན་པོ་གང་གི་གསུང་ལས་ “གཞི་རྩ་བས་རེད་གྲུབ་མཐའ་
 མི་གཙང་ལ་བས་སྤང་བས། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཡཔ་སྤྱས་ནས་བརྒྱད་པའི་དབང་

ལོར་ (༡༩༥༡) ཚུགས་པའི་གསང་སྐྱགས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་། གཏེར་ལུང་དུ་
 མའི་བསྟན་དོན་ལྟར་བོད་ཁམས་བདེ་ཐབས་སུ་སྡེ་སྲིད་ལ་བཀའ་གནང་སྡེ་ས་
 ལུག་ལོར་ (༡༩༥༧) ཡུང་པོ་རི་བོ་ཆེར་བདུད་དཔུང་བེལ་གཞོན་སྒྲིང་། རྩོ་
 བྲག་མཁར་རྩར་རྩ་བྱི་ལོར་ (༡༩༥༩) གསར་ཚུགས་དགའ་ལྡན་བདུད་
 འཛོམས་སྒྲིང་བཅས་ནམས་སྒྲུབ་གྲ་ཡིན་ཞིང་། གོང་གསལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་
 ‘‘ ཅེ་གཉིས་སྒྲིང་བཅུ་གཅིག་ ’’ ‘‘ ཅེས་ལུང་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་གྲ་ག་ལྟག་
 ཡིན་པར་གསུངས།

ཡང་མདོ་ཁམས་ཁྲལ་དུ་གསར་བཅུགས་གསུམ་ཁམས་སྟོད་རྫོང་གི་སའི་
 ཆར་ལུགས་མོ་ཡོས་ལོར་ (༡༩༥༡) རྩ་མཆོ་སྒྲིང་། མདོ་སྒྲུབ་འབའ་ལུན་
 གྲུབ་རབ་བཅུན་ཁྲལ་དུ་ས་ཕག་ལོར་ (༡༩༥༧) དགའ་ལྡན་ཕན་བདེ་སྒྲིང་།
 མདོ་ཁམས་དང་རྩའི་མཆམས་གར་དར་ཅེ་མདོའི་ལ་མོ་ཅེར་མེ་སྒྲུལ་ལོར་
 (༡༩༥༥) ཚུགས་པ་དགའ་ལྡན་འགྲོ་ཕན་སྒྲིང་། སྤུས་རིན་ཆེན་ཅེ་བ་རྩ་བཟང་
 ལ་བཀའ་གནང་སྡེ་ཤིང་མོ་བུའི་ལོར་ (༡༩༥༥) ཚུགས་པ་རོར་བུ་ཆོས་
 འཕེལ་དགོན། གཏིང་སྤྱེས་བྱི་ལུ་ལ་བཀའ་གནང་སྡེ་བྲག་དཀར་གྲུབ་བསྐྱར་
 བྱི་ཐོག་གསར་ཚུགས་བྲག་ཤིས་ཆོས་འཕེལ་དགོན་བཅས་དང་།

ཡང་གུན་ལོག་བྱས་པ་དང་། ཡང་ན་དགོན་རྫིང་གི་སོན་ཡོད་ཀྱང་
 བར་སྐབས་ཉམས་ཆག་སོང་ནས་རྩ་འཛོར་འགྲོ་ཉེར་གྱར་བ། རྩར་སྤོལ་གྲུབ་
 མཐར་མི་གནས་པའི་ཉ་ཉུང་མཉམ་བསྐྱེས་བྱེད་པ། རང་མོས་ངང་དགེ་ལུགས་
 པའི་གྲུབ་མཐར་ཞུགས་འདོད་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་བསྐྱར་བ་
 རེ། ཐོབ་རྒྱལ་དུ་ཤིང་མོ་བུ་ལོར་ (༡༩༥༩) དགའ་ལྡན་རབ་རྩས་སྒྲིང་།
 ཐོག་མར་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས་སྤྱེས་པའི་སློབ་མ་གཞོན་ནུ་རྩལ་
 མཆོག་གིས་ཐུག་བཟུང་པའི་རོང་བུམས་སྒྲིང་ཞེས་པ་དེ་བྱིས་ས་དགེ་པོ་ལུགས་

སོགས་སོ་སོར་གྱིས་པ་སོགས་ལ་བརྟེན། སྤར་མེ་ཡག་ལོ་ (༡༦༤༢) ནས་
 གསར་ཚུགས་དགའ་ལྡན་བྱམས་པ་སྤྱིར་ཞེས་པའི་བཤད་གྲ་དང་། བར་ཕྱོགས་
 དྲགས་པའི་ཆ་ཀྱན་རབ་རྣམ་ཀྱལ་དུ་སྒྲིམ་མདའ་མཁན་པོ་མཐུ་སྟོབས་དཔལ་
 འབྱོར་ལ་བཀའ་གནང་བ་སྟེ་ཉེ་ས་པོ་བྱི་བ་ལོར་ (༡༦༤༩) ཚུགས་པའི་
 བཤད་གྲ་དགའ་ལྡན་རབ་བརྟན། རྟེ་སྟོན་ལ་སྟོན་ཤེལ་དཀར་མི་འགྱུར་རྟོ་
 རྩེ་རྩོད་གི་ཉེ་འདབས་སུ་ལོ་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་ས་
 ལུགས་གྲ་ཚང་བདུན། བོ་ལུགས་གྲ་ཚང་བདུན། དགེ་ལུགས་གྲ་ཚང་བདུན་
 བཅས་དར་རྒྱས་སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཚིང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྷ་རྒྱལ་མཆོག་དགེ་
 འདུན་གྲལ་པས་གྲ་སྟོར་གནང་བ་སོགས་མཁས་མང་འདུ་བའི་གནས་ཁྲད་པར་
 ཅན་ཡིན་རུང་། གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་འཆད་ཉན་ལྟ་ཞོག ཕྱི་རབ་བྱུང་
 གི་རྟགས་དང་འདུལ་སྟོམ་གྱི་རྩ་བ་བཞི་ཡང་འདི་ཡོད་དཀར་བའི་སྐབས། ས་
 པོའི་གྲ་ཚང་གི་ཁྲིམས་འཆལ་ངན་སོང་གི་རྒྱ་སྐྱབ་པ་རྣམས་གཞན་དུ་འཕོ་བཅུག
 དགེ་ལུགས་གྲ་སྟོར་ལྷབ་ཤེར་གང་ཡོད་ཐོག་བུ་ཁྲལ་བསྐྱས་ཏེ་གིང་བྱ་ལོར་
 (༡༦༤༥) གསར་ཚུགས་བཤད་གྲ་ཤེལ་དཀར་ཆོས་སྡེ། རྩོན་དགོན་རྟག་
 བརྟན་པའི་གྲ་སྟོར་གི་སོན་དང་བཅས་ས་ཁྲི་ལོར་ (༡༦༥༩) གསར་དུ་ཚུགས་
 པ་བཤད་གྲ་དགའ་ལྡན་ཕྱན་ཆོགས་སྤྱིར་།

པ་སྐྱམ་པ་ཆབ་ལོ་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་ཕྱག་བཏབ་པའི་
 དགོན་པ་དེ་བཞིན་ཐོག་མར་བཀའ་གདམས་པ་དང་། རྟེ་ནས་ས་ལུགས་སོགས་
 ལྷ་ཆོགས་སུ་འཕོས་གིང་། གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཞིང་ཤག་པའི་སྐབས་ཀམ་པར་
 སྐལ་བས་དེའི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན། གོ་མི་ཁྲུང་གིས་པོད་ཡོངས་དབང་དུ་བསྐྱས་
 ཏེ་ལྷ་རྒྱལ་པ་ཆེན་པོར་སྐལ་ཡང་། དགོན་པ་དེའི་གྲ་རིགས་ཀྱིས་བསྐྱར་ལངས་ཞེས་
 བྱེད་ལོག་མངོན་ཆན་ཆེ་བ་བྱས་པར་བརྟེན། གོ་མི་དང་སྡེ་སྟོན་བསོད་ནམས་

ཆོས་འཕེལ་གཉིས་ཀྱིས་གྲུ་རིགས་དགོན་གནས་དམིགས་མེད་དུ་བཏང་བའི་ཤུལ་
 དུ། མཚན་སྒྲིག་པར་བྲགས་པའི་གཞིས་དགོན་དང་སྒྲགས་རྩེ་རྒྱས་སུ་མེ་བྱི་ལོར་
 (༡༦༩༦) ཚུགས་པ་དགའ་ལྷན་དར་རྒྱས་སྤྱིང་། འཕན་ཡུལ་རིག་པའི་འབྲུང་
 གནས་ཀྱི་སའི་ཆར་ཞང་ཡེ་ཤེས་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་སྤྲག་བཏབ་པའི་ཐང་སག་
 གི་འདུས་ལྷེ་དར་རྒྱས་སུ་གནས་པ་ལས། བྱིས་འབྲི་གྲང་པའི་དམག་གིས་དགོན་
 པ་བཞིག་པས། སྒར་རྩྭ་ངོས་སུ་གནས་གཞི་སྒོས་ཀྱང་རྒྱ་ལེན་ལྷག་ལུང་པ་སོགས་
 འཛིན་བདག་རྣམས་བྱངས་མང་བས་དར་རྒྱས་ཡག་པོ་བྱུང་མེད་ལྟམས། ཚུགས་
 ཡོས་ལོར་ (༡༦༩༧) བན་ཁུལ་བསྐྱས་ཏེ་གསར་དུ་ཚུགས་པ་ཐང་སག་དགའ་
 ལྷན་ཆོས་འཁོར། གཞན་ཡང་ས་ལུགས་སག་གདོང་བ་འཕྲོས་ཤུལ་བྱེ་ཏེ་བའི་
 མོན་དང་བཅས་ཚུགས་པོ་ལྷག་གི་ལོར་ (༡༦༩༨) ཚུགས་པ་ཐང་བ་སྤྱིང་།
 ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ཁུལ་སྤྱིར་སྤྱོད་གནས་པའི་ཤུལ་དུ་མེ་ཕོ་རྩ་ལོར་ (༡༦༩༩)
 ཚུགས་པ་དགའ་ལྷན་སྤྱིང་། རྩེ་མི་ལའི་སྐྱབ་གནས་གཉའ་ནང་བྱོད་པ་སྤྲག་དུ་
 བྱང་ཡོས་ལོར་ (༡༧༠༠) ལེགས་མིང་པའི་མོན་དང་བཅས་ཚུགས་པ་དགའ་
 ལྷན་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱིང་།

བར་ཁམས་བྱང་བརྒྱད་མོག་ཅན་དན་དགོན་གྱིས་ཀམ་པ་ལྷང་ཞབས་
 སུ་བྱོན་པའི་བྲ་ལེན་མཚང་བསྐྱེལ་དང་། དཔའ་ཐལ་གྱི་བྱེད་སྤྱོད་མང་བར་
 བརྟེན་གྱ་རྩིང་ཕལ་ཆར་འཕྲོས་ཤུལ་ས་པོ་སྤྱེད་ལོར་ (༡༧༠༡) གསར་ཚུགས་
 དགའ་ལྷན་འཕེལ་རྒྱས་སྤྱིང་། ཁོང་གསལ་དང་གནས་སྤངས་མཚུངས་པས་
 ཚུགས་པ་དཀར་མོད་དགོན་དུ་དགའ་ལྷན་ཆོས་འཁོར། རི་མོད་དགོན་གྱི་གྲུ་
 རྩིང་འཕྲོས་ཤུལ་ས་སྤྱིར་ལོར་ (༡༧༠༢) ཚུགས་པ་དགའ་ལྷན་རབ་བརྟན། མི་
 ཉག་སུ་ལུང་ར་རྩེ་དགོན་རྒྱ་གར་གྲུ་ཆང་ཉམས་ཆག་ཆེ་བར་བརྟེན་མེ་སྐྱུལ་ལོར་
 (༡༧༠༣) མོ་ལྷ་སུམ་མདོར་རྩིང་རྒྱག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་དུ་བཏབ་པ་

དགའ་ལྷན་ཚོས་སྒྲིང་།

དྲགས་ཀོང་གི་མཆོམས་སྒྲིམ་དུང་དཀར་བྲག་ཅེས་པ་ཚོས་རྗེ་ཞུ་དམར་
བས་བཏབ་པ་དེས། སྒྲི་བྲག་ཚོད་ཀྱང་རྫོང་གི་མ་སངས་པའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་གྱི་
མི་ཉན་གྱིས་ཅ་སྟོངས་སུ་བཏང་བའི་ཤུལ་དུ་ཚུགས་ཡོས་ཡོར་ (༡༦༥༡)
གསར་དུ་ཚུགས་པ་དགའ་ལྷན་ལྷ་ཅེ། ཡན་བདེ་བ་དར་བྱས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། ཡན་
བདེ་སྤུལ་སྒྲུ་དང་ཆབ་མདོ་དཔོན་དུང་ཞི་བ་བཟང་པོས་ཁམས་ཀོང་ཅེ་དེའི་གྱིས་
བསྐྱར་ལངས་བྱས་སྟབས་གོ་མི་ཉན་དཔུང་གི་འཇིགས་ཟེའི་གྱིས་བཅོམ་དེ་མེ་
པོ་ཉ་ཡོར་ (༡༦༥༢) གསར་ཚུགས་རོ་རྫོང་སྐྱར་བྲ་ཆང་བཅས་བྱུང་
ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཡང་པོད་གངས་ཅན་གྱི་བདེ་ཐབས་སུ་རྒྱ་པོ་རིར་ཆེ་རྒྱ་
སྒྲུབ་སྟེ་དང་། རིན་སྒྲུངས་སུ་གོང་ར་དེས་གསང་སྒྲིང་། ཡར་འཕྲོག་སྟག་
ལུང་གསང་ལྷགས་ཚོས་འཁོར། བྲ་ཕྱི་འོག་མིན་སྒྲིན་གྲོལ་སྒྲིང་མོགས་
མཐའ་སྒྲས་ཤིང་།

རྗེ་མིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མིད་སྒྲོང་གི་ཞབས་འདེབས་ཞུ་རིང་ལ་ལྷ་
པ་ཆེན་པོས་བཀའ་གནང་སྟེ། བཞེངས་བྲས་སུ་རྩོད་བྲག་དུ་མར་པ་ལོ་རྩ་བའི་
བརྟེན་གནས་སུ་ཚུགས་སྟེའཡོར་ (༡༦༥༠) གསར་ཚུགས་དགའ་ལྷན་གསང་
ལྷགས་བདེ་ཆེན། ལ་ཕྱི་རྒྱ་དབར་དུ་གསར་ཚུགས་དགའ་ལྷན་འགྲོ་ཡན་སྒྲིང་།
ཅེ་སྒྲང་སྒྲུབ་སྟེ་གིན་དུ་ཉག་ཕྱར་བྲར་བར་གསར་ཚུགས་དགའ་ལྷན་ཚོས་སྒྲིང་།
དགའ་ལྷན་ལྷ་དབང་སྒྲིང་། དགོན་བདག་མོགས་མིན་ལུལ་དུ་སྟེགས་པས་ཡར་
འཕྲོག་འབྲུག་དགོན་གསང་རི་དང་པོ་ལུགས་སྒྲན་སྒྲོང་གཉིས་བདག་མེད་རང་
ཞིག་དུ་བྱུར་བར། ཐད་རི་བཀད་སྒྲུབ་སྒྲིང་པའི་བྲ་དགོན་དུ་སྒྲུར་འཇགས་ངོས་
ཤིང་སྒྲང་ཡོར་ (༡༦༥༥) ཚུགས་པ་གསང་ར་སྒྲན་སྒྲོང་།” རྩོད་བྲག་བར་
སྒྲིང་དང་དུར་འཁྲིད་ལ་ཁའི་བཙུན་མ་ནམས་བྲིམ་པ་གོས་གྱིས་ཚོས་པ་ལྷ་བུར་

ཡོད་གཤིས། རྒྱལ་བསྟན་ནམ་དག་སྤེལ་སྤྲད་མྱོང་པ་ལྟ་བུར་སྤྲོད་ཐོ་བཅུན་
 ཁ་གས་བསྟན་ཏེ་རྒྱ་བྱི་ཡོར་ (༡༥༡༩) གསར་རྒྱལ་དག་བཅུ་དགའ་ལྟན་
 བཟ་གིས་སྤྲོད་། མཚོ་སྤུ་ཁུལ་སྤྲོད་རྒྱ་དགོན་ཞེས་པ་དེ་སྤོ་བཟ་སྤྲོད་ཆེན་མོ་
 མཁའ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཏབ་ཅིང་བཀའ་གདམས་པ་གཙོ་ཆེ་ཡང་། བར་སྐབས་
 ཀམ་པའི་ཚོས་ལུགས་འདོན། སྤེས་ལུགས་གང་གི་འདུ་ཆེན་དབྱེ་མེད་པར་ལེགས་
 ཚོགས་གཏན་བཟག་དུ་དོགས་པར་བརྟེན། རྒྱལ་སྤྲོ་ཡོར་ (༡༥༡༩) བཅུན་
 དགོན་གསར་དུ་རྒྱལ་པ་དགའ་ལྟན་འཕྲོ་དོན་སྤྲོད་སོགས་བྱུང་ཞིང་། ཚོས་
 བྱ་གསར་རྒྱལ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོ་འཁོར་གྱི་ཤོགས། ར་ལུག་དུས་
 མཚོད་ཀྱི་རྒྱ་བྱོན་གཞུང་ནས་སྤྲོད་འཇགས་མཛད་ཡོད།

འགའ་ཞིག་གིས་ཡུལ་པ་ཆེན་པོས་ཚོས་བརྒྱད་གཞན་ལ་སྤྲོད་ཟུག་དང་
 འབྲེལ་དགོ་ལུགས་པར་བཅན་བསྐྱར་བྱས་ལུགས་སོགས་སྤྲོད་པ་འདུག་རུང་།
 ཡུལ་པ་ཆེན་པོས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོའི་དབང་གིས་སྐབས་དེར་གྲུན་ཡོག་
 སྤྲོད་མཁའ་ཁག་སྤྲོད་དང་གྲུ་བྱི་ཏན་གྱིས་ཅ་མེད་བཙོས་བྱལ་དུ་དགོན་
 གསར་འཇུགས་གནང་བ་ནི། སྐབས་དེའི་ཁོད་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་
 ལ་གཞིགས་ན་ཡང་དག་པའི་མཛད་སྤྱོད་གི་གཡིན་པར་སྟམ་ཞིང་། དེ་ནི་
 སྤྲོད་དབང་བཞེས་མ་ཐག་རྒྱར་ཚོལ་ཞབས་འདྲན་མ་བྱུང་ཕྱིན་རང་རང་གི་བྱལ་
 མཐའ་བཞིན་བྱས་ཚོག་པར་གསུངས་པའི་སྤྲོད་བྱས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་རེད། དེ་
 མིན་མཚུར་སྤྲོད་དགོན་སོགས་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་དགོན་སྤེ་རྒྱལ་མཐུན་དུ་བཞུགས་
 མཁན་ནམས་ཉམས་ཆག་མེད་པར་དར་རྒྱས་སུ་ཡོད་པ་འདིས་ཚོས་བརྒྱད་གཞན་
 ལ་རིས་མེད་བྱམས་གཟིགས་ཇི་ཅམ་གནང་བ་ཤེས་པར་གྱུར་ཞིང་། འདིར་ཡུལ་
 པ་ཆེན་པོས་དགོན་སྤེ་གསར་བཏབ་དང་ཚོས་ལུགས་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྤྲོར་
 རུང་ཞིབ་ཅམ་སྤྲོད་དོན་ཡང་། གནས་ཚུལ་དོ་མ་གསལ་དོན་གསལ་བྱུང་པའི་ཆེད་

དུ་ཡིན།^༡

དེ་མིན་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པའི་སྐབས་སུ་དགོན་སྡེའི་དར་འཕེལ་གིན་
དུ་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད་དེ། དཔེ་མཚན་ཅམ་སྒྲིང་ན། གྱུ་ལོ་ ༡༦༧༥ ལོར་
དབུས་གཙང་ཁམས་གསུམ་དུ་དགོན་པ་ཁྱོན་ ༡༩༠༧ དང་། གྲུ་པ་ཁྱོན་ ༧༧༥༣༩
ཡོད་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་པོར་བའི་གྱུ་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་
དགོན་པ་གསར་པ་ཁྱོན་ ༡༧༧༧ བྱང་ཡོད་པ་དང་། གྲུ་པ་བྱངས་ ༣༣༡༧༩༩
འཕར་ཡོད།^༢ ཁོང་གསལ་དཔེ་མཚན་ཐོག་ནས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པའི་སྐབས་
ཀྱི་ཐོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དང་ཆོས་ལུགས་དར་འཕེལ་འགྲོ་ཆད་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་། གྱུ་
ལོ་ ༡༧༥༠ ལོར་རོབ་ཅིས་བྱས་ན། ཐོད་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་གྲུ་པ་མཐའ་རིས་
མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁྱོན་ ༤༠༠༠ བཟུང་བ་ཡོད་པས། དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གིས་
དབང་བསྐྱར་བའི་ལོ་རྒྱུ་ ༩༠༠ ལྷག་གི་རིང་ཐོད་པ་ཁྱོན་དགོན་སྡེ་ཇི་ཅམ་
འཕེལ་ཀྱས་བྱང་ཡོད་མེད་ཤེས་ཐུབ། ད་དུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་ལམ་སྟོན་
དང་མཐུན་འགྱུར་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སོག་ཡུལ་དང་། རྒྱ་ནག་བལ་ཡུལ་
སོགས་སུ་དགོན་སྡེ་གསར་བཞེངས་དང་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་རྣམས་འདིར་བརྗོད་
ཐུབ་མེད། རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་དེ་དག་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོད་ནང་ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་རྒྱགས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འཛིན་སྐྱོང་
སྤེལ་གསུམ་ལ་མཛད་རྗེས་ཆེ་བའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་གནམ་གྱིས་ས་བཀའ་པ་ལྟ་
བུ་བྱང་ཞིང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དེ་དག་གི་མཛད་འཕྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་
ཨེ་ཤ་ཡའི་ནང་མི་འཛོམས་མང་ཤོས་ཡིན་པའི་རྒྱ་དཀར་ནག་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་དུ་
རྒྱན་རིང་ཞི་བདེ་བྱང་བར་མ་ཟད། འབྱུང་འགྱུར་ཡང་དེས་འཛམ་སྐྱིང་ནང་
ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་ཐོན་རྒྱ་ཡིན་པ་བརྗོད་མི་དགོས།

འདིར་གསལ་པོར་བརྗོད་དགོས་པ་ཞིག་ནི། ཐོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་རྣམས་

ནི་ནང་པའི་ཚོས་སྒྲོབ་སྒྲོང་བྱེད་ས་ཞིག་ཡིན་པ་སྒྲོས་ཅི། དེའི་ནང་ཚད་མ་རིག་
 པ་དང་། རྒྱ་རིག་པ། གསེ་བ་རིག་པ། ལྷ་བརྒྱན་འབྲི་བ་ཞེས། གར་འཆམ་
 སོགས་ཀྱང་སྒྲོབ་གཉེར་བྱེད་ས་ཡིད་པས། རོན་དངོས་སུ་དགོན་སྡེ་མང་ཆེ་བ་
 ནི་མེར་མོ་བའི་སྒྲོབ་གྲ་རེད་ཅེས་བཤད་ཚོག་ཅིང་། གྲ་བརྒྱན་མང་ཆེ་བ་ཡང་
 མི་ཆེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་སྒྲེལ་བའི་སྒྲོབ་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཚོག་གྲ་
 བརྒྱན་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ ༩༠ བཀལ་བ་ཤོད་མི་དཀྱུས་མའི་བུ་ཕྱག་རེད་ལ། དགོན་
 པའི་མཁན་པོ་དང་། དགེ་བཤེས། སྒྲོབ་དཔོན། དགེ་བསྐྱོས་སོགས་བསྐབ་པ་
 བཞེས་གཞོན་དང་། ལྷ་ཡིན་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཆ་ནས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་ཁྱིམ་འཁོས་
 བཟང་ངན་གྱི་ཆ་ནས་བྱུང་བ་མ་རེད།

དགེ་བཤེས་རྩ་རམས་པ་ཞེས་གདན་ས་གསུམ་གྱི་ཁོངས་ནས་ཕྱག་དཔེ་
 ལེགས་གས་རྣམས། རྩ་ཐུན་སྒྲོན་ལམ་ཆེ་མོར་གྲ་བསྐྱོར་དམ་བཅའ་མཛད་པའི་
 ཨང་རིམ་གཞི་བཟུང་བུ་དགའ་གནང་སྲིབ་དེ་ཡང་། པར་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་
 རྒྱན་གྱིས་སྲིབ་བཏོད་ཅིང་། ཡུལ་དབང་ལྡེ་པ་ཆེན་པོས་དམིགས་བསལ་ཐུགས་
 རྒྱང་དང་བཅས་རྒྱན་བསྐྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ་དཔེར་ན། དགེ་བཤེས་རྩ་རམས་
 པ་ཨང་དང་པོ་ཐོག་མ་འབྲས་སྐྱུངས་སྒྲོ་མང་དགེ་བཤེས་འབྲུག་རྩྭ་པ་ངག་
 དབང་དཔལ་བཟང་དང་། རྒྱུ་རྒྱུང་དགེ་བཤེས་དོམ་ཉག་པ་བསོད་ནམས་ཆོས་
 བཟང་ཡིན་ཞིང་། ཁོང་གཉིས་ལ་ཡུལ་བ་ལྡེ་པ་ཆེན་པོས་དམིགས་བསལ་ཆེ་
 མཛོད་དང་བཅས་པར་གཞི་མང་ཆེ་བའི་ཞུ་དག་པ་གནང་བཅུག་པས་ཤེས་རྒྱས་
 པ་ཡིན།

ཡུལ་མཆོག་སྐུ་སྤྱང་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས། གདན་ས་གསུམ་གྱི་
 མཁན་པོ་གསར་བསྐྱོད་དང་། དགེ་བཤེས་རྩ་རམས་པ་དང་། ཆོགས་རམས་པ།
 རྒྱུད་གྲ་སྟོད་སྟོད་ཀྱི་དགེ་བཤེས་ཐུགས་རམ་པ་བཅས་པ་རྣམས་བར་སྐབས་

དགོན་པ་སེ་སེའི་བཅའ་ཡིག་དགོངས་དོན་སློབ་གཉེན་ལེགས་ཉེས་གཞི་བཟུང་
 མེད་པའི་གནས་སྐབས་ལ་དགོངས་ཏེ། རྒྱལ་མར་འོས་མི་རྣམས་ནོར་སྤྱིང་དུ་
 བསྐྱོང་ནས། རྒྱལ་ས་བཞེས་གནང་སྟེ། རྒྱལ་ས་མ་འཕྲོད་པ་རྣམས་སྤྱིར་འབྲེན་
 ཏང་། རྒྱལ་ས་འཕྲོད་པ་རྣམས་ཨང་རིམ་བདུན་བར་བཞོས་ཏེ། འུ་དགའ་ཡང་
 རིམ་པ་བཞིན་སྤུལ་ཐོག་“ དེ་སྟོན་དགེ་བཤེས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞག་ཟིན་རྗེས་
 གདན་སར་མ་བཞུགས་པར། ས་གནས་གཞན་དུ་ཕེབས་མཁན་ཟུང་བ་དེས་གདན་
 སའི་འཆད་ཉན་ལ་གཞོད་སྟོན་ཆེ་ལྟབས། དགེ་བཤེས་རྩ་རམས་པ་རྣམས་གནས་
 བསྐྱོར་དང་། ས་ཡུལ་སོགས་ལ་བསྐྱོད་པར་ངེས་པར་ཅེ་ཡིག་ཆང་བརྒྱད་
 དགོངས་པ་ཞུ་འཁྲིལ་དགོས་པའི་རྒྱས་བཅད་མངའ་བ་སོགས་བཞུན་རྒྱན་ལ་ཁིན་
 ཏུ་སྟེན་པར་མངའ་བ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་བརྟོག་དགོའོ།།

༡༽ ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་དང་སྐུ་གར་རོལ་ཅིད།

རྒྱ་ཆོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་
 རྒྱབས་སུ་གཞུང་ཆེན་ལྷ་དང་། གསོ་རིག་སྟེན་གཞུང་། རྒྱ་རིག་པ་སོགས་
 ཀྱི་གཞུང་རྣམས་རྒྱལ་ས་འཕུལ་ཞུ་མཁན་ཆོར་ཤོག་གྲངས་མང་ཏུང་ལ་གཞིགས་
 པའི་འུ་དགའ་གནང་བའི་ལམ་ལུགས་གསར་བཏོད་མངའ་བ་དང་།“ ཡོན་ཏན་
 ཡོད་མེད་ལ་གཟིགས་ཏེ་ཆེ་མཐོང་གཟིངས་བསྟོད་གནང་བ་ལས། སེར་མོ་བ་
 མིན་པ་ཅམ་གྱིས་གུས་བཀྱར་ཞུ་ཡུལ་མིན་པར་མི་བཅི་བ།“ སྟེན་གྱི་སློབ་
 ཟུ་ཁག་ཅིག་འཇུགས་གནང་མངའ་།“ དེ་བཞིན་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དང་།
 རྗེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཐུན་རྒྱུན་རིམ་པར་སྤྱར་བ་ལ་བརྟེན་ནས།
 གཏེར་བདག་སྤྱིང་པ་འགྱུར་མེད་རྟོ་རྗེ་ཞེས་པས། རྒྱ་ཁར་ཨོ་རྒྱུན་སྟེན་གྱི་ལ་
 སྤྱིང་ཞེས་པའི་དགོན་པ་སྤུག་བཏབ་ཅིང་།“ དེའི་ནང་ལོ་ཆེན་ནམ་བཟང་གིས་

བོད་ཀྱི་བན་སྒྲོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་དང་། ཡིག་རིགས་སྐྱ་ཚོགས། ལྷན་རག
 རྟེན་ལྟུང་། རྒྱ་ཁ་ལ་པ་དང་། དབྱངས་ཅན་སྒྲ་མདོ། ཅིས་དཀར་ནག་སོགས་
 སློབ་ལམ་བཏོད་པ་དང་། སློབ་བྱ་དེ་ནས་ཅེ་སློབ་བྱའི་དགེ་ཅན་དང་པོ་སློབ་ཟུང་
 རྒྱ་མཚོ་དང་། སློ་སྒྲིམ་ཚུལ་བཟང་སོགས་དང་། ཅིས་རིག་ལ་མཁས་པ་མདོ་
 མཁར་ཞབས་བྱུང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། ཅིས་ལ་མཁས་པ་སློབས་ཆང་ཤེས་རབ་
 བལྟན་དར་སོགས་ཐོན་པ་རེད།

དུས་རབས་བཙུན་པའི་དུས་འགོར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོ་
 རིས་མདོ་ཁམས་ཁྲལ་དུ་དགའ་ལྷན་བཞད་སྒྲུབ་སྒྲུང་བཟླ་བྱས་འབྲེལ་ཞེས་
 པ་ཕུག་བཏབ་ཞེ། དེའི་ནང་གི་ཐོས་བསམ་སྒྲིང་ཞེས་པའི་བྲ་ཆང་དུ་རིག་གནས་
 ལ་དམིགས་བསལ་བྲགས་སྒྲུང་གིས་སློབ་རྒྱུན་སྟེལ་གནང་མཛད་པས། མདོ་
 སྒྲུང་ཁྲལ་དུ་བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་དང་འཕེལ་རྒྱས་ལ་ཕན་འབྲས་ཆེན་
 པོ་བྱུང་ཡོད།

ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སི་ཏུ་ཚོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་ཕུག་བཏབ་
 པའི་དཔལ་སྒྲུངས་ལྟ་རིག་སློབ་བྲ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་ཞིང་། དེས་རིག་གནས་
 སྒྲི་དང་ལྷག་པར་ཐ་སྙད་རིག་གནས་ལ་ནན་ཏན་མཛད་པས་བོད་དུ་བྲགས་ཆེ་
 བའི་མཁས་དབང་ཀོང་སྒྲུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་
 བཙེ་དབང་པོ། འཇུ་མི་ཤམ་ནམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ཐོན་པ་རེད།

རྒྱ་སྒྲིང་བདུན་པའི་སྐབས་སུ་ཅེ་རིག་གནས་སློབ་བྲ་ཆེད་འཇུགས་
 གནང་ཞིང་། དེའི་སློབ་ཆན་ནི་སྒྲན་ཅིས་དང་། རང་ཚོས་མ་གཏོགས་སྒྲན་
 སྟོལ་སྒྲིང་དང་འབྲ། དེ་བཞིན་ཅིས་ཁང་ཞེས་ཅིས་དང་འབྲེལ་བའི་གཞུང་དོན་
 བསྒྲུབས་ས་དེའི་ནང་། ཅིས་ཕུག་ཅས་ཅིས་རིག་སྒྲིང་མཁན་ཟུར་ཉར་གནང་
 སྟོལ་དུས་རབས་བཙུན་པ་ཅམ་ནས་དར་བར་སྤང་ཞིང་། དུས་རབས་བཙུན་དགུ་

པའི་ནང་པ་ཆེན་པ་ལྟན་པའི་ནི་མས་གཞིས་ཀ་ཅེར་ཀུན་གཟིགས་སྒྲོབ་བྱ་ཞེས་
པ་ཞིག་བཅུགས། སྒྲོབ་ཆེན་སོགས་ཅེ་སྒྲོབ་བྱ་དང་འདྲ། བྱིས་པ་ཆེན་ཆོས་
ཀྱི་ནི་མའི་དུས་སྐབས་སུ་ཁྱུ་བ་བཅུན་འཛིན་ཀྱལ་མཆོན་ཞེས་པའི་མཁས་པ་
དེ། ཆེད་མངགས་དགེ་ཆེན་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་འཆད་སྡེལ་གནང་ཡོད།

སྤྱི་ཕྱིར་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱལ་ཅེར་བྱི་ལོ་ ༡༧༣༩ ལོར་དབྱིན་
ཡིག་སྒྲོབ་བྱ་ཆེད་འཇུགས་མངའ་དུ་ཐོག་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ས་གཏེར་དང་། སྒྲིག་
ལས་སོགས་སྒྲོབ་སྒྲིབ་བྱེད་པར་ཁོད་སྤྱག་བཞི་དང་། རྒྱ་གར་དུ་དབྱིན་སྐད་དང་
ཏར་འབྲིན་གཏོང་སྐད་སོགས་སྒྲིབ་བར་ཁོད་མི་གང་ཅམ་བཏང་བ་” དང་།
སྤྱི་དབྱིན་སྐད་བྲག་གི་སྐབས་སུ་བྱི་ལོ་ ༡༧༤༤ ལོར་ལྷ་སའི་དུང་སྤྱི་སྒྲིབ་
ཁར་སྒྲོབ་སྤྱག་ ༥༠ ཡོད་པའི་དབྱིན་ཡིག་སྒྲོབ་བྱ་ཆེད་འཇུགས་མངའ་དུ་པ་
སོགས་གཞུང་གིས་ཆེད་གཏེར་གནང་བ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། གང་ཅིའི་གནས་སྐབས་
དབང་གིས་དེ་དག་གི་རྒྱན་ཡུན་རིང་པོ་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་མེད།

དེ་བཞིན་ཁྲར་ནས་ཨེ་པ་ཡོན་བདག་ཅིག་གིས་འགན་འཛིན་སྐུས་དབུ་
ཅན་གྱི་ཡིག་གཟུགས་སྒྲོབ་བྱ་ཞིག་དང་། ཞོལ་ཅེ་གྱི་སྐར་དུ་འབྲུ་ཆའི་ཡིག་
གཟུགས་སྒྲོབ་བྱ་ བྱིས་སུ་བཅུགས་པའི་སྒྲིག་ཏར་སྒྲོབ་ཡུལ་གྱི་སྒྲོབ་བྱ་སོགས་
གཞུང་གིས་བཅུགས་པའི་སྒྲོབ་བྱ་གཞན་ཡང་བྱུང་ཡོད་འདུག་”

དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཁོད་ལ་སྒྲེར་གྱིས་གཏེར་བའི་
སྒྲོབ་བྱ་ཡང་རྒྱང་རྒྱང་མིན་པར་སྒྲུང་སྟེ། དཔེར་ན། རྫོང་རིང་པོ་རྒྱུ་ལྷོ་ལྷོ་
ནང་གསལ་བ་ལྟར་ན། ཁོང་གིས་སྒྲོགས་ར་གེས་བྱར་འཇུག་པའི་རིག་ཁྲོལ་སྒྲིབ་
ཞེས་པའི་སྒྲོབ་བྱ་བཅུགས་པའི་ནང་། དགེ་ཆེན་གྱ་པ་གཅིག་དང་། སྒྲོབ་སྤྱག་
རང་གི་སྐས་མོས་མཆོན་བྱ་སྤྱག་བཅུ་སྟོར་ཡོད་པ། སྒྲོབ་ཆེན་དུ་སྤྲད་ཞོང་
འཛིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་འདོན་ཆ་དང་། ཅིས་དཀར་ནག་མའོན་བརྗོད་

སོགས་སྒོ་འཛིན་དང་། ཉིན་མོ་ཡི་གེ་འབྲི་སྒོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བཤད་པ་
 ལས་“ཐོད་དུ་སྡེ་དཔོན་མི་དྲག་སོ་སོས་སྒོབ་བྱ་འདུགས་གཉེར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 པ་ཤེས་ཐུབ་པ་དང་། ༡༧༥༠ ལོའི་གོང་དུ་ཐོད་ཀྱི་ཀླུ་ལ་ས་ལྷ་སར་སྐེར་གཉེར་
 སྒོབ་བྱ་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁོངས་ནས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་ “ཅེ་དུང་ཐུབ་
 བལྟན་བསམ་འཕེལ་གྱིས་གཉེར་བའི་དར་ཁང་སྒོབ་བྱར་སྒོབ་བྱ་བ་བརྒྱ་སྟེར་
 ཞིག་ཡོད་པ་དང་། དེ་འོག་སོ་ནམ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དུང་ཡིག་ཨོ་རྒྱན་ལགས་ནས་
 གཉེར་བའི་སྦྱིད་རས་ལ་སྒོབ་བྱ་བ་བདུན་ཅུ་ཙམ། དེ་བཞིན་ནང་རྩོང་གས་ཨེམ་
 ཆི་ལགས་ནས་གཉེར་བའི་ནང་རྩོང་གས་སྒོབ་བྱ་དང་། གཡུལ་ཁ་སྐྱང་སྒོབ་
 བྱ་སྒྲུར་བ་ཁང་གསར་སྒོབ་བྱ་ ༩་གཏོང་སྒོབ་བྱ་ སྡེ་ལ་གོང་སྒོབ་བྱ་སོགས་
 ལ་སྒོབ་བྱ་བ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྲངས་ནས་བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གྲངས་པར་ཡོད་པ་དང་། སྒོབ་
 བྱ་ལ་ལར་སྒོབ་བྱ་བ་བརྒྱ་གྲངས་དང་བ་ན་ལྷ་དུག་ཙམ་བྱས་པའང་
 ཡོད་...” “ཅིང་། སྤྱིས་སྤྱ་ནང་རྩོང་གས་སྒོབ་བྱ་གཞི་རྒྱ་དང་ཡུགས་ཆེན་
 པོ་ཆགས་འདུག

གཞིས་ཀ་ཅེར་ཆ་མཚོན་ན། རྣམ་སྒྲིང་འདོད་འཛི་སྒོབ་བྱ་དང་། ཁ་
 ཆེའི་སྒོབ་བྱ་ རྣམ་སྒྲིང་ལྷུ་མ་བུ་ཤེལ་ཁང་པའི་སྒོབ་བྱ་ ཆོས་གསུང་སྒོབ་བྱ་
 སོགས་ཡོད་པ་དང་། ཀླུ་ཅེར་ཡིག་ར་གར་ཆེན་སྒོབ་བྱ་ རུས་གནས་སྒོབ་
 བྱ་ རྒྱག་ཁང་སྒོབ་བྱ་ བ་ལྷའི་སྒོབ་བྱ་སོགས་བྱུང་འདུག”

ཞིང་ཁུལ་སྡེ་མོ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། སྐེར་བུ་སྒོ་པ་དང་། ལྷུང་ལམ་
 པ། རྩོད་གོན། ཁོན་ཁོངས་སྒོན་གྱི། བཀྲས་བཤོངས་སོགས་སྤྱི་སྒོབ་བྱ་ཡོད་
 པར་མ་ཟད། དེ་དག་ལ་སྒོབ་སྤྱུག་ ༡༠ རས་ ༡༠ ལས་མས་ཡོད་པར་
 སྐྱང་“བས་འདིས་སྡེ་མོ་ལྷ་བུའི་ཞིང་ཁུལ་གཞན་དུ་སྒོབ་བྱ་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་
 རོ་བ་ཙམ་ཆོད་དཔགས་ཐུབ་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། ལྷ་སར་གནས་མེད་ཀྱི་རིགས་པུ་ཐུག་གི་ཆེད་དུ་བཙུགས་
 པའི་ཕྱ་སློབ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཀྱང་ཡུང་སྟོང་ཞིང་། ར་ཕྱལ་དབང་སྐྱེ་སྤང་བཙུ་
 གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་སའི་ཐེམ་བུ་སྤང་དུ་ཁ་ཆེའི་སློབ་བྱ་ཞིག་བཙུགས་ཏེ།
 བོད་རིགས་ཁ་ཆེའི་བུ་ཐུག་ཚོར་བོད་ཡིག་དང་ཁ་ཆེའི་ཚོས་སོགས་སློབ་པ་
 དང་། “ ལྷ་སའི་ཁ་ཆར་ཆོའི་ཆེད་གོར་ཁའི་གཞུང་གིས་གོར་ཁ་སློབ་བྱ་ཞེས་
 པ་ཞིག་ཀྱང་འདྲུགས་སྟོང་ཡོད་ཅིང་། སློབ་ཚན་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྲེར་སློབ་གཞན་
 དང་འདྲ་བ་ལ་ཕྱིས་སུ་སློབ་ཐུག་ཁག་ཅིག་ལ་བལ་པོའི་སྤྲད་ཀྱང་སློབ་སྟོན་ཡུང་
 བར་སྤང་། ”

ཐུགས་རྒྱུ་ཅིད་སྤྲོར་སྤྲོང་ན། རང་རེས་དེང་སྐབས་མངའ་ཆེན་
 ཁག་གི་སྐབས་སུ་མཐོང་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཡར་རྒྱངས་བྱ་གིས་ཞོལ་པ་ཞེས་རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་གནད་ཆེ་ཞིང་། ཉམས་འགྱུར་ཐུན་སུམ་ཚོགས་པའི་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་
 སྟོན་དེ་ཡོངས་ཀྱགས་སུ་ར་ཕྱལ་མཚོག་ལཱ་པ་ཆེན་པོའི་དག་སྤྲང་གཞི་བཟུང་
 གསར་བཏོད་གནང་བར་ཀྱགས་ཤིང་། དེ་མིན་ལྷེ་སྤྱད་སངས་ཀྱས་ཀྱི་མཚོས་
 ཐུགས་མཁས་པ་ཁྱི་གུ་རོན་བྱུང་དང་། རོ་བཟང་། དགའ་ཡུན་སོགས་ཆེད་
 དུ་པོས་ཏེ། རོལ་མོའི་གདངས་དང་བསྟུན་པའི་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་དབྱེ་བ་ཕྱིས།
 དེ་རྗེས་རོལ་མོ་མཁས་པ་གུ་ཏི་དང་། དེའི་བུ་རོལ་མོར་བྱང་ཆུབ་པ་བྱ་གིས།
 གཞན་ཡང་ཆོ་བརྟན་ཐེར་བ་སོགས་ནས་མདོ་འདར་མ་དང་། སུར་སྤྲིང་། ཉམ་
 བུར། བི་ཐང་སོགས་འབུད་བརྟུང་དགོལ་བའི་རོལ་མོ་གཏོང་ལུགས་མི་འདྲ་
 བ་རྣམས་དབྱེ་བ་མང་པོར་ཕྱེ་ཞིང་། བྱ་སྟོ་བ་སྟོ་བཟང་དབང་ཐུག་དང་། ཁང་
 རོག་དངོས་བྱུབ་གྱིས་ཡི་གེ་དང་ཆོག་གིས་དག་པར་ཞུས་ཏེ་ཐུགས་ཀྱི་ཅ་ཆོག་
 དེབ་ཐེར་མིག་ཡིད་ན་བའི་བཙུད་ལེན་ཞེས་པ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་མངའ་
 པས། “ བོད་ཀྱི་ཐུགས་རྒྱུ་གར་རོལ་དབངས་ལ་འཕེལ་ཀྱས་ཆེན་པོ་བྱང་ཡོད།

ཞུ་སྐབ་པས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། ཡུལ་དབང་སྐྱེས་བཅུ་པའི་
 སྐབས་ནས་འབྲས་བྱུངས་ཞེ་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་ལྷ་མོ་འཁྲབ་སྲོལ་དར་བ་དང་།
 ཡུལ་བ་སྐྱེས་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་བྱུང་བ་མཆོའི་སྐབས། ༡༩༩༩ ལོར་
 རོར་མེད་བསྐལ་བཟང་མོ་བྱང་གི་དབུ་གཡེལ་གཟིམ་ཆུང་གསར་བྱས་དང་འབྲེལ་
 ཟུ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོ་ནས་གཟིམ་ཆུང་ཆབ་ཞུགས་རྗེས་འབྲེལ་ཆོས་རྩེ་ནང་གར་
 པ་རྒྱལ་སྐྱོད་གར་རོལ་ཅེད་འཛོའི་གཟིགས་མོ་འཁྲབ་སྟོན་བྱས་ཤིང་། འདི་
 རས་བཟུང་རྗེ་བྱས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་ལོ་ལྷུང་ཞེ་སྟོན་སྐབས་སངས་བྱས་དང་བྱང་ཆུབ་
 སེམས་པའི་མཛད་པ་འཁྲབ་སྟོན་བྱེད་པའི་སྲོལ་དར་བ་སོགས་ལ་བརྟེན། བོད་
 གྱི་སྐྱ་གར་སྐྱེད་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་མོ་འཁྲབ་མཁན་གྱི་ཆོགས་པ་མང་པོ་འཕེལ་
 བྱས་བྱུང་བ་སོགས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་གར་རོལ་ཅེད་གྱི་རིགས་
 དར་བྱས་ཆེ་ཅམ་བྱུང་བར་སྒྲུང་རོ།།

༦} གསོ་རིག་དར་འཕེལ།

དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་དུས་སྐབས་སུ་ཡུལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས།
 མཁས་བྱུང་ཁྲ་ཆང་བ་ལས་རྒྱུད་གྱི་ཉམས་ཁྲིད་བཞེས་ཏེ་ཐུགས་འཛིན་མཛད་
 པ་དང་། རྒྱུད་བཞེས་མཆོན་བདུད་ཅི་བུམ་པ་དང་། བྱེ་བ་རིང་བསྐལ། གོང་
 སྐྱོན་པའི་ཉམས་ཡིག་སོགས་ཟུར་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ་ལས་གསན་ཏེ། དགྲུང་
 ན་སྐྱོན་པའི་དབང་གིས་ཐུག་ལེན་མཛོན་མཆོན་ཆེ་བ་མ་མཛད་ཀྱང་། བདུད་
 ཅི་བུམ་པའི་རྣམ་དག་དབང་གི་ཐུ་བྱུན་གསལ་བྱེད་བདུད་ཅི་ཟླ་སྒྲུང་དང་། ལས་
 བྱང་དཔག་བསམ་ལྟོན་ཤིང་གསར་ཅོམ་མཛད་པར་མ་ཟད། སྟོབ་དཔོན་དོན་
 བྱུང་དཔལ་བ་དང་། དར་མོ་སྐྱོན་རམས་པ། རྣམ་མཁྲིང་པ་ཐ་ཆེན་བཅས་གྱིས་
 གསོལ་འདེབས་ཞུས་དོན་ལྟར། བྱ་ཐང་པར་མའི་རྒྱུད་བཞི་དང་ཆ་ལག་གི་ཡིག་

རིགས་མ་དཔེ་སྐྱོན་བསྐྱར་ཁྱེས་རིགས་ལ་སྐྱོད་མས་ཁྱེད་ག་མཛད་པ་དང་། རྣམ་
སྒྲིང་པཎ་ཆེན་ལ་མཁས་མཆོག་སྒྲོ་བྱོས་ཀྱིས་པོ་ལི་ཙ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་པ་
ཐུ་རྒྱུད་ཚུ་མདོ་ཡན་ལ་ཁྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བྲལ་སྐྱེལ་ཞིང་། ལུ་པ་ཆེན་
པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ལྷགས་ཁྱེས་མཛད་དེ་པར་གཞི་གསར་སྐྱོན་མཛད།

གསོ་བ་རིག་པའི་བསྐྱར་པ་འདི་གལ་ཆེར་དགོངས་ཏེ། དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤྱངས་དགའ་ལྷན་སོ་བྱང་རྩལ་མར་ཉི་ཐང་བྱང་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཀྱི་མཆོ་
སྒྲོ་བ་དཔོན་དང་། བྱང་ངོས་པར་དོད་མ་གྱི་ཁྱེད་སྐྱེལ་ཏེ་སྒྲོ་བ་མ་ ༡༠ ཙམ་
ལ་སོགས་ར་ཚུ་དང་བཅས་པ་སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བྱིས་གསོ་རིག་འགྲོ་པམ་སྒྲིང་གསར་
འདུགས་དང་། གཞིས་ཀ་བསམ་བྱལ་ཅེར་ཆ་རྒྱུང་པར་དོད་མ་འགན་དགྱི་
སྐྱེལ་ཏེ། གསོ་རིག་གི་སྒྲོ་བ་བྱ་བྱང་སྒྲོང་འདུས་པའི་སྒྲིང་། ཅེ་གར་ཆེན་ཚོག་
གལ་ལྟ་དབང་ཚོག་དུ་ནང་སོ་དར་རྒྱས་དང་། རིས་སུ་བྱ་སྐྱན་པ་དར་སོ་སྐྱན་
རམས་པ་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་བྲགས་ཀྱིས་གསོ་རིག་སྒྲོ་བ་བྱ་བཅུགས་གིང་། རྒྱུད་
བཞིའི་དགོངས་དོན་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་གནང་བ་དང་། གངས་རིའི་ཁྱོད་
ཀྱི་སྐྱན་གྱི་མན་ངག་རྣམས་གཅིག་དུ་བསྐྱེས་པར་བྲགས་པའི་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་།
དཀའ་འབྲེལ་ལེགས་བཤད་གསེར་རྒྱན། བུ་རྒྱུད་གདོངས་འབྲེལ་ལེགས་བཤད་
གསེར་གྱི་བྱར་མ། ཐུ་མ་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུ་མདོ་མན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞལ་ལུང་གཉིས་
པ་དོ་རྩེ་མདུད་འགྲོལ། གཡུ་ཐོག་གསར་སྒྲིང་གི་རྣམ་ཐར་སོགས་གིན་དུ་མང་
པོ་གསར་ཅོམ་དང་པར་སྐྱོན་མཛད།”

རྒྱ་པོད་དོར་སོག་གི་སྒྲིང་དཀའི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། སྒྲོན་བྱོན་མཁས་
བྱལ་རྣམས་ཀྱི་རིན་ཆེན་རིལ་བུ་པོ་བཤད་འཁྱུར་ཏེ། རིན་ཆེན་རིལ་བུ་དང་།
ཁང་སྒྲོར། མང་སྒྲོར། ཉ་རི་མ་སོགས་གསར་སྐྱེལ་གྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་བ་དང་།
འདར་པ་ལོ་ཙཱ་བ་ངག་དབང་ཐུན་ཆོགས་ལ་བཀའ་བྲལ་དང་མཐུན་རྒྱུན་སྐྱེལ་ཏེ།

ཕན་ཐེད་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སོགས་དང་། མིག་འཕྲེད་མཐོང་བ་དོན་ལྡན་སོགས་པོ་
དྭ་ལར་བསྒྲུར་བ་སོགས་འགྲོ་ཕན་གསེ་རིག་གི་བཞུན་པ་སྒྲ་ནས་སྒྲར་སྒྲེལ་
བར་མཛད།

དེ་རྗེས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱལ་ཀྱི་མཆོས་རྒྱུད་བཞི་ལ་སྡོན་མེད་འབྲུ་
འབྲེལ་བླུ་ཅེས་པོ་པོད་བཞི་དང་། དེ་འབྲེལ་ཆོན་ཁ་ཅན་གྱི་སྤྲན་ཐང་གིས་
ཆ་བདུན་ཅུ་དོན་དགུ་སྟོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པ་དང་། མན་ངག་རྒྱུད་ཁ་སྟོང་
དང་ཡར་རྒྱས་སུ་མཛད་དེ། མན་ངག་ལྡན་ཐབས་དུས་མིན་འཆི་ཞགས་གཅིད་
པའི་རལ་གྱི་དང་། དཔལ་ལྡན་གསེ་བ་རིག་པའི་ཁོག་འབྲུགས་ལེགས་བཤད་བླུ་
ཅའི་མེ་ལོང་དང་སྟོང་དབྱེས་པའི་དགའ་སྟོན་སོགས་ཕྱི་རབས་ནམས་ཀྱིས་ཅ་
བར་འཛིན་པའི་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྒྲེས་མང་པོ་འཛོག་པར་མཛད་པར་མ་ཟད།
ལཱ་པ་ཆེན་པོས་འབྲས་སྤྲངས་སོ་དྲུག་ལ་མར་གསེ་རིག་འགྲོ་ཕན་གྱི་འཇུགས་
གནང་མཛད་ཀྱང་། ཕྱིས་ལམ་དུ་མ་རྒྱག་པའི་དགོངས་པ་སྟོང་ཆེད་རིག་གནས་
ཆེ་ཆུང་གི་བྲ་ཆར་ལྷགས་ཀྱི་བླུ་འཕྲོ་ཕན་ལྡན་ངོ་མཆར་རིག་ཐེད་གྱི་ཆེ་ཞེས་
པ་གསར་འཇུགས་མཛད་པ་སོགས་གསེ་རིག་འཕེལ་རྒྱས་ལ་བཀའ་དྲིན་གིན་དུ་
ཆེ་བ་ཡིན། དུས་མཆུངས་དཀོན་མཆོག་འགྲོ་ཕན་དབང་པོ་དང་། དེའི་སྟོབ་
མ་དཔོན་ཆང་ཡེ་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་གཅེས་བསྐྱུས་ཕན་བདེའི་སྟོང་པོ་དང་། གཅེས་
བསྐྱུས་ཕན་བདེའི་ཆར་རྒྱན་སོགས་གཞུང་ལུགས་མང་པོ་མཛད་པར་སྒྲུང་།

ལགོང་ས་བཙུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་བཞུགས་སྐབས་ཕྱི་
ལོ་ ༡༩༡༡ ལོར་སྤྲན་གཞུང་ལ་དམིགས་བསལ་བྱགས་སྒྲུང་མཛད་ཅིང་།
ཕྱིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༡༦ ལོར་ “གསེ་རིག་སྟོབ་གསེ་དང་། སྤྲན་བཅོས་ལག་
ཅལ། སྤྲན་རྗེས་སྒྲིར་བཟོ། གནམ་རིག་སྒྲར་ཅིས། རིག་གནས་སྒྲད་ཡིག་བཅས་
སྟོགས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྟོབ་བྲ་ཆེན་མོ་པོད་སྟོངས་ལྡན་སྤྲན་ཅིས་འགྲོ་ཕན་གྱི་གསར་

འདྲུགས་བསྐྱངས་”ལྟེ། ད་ལྟ་དེའི་རྒྱུན་པོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀར་དར་རྒྱས་
 སུ་ཡོད་པར་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཐོག་པོད་ཀྱི་གསེ་བ་རིག་པ་ཞེས་ངོ་མཆར་
 དུ་འཛིན་པ་འདི་ཡང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པའི་སྐབས་རྒྱུན་འཛིན་གང་ལེགས་བྱང་
 བ་དང་ཁ་བྲལ་ཐབས་མེད་ཅིང་། འདི་དག་གི་སྒྲིར་གཞན་དག་གིས་ཞིབ་མོར་
 འབྲི་གནང་མཛད་པའང་འདྲུག་པས་འདིར་དེ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་ཤེས་པར་བྱས་སོ།།

༧༽ བད་སྟོན་དང་ཙོམ་རིག་

དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པའི་སྐབས་སུ་པོད་ཀྱི་བད་སྟོན་དང་ཙོམ་རིག་
 གཞུང་ལུགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡར་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཙོམ་རིག་ལའང་
 འཕེལ་རྒྱས་ཡག་པོ་བྱང་ཡོད།

ལ་རྒྱལ་མཆོག་ཁུ་པ་ཆེན་པོའི་བྱགས་སྤས་མཁས་པའི་བྱ་མཆོག་རྣམ་
 གླིང་པཎ་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཆོས་གྲགས་ (༡༩༤༤-༡༩༧༩) ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༧༩ ལོར་ལུང་སྟོན་པ་སུམ་ཅུ་པ་དང་། ཉགས་ཀྱི་འདྲུག་པའི་རྣམ་འབྲེལ་
 ལེགས་བཤད་སྒྲུང་བྱེད་ནོར་བུ་བཙམས་བྱུང་ཅིང་། པར་བྱང་སྡེ་སྟོན་སངས་
 རྒྱལ་རྒྱུ་མཆོས་ཆེ་བའོད་དང་བཅས་ཏེ་མཛད། དུས་རབས་བཅུ་བདུན་ཡན་ཆད་
 དུ་སུམ་ཉགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འདི་ལས་རྒྱས་པ་དང་ལེགས་པ་མེད་ཅིང་། འབྲེལ་
 བ་འདི་ཉིད་ཀྱང་གཞིར་བཟུང་སྟེ། ཕྱིས་སུ་བྲ་ཏི་དང་། སི་རྟའི་སུམ་ཉགས་
 ཀྱི་འབྲེལ་བར་རྒྱས་བཤད་དང་མཐའ་དཔྱོད་མཛད་རྒྱ་བྱང་བར་གྲགས་པས།
 པོད་ཀྱི་བད་སྟོན་གཞུང་ལུགས་ལ་ཕྱག་རྗེས་བཟང་པོས་གྲས་སུ་འཛོག་འོས་
 པར་སྤང་།

དེ་རྗེས་མཁས་མཆོག་བྲ་ཏི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་ཀྱིས་སུམ་ཅུ་པའི་འབྲེལ་
 བ་ཀྱན་བཟང་དགོངས་རྒྱུ་ཞེས་རྒྱས་བཟུས་འཆམས་ལ་དེང་སྐབས་ཀྱང་པོད་

ཡུལ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་མདོ་སྨད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འབྱིན་རྒྱུ་ཆེར་འཕེལ་བ་དེ་དང་།
རྟགས་འདུག་གི་དོན་འབྲེལ་ཆོགས་བཅད་མ་བཅུམས་ཤིང་།

ཡུལ་མཆོག་བདུན་པ་དང་ཆོས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་མཁས་མཆོག་སི་
དུ་པཎ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་འབྲུང་གནས་ (༡༧༧༧-༡༨༢༩) གྱིས་ལོ་ངོ་དུ་མའི་
རིང་ཐུགས་ཞིབ་གནང་སྟེ་བཅུམས་པའི་སྤྲུལ་རྟགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཟུ་ཏིག་འབྲང་
མཛེས་སམ། ཡོངས་གྲགས་སི་དུའི་འབྲེལ་ཆེན་དུ་གྲགས་པ་དེ་མཛད་ཅིང་།
འབྲེལ་ཆེན་འདིའི་ནང་སྟོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཏེ་ཅང་མང་བར་མ་ཟད། ལྷག་
པར་བདག་གཞན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐད་སྟོན་ཆད་འབྲེལ་བྱེད་སྤྲུལ་ཀྱང་གསལ་ཁ་
མ་ཐོན་པའི་གནད་གསལ་བར་བཀྲལ་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཅི་ནེ་གྲགས་པ་བཤད་སྐུབ་ (༡༧༢༥-༡༨༩༩) གྱི་ཆོག་
དོན་གསལ་བྱེད་སྤྲང་བ་དང་། ཨ་ཀྱ་ཆོ་བཟང་བཟུན་པའི་རྒྱལ་མཆན་
(༡༨༠༩-༡༨༤༩) གྱི་ཆོ་གྲོས་པ་ཆོ་འབྲེད་པའི་སྤྲང་བ། རྩང་སྐྱ་རོལ་རྟོར་
(༡༨༡༢-༡༨༤༤) གྱི་ཆོ་ལྡན་དགའ་སྦྱེད། ར་ཁོད་ནམ་སེང་ (༡༨༡༣-
༡༨༤༠) གི་འབྲེལ་བ། མཛོད་དག་ཆོ་བཟང་དཀོན་མཆོག་(༡༨༤༣-?)གི་
དགོངས་གསལ་མེ་ལོང་། དངུལ་ཚུ་རྣམ་ཐུ་བའི་ (༡༨༢༣-༡༩༥༡) སི་
དུའི་ཞལ་ལུང་། ཨ་ལག་ཤང་ག་དབང་བཟུན་དར་ལྗ་རམས་པའི་ (༡༨༥༧-
?) སྤལ་ལྡན་ཡིད་ཀྱི་པར་འབྲེད་པའི་སྤྲང་བའི་མཛོད། དབྱངས་ཅན་གྲུབ་
པའི་རྟོ་རྟེན་ (༡༩༠༧-༡༩༤༢) ལེགས་བཤད་ཆེན་དབང་དང་། དཀའ་
གནད་གསལ་མེ། དགའ་བཞི་རྟོ་རིང་བཟུན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་ (༡༨༦༠-
?) གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་བཅུམས་པའི་འབྲེལ་བ། གསེར་ཏྲིག་ཆོ་བཟང་
ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོས་ (༡༩༤༥-༡༩༧༥) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་བཅུམས་
པའི་ངོ་མཆར་འཕྲུལ་གྱི་ལྟེ་མིག་ དཀར་ལེབས་དྲུང་ཡིག་པར་རྟོ་རྟེན་

(༡༩༥༩^ལ - ༡༩༩༩^ལ) བྱ་མེད་དགོངས་ཀྱི་སྐད་ཀྱི་མང་པོ་བྱུང་
 བ་ནམས་འདིར་ཡིག་ཚོགས་ལ་འཛིགས་ཏེ་བཀོད་མེད་ཅིང་། རོན་སྒྲིང་དེར་
 སྐབས་པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཚྲོང་ས་སུ་གྲགས་ཆེ་བའི་བད་སྒྲོད་གྱི་འགྲེལ་བ་པལ་
 མོ་ཆེ་པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྐབས་སུ་གསར་ཚུལ་དང་དར་འཕེལ་
 བྱུང་བ་རེད།

ཡང་དག་ཡིག་ལ་མཆོན་ན། ལུང་སྒྲུ་རོལ་དོར་གྱི་མཁས་པའི་འབྱུང་
 གནས་ (༡༧༩༩) དང་། སུམ་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་འབྱོར་ (༡༧༩༩-༡༨༥༥)
 གྱི་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། དྲ་ཏི་རིན་ཆེན་དོན་གྲུབ་གྱི་སྒྲུ་བའི་སྒྲོན་མེ། མདོ་
 མཁར་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ་ (༡༩༧༧-༡༩༩༩) གྱི་འཕགས་པོད་ཡིག་རིགས་
 གྱི་བྱུང་བ་བརྗོད་པ་དཔྱོད་ལྡན་འདེན་བྱེད་བདུད་ཅི། དཔལ་རིས་དམ་ཚོས་
 གྱི་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ། བསྟན་དར་སྒྲ་རམས་པའི་པོད་སྐད་སྒྲ་གཉིས་གན་
 སྒྲར་དང་། བད་གསར་སྒྲིང་སྒྲོ་གསལ་མགྱིན་རྒྱན། དག་ཡིག་སྒྲུ་རེངས་གསར་
 པ་སྐད་སྐད། རྩེ་དགོ་ཆ་མ་ཞོར་བུ་བསྟན་འཛིན་གྱི་སའི་ཡང་འཇུག་དོར་བའི་དག་
 ཡིག་ལེ་ཆོན་ལྡེ། (བྱེ་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་བརྩམས།) དབྱི་ས་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་
 མཆོད་ (༡༩༧༠-༡༩༧༧) སྒྲ་རིག་ནམ་འཕང་གཙོད་བྱེད་བད་དག་བྱེ་མ་
 ལེབ་གྱི་གསོག་རྒྱབས་ (༡༩༧༥ ལོར་བརྩམས།) སྐད་སྐད་ཀྱི་པོད་བྱུང་
 པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་།

དེ་བཞིན་ཚུམ་རིག་གི་གཞུང་ལ་མཆོན་ནའང་། ལྔ་ལྔ་མཆོག་ལྡེ་
 པ་ཆེན་པོས། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་སྟན་འགྲེལ་དབྱངས་ཅན་དབྱེས་སྒྲུ་ཞེས་
 གྲགས་ཆེ་བ་དེ་མཛད་ཅིང་། དེ་གའི་རྗེས་ཅམ་ཏེ། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
 པོད་མཁས་པ་མི་པམ་དགོ་ལེགས་ནམ་རྒྱལ་ (༡༩༩༩-?) གྱིས་བྱེ་ལོ་
 ༡༩༩༩ ལོར་དེ་ཏི་རི་དགོངས་ཀྱི་བརྩམས། བྱེ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་འཇམ་

དབྱངས་བཞད་པའི་དོ་རྗེའི་དབྱངས་ཅན་ཞལ་ལུང་ཉི་མ་འབྱམ་གྱི་འོད་ཅན། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོས་སྟན་དག་དཀའ་འགྲེལ་དབྱངས་
 ཅན་དགེས་པའི་སྐུ་དབྱངས་ཀྱི་མཆན་འགྲེལ། དབྱངས་ཅན་དག་འཁྲུང་སྐྱེའི་སྐྱེ་
 ཆོག་རབ་གསལ་མེ་ལོང་། དབྱངས་ཅན་དག་འབྲེལ་པའི་དཔལ་གྱི་སྟན་དག་གསལ་
 བྱེད་མདོར་བསྟུས་པ། སྐར་ཐང་པ་སྐྱ་ཤིས་མཛད་པའི་བཀད་པ་བཟླགས་པའི་
 རོན་གྲུབ། ཁམས་སྐུལ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་ (༡༩༩༠-༡༩༩༧)
 དབྱངས་ཅན་དག་གི་རོལ་མཆོ། ཨ་ཁུང་དག་དབང་མཁུན་རབ་གྱི་ཀུན་མཁུན་
 རྩ་པའི་ཞལ་ལུང་། དཔལ་ཁུ་དམ་ལྷ་བྱེད་སྟན་དག་གི་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་མཆོའི་
 སྒྲིང་པོ་སོགས་འགྲེལ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་བཞུགས་པ་གསར་ཅོམ་དང་འཆད་ཉན་དར་བས་
 བོད་ཀྱི་ཅོམ་རིག་ལ་ཕན་འབྲས་ཆེན་པོ་བོན་ཡོད།

ཅོམ་རིགས་ལ་ཆ་མཆོན་ན། ཡུ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་
 བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཀྱང་ཡིན་ལ་ཆོག་སྒྱུར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའང་ཡིན་པའི་དེ་བ་
 ཐེར་དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མའི་སྐུ་དབྱངས་བཅམས་པས་མཆོན། བཅམས་ཆོས་སྐུལ་
 དུ་བྱུང་བ་མང་པོ་མཛད་ཅིང་། དེ་རྗེས་དུག་པ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཆོས་ཆོས་
 དང་འཛིག་ཉན་གཉིས་ཐད་ནས་གོ་རྒྱུ་ཟབ་པའི་གསུང་མགྱར་མང་པོ་མཛད་པ་
 དང་། བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་གྱི་མཆོས་འཕགས་བསྟོད་སོགས་ཉམས་འགྱུར་
 ཕུན་སུམ་ཆོགས་པའི་གསུང་ཅོམ་རྒྱ་ཆེ་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་དགྲུང་ན་ཆུང་
 དུས་གཤེགས་པ་ནམས་ཕུད་དེ་མིན་ཡུ་སྐྱ་སྤྱང་ཡོད་ཆད་འཆད་ཅོད་ཅོམ་གསུམ་
 ལ་མངའ་བཞེས་པ་ཡིན་པ་གསུང་འབྲམ་ཁག་ལས་ཤིག་ཤིང་། དེ་བཞིན་སྡེ་
 སྲིད་སངས་རྒྱལ་གྱི་མཆོ་དང་། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ།
 བཀའ་དྲུང་རྩོར་རྒྱས་པ། ཤེལ་དཀར་སྤྱིང་པ། སྤྱིད་རྩུར་ལགས་སོགས་སྡེ་མོ་
 ལས་འཛིན་གྱི་ནང་དུ་ཅོམ་ལ་སྐུལ་དུ་བྱུང་བ་མང་པོ་བྱུང་བས། གཞིན་ནུ་ཟླ་

མེད་ཀྱི་གདམ་རྒྱུད་ (༡༥༡༩) དང་། མི་དབང་རྟོགས་བརྟེན། (༡༥༡༩)
 བྱ་མགྲིན་སྟོན་ཆེ་བའི་རྟོགས་བརྟེན། (ལྷག་པུ་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་༡༥༡༥ ལ་
 བཅམས།) གནས་བཅན་རྟོགས་བརྟེན། (དཀའ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་
 ཀྱིས་ ༡༥༤༩ ལོར་བཅམས།) རིག་འཛིན་འཛིགས་མེད་སྐྱིད་པའི་གདམ་
 ཚོགས་ (༡༥༤༩) ཤེལ་དཀར་སྐྱིད་པའི་ལྷ་ས་དྲན་སྐྱ་སྟོགས་ཀྱིས་མཚོན་
 སྐྱ་ཅལ་གྱི་ཆད་གཞི་མཐོ་བའི་བཅམས་ཚོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱུང་།

དེ་བཞིན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་ད་པན་ལོ་ངོ་ ༡༦༠
 རིང་གསུང་ཚོམ་མཛད་པ་ནམས་སྤྱངས་ན་རི་བོའི་གཏོས་ལ་འབྲུན་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་
 པས། རེ་རེ་བཞིན་གྱི་བྱད་ཚོས་དང་བཅས་པ་བརྟེན་རྒྱ་ལྟེ། གསུང་འབུམ་
 ཁག་གི་དཀར་ཆག་ཅམ་བཞག་པར་ཡང་རང་རེ་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གཞིན་རྒྱས་མི་
 ལྟོགས་པའི་ཆོད་དུ་སྤང་། གསུང་ཚོམ་དེ་དག་ལ་སྤྱི་བྱུང་གི་སྟོག་ཤིང་ལྟ་བུ་
 ཞིག་ཡོད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀྱན་ལ་བྱམས་དང་བཅུ་བ་དང་། ལྷག་སྤྱིང་དགེ་
 ལྷུབ་བྱེད་དགོས་པའི་སྒྲིབ་ཡིན་པས། འཛམ་གླིང་སྤྱི་དང་སྒྲིབ་སུ་རྒྱ་ནག་དང་།
 བལ་ཡུལ། སིག་ཡུལ། ཡང་སྒྲིབ་པོད་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་ཞི་བདེ་དང་བྱམས་
 བཅེའི་རྒྱང་གཞི་འདིར་བར་སྟོན་ཆད་རྒྱས་པ་སྐྱ་ན་མེད་པ་ཐོན་ཡོད་ཅིང་། ཕྱིན་
 ཆད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཐོན་ངེས་ཡིན་ནོ།།

༡༩ པར་ཁང་གསར་སྐྱུ་ན།

པར་ཁང་ནི། གནའ་དེར་གི་སྤྱི་ཚོགས་གང་དུ་འང་ཆབ་དཔལ་རིག་
 གསུམ་དར་འཕེལ་དང་འབྲེལ་བ་ངེས་ཅན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་པར་
 ཚོས་རིག་འཛིན་སྤྱིང་སྤེལ་གསུམ་གྱི་ཐད་ལ་པར་ཁང་གིས་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་འདོན་
 ཐུབ་པ་ནི་བརྟེན་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དབུ་བརྟེན་པའི་ལོ་དེར། འཇང་ཀྱལ་
པོ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་བཀའ་འགྲུར་ཆ་ཆང་པར་དུ་བརྟེན་གྱིང་། དེ་
ནི་པོད་ཀྱི་ས་ཐོག་དུ་བཀའ་འགྲུར་པར་གྱིང་ལ་བརྟེན་པ་ཐོག་མ་དེ་ཡིན། རྒྱ་
རྒྱལ་ལྟུང་དབང་ལྡན་པ་ཆེན་པོས་པོ་ཏ་ལའི་ཞོར་གར་རྒྱུད་དུ་དགའ་ལྡན་ཕུན་
ཚོགས་སྒྲིང་ཞེས་པའི་པར་ཁང་བཏབ་སྟེ། པོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་ཡར་རྒྱས་སུ་སྒྲུབ་
པར་མཛད་ཅིང་། འདིའི་པར་གྱིང་ནམས་ཐུས་ཀྱི་ཞོལ་པར་ཁང་གི་མང་གཞི་
ལྟ་བུ་ཡིན་པར་སྟེ།

ལྟུང་དབང་སྐྱེ་བྲུག་པས་སྒྲུབ་ཐང་དུ་བཀའ་འགྲུར་པར་བརྟེན་
དབུ་བརྟེན་པ་འཕྲོ་ཅན་དུ་ལུས་གྱང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་པོད་
གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་སྐབས་དེའི་དབང་འཛིན་པ་པོ་ལྟ་མི་དབང་བསོད་
སྟོབས་ཀྱིས་མཁས་མཛངས་ཀྱི་ལས་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ལོ་གཅིག་དང་ཆེ་བ་
དུག་གི་ནང་བཀའ་འགྲུར་པོད་བརྒྱ་དང་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་དཔར་རྩ་བུར་སྟེ། ༥༠༠༩༧
བརྟེན་པར་མ་ཟད། པར་བརྟེན་ལག་རྩལ་བ་མང་པོ་གསོ་རྒྱུ་དང་རྒྱུ་བརྟེན་
བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་། དེ་རྒྱལ་བསྟན་འགྲུར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་ཉི་ལྔ་རྩ་ལྔའི་གྲངས་
ལྡངས་ ༢༠༢༩༩ ལོ་གཅིག་དང་ཆེ་བ་དུག་གི་ནང་གསར་བརྟེན་མཛད་དེ།
པོད་གངས་ཅན་གྱི་ཆོས་རིག་གོང་འཕེལ་ལ་སྒྲུབ་པའི་མཛད་རྒྱལ་བཞག་ཅིང་།
གོང་གསལ་བཀའ་བསྟན་གཉིས་དང་། མང་འགྲུར་མེད་ནམ་ཀྱལ་གྱིས་མཐུན་
ཀྱིན་སྒྲུར་ཏེ་བསྒྲུབ་པའི་མཛད་བརྒྱ་དཔག་བསམ་འབྲི་གིང་གི་སྐྱེ་བྲང་གིང་པར་
༩༩ རྒྱུ་ཆོང་ཁ་པའི་འབྲུངས་རབས་སྐྱེ་བྲང་གིང་པར་ ༩༥ གནས་བརྟན་བརྒྱ་
དུག་གི་སྐྱེ་བྲང་གིང་པར་ ༢ བཅས་དཔལ་སྒྲུབ་ཐང་དུ་ལུས་བས། པོད་ཀྱི་
ལོ་རྒྱུས་ཐོག་སྐད་གསལ་ཡོད་པའི་སྒྲུབ་ཁང་གི་པར་ཁང་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བ་རེད།

དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ལྷེ་དགེ་ཀྱལ་ཐོག་བརྒྱ་གཉིས་པ་བསྟན་

པ་ཆེ་རིང་གིས་མཐུན་ཁྱེན་སྤྱར་ཏེ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་གདེར་མཛོད་སྡེ་དགེ་
 པར་ཁང་ཆོས་མཛོད་ཆེ་མོ་བཀྲ་ཤིས་རྩོམ་ངམ། ཡོངས་གྲགས་སུ་སྡེ་དགེ་
 པར་ཁང་བྱ་བ་གསར་དུ་བཏབ་སྟེ། བོད་ཀྱི་ནང་རིག་པ་དང་། ཆད་མ། གསོ་
 བ་རིག་པ། བཟོ་རིག་པ། རྒྱ་རིག་པ་སོགས་རིག་གནས་ཆེ་བ་ལྟེ་པར་གིང་
 སོགས་གསར་དུ་བརྗོད་གིང་། པར་ཁང་དེར་དུས་ད་ལྟེ་ཆར་ཡང་གིང་པར་
 ཉིས་འབུམ་ཆིག་ཁྲི་ལྷག་ཅམ་ཡོད་པར་བཤད།

བྱེ་ལོ་ ༡༩༣༠ ལོར་ཡལོང་ས་སྤྱི་ཁྱེད་བརྩུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་སྤར་
 ཐང་པར་ཁང་གི་པར་གིང་བཀྲུས་ཆོས་ཆེ་བར་བརྟེན། དེ་ཉིད་ལ་མ་བྱི་མཛད་
 དེ། བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཆང་གསར་བཞེངས་མཛད་ཐོག་དེ་དང་ཡལོང་ས་ལྷ་པ་
 སོགས་ཀྱིས་གསར་བརྗོད་མཛད་པའི་པར་གིང་བཞུགས་ཡུལ་པོ་ཏེ་ལའི་འབྲས་བུ་
 རྟེན་ཞེས་ཞོལ་བྱ་བ་རྒྱུད་དུ། ཀ་བ་བརྒྱུད་རྩུ་བཞུལ་བའི་ཁང་མིག་དུ་མ་གསར་
 རྒྱན་གྱི་སྟེང་ལ། པར་ཁང་དངོས་བཞི་ཀ་རིང་བརྒྱད་དང་། ཀ་ཐུང་བདུན་
 རྒྱ་རོན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྲོན་སོགས་ཡོད་པའི་ “གངས་ཅན་ཡན་བདེའི་གདེར་
 མཛོད་སྤྲིང་” ཞེས་པ་གསར་རྒྱག་དང་། “མོ་བྲང་པོ་ཏེ་ལའི་རྣལ་ལྷན་གྱི་
 པར་ཁང་རྒྱ་སྟེད་མཛད་གིང་།” པར་ཁང་དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་བཀའ་འགྱུར་
 དང་། རིས་མེད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་རི་སྟེད་ཅིག་གི་པར་གིང་བཞུགས་པ་
 རྣམས་འདྲིར་བཛོད་ཐབས་མ་མཆིས་གིང་། དེ་བཞིན་སེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་དང་།
 རྟེན་གྲོལ་སྤྲིང་། ས་སྤྱ། མཚུར་ལུ། རྟེན་ཅིས་ཁང་། རྒྱ་བྲང་བཀྲ་ཤིས་འབྲིལ།
 སྤྱི་འབུམ་བུམས་པ་སྤྲིང་སོགས་སུ་འང་རང་རང་གི་པར་ཁང་ལེ་ལག་རི་སྟེད་
 ཅིག་བྱང་བ་པལ་མོ་ཆེ། བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་མོ་བྲང་པའི་སྐབས་སུ་བྱང་
 པར་སྤྲང་།

དོན་སྤྲིང་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་པར་གིང་གསར་བརྗོད་དང་། པར་ཁང་

གསར་ཀྱག་གི་ལས་སྒོ་འདི་ལྟ་བུ་དེའི་གོང་དུ་གཏན་ནས་བྱང་སྤྱོད་མེད་ཅིང་།
 པར་ཁང་དེ་དག་གིས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་སྡེ་ཐོག་ནས་སངས་ཀྱི་བཀའ་དང་།
 རིས་མེད་མཁས་པའི་གསུང་ནམས་པར་སྒྲུན་འབྲེམས་སྟེལ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་བོད་མི་ཆོའི་བསམ་སྒྲེའི་སྐད་གཞི་དང་། སྡེ་
 བད་སོགས་གཅིག་གྱུར་ཡོང་བར་སྒྲུབ་ཆེའི་ཆ་ཀྱི་སྒྲུན་པར་མ་ཟད། སྐབས་
 དེར་སོག་ཡུལ་དང་། ལུ་ལྷོ། གར་ག། ལ་དྭགས་སོགས་བོད་ཀྱི་སྡེ་ཡིག་
 བེད་སྤྱོད་བྱེད་མཁན་ནམས་ལའང་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཅན་བྱུང་ཡོད། ལྷག་པར་
 བོད་ཀྱི་ཆོས་རིག་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། འཛམ་གླིང་ནང་བུམས་དང་བཅེ་
 བ་གཞི་ཅར་བཞག་པའི་སྤྱི་ཆོགས་ཤིག་ཡོང་ཐབས་ཐོག་ཕན་འབྲས་ངེས་ཅན་བྱུང་
 དང་། འབྲུང་མུས་ནི་ད་ལྟ་རང་རེའི་མིག་སྤར་མཐོང་བཞིན་པ་འདི་ལགས་སོ།།

༡༩ འདུགས་སྒྲུན།

ར་ཀུལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དབང་བཞེས་མ་ཐག་སྟེ། བྱི་
 ལོ་ ༡༦༩༥ བོད་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡ ནས་ཅེ་པོ་བྱང་དཀར་པོའི་སྐད་གཏིང་སྟེ།
 ལོ་ངོ་བཞིའི་ཁོངས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཞེངས་གྲུབ་ཅིང་། རྟེ་སྤྱི་སངས་ཀྱིས་
 རྒྱ་མཆོའི་སྐབས་དེ། བྱི་ལོ་ ༡༦༩༠ བོད་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༡ ཉིན་ནས་པོ་
 བྱང་དམར་པོའི་སྐད་གཞི་བཏིང་ནས་ ༡༦༩༩ བོད་ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་
 ལེགས་སྒྲུབ་མཛད་པ་བཅས། དེང་སྐབས་རང་རེས་མཐོང་རྒྱ་ཡོད་ལ། བྱི་
 ནང་མི་རིགས་ཆོས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་སྒོ་བྲོས་དང་སྤྱིང་སྒྲོབས་ཀྱི་རྩལ་ལས་ཐོན་
 པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཞགས་བརྗོད་བྱེད་པའི་ཅེ་པོ་བྱང་དཀར་དམར་གཉིས་བོད་
 གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་
 སྐབས་མི་ཐང་དགོན་ཆེན་པོ་རིས་གཏོར་སྐབས། འདུ་ཁང་རྒྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀ་བ་

༤༩ ས་ཁྱོན་གསར་ཀྱག་དང་། དེའི་ནང་རྟེན་གསར་བཞེངས། གྲུ་རྒྱན་གསར་
འཛུགས་བསྐྱངས་ཞིང་། དམར་པོ་རི་དང་། ལྷགས་པོ་རི་གཉིས་ཀྱི་རི་རྒྱད་
ཀྱི་བཟའ་རྗེས་མས་བཅད་པར་གྲགས་པའི་ས་བཀྲ་གསོ་བའི་ཆེད་དུ། བྲག་རྫོང་
ཀ་རིའི་མཆོད་རྟེན་ཉམས་གོག་ཆེ་བ་ཡང་ཉམས་གསོ་ལེགས་པར་མཛད།

དེ་མིན་ཡུལ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ལེ་ཤིན་དུ་མང་པོ་ཕྱག་འདེབས་པར་
མཛད་པའི་སྟོར་ནི་གོང་དུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་སྟོར་སྐྱབས་བརྗོད་ཟིན་
ཞིང་། ལེ་མིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བར་ཁང་དང་། ཅེ་
ཐོག་གི་ལྷ་ཁང་སལ་ལོ་ཆེ། སྟོར་ལམ་གྱི་བྱང་གར་འཆི་མེད་ལྷ་ཁང་། བདེ་
བབས་ལྷ་ཁང་སོགས་གསར་སྐྱོན་གནང་བ་དང་། རྒྱལ་ཉམ་དགའ་ལྷན་སྲུང་
ཅེན་སྒྲིང་། བར་ཁམས་ཟུར་མང་ངེས་ལེགས་སྒྲིང་། མོན་མཆོམས་དགའ་ལྷན་
ནམ་རྒྱལ་ལྷ་ཅེ། སྟོམ་སྡེ་འཕེལ་ནང་ཆེན་ཁྲལ་ཀ་མདའ་དགའ་ལྷན་ཐེག་མཆོག་
སྒྲིང་མ་ལག་གསུམ། གོ་འཛོར་དགའ་ལྷན་གསང་སྤགས་འགྲོ་འདྲེན་སྒྲིང་།
གནས་རྒྱུ་རྩོ་རྩོ་དབྱངས་སྒྲིང་། ལྷགས་པོ་རི་ལྷུར་འགྲོ་ཕན་ལྷ་ན་རོ་
མཆར་རིག་ཕྱེད་སྒྲིང་སོགས་ཕྱག་འདེབས་པར་མཛད།

ཡུལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་བདུན་པ་ཆེན་པོས། ༡༧༡༥ ལོར་མདོ་སྐད་
ཁྲལ་གྱི་དགོན་སྡེ་དུ་མ་རྒྱ་དམག་གིས་ཐོར་རྒྱེན་དུ་བཏང་བ་ནམས་ཉམས་གསོ་
དགོས་པའི་སྟོར་རྒྱ་ནག་གོང་མར་གསུངས་པར་མ་ཟད། དབུས་གཙང་ཁྲལ་གྱི་
བཟོ་རིགས་མཁས་པ་ཆེད་དུ་གཏོང་གནང་མཛད་པ་དང་། ལྷུ་ལོ་ ༡༧༡༧ ལོར་
མགར་ཐང་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གཅིག་བཞེངས། ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་མེ་རའི་
ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གསར་ཀྱག་ཐོག་འདུ་ཁང་རྫོང་པའི་ནང་མེ་ར་སྤགས་པ་
གྲུ་ཆང་གསར་འཛུགས་བྱས་པ་དང་།

ཡུལ་དབང་སྐུ་ཕྱེང་བརྒྱད་པས་ལྷུ་ལོ་ ༡༧༡༩ ལོར་ནོར་སྒྲིང་བསྐལ་

བཟང་པོ་བྲང་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་དེ། རིམ་པས་ཀྱི་སྒྲིད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་ཚེར་
 བུ་སྒྲིང་ཁ་ཞེས་ལགོང་ས་སྐྱུ་ཕྱེང་རིམ་ཕྱོན་གྱི་དབྱར་ཐོག་བཞུགས་ཡུལ་དེ་
 ཆགས་པ་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ ནས་གོར་དམག་གིས་པོད་དུ་བཅན་འཇུལ་
 རིམ་པར་བྱས་སྟབས། སྒྲིད་གྲོང་བསམ་གཏན་སྒྲིང་གི་དགེ་འདུན་པ་ཕལ་ཆེ་
 བ་སྟེ་སའི་ཕྱོགས་སུ་ཉེན་གཤིལ་དུ་ཕེབས་པས། དེ་དག་གི་བཞུགས་ཡུལ་གྱི་
 ཆེད་དུ་བྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར་གྲིབ་ཆེ་མཚོག་སྒྲིང་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ། དགའ་
 ལྷན་འབྲེལ་པ་ཞེས་ད་ལྟའི་བྲམས་ཁང་ཉེན་དང་བཅེན་པ་རྣམས་ཀྱང་སྐྱུ་ཕྱེང་
 འདིས་ཕྱག་བཏབ་པ་རེད།

དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་མཚོའི་སྟབས་སུ། བྱི་ལོ་ ༡༩༡༠ ལོར་ཅེ་
 པོ་བྲང་ལ་ཉམས་གསོ་གཞི་ཀྱི་ཆེ་ཅམ་དང་། བྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོར་རྩ་ལྷན་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་བྱ་འདབ་དང་། རྩེང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་
 བཞིའི་ཀྱི་ཕྱགས་སོགས་ཀྱི་གིང་ཆ་རུལ་སྒྲོན་བྱུང་བ་རྣམས་གསར་བརྗེ་དང་།
 གསེར་ཟངས་རལ་དོལ་རྣམས་ཉམས་གསོ་མཛད།

བཅུ་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཚོས་བྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ ལོར་པོ་བྲང་དམར་
 པོའི་རྩྭ་རྒྱུད་གཞིམ་རྒྱུད་ས་གསུམ་རྣམ་ཚུལ་སོགས་ཉམས་གསོ་མཛད་པ་དང་།
 ལ་ཚུལ་བ་སྐྱུ་ཕྱེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་མཚོའི་སྟབས། ༡༩༤༩ ལོར་
 ཚོར་སྒྲིང་བསྐལ་བཟང་པོ་བྲང་གི་དབུ་གལ་བ་གཞིམ་རྒྱུད་གསར་ཀྱག་མཛད་
 ཅིང་། སྐྱུ་ཕྱེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་བྱི་ལོ་ ༡༩༣༣ ལོར་ཚོར་སྒྲིང་སྟན་
 བསལ་པོ་བྲང་གསར་བཞེངས་ཐོག་རྩ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་རྣམ་གཉིས་དང་།
 པོ་ཏེ་ལ། འབྲི་གུང་ཞུ་ཞུ་ཁང་། ཁྲ་འབྲུག་བཟ་གིས་བྲམས་སྟོམས་གཙུག་ལག་
 ཁང་། སྐྱུ་ཕྱེང་རྫོ་ཁང་། བྲང་བཟ་བདུན། རུ་ལག་གྲོམ་པ་རྒྱུད་སོགས་ཞིག་
 གསོ་དང་འགའ་ཞིག་གསར་སྐྱུན་མཛད་པ་དང་། ད་ལྟའི་སྐྱུ་ཕྱེང་བཅུ་བཞི་པ་

ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་པོད་ནང་དུས་ངན་དབང་གིས་དགོན་སྡེ་མང་པོ་གཏོར་བཞིག་
 དུ་སོང་ཡང་། དེའི་ཐོག་ཕྱོགས་ལྟ་བུར་སྐྱབས་འབྱུག་གསུམ་དང་། བྱི་རྒྱལ་
 ཡུལ་གྲུ་ཁག་དུ་པོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་ཏ་ལམ་པོད་ཡུལ་གྱི་ཆོས་སྡེ་རྣམས་
 སྐྱབས་ཀྱི་འཕྲོལ་པ་ལྟ་བུ་གསལ་དུ་བསྐྱུན་པ་སོགས་དོན་སྤྱིར་གངས་ཅན་གྱི་
 རྫོངས་སུ་དགོན་པ་དང་། རྩ་ཁང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་དེ་དང་། གསེར་
 རྫོང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་སོགས་ཅ་ཆེའི་ནང་དེ་དེ་ཁྱེད་ཅིག་བཞུགས་པ་
 རྣམས་ལས། སལ་མོ་ཆེ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའམ་དུས་བསྐྱུན་
 ཉམས་གསོ་གཅེས་སྤྱོད་ཆགས་སུ་ཚུད་པ་མཛད་ཡོད་ཐོག་ བལ་ཡུལ་མཆོད་
 དེན་སོགས་ཡུལ་གཞན་ལ་ཡོད་པའི་ནང་པའི་གནས་ཆེན་ཁག་ལའང་ཉམས་གསོ་
 མཛད་པ་བཅས་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་འཇུགས་སྐྱོན་གནང་བ་རྣམས་དཔེ་མཆོན་
 ཅམ་དང་།

དེ་མིན་པོད་མི་སྡེར་ངོས་ནས་འཇུགས་སྐྱོན་བྱས་པར་མཆོན་ན། བྱི་
 མོ་ ༡༧༩༧ ལོར་བཅན་པོ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོས་བཅན་པོ་དགོན་དགའ་ལྷན་ཆོས་
 རྫོང་དང་། རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་ཤེས་རབ་གྲིས་བྱི་མོ་ ༡༧༧༥ ལོར་
 དཔལ་ཡུལ་རྣམ་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་ཆོས་རྫོང་། ༡༧༧༥ ལོར་གདོང་ཐོག་པད་རིན་
 གྲིས་རྫོགས་ཆེན་དགོན། ༡༧༧༧ ལོར་གཏོར་བདག་གླིང་པས་སྤྱིན་རྒྱལ་གླིང་།
 འཛམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩྭ་རྒྱས་བྱི་མོ་ ༡༧༠༧ ལོར་བཀྲ་ཤིས་འབྲེལ་དགོན་
 པ། ཅོ་ནེ་གྲགས་པ་བཟད་སྐྱབ་གྲིས་བྱི་མོ་ ༡༧༡༩ ལོར་ཅོ་ནེ་དགོན། ༡༧༣༧
 ལོར་མི་དུ་ཆོས་གྱི་འབྲུང་གནས་གྲིས་སྡེ་དགེ་དཔལ་སྤྱངས་དགོན་ཐུབ་བཞུན་
 ཆོས་འཁོར་གླིང་། ༡༧༣༩ ལོར་ཞེ་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་འགྱུར་མེད་ཀུན་བཟང་
 རྣམ་རྒྱལ་གྲིས་ཞེ་ཆེན་བཞུན་གཉིས་དར་རྒྱས་གླིང་། ༡༧༧༣ ལོར་ཀུན་བདེ་
 རྫོང་དགོན་པ། ༡༧༧༩ ལོར་ཞེ་ཆེན་རབས་འབྱམས་པ་རིག་འཛིན་དཔལ་འབྱོར་

རྒྱ་མཚོས་སྐྱབ་ལྟེ་པ་རྩ་སྒྲིང་། ༡༩༡༠ ལོར་རྫོ་གྲུབ་འཇིགས་མེད་འབྲིན་ལས་
 འོད་ཟེར་གྲིས་རྫོ་གྲུབ་དགོན། ༡༩༡༡ ལོར་ཨ་མཚོག་མཚོན་ཉིད་དགོན། ༡༩༡༥
 ལོར་ཆེ་སྒོན་སྒྲིང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྲིས་ཆེ་སྒོན་སྒྲིང་དགོན་པ། ༡༩༡༩
 ལོར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་གྲི་སྒོ་གྲོས་གྲིས་ལྟེ་དགེ་རྫོང་གསར་ཁམས་བྱེ་བཤད་
 བྱ་བཤད་སྐྱབ་དར་རྒྱས་སྒྲིང་བཏབ་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་ངོ་།།

དགོན་མེད་དག་གི་ནང་དུ་ཅ་ཆེའི་ཉེན་དངོས་རིན་ཐང་བལ་བ་ཡང་
 ཤིན་ཏུ་མང་སྟེ། དཔེར་ན། བྱི་ལོ་ ༡༧༩༣ ལོ་ནས་ ༡༧༩༩ བར་ལ་བཞེངས་
 པའི་གསེར་གདུང་འཇམ་སྒྲིང་རྒྱན་གཅིག་དུ་གྲགས་པ་གཅིག་ཡུར་མཚོན་ན།
 གསེར་རྒྱ་ཐུར་སྤང་ཆིག་འབུམ་ཆིག་ཁྲི་དགུ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྲགས་
 རྣལ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དུ་མའི་སྤ་ཆོས་གྲིས་སྤྱད་ཡོད་པས། འགྲོ་གྲོན་ཡོངས་
 རྫོགས་དངུལ་ལ་ཕབ་ན། དངུལ་སྤང་ས་ལ་གཅིག་དང་བཞི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་ཆིག་
 བརྒྱ་ཉེར་བརྒྱད་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ཉིད་འབྲུ་ལ་ཕབ་ན། འབྲུ་ཁལ་བྱེ་བ་གཅིག་
 དང་ས་ལ་བརྒྱད་བརྒྱན་འབུམ་ལྟ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་དགུ་བརྒྱ་བརྒྱ་མེད་ལྟ་ཁྲོ་བ་ཡོད་
 པ་ལྟ་བུ་ཡིན།^{༡༡}

འབྲུགས་སྐྱུན་འདི་དག་གྲུང་། འོད་གྲི་བསྟན་སྒྲིད་རིག་གཞུང་དང་
 བཅས་པར་ཕན་ཚོགས་ངེས་ཅན་ཡོད་པ་གཞུག་ལས། ཡུལ་གཞན་གྱི་བཅན་གཤོག་
 བདག་པོས། མི་སྒྲེར་རེ་ཟུང་དགའ་བདེར་རོལ་ས་རྒྱུག་པོ་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་
 དུ། མི་སེར་བཅན་དེད་གྲིས་སྐྱུན་པ་ལྟ་བུ་གཏན་མིན་པ་ནི། དེ་དག་གི་ནང་
 ལ་བྱ་བ་གང་དང་གང་བསྐྱབས་ཡོད་མེད་ལ་སོམ་དང་ཤེས་པར་གྱུར་རོ།།

བཞི་པ། མཇུག་བསྟུ་བའི་གནམ།

པོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་བཅུགས་པ་ནས་ད་བར་སྤྱི་མ་མཆོས་
ཀྱལ་ཁབ་ནམས་དང་མཉམ་དུ་ཞི་བདེར་གནས་ཐབས་གཙོ་བཟུང་མཛད་ཡོད་
པ་ལས། ཡུལ་ཡུང་གཞན་ལ་བཅན་འཇུལ་བྱས་པའི་རིགས་མེད། དེ་བཞིན་
པོད་འབངས་ནམས་བྱམས་དང་བཅེ་བས་བསྐྱངས་ཏེ། གཙོ་བོ་ནང་སེམས་ལ་
བདེ་སྦྱིད་ཡོད་པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཛའ་བཅེའི་ཁོར་ཡུག་ཡག་པོ་ཞིག་ཡོང་
ཐབས་མཛད་ཡོད་པ་ལས། སྤྱི་དངོས་པོའི་ཡར་ཀྱས་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་
བྱས་མེད། ལྷ་མོ་རྒྱུད་པ་དེ་འདྲའི་འོག་པོད་ཀྱི་མི་མང་ནམས་རང་བཞིན་དུ་ལ་
ཞིང་གཤིས་རྒྱད་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བར་མ་ཟད། པོད་དུ་གནས་པའི་སྤྱོད་ཆགས་
སྤྱོད་འཁུར་ཚུན་ལ་འཆོ་བ་མེད་པར་ཅི་བདེར་འཚོ་བའི་སྐལ་བ་བཟང་པོ་
བྱུང་ཡོད།

འདི་ལྟར་བྱུང་བར་རྒྱ་རྒྱུན་མང་པོ་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་ལོ་གོང་ས་
ལྷུ་བས་མགོན་སྐུ་ཤེང་རིམ་ཕྱོན་གྱིས་རང་དོན་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་སྤངས་ཏེ་
པོད་འབངས་ནམས་ཀྱི་ཆེད་ཕྱག་ལས་གནང་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན། དེས་ན་
མཇུག་བསྟུ་འཇུག་པོད་ར་སྤར་སྤོལ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གནད་འགའ་ཞིག་
དམིགས་སུ་བཀར་ཏེ་སྒྲུབ་བར་འདོད།

དེ་ཡང་དང་པོ། པོད་མི་ཚོས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ནི། པོད་
གངས་ཅན་གྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་ཤོག་པའི་ལྷ་སྐལ་ཡིན་པར་ངོ་འཛིན་བྱེད་ཅིང་།
པོད་ཀྱི་མི་རྒྱུད་ཐོག་མར་སྤེལ་མཁན་སྤེལ་གན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་།
བར་དུ་པོད་ཀྱི་མངའ་ཐང་འཛམ་གླིང་ལ་གཤམ་པར་མཛད་མཁན་ཚོས་ཀྱལ་
སྤོང་བཅན་སྐམ་པོ། པོད་འབངས་བྱམས་བཅེས་བསྐྱངས་དང་སྦྱོང་བཞིན་པའི་
ལོ་གོང་ས་སྐུ་ཤེང་རིམ་ཕྱོན་སོགས་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ནམ་སྐུལ་

འབྲུལ་མེད་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དང་དད་མོས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཡཁོང་ས་ཡུལ་པས་སྲིད་དབང་བཟུང་པ་ནས་ད་བར་བོད་གཞུང་དགའ་
ཅུན་པོ་བྲང་གི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་ནི་ཡཁོང་ས་རྒྱ་ལའི་བླ་མ་སྐུ་བྱེད་
རིམ་ཕྱོན་རྣམས་ཡིན། ཡཁོང་ས་སྐུ་བྱེད་རིམ་ཕྱོན་ནི་བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་
སྲོལ་ལྟར་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་གྱི་ལམ་ནས་བོད་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་དུ་འཁོད་ཀྱི་ཡོད་
ལ། རྒྱལ་དབང་གི་སྐུ་ཐོག་གང་ཞིག་ཞིང་ལ་ཕེབས་དེ། ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་
དང་གསན་བསམ་མ་བྱལ་གྱི་བར་དུ་སྲིད་སྲོང་དང་། རྒྱལ་ཁབ་བསྐྱོ་གཞག་
གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། གཙོ་བོ་ཡོན་ཏན་དང་། མཆན་སྟན། སྤྱི་མོས་
བཅས་ཆེ་བའི་མི་སྣ་འགའ་ཞིག་གི་ཁོངས་ནས་འདེམས་སྐྱུག་ཐོག་མཐའ་མ་
གཟན་བརྟག་གི་ལམ་ནས་བསྐྱོ་གཞག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས། བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དེ་
བཞིན་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་ཞིང་བྲན་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པར་སྐྱེ་བྱེད་
མེད། མ་གཞི་བོད་སྐྱོར་གཞུང་ཞབས་རྣམས་པ་ཤུལ་བུ་འཛིན་གྱི་ལམ་ནས་ཡོང་
གི་ཡོད་ཀྱང་ཅེ་སྐྱོར་གཞུང་ཞབས་རྣམས་པ་ཤུལ་བུ་འཛིན་གྱི་ལམ་ནས་ཡོང་
བ་མིན་པས། གནད་དེས་ཀྱང་བཀས་བཀོད་རྒྱུ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་རེད་ཅེས་
བརྗོད་མི་བྱལ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན། དེས་ན་ལམ་སྲོལ་འདི་ཆེས་བྱན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་དམིགས་བསལ་ཞིག་ཡིན། བོད་གཞུང་དགའ་ཅུན་པོ་བྲང་རྒྱུ་རིང་
གནས་བྱལ་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་གཙོ་བོ་གཞུང་གི་དབུ་འཁྲིད་ཀྱི་འབྲུང་ཙ་བྱན་
མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་ལ་བྱུག་ཡོད་པར་སྟེ།

ཆོས་ཐོགས་ཀྱི་སྐད་ཆ་རྣམས་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་དང་མི་བྱེད་
མཁན་ཅི་རིགས་ཤིག་ཡོང་སྲིད་པས། འདིར་བཏང་སྟོམ་སུ་བཞག་སྟེ་ཆང་མས་
ཁས་ལེན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཀྱི་དོན་དངོས་ཤིག་ཞུས་ན། ཡཁོང་ས་སྐུ་བྱེད་རིམ་
ཕྱོན་གྱིས་ལོ་ངོ་ ༡༦༠ རིང་བོད་མི་དམངས་གཏན་ནས་བསྐྱེད་སྲོང་མེད་ཅིང་།

ཡུལ་ཡུང་གཞན་གྱི་དབུ་འབྲིད་ལྟར་རང་དང་རང་གི་མི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་
དུ་ཆབ་འབངས་དཀའ་སྤྲུག་ལ་སྦྱར་སྤྱོད་ཡང་མེད། སྦྱ་སྤེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་
གང་མཛད་པ་ནི། སྦྱེ་འགྲོ་ཀྱན་དང་ཡང་སྦྱོས་པོད་འབངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྦྱར་ལ་
དུ་མ་ཞིག་གཅིག་མཐུག་གཉིས་མཐུད་དུ་བཞེས་དགོས་བྱུང་བ་དེ་རེད།

རྒྱ་མཚན་དེ་འདྲར་བརྟེན་ནས་བོད་མི་ཚོས་ལགོར་ས་སྦྱ་སྤེང་རིམ་
བྱོན་ལ་དད་གུས་ཆེན་པོ་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཅིང་། དད་གུས་འདི་ནི་གོང་དུ་སྦྱང་བ་
ལྟར་ཉུང་མཐར་ལོ་རྒྱུ་ ༡༦༠ རིང་བསྦྱ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཉམས་སྤྱོད་ཆད་མའི་
མང་གཞིའི་སྤེང་དུ་གཞི་གྲུབ་པ་ཞིག་རེད། འདི་འདྲའི་དད་གུས་ཞུ་སའི་དབུ་
འབྲིད་ད་ལྟ་ཡོད་མུས་འདི་དང་། འདིའི་ཡང་སྤྱིད་ལས་གཞན་འབྱུང་འབྱུར་
བོད་ཀྱི་ཡོ་རྒྱས་ཐོག་དུ་ལམ་འབྱུང་མི་སྤྱིད་པ་ཞིག་ཡིན། དབུ་འབྲིད་འདིས་
མཆོངས་གསུངས་ན་བོད་མི་མང་པོས་མེད་དཀྱིལ་དུ་འང་ཕངས་མེད་དུ་མཆོངས་
བར་བེ་ཚོམ་མེད།

དབུ་འབྲིད་འདིས་བོད་མི་མང་ལ་མང་གཙོའི་ལམ་བཟང་གསོལ་སྦྱལ་
གནང་ཞིང་། བོད་མི་ཚོས་ཀྱང་དེ་ལ་རོལ་བཞིན་མཆིས། ཡིན་ནའང་། དེང་
སྐབས་དར་བའི་མང་གཙོའི་ལམ་དུ་ཇི་ཅམ་བསྐྱོད་པ་དེ་ཅམ་གྱིས། འབྲུངས་
མ་ཐག་ནས་བོད་ཀྱི་དབུ་འབྲིད་ཡིན་པར་ངེས་པའི་སྤར་སྤོལ་དེ་དང་ཐག་ཇི་རིང་
དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོས་འདི་ལྟར་མཐུད་དེ་བསྐྱོད་ན། བོད་མི་མང་
ཡོངས་ཀྱིས་སྦྱོ་གཅིག་སེམས་གཅིག་གིས་གུས་བཀུར་ཞུ་སའི་དབུ་འབྲིད་གཞན་
ཞིག་འབྱུང་བར་དཀའ་བས། བོད་མིའི་བསམ་སྦྱོར་ཁ་ཐོར་དུ་སྦྱིན་ཏེ་གཅིག་སྦྱེལ་
ཡོང་བར་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་རེད་ལ། ས་གནས་གང་དང་གནས་སྡངས་ཅི་
འདྲ་ཞིག་གི་འོག་དུ་ཡིན་རུང་། དབུ་འབྲིད་ཀྱི་ཞལ་དཀྱིལ་བཞེད་མི་སྤྱིད་པའི་
གནས་སྡངས་དེའི་རིགས་ཡོང་ཁག་པོ་རེད། དེས་ན། འབྱུང་འབྱུར་རང་རེའི་

མང་གཙོར་རང་རེའི་བྱད་ཆོས་དང་ཐུན་པ་སྟེ། བོད་མི་རིགས་ལ་ཕན་འབྲས་
མ་གཏོགས་གནོད་སྐྱོན་བྱུང་མེད་པའི་རྒྱན་སྲིལ་དེའི་རིགས་མུ་མཐུད་དེ་གནས་
པའི་ཐབས་ལམ་འཛོལ་དགོས་པར་སྟམ།

གཉིས་པ། བོད་སྲིད་པ་ཆགས་པ་ནས་ད་བར་བོད་ཀྱི་ལས་དོན་ཡོད་
ཆད་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཞི་རྩར་བབུང་ནས་བཅམས་པ་རེད། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
མི་དགོས་ན། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཞེས་པ་ཞིག་ང་ཚོར་ཟུར་དུ་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་བཅའ་ཀྱང་བརྟེན་རྒྱ་མེད། ང་ཚོས་རང་གི་སྐད་ཡིག་རིག་གཞུང་ལ་
བདག་གཅེས་མ་བྱས་ཆེ། ང་ཚོ་རིམ་པས་བོད་མི་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རྒྱ་རེད།
ང་ཚོར་བོད་མའི་འོ་པོ་བརྒྱུ་འདོད་ཡོད་ཆེ་ཕྱིའི་བཅན་འདྲེལ་བས་གང་འདོད་
པ་དེ་བྱེད་དུ་རྒྱུག་དང་། ང་ཚོ་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུ་ཞིག་གི་ནང་མི་རིགས་གཞན་
ཞིག་ལ་འགྱུར་འགྲོ་ཡི་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་འདོད་སུ་ལ་ཡོད་དེ་
མེད་དོ།

བོད་སྲིད་པ་ཆགས་པ་ནས་ད་བར་ཁུངས་འབྲེལ་བའི་སྐད་ཡིག་དང་
རིག་གཞུང་ཞིག་རང་རེའི་ལག་ནས་ཉམས་ཆག་དུ་སྤང་ན། ང་ཚོས་ང་ཚོའི་
མེས་པོ་ཚོའི་ཐབས་འདྲེན་ལྟས་པ་རེད་ལ། མི་རབས་ཕྱི་མ་ཚོས་ང་ཚོ་ལ་ངན་
དམིན་གྱང་བྱེད་པར་ངེས། དེས་ན། བོད་མི་རིགས་མུ་མཐུད་གསོན་པོར་གནས་
དགོས་ཆེ། བོད་མིས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་རྒྱན་འཛིན་དང་དར་
འཕེལ་གཏོང་དགོས་པའི་ལམ་འདི་ལས་གཞན་མེད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་
རིག་གཞུང་ལ་མདུན་ལམ་སྐྱོན་པར་ཐབས་ལམ་གཅིག་སྟེ། རང་རེའི་མེས་པོ་
ཚོས་ནང་རིག་པ་དང་། གསོ་བ་རིག་པ། ཆད་མ་རིག་པ་སོགས་དུས་སྐབས་
དེའི་ཡར་ཐོན་གྱི་མེས་བྱ་ཉམས་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཐབ་སྐྱར་དང་། འཆད་
ཉན་གནང་སྟེ་མདུན་ལམ་ཆེན་པོ་བསྐྱུན་པ་སྟམ། ད་ལྟང་ཚོས་ང་ཚོའི་མདུན་

དུ་ཡོད་པའི་ཡར་ཐོན་གྱི་ཆོན་རིག་ཤེས་པུ་སོགས་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དུ་མཐ་སྡུར་
གིས་པོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འདི་བཞིན་དེར་སྐབས་ཀྱི་ནིན་རེའི་སྤྱི་ཚོགས་འཛོལ་འཁོར་
ནང་ཐེད་སྤྱོད་ཡོད་པ་བཟོ་དགོས། ཐེད་སྤྱོད་ཇི་ཅམ་གྱིས་ཆེ་ན་དེ་ལ་རིན་ཐང་
ཡོད་ཅིང་། རིན་ཐང་ཡོད་ན་གཞི་ནས་ཆེ་མཐོང་ཡོད་གི་རེད། དེ་ན་ལས་དོན་
འདི་ནི་ད་ལྟ་དང་འབྲུང་འབྲུང་གྱི་པོད་མི་རིགས་འཛོལ་གནས་བྱུང་མིན་གྱི་འགག་
ཅ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ལ། ཡཞོང་ས་སྤྱི་ཁྱེད་རི་མ་བྱོན་གྱིས་མཚོན་པའི་པོད་ལ་
བཀའ་བྲིན་ཆེ་བའི་མེས་པོ་ཞོང་མ་ཚོར་དོན་དམ་པའི་བྲིན་གཙོ་ཡང་ཡིན།

གསུམ་པ། པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་གི་མིང་གཞན་ལ། “སྡེ་
པ་གཞུང་” ཟེར་ཞིང་། “སྡེ་པ་” ཞེས་པའི་ “སྡེ་” ནི། རང་སྡེ་
དང་། གཞན་སྡེ། ལྟ་སྡེ་མི་སྡེ་སོགས་གྱིས་མཚོན། རིགས་དང་། ཚོམས།
སྤྱིག་འཇུགས་གཅིག་གི་བཀོད་འདོམས་འོག་གནས་པའི་ས་ཁུལ་སོགས་ལ་མཇུག་
རུང་། འདིར་དེར་གི་ “མངའ་སྡེ་” ལྟ་བུར་གོ་བར་སྟམ། འོན་ཀྱང་ཀྱང་
ཁྱོན་སོགས་ནི་སྡེ་དཔོན་གྱི་དབང་གུགས་ལ་རག་ལས་པས། འདི་ཅམ་མོ་ཞེས་
གཏན་འཁེལ་བ་བརྗོད་དགའ། “སྡེ་” ལ་བདག་སྡེ་ “པ་” སྡུར་བས།
“སྡེ་པ་” ཞེས་བྱུང་བ་ནི། སྡེ་དེར་དབང་ཐད་ཀར་སྡུར་མཁན་གྱི་གང་
ཟག་ལ་གོ་དགོས་པ་ལས། སུམ་རྟགས་སྐབས་ཀྱི་“སྡེ་པ་” ཞེས་ཡིག་བཞི་རེར་
སྡེ་པ་གཅིག་དུ་བཅི་བ་ལྟ་བུ་དང་གོ་དོན་སྟན་བུ་མི་འདྲ་བར་སྟམ། དཔེར་ན།
སྤྱོད་པོད་སྡེ་པ་ལྟ་བུས་མཚོན་ནས། པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་དབུ་བརྟེས་
ཇེས། ཚོས་ཕྱོགས་ནས་ས་དགེ་བཀའ་རྩིང་པོན་དང་བཅས་པ་ལ་མཐུན་སྤྱི་ལ་
དམ་ཐབ་གནང་བ་ལས་སྤང་བྱུག་གནང་མེད་པ་དང་། སྤྱོད་ཕྱོགས་ནས་སྐབས་
དེའི་སྡེ་པ་ཁག་དང་མཉམ་སྡེ་ལ་གྱིས་པོད་ལ་དབང་ལུང་བསྡུར་སྐབས། གཞུང་
གི་མིང་ལའང་སྡེ་པ་གཞུང་ཟེར་ཞིང་། ཡཞོང་ས་མཚོག་གིས་བརྟོག་གཞག་གནང་

བའི་མིན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་དོན་གཙོ་བོར་གཏོར་མཁན་དེར་ “ཕྱེ་ཕྱེད་” ཟེར་
བ་རེད།

ཡང་སོག་པོ་གུ་མི་བཟུན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་
པོས་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ལོ་གནང་ཞིང་། གུ་མི་རང་ངོས་ནས་རང་གི་འཁོར་འབངས་
དང་བཅས་པ་ཡལ་པ་ཆེན་པོར་སྤུལ་བས། སོག་ཕྱེ་དེ་དག་གི་མིང་ལ་བོད་ཀྱི་
གཞུང་ཡིག་ཁག་གི་ཚིག་ “གཞུང་སོག་” ཅེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་དོན་ནི་
གཞུང་གི་ཡི་གེར་ “གཞུང་ཡིག་” དང་། གཞུང་གི་ཞབས་མུ་བར་
“གཞུང་ཞབས་” སོགས་སུ་བརྗོད་སྟོད་ཡོད་པ་ལྟར། བོད་གཞུང་གི་མངའ་
ཁོངས་སུ་གནས་པའི་སོག་པོ་ཡིན་པས་ “གཞུང་སོག་” ཅེས་ཟེར་བ་ཡིན།

འདི་ནི་དམིགས་བསལ་གྱི་བྲད་ཆོས་གིག་སྟེ། བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་
གི་སྡེ་དཔོན་ནམས་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་སུ་གནས་བཅའ་
བའི་སོག་རིགས་ནམས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མངའ་འབངས་སུ་གྱུར་ཏེ་རྒྱས་པ་བཏོན་
པ། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་ཡོངས་ལ་གཞུང་གི་ངོས་ནས་རིས་མེད་མཛད་པ་
བཅས་ནི་གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱུང་ཚུང་མེད་པ་རེད།

འོན་ཀྱང་། ཏུས་མྱིས་གཞུང་སོག་དང་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་
བར་མ་ཟད། ཕྱེ་དཔོན་ཆོ་དང་མཉམ་སྦྲེལ་བྱེད་ཆད་ཀྱང་རིམ་པས་རྗེ་རྒྱུ་
དུ་སོང་བ་དང་། ལྷག་པར་མདོ་སྟོད་སྟངས་ཀྱི་སྡེ་དཔོན་མི་དྲག་དང་མཉམ་སྦྲེལ་
བྱ་རྒྱུར་འཇུས་ཤོར་ཆེན་པོ་ཕྱིན་ཡོད། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐད་ནས་བཤད་ནའང་།
རིས་མེད་གནང་བའི་ཆད་གཞི་དེ་ཡུལ་དབང་ལྷ་པ་གསལ་གསལ་རྗེས་སུ་མདོན་
གསལ་གྱིས་སྟུག་དུ་སོང་ཡོད། རྒྱ་རྒྱུན་འདི་དག་དང་། ཏུས་མྱིས་སོག་པོའི་
སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པས་ཉམས་སྐབས་རྒྱ་ནག་གི་ཕྱོགས་ནས་བོད་ལ་གོ་བསྟུན་
བྱེད་དགོས་པའི་གནས་བབ་ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་བཅས། དོན་སྤྱིར་བོད་གཞུང་

དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྒྲོབས་ཤུགས་ཏེ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་ལས། དེ་ཆེར་སྤྱོད་མེད།
 འཕེལ་རིམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་དབང་དུ་བྱས་ན། ཐོག་མར་རྒྱུ་ཙམ་ནས་ཆེས་ཆེར་
 འཕེལ་བ་དང་། དེ་ནས་ཏེ་རྒྱུ་སྤྱོད་ནས་ཉམས་འགྲོ་བ་ཡིན་རུང་། དགའ་
 ལྷན་པོ་བྱང་གི་སྒྲོབས་ཤུགས་འཕེལ་ཚད་དེ། ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྒྲོབས་སུ་བྱུང་
 བའི་འཕེལ་ཚད་དེ་ནས་ཡར་ཤུགས་ཆེན་པོ་འཕར་བ་བྱུང་མེད།”

ད་ཆ་ང་ཆོར་ལྷེ་དཔོན་མི་དྲག་སོགས་མེད་ནའང་། ད་ལྟ་དང་འབྲུང་
 འགྱུར་གང་ཡིན་རུང་པོད་མི་ནང་ཁྲུལ་དང་ཆོས་བརྒྱད་ནང་ཁྲུལ་དབར་མཐུན་
 ལམ་དམ་ཟབ་གནད་དགོས་པར་མ་ཟད། ལྷག་པར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་པོད་
 འབངས་ཡོངས་དང་པོད་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོངས་ལ་གཞིགས་སྤྱོད་གནད་ན་གནད་
 མཉམ་མཛད་དགོས་པ་འདི་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་ལ་དགོས།

བཞི་པ། ད་ལྟ་ང་ཆོ་གནས་སྤངས་འདི་འདྲ་ཞིག་དུ་གྱུར་བའི་རྒྱ་
 རྒྱུ་ལ་ཞིབ་འདུག་བྱས་ན། རྒྱ་ཙམ་པོ་མཐོང་སྤྱོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཁྲོད་
 ནས་རྒྱ་ཙམ་ཆེ་ཤོས་ནི། ཡུལ་ཡུང་གཞན་དང་འབྲེལ་གཏུགས་མ་བྱས་སྤབས་
 མེད་མཐོང་ཐོས་གྱི་ཆད་གཞི་དམའ་པོ་ཆགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་
 རྫོགས་དོན་པོ་ཆགས་ཏེ་པོད་ལ་དུས་བསྟན་བསྟར་བཅས་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཐོག་
 འཛམ་གླིང་ནང་པོད་གངས་ཅན་ཞེས་པ་རང་བཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་ཡིན་པའི་
 རོ་བོ་གསལ་སྒྲིན་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད། འགའ་ཞིག་གིས་སེམས་གུ་དོན་པོའི་
 འབྱུང་ཙམ་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། ལྷག་པར་ནང་ཆོས་ཡིན་པར་སྐྱེད་མཁན་
 འདུག་རུང་། དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི་ཕྱིའི་འགྱུར་འགྲོས་ལ་གཞིགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལྒྱལ་
 མཆོག་སྐྱེ་ཐྱེད་བརྟུ་གསུམ་པ་དང་བརྟུ་བཞི་པ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱབས་ཆེའི་འགྱུར་
 བཅས་ཀྱི་དགོངས་པ་བཞེས་པ་དེས་ཤེས་ནས་པ་ཞིག་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན།
 ཁོང་ནམ་པ་གཉིས་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྤྱི་དང་ནང་ཆོས་ཉམས་བཞེས་མཛད་

མཁན་ཞིག་རེད། དེ་མིན་པོད་ཀྱི་ཉེ་རབས་མཁས་པའི་ཁྱེ་མཆོག་འདྲ་མི་ཕམ་
 འཇམ་དབྱངས་ནམ་ཐུལ་ཐུ་མཆོ་ (༡༩༤༦-༡༩༧༡) མཆོག་གི་ཞལ་
 ནས། །ན་ཆོད་མ་སྒྲིན་པ་དང་ནི། །ས་ཆ་ཆུང་དུའི་རང་མཐོང་གིས། །སྐྱེ་
 བོ་རང་གིས་སྤར་བྱས་ལ། །རང་ཉིད་ཁྱེལ་བ་མང་དུ་འོང་། །དེ་ཕྱིར་བཟང་
 ངན་བྱ་བའི་རིགས། །མཐོང་བ་གིན་དུ་ཆེ་ཆེ་ཞིང་། །བྱད་པར་ཆབ་སྲིད་ཆེན་
 པོའི་སྒྲིལ། །མཐོང་ཞིང་ཐོས་པ་གནད་དུ་ཆེ། །ནམ་ཞིག་བཟང་གོང་ངན་གོང་
 བའི། །མཐོང་ཐུ་ཡངས་པོར་སྐྱེད་པ་ན། །ད་གཤོད་སྐྱེ་བོའི་གྲལ་དུ་ཆུད། །དེ་
 ཕྱིར་མཐོང་ཐུ་ཆེ་བ་གཙོ། །དེ་སྐད་སྐྱོད་དང་ལྷན་པ་ནམས། །ཤིན་དུ་ཐུགས་
 སུ་ཕན་པ་ཡི། །མིག་ཆུང་རིང་པོར་བརྟུ་བྱ་ཞིང་། །སྒོ་སྒོ་བས་ཐུ་ཆེར་བསྐྱེད་
 པར་བྱ།^{༡༡} །ཞེས་སྒྲིན་སྒྲིན་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་གྲངས་མེད་ཀྱི་ཞལ་ནས་ཏ་ལམ་
 ཐོན་མེད་པ་ལྟ་བུའི་བསྐྱབ་བྱ་ཙ་ཆེན་འདི་བཞིན། དུས་སྐབས་དེའི་པོད་ཀྱི་གནས་
 ལྟངས་ཚུགས་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པར་ངེས་པས། རང་ཅག་གི་སྒྲིན་གྱི་
 འབྲུང་ཙ་ངོས་འཛིན་ལ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ཁྱེད་གོས་མ་མཆིས་པར་སྟུམ།

ད་ཆ་རང་ཅག་དུས་སྐབས་ངན་པས་དེད་དེ། ཕྱིའི་གནས་སྟངས་ཆ་ཆར་
 མཐོང་ཐོས་ཡོད་པར་གྱུར་ཡོད་པས། སུས་ཀྱང་སྤྲོ་མོའི་བྱེད་སྟངས་དེ་ཡག་
 པོ་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་སྲིད་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྲོ་མོ་པོད་
 ཀྱིས་ཕྱི་ལ་འབྲེལ་བ་གཙོང་པའི་དམིགས་ཡུལ་དེར་ང་ཚོས་ད་དུང་ཡང་དོ་སྣང་
 བྱེད་འོས་པ་ཞིག་རེད། དམིགས་ཡུལ་གང་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱི་ལ་འབྲེལ་བ་
 བྱས་ན། ཕྱིའི་ཐུགས་སྐྱེན་སྒྲ་ཆོགས་འོག་པོད་ཀྱི་ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཙ་མེད་
 དུ་འགྲོ་བ་དང་། བོད་མི་ཚོ་ཆོས་མེད་སྐྱོ་སྐྱོ་བུ་ཞིག་ཆགས་ཡོང་སྟུམ་པ་དེ་
 རེད། དེར་བརྟེན་འབྲུང་འགྱུར་བོད་གཞུང་དང་མི་མང་གཉིས་ཀས་ཕྱིའི་ལེགས་
 ཆ་བྱངས་ཆོག་པ་ཞིག་རེད་ལ་ལེན་འོས་པའང་ཡིན་མོད། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་

སྒྲིག་ཅ་ལྟ་བུར་གྱུར་པའི་རིག་གཞུང་བཟང་པོ་ནམས་གདན་བཞག་དུ་འབྲོག་ཞི་
 དང་། སྤྱགས་སྒྲིན་ངན་པ་འབྱུང་གཞིའི་རིགས་ཅ་འགོག་མཛད་པོས་སྒྲམ་པ་
 བཅས། སྤན་ཆུང་ཆེ་རིང་པས་ལས་ཞོར་དུ་བྲིས་པ་དག། ॥

མཆན་འགྲེལ།

- ༡ སྤྱི་ལོ་ ༡༣༥༡ ནས་ ༡༣༤༩ བར་ས་སྐྱ་བས་ལོ་ ༧༦ དང་། ༡༣༤༧ ནས་
 ༡༤༧༥ བར་ཕག་གྲུས་ཁྲོན་ལོ་ ༡༤༧ རིང་ཐོད་ལ་དབང་བསྐྱར། ༡༤༧༩ ནས་
 ༡༥༦༥ བར་རིན་སྐྱེངས་པས་ཁྲོན་ལོ་ ༦༩ དང་། ༡༥༦༦ ལོ་ནས་ ༡༦༤༡
 བར་གཙང་པས་ལོ་ ༥༦ རིང་སྤྱིད་བཟུང་ཞིང་། དགའ་ལྡན་ལོ་བྱང་པས་ ༡༦༤༡
 ནས་ཐོད་ཀྱི་སྤྱིད་བཟུང་བས་གོང་གསལ་ཁག་གི་ཁོངས་ནས་དུས་ཡུན་རིང་ཤོས་
 དེ་ཆགས་ཡོད། ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་ཆེགས་འབྲུལ་སྤྱོད་ཟིན་བྲིས་དག། །ཤེས་
 རིག་དཔར་ཁང་གི་པར་མ། ཤོག་ངོས་ ༤༤ ལ་གཟིགས།
- ༢ ར་སྒྲག་དོན་ཆེན་སྐབས་སུ། འབར་དེལ་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་ནི་མཐོ་རིམ་མི་སྡེའི་དབང་
 ཆའི་འཐབ་ཚོད་ཅིག་ལས། ཐོད་མི་མང་པུ་ཐུག་གིས་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་ལྟ་
 བུ་མ་རེད།
- ༣ ལ་གོང་ས་སྐྱ་ཕྱིང་བརྩ་གསུམ་པའི་གསུང་འབུམ། ཆེ། བཅའ་ཡིག་ “ཅུ་བསྐབ་
 བུ་བ་ནམས་ཀྱི་སྤང་སྐྱང་གི་རིམ་པ་བྲིམས་སུ་བཅའ་བ་དལ་འབྱོར་རྒྱན་བཟང་ཞེས་
 བུ་བ་བཞུགས་སོ།” ཞེས་པ་ལས་དྲངས་སོ།
- ༤ ཀུས་པའི་ད་ལྟའི་ཆོངས་ཆར་དུ་དེ་གཉིས་དག་ཆ་འདྲ་ཡང་གོ་དོན་གཅིག་པ་མིན་
 པར་སྒྲམ་དེ། སྤྱི་མ་ནི་ “དགའ་བ་བརྒྱ་ལྟན་པའི་ཆབ་སྤྱད་” ཅས་པ་དེ་
 སྤྱིད་དང་ལྡན་པའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། སྤྱི་མ་ནི་ཐོད་དུ་དར་བའི་ཆོས་རྒྱུད་ཅིག་གི་
 མིང་ལྟེ། དེ་ཡང་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འབྲོག་རི་པོ་ཆེར་དགའ་ལྡན་དགོན་ཅན་ག་
 བཏབ་སྟེ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྟེལ་བ་ལས་ཐོགས་པས། གོ་དོན་གྱི་ཆ་ནས་གཅིག་
 པ་མིན་པར་སྒྲམ།
- ༥ དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་བཅའ་ཡིག་རྒྱལ་འཆལ་ས་སྤྱང་འདུལ་བའི་རྩྭགས་ཀྱི་

- ཀུན་གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ། ཀངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྲེད་ཨྲེ་མིག་ཅེས་
 བྱ་བ་བཞུགས་སོ། དེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པ། མོག་ངོས་ ༡༩༣༡༩ ལ་གཟིགས།
 ༦ བཀྲས་རྒྱན་དཀོན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཁྲིམས་གཉིས་མོག་གི་ཆང་མཐུད་རབ་བཞིད་
 གམེར་གྱི་དྲོ་མེ་འུ་ཁུ་ལོང་དག། ཀངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྒོ་འབྲེད་ཨྲེ་མིག་
 ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། དེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པ། མོག་ངོས་ ༡༩༤༥ ལ་གཟིགས།
 ༧ འདི་དུས་རྒྱན་མངའ་རག་གི་དབང་པོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ལོ་ངོ་ ༡༩ གྱིད་
 བཟུང་བའི་དུས་ཡིན།
 ༨ བོད་ཀྱི་ཁྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས་མོག་ངོས་ ༡༩༥ དང་། གཡུ་ཡི་ཕྱེང་བ་ལའང་
 གཟིགས།
 ༩ བོད་ཀྱི་ཁྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས་མེགས་བམ་དང་པོའི་མོག་ངོས་ ༡༩༥ དང་། གཡུ་
 ཡི་ཕྱེང་བ་མོག་ངོས་ ༥༣༧ ལ་གཟིགས།
 ༡༠ ཀཱེ་བོད་ཀྱི་ཁྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས། མེགས་བམ་དང་པོ། མོག་ངོས་ ༣༥༣
 ཟས་ ༣༥༤ བར་དང་། ༣༥༥ གཡུ་ཡི་ཕྱེང་བ། བར་ཆ། མོག་ངོས་ ༥༣༧
 ལ་གཟིགས། ཀཱེ་དབང་རག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྱིས་ཁྱིད་བརྟན་པར་བཟུང་ནས་
 ལོ་བརྒྱ་མོང་བའི་དུས་ཏེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༥༡༩ ལོ་ནས་སེ་འབྲས་ཀྱི་བྲ་པ་ཡང་བརྒྱར་
 རྩ་ལྟ་སྟོན་ལམ་ཆེ་མོར་ཡོང་ཆོག་པ་བྱུང་ཞིང་། ལགོང་ས་སྐུ་ཕྱེད་གཉིས་པ་
 དགེ་འདུན་གྲུབ་པས་སྟོན་ལམ་གྱི་ཆོགས་དབུ་མཛད།
 ༡༡ འདི་དུས་དབང་རག་དབང་བཀྲ་ཤིས་གྲགས་པས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོ་ནས་ཁྱིད་འཛིན་
 པའི་སྐབས་ཡིན།
 ༡༢ ཀཱེ་ཁྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས། མེགས་བམ་དང་པོའི་མོག་ངོས་ ༣༥༣ དང་།
 ༣༥༤ གཡུ་ཡི་ཕྱེང་བ། བར་ཆའི་མོག་ངོས་ ༥༤༠ ལ་གཟིགས། ཀཱེ་ཁྱིད་
 དོན་རྒྱལ་རབས་ནང་ཀཱེ་དཀོན་གསར་འདེབས་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ཡིན་པར་གསལ་
 ཞིང་། གཡུ་ཡི་ཕྱེང་བ་སོགས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༣ ཡིན་པར་གསལ།
 ༡༣ བོད་ཀྱི་ཆོས་ཁྱིད་ཟུང་འབྲེལ་སྟོར་བཤད་པ། མོག་ངོས་ ༤༩ ལ་གཟིགས།
 ༡༤ ཡར་རྒྱལ་པ་དང་། སྐུ་རབ་པ། གཙང་པ་བཅས་ཨྲེ་པ་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་མེད་ཡིན་
 ཞིང་། དེ་ཡང་ཕྱོ་ཁ་སྟོད་རྒྱུད་དུ་ཨྲེ་པ་ཡར་རྒྱལ་པ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་ཞིང་། ཕྱོ་

ཁ་སྐྱོད་དང་། དཀའ་པོ། ཀོང་པོ། ཀམ་ལ། ལོ་རོ། སྐར་བཅས་སུ་ཕྱེ་པ་སྐྱོ་
 རབ་པ་མངའ་ཐང་ཆེ། གཙང་ཁུལ་དུ་གཙང་པ་ཕྱེ་སྲིད་མངའ་ཐང་ཆེ་བ་བཅས་
 དེ་དག་ཀྱང་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཆུང་ནང་ཡོད་པས་གཅིག་སྒྲིལ་མེད།
 ༡༥ ཕྱེ་པ་ལྷ་རྒྱ་རི་བཞི་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྒྱུད་པ་ཡིན་པར་གྲགས་
 བྱིང་། འདིའི་སྐོར་རྒྱུད་ཞིབ་པ་མཐུན་འདོད་ན། དཔལ་འབྱོར་པར་སྐྱུན་ཁང་
 གིས་བསྐྱུན་པའི་ལྷ་རྒྱ་རི་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དེབ་ལོགས་སུ་མཆིས་པར་གཟིགས། ཕྱེ་
 པ་སྐྱོད་ཤོད་པ་ཅི་ལྷ་ས་རྒྱུ་བུལ་ནས་མལ་བྱོ་བར་གྱི་ས་ཁུལ་དུ་སྒོ་བས་ཤུགས་རྒྱུད་
 ཆེ་བའི་ཕྱེ་པ་ཞིག་རེད།

༡༦ ཤོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་མང་དང་པོ། ཤོག་ངོས་ ༡༧ ལ་གཟིགས།
 ༡༧ སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས། རྒྱལ་ས་མང་དང་པོ། ཤོག་ངོས་ ༡༦ པར། ཕྱེ་པ་
 ལུན་ཆོགས་རྣམ་རྒྱལ་འདི་པ་བཅུན་སྐྱུང་དབང་པོའི་སྐས་སམ་སྐྱུ་མཆེད་ཞེས་དེས་
 མེད་དུ་གསུངས་བྱིང་། ཁོང་དགྲང་ལོ་བརྒྱ་བཞིར་སོན་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༡ ལོར་
 སྲིད་ཀྱི་འགན་བཞེས་པར་བཤད།

༡༨ དེ་དུས་འབྲས་སྐྱུངས་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་གི་ཕྱག་མཛོད་བསོད་ནམས་རབ་བཏན་
 ཅི། སེར་བྱེས་སྒོ་བ་དཔོན་སོགས་དང་མཉམ་དུ་དམག་བཤོལ་ཐབས་མཛོད་མཁན་
 ཁོངས་སུ་ཡོད་སྐོར་རྒྱལ་རབས་ཤེལ་དཀར་མེ་མོང་དུ་བཤད་འདུག

༡༩ འདིའི་ཐད། གཙང་ཕྱེ་སྲིད་ཀྱི་ལྷ་ས་བཅུན་སྐྱུང་དབང་པོའི་དུས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་
 ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྗེ་བརྒྱ་དྲུག་ནང་བཤད་སྐད་སྐད་དེ་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་
 ཅེ། དོན་བསྐྱུས་ན། ས་མོ་རྟའི་ལོ་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༩ ལོར་ཨོར་སོག་ལྷ་ཆོའི་
 དམག་ཆོན་པོ་ཆེ་པོད་དུ་ལྷུང་དེ། བྱང་ཁམས་ཐམས་ཅད་བཅོམ། ལྷ་ས་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཡང་བརྒྱུད་ནས་དང་ཆེན་གནས་བསྐོར་བ་རྣམས་ཀྱང་རྫོང་ཤྱག་ལ་རྒྱུད་ནས་
 གསོལ་འདེབས་པ་མ་གཏོགས་འཁྲིས་སུ་བཅར་ཏེ་ཕྱག་འཆལ་མཛོད་འབུལ་བྱེད་
 ས་མེད་པ་བཙོས་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་མ་བདེ་བ་བྱུང་། དེར་བརྟེན་མི་དབང་ལུན་ཆོགས་
 རྣམ་རྒྱལ་གྱིས་དབྱང་ཆོགས་བཤམས་ཏེ་མཐའ་དམག་ཆར་བཅད། དུས་གཙང་
 རུ་བཞི། མདོ་ཁམས་སྐང་གསུམ། ཆོ་མོན་ཁ་བཞི་སོགས་ཤོད་ཁམས་དབང་
 དུ་བསྐྱུས། གཞིས་ཀ་བསམ་བྱུབ་རྩེས་གཙོས་རྫོང་ཆེན་བརྒྱ་བཞི་སོགས་མ་

གཏོགས་ཡོད་པ་ལྟར་གྱི་རིགས་ནམས་མ་འོངས་པར་དུས་མེད་གི་རྒྱུར་བསམ་
 ཏེ་བཞུག་ཅིང་། མེད་ཆ་ནམས་གཏུག་ལག་ཁང་ཞིག་གསོས་དང་། ལྷ་མོས་སོགས་
 གྱི་རྒྱུར་གནང་། མེ་འབྲས་དགེ་གསུམ་གྱི་གཙོས་པའི་ཆོས་ལྷེ་ནམས་ཀྱི་འབའ་
 རེངས་པ་བསྟན་བཞུག་ནམས་གནས་ནས་དབྱུངས། དགེ་འདུན་འདུལ་བྱིས་ས་
 མཁས་མེད་བཏུན་པ་ནམས་བསྟན་ནས་བསྟན་པའི་གད་བདར་དང་། ལྷེ་དགོན་
 བསྟན་པ་ཉམས་ཆག་རྒྱ་རྒྱར་པ་ནམས་ཀྱི་ཁ་གསོའི་དབྱུངས་པར་བཞད་པས།
 ལོ་རྒྱུས་སྤྱི་བཙོས་བཞད་སྟངས་འདི་དག་ལའང་དབྱུང་ཞིབ་གནང་གལ་ཆེ་བར་
 ལྷམ། ཞིབ་པ་གངས་ཅན་རིག་མཛོད། ༥ བོག་ངོས་ ༡༦༡༥ ལ་གཟུགས།
 ༡༠ འདི་པའི་མཆན་ལ་རྒྱ་ལེ་ཆོས་མཛད་ཀྱང་ཞུ་ཞིང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་དང་རིགས་
 རུས་གང་ཡིན་པ་ཞུས་ན། མདོ་ཁམས་ལྷན་མ་ན་གྲོང་ལེ་མ་གྲོང་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་
 པར། རྒྱའི་མི་དཔོན་བསོད་ནམས་དང་དད་པ་ཆེ་བ་ཞིག་མེད་པས་པ་དེའི་རིགས་
 རྒྱུད་སྟུན་མཆེད་གཉིས་རྩ་སའི་རྩོག་ནམ་གཉིས་དང་དགེ་ལུགས་པར་དད་དེ།
 སྤྱིད་ཤོད་དུ་ཡོང་། སྤྱིད་ལུང་དུ་གནས་གཞི་ཆགས། རུས་རྒྱ་ཡིན་པ་དང་། ཁམས་
 གྱི་གྲོང་མིང་གཉིས་ཀྱི་མཆན་ཆགས་ཏེ་སྤྱིད་ལུང་རྒྱ་ལེ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་། དེ་
 གཉིས་ཀྱི་རུས་ལས་མི་བཟང་རིམ་པར་ཕྱོན་པ་ལས། རྒྱ་ལེ་ཆོས་མཛད་ཅེས་པས་
 ལ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་གཉིས་ཀྱི་གུ་བྱི་ལས་འཛིན་
 མཛད་པ་དང་། རིགས་རུས་དེ་ལས་ལྷེ་སྤྱིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་
 འབྱུངས། (ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྷེ་བཏུ་གསུམ། གངས་ཅན་རིག་མཛོད། ༥
 བོག་ངོས་ ༡༥༡༡༡༥ ལ་གཟུགས།) ལྷེ་སྤྱིད་འདི་པ་སྤྱིད་སྤྱི་བས་ཆེ་ལ་ཐབས་
 རུས་མཁས་པ་ཞིག་ཡིན་ཐོག ལ་གོང་ས་ལྷེ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་རྩམ་ལ་གཞིགས་
 ན། ཁ་བྱུགས་ཀྱང་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་སྟེ། ཁོང་གི་མཆན་ལ་སྤྱབས་འགར་ཞལ་
 འོ་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ཞེས་ཞུ་བས། འབྲས་སྤྱངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཞལ་འོ་
 མཛད་རྒྱུང་ངས་སྟུང་ཞིང་། དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་ཕྱག་མཛོད་མཛད་པས་ཕྱག་
 མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ཡང་ཞུ། ལྷེས་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྷེ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གིས་ལྷེ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོས་པས་ལྷེ་སྤྱིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ཡང་ཞུ།

༡༠

༡༡

གཙང་པ་རྒྱལ་པོ་ཕུན་ཆོགས་རྩམ་རྒྱལ་དབྱུང་གི་འགོ་འདུད་ལ་མེད་སྟེ་ལྷེ་ལོ་

༡༦༣༠ ལོའི་པོད་ཆུ་བརྒྱ་པའི་ནང་ཙམ་དུ་བཅས་ཡུལ་མོན་གདོང་སྐར་དུ་འབྱུང་
 ནད་ཀྱིས་ཁོངས། དེ་དུས་དུས་མེད་གི་ཉེན་ཆེ་སྐབས་སྡོན་པོ་ཆོས་གསར་བ་བྱས་
 ཏེ། སྐར་གཙང་ལ་ལོག་པའི་ཁྲལ་བྱས་ཏེ། ལོ་རྒྱུ་མར་གསར་བ་བརྟོལ་ཏེ་ཀུ་
 བསྐར་སྐྱོང་དབང་པོ་ཁྲི་གསོལ་བྱས་མོད། དོན་དངོས་སུ་སྐས་ཀུམ་བསྐར་སྐྱོང་
 དབང་པོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༣༠ ལོར་སྤྱིད་བཟུང་བ་རེད། དམག་འཁྲུག་འདི་ནི་ཁོང་
 གིས་སྤྱད་བཟུང་ནས་ལོ་གཅིག་མོང་མཆོམས་ལ་ཡིན།

༡༣ སྤུས་སུ་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་གཙང་བ་རྒྱལ་པོའི་ནད་གཞི་བཙོས་ཤིང་། གསུང་
 མཁས་གནང་བར་བརྟེན། ཡང་སྤྱད་ངོས་འཛིན་ཆོག་པའི་བཀའ་འཁྲོལ་བྱུང་།

༡༣ པོད་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས། ཆེགས་བམ་དང་པོ། ཤོག་ངོས་ ༣༩། ༣༩༠ ལ་
 གཟེགས།

༡༤ པོད་ཀྱི་སྤྱིད་དོན་རྒྱལ་རབས། ཆེགས་བམ་དང་པོ། ཤོག་ངོས་ ༣༩༤ ལ་གཟེགས།

༡༥ སོག་པོ་ཆོ་ཆེན་ཞེ་དགའི་ནང་ཆེན་ཏེ་དར་ཆོ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་འགོ་གཙོ་ལན་ཏན་རྒྱལ་
 པོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་སོག་ཡུལ་ཙམ་ལ་དབང་བསྐྱར་མཁན་ཞིག་
 ཡིན་མཁུ་སྤྱད་བཟུང་ནས་ལོ་ ༡༩ མོང་བ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༣༣ ལོར་མཆོ་སྡོན་བཟུང་
 བས་སྐོབས་ཤུགས་ཆེ་སྐབས་ཡིན་སྟེ་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་ཟུང་འབྲེལ་སྟོར་བཤད་
 པ། ཤོག་ངོས་ ༩༠ ལ་གཟེགས།

༡༦ དེ་དུས་ལེ་རི་དོན་ཡོད་རྩི་ཆེ་བེར་བ་འདིས། སྤེ་དགེ་དང་། རྩན་ཁོག་ནག་
 ཤོད་ཆོ་དུག་ཆབ་མདོ། རི་པོ་ཆེ་སོགས་དབྱང་ཤུགས་ཀྱིས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ཏེ།
 རྩོམས་ཤུགས་ཆེ་བའི་སྐབས་ཡིན།

༡༧ འདི་ཡང་པོན་ལ་མོས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། གཙང་བ་རྒྱལ་པོ་དང་འབྲེལ་
 བ་རི་རྩར་བྱང་མིན་དུང་དོུད་དགོས་པར་སྐྱང་།

༡༨ པོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱད་ཟུང་འབྲེལ་སྟོར་བཤད་པ། ཤོག་ངོས་ ༩༠། ༩༡ ལ་གཟེགས།

༡༩ སོག་པོ་ཨོ་རོད་ཆོ་བཞིའི་ནང་ཆེན་ཏེ་ཤོད་ཀྱི་རྩི་པོའི་སྐས་ཡིན། རྒྱང་ནས་ཆོས་
 ལ་དང་པས་དབྱས་གཙང་དུ་དཔལ་བརྟོག་རྟོག་པར་སྐྱག་འཆལ་བ་སོགས་བྱེད།
 ༡༦༣༧ ལོར་འབྲུལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ལོ་དང་ཐམ་ཀ་སྐུ་
 བས་དེ་ནས་བཟུང་གུ་མེ་བསྐར་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་བེར།

੧੯ ཏུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་། ཟླེགས་བམ་ཁ་པའི་ཤོག་གུངས་ ੧੯੦ ལ་གཟིགས།
 འདིའི་ནང་རྟུག་ལུང་པ་དང་། ཀམ་པ་ལྟ་དམར་ནག་གཉིས་དགའ་ཐུན་གྱི་པ་ལས་
 གྲང་མཐོ་པར་བཞག་ཅིང་། འབྲུག་པ་དང་། ལྷམ་པོ། མཚུར་བུ་དྲུང་པ། ཁམས་
 རི་པོ་ཆེའི་ཆོས་རྒྱུ། འབྲི་ཁུང་གི་ལྷ་མ་མོགས་དགའ་ཐུན་གྱི་པ་དང་གདན་ཐོབ་
 མཉམ་པར་འཛོག་གནང་མཛད་ཡོད།

੧੫ ཏུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་། ཟླེགས་བམ་ཁ་པའི་ཤོག་གུངས་ ੧੨੧ ལ་གཟིགས།
 འདིའི་ནང་ཀམ་པ་ལྟ་དམར་བ་གོང་མས་པོད་དུ་ཅིས་སྤྲད་པར་འཁོན་འཛིན་གྱིས་
 རྩང་བྱུག་གནང་བྱ་ཐུ་ཅི། བཀུར་གཞོས་ཆེན་པོ་གནང་བ་གསལ་ཡོད།

੧༦ ཏུ་ཀུ་ལའི་གོས་བཟང་། ཟླེགས་བམ་དང་པོ། ཤོག་ངོས་ ੧༣੧ ལ་གསལ།

੧༧ དགའ་ཐུན་ཆོས་འབྱུང་བློ་མེར། ...པོད་ཀྱི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྱུན་ཁང་། ཤོག་
 ངོས་ ੯੧༩ ལ་གསལ།

੧༨ རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཏོན་པའི་ལྷ་སྐབ་པའི་སྤྱད་དོན་རྒྱལ་རབས་དང་། པོད་ཀྱི་
 ལོ་རྒྱུས་དངོས་ཞེས་པའི་དེབ་དང་། རོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་མདོ་སྐད་པ་ཡོན་ཏན་
 རྒྱ་མཚོའི་མིང་ཐོག་ནས་བཏོན་པའི་དེབ་དུ་གསལ་ཞིང་། དེ་མདོ་སྐད་པ་ཡོན་ཏན་
 རྒྱ་མཚོའི་དགོངས་པ་མིན་པ་ནི། མདོ་སྐད་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱི་འཛོལ་ལྷུགས་
 ལྐབས་བཅུ་མས་གིང་པར་དུ་བསྐྱུན་པའི་པོད་རྒྱ་ནག་གི་ཆ་གས་ཟེར་བ་གཏན་ནས་
 མིན་པའི་ཁུངས་སྒྲིལ་བདེན་པའི་ཉིང་ཁ། ཞེས་པར་གཟིགས་དང་མཆེན་པར་འགྱུར་
 རོ།

੧༩ རྒྱངས་དོར་གསལ་བར་སྟོན་པའི་དྲང་ཐོག་དྲངས་གེལ་མེ་ལོང་ (གངས་ཅན་རིག་
 མཛོད། ༥ ཤོག་ངོས་ ੧༠੧། ੧༠੨ ལ་གསལ།) གོང་གི་སྤེ་སྤྱད་སངས་རྒྱུས་
 རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འདི་ལ་ཅ་འཛིན་མི་ཤེད་ནའང་དཔུང་གཞི་ཞིག་ནི་རྩེད་མཐར་བུ་
 འོས་དེ། འདི་ཚོ་མ་མཁན་ལ་གོང་ས་ལྷ་པའི་ཐུགས་སྤུས་སྤེ་སྤྱད་སངས་རྒྱུས་རྒྱ་
 མཚོ་ཡིན་པ་དང་། བཅུ་མས་གིང་གཏན་ལ་ཐབ་པའི་དུས་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་
 པའི་ལྷུགས་མོ་བ། ཕྱི་ལོ་ ੧༦༩੧ ལ་རྒྱལ་མཚོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ལྷལ་བཞུགས་
 པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་པས་སོ། (གངས་ཅན་རིག་མཛོད། ༥ ཤོག་ངོས་ ੧༧༣། ੧༧༤
 ལ་གཟིགས།)

གོང་གསལ་གསུང་འབུམ་གྱི་ཤོག་ངོས་ ༡༧ རྩལ་ཤོག་ནས་ ༡༡ པར་གཟིགས།
འདིའི་ནང་འགོ་དཔག་གིས་མི་མེར་ལ་བདེ་བས་མཉམ་བུས་པར་བཀའ་བརྒྱུན་དང་།
ཕྱིན་ཆད་མི་ཚོག་པའི་སྐོར་སོགས་གསལ།

ག༽ དགོན་ཆེ། རྫོང་གཞིས་སོ་སོར་རྒྱ་ཁྲུབ་དུ་ལོ་ལྟར་སྟུང་བའི་ཅ་ཚོག་བཞུགས།
གོང་གསལ་གསུང་འབུམ་གྱི་ཤོག་ངོས་ ༡༡ རྩལ་ཤོག་ནས་ ༡༩ མདུན་ཤོག་
པར་གཟིགས། འདིའི་ནང་ཆབ་འབངས་ཀྱི་བདེ་ཅུར་སྐྱན་པའི་བཀོད་འདོམ་མང་
པོ་དང་། དེ་བཞིན་རི་རྒྱ་རྒྱ་ དགེ་སྟུང་སོགས་མང་པོ་ཡོད།

༥༡ རྒྱང་དོར་གསལ་པར་སྟོན་པའི་དྲང་ཐིག་དྲངས་ཤེལ་མེ་ཡོང་ཉེར་གཅིག་གངས་
ཅན་རིགས་མཛོད། ཡང་ ༥༡ ཤོག་ངོས་ ༡༠༥ ལ་གསལ།

༥༢ གོང་གསལ་དེ་བ་ཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༡༠༥ ནས་ ༡༠༦ པར་གསལ།

༥༣ གོང་གསལ་དེ་བ་ཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༡༠༦ ནས་ ༡༠༧ ལ་གསལ།

༥༤ གོང་གསལ་དེ་བ་ཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༡༡༦ ལ་གསལ།

༥༥ རྒྱང་དོར་གསལ་པར་སྟོན་པའི་དྲང་ཐིག་དྲངས་ཤེལ་མེ་ཡོང་ཉེར་གཅིག་གངས་
ཅན་རིགས་མཛོད། ཡང་ ༥༡ ཤོག་ངོས་ ༡༩༩ ལ་གསལ།

༥༦ གོང་དེ་བ་ཤོག་ངོས་ ༡༠༧ ལ་གསལ།

༥༧ ཡཔ་གཞིས་བསམ་བླུ་བ་ལོ་དྲང་གི་ཞབས་ཁོངས་ཟངས་རི་དཀྱིལ་ཁང་གི་གཡོག་
དཔལ་འབྱོར་གྱིས་བྱིས་པའི་ ང་སྐག་སྦྱོར་ཁྲུལ་བསྟར་བསྟོད་སྐབས་འགོག་ཁྱེན་
འཕྲད་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དཔལ་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་
བདམས་བསྐྱགས། སྤྱི་འདོན་ཐེངས་བརྒྱ་པ། ཤོག་ངོས་ ༡༠ ནས་ ༡༡ པར་
གཟིགས།

༥༨ བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་ནམ་བཟ། འབྲངས་རབས་དེ་བ་ལྷ་པའི་ཤོག་ངོས་ ༦༡༩
ལ་གསལ།

༥༩ སོག་རྫོང་དང་འབྲི་རྩ་རྫོང་གཉིས་སུ་ས་མ་འབྲོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་བདག་གཉེར་བྱེད་
ལྟངས་སྐོར། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དཔལ་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྐྱགས།
འདོན་ཐེངས་བརྒྱད་པ། ཤོག་ངོས་ ༡ ནས་ ༡༧ པར་གཟིགས།

༦༠ འབྲོག་པའི་འཆོ་བའི་སྐོར། གོང་གསལ་དེ་བ་ཀྱི་ཤོག་ངོས་ ༡༠༩ ནས་ ༡༡༧

བར་གཟིགས།

༦༡ རྒྱ་ཆར་ཆོ་བྱ་གཉིས་ལྟུང་མཛོད་པུས། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་རྒྱུས་དཔེ་
གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བཞེགས། འདོན་ཐེངས་བརྒྱད་པ། བོ་ག་རོས་ ༡༥༦ རས་
༡༧༧ བར་གཟིགས།

༦༢ ངས་ཅ་ཅེང་ཆོང་ཆོད་བྱེད་རིང་གི་གནས་ཚུལ་ཐོར་བུ། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ལོ་
རྒྱུས་དཔེ་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བཞེགས། འདོན་ཐེངས་བཞི་པ། བོ་ག་རོས་
༡༦༧ རས་ ༡༧༩ བར་གཟིགས།

༦༣ ཟང་དོར་གསལ་བར་ལྟོན་པའི་བྱང་ཐིག་དྲངས་ཤེལ་མེ་ལོང་ཉེར་གཅིག་གངས་
ཅན་རིགས་མཛོད། ཡང་ ༧༡ བོ་ག་རོས་ ༡༦༥ དང་། ༡༦༦། ༡༦༧ བཅས་
ལ་གཟིགས།

༦༤ བཀྲས་རྒྱན་དགོན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཁྲིམས་གཉིས་ཤོག་གི་ཆད་མཐུད་རབ་བཞིན་
གསེར་གྱི་རྡོ་རྗེའི་གཏུལ་ཤིང་དག། གངས་ཅན་རིག་བརྒྱའི་རྩོམ་བྲེད་ལྟོ་མིག་
ཅས་ལ་བ་བཞུགས་སོ། དེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པ། བོ་ག་རོས་ ༥༤ ལ་གསལ།

༦༥ ཇི་མེར་བོ་ག་རོས་ ༡༩༩ ལ་འབར་གཟིགས།

༦༦ དེ་བ་དང་བོ་ག་རོས་ཐོང་གསལ་དུ་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

༦༧ དུ་ཀྱུ་ལའི་མོས་བཟང་། འབྲངས་རབས་ཚོར་འཕྲེང་། དེ་བ་གཉིས་པ། བོ་ག་
རོས་ ༡༥༩ བར་གསལ།

༦༨ ཇི་མེར་། བོ་ག་རོས་ ༤༠༠ ལ་གསལ།

༦༩ འདི་རྩེ་ཁྱིད་མཆོག་གིས་གསར་རྒྱགས་ཁོངས་འཛོག་གནང་མ་མཛད་པའི་རྒྱ་མཆན་
མ་ཤེས།

༧༠ མི་ཉག་རྩེ་ཆོང་བཅིགས་མ་ཆན་བཏང་བ་འདིས་མི་ཉག་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་གི་འོག་
དུ་ཡོད་པར་རྟོགས་རུས།

༧༡ འདི་རྩེ་པ་ཆེན་པོ་གཤེགས་རྗེས་རྒྱུ་ལ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་འདུལ་ཡིན་
པས་འདི་ཁོངས་བཞོད་པར་རྩེང་།

༧༢ ཞིབ་བྲུ་ཇི་མེར་། བོ་ག་རོས་ ༡༧༦ རས་ ༤༡༠ བར་གསལ་བས་དེར་གཟིགས།

༧༣ བོད་ཀྱི་ཆོས་ཁྱིད་བྱུང་འདུལ་རྩོར་བཟང་པ། བོ་ག་རོས་ ༡༠༩ ལ་གཟིགས།

५८
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।
 नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।
 ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।

[illegible][illegible]

॥ २॥ འདིའི་སྒོར་རྒྱུང་ཙམ་ཞིག་སྒྲིན་ཅིས་གཉིས་ཀྱི་དར་འཕེལ་བྱུང་བའི་སྒོར་གྱི་ས་
བཅད་ནང་བཞུགས་ཡོད།

॥ ३॥ ཨོ་རྒྱན་སྒྲིན་སྟོལ་སྒྲིང་གི་འདུས་སྡེའི་བཅའ་བྲིམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐུང་དོར་གསལ་བར་
བྱེད་པའི་ཉི་མ། གངས་ཅན་རིགས་མངོན། འདོན་ཨང་ ॥ བོ་ག་ངོ་ས་ ३५९
ལ་གཞིགས།

॥ १॥ ཅེ་སྒྲོབ་བྱ་ཐོག་མར་རྒྱུགས་དུས་དང་། རྒྱུགས་ལུལ་སོགས་སྒོར། ཡལོར་ས་
སྒྱུ་ཁྲེང་བརྒྱ་གསུམ་པའི་གསུང་འབུམ། ཆི། བཅའ་ཡིག་ བོ་ག་ངོ་ས་ १༧ ནས་
॥ २॥ བར་བཞུགས་པ། “ཅེ་བསྐྱབ་བྱ་བ་ནམས་ཀྱི་སྒྲུབ་སྒྲུངས་གི་རིམ་པ་བྲིམས་
སྒྱུ་བཅའ་བཤམ་འགྲོའི་རྒྱན་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།” ཞེས་པའི་ནང་།
“ཐ་སྐད་ཀྱི་རིག་ལམ་འདི་ཉིད་སྒོགས་གཞན་གྱི་སྡེ་འགའ་ཞིག་དུ་བྱ་བ་སྡེ་བས་
ཀྱིས་སྒྲོབ་སྟོལ་ཡོད་འདུག་རུང་། རྩ་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་འདིར་རིག་གནས་སྒྲོབ་མི་
ཁ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལས་མེད་གཤིས། རྩེ་ཡལོར་མ་སྒོ་བཟང་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་
བཟང་པོ་ནས་སྒྱི་སྒོས་ཡོངས་ལ་སྒྲིན་ཡོན་རྒྱབས་ཆེར་བཞེད་པ་ནི། ...ཐ་སྐད་
རིག་པ་ ...འདི་ཉིད་འཕེལ་རྒྱས་ཆེད་དུ་གིང་སྒྱི་ལོ་སྒྲོབ་ཁང་གསར་འདུགས་
གནང་བ་དེ་རྩེ་ས་ས་སྒྱེ་སྒྲིན་སྒྲིའི་གུལ་ཆེས་དགེ་བར་སྒྲོབ་ཁང་ཡང་ཅེ་སྟོ་བྱང་ཆེན་
པོའི་ལེ་ལག་དུ་སྒོ་བུགས་ཀྱི་གདན་འདུགས་དང་འབྲེལ་སྒྲིག་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཞིབ་
འཁོད་གིང་སྒྲིག་ལོ་བཅའ་ཡིག་ཞིག་ཀྱང་གནང་བས། དེ་དོན་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱར་
ལུས་ཀྱང་། རབ་བྱུང་བཙོ་ལྔ་པའི་ནང་ཆོན་རྒྱ་མག་ལོ་ཅེ་སྒྲོབ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཀྱི་
ཀྱིན་པས། བེང་སྒྲིག་བཅའ་ཡིག་མེ་མོར་དུ་གྱུར་འདུག་གཤིས། སྐད་སྡེ་སོར་
དགོས་པ་ཅན་གྱི་སྒྲིག་སྟོལ་ཉམས་ལེད་ཀྱང་ཐེ་བས་མེད་གཤིས། བཅའ་བསྒྲིགས་
ཀྱི་རིམ་པ་དོ་བཟུས་ཐོག་ནས་སྒྲིམ་འོ་རྒྱ་བུལ་དུ་འབབ་པའི་བཅའ་ཡིག་དཔལ་འགྲོའི་
རྒྱན་བཟང་འཁོད་པ་ལ།” ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གཞིགས་ན། ཅེ་སྒྲོབ་བྱ་ཐོག་
མར་ཡལ་མཚོག་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་སྐབས་ས་གནས་གཞན་ཞིག་
ལ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་ནས་ཅེ་པོ་ད་ལར་སྒོས་པ་གསལ་པོ་ཡིན་རུང་། གངས་
རྒྱན་དུས་དེ་བ་དུ་ཀུམ་ཞེས་པས་བྱིས་པའི་ “ཅེ་རིག་གནས་སྒྲོབ་བྱ་” ཞེས་
པའི་ནང་། ཅེ་སྒྲོབ་བྱ་ཐོག་མར་ཡལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྡེ་ཀྱིད་སངས་རྒྱལ་

སྐྱོན་སྤྱོད་ལས་ཕྱག་བཏབ་ལྷགས་མོགས་བཟད་འདྲག་པས། འདི་སྐར་སྤྱོད་པར་
ངེས་པ་རྟེན་པའི་ཁྱད་སྤང་གཞན་ཡོད་ན་ནི་དེར་ཟད། དེ་མིན་ཡིད་ཆེས་དགའོ།

༡༠ སྤྱོད་གྲུ་འདི་ལོ་གཉིས་ཙམ་རྩེ་སྤོ་བརྒྱབ།

༡༡ བོད་དྲུང་སྤྱི་ཐུར་གཞོན་པ་དོར་སྤྱི་དྲུ་ཆུགས་སྤྱད་འཇུགས་ལྷགས་དང་། ཅེ་
དྲུང་མེ་རུ་མཆེན་རབ་དངོས་བྱུང་དང་། ཅེ་སྤོ་བ་མེར་སྤྱགས་ཆོས་རྩན་བཞུན་
དར། སི་བདེ་དགེ་འདུན་རབ་རྒྱལ་གསུམ་རྒྱ་གར་དུ་སྤྱི་ཡིག་སྤོ་བ་སྤྱོད་ལ་
བཏང་སྤོར་འཁྱུངས་རབས་དེ་བ་ཁྱེ་པའི་ཤོག་ངོས་ ༦༠༥ ལ་གསལ།

༡༢ མྱིས་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་རོ་སྒོ་ལ་བྱས་སྤྱབས། སྤོ་བ་གྲུ་དེ་སྤོ་བརྒྱབ་དཔོས་བྱུང་།

༡༣ དེ་སྤྱི་འདྲུ་གྱི་སྤོ་བ་གྲུ་དེ་སྤོ་བ་གསོའི་སྤོར་ཆེ་ཡོང་ཙམ་དུ་སྤྱོད་བ། ཆོས་འཕེལ་
དོན་རྗེ། བོད་སྤོངས་ཞིབ་འཇུག་ སྤྱི་འདོན་ཐེངས་ ༡༥ ཤོག་ངོས་ ༣༥ ལ་
གཟིགས།

༡༤ དོ་ཤིང་འཕྱུར་འཛིན་མ་ཐར། སྤྱད་ཆ། ཤོག་ངོས་ ༦༥༣ ནས་ ༦༥༤ བར་
གཟིགས།

༡༥ བོད་གྱི་སྤོར་གཉེར་སྤོ་བ་གྲུ་དེ་སྤོ་བ་གསོའི་སྤོར་རགས་ཙམ་སྤྱོད་བ། ...བོད་གྱི་
ཤེས་རིག་ ༡༩༩༡ ལོའི་འདོན་ཐེངས་དང་པོ། ཤོག་ངོས་ ༣༣ གསལ།

༡༦ དེ་སྤྱི་འདྲུ་གྱི་སྤོ་བ་གྲུ་དེ་སྤོ་བ་གསོའི་སྤོར་ཆེ་ཡོང་ཙམ་དུ་སྤྱོད་བ། ཆོས་འཕེལ་
དོན་རྗེ། བོད་སྤོངས་ཞིབ་འཇུག་ སྤྱི་འདོན་ཐེངས་ ༡༥ ཤོག་ངོས་ ༤༠ ལ་
གཟིགས།

༡༧ མྱི་མོ་སྤོང་གི་ལོ་རྒྱུས། བོད་སྤོངས་ཞིབ་འཇུག་ སྤྱི་འདོན་ཐེངས་ ༣༦ ཤོག་
ངོས་ ༡༥༣ ལ་གསལ།

༡༨ དེ་སྤྱི་འདྲུ་གྱི་སྤོ་བ་གྲུ་དེ་སྤོ་བ་གསོའི་སྤོར་ཆེ་ཡོང་ཙམ་དུ་སྤྱོད་བ། ཆོས་འཕེལ་
དོན་རྗེ། བོད་སྤོངས་ཞིབ་འཇུག་ སྤྱི་འདོན་ཐེངས་ ༡༥ ཤོག་ངོས་ ༣༧ ལ་
གཟིགས།

༡༩ དེ་སྤྱི་འདྲུ་གྱི་སྤོ་བ་གྲུ་དེ་སྤོ་བ་གསོའི་སྤོར་ཆེ་ཡོང་ཙམ་དུ་སྤྱོད་བ། ཆོས་འཕེལ་
དོན་རྗེ། བོད་སྤོངས་ཞིབ་འཇུག་ སྤྱི་འདོན་ཐེངས་ ༡༥ ཤོག་ངོས་ ༤༠ ལ་
གཟིགས།

- ११ ལྷ་མ་པཅས་མེད་པ་ཞིའི་གཙུག་རྒྱུན་ཡེ་ཤོང་ས་ཡ་རྒྱལ་པའི་དབང་པོ་བཀའ་བྱིན་
 མཆོངས་མེད་རྒྱ་ཁྲིད་པ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་རྩམ་པར་ཐར་བ་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་པུ་ལས་
 མདོ་ཅན་པ་ཆོད་པ་རོ་མཆར་རིན་པོ་ཆེའི་ཁྲིད་པ། འཕགས་པ་འཛིག་རྟེན་དབང་
 རྒྱལ་གྱི་རྩམ་རྒྱལ་རིམ་པོར་གྱི་འཁྲུངས་རབས་དེ་བཞེར་ནོར་བུའི་ཁྲིད་པ་བཞུགས་
 མོ། མོག་ངོས་ ༤༡༥ རྩས་ ༤༡༠ བར་གཟིགས།
- १०० མོང་གསལ་དེ་བ་གྱི་མོག་ངོས་ ༥༥༡ རྩས་ ༥༥༤ བར་གཟིགས།
- १०१ དད་པའི་ཡིད་འཇུག་ མོག་ངོས་ ११༤ ལ་གཟིགས།
- १०༢ གཡུ་ཡི་ཁྲིད་པ། བར་ཆ། མོག་ངོས་ ༤༤༧ ལ་འདིའི་རྫོང་མོ་བྲང་པོ་དྲ་ལའི་
 མོ་རྒྱལ་ཕྱོགས་ཀྱི་གཅེས་པ་གཞི་རྩར་བཟུང་ནེ་བྱིས་འདུག་པ་ལས་བྱངས།
- १०༣ དགའ་ལྷན་མོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་རྫོངས་སུ་རྫོལ་གནད་རི་བྱང་རྫོངས་དོན་མིན་པས།
 རོ་མ་ཡིག་འདིའི་ནང་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་ཐོང་མེད།
- १०༤ རྒྱགས་གྱི་བརྩན་བཅོས་རྒྱ་དང་དཔལ་འདུ་པའི་ནོར་བུ། གངས་རྫོངས་མཁའ་
 དབང་རིམ་པོར་གྱི་རོ་མ་ཡིག་གཞེར་གྱི་རྫོང་བུ། མཚོ་རྫོང་མི་རིགས་དཔེ་རྫོན་
 ཁང་། མོག་ངོས་ १༩༧༧ ལ་གསལ།

ལུང་ཁྲུངས་དཔེ་དེ་བ་ཁག་གི་ཚོ་གཞུང་།

- १༥ མོད་གྱི་རྒྱལ་རབས་མོ་ཆོགས་འཁྱུལ་སྤོང་ཐིན་བྱིས་དག། བཅའ་ཁྲིམ་པར་ཁང་གི་པར་
 མ།
- १༦ ཅེ་བསྐབ་བྲ་བ་རྩམས་གྱི་ཁྲིད་ཁྲུངས་གྱི་རིམ་པ་དལ་འགྱུའི་རྒྱུན་བཟང་། ཡེ་ཤོང་ས་
 རྒྱ་ཁྲིད་པ་རྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་འབུམ། ཆི། བཅའ་ཡིག
- १༧ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲེངས་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཚུལ་འཆལ་ས་སྤྲེང་འདུལ་བའི་རྩལ་སྤྲེང་ལུ་
 གསལ་མེ་ལོང་ཞེས་བྲ་བ་བཞུགས་མོ། གངས་ཅན་རིགས་བརྒྱའི་རྫོོ་འབྲེད་རྩེ་མིག་
 ཅས་བྲ་བ་བཞུགས་མོ། དེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྫོན་ཁང་།
- १༨ བཀས་རྩན་དཀོན་གྱི་བཅའ་ཡིག་ཁྲིམས་གཅིས་ཕྱོག་གི་ཆད་མཐུད་རབ་བཞིད་གཞེར་
 ཡིན་ཆེའི་གནད་ཡིང་། གངས་ཅན་རིགས་བརྒྱའི་རྫོོ་འབྲེད་རྩེ་མིག་ཅས་བྲ་བ་བཞུགས་
 མོ། དེ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པ། མི་རིགས་དཔེ་རྫོན་ཁང་།

“དེ་ལྟར་མྱོད་དོན་བྱུང་རབས། མཉམ་པས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། བཅ་མིག་པར་
ཁང་།

6) བྱ་མོ་རྒྱ་མཚན་མི་གཤམ་པའི་ལོ་བ། བས་ཅད་ཀྱང་ཅད་ཅ། བྱ་རྒྱ་ལྷ་ལེ་
ཡི་དཔེ་ལྟར་ཁྲོད།

ཕྱི་ལོ་ཚེས་ཉིད་རྒྱུད་འབྲེལ་སྒྲོར་བཤད་པ། རྒྱུད་དཀར་ཚོ་བཟང་འབྲིན་ལས་ཀྱིས་
བརྩམས། ལོ་ལྷོ་ཉེ་མའི་དུས་ཀྱི་པར་མ།

༡༽ ཁྱིམ་མ་ཡིག་ལ་ཕྱེ་བཅུ་དུ་མ་ བོད་ཀྱི་རྩ་རྒྱུ་མཁས་ཁྱིམ་མ་ཡིག་ཆ་བདུན་པ་བཞི་གསུམ་
ལ་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོ་དེ། འདོན་ལའང་༢ བོད་ཡུལ་མི་དམངས་དཔེ་རྒྱུ་ཆ་ལང་།

[illegible]

१०१] अर्थात् शब्दः पदेन न कथ्यते । अर्थोक्तः पश्चात् । द्वितीयः पद्यः न चोक्तः । तृतीयः
पञ्चमः पद्यः चोक्तः । अर्थः शब्दः पदेन न कथ्यते । अर्थोक्तः पश्चात् । द्वितीयः पद्यः न चोक्तः ।
तृतीयः पद्यः चोक्तः । अर्थः शब्दः पदेन न कथ्यते । अर्थोक्तः पश्चात् । द्वितीयः पद्यः न चोक्तः ।

११} दधमः सुखं भवति अमुकं भवति अमुकं भवति अमुकं भवति अमुकं भवति
... अमुकं भवति अमुकं भवति

[illegible]

༡༩༽ མི་དབང་རྟོགས་བརྗོད། མདོ་མཁར་ཞབས་དྲུང་མེ་ཤིང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བཅུ་མས།

१९} རྩོམ་གྱིས་རྒྱལ་བཅད་ཆུང་པོས་ཀློང་དཔེ་བྲིས་ཡིག་ཤེས་མཁྱེན་པ་བྲིས་པ་ཞེས།
ཨི་པུ་གཙུག་ཁུ་ཨི་ཤེས་པ་ཚུ་ཤིང་མེད་མེད་ཀྱི་ཉམས་ཤིང་མེད་ཀྱི་ཉམས་ཤིང་།

१५} ॐ नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय । नमो भगवते वासुदेवाय ।

༡༤༽ རྒྱལ་རབས་ཆོས་འབྱུང་གི་ལ་དཀར་མེ་ལོང་། གྲིས་མ།

१५) चिन्त्यमानं यत्किंचित् कदाचित् कदाचिद्विद्यमानं तद्वाच्यम्

གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་བཞེངས་འདེལ་བྱ་བྱུང་ཆོང་གཞིས་ཁག་ལ་ཐུང་དོར་ལྷ་སྒྲིའི་ཅ་
 ཅིག་ལྷལ་བ་བཞུགས་སོ། ཡ་གོང་ས་བརྩ་གསུམ་པ་ཅེན་པོའི་གསུང་འབུམ། བོད་
 རེ། བོད་དང་བོད་ཅེན་པོའི་ཆོངས་སུ་འཁོད་པའི་སྡེ་འགྲོ་ནམས་ལ་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
 ཐུང་དོར་བསྐབ་བྱའི་ཅ་ཅིག་ལྷལ་བའི་རིམ་པ་ཚོགས་བཀོད་ལྷ་ཡི་རྩ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་
 བ་བཞུགས་སོ། །བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་དུ་བཞུགས།

༡༥༥ མདོ་སྨད་སྤྱི་འདོམས། དགོན་ལྷེ། རྩོང་གཞིས་བྱ་བྱུང་དུ་ལྷལ་བ་བཞུགས། གོང་
 མཆུངས།

༡༥༦ དགོན་ལྷེ། རྩོང་གཞིས་སོ་སོར་བྱ་བྱུང་དུ་ལོ་ལྷར་ཅ་ཅིག་ལྷལ་བ་བཞུགས། གོང་
 མཆུངས།

༡༥༧ ང་སྤག་སྒོར་ཁྲལ་བསྐྱར་བསྐྱོད་སྐབས་འགོག་ཆུན་འཕྲད་པའི་གནས་ཚུལ་དངོས། བོད་
 ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྐྱིགས། སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་བརྩ་
 པ།

༡༥༨ སོག་རྩོང་དང་འབྲེ་རུ་རྩོང་གཉིས་སུ་མ་འབྲོག་གི་ཐོན་སྐྱེད་བདག་གཉེར་བྱེད་སྐབས་
 སྒོར། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྐྱིགས། སྤྱིའི་འདོན་
 ཐེངས་བརྩུད་པ།

༡༥༩ འབྲོག་པའི་འཆོ་བའི་སྒོར། གོང་དང་མཆུངས།

༡༦༠ རྒྱ་ཆང་ཆོ་དུག་གི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྐྱུས། གོང་མཆུངས།

༡༦༡ ངས་ཅ་ཟེང་རྩོང་ལྷོད་བྱེད་རིང་གི་གནས་ཚུལ་ཐོར་བྱ། བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རིག་གནས་
 དཔུང་གཞིའི་རྒྱ་ཆ་བདམས་བསྐྱིགས། སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་བཞི་པ།

༡༦༢ རྒྱ་ཐར་རོ་མཆར་རིན་པོ་ཅེའི་འཕྲུང་བ། འཕྲུངས་རབས་དེབ་ཐེར་ནོར་བུའི་འཕྲུང་
 བ། བེས་རིག་པར་ཁང་།

༡༦༣ ཨོ་རྒྱན་སྤྱིན་ཁོལ་སྤྱིང་གི་འདུས་སྡེའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡི་གེ་ཐུང་དོར་གསལ་བར་བྱེད་
 པའི་ཉི་མ། བོད་ཀྱི་སྐུ་རབས་ཁྲིམས་སྡེལ་ཡིག་ཆ་བདམས་བསྐྱིགས། གངས་ཅན་
 རིག་མཛོད། འདོན་ཨང་ ༥ བོད་རྩོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྐྱེན་ཁང་།

༡༦༤ དེ་སྤེའི་བོད་ཀྱི་སྒྲོབ་བྱའི་སྒྲོབ་གསའི་སྒོར་ཆེ་ལོང་ཅམ་དུ་སྒྲེང་བ། ཆོས་འཕེལ་དོ་
 རེ། བོད་རྩོངས་ཞིབ་འདུག་སྤྱིའི་འདོན་ཐེངས་ ༡༥

३५३ རྫོང་རིང་པུའི་ཏུ་མ་ཐར།

༣༩} བོད་ཀྱི་སྒྲེང་གཞིར་སྒྲོབ་གྲུའི་སྒྲོབ་གཞིའི་སྒྲོར་རྒྱལ་ཙམ་སྒྲེང་བ། ... བོད་ཀྱི་མེས་
 རིག་ ༡༩༩༡ ལོའི་འདྲི་ཆ་ཐེངས་དང་པོ།

१०१ མེ་མོ་རྫོང་གི་ལོ་རྒྱུས། བོད་རྫོང་ས་ཁིལ་འདུག སྤྱི་ལོ་འདོན་ཁྲེང་ས་ ༡༦

३१) नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय
नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय नमः शिवाय

༡༣༥ བོད་ཁྱེ་ཆིག་མཛོད་ཆེ་མོ། མི་རིགས་དཔེ་སྐུ་ཁང་།

༡༣། བོད་ཀྱི་འཕུན་པོའི་ལམ་ཅིག་གི་མཚན་པར་ཀྱི་མེད་པེལ་དཀར་ཤེང་བ། མཚོ་མོན་
མི་རིགས་དཔེ་ཕྱན་ཁང་།

[illegible]

१५} अमुकस्य मन्त्रं कुरु । नमः नमः पूजयेत्तुम् । तेनैव भक्त्या ।

[illegible][illegible]

བསྐྱུགས་པ་མཛད་ཞི་བདེའི་འཇུག་རྒྱུ་ལས།

དགའ་ཤར་ནགས་ཤོད་སྒོ་བཟང་ལུན་ཚོགས།

༡༡། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་རྗེའི་རང་གཟུགས་མེ་ཡི་གར་དུ་སྒྲིམ་པ་ཡིས།།
ནམ་ཐག་གངས་ཅན་འགྲོ་ལའི་དཔལ་དུ་ནོར་བུའི་སྒྲུབ་ཅན་ཆར་དུ་དངར།། ལྷག་
པར་ཡགོང་ས་ཁུ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྲིད་མཛད་རྗེས་རི་པོ་ལས།། རྩལ་ཐུན་ཅམ་
ཞིག་སྒྲི་པོར་ཐུངས་ནས་སྟན་པའི་ངག་གི་དབྱངས་སུ་གྱེར།། སྟོན་རབས་དམ་
པའི་སྟོལ་རྒྱན་བཟང་པོ་མར་སྒྲུབ་ཚུགས་སུ་བསྐྱུགས་སྐྱབས་དེར།། བཀའ་བབས་
འགྲོ་དོན་དུས་སུ་སྒྲིན་པའི་རྒྱུ་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་འོད་སྒྲུང་ཆེས།། དུས་ཀྱིས་
རྒྱད་པའི་ལུན་པ་བསལ་ནས་མན་བདེའི་པད་དཀར་འདབ་སྟོང་དཀྲོལ།། སྟན་
དང་ཐུགས་པའི་ས་གཞིར་བདར་ཞིང་རྒྱལ་བ་སྟན་ཆབ་སྲིད་དཀར་འཇམ་གནས།།
པོད་ཁམས་སེལ་མ་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་ཏེ་མགོན་ཏྲོད་བདག་གིར་བཞེས་པ་ནས།།
ནམ་དག་ཐུན་ཚོགས་སྒྲེ་བཞིའི་འཕྲུང་གནས་གཞུང་ས་དགའ་ལུན་པོ་བྲང་ཞེས།།
གངས་ཅན་འགྲོ་ལ་འདོད་རྒྱ་སྒྲིན་པའི་རིན་ཆེན་སྒྲིང་འདི་དབྱ་བ་སྟེས་གིང་།།
ཆོས་སྲིད་དཔལ་གྱི་མཛོན་པར་མཐོ་བའི་ཞི་བདེའི་འཇུག་རྒྱུ་ལས་ཆལ་ཆེལ་གཡོ།།
མགོན་ཏྲོད་ཆབ་སྲིད་གཙང་མའི་རྒྱན་བཟང་གངས་ཅན་ཞིང་དུ་བྲངས་པ་དེས།།
ཆེལ་ཁ་ལུང་ཆན་འཐེན་བྱེར་བྲལ་ནས་མཐུན་སྒྲིལ་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་དུ་འབྲེལ།།
ཆོས་བརྒྱད་ཀུན་གྱི་བླ་མར་མཛད་ནས་ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་འབྲིངས་པ་ཡིས།། ཆོས་
མིན་གྲུབ་མཐའི་ཞེན་ཁོག་དོར་ནས་སྟོན་པ་གཅིག་གི་རྗེས་འཇུག་གྱུར།། ལྷ་
དཔོན་ཟུང་འཇུག་སྒྲུ་ཡི་ནམ་པ་གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོའི་དཔལ་དུ་ཤར།། ནམ་
དག་ཐུགས་རྗེའི་འོད་སྒྲུང་དཀར་པོ་སྐྱུགས་ནས་སྐྱུགས་སུ་བྲུབ་པ་ཡིས།། ཆོས་

དང་སྲིད་གྱི་བདེ་ལེགས་སྒྲུང་བ་ཁ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་གང་། མཐུན་
 ཕྱག་ཤེས་ལྡན་ལོ་འདབ་རྒྱལ་པོ་མོར་འཛིན་གོ་ལའི་ཅེ་མོར་འཕྱུར། སྲིང་བཅན་
 སྐམ་པོས་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་པོ་བྲང་དམར་པོ་པོ་ཏ་ལ། རོ་མཆར་རྒྱ་བསྐྱེད་
 བཟོ་བཀོད་མཛེས་པའི་སུན་ཅེན་ས་ལ་འཕྲོས་པ་བཞིན། ལྷ་ལྷན་ཞིང་གི་སྟོ་བར་
 འགྲིངས་པའི་གྲུ་འཛིན་ལྷ་ཡི་ཁང་བཟང་ཞེས། སྐྱེ་རྒྱུའི་འདེན་བྱེད་དཔལ་དུ་
 ལྱུར་འདི་མགོན་ཁྲོད་ནམ་དཔྱིད་ཅལ་གྱིས་བསྐྱུན། །ཤར་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཅི་
 ནའི་ཡུལ་སོགས་ཕྱི་ནང་གང་སར་ཡུལ་ས་ཀྱིས་བཅགས། ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེའི་
 ཆོས་སྲིད་བཀའ་སློབ་ཟག་མེད་བདུད་ཅི་ཆར་དུ་བསྐྱེལ། འབྲེལ་ཆད་སེམས་
 ཅན་གཏན་དུ་བདེ་བའི་དབྱར་གྱི་དཔལ་མོའི་ལང་ཆོ་དར། བཟན་འགྲོའི་དོན་
 དུ་རྒྱབས་ཆེན་མཛད་རྗེས་སྟོང་གསུམ་གྱིས་པའི་དཔལ་དུ་མཛེས། ས་གསུམ་
 མཛེས་པའི་རྒྱན་དུ་གྱུར་བའི་པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཆེར། ཕྱོགས་བཞིར་
 གནས་པའི་རྒྱལ་ཕྱན་མང་པོའི་བསྟོད་བཀྱར་བསྐྱེད་པའི་མེ་ཏྲིག་འཛོར། ཆོས་
 སྲིད་རིག་གནས་ཆོང་སོགས་འབྲེལ་བ་བདེ་ཞིང་བཀོད་པའི་ལམ་སྟོན་དར། །
 གཞུང་འདིའི་མངའ་ཁོངས་ཁོར་ཡུག་ཡོད་ཆད་ཕན་བདེའི་དཔལ་ཡོན་གོང་དུ་
 འཕེལ། ཁ་བའི་འདབ་མ་རྒྱབ་རྒྱབ་འཕུར་བའི་བསེལ་བའི་རྒྱུངས་ཀྱི་དགའ་ཆལ་
 ན། ནམ་དག་ཐུགས་བསྐྱེད་ཅེ་བ་བཟན་ཅིང་འགྲོ་དོན་ཡལ་འདབ་རབ་དུ་རྒྱས། །
 གནག་ཞོག་དྲི་མས་གོས་པ་མེད་པའི་ལྷན་མེད་བྱམས་བཅེའི་མདངས་གསལ་
 ཞིང་། གངས་རིའི་རྩ་སྐལ་གངས་རྩ་མེ་ཏྲིག་ཆོས་སྲིད་འཇུག་པའི་ཕྱང་བ་
 དཀར། བལ་འབྲུག་སིག་སོགས་རྒྱལ་ཕྱན་མང་པོས་ཁ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་ཟ་རམས་
 ཀྱིས། དག་པོའི་དམག་གིས་ལན་མང་བཞོལ་ཀྱང་ཞི་འགྲིག་དག་འཐབ་སྒྲུ་མང་
 བོ། ཐབས་རུས་སྟོང་གིས་ལས་ལ་འཇུག་ཅིང་གཞན་སྡེ་ཆར་གཅོད་མཛད་ལ་
 དཔའ། ས་རོལ་དཔུང་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དབྱེ་ཞིག་

བཅན། མི་སྤྱན་སྦྱོང་པོ་ངན་སྦྱོང་ཅན་ནམས་ལུགས་བཟང་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོལ་དུ་
 བཅུད། བོད་མིའི་གཤིས་སྦྱོང་ཡ་རབས་ཅན་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་
 བརྗོད་གནང་། རྒྱུངས་འདིར་གནས་པའི་སྦྱོང་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཞི་བདེ་བག་ཤེབས་
 གནས་སུ་བཀོད། ཕན་དང་བདེ་བའི་གཏེར་དུ་གྱུར་བའི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་
 བསྐྱེད་པར་འོས། རྟོགས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་ན་མེད་པའི་ནམ་དག་ཆོས་
 སྤྱིད་རིག་གཞུང་སོགས། རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་ཁྲད་ཅོར་འདི་དག་མི་མཐུན་རྟེན་
 ནམས་འཕྲུལ་སེལ་དང་། མཐུན་རྟེན་ཕྱན་སུམ་ཆོགས་པ་བསྐྱུན་ནས་མ་ཉམས་
 ཡུན་དུ་གནས་པ་འདི། ལུགས་ཟུང་ཁྲིམས་ཀྱི་མཐོ་རྒྱལ་འཕྱར་བའི་དགའ་ལྡན་
 ཕོ་བྲང་རྒྱན་དུ་ངེས། རང་དབང་དོན་དུ་དང་བདེན་ཅོད་ཕྱིར་རང་གི་ཡུལ་དང་
 བྱེས་པ་ཡི། འགོང་ས་མཆོག་དང་བཅན་པོལ་གཞུང་གིས་ཡང་དག་ལམ་བཟང་
 རྟོན་པའི་འོག། ཆོས་སྤྱིད་རིག་གཞུང་རང་རིགས་གཙང་མར་མི་ཉམས་གོང་
 འཕེལ་རྒྱན་འཛིན་གྱི། ཡུལ་གྱར་ཀུན་ལ་སྐལ་བཟང་འཕྲོ་བའདི་བོད་གཞུང་
 དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་རྒྱན། ཆོས་དང་སྤྱིད་ཀྱི་རང་དབང་དོན་དུ་ཡུལ་སྤྱོད་གས་གཞན་
 ལས་ས་གཡར་ཞུས། གཞིས་ཆགས་ཆོས་ལྷེ་སྟོབ་བྲ་ལ་སོགས་ཕྱི་སྤྱིང་གང་
 སར་གསར་འཛུགས་གནང་། དམ་པ་གོང་མའི་སྟོལ་རྒྱན་བཟང་པོ་སྤར་ལས་
 དར་ཞིང་རྒྱས་པ་འདི། འགོང་ས་མཆོག་དང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལྷན་མེད་པའི་
 མཛད་རྗེས་ཡིན། དགེ་མཚན་འབུམ་ལྡན་མཐའ་གཉིས་བུལ་བའི་དབུ་མའི་ལམ་
 གྱི་མཁའ་དབྱིངས་སུ། འཆོ་མེད་ཞི་བ་བདེན་པའི་དབུར་རྩོམ་འཛིན་གོ་ལའི་
 རོས་སུ་བརྟུངས། གཟུར་གནས་སྟོབས་ལྡན་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོས་རྒྱབ་སྦྱོར་
 མདོངས་མཐའི་རྫོས་གར་བསྐྱར། རང་དབང་སྤར་གསེའི་ལམ་མཆོག་རྟོན་
 པའི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དབུ་འཕང་མཐོ། མ་འོངས་བོད་རྒྱུངས་རང་དབང་བདེ་
 སྤྱིད་རྟོགས་ལྡན་ཆུ་གཞིན་འཛུམ་པའི་དུས། འདབ་དུག་ཁ་བའི་མེ་ཉོག་བཞད་

པའི་ཞིང་འདི་ཞི་བདེའི་བསྟེ་གནས་སུ།། བསྐྱེན་ཕྱིར་མང་གཙོའི་ཆབ་སྲིད་འོད་
སྒྲུང་ཆོལ་གསུམ་པོད་མི་དམངས་ལ་སྒྱིན།། གངས་ཅན་བསྟན་འགྲོའི་རེ་རྒྱ་
སྒྲོང་བའི་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་བྱལ།།

དགའ་བར་ཞོར་སྒྲིང་སྒྲོབ་གཉེར་བ་སྒྲོ་བ་ནགས་པོད་སྒྲོ་བཟང་ཕྱན་ཆོགས་ནས་དང་
བ་ཆེན་པོས་བརྩམས་ཏེ་ཡུལ།། །།

བཀྲིན་རྗེས་དྲན་གྱི་མཆོད་སྨིན་བུང་དུ།

དགའ་ཤར་བྲམས་པ་འཕེལ་བྱས།

༡༡། །མད་བུང་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་པ་མཐར་སོན།

མད་བུང་འགྲོ་བ་འདྲན་ལ་ཐུགས་དཔའ་བ།

མད་བུང་གངས་ཅན་ལྷ་སྐལ་སྨྱན་རས་གཟིགས།

མད་བུང་ཆེ་མེད་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་མཆོར་འདུད།

གཅིག་བརྒྱས་མེད་པའི་སེལ་བྱར་གྱུར་བ་ནས།

འགྲོ་མགོན་འཕགས་པས་ཡུལ་འབངས་བསྐྱངས་ན་ཡང་།

ས་བཀའ་གཡུལ་འགྲེད་དབང་ཆར་འཐབ་ཚོད་ཀྱིས།

ས་དབང་འཕྲོག་ཉེ་རྗེ་པོར་གྱུར་ན་ཡང་།

ཕྱོགས་རིས་ཕྱོག་ཞག་སྒྱུར་པོས་ཆོས་ལུགས་དང་།

ཡུལ་ལུང་འབངས་ནམས་རྒྱལ་ལྷར་རབ་དཀྱག་ནས།

རང་སྡེ་བདེ་འཁོད་ཆེད་དུ་འབངས་ནམས་ཀྱི།

བདེ་སྒྲིག་ལྷོས་མེད་རྣམས་འཐབ་བྱེད་པའི་དུས།

གང་གདུལ་ཞིང་དུ་བྱགས་བསྐྱེད་བཅན་པོའི་མཐུས།
ན་བདུན་དབང་པོའི་འོད་ཟེར་ཀླན་སྟོམས་ཀྱིས།
མིང་དོན་མཚུངས་པའི་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཞེས།
དབུ་བརྟེས་མཛད་ལ་སྟོ་ལྡན་སུས་མི་གུས།

ངག་དབང་སྟོ་བཟང་རྒྱ་མཚོས།
པོད་ཁམས་བདེ་ལ་བསྐྱེད་ས་སོང་།
མ་ཚད་རྒྱ་དོར་གཉིས་ཀྱི།
སྤྱིད་ལའང་ཁ་ལོ་བསྐྱེད་སོང་།

འདི་འདྲའི་མཛད་འབྲིན་མཚོང་དུས།
སྟོན་པ་སྦྲར་ཡང་བྱོན་ནམ།
སྟོང་བཅན་གཉིས་པ་ཕེབས་སམ།
གང་ཡིན་བདགས་པ་མཛོད་ཅིག།

སྟོབས་འབྱོར་མངའ་ཐང་ཅན་གྱི་ཨ་རྒྱལ་འདི།
བགྲང་ཆ་གཉི་བརྒྱ་ཅུ་ལས་མ་སྤྱིན་ཀྱང་།
གཤམ་འོག་སྤྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རང་འབྲིའི་ལས།
ངོ་སྟོལ་རྒྱབ་མདུན་སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་མངོན།

སུམ་བརྒྱ་རྒྱ་ཕྱ་འཁོར་བའི་བོད་གཞུང་ལ།
གཞན་མེད་ཇེ་པོ་ཉི་ཟླ་ལྟར་མཆིས་ཀྱང་།
སྤྱིན་ནག་ཅན་གྱི་གཤམ་འོག་སྤྱི་ལྟ་འགས།
དབང་ཆར་རྩམས་པའི་མཇུག་འབྲས་འདི་འདྲ་མཆིས།

ལྟལ་དབང་ཆངས་དབྱངས་མཆོག་གིས།
དག་པོའི་སྤྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ།
གཞི་རྩེར་བསྐྱབ་སྒྲོམས་ཡུལ་ཡང་།
སྒྲ་ཆེན་མི་ཆེན་འདི་ཆོས།

དབང་ཆའི་འཐབ་ཚོད་ཆེད་དུ།
ནང་ཁུལ་ཆབས་ལྟར་དཀྱག་སྟེ།
ལྟལ་བའི་བྱགས་དགོངས་ཇི་བཞིན།
མ་གྲུབ་སུ་ལ་བྱགས་སམ།

དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་སྤྱི་བཟན་ཡོང་ཆེད་དུ།
བདུན་པ་མཆོག་ནས་བཀའ་ཤག་གསར་འཇུགས་གྱིས།
བཀའ་ལློན་མི་ལྟ་བུ་བཞུག་མཛད་ན་ཡང་།
བཀའ་ལློན་ནང་གསོད་བྱེད་པ་ཅི་ལ་བྱག།

མ་འོངས་མངོན་གཟིགས་ཡུལ་དབང་བཙུག་སུམ་གྱིས།
གཞུང་མང་བདེ་ཐབས་དྲག་པོའི་སྟོབས་བྱགས་དང་།
སྤྱི་མོས་ཅན་གྱི་དམངས་གཙོ་སྤེལ་དགོངས་ཀྱང་།
བྱགས་ཕམ་ངང་ནས་གཤེགས་པ་སུ་ཡི་ལེན།

ཡུལ་བའི་འདུག་བརྗེད་བྱེད་པའི་ལུང་ཤར་བ།
ཉེས་མེད་ཆེ་མཇུག་མིག་འབྲལ་བཏོན་པ་འདི།
གཞུང་མང་མི་བསམ་དབང་ཆར་བསམ་པ་འགས།
རྣལ་བསམ་ཡིན་ཁྲལ་བྱས་རྗེས་འཛིག་པར་མངོན།

ད་ལྟའི་དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་།
ཡུལ་དབང་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་མཆོས།
སྟུ་ན་ཕྱ་མོའི་དུས་ནས།
པ་མས་བྱ་བཞིན་བསྐྱངས་ཡོད།

གཤམ་འོག་སྤི་ཞུ་ལས་བྱེད།
གོང་སྒྲིས་དབང་ཆའི་ཆེད་དུ།
མ་གྲོར་རང་རང་ལས་ལ།
བཙོན་ན་རང་དབང་ཐོབ་ཡོང་། །

དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ལ་མངོན་པར་བསྟོན་ པའི་མགྲིན་དབྱངས།

དགའ་ཤར་ལྷང་རིགས་རྣལ་པ།

༡།

།མཁན་སློབ་ཚུལ་འབྲིན་ལས་ཀྱི།

འོད་ཟེར་སློབ་ཕྲག་འབར་བའི་ས།

པད་དཀར་འཆར་བ་རིམ་ཕྱོན་གྱིས།

དབང་བསྐྱར་ས་ཡི་ཐིག་ལེར་རྒྱམ།

བསོད་ནམས་རྒྱ་གཉེར་བསྐྱབས་པ་ལས།

བྱུང་བའི་མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་གྱིས།

ཕྱག་པའི་སྤྱེ་རྒྱ་འདི་དག་ནི།

གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་མི་རིགས་སོ།

རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་རྒྱ་ཏེ་ལོ་ཡི་ས་རྒྱའི་ཉེར་ལྷར་གཞི་ཅེ་བསམ་བྱུང་སྤྱི་ཚེང་

དུ། ཕྱག་ན་བསྟོ་འཁྱུལ་དབང་ལྷ་པ་གདོང་ལྷས་བཏེགས་པའི་ཁྲི་འཕང་མཐོན་

པོར་མངའ་གསོལ་ཏེ། ལུ་ཐྱི་རང་གི་མཁར་དབང་དབྱང་དང་པེ་རི་དོན་ཡོད་

གཙང་པ་རྒྱལ་པོའི་མངའ་འབངས་སོགས། པོད་སློང་ས་བདག་དབང་ཕྱག་དུ་

ཕུལ་བས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ཕྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་དབྱུང་འཕང་བརྟེས།

རབ་དཀར་གངས་རིས་བསྐྱར་བའི་ལྗངས།

ཆོས་སྲིད་ནོར་མཛོད་ཁྲར་སྒྲིབས།

མ་ཐེག་ངལ་བའི་རྩལ་གྱི་ཆུ།

དུས་གཅིག་ཕྱོགས་བཞི་ཀུན་ན་བཞུར།

དེ་ནས་ཆོས་སྲིད་བདུད་ཅིའི་རྒྱན།

ངོམ་མེད་གདུང་བའི་ཐོད་འབངས་ནམས།

སྲིད་པའི་ཉི་མ་སྤར་ཡང་འདིར།

གར་བའི་རེ་ཁུ་ཕྱོགས་ཞེས་སྒྲོགས།

འཆེ་མེད་སྙིང་རྗེས་དམ་དུ་བཅིངས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཅིབས་སྟོང་གསེར་གྱི་
འཁོར་ལོ་མཆོག། དེག་ལྷན་འཛིགས་རུང་མི་སྤྲན་སྒྲེ་བོ་ནམས་གྱི་སྒྲིར་ཐོར་
རབ་དུ་བསྐྱར་བའི་མཐུས། གངས་རིའི་ལྗངས་འདིར་བདེ་སྲིད་ལྗོགས་ལྷན་
འོད་སྤང་གསར་པའི་སྐུ་རེངས་ཀུན་དུ་བྱབ། མི་ནམས་ཞི་དུལ་ངང་གནས་བདེ་
སྲིད་འཆོ་བར་དག་དུ་རོལ་ལ་བག་ཡོད་གྱུར།

ལུང་ཟུང་ཁྲིམས་གྱི་གཉའ་ཤིང་དེ།

བྲང་པའི་ཆངས་ཐེག་ལ་བསྐྱོན་ནས།

ཀུན་སྟོམ་ཉི་མ་ལྷ་བུའི་གཞུང་།

དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ལས་གཞན་གང་།

འདི་འདྲའི་གཞུང་བཟང་འོད་མོང་ཅན།
གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་གར་བའི་མཐུས།
ཐུབ་བསྟན་འཛིན་པའི་རིག་གྲོལ་སྒེས།
འཛིན་མའི་ཁྱོན་ཀྱན་དམར་པོར་བྱས།

བསོད་ནམས་ཕུང་པོ་བསྐྱན་པའི་འབངས།
འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་གང་བས་ན།
རྒྱང་འབྲང་བྱེ་བས་ཚོགས་ནམས་ཀྱན།
དགའ་བའི་ཡལ་ག་ཚྭ་གས་རྒྱར་བརྒྱངས།

དེ་ཆེ་མགོན་པོ་མཆོག་གི་རབ་རྒྱ་དཀར་པའི་ཞབས་ཀྱི་པ་རྣམས་སྤྱོད་པོར་གྱས་བདུད་
དུ། དེགས་ལྡན་ནམས་ཀྱང་བྱང་ཚྭ་གས་འདི་རུ་ལྷག་ཞེས་གདོང་བཞི་པ་དང་
ལྷ་དབང་གིས། བསྐྱགས་པའི་གཏམ་བཟང་མ་ལ་ཡ་ཡི་འི་བཞིན་ཐ་གྲུ་ཡོངས་
ལ་ཁྲབ་པ་ན། རབ་དྲངས་ཁ་བའི་འདབ་མ་ཕུང་པོར་སྤྱངས་པའི་ས་འཛིན་ནམས་
ཀྱང་འདི་རུ་ལྷགས།

ལྷ་གནས་དང་མཚུངས་ལྷ་ལྡན་དུ།
ལྷན་པོ་དང་མཚུངས་པོ་བྱང་ཅེར།
གངས་སེང་མཆོན་པའི་རྒྱལ་དར་འདི།
མཆོག་གིས་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་གྱུར་ཅིག།

དེ་ལྟར་ཚོས་སྲིད་དཔལ་ཡོན་སྟོབས་གྱིས་སྤྱད་པའི་ནམ་པར་རྒྱལ་པའི་རྒྱལ་ཁབ་
འདི། །མང་གཙོའི་བྲིམས་གཞིའི་རྩ་བ་བདུན་པའི་གྲིབ་བསེལ་ཡོངས་ཁྲབ་འབངས་
ནམས་བདེ་བར་འཛོ། །ལེགས་བྲས་བྲེ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྤྱད་སྤྱད་ཚོགས་སྡེ་
བཞིའི་འབྲས་བུ་ཁྲར་གྱི་ཕྱི། །ཅི་འདོད་རེ་བ་སྟོང་མང་དཔག་ལ་ལྷན་སྡོ་བྲང་
སྟོགས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག།

གཞུང་གི་བཀའ་ཁྲར་རལ་པའི་ཅེར།།

དྲང་བས་རྒྱངས་པའི་ཙོམ་ཡིག་འདི།།

དགའ་ཤར་ཉག་རེ་སྟོབ་གཉེར་བ།

ཡུང་རིགས་རྩྭ་པས་གྲུས་པས་སྤུལ།། །།

འུ་ཚོ་ལ་བཤད་པའི་ཡགོང་ས་ལུ་བ་ཆེན་པོའི་
རེ་བཞག་གི་སྒྲིམ་ཆིག་བརྒྱད་པོ།

གི་ནི་ཤེས་དགོན་སྒོ་བ་གཉིས་བ་ཚུ་རུ་མའི་ཐབས་མ/ཐས།

༡༡། །བྱང་བ་འདས་པའི་རྟོགས་བརྒྱད་མི་སྒྱུར་ལ།
རྟོག་གཏགས་འུར་གྱི་སྐད་ཆ་མི་སྒྲིབ་ར།
འགན་འཁེའི་རེ་བ་བསྐྱབ་ལ་སྐྱལ་མའི་གཏམ།
སྒྲིམ་ཆིག་བརྒྱད་པོའི་གནད་འགག་སྒྲེང་ན་འདོད།

ཡགོང་ས་ལུ་བ་ཆེན་པོའི་ཚོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཛད་རྗེས་ལ་དབྱད་གཞིགས་བྱས་ནས།
ངས་འདིར་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱ་མིན་པར་ཡགོང་ས་ལུ་བ་ཆེན་པོས་འུ་ཚོ་ཁ་བ་རི་
བ་སྤྱི་ལ་གདམས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ “ལྷགས་ཟུང་གི་བསྐྱབ་བྱ་མུ་ཐི་ལའི་ཐྱེང་
བ་” ལ་སྒོ་རྩེ་གཏད་ནས་ལོ་ངོ་སྤྲུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་འཁོར་བའི་ཐུར་བྱ་ཆིག་
འགའ་བཤད་ན་དོན་ལྡན་ཞིག་དུ་བསམ་བཞིན་ཡོད།

༡༢ ། ཁ་བ་རི་བ་སྤྱི་ལ་གདམས་པ།

འུ་ཚོ་ཁ་བ་རི་བ་ནམས་ནི། གནའ་ལྷ་མོ་ནས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་
པར་ལས་སྒོ་གང་ཞིག་དུ་ཞུགས་ཀྱང་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་དང་། སེམས་རྩ་ལྟོད་ཆེས་
པས་ཡིན་ནམ་ཉེ་རིང་ཆགས་སྤང་མེད་པའི་བཏང་སྒྲིམས་ཀྱི་སེམས་གཤིས་མང་
བས། འུ་ཚོས་ཐད་ཀར་བྱ་གཞག་བསྐྱབ་དགོས་པ་གང་མང་ཞིག་ཡལ་ཡོལ་དུས་
འགྲངས་ཏག་ཏག་གིས་རྒྱ་ཚོད་བསྐྱལ་དང་སྤྱེལ་བཞིན་ཡོད་པ་ཡགོང་ས་ལུ་བ་

ཆེན་པོས་མཁུན་ནས། འུ་ཚོ་ལ་བཀའ་སློབ་གནང་པ་ནི།

སྤྱིད་ལུགས་ལེ་ལོ་བཏང་སྟོམས་དབང་སོང་ན།།

ལེགས་པའི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་འགྲུབ་དཀའ་བས།།

དལ་མེད་བཙོན་པ་ཆེན་པོས་འབད་བྱས་ན།།

ཆེས་ཆེར་དཀའ་བའི་ལས་ཀྱང་རྩུན་གྱིས་འགྲུབ།། ཅས་གསུངས་
པ་འུ་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་དང་། ཤེས་ནས་འགྲུལ་དགོས་པའི་ཞལ་གདམས་གིག་
ཡིན་པ་བཤད་ཅི་དགོས། ད་དུང་ཡང་བཀའ་ལས།

དབུལ་ཐོངས་སྡེ་རྒྱ་ཀུན་ལ་སྦྱིན་པ་གཏོང་།།

ཉམ་ཐག་ནད་པར་གོས་ཟས་སྦྱོན་གྱིས་བསྐྱང་།།

འཆི་ངེས་དུད་འགྲོ་གསོད་ལོས་ནག་ཆེན་མི།།

སློག་སྤྱི་མི་འཇིགས་སྐྱབས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་བྱ།། ཞེས་འུ་ཚོའི་སེམས་ལ་

“བསམ་པ་བཟང་ན་ས་དང་ལམ་ཡང་བཟང་” བསམས་པ་དང་། འུ་ཚོས་
ཁ་ནས། “སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་དང་བདེ་བའི་རྒྱ་དང་རྩན་པར་གྱུར་
ཅིག་” ཟེར་བ་ཅམ་གྱིས་མི་འགྲིགས་པར་འུ་ཚོས་ལུས་པོ་འགྲུལ་ནས་ལག་ལེན་
བྱ་དགོས་པའི་བྱ་བ་སྦྱིན་གཏོང་དང་། ནད་པར་རོགས་རམ། འཆི་ངེས་དང་
གསོད་ངེས་ཀྱི་མི་དང་། དུད་འགྲོར་སློག་སྦྱོབ་པ་སོགས་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་བོའི་
སློན་ས་རོགས་སྦྱོབ་བྱ་དགོས་པར་གདམས་པ་ཡིན།

༡༥ མགོ་བདེའི་རིགས་ལ་གདམས་པ།

འུ་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིད་ཀྱི་རང་གི་རྒྱལ་ཁབ་དང་། རང་གི་མི་རིགས་
མི་བླན་པར་རང་གི་ཉེ་དུ་དང་། རང་གི་བྱིམ་གཞི། རང་གི་བུ་སྤྱུག་དང་། རང་
གི་ཁྲོད་པའི་དོན་དག་ཆེད་ལས་པ་ཚོས་སྐབས་འཚོལ་གྱི་ཚེ་འབྲུལ་སྤྱི་ཚོགས་

གཞན་སྤྱུག་སྒྲིང་ཆེན་མ་བྱེད་རང་ལ་འཁོར།།

རང་སྒྲིད་མ་ངོམ་གཞན་གྱིས་དེ་ལན་འཇལ།།

གྲོས་ཉེས་འགྱོད་ཐལ་མི་བྱ་ཐིན་ཆད་གཟབ།། ཞེས་དང་།

དོན་མེད་ལས་ལ་བརྩོན་འགྲུས་རང་ངལ་ཡིན།།

གསོད་རླུང་ངེས་པར་དགོས་ལ་སྒྲིང་མ་ཁྱམ།།

འབབ་ངེས་ཁྲལ་དང་ལག་འདོན་ཡང་མི་འཇུག།

དགོས་མེད་འབངས་རྣམས་མནར་བའི་ལས་མི་བྱེད།། ཅེས་དང་།

གཉའ་བར་འཛོར་བའི་དབྱ་པོ་རངས་མ་འཇུག།

སུས་པན་མི་ཤེས་ཉམ་ཆུང་རས་མ་པོར།། ཞེས་དང་།

སེམས་ལ་བབས་འཕྲལ་དགའ་བའི་འཇུམ་སྟོན་དང་།།

མ་བབས་འཕྲལ་བཞིན་སྤྱད་རྣམས་ལྷད་ཆུང་ཡིན།།

དག་པོ་དག་འཁྱར་མ་མཁས་ནམ་ཡུགས་ཡུང་།། ཞེས་དང་།

ཆེ་བ་ཆེ་འཁྱར་མ་མཁས་ནམ་ཡུགས་དམའ།། ཞེས་དང་།

དོན་མེད་གཏམ་ལ་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བརྗོད་སྟོངས།། ཞེས་དང་།

མི་སྒྲིང་གཙོད་པའི་གཏམ་དེ་ལྷེ་ནས་བཟུང་།། ཞེས་དང་།

བག་ཐེབས་ངག་འཇམ་སྟན་པོས་སྟོ་བྱེད་ནས།།

གཞན་མཚང་ཐབས་གྱིས་བྱས་ནས་ཆམ་ལ་འབེབས།། ཞེས་སོགས་

ཏ་ཅང་ཁ་གསལ་པོའི་ངང་པ་མས་བྱ་སྤྱུག་དང་། དགེ་ཆན་གྱིས་སྟོབ་སྤྱུག་ལ་

ཆང་དོར་མཇུབ་ཁྲིད་དང་། ཞིབ་བཤད་བྱས་པ་ནི་བཞིན་བསམ་སྟོན་གཏོང་སྟངས།

ལྷད་པ་འཁོར་ཚུལ། ལྷད་ཆ་ཤོད་སྟངས། ཁ་ཚོད་བྱ་ཚུལ། སྤྱི་དོན་དུ་འགྱུ་

སྟོང་བྱ་སྟངས། མང་ཚོགས་ལ་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་ཚུལ་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་

གྱིས་ཞི་དག་འཇམ་རྩལ། བཟང་ངན་ཅི་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་ཆོ་འཕྲལ་སྟོན་པར་

འདོད་ན། དེ་དང་དེ་ལ་འདྲུག་ཚུལ་གྱི་རིམ་པ་ཆོག་ཉུང་དོན་འདུས་གྱིས་ངོ་
སྟོད་བྱས་ཡོད་པ་འདི་དག་ལ། འུ་ཚོ་ཕྱི་རབས་པའི་སྐྱེ་ངོ་ཚོས་ཚུན་གྱི་བསམ་
སྟོད་དང་འདྲེས་པར་བྱ་བྱབ་ན། འུ་ཚོའི་རེ་བ་གི་བའི་ལས་དབང་སྐྱོ་པོ་ལ་རེ་
བཞག་གསར་བ་ཞིག་གི་སྟོག་ཤེད་དང་། རོད་རྒྱབས་འབྱུང་ངེས་ཡིན་སྟེ།

༡༽ འུ་ཚོ་ཕྱི་ལ་ཡང་བསྐྱར་གདམས་པ།

གང་བཅོལ་གོ་ཚོད་བྱུང་ན་བྱན་གྱི་རབ།

རྒྱན་དང་གཡོ་སྐྱེ་མི་ཤེས་ནམ་ཡུགས་བྱིན། ཞེས་འུ་ཚོ་ཁ་བ་རི་
བ་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཡལ་ས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་ལེགས་སྟེལ་ཤེས་འགོག་གི་
བསྐྱབ་བྱ་གང་གནང་པ་ཇི་ལྟར་དུ་འདྲུག་ཤོག་བྱ་མཁན་ནམས་ནི། ཡ་རབས་
ཡང་ཅེ་ལ་དབང་བའི་ཆབ་འབངས་ཡིན་པ་དང་། འུ་ཚོ་མི་རེ་རེའི་ངོས་ནས་
རྒྱན་དང་གཡོ་སྐྱེ་ལ་འགྲོགས་འདྲེས་མ་བྱས་ན། དུས་ནམ་ཡང་མི་གྲལ་དུ་རྒྱུད་
ཅིང་མིའི་གཟི་བརྒྱུད་དང་། མིའི་བྱི་མ་ཞིམ་པོ་ཞིག་ཏུ་བ་ཡིན་ཞེས་གདམས་
ཡོད་པ་བཞིན་འུ་ཚོ་ཕྱི་རབས་པ་ཚོས་ཡལ་ས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོ་ལ་རྗེས་བྲན་
དང་། རང་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དབུ་བརྩེས་ནས་ལོ་འཁོར་ལུས་བརྒྱ་དུག་
ཅུ་འཁོར་བའི་ཕྱིར་བྱན་གྱི་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་དེ་རིང་གི་ཉིན་འདིར་ཡང་།
ཡལ་ས་ལྟ་བུ་ཆེན་པོས་འུ་ཚོ་ལ་ཐུགས་ཉེ་ཉིད་དང་། ག་ཆ་ཆའི་ངང་ཆོས་སྟིད་
གྱི་ལས་སྒོར་འདྲུག་ཚུལ་གྱི་ཞལ་གདམས་ལས་འུ་ཚོས་གང་བྱ་དགོས་པ་
དང་། གང་འགོག་དགོས་པ། འུ་ཚོས་གང་འཛོན་པ་དང་། གང་བྱབ་པའི་སྐྱེ་
དོན་དང་། སྐྱེ་བསམ་གྱི་ཆེད་སྐྱར་ཆ་རེར་ལས་མ་རྩས་ཀྱང་འུ་ཚོས་ལུས་སེམས་
འགུལ་སྟོད་གྱི་ཐོག་ནས་རྗེས་བྲན་བྱས་ན། འུ་ཚོའི་བྱུང་ཁབ་ཀྱི་བདག་པོ་
དང་། བྱུང་ཁབ་ཀྱི་དུས་བྲན་ལ་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱན་གྱི་ལུ་གཟི་བརྒྱུད་

འབར་བ་ཞིག་གིས་པ་ཡིན།།

གོམས་པའི་གཤིས་ཀྱིས་དམ་པ་ལུ་ཚུགས་མདུད།།

ཀང་ལག་བག་ལ་འཁུམས་པ་བཅོས་དཀའི་ནད།།

དུས་རྒྱབས་འཁྲོག་པོའི་མཆོང་ཅེད་བྱ་བ་ལ།།

འུ་ཆོའི་ལུས་སེམས་རྩལ་སྦྱང་གཤག་བཅོས་མཐོ།།

ལར་ཞེན་པོད་ལ་ཟབ་པའི་སེམས་འགྱུ་ཡི།།

འཕར་ཅའི་སྐལ་ཤུགས་ངོ་མའི་འགྲམ་ལུག་གིས།།

མཁྲེགས་འཛིན་རེ་བ་སྐྱར་མོའི་སྒྲངས་འབུར་ལ།།

ཐེངས་གཅིག་གཞུ་བའི་གོ་སྐབས་སུ་ཡིས་འགོག། ཅེས་གྲང་

སྐས་སོ། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༠ ཉིན།། །།

པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བླ་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ གནས་བབ་མདོར་ཅམ་བཞུང་པ།

རིག་པོར་བཀྲ་ཤིས།

༡༡། །ཐོག་མར་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བླ་གི་ལོ་རྒྱུས་དབུ་བརྒྱུས་
སྒོར་གྱི་བརྒྱད་རིམ་དང་། དེའི་སྤྱི་ལོ་གནས་སྐབས་སོགས་གསལ་བཞུང་བྱེད་
དགོས་ཡོད་པ་སྒོས་མ་དགོས་མོད། འོན་ཀྱང་འདི་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་ནམས་སུ་དེ་དག་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་སྐབས། འདིར་རབ་
བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ཏུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༩ ལོར་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བླ་
ཚོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ་དབུ་བརྒྱུས་པ་ནས་བཟུང་ད་བར་མི་ལོ་ཕྱི་ལོ་པོ་སུམ་བརྒྱ་
དྲུག་ཅུ་འཁོར་བའི་རིང་གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་གནས་བབ་ཀྱི་སྒོར་བཞུང་
བྱེད་གཙོ་དམིགས་ཀྱིས་དཔྱད་བཞུང་དང་འབྲེལ་ནས་ཞུ་འདོད་བྱུང་ཞིང་། དེ་
ཡང་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བླ་གི་སྤྱི་ལོ་རྒྱུང་དང་ལྷན་སྦྲེལ་སོ་སོའི་དུས་སྐབས་
རེ་ནས་བཞུང་ན་ཁ་གསལ་ཞིབ་རྒྱུས་ཤིག་དུ་ཆགས་ངེས་འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་
བཞུང་ན་ཡིག་ཆོགས་ཏེ་ཅང་མང་བར་འགྱུར་སྐབས། དེ་བས་གཞུང་ས་དགའ་
ལྡན་པོ་བླ་གི་མཉམ་པ་བདག་གིར་མངོན་མཁན་ཡལོང་ས་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་སྒོ་བཟང་
རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ནས་ཡལོང་ས་སྐུ་ཕྱེད་ཕྱི་མ་རིམ་ཕྱོད་སོ་སོའི་དུས་སྐབས་རེའི་
ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ལས་འབྲོས་ཏེ་བཞུང་ན་སྐབས་བདེར་འགྱུར་ཞིང་ངེས་སྐུ་
བས་དེ་ལྟར་བཞུང་རྒྱ་ཡིན།

༡༥ ལོང་ས་ལ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་སྐབས།

ལོང་ས་ལ་པ་ཆེན་པོ་མོ་བཟང་ལྷ་མཚོ་མཆོག་གི་རབ་བྱུང་བཅུ་པའི་
 མེ་ལྷལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༢ ལོར་མོ་ཁ་འཕྲོངས་ཀྱས་སུ་སྐྱུ་འབྲུངས་ཤིང་། ཁོང་
 དགྲུང་བྲངས་ཉི་ཤུ་ཙུག་པ་ལྟེ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་རྒྱ་ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༣
 ལོའི་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༥ ཉིན་པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དབུ་བརྟེས་ཏེ་ཆོས་
 གྲིང་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་མཛད་པ་དང་དུས་མཚུངས།
 ལུག་མཛོད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་ (མིང་གཞན་ལྷ་པོ་ཆོས་མཛད་དང་
 བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་ཡང་ལྷ་པོ་) ལ་ལྟེ་གྲིང་ཀྱི་གོ་གནས་སྐལ་བ་ལྷ་ཁྲུ་བ་
 དུ་བྱིལ་བརྒྱགས་མཛད་ཐོག་ཤར་དར་ཅེ་མདོ་ནས་རྒྱལ་ལ་དུགས་རྒྱུ་ཆད་ཀྱི་
 པོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ས་ལྟེ་མི་གསུམ་ལ་དབང་ལུང་བརྒྱར་ཡོད།
 ལྟེ་གྲིང་ཅེས་པ་ནི་དེང་དུས་ཀྱི་གྲིང་མོན་ལྷ་བྲར་གྲིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐལ་
 མཁན་གཙོ་བོ་ཞིག་ལས་གྲིང་ཀྱི་བདག་པོའམ་གྲིང་ཕྱོང་དངོས་དེ་མིན་པས། དེང་
 གི་ལོ་རྒྱུས་འགར་གྲིང་ཕྱོང་དང་ལྟེ་གྲིང་གཉིས་ཁྲུང་མེད་འབྲེམ་ཉམ་དུ་བཞོད་
 འདུག་པ་ནི་ཞོར་འབྲལ་ཞིག་རེད། པོད་ཀྱི་ཆོས་གྲིང་ཟུང་གི་བདག་པོ་ལོང་
 ས་ལ་པ་ཆེན་པོ་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་ལྟེ་གྲིང་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ཆབ་
 གྲིང་ཀྱི་གྲིང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་དོན་སྐལ་ལུ་རྒྱ་བྲུ་སྐབས་ལྟེ་རྒྱ་ལུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༣
 ལོར་པོད་གཞུང་གི་ཆབ་པོག་དུ་གཏོགས་པའི་མོན་པ་ཟླ་ཁག་ལྔ་དང་། རྫོ་འབྲུག་
 གཉིས་མཐུན་མིན་འགལ་རྒྱར་ལངས་པའི་རྒྱུན་བྱས། སྐབས་རེབ་དེར་པ་ཆེན་
 མོ་བཟང་ཆོས་རྒྱུན་དང་། ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་བསོད་ནམས་དབང་ལུག་གཉིས་ཀྱིས་
 ཞི་མོལ་འདུམ་འགྲིག་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རེ་ཞིག་པོད་འབྲུག་གི་དམག་འབྲུག་
 ཞོད་འཇགས་བཟོས་ཡོད། ཤིང་བྱ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༥ ལོར་པོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ད་
 ལ་ལྷ་བསྐྱེད་གཏོང་འགོ་བཙུགས་པ་དང་སྐབས་བརྒྱུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མང་

ཡོ་ཡང་གསར་བཞེངས་གནང་ཞིང་། དེ་རྗེས་སྡེ་སྲིད་མངས་ཚུས་ཀྱི་མཆོས་ལོ་
 བྱང་དམར་པོ་གསར་བསྐྱུན་གནང་བ་བཅས་ལྷ་རྗེས་ཁྱོན་བཟོ་མས་ཡོ་རོ་བཞི་
 བརྒྱ་ཞིག་སུ་མ་གྱི་དུས་ཡུན་ནང་ལེགས་བྱུང་བྱུང་ཡོད། ཁོང་གསལ་བོད་འབྲུག་
 གཉིས་བར་ཞི་མོ་ལ་འདུམ་འབྲིག་གནང་བ་དེ་ལས་དུས་ཡུན་རིང་པོ་མ་འགོར་
 བར་ས་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྤར་ཡང་བོད་དམག་འབྲུག་ཡུལ་དུ་སོང་ནས་
 དམག་འབབ་བྱེད་སྐབས། བོད་དམག་གིས་རེ་ཞིག་ཡམ་ཁ་འཁྲར་ཡང་རྗེས་སུ་
 བོད་འབྲུག་གཉིས་ཞི་འབྲིག་ལེགས་མཐུན་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དེར་བོད་འབྲུག་
 གཉིས་བར་དམག་འབྲུག་འབྱུང་རྒྱུ་ནི་བོད་གཞུང་གི་མངའ་འབངས་སུ་གཏོགས་
 པའི་མོན་པ་རྒྱ་ཁག་ལྔ་དང་རྫོང་འབྲུག་གཉིས་སྤར་མ་མཐུན་པ་དེའི་ཐོག་འབྲུག་
 པས་བོད་གཞུང་ལ་ལོ་ལྷུར་འབྲས་ཁྲལ་འབྲལ་དགོས་ཡོད་པ་གཙང་པ་སྡེ་སྲིད་
 སྐབས་སུ་སྤུལ་ཡོད་མོད། གཞུང་ས་དགའ་ལྔ་ན་སོ་བྱང་གི་སྐབས་ནས་འབྲས་
 ཁྲལ་ཚུལ་མཐུན་མ་སྤུལ་བའི་རྒྱུ་ལྱིས་ཡིན་འདུག དུས་སྐབས་དེ་གེད་ཅམ་
 ཞིག་ལ་བཀའ་བརྒྱད་པའི་དགོན་སྡེ་འགའ་ཞིག་ཀྱང་དགེ་ལུགས་པར་བསྐྱར་ཡོད་
 ཅིང་། དེ་མཚུངས་མདོ་ཁམས་ཀྱི་དར་མདོ་དང་། རྩལ་རོང་། ལྷགས་ལ།
 རྩལ་ཐང་། ལྷ་ཡི། སྤར་ཁོག་སྤིང་ཆང་། རང་ཆེན་སོགས་ཀྱི་ས་ཁུལ་ནམས་
 སུ་ས་མི་ཞིབ་དཔྱོད་ཀྱིས་དུད་ཆང་གངས་ལེན་དང་། ལོ་རེའི་བཅའ་ཁྲལ་གཏན་
 འབེབས། གཞུང་ཁྲལ་སོགས་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཡིག་ཁྲ་སྒྲུག་ཐམ་སྒྲུར་མའི་དེབ་
 ཁག་ལྔ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅམ་བཟོས་ཡོད།

དེ་རྗེས་མན་རྩའི་སྲིད་རྫོང་གུན་ཅིས་ཁོང་ཉིད་ཁྱིམ་དང་པོ་རང་ནས་
 བོད་དུ་སོ་ཉ་ཐེངས་བཞིར་མངགས་གཏོང་གིས་ལགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་
 ཏུ་གདན་ཞུའི་ཞུ་ཡིག་ཡང་ཡང་སྤུལ་མོད་ཀྱང་། ལགོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་སྐབས་
 འཕྲལ་ཞལ་བཞེད་མ་གནང་བར་གདན་ཞུའི་ཡི་གེ་དེ་ལས་ལོ་དགུ་ཅམ་ལ་ངང་

འཇམ་མཛད་བཞིན་ཆུ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༥༣ ལོར་གཞི་ནས་ཀྱང་ནག་ཏུ་ཆིབས་
 བསྐྱར་བསྐྱངས་ཤིང་། དེ་སྐབས་པོད་མན་གཉིས་བར་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་
 བ་བྱུང་ཙམ་ལས་པོད་སོག་གང་ཡང་མན་རྩའི་མངའ་འོག་ཏུ་ཤོར་ཆུ་ལྷ་ཞོག
 མན་རྩའི་ཤུགས་རྒྱུན་ཙམ་ཡང་སྒྲེབས་ཐུབ་མེད་ཚུལ་འབྲེལ་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ཁག་
 ལ་བཞུས་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན། ཡགོང་ས་ལྷ་པ་མཆོག་གྱུ་ནག་ཏུ་བཞུགས་རིང་
 མན་རྩའི་སྤྱང་སྦྱང་ཤུན་ཅིས་བཀྱར་བཅོས་སྒྲན་མེད་པ་བཞིས་པའི་ཁར་པོད་
 མན་ཏོར་གསུམ་གྱི་ཡི་གེ་འབྱར་དུ་དོད་པ་བཅོས་པའི་གསེར་གྱི་སྒྲེགས་བུའི་ཐོག་
 “རྒྱལ་གྱི་ལྷ་གནས་ཆེས་དགེ་བ་བདེ་བར་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་
 གནམ་འོག་གི་སྒྲེ་འགྲོ་ཐམས་ཅད་བཞུན་པ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་པ་འགྱུར་མེད་དོ་མེ་
 འཆང་ཆུ་མཆོའི་སྒྲ་མ་” ཞེས་པའི་མཆན་བསྟོད་ཐུལ་ཡོད། ཡགོང་ས་ལྷ་
 པ་མཆོག་གྱུ་ནག་ཏུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་དོན་ནི་དུས་སྐབས་དེར་སོག་པོས་ཀྱང་
 ནག་གི་མཐའ་མཆམས་བཞུགས་ཏེ་བཅོན་འདུལ་གྱིས་མན་ཀྱང་གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་
 འཆེ་རྒྱན་མར་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱུན་ཐབས་ལ་གཙོ་དམིགས་ཐོག་བཙུགས་
 མ་ཐག་པའི་མན་རྩའི་སྤྱང་དབང་སྒྲ་བཞུན་དང་དོན་ཤན་ཡོང་བ་ལ་དེས་བར་དུ་
 ཡགོང་ས་ལྷ་པ་མཆོག་དང་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་འཇུགས་དགོས་ཡོད་པ་དེས་
 ཡིན། དེ་རྗེས་གཙང་རྒྱལ་བཞུན་སྦྱོང་དབང་པོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་
 ལྷ་བཙུ་དུག་ཅིས་པ་གཞིར་བཞག་གིས་དེ་མཆུངས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་ལྷ་བཙུ་
 གསུམ་ཞེས་པ་གདན་འབེབས་དང་འབྲེལ་གཞུང་ཞབས་དཔོན་རིགས་ནམས་ཀྱི་
 གོ་གནས་ལ་གཞིགས་པའི་ལས་འགན་དང་། ཐོབ་ཐང་། ཆས་གོས་བཅས་ཀྱི་
 སྒོར་ཡང་བཅོས་བསྐྱར་གདན་འབེབས་གནང་ཡོད།

ཤིང་རྩ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༥༩ ལོར་སོག་དཔོན་གྱི་བཞུན་འཛིན་ཆོས་
 རྒྱལ་བཞུན་གཞིས་རྒྱུས་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་ཞིང་། འདིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༩༣

ལོར་གཞུང་ས་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་གི་སྤྱི་དབང་ཡལོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་ཕུལ་
 ཏེ་ཀླུ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཙུག་པའི་མི་ལྷན་ཚོགས་གཏོགས་དང་བཅས་པ་
 ཡལོང་ས་མཆོག་གི་ཞབས་འབྲུ་དུ་གནས་བཅུག་ནས་ཕྱི་ཆུལ་དུ་མིང་ཅམ་གྱི་
 ཀླུ་པོའི་མཆན་བཟུང་ཟུར་སོག་དམག་གི་འགོ་འཛིན་བྱས་ཏེ་མཆོ་ཁར་བསྟན་
 པ་ལས། བོད་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཐད་ལ་ཐེ་བྱས་རིགས་གང་ཡང་ཅ་བ་ནས་
 བྱས་མེད། ས་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་གྱུ་བྱི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀླུ་གི་བྱ་
 བསྟན་དོ་རྗེ་ལ་ཡབ་དུས་ཀྱི་སྤྱི་ལྷན་ཀླུ་པོ་ཞེས་པའི་ཆོ་ལོ་སྤུལ་བ་དང་ཆབས་
 ཅིག་ཁོང་གིས་སོག་དམག་གི་འགོ་འཛིན་བྱས་ཡོད་ལ། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་
 མོང་བར་སྡེ་སྤྱི་དབང་དམངས་ཆོས་འཕེལ་སྐྱུ་གཤེགས་པས་དེ་ཆུལ་ལོ་གཅིག་
 རིང་གསང་བྱ་གནང་བ་དང་། སྡེ་སྤྱི་འདིས་སྡེ་སྤྱི་ཀྱི་ལས་འགན་ལོ་ངོ་བཅུ་
 བདུན་རིང་ལ་འཁུར་གནང་ཡོད། ལུགས་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༠ ལོར་གྲོང་སྡེ་
 པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོ་སྡེ་སྤྱི་དུ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་བ་དང་། མཆན་གཞན་ཇའི་
 སང་སྡེ་བ་ཡང་ཟེར། དེ་དང་སྤྱིགས་མཆུངས་ཀླུ་པོ་བསྟན་འཛིན་དོ་རྗེ་ར་
 བསྟན་འཛིན་དུ་ཡན་ཁང་ཞེས་པའི་གོ་ཐོབ་ཆོ་ལོ་སྤུལ་ཏེ་སྡེ་སྤྱི་འཕྲིན་ལས་
 ཀྱི་མཆོ་དང་བསྟན་འཛིན་དུ་ཡན་ཁང་གཉིས་ཀྱི་ཁྲི་ལྷན་མཇུག་སྤྱི་དུས་མཉམ་
 དུ་གནང་ཡོད། བར་སྐབས་དེར་སོག་པོ་ནམས་གཅིག་འོག་གཅིག་ལ་མ་འདུས་
 པར་ནང་ཁུལ་ཅོད་སྐྱོང་བྱུང་བས་ཡལོང་ས་མཆོག་གིས་སྐབས་འཕལ་སྐྱེ་ཆ་བ་
 མི་སྡེ་ཆེད་གཏོང་གིས་སོག་དཔོན་ཡན་ཚུན་བར་གྱི་ཅོད་སྐྱོག་འདུམ་འགྲིག་མཇུག་
 ཅིང་། ལུགས་སྐང་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༡ ལོར་བལ་པོའི་དམག་གིས་བོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་
 སྐང་བྱ་མཁར་བཞུགས་ཆུར་ཆོ་ལོ་བྱས་པར་འཕལ་དུ་བོད་དམག་གིས་བལ་
 དམག་མཐར་སྐྱོད་བཏང་ཡོད།

བེང་སྤུལ་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༥ ལོར་མན་རྩའི་སྤྱི་སྐྱོང་ཁང་གིས་བོད་

ཏུ་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་གིས་ལྷ་ཡིག་ཡུལ་དོན་ལ། སོག་པོས་ཀྱང་ནག་གི་མཐའ་
 མཆམས་བཞལ་ཏེ་ཀྱམིར་བསུན་གཙེར་བྱེད་ཀྱིན་འདུག་པར། ཡགོང་ས་མཆོག་
 ནས་བྱམས་བཙུང་བཀའ་སློབ་འཕྲལ་དུ་གནང་སྟོང་ཡོང་བའི་རེ་འདུན་ཡུལ་བ་
 ལྟར། ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་བྱམས་སྤྱིང་མཁན་པོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་
 དང་། ཁང་གསར་རབ་བཏན་གཉིས་ཀྱི་སོག་གི་ས་མཆམས་སུ་མངགས་གཏོང་
 གིས་སོག་པོའི་བསུན་གཙེར་གནོད་འཆེ་ཞིང་འཇགས་བཅོས། མཐར་མཁྱེས་ཤིང་འཕྱིན་
 ལས་ཀྱི་མཆོས་མཁྱེས་ཤིང་ཀྱི་ལས་འགན་འཁུར་ལོ་དགུ་པ་ལ་དགོངས་ལྷ་གནང་
 ལྟམས། ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་མཆོད་དཔོན་སློབ་ཐང་མཐུ་སྟོབས་མཁྱེས་
 ཤིང་ཀྱི་ཁྲིར་བཀོད་ཅིང་ཁོང་ལ་ཐངས་རི་སློབ་ཐང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱང་ལྷ། མཁྱེས་
 ཤིང་འདིའི་རིང་པོད་འབྲུག་གཉིས་བར་དམག་འཐབ་ལན་གཉིས་ཙམ་བྱུང་ཡང་
 གཉིས་ཀར་པོད་དམག་གིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡོད་པ་དང་། སོག་པོ་ཨོ་རྩ་དུ་
 ཡང་ནང་འཁྲུག་མཁྱེས་གཟར་བྱུང་བར་དུས་ལྟར་སྤྱི་ཆབ་མི་སྣ་ཆེད་གཏོང་གནང་
 བས་ལེགས་འབྲིག་བྱུང་ཐུབ་ཡོད། ཤིང་སྟག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༩ ལོར་པོད་ཁོངས་
 མདོ་ཁམས་རྒྱལ་ཐང་ས་ཁུལ་དུ་པོད་གཞུང་སྤྱི་ཆབ་བཅའ་དཔོན་རིགས་ཀྱི་བཀའ་
 ཁྲིམས་བཙུང་མི་བྱེད་མཁན་མང་ཙམ་བྱུང་བའི་སྟམས་ཀྱིས། ལྟམས་འཕྲལ་
 པོད་དམག་དཔུང་ཁག་གཅིག་དེར་རྫོང་བདའ་མཛད་དེ་དཔུང་འཁྲུག་ཆ་ནན་བྱས་
 ཐོག་བྱེད་གཏེ་ནི་ཤུ་ཙམ་ལ་སྟོག་ཆད་བབས་ཀྱང་། ཤིང་རིམ་ནས་སྟོག་སྟེན་
 ལྷལ་བས་དེ་དག་ལ་ཆེ་བཅོན་གྱི་ཉིས་ཆད་བཏང་ཡོད། མེ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༩
 ལོར་མཁྱེས་ཤིང་སློབ་ཐང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་མཁྱེས་ཤིང་ཀྱི་ལས་འགན་ལོ་དགུ་ལ་འཁུར་
 མཐར་དགོངས་ལྷས་ཀྱི་ཟུར་བཞུགས་གནང་ལྟམས། དེ་རིམ་མཁྱེས་ཤིང་ཀྱི་ཁྲིར་
 ཐོག་མར་ཁོང་སྟོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་སྟོབས་ལྟམས་ཀྱང་། ཁོང་སྤྱི་ན་
 ཡུ་རྟེན་སྟམས་འཕྲལ་དགོངས་ལྷས་ལ་བཏེན་ནས་རྒྱལ་བྱའི་གཉེར་བ་སློབ་ཐང་

གླིན་པ་ཕྱེ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོས་གིང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་གར་དར་ཅེ་མདོར་དགའ་ལྡན་
 འགྲོ་པ་ན་གྲིང་གསར་འཛུགས་མཛད་པ་དེ་དང་། འབའ་ཆོས་ཕྱེ་དགོན། རྒྱལ་
 ཐང་དགོན། མགོ་ལོག་དགོན་གསར་བཙས་ལ་མཆོད་གཞིས་ཤོགས་ཐེབས་གསར་
 ལྷོད་སོགས་མཛད་དེ་ཆོས་འཆད་སློབ་དཔོན་ཡང་རྫོང་བདའ་གནང་ཡོད། བར་
 ལྐབས་དེར་རྒྱ་ནག་ནང་དོ་ལོག་ཤོན་ཆེན་གྱི་ནང་འབྲུག་དྲག་པོ་བྱུང་ཆེན་མན་
 ཏུའི་སྤྱིད་འཛིན་ཁང་གིས་ཕེ་ཅིན་ནས་པོད་དུ་པོ་ཉ་ཆེད་མངགས་གྱིས། ཡགོང་
 ས་མཆོག་ལ་པོད་སོག་གི་དམག་རོགས་གཏོང་གནང་ཡོང་བའི་རེ་འདོད་ལྷུ་ཡིག་
 རུལ་ཡང་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་མཆོག་ནས་ཞལ་བཞེས་གནང་མེད།

ས་ལུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་ཕྱེ་སྤྱིད་སྒོ་བཟང་གླིན་པས་ཕྱེ་སྤྱིད་གྱི་
 ལས་འགན་ལོ་བཞི་ལ་འབྲར་མཐར་དགོངས་པ་ན་ན་ལུས་ལ་བཞེན་ནས་ཁྲོད་སྤྱད་
 པ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོ་ཕྱེ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོ་བཞག་སྐུལ་ཁིང་། དེ་ནས་ཅུང་མ་འགོར་
 བར་ལ་དྲགས་གྱིས་སློད་མངའ་རིས་གྱི་དགོན་ཕྱེ་ཁག་ཅིག་ལ་བསུན་གཙུག་
 གནོད་འཆེ་ཡང་ཡང་བྱས་པས། པོད་སོག་གི་དམག་ལ་དྲགས་སུ་མངགས་གཏོང་
 གིས་ལ་དྲགས་གྱི་དམག་ནམས་སྐབས་འབྲལ་ཆས་ལ་ཕབ་ུང་། ཁོ་ཆོས་རྒྱལ་
 ཁྲར་བཞོད་བསྐྱན་མ་བྱས་པར་དེ་མུར་ཁ་ཆེའི་རྒྱལ་པོར་མགོ་བཏགས་གྱིས་ཁ་
 ཆེ་དང་ལ་དྲགས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་པོད་སོག་གི་དམག་དང་ལན་མང་འཐབ་
 ུང་། མཐར་ལ་དྲགས་ལ་ཕམ་ཁ་ཆེན་པོ་སྤྱད་ཐོག་ལ་དྲགས་རྒྱལ་པོའི་གོ་གནས་
 ཕབ་ཅིང་། དེ་ནས་པོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་སོ་བྲང་ལ་ལོ་ལྟར་གུས་འདུད་ལྷུ་བར་
 ཡོང་རྒྱུའི་མནའ་ཆིངས་བཞག་བཅུག་ཡོད། དེ་ལྟར་བཙན་པོ་རྟོར་སོག་དང་།
 མཐའ་མཆམས་རྒྱ་ནག་བལ་པོ། འབྲུག་ལ་དྲགས་སོགས་གྱིས་འབྲན་ཅོད་
 བྱེད་མ་རྒྱས་པར། གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་སོ་བྲང་གི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་བས་པོ་ཆེ་
 ཕྱོགས་མཆམས་ལས་བཞལ་ནས་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་བཞིན་པའི་དུས་སྐབས་སྟེ།

ཡགོང་ས་མཆོག་དགུང་གངས་རེ་དུག་བཞེས་པ་ཚུ་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༢༡ ལོར་
 རྒྱ་མུ་ངན་ལས་འདས་ཡོད། ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་སྐབས་རིང་ཐོད་ཀྱི་
 ཡུལ་ཁམས་ཀྱན་དུ་ནང་འབྲུག་སྡེ་གཟར་དང་། རྒྱ་ངན་བར་གཤེགས་བཅས་
 ཆེར་མ་བྱུང་བར་བདེ་འཇགས་ངང་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་
 གྲ་བརྟན་དང་མཐའ་མཆམས་སྤྱང་སྦྱོབ་ལེགས་པར་གནང་ཞོར། ཐོད་རང་གི་
 སྲིད་འཁྱོར་རིག་གསུམ་གང་ཐད་ནས་མཛད་རྗེས་རྒྱབས་ཆེན་འཛོག་གནང་
 མཛད་པ་བཅས་ཁྱོན་བཞེས་པོ་འོ་རྩལ་པོ་བཞི་བཅུའི་རིང་ལ་ཡགོང་ས་ལྷ་
 པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གི་སྲིད་དབང་གཙང་བཞེས་
 མཛད་ཡོད་པས་ཐོད་གངས་ཅན་པ་ཡོངས་ལ་བཀའ་དྲིན་ཏུ་ཅང་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ།།

༡༥ ཡགོང་ས་རྒྱ་བྲང་དུག་པའི་དུས་སྐབས།

ཡགོང་ས་རྒྱ་བྲང་དུག་པ་ཆངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་
 བཅུ་གཅིག་པའི་ཚུ་ལག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༩ ལོར་མོན་ལྷ་ལོག་དུ་སྤྱོད་བཞུམས་
 བྱིང་། དེ་སྐབས་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོས་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་འགན་བཞེས་ནས་
 ལོ་ལྷ་ཅམ་འཁྱོ་ཡི་ཡོད་ལ། ཁོང་གིས་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་གཤེགས་པའི་
 གནས་ཚུལ་གསང་ཀྱི་དམ་པོར་མཛད་ཞོར། ཡགོང་ས་ཆངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆོ་
 ཡང་གསང་ཀྱི་འོ་ངང་མཆོ་སྤར་གདན་དྲངས་ཏེ་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་
 རྒྱལ་དུ་ལྷ་ཆུའི་ལུང་བརྟན་དང་བརྟག་དབྱེད་ལེགས་མཐུན་ཐོག་ཐུགས་ཐག་
 བཅད་ཡོད། མཆོད་རྫོང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་གསར་བཞེངས་གནང་སྐབས་
 རྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༧༦ ལོར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོས་ཡགོང་ས་ལྷ་པ་སྤྱོད་
 གཤེགས་ཚུལ་གྱི་གསང་ཀྱི་བརྟོལ་ཏེ་ཡོངས་བྱུང་དུ་རྩལ་བརྒྱགས་གནང་བ་
 དང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཆངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆོ་སྤར་ཅེར་གདན་

དངས་ནས་པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་བཞེས་གནང་རྗེས་
 མོ་བྱང་པོ་ཏ་ལར་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཤིང་། ཡལོང་ས་མཆོག་དབུ་
 བཞུགས་ཀྱིས་ཀུན་གཟིགས་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་
 ཆེ། མན་རྩའི་སྤྱིང་སྒྲོང་གི་སྐུ་ཚབ་ལྷུང་སྐུ་དག་དབང་ཆོས་ལྡན་སོགས་ལྷན་
 རྒྱས་ནས་གསེར་གདུང་འཛམ་སྒྲིང་རྒྱན་གཅིག་ལ་རབ་གནས་མཛད་ཡོད། རྗེ་
 སྤྱིང་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་སྡེ་སྤྱིང་གྱི་འགན་དབང་མ་བཞེས་པའི་སྤྱིན་ཅམ་ནས་
 སོག་རིགས་ནང་ཁྲལ་དུ་མིང་ཐོབ་ཅོད་ལེན་གྱི་འགལ་རྒྱ་བྱུང་ཡོད་པ་འདི་སྐབས་
 ཤིག་ནས་མངོན་གསལ་རྗེ་དོད་དུ་ཕྱིན་ཏེ། རབ་བྱུང་བརུ་གཉིས་པའི་ས་ཡོས་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༦༧༧ ལོར་རྒྱལ་པོའི་མིང་འཛིན་པ་བཞུན་འཛིན་ད་ལའི་ཁང་གི་སྤྱས་
 ཆེ་བ་བཞུན་འཛིན་དབང་རྒྱལ་དང་། རྒྱུང་བ་ལྷ་བཟང་ (ལར་ལྷ་བཟང་རྒྱ་
 དཔལ་ཡང་ཟེར་ལ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ལྷ་བཟང་ཁང་ཟེར་བ་ཡིན་) གཉིས་མ་
 མཐུན་པའི་ཁར། ཡོ་རོད་རྩན་གར་གྱི་དཔོན་པོ་ཆེ་དབང་རབ་བཟན་གྱིས་གྲང་
 རྗེ་སྤྱིང་སངས་རྒྱས་ལ་འཁོན་སེམས་ཆེར་བཟུང་ཞིང་། དེའི་སྡེ་ལོར་མན་རྩའི་
 སྤྱིང་སྒྲོང་ཁང་གིས་ཀྱིས་ཡལོང་ས་ཆེན་པོའི་དགོངས་རྒྱུགས་མཆོད་སྤྱིན་
 དང་། ཡལོང་ས་སྐུ་སྤང་དུག་པ་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲིར་མེབས་མཛད་སྡོམ་དུས་བྲན་
 གཉིས་ཀར་དམིགས་ཏེ་པེ་ཅིན་ནས་པོད་དུ་ལྷུང་སྐུ་དག་དབང་ཆོས་ལྡན་རྒྱལ་
 ས་ལྷ་ལྡན་དུ་མེབས་འཕྲོར་སྐབས་ཁོང་གིས་པོད་གྱི་སྤྱིང་སྒྲོང་སྡེ་སྤྱིང་སངས་རྒྱས་
 རྒྱ་མཆོ་ལ་གྲུས་ཐུག་འཆལ་ཚུལ་མན་རྩའི་སྤྱིང་སྒྲོང་གིས་ཤེས་རྗེས་རང་གི་དབུ་
 རྒྱ་ལྷུང་སྐུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་མའི་གོ་གནས་ལས་ཕབ་ཏེ་སྐུ་དལ་ཆད་མེད་ཐུངས་
 བརུག་པ་དང་། དུས་མཚུངས་སྡེ་སྤྱིང་ལ་ཡང་ཡོད་དོགས་ཆེར་བསྐྱེད་ཀྱིས་ལྷ་
 བཟང་ཁང་དང་མཐུན་འབྲེལ་བྱུང་ཡོད་ཅིང་། ལོ་དེའི་ལོ་མཇུག་ཅམ་ལ་རྒྱལ་
 པོ་དགོན་མཆོག་དུ་ལའི་ཁང་དམ་བཞུན་འཛིན་ད་ལའི་ཁང་འདས་གྲོངས་སུ་གྱུར་

ལྟུང་ལས། ལྟུང་བཟང་ཁང་འཕུལ་དུ་ལྟུང་སར་སྒྲེབ་ས་འཕྲོར་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་
 གནས་ཐོབ་ཡོད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་དེ་ཤིང་ཅིག་ལ་མན་རུའི་སྲིད་སྲུང་གིས་
 ཀྱན་གཟིགས་པའི་ཆེན་མོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་འདྲེན་གྱི་ཞུ་ཡིག་ཕུལ་
 ཡང་། ཁོང་གིས་འབྲུམ་པ་ལས་མི་ཐར་ཞེས་གསུངས་དེ་ཞལ་བཞེས་མ་གནང་
 བའི་རྒྱུ་གྱིས་མན་རུའི་སྲིད་གཞུང་ནས་དེ་ཡང་སྡེ་སྲིད་གྱིས་བཀག་འགོག་གནང་
 བ་རེད་སྟེ་ལ་པའི་དོགས་ངན་བཟུང་ཡོད། དེ་མཆུངས་ཡོང་ས་ཆངས་དབྱངས་
 རྒྱ་མཚོ་བསྐྱེན་རྫོགས་བསྐྱབ་བཞེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་ཉེ་བའི་སྐབས་ཁོང་གིས་
 བསྐྱེན་རྫོགས་ཐུགས་བཞེས་གནང་རྒྱ་ལྟོག་སྤར་བཞེས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་
 སྟོན་ཡང་ཕུལ་ཚུལ་གྱི་ནམ་པ་བཞེས་དེ་སྐྱེ་ཆས་མན་བས་པ་སོགས་སྒྲ་སྟོབ་ཀྱན་
 གྱི་ཞེ་འདོད་དང་འགལ་བའི་མཛད་སྲོད་འོས་མིན་འགའ་ཞིག་བསྟན་པས། དེ་
 སྐབས་སྡེ་སྲིད་ལ་ཕྱོགས་ངོས་མང་པོ་ཞིག་ནས་འགལ་རྒྱུ་ངལ་འཕྲད་ཡོད་
 པ་ནམས་ལྟུང་བཟང་ཁང་གིས་ཞོ་སྐབས་སུ་བཟུང་ནས་ཐེད་སྲོད་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་
 དབང་འཕྲོག་རྒྱུའི་ཉམ་སེམས་བཟུང་ཞིང་། དེ་ནས་སྡེ་སྲིད་དང་ལྟུང་བཟང་ཁང་
 གཉིས་མཐུན་འབྲིག་མ་བྱུང་བར་ཤིང་བྱ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ལོར་དམག་འཁྲུག་
 ལྟུང་བྱུང་སྐབས། འཇམ་བཞད་ངག་དབང་བཙོན་འགུལ། སྲིད་ཤོད་སྡེ་བ།
 ལ་མོ་ཆོས་རྗེ་སོགས་གནད་ཡོད་ནམས་གྱིས་བར་འདུམ་མཛད་རྗེས་ལྟུང་བཟང་
 ཁང་སྤྱིར་རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཁུལ་གྱིས་ལམ་བར་དུ་སོག་དམག་བསྐྱར་སྒྲོང་འཕར་
 སྒྲོན་བྱས་དེ་དབུས་སུ་སྒྲོ་བྱར་དུ་དམག་བྱངས་རྒྱུ། སྡེ་སྲིད་ལ་ཅི་བྱ་གཏོལ་
 མེད་དུ་གྱུར་ནས་མཐར་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོའི་མགུལ་བ་དམར་པོ་གསོན་
 བཅད་བྱས་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་ཡིན། གནས་ཚུལ་ངན་པ་འདིའི་
 འབྱུང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་ནི་ལྟུང་བཟང་ཁང་གིས་གཙོ་བྱས་དེ་མན་རུས་ཀྱང་བོད་ལ་
 དཀྱག་ཤིང་བསྐྱངས་པ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་ལ། དེ་འབྲེལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་རྒྱུ་

གཙོ་པོ་ནི། ལྷ་བཟང་ཁང་གི་ཙ་པའི་སྒྲ་མ་འཇམ་བཞད་ངག་དབང་བཙོན་འགྲུས་
 མཆོག་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བྱི་མི་ལྷ་བཟང་ཁང་ལ་རྒྱལ་སྤྱོར་རྒྱ་གས་
 དན་གཙང་མ་གནང་བ་དེ་ཉིད་ཡིན། དེ་ལྷ་ར་ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་ཟེ་སྲིད་ཀྱི་སྤྱི་
 བཞོངས་རྗེས་པོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཟུང་བ་དང་ཆབས་ཅིག་ལོ་ཁོང་ས་ཆངས་
 དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱལ་མིན་ཚུལ་གྱི་སྒྲེང་ཕྱོགས་ངན་པ་འདྲ་མིན་
 ལྷ་ཚོགས་བཅོས་ཤིང་། ཁོང་དགུང་གྲངས་ཉེར་བཞི་བ་སྟེ་མེ་བྱི་བྱི་ལོ་ ༡༢༠༤
 ལོར་ལྷ་བཟང་ཁང་གིས་པོ་ཏ་ལའི་ཁྲི་ལས་ཐབ་ཐོག་བྱི་ཚུལ་མིང་ཅམ་དུ་རྒྱ་ནག་
 དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་བསྐྱད་བརྗོད་བྱས་ཡོད་མོད། དོན་དངོས་སུ་ལོ་ཁོང་
 ས་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ཡུལ་གཞན་ཞིག་དུ་བཙན་འཁྲིད་ཀྱིས་སྒྲོག་བཞོངས་
 བྱས་ཏེ་གྲ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཞུ་བ་ཞིག་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱལ་དུ་བཞག་ནས་པོ་བྱང་
 པོ་ཏ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་བཞོད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྷ་ནའང་པོད་རྒྱ་གས་སེར་རྒྱ་མི་
 དམངས་བྱིངས་ཀྱིས་རྫོན་ནས་ད་ལྟའི་བར་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ལོ་ཁོང་ས་
 ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཡང་སྤྱལ་དུ་ངོས་འཛིན་བཅི་བཞུངས་བྱས་དང་བྱེད་ཐུར་ལས།
 ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་འམ་མིང་གཞན་པད་དཀར་འཛིན་པ་ཞུ་བ་དེ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱལ་
 དུ་ངོས་འཛིན་བཅི་ལེན་གཏན་ནས་བྱས་མེད་པ་མངོན་གསལ་ཡིན་པས། ཚུལ་
 དེས་ཡང་སྤྲོད་པོད་མི་དམངས་ནམས་ཟེ་སྲིད་ཕྱོགས་གཏོགས་དང་། ལྷ་བཟང་
 ཁང་ཕྱོགས་གཏོགས་གཉིས་ལས་སུ་ཞིག་ལ་དགའ་མོས་དང་ཞེན་ཡོད་མེད་དེ་
 བདེ་ཐག་ངང་དབྱེ་འབྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན།།

༡༥ ལོ་ཁོང་ས་སྤྱི་སྒྲེང་བདུན་པའི་དུས་སྐབས།

ལོ་ཁོང་ས་སྤྱི་སྒྲེང་བདུན་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་
 བརྒྱ་གཉིས་པའི་ས་བྱི་བྱི་ལོ་ ༡༢༠༩ ལོར་མངོན་ཁམས་ལི་ཐང་དུ་སྤྱི་འབྲུངས་

ཏེ་མདོ་ཁམས་སུ་ཁོང་ཡོན་ས་ཚངས་དབྱངས་ཀྱི་མཆོད་ཡང་སྲིད་ཡིན་པའི་
 གཏམ་གྱིས་བྱུང་ཡོད་ན་ཡང་། སྐབས་དེར་རྩ་བ་མང་ཁང་གིས་པོད་ཀྱི་སྲིད་
 དབང་བཟུང་ཐུར་པ་དང་དཀར་འཛིན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་པོ་རྒྱ་ལའི་བྲིས་པོ་ཏོད་
 ཡོད་ལྟ་བུ། མཆོག་སྐུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སྐབས་འཕྲུལ་གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ་
 ལྷ་མ་ཐུབ་པར་ལོ་ངོ་བཅུ་གཉིས་རྩ་གཡ་མདོ་ཁམས་སུ་བཅན་གཡོལ་ངང་
 བཞུགས་དགོས་བྱུང་ཡོད། མེ་བྱ་བྱི་ལོ་ ༡༧༡༧ ལོར་ཨོ་རོད་རྩན་གར་གྱི་
 དབྱང་དམག་འཁོར་ཆེན་དབུས་སུ་སླེབས་ཏེ་བྱུང་པོ་རྩ་བ་མང་ཁང་བསད་ནས་
 པོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་བཅན་བཟུང་གིས་རྩ་གཡ་ཆེ་ཞབས་བྱུང་རྩ་བྱུང་རབ་བཏན་བྱ་
 པ་སླེ་སྲིད་དུ་བསྐྱོས་ནས་སློན་སློང་དང་། རོ་རྩེ་བྲག་རྩ་ཤུར་ཐར་པ་སློང་
 སོགས་སྤྱིང་དགོན་འགའ་ཞིག་ཀྱང་གཏོར་བཅོམ་བཏང་པ་དང་། དེ་མཚུངས་
 པ་དང་དཀར་འཛིན་པ་ཡི་ཤེས་ཀྱི་མཆོད་པོ་རྒྱ་ལའི་གསེར་བྲིས་ལས་ཐབས་སྟེ་རེ་ཞིག་
 ལ་རྩ་གསལ་པོ་རིར་བཀག་ཉར་བྱས་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་པ་དང་དཀར་འཛིན་པ་བྱ་ནག་
 བྲིན་ཏེ་འཕ་ཞེ་རྟོར་དུ་ཐེབས་འཁྱོར་གྱིས་པོད་ཀྱི་པོ་རྟ་ལ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་པོ་བྱང་
 ཞིག་བཞེངས་ཏེ་དེར་བཞུགས་པས། ཁོང་ལ་ཞེ་རྟོར་རྒྱ་ལའི་ཐུ་མ་ཡང་ཟེར་
 པ་ཡིན།

རྩ་གསལ་བྱི་བྱི་ལོ་ ༡༧༣༠ ལོར་ཡོན་ས་སྐུལ་བཟང་ཀྱི་མཆོད་རྩ་རྩན་
 དུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱུར་སྐབས་ཀྱི་སློན་ཅམ་ལ་སྟོད་མངའ་རིས་སྐོར་གསུམ་སྒྱི་ཁུབ་
 ཁང་ཆེན་བསོད་ནམས་བྱུང་པོས་ཐབས་རྩས་རྩ་མང་གི་སློན་ནས་རྩན་གར་བའི་
 འགོ་དམག་མང་ཅམ་རྩ་མེད་དུ་བཏང་པ་དང་། གཙང་ཕྱོགས་ནས་པོ་རྩ་བ་
 བསོད་ནམས་སྟོབས་བྱུང་གིས་ཁང་ཆེན་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་རྩན་གར་བར་
 རྟོལ་ལན་སྟོག་རྒྱུའི་སྟོབས་གྲགས་སྟེལ་ཡོད་ལ། དེ་མཚུངས་དབུས་ཕྱོགས་
 ནས་ང་པོད་རོ་རྩེ་བྲག་པོ་དང་། ལུམ་པ་བ་བྱ་གིས་བྱུང་པོ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་

ལམ་གྱི་ས་སྐལ་བཟང་ཆུ་མཚོ་དབུས་སུ་ཆིབས་བརྒྱར་མེབས་བསྐྱར་དང་སྟབས་
 བརྟན་དཔག་གཤམ་བྱས་ཡོད་ཅིང་། མན་རྩས་ཀྱང་ལམ་གྱི་ས་མཚོ་གྲ་དབུས་
 སུ་ཆིབས་བརྒྱར་སྤང་སྟོང་གི་ཆེད་དུ་དཔུང་རོགས་བཏང་ཡོད་པ་ནམས་ལྷན་
 འཛོམས་མཉམ་འབྲེལ་གྱིས་རྩན་གར་པ་པོ་དེ་ནས་ལུ་མེད་མཐར་སྟོད་བཏང་
 ཞེ་ལམ་གྱི་ས་མཚོ་གྲ་ལྷན་དུ་སྟོན་མེད་གདན་འདྲན་ཞུས་ཡོད་པའི་ཁར།
 ལྷགས་བྱིའི་ལོ་དེ་རང་ལ་མོ་བྱང་པོ་ཏུ་ལའི་གསེར་གྲིར་མངའ་གསོལ་ཡང་ཞུས་
 ཡོད། དུས་སྐབས་འདི་ནས་པོ་དུ་སོག་པོའི་སྟོབས་ཀྱགས་ཙུ་ཡལ་དུ་གྱུར་བྱེད་
 ན་ཡང་། སྟོགས་གཞན་ཞིག་ནས་མན་རྩའི་དབང་ཀྱགས་པོ་དུ་འཕེལ་འགོ་
 རྒྱགས་ཡོད་པས། བར་སྐབས་ཤིག་རིང་ཁང་ཆེན་བསོད་ནམས་ཀྱལ་པོས་གཙོ་
 བྱས་ཏེ་ང་ལུ་མ་སྦྱར་གསུམ། མོ་ལྷ་བ་བཅས་མི་ལས་པོ་དུ་གྱི་སྟེད་དབང་བཟུང་
 ཞིང་། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་བར་མན་རྩའི་ཀྱགས་སྟེན་གྱི་དབང་གིས་མན་
 རྩའི་སྟོགས་གདོགས་ཁང་ཆེན་ནས་དང་། ང་ལུ་མ་སྦྱར་གསུམ་སྟོགས་ཁག་
 གཅིག་ཏུ་ཆད་དེ་པོ་དུ་གྱི་ཆེས་མཐོའི་དཔོན་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་བར་འགལ་རྒྱ་
 ར་དག་པོ་བྱང་སྟེ། མེ་ལུག་སྟེ་ལོ་ ༡༧༩༧ ལོར་ང་ལུ་མ་སྦྱར་གསུམ་གྱིས་
 ཁང་ཆེན་བཀོངས་པ་དེ་ནས་ལོ་གཅིག་ཙམ་གྱི་རིང་ང་ལུ་མ་སྦྱར་གསུམ་ཐུན་
 མོང་གིས་སྟེད་དབང་བརྒྱར་ལ། དེའི་སྟེ་ལོར་མོ་ལྷ་བས་གཡོ་ཐབས་སྤྲ་མང་
 བཀོལ་སྟོད་གྱིས་ང་ལུ་མ་སྦྱར་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་བསད་ཐོག་དེ་དག་གི་རྗེས་
 འབྱངས་སྟོགས་གདོགས་དང་བཅས་པ་དྲག་ཁྲིམས་ལ་སྦྱར་ཡོད། ལར་གནས་
 རྒྱལ་འདིའི་འབྲུང་སྟེན་ནི་ཀྱུ་བ་མཐའི་སྟོགས་ཞེན་གྱི་འཐེན་འཕྲེར་ཁོ་ནའི་དབང་
 གིས་ཡིན་པར་བརྟེན་ཡོད་ཀྱང་། རོན་དངོས་ཐོག་དེ་འདྲ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་
 ཡིན་པར། དེ་ནི་མན་རྩའི་ཀྱགས་སྟེན་གྱིས་གཙོ་བྱས་ཏེ་པོ་དུ་སོག་ནང་ཁུལ་
 སྟེད་དབང་འཕྲོག་ཅོད་གྱི་འགལ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཡིན་པ་སྐབས་དེའི་ལོ་རྒྱུས་

ཀྱི་གནས་བབ་ལས་ཤེས་བྱ་བ་པ་ཡིན། མོ་ལྷ་བས་ང་ལུས་སྤྱར་གསུམ་དམར་གསོད་བྱས་རྗེས་པོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལོ་ངོ་བྱི་ལ་པོ་བརྩུ་དགུ་ལྷག་ལ་བཟུང་ཞིང་། དེའི་རིང་ཨམ་བན་སྟེ་མན་རྩའི་སྐྱེ་ཆབ་པོད་དུ་ཡོང་སྟོན་དར་བརྩུག་སྟེ་མན་རྩའི་རྒྱབ་རོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་དབང་བརྟན་པོར་འཛིན་ཞོར། མན་རྩུ་ལ་མཐུན་འབྲེལ་དང་། ལགོང་ས་བསྐྱལ་བཟང་བྱ་མཆོར་སྲིད་དབང་མ་ཐུག་བའི་ཁར་སྐྱགས་ཀྱང་ཉུང་ཙམ་དར་འཕེལ་བྱུང་བརྩུག་ཡོད།

རབ་བྱུང་བརྩུ་གསུམ་པའི་མེ་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ ལོར་མོ་ལྷ་བའི་བུ་རྒྱུད་གཉན་འབུར་བྱུང་བའི་རྒྱུན་བྱས་འདས་གོངས་སུ་གྱུར་རྗེས་མོ་ལྷ་བའི་བུ་རྒྱུད་བ་འབྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་སྲིད་དབང་བཟུང་སྟེ་རེ་ཞིག་ཡབ་དུས་ལྷར་གྱི་ལུགས་སྟོན་བསྐྱེད་སྤྱངས་ཀྱང་། རིམ་གྱིས་ཁོ་རང་མན་རྩའི་ལུགས་རྒྱུན་ལ་མ་མོས་པ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཉམས་སྦྱོང་ཡང་དེ་ཙམ་མེད་པ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོ་རང་གི་སྤྱན་མཆེད་ཆེ་བ་མངའ་རིས་སྤྱི་བྱུང་འབྱུར་མེད་ཆེ་བརྟན་བཀོངས་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་སྦྱོར་འགའ་ཞིག་སྟེལ་ཞིང་། དེ་སྐབས་པོད་སྟོད་མན་རྩའི་དམག་མི་ནམས་གྱིས་པོད་ཀྱི་མི་སེར་ལ་གནོད་ཆེ་བ་སུན་གཙུག་རྒྱུན་མར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལྟ་བུ། མན་རྩའི་སྲིད་སྦྱོང་ལ་པོད་སྟོད་མན་རྩའི་དམག་མི་ནམས་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱིར་འབྱེད་བྱེད་དགོས་པའི་ཞུ་གཏུགས་བྱས་པར་བརྟེན། མན་རྩའི་སྲིད་སྦྱོང་ཆུང་ལུང་གིས་པོད་སྟོད་ཨམ་བན་དང་ལྷན་དམག་མི་བརྒྱ་ཙམ་འཛོག་རྒྱུ་ལས་དེ་འབྲོས་ཆང་མ་ཕྱིར་འབྱེད་བྱེད་རྒྱ་ཁས་ལེན་བྱེད་ཡོད་ན་ཡང་། ལུགས་རྟ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར་པོད་སྟོད་ཨམ་བན་གཉིས་དང་བཅས་པའི་མན་དམག་ལྷག་འབྲོ་ནམས་ཀྱང་ཕྱིར་འབྱེད་བྱེད་དགོས་ཞེས་བརྗོད་པས། ཨམ་བན་གཉིས་མ་དགའ་བར་གཡོ་ཐབས་གྱིས་པོད་ཀྱི་སྲིད་སྦྱོང་འབྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་ངོ་གཡོག་གསུམ་རྒྱོག་གསོད་བདེང་ལྟ་བུ། དེ་རྗེས་མགོན་གཉིས་སྟོ་བཟང་བཀྲ་

གིས་དང་། དཔལ་ཁྱིལ་གར་བ། སྤང་སྤྲུག་པ་སོགས་ཀྱིས་པོད་དམག་འབྲིང་
 འོངས་ཏེ་ཨམ་བན་གཉིས་སོགས་ཀྱི་དམག་འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་སྤང་བསྟངས་ལོད།
 རྗེས་སེར་དགའ་བཞི་རྩེ་རིང་པ་རྒྱུད་མགོན་པོ་དངོས་གྲུབ་རབ་བརྟན་གྱིས་མན་
 རྩེའི་ཚྭ་གས་བཟུང་ལྟ་བུས་ལས་འགན་འཁུར་བའི་འོག་ཨམ་བན་གསོད་མཁན་
 མགོན་གཉིས་སྟོ་བཟང་བཟ་གིས་སོགས་བཀག་ཉར་གྱིས་མཐར་ལྟ་ལྟན་ཆུང་ལོ་
 ཅན་གྱི་སྟོ་རའི་ནང་སྟོག་ཆད་པ་བ་ཅིང་། ལྷགས་ལུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༡ ལོར་
 ཡགོང་ས་སྐལ་བཟང་ཀྱི་མཆོད་གྲུང་གུངས་བཞི་བརྩེ་ཞེ་བཞི་ལ་སྐྱེད་སྤང་བའི་ཚོག་
 གཞི་ནས་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ལུས་ཏེ་རྩེ་རིང་པ་རྒྱུད་།
 མདོར་མཁར་ཞབས་དྲུང་ཆེ་རིང་དབང་རྒྱལ། རྩོན་པ་སྤྱི་གཙོད་ཆེ་བརྟན། སེར་
 མོ་བ་མགོན་གཉིས་དར་དན་ཉི་མ་རྒྱལ་མཆོན་བཞི་བཀའ་སྟོན་དུ་བསྟོན་བཞག་
 གིས་བཀའ་ཤག་གསར་འཛུགས་གནང་བ་དང་། དེ་མཆུངས་གནད་ཡོད་ལས་
 ཁྲུངས་ཁག་ཅིག་ཀྱང་གསར་འཛུགས་གནང་བའི་ཁར་པོད་ཀྱི་རིག་གནས་དར་
 སྤེལ་ཆེད་ཅེ་སྟོབ་གྲ་དང་། སྤྱི་ཉེན་བྲིས་བཞེངས་ཀྱི་བཟོ་གྲ་འདོད་འཛོའི་དཔལ་
 འབྲིལ་བཅས་གསར་བརྩུགས་སོགས་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་གི་སྲིད་དབང་
 ལཱ་ལས་འཐུས་ཆང་དང་སྤྱི་བརྟན་ཡོང་སྐབས་སྟེ། ཡགོང་ས་སྐལ་བཟང་ཀྱི་
 མཆོད་གྲུང་གུངས་ལྟ་བུ་བ་མེ་སྐྱང་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༢ ལོར་སྤྱི་མུ་རན་ལས་
 འདས་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡགོང་ས་སྤྱི་མུ་རེང་བདུན་པ་མཆོག་གིས་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་
 ལུགས་གཉིས་གོང་སྤེལ་གྱི་ཐད་དུ་ལོ་རྩེ་བདུན་ཅུ་ལ་སྲིད་དབང་བསྐྱེད་སྤང་ཏེ་
 དགོངས་པ་རྩོགས་འབྲལ། བཀའ་ཤག་གིས་གཙོ་བྱས་པའི་གནད་ཡོད་དཔོན་
 རིགས་རྣམས་སྟོང་འཛོགས་ཀྱིས་དེ་ལོ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་རག་དབང་འཇམ་དཔལ་བའི་
 ལེགས་ཀྱི་མཆོད་རྒྱལ་ཆབ་བམ་སྲིད་སྟོང་དུ་བསྟོན་བཞག་གནང་བས། དུས་སྐབས་
 དེ་ནས་བཟུང་ཕྱིན་གྱི་ཕྱི་སྲིད་ཀྱི་མིང་ཆབ་ལྟ་བུར་རྒྱལ་ཆབ་ཅེས་པ་བསྟོན་བཞག་

གནང་སྒོལ་དར་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐ་ཆེན་ཁག་གི་ཁྲིད་ནས་འདེམས་སྒོལ་བྱུང་
ཡོད་པ་ཡིན།།

༡༩ ཡལ་སྐྱེ་སྤྱི་བཟུང་པའི་དུས་སྐབས།

ཡལ་སྐྱེ་སྤྱི་བཟུང་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་རབ་བྱུང་
བཅུ་གསུམ་པའི་ས་སྐག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་རྩ་རི་སྤང་དུ་
སྐྱེ་འབྱུངས་གིང་། དུས་སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཚབ་དེ་མོ་སྤྲུལ་སྤྱི་བདེ་ལེགས་རྒྱ་
མཚོས་གཙོ་བྱས་དེ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སྤྱི་འབྲུལ་བུལ་དེས་
རྟེན་གྱིས་རྒྱ་རྩ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༩ ལོར་ཕོ་བྲང་པོ་ཏཱ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་
ཞུས་ཡོད། དེའི་ཕྱི་ལོར་རྒྱལ་ཚབ་དེ་མོ་སྤྲུལ་སྤྱི་བདེ་དཔུས་སྤྱི་བཞེར་གྲགས་
པའི་ནང་གསེས་སྐབས་བཅུ་གསུམ་སྤྱི་བཟུང་གསེར་སྤྱི་གནང་བ་དང་། ལྷ་ས་དབང་
ལྷན་དཔལ་འབར་དུ་འབྲུག་པའི་གཙོ་བྱས་པའི་སྤྱི་བཟུང་རབ་ཁག་ཅིག་གི་ཆེད་
དུ་དམིགས་བསལ་སྤོབ་བྲ་ཞིག་གསེར་འཇུགས་གནང་ལ། མེ་ཕག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༧
ལོར་མན་རྩའི་སྤྱི་ཆུང་ཆུང་ལུང་གིས་ཞེ་རྟོར་པོ་ཏཱ་ལ་དང་། བཟ་མིས་ལྷན་
པོ་གསེར་བཞེངས་ལེགས་བྱུང་བྱུང་བར་པོད་ནས་མཁན་སྐབས་དཔུ་མཛད་བཅས་
གཏོང་གནང་དགོས་པའི་པོ་ཏཱ་ལའི་བ་ལྷར་ལྷན་རྒྱུད་མཁན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡོད་
ཟེར་དང་། ཞབས་བྱུང་ངག་དབང་ཚོས་གྲགས་སོགས་མི་སྣ་ལྷ་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཆེད་
མངགས་མཛད་ཡོད། ལྷགས་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༡ ལོར་མན་རྩའི་སོག་པོ་ཨོ་
རོད་ནང་གནོད་འཚེ་བསུན་གཙེར་བྱས་པ་ཡལ་སྐྱེ་སྤྱི་བཟུང་གིས་བར་འདུལ་བྱི་
རྒྱལ་དུ་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྤོབ་གནད་སྤྱི་བཟུང་བས་རྒྱ་སོག་གཉིས་དགའི་བཀའ་
དྲིན་བརྒྱངས་པ་དང་། མེ་བྲ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༧ ལོར་རྒྱལ་ཚབ་དེ་མོ་སྤྲུལ་སྤྱི་
འཇམ་དཔལ་བདེ་ལེགས་རྒྱ་མཚོ་སྤྱི་གཤེགས་གིང་། ཁོང་གིས་ལོ་རྩ་ཉི་ལྔ་

ལྷག་ལ་པོད་ཀྱི་སྲིད་འགན་བཞེས་ཡོད། དེ་ནས་དགྲུང་མོ་ཉི་ཤུར་ཐེབས་པའི་
 ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་སྲིད་འགན་བཞེས་དགོས་པའི་སྡོན་གསེལ་བཏབ་ཀྱང་། ཁོང་
 གིས་སློབ་གཉེར་གསན་བསམ་གྱི་མཇུག་འཕྲོ་སྤྱོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཏེ་ཞལ་
 བཞེས་མ་གནང་སྟབས། ཚ་རྩོམ་རག་དབང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ (ཚ་རྩོམ་ཁན་པོ་
 ཡང་ཞུ་) རྒྱལ་ཚབ་དུ་བསྐྱོད་བཞག་གནང་ཞིང་། ཁོང་ནི་ཆེ་སྡོན་གྱིང་སྤྱི་
 སྤང་དང་པོར་ངོས་འཛིན་ཐོག་དབུས་གཙང་གྱིང་བཞིའི་ནང་ཆན་ཆེ་སྡོན་གྱིང་
 བྱ་བ་འདི་སྐབས་ནས་བྱུང་ཡོད།

ལྷགས་བྱི་བྱི་ལོ་ ༡༧༥༠ ལོར་མདོ་སྡོད་སྤར་ཁམས་ཀྱི་ས་ཆའི་ས་
 ངན་ཞེས་པ་ནས་རྒྱན་རྒྱལ་གི་འཕྲོག་བཙོམ་དབང་གིས་ཟིང་ཆ་བྱུང་སྟེ་པོད་
 ཀའུང་དར་མདོའི་སྤར་དཔོན་དང་མི་སེར་ལ་སྲིག་ལས་བསུན་གཙུག་ཆེ་ཙམ་
 བྱས་པའི་སྐབས་ཀྱིས། དབུས་ནས་བཀའ་སྡོན་དགའ་བཞི་བ་དང་། མདའ་དཔོན་
 ལྷང་ལོ་ཅན་པ་སོགས་དེར་ཆེད་ཐེབས་ཀྱིས་རྒྱན་རྒྱལ་གི་འགོ་གཙོ་རྣམས་ཆམ་
 ལ་པབ་ཏེ་ཟིང་ཆ་ཞི་འཇགས་བཟོས་གིང་། དེའི་བྱི་ལོར་ལ་གོང་ས་འཇམ་དཔལ་
 རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་ཐུག་
 རོགས་སུ་ཆེ་སྡོན་གྱིང་ཁྲི་ཆེན་རག་དབང་རྒྱལ་ཁྲིམས་བསྐྱོད་བཞག་སྟུག་ཡོད།
 གིང་འབྲུག་བྱི་ལོ་ ༡༧༥༩ ལོར་རྩོར་གྱིང་སྐལ་བཟང་པོ་བྱང་གསར་བཞེངས་
 གནང་ཞིང་། མེ་རྩ་བྱི་ལོ་ ༡༧༥༦ ལོ་ཙམ་ནས་བལ་པོའི་གོར་ཁས་པོད་ནང་
 བཙན་འཇུག་གིས་དམག་འབྲུག་སྟེ་གཟར་བྱུང་བར་ཆིངས་འདུམ་ལྟ་བུ་བྱས་
 ཀྱང་། གོར་ཁས་མུ་མཐུད་ནས་པོད་ལ་དཀའ་ངལ་དང་བརྩས་བཙོས་ཆེ་ཙམ་
 བྱས་ཡོད་སྟབས། རྒྱ་བྱི་བྱི་ལོ་ ༡༧༧༣ ལོར་མན་རྒྱའི་དམག་རོགས་དང་
 པོད་དམག་མཉམ་འབྲེལ་གིས་གོར་ཁས་པར་ཕྱོག་བྱས་མཐར་གོར་དམག་གིས་
 བམ་ཁ་ཆེན་པོ་འཁུར་ཏེ་པོད་དང་གོར་ཁའི་བར་ཆིངས་ཡིག་བཞག་ཡོད། དེ་

རྩོན་མེ་ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༢༩༦ ལོར་ལུང་སྐྱོ་རྩོ་ལོ་ལོ་ནི་རྩོ་ནག་དུ་སྐྱོ་གཤེགས་
 པས། མེ་རྩོན་མྱིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནག་དུ་མངགས་གཏོང་གནང་
 བ་དང་། ལམོང་ས་མཆོག་གི་མིད་སྐྱོང་ཕྱག་རོགས་ལྷ་ཡུར་ན་ཆོག་རྩོང་
 བཙན་པའི་མགོན་པོ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་། ལུགས་ཁྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༢༩༠ ལོར་མེ་
 རྩོན་མྱིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནག་ནས་པོད་དུ་ཕྱིར་མཆོམས་སྐར་ཡང་
 མིད་སྐྱོང་ཕྱག་རོགས་སུ་ (ཀུལ་ཆབ་དང་མིད་སྐྱོང་ཕྱག་རོགས་གཉིས་ཀ་ཁྱོན་
 བཟོམས་ལོ་བཅུ་བཞི་ལ་གནང་) བཞུགས་ཤིང་། རྩོ་ཆོག་རྩོང་ཀྱི་ནག་
 དུ་ཆོས་སྐྱོབ་དབུ་འཛིན་དུ་ལེབས་བཅུག ལོ་འདིར་ལོངས་འཛིན་ལེ་ཤེས་ཀུལ་
 མཆོན་གྱི་ཕྱགས་དགོངས་ལྷར་མེ་མཆོག་མྱིང་ཕྱག་འདེབས་ཀྱང་གནང་ཡོད།
 རྩོ་ཆོག་རྩོང་ཀྱི་ནག་དུ་ལེབས་ལམ་ཆ་རྩོང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོ་འདས་
 པས་སྐར་ཡང་རྩོ་ཆོག་བཙན་པའི་མགོན་པོ་མིད་སྐྱོང་ཕྱག་རོགས་སུ་བཞུགས་
 ཤིང་། ཤིང་ལྷག་ཕྱི་ལོ་ ༡༢༩༩ ལོར་དཔུས་གཙང་མྱིང་བཞིའི་ཡ་ཀུལ་ཀུན་
 བདེ་མྱིང་ཕྱག་འདེབས་གནང་ཡོད་ལ། ཤིང་བུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༣༠༩ ལོར་ལམོང་
 ས་སྐྱོ་མྱིང་བཅུད་པ་འཇམ་དཔལ་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་དགྲུང་གངས་ཞེ་བདུན་ལ་
 ལེབས་ཐོག་དགོངས་པ་རྩོགས་པས། རྩོ་ཆོག་རྩོང་བཙན་པའི་མགོན་པོ་ཀུལ་
 ཆབ་མིད་སྐྱོང་དངོས་ཀྱི་ཁྲིར་བཞོད་ཡོད།

༥༥ ལམོང་ས་སྐྱོ་མྱིང་དགུ་པའི་དུས་སྐབས།

ལམོང་ས་སྐྱོ་མྱིང་དགུ་པ་ལུང་རོགས་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་ནི་རབ་ཡུང་བཅུ་
 གསུམ་པའི་ཤིང་སྐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༣༠༥ ལོར་ཁམས་འདན་ཁོག་དུ་སྐྱོ་གཏམས་
 ཤིང་། ཀུན་གཟིགས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱོ་མྱིང་བདུན་པ་བཙན་པའི་ཉི་མ་
 མཆོག་གིས་ཀུལ་པའི་ཡང་སྐལ་དུ་ཕྱགས་བཅུག་བཅད་ཡོད། འདི་སྐབས་ན་

ཚག་ཟེ་དྲུང་བསྟན་པའི་མགོན་པོ་ལྟལ་ཚབ་དྲུང་བཞུགས་ཡོད་པས་ཁོང་གིས་
 གཙོས་པའི་པོད་ཀྱི་གནད་ཡོད་འགོ་གཙོ་རྣམས་ཀྱིས་སྐར་སྤྲོལ་ལྟར་ཆོས་སྤྱོད་
 ཀྱི་ལས་དོན་རྣམས་སྐྱབ་འབད་གནང་ཞིང་། རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་འབྲུག་
 ཟུ་ལོ་ ༡༥༠༩ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པའི་ཆེན་མཆོག་གིས་ལྟལ་ཚབ་པའི་ཡང་སྤྱོད་
 རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྤྱོད་གཙུག་ཡུན་བཞེས་པ་དང་། ལོ་དེའི་པོད་ཆུ་དགུ་པའི་ཆོས་
 ཉེར་གཉིས་ཉིན་པོ་བྱང་པོ་ཏེ་ལའི་ཆོས་ཆེན་སྤྱོད་ཞིའི་ཡུན་ཆོགས་སུ་གསེར་
 ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཡོད། ལྟལ་ཚབ་ཏེ་ཆོག་བསྟན་པའི་མགོན་པོས་དེ་སྤྱི་
 སྤྱོད་སྤྱོང་ལས་རྟགས་ཀྱི་དུས་ཡུན་དང་བསྟོམས་པས་ལོ་ཉི་ལྔ་ཙམ་བཞི་ཙམ་ལ་
 སྤྱོད་དབང་བསྐྱབས་མཐར་ལྷགས་ཏེ་ཟུ་ལོ་ ༡༥༡༠ ལོར་བསྟན་གཞིའི་རྒྱུ་
 བྱས་སྐྱེ་གསལ་གསལ་པས། དེ་འབྲུལ་ལྟལ་ཚབ་པའི་ཡོངས་འཛིན་དེ་མོ་སྐྱེ་སྤྱོད་བཞི་
 པ་ཐུབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་ཀྱི་མཆོ་ལྟལ་ཚབ་སྤྱོད་དྲུང་བསྟོན་བཞག་བསྐྱབས་
 ཡོད། ཚུ་བུ་ཟུ་ལོ་ ༡༥༡༩ ལོར་ཡམོང་ས་མཆོག་གིས་ཀུན་གཟིགས་པའི་
 ཆེན་མཆོག་ལས་དགེ་ལྡན་ཀྱི་སྤྱོད་བཞེས་གནང་སྟེ་པོད་བསྟན་སྤྱོད་ལ་སྟན་
 པའི་གསན་བསམ་སྐྱུར་བཞེས་མཛད་བཞིན་ཡོད་ན་ཡང་། དགྲུང་གངས་བཅུ་
 གཅིག་པ་ཤིང་པག་ཟུ་ལོ་ ༡༥༡༥ ལོར་སྤྱོད་དྲུང་སྐྱེ་སྤྱོད་ལས་འདས་ཡོད་
 ཅིང་། དུས་སྐབས་འདི་ཤིང་ཙམ་ནས་པོད་ཀྱི་མཐའ་མཆོམས་ཀྱི་ས་སྤྱོད་ཁག་
 ཅིག་ལ་དབྱིན་རིས་བསུན་གཙོར་ཀྱི་དུས་ཟིང་སྤྱོད་འགོ་ཚུགས་ཡོད།

༤༥ ཡམོང་ས་སྐྱེ་སྤྱོད་བཅུ་པའི་དུས་སྐབས།

ཡམོང་ས་སྐྱེ་སྤྱོད་བཅུ་པ་ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་ནི་རབ་བྱུང་བཅུ་
 བཞི་པའི་མེ་བུ་ཟུ་ལོ་ ༡༥༡༦ ལོར་མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་དུ་སྐྱེ་འབྱུངས་
 ཤིང་། ལྟལ་ཚབ་དེ་མོ་སྐྱེ་སྐྱེས་གཙོས་པའི་གནད་ཡོད་འགོ་གཙོ་རྣམས་ཀྱིས་

རྒྱུ་ལུགས་བཞིན་ཀྱལ་བའི་ཡང་མིད་དུ་ཐུགས་བརྟག་བཅད་པ་དང་། དེ་སྐབས་
 དབྱིན་ཇིས་བལ་ཡུལ་ལ་བཅན་འཇུག་གིས་གནོད་འཆེ་བུས་སྐབས་བལ་པོས་པོད་
 གཞུང་ལ་དམག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཅོལ་ཡང་། སྐབས་འཕལ་པོད་གཞུང་གིས་
 དམག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་བཅོལ་ཡང་། དུས་མཚུངས་པོད་ལའང་དབྱིན་ཇིས་
 སོ་སྐུལ་བ་གསར་མངགས་ཀྱིས་སྐོབས་ཀྱིས་ཉུང་ཙམ་སྐལ་བས། པོད་གཞུང་
 གིས་བཀའ་ཐོན་གཡུ་ཐོག་པ་དང་ཐོན་པ་བ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་པའི་པོད་དམག་
 ཁག་ཅིག་གཙང་ཁུལ་སོགས་སུ་མངགས་གནོད་བུས་ཀྱང་། པོད་དམག་འགའ་
 ཞིག་གིས་ཐོག་མར་པོད་སྤོང་གོར་དམག་ཕྱིར་བསྐྱོད་གཙང་མ་བུ་དགོས་པའི་
 མིང་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་དུས་མེད་ཐུན་བུ་བྱུང་ཡོད། ཀྱལ་ཆབ་དེ་སོ་སྐུལ་སྐུས་
 མིད་དབང་ལོ་འོ་དགུ་ལྷག་བཟུང་མཐར་ས་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོར་སྐོ་བུར་
 སྐུ་གཤེགས་སྐབས། དེ་རིམ་ཆེ་སྐོན་མིང་སྐུལ་སྐུ་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོ་ཀྱལ་ཆབ་དུ་བསྐོ་བཞག་མང་ཅིང་། ཚུ་རྟ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩
 ལོར་ཀུན་གཟིགས་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཟུན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་གིས་ལགོང་ས་
 མཆོག་གི་དབུ་སྐྱེས་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་སྒྲོམ་གནང་བ་
 དང་། ལོ་དེའི་པོད་ཟླ་བཟུད་པའི་ཆེས་བཟུད་ཉིན། པོ་ཏ་ལའི་ཆོམས་ཆེན་དུ་
 གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཡོད། ལུགས་སྐག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༠ ལོར་པོད་ཀྱི་
 མངའ་འབངས་མི་སེར་ནམས་ཀྱི་ཁལ་རིགས་དང་། སྤྱིད་སྐྱག་གཞུང་འབབ་
 ཐོན་སྤྱིད་བཅས་ལ་ཆགས་ཚུད་མོས་སྒྲོམས་ཡོང་ཕྱིར་ལུགས་སྐག་ཞིབ་གཞུང་
 ཞེས་ཡིག་དེབ་ཅིག་གསར་བསྐྱིགས་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་དང་། བེར་རྟ་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༢༤ ལོར་ལགོང་ས་མཆོག་གིས་ཀུན་གཟིགས་པར་ཆེན་མཆོག་གི་མདུན་
 ནས་བསྐྱེན་རྒྱུ་ཀྱི་བསྐྱབ་སྒྲོམ་གཙང་བཞེས་མང་ཅིང་། མི་སྐུལ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༢༦ ལོར་པོད་གཞུང་གི་ཆབ་ཁོངས་སྤོ་པོ་ཀ་གནམ་སྤེ་བ་ནས་གཞུང་ས་

དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་ལ་སྐར་སྒྲིལ་ལྷན་པོ་དུས་ཀྱི་དཔུ་ཁྲལ་སྐྱབ་འཇལ་དུས་ཐོག་
 ཏུ་མ་བྱས་པའི་ཁར་གཞུང་ལ་ངོ་ལོག་དུས་ཟིང་བསྐྱངས་པས། དབུས་ནས་ཞབས་
 པད་དོན་གྱུབ་དོན་རྗེས་གཙོས་པའི་དཔུང་དམག་ཁག་ཅིག་སྡོམ་བྲལ་དུ་མངགས་
 གཏོང་གིས་བྱེད་གཏེ་རྣམས་ཚར་བཅད་དེ་ཕྱིན་ཆད་གཞུང་སའི་བཀའ་བྲིམས་
 བཙེ་སྲུང་དང་ལེན་ཞུ་རྒྱའི་གན་རྒྱ་བཟོས་པ་དང་། དེ་རྗེས་ཡལོང་ས་མཆོག་
 དགྲང་གངས་ཉེར་གཉིས་པ་མེ་བྱ་བྱ་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་བརྒྱན་གཞིའི་རྒྱན་བྱས་
 སྐྱ་ཁྱ་ངན་ལས་འདས་ཡོད།

༦༥ ཡལོང་ས་སྐྱ་སྤྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྐབས།

ཡལོང་ས་སྐྱ་སྤྲེང་བཅུ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་ནི་རབ་
 བྱང་བཅུ་བཞི་པའི་ས་བྱི་བྱ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་མདོ་ཁམས་མགར་ཐར་དུ་སྐྱ་
 གཏམས་པ་དང་། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཚབ་དུ་ཆོ་སྒྲོན་སྤྱིང་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་
 རྒྱལ་བྲིམས་བཞུགས་ཡོད་པས། ཁོང་གིས་གཙོས་པའི་གནད་ཡོད་སྐད་པོན་ཁག་
 རས་སྐར་སྒྲིལ་བཞིན་ལྷ་ཐར་ལུང་ལྷ་གཟན་བསྐྱེལ་བྱིས་ཡལོང་ས་བཅུ་པའི་ཡང་
 སྤྱིད་དུ་ཐུགས་བརྟག་བཅད་ཅིང་། རྒྱ་སྐད་བྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་པོ་བྲང་ཆེན་
 པོ་པོ་ཏེ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་ཡོད། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་སོང་
 བར་ཀམྱེར་གྱི་རྒྱལ་པོ་གྲུ་ལབ་སེང་གེ་མངའ་འོག་སེང་པས་ལ་དུགས་ལ་བཅན་
 འཇུལ་ཐོག་བོད་ཀྱི་སྡོད་མངའ་རིས་སར་ཡང་བཅན་འཇུལ་བྱིས་གནོད་འཆོ་
 བསུན་གཙུག་བྱས་པར། བོད་གཞུང་གིས་དབུས་མདའ་དཔོན་ཟུར་ཁང་པ་
 དང་། ཐར་སྤྱིང་ཆོ་བརྟན་དཔུང་དམག་བཅས་ཀྱང་། ཡང་བོད་ཀྱི་དམག་དོན་
 སྤྱི་ཁྲབ་བཀའ་སྒྲོན་དཔལ་རྒྱན་གྱི་འོག་ནས་དབུས་མདའ་དཔོན་བཤད་སྐྱོད་དབང་
 ཐུག་རྒྱལ་པོས་གཙོས་པའི་དབུས་གཙང་གི་དམག་དཔུང་སྐོར་ཞིག་མངའ་རིས་

གྱི་སྤྱི་རང་སྟག་ལ་མཁར་མོགས་སུ་ཆེད་མངགས་གྱིས་མེད་དམག་དང་དམག་
 འབབ་འབྱུག་འཛིང་བྱས་པས། བོད་དམག་གིས་མེད་དམག་མང་པོ་བསད་བཟུང་
 གིས་ཆས་ལ་ཕབ་སྟེ་བོད་ས་ནས་མཐར་མློད་བྱས་པས་མ་ཆད། ལ་དྭགས་ནས་
 གྲང་མེད་དམག་ནམས་མཐར་མློད་བྱས་ནས་བོད་ཀྱི་མཐའ་མཆམས་སུང་སྤྱོད་
 ཐོག་ཞི་འཇགས་བཅོས་ཡོད། བིང་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་རྒྱལ་ཚབ་ཆེ་
 མོན་མྱིང་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱ་མཆོས་བོད་ཀྱི་སྲིད་སྲུང་གི་
 ལས་འགན་ལོ་ངོ་ཉི་ལུ་ཅུ་ཅམ་གྱི་རིང་བསྐྱུངས་ཟིན་ཀྱང་། བར་སྐབས་ཤིག་
 ལ་ཁོང་གི་མངའ་སྲོགས་འབྲིག་མིན་གྱི་སྐྱོང་སྐྱོང་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་
 སྲུང་གི་ཁྲི་ལས་དགོངས་ཞུ་བྱེད་བཅུག་པ་དང་། སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་མཆོག་
 ལྷན་སྡེ་སྐབས་བོད་གཞུང་བཀའ་བག་སྤྱི་མོས་ནས་ཞུ་གསལ་ལྟར་ཀུན་གཟིགས་
 པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་བཟུན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་གིས་བོད་ཀྱི་སྲིད་འགན་ཟླ་བ་དགའའི་
 རིང་བཟུང་ཡོད། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཀུན་གཟིགས་པར་ཆེན་མཆོག་གིས་དགོངས་ཞུས་
 གྱིས་རྩ་སྐྱོང་སྤུལ་སྤྱི་ངག་དབང་ལེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་རྒྱལ་ཚབ་སྲིད་
 སྲུང་དུ་བསྐོས་བཞག་གནང་བ་དང་། མེ་ཏུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༦ ལོར་ཀུན་གཟིགས་
 པར་ཆེན་མཆོག་ལས་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་རབ་བྱུང་གི་སྟོ་མ་བཞེས་གནང་
 བེང་། ས་སྤྱི་ལེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་ཞོར་སྐྱོང་སྤུལ་བཟང་པོ་བྱང་གི་དབུ་
 གཡལ་གཟིམ་ཆུང་གསར་རྒྱག་གིས་ཞོར་སྐྱོང་དུ་ཞོ་སྟོན་གཟིགས་མོའི་ཁྲོལ་ཐོག་
 མ་དེ་བཅུགས་ཡོད། རྒྱ་སྐྱོང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པར་ཆེན་
 རིན་པོ་ཆེ་དགོངས་པ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པར་དགོངས་ཏོགས་ཐུགས་སྟོན་
 རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུབས་བིང་། བིང་ལོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཡགོང་ས་མཁས་བླ་བ་
 རྒྱ་མཆོ་མཆོག་དགུང་གངས་བཅོ་བརྒྱད་མེདས་ཐོག་ཆོས་སྲིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་
 མངའ་འགན་གཙང་བཞེས་གནང་ན་ཡང་། མི་རིང་པར་ཁོང་ལ་ཡང་བསྟུན་

གཞིའི་ཁྱེད་པས་སྤྱི་ལོ་མངའ་པ་མཁའ་མ་དེ་བཟུང་སྟེ་མ་
རྩེད་པ་སྤྱི་ལོ་མངའ་པ་ལེ་གེས་མཁའ་ཁྱིམ་སྤྱི་ལོ་མངའ་
པ་ཞེས་དགོས་ཡུང་ཡོད།

༡༽ ལགོང་ས་སྐུ་ཐེང་བརྒྱ་གཉིས་པའི་དུས་སྐབས།

ཡགོང་ས་རྒྱ་མཆོང་པ་བཅུ་གཉིས་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོང་མཆོག་གི་རབ་
 བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་མེ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༡༦ ལོར་ཚོ་ཁ་འོལ་དགའ་རྫོང་ཕྱིར་
 རྒྱ་གཏམས་གིང་། ཏུས་རྒྱལ་ས་དེར་རྩ་སྐྱོང་རྒྱལ་རྒྱ་དག་དབང་ལེ་ཤེས་ཚུལ་
 བྱིམས་ཀྱིས་མཆོན་གྱིས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་འཁུར་ཡོད་ལྟ་བུས།
 ཁོང་གིས་གཙོ་བྱས་པའི་པོད་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱིས་
 བའི་ཡང་རྒྱལ་དུ་ཐུགས་བརྟག་བཅད་དེ་མཆོག་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྐྱོས་
 གཙུག་ཕྱད་ཀྱང་ཀྱིས་ཆབ་རྩ་སྐྱོང་གིས་བཞེས་ཁོ་ག་མོ་བཟང་བརྟན་པའི་ཀྱིས་
 མཆོན་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོང་ཞེས་མཆོན་གསོལ་གནང་ཡོད། ཐུགས་སྐྱེལ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༥༤༠ ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་པོ་དྲུ་ལའི་གསེར་ཁྲིར་མངའ་
 གསོལ་ཁྲིས་པ་དང་། ཏུས་རྒྱལ་ས་འདིའི་གཡས་མས་ཅམ་ལ་ཀྱིས་ཆབ་རྩ་སྐྱོང་
 དང་། བགའ་རྫོན་བགད་སྐྱ་དབང་རྒྱལ་ཀྱིས་པོ་གཉིས་བར་འབྲིག་མིན་གྱི་ནང་
 འགལ་ཆེན་པོ་བྱུང་སྟེ་དང་ཁོ་ག་བགའ་རྫོན་བགད་སྐྱ་བགའ་རྫོན་གྱི་ཁོ་གནས་
 ལས་ལཔ་ནས་བཟང་བཅོན་ལྟ་བུར་སྟོན་དགོས་བྱུང་ཡང་། མཐར་ཀྱིས་ཆབ་
 རྩ་སྐྱོང་གིས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་ཐངས་རྩ་རྩེས་གཉིས་བསྐྱོམས་པས་ལོ་རྒྱུ་
 བཅོ་རྩ་ཅམ་གྱི་རིང་ལ་འཁུར་རྩེས་སྲིད་སྐྱོང་གི་ཁྲི་ལས་ལཔ་པས་ཁོང་ཀྱི་ནག་
 དུ་ཁྲིས་ཕྱོལ་དུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བ་དང་། བགད་སྐྱ་དབང་རྒྱལ་ཀྱིས་པོ་སྲིད་
 རྩ་སྐྱོང་གི་ལས་འགན་འཁུར་ཡོད། ཀྱིས་ཆབ་རྩ་སྐྱོང་དང་། བགའ་རྫོན་བགད་

སྒྲིག་ཉེས་བར་འགལ་ཆེ་བྱུང་རྒྱུ་ནི་ཐད་བཤད་ཚུལ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་
 འདུག་ཀྱང་། ལོ་རྒྱུས་ཡོངས་ཀྱི་གསལ་སྒྲུབ་ན་ཀྱུ་ཚབ་རྩ་སྤྱོད་གིས་སྤྱོད་བྱི་ལས་
 འོན་ཆེ་སྤྱ་སྣ་ཚོགས་ལ་སྤྱི་དམའ་ཕབ་རྒྱུ་གནད་ཐལ་ཆེ་ཙམ་བྱུང་བའི་དབང་
 གིས་སྤྱི་ཚོགས་དང་དམངས་འབངས་ཁྱོད་བཀའ་ཤག་ལ་བརྩི་མཐོང་རྒྱུ་ཞན་
 ཏུ་བྱུང་ཐོག་གཞུང་གི་ལས་དོན་ཐད་ལའང་རྒྱུང་ཙམ་གཞིན་གཞི་ཆགས་པ་
 དེས་ཡིན།

རྒྱ་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་སྐུ་འཛིན་པོ་ཆེས་ཆོས་
 སྤྱི་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་འགན་བཞེས་ཀྱང་སྐུ་ན་སྤྱ་སྣ་བས། སྤྱི་སྤྱོད་གི་
 རྒྱག་རྒྱུ་སྤྱ་སྣ་བྱུང་བཤད་སྤྱ་དབང་རྒྱག་རྒྱུ་ལོ་བསྐྱོ་བཞག་མཛད་ཅིང་། དེའི་
 ཕྱི་ལོར་མདོ་ཁམས་ཉག་རོང་སྤྱི་གས་ནས་མགོན་པོ་རྣམ་རྒྱུ་དང་། མགོན་པོ་
 ཆེ་བཟན་པ་བྱ་སོགས་ནས་འབའ། ལི་ཐང་། རྒྱལ་ཐང་ཁྲལ་སོགས་ལ་བཅོམ་
 འཕྲོག་རྒྱ་འཁྱར་བྱས་པའི་ཐོག་ཤོད་གཞུང་གི་དངོས་རྒྱུ་ཁག་གཅིག་ཀྱང་འཕྲོག་
 བཅོམ་བཅས་ཀྱི་ལས་ངན་སྤེལ་བར་། དབུས་ནས་ཞབས་ཕྱ་ལུང་བ་ཆེ་དབང་
 འོ་རྩེ་དང་། མདའ་དཔོན་བྱི་སྤོན་པ་འཆེ་མེད་འོ་རྩེ་སོགས་གཞུང་དམག་ཁག་
 ཅིག་ཉག་རོང་ཁྲལ་དུ་ཆེད་བཅོངས་ཀྱིས་བྱེད་གཏེ་རྣམས་དང་དབུང་འཕྲུག་བྱས་
 མཐར་འཁུ་བཞིན་འོ་རྩེ་དང་། བྱ་མོད་དབྱ་རྩེ་དང་། ཉག་རྒྱ་ཁའི་དབྱ་རྩེ་དང་རྣམས་
 རྒྱུར་སྤངས་ཏེ་ཐིང་སྤོང་བྱེད་གཏེ་རྣམས་དུས་གཅིག་དུ་ཅ་མེད་ཆར་གཅོད་
 བཏང་ནས་ཁམས་ཁྲལ་བདེ་འཇགས་བཅོས་ཡོད། ལིང་བྱ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལོར་
 ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ཡོངས་འཛིན་སྤེ་རྒྱག་སྤོ་བཟང་མཆོན་རབ་དབང་རྒྱག་
 གི་མདུན་ནས་རབ་བྱུང་གི་བསྐྱབ་སྤོམ་བཞེས་ཤིང་། ལོ་དེའི་ཤོད་རྒྱ་བཟུང་
 པའི་ནང་སྤེ་སྤྱི་དབང་སྤྱ་དབང་རྒྱག་རྒྱུ་ལོ་སྤྱི་དབང་ལོ་གསུམ་ལ་
 བསྐྱབས་མཐར་འདས་ཤོངས་སུ་འགྱུར་བས། དེ་རྩེས་ཡོངས་འཛིན་དགའ་ལྷན་

1. ཁྱིའུ་མེ་དྲུག་གྲོ་བཟང་མཁེན་རབ་དབང་ལྷན་གྱིས་མིད་ཚྱོད་ལྷན་རོགས་ཀྱི་
 ལས་འགན་འཁུར་ཡོད། མིད་ཚྱོད་མེ་དྲུག་ནས་དགའ་ལྡན་གསུང་ཅེའི་ལྷན་མཛོད་
 དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ལ་སྤྱི་བྱའུ་མཁེན་པོའི་གོ་གནས་གནང་རྗེས་དཔལ་ལྡན་དོན་
 གྲུབ་ཀྱིས་མེ་མས་རྗེ་ཆེན་གྱི་ཉེ་ “དགའ་འབྲས་དྲུང་སྤྱི་” ཟེར་བའི་ཚོགས་
 རྒྱུད་གི་སྒྲིབས་ཤུགས་ཀྱི་བསྐྱེད་ཐོག་མིད་ཚྱོད་མེ་དྲུག་གི་ལག་ནས་མིད་དབང་
 འཕྲོག་རྒྱུའི་བྱས་ངན་སྒྲུ་མང་མང་མདོན་སྒྲོག་ཅི་རིགས་ནས་བྱས་ཀྱང་། མཐར་
 དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ་ཀྱི་མདོན་འདོད་དེར་ལམ་སྐོང་ས་མ་བྱུང་བར་ཁོང་རང་
 རང་གི་བརྒྱབ་ཅིང་རྗེས་འབྲངས་པ་ན་མས་གཞུང་གིས་འཛིན་བཟུང་སྤྲུགས་
 གསུམ་ཅི་འོས་བྱས་ཡོད། མིད་ཚྱོད་མེ་དྲུག་གིས་ལོ་ངོ་དྲུག་ལྷན་ལ་མིད་དོན་
 སྤྱོད་མཐར་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་རྒྱ་སྤྱི་ལྷུ་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་སྤྱི་འཛོམས་
 ཟེན་སྟབས། དེ་འབྲལ་ལོ་གོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་མིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ལུགས་
 འགན་ཆ་ཆང་གཙང་བཞེས་མཛད་ཅིང་། དེ་ནས་དུས་ལུན་རིང་པོ་མ་སོན་པར་
 བེད་ཕག་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལོར་ལོ་གོང་ས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་དགྲུང་
 བངས་ཉི་ཤུར་མེ་བས་ཐོག་སྤྱི་བྱའུ་གི་བརྒྱུན་གཞིའི་རྣམ་པས་དཔོངས་པ་གཞན་
 དོན་དུ་གསལ་འབྲལ། དགའ་ལྡན་གིས་གཙོས་པའི་ཐོད་གཞུང་ཚོགས་འདུ་
 སྤྱི་ལོ་ནས་ཀུན་པའི་སྤྱི་ཉ་ཆག་རྗེ་དྲུང་དག་དབང་དཔལ་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
 མཆོན་རྒྱལ་ཆབ་མིད་ཚྱོད་གི་བྲི་ལ་བསྐྱོ་བཞག་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

1.2 ལོ་གོང་ས་སྤྱི་མེད་བརྒྱ་གསུམ་པའི་དུས་སྟབས།

ལོ་གོང་ས་སྤྱི་མེད་བརྒྱ་གསུམ་པ་བྱུང་བསྟན་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་ནི་རབ་
 བྱུང་བཅོ་ལྔ་པའི་མེ་སྤྱི་ལྷུ་ལོ་ ༡༩༣༦ ལོར་ཐོད་དབྱས་དགས་པོ་སྤྱང་མདུན་
 དུ་སྤྱི་འབྲངས་བེད་། དགྲུང་བངས་གསུམ་པ་ས་སྤྱི་ལྷུ་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་

ཀུན་གཟིགས་པར་ཆེན་རིན་པོ་སྤྲུལ་བྱེད་བརྒྱུད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱག་མཆོག་གིས་དབུ་སྐྱེས་གཙུག་ཡུན་བཞེས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་རག་དབང་རྫོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཀྱི་མཆོ་འཇིགས་བྲལ་དབང་ཕྱག་ཚོགས་ལས་ནས་པར་ཀྱལ་བའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཆོན་གསོལ་གནང་། དེ་སྐབས་ཀྱལ་ཚབ་སྲིད་སྡེར་དུ་རྟ་ཆོག་རྗེ་བློན་རག་དབང་དཔལ་ལྷན་བཞུགས་ཡོད་ལ། ས་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༢༧ ལོར་པོ་བླང་པོ་ཏེ་ལའི་གསེར་གྱི་བྲི་འཕང་མཆོན་པོར་མངའ་གསོལ་ཞུས་པ་དང་། རྒྱ་རྟ་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༤༣ ལོར་དགྲུང་གཤམ་བདུན་ལ་ཕེབས་ཏེ་རྒྱ་གཟིགས་པར་ཆེན་མཆོག་ལ་བསྟན་གཞི་བཞེས་ཡོད་སྐབས་ཀྱལ་ཚབ་རྟ་ཆོག་གི་མདུན་ནས་དགེ་ལུ་གྱི་སྡོམ་བཞེས་མཛད་ཡོད། མེ་བྲི་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༤༦ ལོར་ཀྱལ་ཚབ་རྟ་ཆོག་རག་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་ལོ་ངོ་བཙུ་ལྷག་ལ་སྲིད་སྡེར་གི་ལས་འགན་འཁུར་མཐར་སྤྲུག་ཤེགས་པས། སྐབས་འབྲལ་བསྟན་ཀྱས་སྤྱིར་དོ་མོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རག་དབང་རྫོ་བཟང་འཕྲིན་ལས་རབ་ཀྱས་ཀྱལ་ཚབ་དུ་བསྐོ་བཞག་གནང་ཞིང་། ས་བྱི་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༤༤ ལོར་དབྱིན་རིས་པོད་ཀྱི་ས་ཁོངས་ལུང་ཐུར་ལ་ནང་བཅན་འཛུལ་བྱས་ཆེན་དེར་པོད་དབྱིན་གྱི་དམག་གཉིས་བར་འབབ་འཛིང་དམག་འཁྲུག་ཐེངས་དང་པོ་དེ་བྱུང་ཡང་གཡུལ་སར་པོད་དམག་ལ་རེ་ཞིག་ཀྱལ་ཁ་འཕྲོལ་པ་ལྷ་བུ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། དེའི་སྤྱི་ལོར་ཀོང་པོ་ཞོ་ཁ་ཁུལ་དུ་དངུལ་པར་བཅོས་ཀྱི་འཛུགས་གནང་གིས་ཁམ་དཀར་བཅོ་ལྷ་དང་ཉེར་བཞི་ཅན་འཁོད་པ་པར་བཅོས་གནང་བ་དང་། དེ་རྗེས་བཅོ་ལྷ་དང་ཉེར་ལྷ་འཁོད་པའི་ཁམ་དངུལ་ཡང་དཔར་བཅོས་གནང་ལ། དེ་དག་ཚུ་འབྲུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༧༣ ལོར་ལྷ་ལྷན་སྡོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཐོག་དངུལ་ཕྱད་སྤྲུལ་འབྱེད་གནང་བ་ནས་བཟུང་པོད་ཡོངས་ལ་ཀྱི་བྲལ་དུ་འབྲེམ་སྡོད་གནང་ཡོད།

བེང་ལུག་སྤྱི་ལོ་ ༡༤༧༥ ལོར་ལགོང་ས་མཆོག་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་

དགྲུང་ཡུངས་ཉི་ཤུར་ཕེབས་ཐོག་ཡོངས་འཛིན་ཡུར་ཚུག་བྱམས་པ་རྒྱ་མཚོའི་
 མདུན་ནས་བསྟེན་རྒྱུགས་ཀྱི་སྡོམ་བཞེས་གནང་ཞིང་། ལོ་དེའི་པོད་ཆེ་བརྒྱད་
 པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་སུ་གཙང་
 བཞེས་མཛད་དེ་པོད་རྒྱ་ཁྲབ་ཡོངས་ལ་སྒྲ་དོར་བྱེད་སྒྲོའི་སྤྱག་ཐམ་ཅ་ཆོག་དོན་
 ཆན་ལྟ་ཅན་ཞིག་སྟེ་ཡོད་ལ། རྩོགས་མཚུངས་དེ་སྟོན་ཡགོང་ས་སྐྱ་སྤྱིང་བདུན་
 པས་བཀའ་ཤག་གི་སྤྱིག་འཇུགས་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ལུགས་སྟོལ་ལ་གཞིར་བྱས།
 འགོ་གཙོ་བཀའ་ཤག་ནས་པོད་གཞུང་གི་སྤྱིག་ཁྲིམས་ཁག་ལ་བསྐྱར་བཅས་གདན་
 འབེབས་ཡང་དག་བཅོས་གནང་མཛད་པ་དང་། ས་ཡག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་
 བཏུན་རྒྱས་སྤྱིང་སྒྲ་བྲང་གི་ལྷོགས་གདོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཡགོང་ས་མཚོག་
 སྐྱ་བཀོངས་ཅིས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུར་ངན་པ་སྟེ་ལ་བར་པོད་གཞུང་ནས་ཤེས་ཆོར་བྱུང་
 རྟེ་དེའི་བྱེད་གདེ་ནམས་སྐབས་འཕུལ་ཆམ་ལ་ཕབ་ཐོག་བཏུན་རྒྱས་སྤྱིང་སྒྲ་བྲང་
 གི་རྒྱ་ཁོར་ལྷོགས་བཞོས་གནང་ཡོད། རྒྱ་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༩ ལོར་པོད་དབྱིན་
 གཉིས་བར་ཞི་གོས་བྱས་པ་བརྒྱད་དབྱིན་དམག་ནམས་སྤྱིར་འཐེན་ལྟ་བུ་བྱས་
 གྲང་། སྐབས་ཤིག་ནས་དབྱིན་ཇི་ཁ་དན་ཆོག་ལ་མ་གནས་པར་སྤར་བྱས་ཞི་
 གོས་ཀྱི་དོན་སྤྱིང་ལས་ཚུགས་སྟེ་ལུ་མཐུད་ནས་པོད་དུ་བཅན་འཇུག་བྱས་པས།
 པོད་དབྱིན་བར་དམག་འཐབ་ལན་མང་བྱུང་བ་བརྒྱད་པོད་དམག་ལ་ཕམ་ཉེས་
 ཆན་པོ་བྱུང་ཆེན་དེའི་ཕྱི་ལོར་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལྷན་དུ་པོད་དབྱིན་གཉིས་དབར་ཆིངས་
 ཡིག་འཛིག་དགོས་བྱུང་ཞིང་། ལོ་དེར་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་གྲུ་དུག་པ་སྒོ་བཟང་
 རྒྱལ་མཆན་སྤྱིད་ཆབ་དུ་བསྟོ་འཛིག་གིས་ཡགོང་ས་མཚོག་ཕྱི་སོག་ལ་ཉེན་
 གཡོལ་ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱངས་ཡོད་པའི་ལམ་བར་དུ་རྒྱ་ནག་རི་པོ་ཅེ་ལྟ་དང་།
 མདོ་སྤྱད་སྐྱ་འབུམ་བྱམས་པ་སྤྱིང་སོགས་ལ་གནས་གཞིགས་གནང་ཡོད།

ས་བྱ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༧ ཡགོང་ས་མཚོག་ལྷ་ལྷན་དུ་སྤར་ཡང་ཞབས་

སོར་བཀོད་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཀྱང་དམག་པོན་ཆེན་ཞིག་ལྷ་སར་འཕྱོར་སྐབས་
 བོད་ཀྱི་གཉིས་པར་འབྲུག་ཅོད་ཟིང་ཆ་བྱང་སྐབས། ཡལ་པ་མཆོག་གྱུ་འཁོར་
 དྲག་བརྩམས་བཅས་གྲོ་མོར་ཉེན་གཤེད་ཆེན་པོར་བསྐྱར་བསྐྱངས་ཞིང་དེ་ནས་ཀྱང་གར་
 དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཡོད། རྒྱ་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༣ ལོར་ཡལ་པ་མཆོག་ཀྱི་
 གར་ནས་བོད་དུ་ཕྱིར་ཆེད་པས་བསྐྱར་བསྐྱངས་པ་དང་། དེ་ནས་བོད་ལྗོངས་མན་
 རུའི་གཞུང་ཆབ་པའམ་ཡོངས་བྱགས་སུ་ཨམ་བན་ཞེས་འཕྱོད་པའི་གཙོས་པའི་
 རྒྱ་རིགས་ཡོད་དོ་ཅོག་ཀྱི་ནག་དུ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བྲུབ་སྒྲུབ་པ་
 ལྟར། རིམ་བཞིན་ཀྱི་མི་གཅིག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་ཀྱི་ནག་དུ་ཕྱིར་སློག་མཐར་སློང་
 བཏང་ནས་དེའི་ཕྱི་ལོར་བོད་རང་དབང་རང་བཙན་གཙང་མ་ཡིན་པའི་བྲུབ་
 བསྐྱགས་ཅ་ཆོག་ཆེན་མོ་སྒྲུབ་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྗེས་བོད་དབྱིན་ཀྱི་གསུམ་དབར་
 སིམ་ལའི་གྲོས་མཐུན་ནམ་ཆེད་ས་ཡིག་ཅེས་པ་དེ་བཀོད་ཡོད། རྒྱ་གསུམ་མཚུངས་
 བོད་ཀྱི་ཤོག་དངུལ་དང་ཁམ་དངུལ་པར་འདེབས་ཁག་ཅིག་ལ་བསྐྱར་བཙོས་
 དང་། ཁ་གསལ་གསར་བཅོས་གནང་སྟེ་ཀྱི་བྲུབ་དུ་པར་འབྲེམས་གནང་ཞིང་། བོད་
 ཀྱི་དམག་དོན་ཐད་དུ་ཡང་སྤར་ཡོད་པོད་དམག་བཙོས་སྒྲིག་དང་ཀྱི་བསྐྱེད་ཐོག་
 དམག་སྤར་ཁག་ཅིག་ལ་ལུ་རུ་སུའི་ལུགས་ཀྱི་དམག་ཅེད། ཁ་གསལ་ལ་དབྱིན་
 རིའི་ལུགས་ཀྱི་དམག་ཅེད། ཡང་འགའ་ཞིག་ལ་ཀྱི་ལུགས་ཀྱི་དམག་ཅེད་སོགས་
 ཀྱི་སློབ་སློང་བྱེད་བཅུག་ནས་དམག་སྤར་གསར་ཆིང་ནམས་ལ་ཀ་ལྷེ་ཤོ་རིམ་
 ཀྱི་ལྷེ་ཆན་བསྒྲིགས་ཏེ་བཀའ་སློན་ཆ་རོང་རྒྱ་བཟང་དབྱ་འདུལ་སྤྱི་བྲུབ་དམག་
 དཔོན་གཙོ་བོ་དང་། ཁྱི་སློན་ཞོར་བུ་དབང་རྒྱལ་དམག་སྤྱི་གཞིན་པར་བསྐོ་འཛོག་
 གིས་དམག་དར་དང་། དམག་བྲིམས། དམག་སྤྱི་ལས་བྲུངས་ཀྱི་སྤྱིག་འཇུགས་
 སོགས་གཏན་འཁེབས་གསལ་བཅོས་གནང་ཡོད། ད་དུང་ཕགས་རི་ནས་རྒྱལ་ཅེ་
 བརྒྱད་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལྷན་དང་། དེ་ནས་ཀོང་པོ་རྒྱ་མདའ་བར་ལ་ཡིག་སྤྱེལ་སྤྱག་

ཏར་གསར་བཙུགས་ཐོག་ཞོ་གང་། ཏམ་གཅིག ཏམ་གཉིས་སོགས་འཁོད་པའི་
སྒྲག་ཐེལ་འདོན་འགྲེམས་གནང་ཡོད་པ་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སྒྲིག་ལས་དང་།
གཏེར་ལས། སློབ་བྲ་སོགས་བོད་ཡུལ་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་ཐད་དུས་རབས་དང་མཐུན་
པའི་བཟོ་བཅོས་གསར་གཏོད་གང་མང་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་ཡིན།

མེ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༤ ལོར་དབུས་གཙང་སྒྲིང་བཞིའི་ཡ་གྲུལ་བསྟན་
རྒྱས་སྒྲིང་གི་ཉེ་འགམ་དུ་བོད་ལུགས་སྟུན་ཅིས་རིག་གནས་སློབ་གཏེར་ཁང་
གསར་འདུགས་གནང་ཞིང་། ཚུ་མག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༩ ལོར་ཉིན་རེའི་འཆོ་བའི་
ཁྲིད་དགོས་མཁོ་ཆེ་བའི་རྩ་ཤིང་འདེབས་ལས་ཀྱི་ཆོད་ལྟ་གནང་བ་དང་། ཡང་
ལོ་དེར་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལྷ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་བདེ་འཇགས་ཆེད་སྟོར་སྤྱང་བའི་དམག་
སྐར་གསར་བཙུགས་ཐོག་སྤང་ལམ་ཆེ་ཁག་དག་ལ་སྟོར་སྤྱང་དམག་མི་བསྟོ་
འདོག་གིས་དེའི་སྒྲིག་གཞི་དང་། དམག་སྤྱིམས། སྤྱིང་བརྒྱར་བྱེད་ཐབས་སོགས་
ལ་བཀའ་བཀོད་ཀྱང་གནང་ཡོད། ས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༥ ལོར་གསར་དུ་
བཙུགས་པའི་རྒྱ་ནག་གོ་མིན་ཏང་གཞུང་གི་རྒྱལ་ས་ནན་ཅིང་དུ་རི་པོ་ཅ་ལྷར་
གནས་སྤྱོད་བོད་ཀྱི་མཁན་པོ་ཆོ་བཟང་པ་སངས་དང་། པེ་ཅིན་དཔྱི་ཏོ་གྱང་ངམ་
དགའ་ལྷན་བྱིན་ཆགས་སྒྲིང་གི་མཁན་པོ་དཀོན་མཆོག་འབྲུང་གནས་གཉིས་
མངགས་གཏོང་གནང་བ་དང་། ལུགས་ལུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ ལོར་བོད་ནས་
རྒྱལ་སྤྱིམས་བསྟན་འཛིན་བཅས་མངགས་གཏོང་གིས་རྒྱ་ནག་ནན་ཅིན་དུ་བོད་
ཀྱི་དོན་གཙོད་ཁང་བཙུགས་ཡོད། དེ་ལྷར་ལགོང་ས་བཙུགས་ལམ་པ་ཆེན་པོས་
བོད་ཀྱི་སྤྱི་འགན་ལོ་ངོ་སུམ་ཅུ་མོ་དགུ་ཅམ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱུངས་ཏེ་དགྲང་
གྲངས་ང་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་རྒྱུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོའི་བོད་ཟླ་བཙུ་པའི་ཆེས་
སུམ་ཅུ་ཉིན་སྤྱི་དགོངས་པ་གཞན་དོན་གཤེགས་སྟབས། དེའི་ཕྱི་ལོའི་བོད་
ཟླ་དང་པོའི་ཆེས་བཙུ་ཉིན་རྩ་སྤྱི་ལ་སྤྱི་བཙུ་བསྟན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་

རྒྱལ་ཚབ་མིང་སྤྱོད་དང་། མཐར་མཇུག་ཀྱི་ན་དགའ་དབང་ཕྱག་སྤྱོད་སྤྱོད་ལས་
 རོགས་སམ་མིང་སྤྱོད་དུ་པོད་གཞུང་ཆོག་མཁུ་འདུ་སྤྱོད་མོས་ནས་བསྐྱོ་བཞག་བསྐྱངས་
 ཡོད་པ་ཡིན།

༡༠༡ ལོ་ཁོང་ས་སྤྱོད་མིང་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྐབས།

ལོ་ཁོང་ས་སྤྱོད་མིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྐྱན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་
 ཞི་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་ཤག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༥ ལོར་མདོ་སྤྱད་ལྷག་འཛེར་
 དུ་ཡབ་ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་རིང་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་མཚོ་མོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་
 སྤྱོད་འབྱུངས་ཤིང་། ས་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༧ ལོར་རྒྱལ་པོའི་ཡང་སྤྱལ་དུ་ངོས་
 འཛིན་གཏན་འཁེལ་ཐོག་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ཁྱེན་དུ་ཆེ་བས་བསྐྱར་གདན་འདྲན་
 ཞུས་པ་དང་། དེ་སྐབས་རྒྱ་ཚབ་རྒྱ་སྤྱོད་ཐུབ་བསྐྱན་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་
 མིང་འགན་འཁུར་ཡོད་སྐབས། རྒྱལ་ཚབ་རྒྱ་སྤྱོད་གིས་གཙོས་པའི་གནད་ཡོད་
 དཔོན་རིགས་ནམས་ཀྱི་ལོ་ཁོང་ས་བཅུ་གསུམ་པའི་གསེར་གདུང་གསར་བཞེངས་
 ལེགས་བྱུབ་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་ཚབ་རྒྱ་སྤྱོད་གིས་ལོ་ཁོང་ས་མཆོག་
 གི་ཡང་མིང་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་སྤྱོད་གཙུག་ཕུད་བཞེས་ཏེ་རྗེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མིང་གསུམ་
 དབང་བསྐྱར་མཆུངས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པལ་བཟང་པོ་ཞེས་མཚན་གསོལ་མཛད་
 དེ། ལོ་དེ་རང་ལ་པོ་བྱང་ཆེན་པོ་པོ་ཏེ་ལའི་གར་རྒྱུད་ཆོས་མཆོག་མིང་ཞེས་
 ཕུན་ཆོག་མཁུ་ནང་གསེར་ཁྲི་མངའ་གསོལ་ཡང་ཞུས་ཡོད། ལྷག་ས་སྤྱལ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༧༩༩ ལོར་རྒྱལ་ཚབ་རྒྱ་སྤྱོད་གིས་མིང་དབང་ལོ་ངོ་བརྒྱད་ཙམ་ལ་བསྐྱངས་
 མཐར་མིང་སྤྱོད་ལས་འཁུར་ནས་དཔོངས་ཞུས་གནང་བེད། དེ་རྗེས་ཡོངས་
 འཛིན་ལྷག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་ཀྱིས་མིང་འགན་འཁུར་ཏེ་པོད་གཞུང་ཕྱི་

འབྲེལ་ལས་ཁྲངས་གསར་ཀྱག་གནང་བ་དང་། མེ་ཕག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོར་
 བྱིས་ མཆོག་ཀྱག་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རང་བཙན་ཐོབ་པར་བོད་ཀྱི་གཞུང་ཆབ་མི་
 ལྷ་ཀྱག་དུ་ཆེད་མངགས་གནང་ཞོར། ལྷ་བས་དེར་ཀྱག་དུ་ཆོགས་པའི་
 “གར་ཨེ་ག་ཡའི་ཁྱོས་ཆོགས་” ནང་དུ་ཡང་བོད་གཞུང་གི་སྐྱ་ཆབ་མི་ལྷ་
 འཇུལ་ཞུགས་གནང་བཅུག་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཀྱལ་དར་ཕྱིའི་ཀྱལ་ཁབ་ཁག་གི་ཀྱལ་དར་
 དང་ལྷན་བསྐྱེད་འཇུགས་གནང་ཡོད། ས་སྐྱང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ལྷ་སར་
 བཙའ་མོད་ཀྱ་ནག་གོ་མིན་ཏང་གི་གཞུང་ཆབ་མི་ལྷ་ནམས་ཀྱ་ནག་དུ་ཕྱིར་འབུད་
 འོན་དེར་རྒྱང་བསྐྱགས་ལས་ཁྲངས་བཅུགས་ཐོག་ བོད་ཀྱི་གནད་དོན་ནམས་
 རྒྱགས་གང་སར་གསལ་བསྐྱགས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱ་གསུམ་རྩེས་ཀྱ་ནག་དམར་གཞུང་
 གིས་བྲག་པོའི་དམག་དཔུང་བོད་དུ་གཏོང་རྒྱ་དང་འབྲེལ། བོད་ཀྱི་མི་དམངས་
 ནམས་ཀྱིས་ལོ་གོང་ས་རྒྱ་ལའི་རྒྱ་མ་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་ལ་རྒྱ་བགཏིང་བྱེད་
 དགོས་པ་སོགས་ཀྱི་འཛིགས་སྐྱལ་ཁབ་བསྐྱགས་བྱས་པར། བོད་གཞུང་ནས་
 ལྷ་བས་འཇུལ་དངོས་ཡོད་བདེན་པའི་ལན་འདེབས་རྒྱས་པ་ཞིག་ལྷ་སའི་རྒྱང་
 བསྐྱགས་ལས་ཁྲངས་བརྒྱུད་གསལ་བསྐྱགས་བསྐྱེད་པའོད། སྤྱིང་རྒྱུང་སྟག་བྲག་
 གིས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཙམ་ལས་འཁྲར་གྱིས་མཐར་དགོངས་ཞུས་ལ་བརྟེན། ལྷགས་
 ལྷག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་དགྲང་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལས་སོན་མེད་པའི་ལོ་གོང་ས་
 མཆོག་སྐྱལ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་སྤྱིད་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་སུ་
 བཞེས་དགོས་བྱུང་ཞིང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཀྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱ་གཉིས་
 བར་ཁྱོས་མཐུན་དོན་ཆོན་བཅུ་བདུན་ཟེར་བ་བཙན་གཤེད་ཀྱིས་འཛིག་བཅུག་པ་
 དེར། ལོ་གོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་གནང་མེད། གིང་ན་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ལོ་གོང་ས་མཆོག་ཐབས་མཁས་ཞི་འཇམ་གྱི་ཐོག་ནས་
 བོད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་ཀྱ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་ཞབས་སོར་བཀོད་ཅིང་། མེ་སྤྱེལ་ཕྱི་ལོ་

༡༩༥༦ ལོར་རྒྱ་གར་གཞུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་ཚས་ཚོགས་ཐུན་མོང་ནས་
 རྟོན་པ་བྱུང་པའི་དབང་པོ་སྐུ་མཉམ་པ་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་འཁོར་
 པའི་དྲན་གསེའི་དུས་ཆེན་སར་ཡགོང་ས་མཆོག་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་
 དུ་ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་གནས་གཟིགས་ཀྱང་མཛད་ཡོད། ས་ལག་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩ ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་ལྷ་རམས་དམ་
 བཞེས་བྱུང་ཆེས་དེ་སྤར་བོད་ལ་བྱུང་མ་སྟོང་པའི་ཉིན་མོ་ཞིག་སྟེ་བོད་མི་སེར་
 སྐུ་པོ་མོ་སྟོང་པའི་སྐབས་ལྷ་ག་ཅམ་རང་དབང་སྟེར་ལངས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་དམར་
 འོག་གི་རྩས་ངན་གདུག་རྩུབ་ཅན་ནམས་འབྲལ་དུ་མཆོམས་འཛོག་བྱེད་དགོས་
 པའི་རོ་རྒྱལ་སྐད་འབོད་བྱས་ཤིང་། དེ་ཆེས་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་མི་སྐུ་བྱིངས་
 ཀྱི་བདེ་ཙམ་ཆེད་རྒྱ་གར་ལ་གསང་སྟངས་ཀྱིས་ཆིབས་བསྐྱར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ། ལྷགས་
 བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་རྒྱ་གར་ནི་མ་ཅལ་མངའ་སྡེའི་ཁོངས་གཏོགས་དྲ་རམ་
 ས་ལར་དེ་སྡེའི་བོད་གཞུང་གི་གཞུང་ཞབས་གནད་ཡོད་ནམས་དང་། གསར་
 དུ་འདེམས་བསྐོས་བྱས་པའི་སྐུ་འཇུག། སེར་སྐུ་མི་སྒྲ་འབྲེལ་ཡོད་ཅན་ནམས་ལྷན་
 འཛོམས་ཐོག་ལོ་འདིའི་སྤ་ལོར་མ་སུ་རི་བཙན་ཕྱོད་བོད་གཞུང་དམངས་གཙོ་
 ཅན་དུ་གསལ་འཇུགས་ཀྱི་སྒྲིག་གཞིའི་ཕྱག་ལེན་ཆ་ཆང་གནང་མ་གྱུ་བ་པ་ནམས་
 ཀྱི་མཇུག་སྟོང་བསྐྱར་སྒྲིག་མཛད་པ་དང་། མེ་དྲ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༤ ལོར་སྐུ་
 སྤང་མདའ་དཔོན་ལྷག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཟ་གིས་ཅན་མོགས་གར་སྟོའི་རྒྱལ་ཁབ་
 འགའ་ཞིག་ལ་རྟོག་ཞིབ་ལྷ་སྟོར་དུ་ཆེད་མངགས་གནང་ཡོད། ཤིང་ལྷག་ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་བོད་གཞུང་དང་བེ་སྐན་གཉིས་བར་འབྲེལ་ལམ་བསྐྱར་འཇུགས་
 ཆེད་སྟེའི་གཅེན་པོ་རྒྱལ་ལོ་དོན་གྱུ་བ་དང་། ཚས་དོན་བཀའ་རྒྱུན་ཀྱན་སྦྱང་འོད་
 ཟེར་རྒྱལ་མཆོན་གཉིས་གཏོང་མངགས་གནང་ཞིང་། ས་ལག་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
 ལོར་བདེ་སྤང་བཀའ་རྒྱུན་ལྷག་ལྷ་ཕུན་ཚོགས་བཟ་གིས་དང་། ཕྱི་དྲིལ་བཀའ་

མོན་འདྲ་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ནས་ཀྱལ། རྒྱ་གཅིན་མོ་བཟང་བསམ་གནས། ཕྱི་
 འབྲས་ཚོགས་གཞིན་མོ་བཟང་དར་ཀྱས། ནང་སྤྱད་དྲང་ཆེ་བཟླ་གིས་སྟོབས་
 ཀྱལ་བཅས་མི་སྡུ་ལྟོང་ས་མཆོག་དང་པོད་གཞུང་གི་རྒྱ་ཆབ་དུ་བསྐྱོད་འོག་
 གིས་ཀྱ་ནག་པེ་ཅིན་བརྒྱད་པོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་ལྷ་བསྐྱོར་དུ་མངགས་ཡོད་ལ།
 དེའི་ཕྱི་ལོར་ཡང་བསྐྱར་ཀྱ་ནག་པེ་ཅིན་དུ་པོད་ཀྱ་གཉིས་པར་གྱི་གནད་དོན་ཐད་
 གྱིས་མོལ་དང་། པོད་རྫོངས་ས་ཁུལ་ཁག་ལ་འཆམས་འདྲིའི་ལྷ་བསྐྱོར་ཆེད་
 རྒྱ་ཆབ་ཚོགས་པ་སྡུ་རྒྱུ་གཉིས་བསྐྱོད་པ་རྫོངས་མཛད་ཡོད། བེང་བྱི་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༤༩ ལོར་བཀའ་མོན་འདྲ་ཆེན་དང་། ཕྱི་བྱིལ་དྲང་ཆེ་ལས་འཕར་ཀྱ་རི་
 མོ་གྲོས་ཀྱལ་མཆོན། བཀའ་ཟུར་སྟག་ལྷ་ཡུན་ཚོགས་བཟླ་གིས་བཅས་བཅན་
 རྩོལ་པོད་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་རྒྱ་ཆབ་གསུམ་ཀྱ་ནག་པེ་ཅིང་དུ་པོད་ཀྱི་གནད་
 དོན་ཆེད་གྲོས་མོལ་ཐེངས་གཉིས་པར་ཆེད་མངགས་གནང་ཞིང་། རབ་བྱུང་
 བརྒྱ་བདུན་པའི་བཟང་བྱ་དང་པོ་མེ་ལོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཡུལ་ས་མཆོག་
 གིས་ཨ་རིའི་ཀྱལ་ས་ཕ་མིན་ཁོན་གྱི་ཀྱལ་ཚོགས་ཚོགས་ཁང་ནང་དུ་པོད་ཀྱི་
 བདན་འབྲེལ་གནད་དོན་ཐད་ལ་ཞི་བའི་འཆར་གཞི་དོན་ཚན་ལྷ་འདོན་གནང་གིས་
 རྒྱབ་བསྐྱགས་མཛད་པ་དང་། དེའི་ཕྱི་ལོར་ཡང་བསྐྱར་སྡུ་རན་སེའི་སི་ཏུས་སི་
 རྟག་དུ་ཡོ་རོབ་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་འབྲས་མི་ཚོར་ཞི་བའི་དོན་ཚན་ལྷ་ལས་བརྫོད་
 དོན་རྟག་གསལ་ཡོད་པའི་གྲོས་འཆར་ཞིག་ཡོངས་རྒྱབ་དུ་གསལ་བསྐྱགས་གནང་
 ཡོད། ས་སྤུལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་འཛམ་སྐྱིང་གི་གནད་ཡོད་དཔོན་རིགས་
 ཆེ་ལྷ་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱ་ན་མེད་པའི་འཛམ་སྐྱིང་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
 དུ་བཀུར་ཏེ་མོར་སྤེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་དྲགས་ཡུལ་བ་ཞལ་བཞེས་གནང་
 ཞིང་། བརྗེ་བསྐྱར་གྱི་གནད་དོན་ཐད་ལ་ཐོག་མའི་བཀའ་མོབ་གནད་སློན་སྤུལ་
 བ་དང་། བེང་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཨ་རིའི་ནིཊུ་ཡོག་གི་གསར་འགོད་པར་

བཅར་འདྲི་བྱེད་སྐབས་པོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐད་ལ་འཆེ་མེད་
 ཞི་བའི་རྩ་དོན་རྒྱན་འཁྱོངས་ཀྱིས་བཀའ་སློབ་གལ་ཆེན་སྟུང་ཡོད། མེ་སྒྲུང་བྱ་
 ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཐེ་མན་དུ་ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་གཟིགས་སྒྲོར་ཐེངས་
 དང་པོ་དེ་བསྐྱབས་ནས་པོད་གཞུང་དང་ཐེ་མན་གཞུང་གཉིས་བར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་
 ལྗར་ལས་སྒྲག་པ་གནང་ཞིང་། ས་སྒྲག་བྱ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་བྱང་ཨ་རིའི་ཕོ་
 བླ་དཀར་པོའི་ནང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་གཙོ་པོ་ཁིལ་ན་ཁོན་དང་། སྲིད་འཛིན་
 གཞོན་པ་ཨོལ་སྒྲོར་གཉིས་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཐོག་མ་འོངས་པའི་པོད་ཀྱི་གནད་
 དོན་སྒྲོར་ལ་ཕན་ཚུན་གྱི་དགོངས་ཚུལ་བརྗེ་རེས་གནང་ཡོད་པ་དང་། ས་ཡོས་
 བྱ་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་སྟོ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་ལྷན་རེལ་དང་། ཨར་རྩ་
 ཁི་ན། ཅི་ལི་གསུམ་དུ་གཟིགས་སྒྲོར་གནང་སྐབས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་
 པ་སོགས་ལ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་གསར་པའི་མཐོང་སྒྲུང་དང་། པོད་ཀྱི་དཀར་ལྗོན་
 སེལ་ཐབས་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་བརྗོད་གཞིའི་ཚོག་ཡོངས་ཁྲུབ་གསུང་བཤད་གནད་
 སློན་གནང་ཡོད་ལ། དེའི་བྱ་ལོར་སྒྲར་ཡང་ཨ་རིའི་ཕོ་བླ་དཀར་པོའི་ནང་
 ཨ་རིའི་ནང་ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་ཁིལ་ན་ཁོན་ལ་མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་ད་ལྟའི་པོད་
 ནང་གི་གནས་སྟངས་ཀྱི་སྒྲོར་སོགས་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་ཡོད། ལྷགས་སྤུལ་
 བྱ་ལོ་ ༢༠༠༡ ལོར་པོད་གཞུང་དམངས་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་སྒྲར་ལས་འབྲས་
 ཚང་སྔ་བརྟན་ཡོང་ཆེད་ཆེས་མཐོའི་བཀའ་སློན་གྱི་པ་འདེམས་བསྐྱེའི་དབང་ཚད་
 ཆ་ཚད་པོད་ཀྱི་ཆེའི་མི་མང་ལ་བསྟུལ་གནང་གིས། ལོ་རྒྱུས་རང་བཞིན་ཅན་
 དུ་སྒྱུར་པའི་བཀའ་སློན་གྱི་པ་དེ་ཀྱི་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འོས་འདེམས་ལེགས་
 པར་བྱབ་སྟེ། འགོང་ས་མཆོག་གིས་དབུ་བྱེད་པའི་བཀའ་སློན་གྱི་པའི་འཛིན་
 སྟོང་འོག་བཅན་བྱོལ་པོད་གཞུང་ངམ་གཞུང་ས་དགའ་ལྷན་པོ་བླ་གི་ཕྱོགས་
 ཀང་ཅིའི་བྱེད་ཕྱོགས་ལས་དོན་ཐད་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ལེགས་བཅོས་གང་ཡག་གནང་

དང་གནང་མུར་ཡོད་པ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ཡིན། འདི་ལྟར་གཞུང་
 ལ་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་ཕྱོགས་ལས་ནས་ཕུལ་དབུ་བརྩིས་པ་ནས་ད་ལྟོ་བར་གྱི་
 ཏུས་ལྷན་ནང་རི་བུར་གི་པོ་ཕྱིས་ཀྱི་གནས་བབ་མདོར་གསལ་ཞིག་བཏོད་ཁུལ་
 བཞིས་པ་འདི། བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དབུ་བརྩིས་ནས་མི་པོ་ཕྱིལ་པོ་
 ལུམ་བུ་དུག་ཅུ་འཁོར་བའི་རིམ་ཐོན་ཏུས་ཆེན་ལ་ཐུལ་བ་ཡིན་པས། འདིས་
 གྲུང་གངས་ཅན་པོད་ཀྱི་བདེན་དོན་གྱི་མཐའ་མུར་གསལ་ཡོང་བའི་ཕྱིར་ཕྱུར་
 ཅིག་གོ། ॥

ལྷ་རྩ་སྐྱོ་ཡིག་ཆ་ཁག

- १) दमः गन्धः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- २) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- ३) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- ४) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- ५) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- ६) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- ७) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- ८) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- ९) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- १०) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः
- ११) दमः गन्धः मन्त्रः श्रेष्ठः

དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་སྐབས་ཀྱི་མདོ་ཁམས་ཀྱི་བྲལ་བ་སྐྱེའི་ ལམ་ལུགས་སྒྲོར་རྒྱར་ཅམ་སྒྲེང་བ།

ལྷ་མོ་གནམ་ལོ་ཡག

༡༩༡༩ ལོར་མན་རྩེའི་རྒྱལ་པོར་ཡུལ་བའི་ (མཆོ་སྤྲོད་ཞེད་འཇགས་རྒྱུ་
ཀྱི་སྒྲན་ཞུ་དོན་ཆོན་བརྒྱ་གསུམ་) ཟེར་བའི་ནང་བཀོད་དོན། “ཐུན་ཤིས་
ཀྱི་ཀན་གྱིག་ (དང་ཀྱང་ཡེའམ་སྒར་རྒྱ་ནག་དང་། མ་གཞི་ཀན་ཞེས་པ་ཁམས་ནས་སྒྲ་
སྒྲར་བུས་པ་ཞིག་ཡིན།) ཡེང་གྱིག་ (དང་ཨོ་མེ་གཙོས་མཐའ་འཁོར་) ཀྱིང་ཡེང་།
ཟེ་ཡེང་། ཉིག་གྱིག་ (ཀ་རྒྱ་) སི་ཁྲོན་གྱི་རྒྱུང་རྒྱ། དར་ཅེ་མདོ། ལི་ཐང་།
འབའ་ཐང་། ཡུ་ནན་གྱི་རྒྱལ་ཐང་བཅས་པའི་ས་བྲལ་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟག་ན།
པོད་མིས་མཆོན་པའི་མི་ནམས་ཀྱི་ཕྱགས་རིགས་འཆོ་གནས་ཡིན་པ་དང་། མིང་
རྒྱལ་རབས་ནས་བརྒྱུད་། ལག་ནས་ཤོར་དེ་སྒྲོར་སྒྲོར་བྱེད་ཐུབ་མེད་པས། སྐབས་
རེར་བྲམ་ནམས་ཀྱི་སོ་ནམ་བྱེད་ཡུལ་ལམ། སྐབས་རེར་མཆོ་སྤྲོད་ལ་གཏོགས་
པས། བྲལ་རིགས་སྒྲོད་ཡུལ་ལའང་སོག་པོའི་དཔོན་རིགས་ཡོད་པ་ཤེས་གྱིན་
པ་མ་གཏོགས། ཐེན་དང་ཨེའེ། ཡུན་ (རྒྱ་སྐད་དེ་རུ་ཞེས་པར་འཇུག་) སོགས་
ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཡོད་པ་ཤེས་གྱི་མི་འདུག” ཅེས་གསལ་ཡོད་པ་ནང་བཞིན།
དུས་རབས་བརྒྱ་བརྒྱུད་པའི་འགོ་སྟོན་དུ་འང་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་ས་གནས་དཔོན་
རིགས་སམ། སྒར་བསྐྱར་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་མདོ་སྤྲོད་ནས་ཆོག་ཐུ་དང་།
མདོ་སྟོན་དུ་བེ་རི་རྒྱལ་པོ། དབུས་གཙང་ནས་གཙང་བ་རྒྱལ་པོ་བཅས་ཀྱི་སྟོབས་
ལུགས་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་རྗེས་ཡུལ་ཡུང་སོ་སོར་གཞིས་ཆགས་ཡོད་པའི་

གཞུང་སོག་དཔོན་རིགས་ཀྱིས་མདོ་ཁམས་ཡུལ་ལུང་གི་ཁྲལ་རིགས་བསྟུ་བའི་
 ཀྱང་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་མྱོན་བཞིན་པར་མ་ཟད། ཆོས་སྤྱད་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་
 ཁབ་ཅིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་སྡེ་དང་། དམངས་སྡེ་གཉིས་སུ་བཀར་ནས་ཡོད་
 པ་ལོ་རྒྱུས་རང་ངོས་ནས་མཐོང་བྱུང་པ་ཞིག་ཀྱང་ཆགས་ཡོད། འབངས་མིས་
 རང་ཉིད་སྡེ་བ་གང་ལ་གཏོགས་ན་དེར་ཁྲལ་རིགས་སྟུལ་གྱི་ཡོད་པ་ལས། ལྷག་
 དེར་མན་རྩས་བོད་ཁོངས་མཐའ་འདྲེད་ཀྱིས་བརྟགས་པར་བཀོད་པའི་ཐེན་དང་
 ལཱེ། ཡུན་སོགས་ལ་ཁྲལ་འཇལ་གྱི་མེད་པའང་གསལ་བོ་ཆགས་ཟིན་པའི་ཁར།
 བོད་ཀྱི་སྤྱད་འཛིན་མ་ལག་ནི་དབུས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་གིས་མཚོན་པའི་ཆོས་
 བརྟུན་ཁག་གི་དགོན་པས་གྲུབ་ཡོད་ཅིང་། ཆོས་བརྟུན་རེ་རེའང་མ་དགོན་
 དང་། བུད་མོན་གྱིས་གྲུབ་ཡོད་པ་དང་། དགོན་པ་རེ་རེའི་མངའ་ཞབས་སུ་ཆོས་
 ལྡེའམ་ལུང་བ་རེ་ཡོད་པར་མ་ཟད། དད་པའི་དབང་གིས་དམངས་དཔོན་དང་
 དམངས་སྡེ་ཡང་གནས་ཡུལ་སོ་སོའི་དགོན་བདག་ལྷ་མར་མ་བཞེན་པ་གཅིག་
 ཀྱང་མེད་པས། འབངས་མིར་དབང་བརྒྱར་བྱེད་བདེ་བོ་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། ཁྲལ་
 རིགས་ཀྱང་གཞི་རིམ་ནས་དབུས་ལས་ཁུངས་བར་བརྟུན་པའམ། ཡང་ན། ཆོས་
 བརྟུན་ཁག་གི་དགོན་ཆེན་ནམས་ལ་ཡུལ་ནས་དགོན་པའི་འགྲོ་སྐྱོང་ཡང་གཏོང་
 གི་ཡོད་པ་རེད། མེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་ནང་མདོ་རྫོང་དང་། མདོ་སྤྱོད་ནས་
 སྟོབ་གཉེར་ལ་སྡེབས་ཀྱིན་པ་དག་གིས་རང་ཉིད་ཡིག་ཆ་གང་གི་རྗེས་འབྲངས་
 ཡིན་མིན་ལྟར་དགོན་པར་ཞུགས་ཀྱིན་པའང་འཛིག་ཉེན་པའི་ལུགས་ལྟར་བཤད་
 ན། གཙོ་བོ་མ་དགོན་དང་། བུད་མོན་གྱི་ཆོས་རྒྱུར་ཟུང་གི་འབྲེལ་ཐག་ཟབ་
 མོ་དེར་གཞི་བཅོལ་ཡོད་པ་དང་། དམ་པའི་རྩ་ཆོས་ཀྱི་ངོས་ནས་ལྷ་མ་ནས་ལྷ་
 མར་བརྟུན་པའི་མན་ངག་ཁོ་ནར་གཅིགས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གཉིས་གཞི་
 གཅིག་ལ་གྲུབ་ཡོད་པར་སྒྲུང་ཞིང་། གཙོ་བོ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྤང་གི་སྟོེ་གར་

ཀྱི་ལེའུ་ཞིག་སྟེ། ཐུབ་མཐའ་ཕན་ཚུན་དབར་གྱི་མཆོད་གཞིས་འཕྲོག་ཅོད་ལས་
བྱུང་བའི་ནང་འབྲུག་ཁག་ལས་གནད་དོན་འདི་གཟུགས་ཅན་དུ་ཕབ་ནས་གསལ་
བཤད་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཐོད་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་བརྟེན་ན། ཐོད་ཀྱིས་ཆོས་སྡེ་བཅུ་
ཆའི་དུག་དང་། དམངས་སྡེ་བཅུ་ཆའི་བཞི་ཅམ་གྱིས་བཞོས་ཡོད་དོན་གང་ལ་
ཐུག་གམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྤྱི་དང་དཔུ་ཁལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་གསུམ་སྟེ། རིན་
སྒྱུན་མི་དགོས་པའི་རང་བཞིན་དང་། བཅན་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན། གཏན་
འཇགས་ཀྱི་རང་བཞིན་བཅས་ལྟན་ཡོད་པའི་ངོས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད་པ་
ཞིག་ཡིན། རྒྱ་ཡིག་གི་ (མཆོ་སྟོན་པོད་ཁུལ་སྡེ་བའི་ཡུལ་གོམས་བྲིམས་སྟོལ་
གྱི་དཔུད་གཞི་བདམས་བསྒྲིགས་) སུའང་། སྡེ་བའི་ནང་གི་དོན་རྒྱུན་ཆེན་
པོ་མཐའ་དག་ཡུལ་དེའི་དགོན་པའི་རྒྱ་མ་བརྒྱད་ནས་ཐག་གཅོད་མ་བཅད་པ་ཕལ་
ཆེར་བྱུང་མེད་ཚུལ་བཞོད་དོན་ཡང་དེ་དོན་ལས་མ་འདས་ཤིང་། “དབང་
ཤུགས་” ཞི་མཐར་གཏུགས་ནས་བཤད་ན། སུས་སུའི་ཁ་ལ་ཉན་མི་ཉན་ལ་
ཐུག་གི་ཡོད་པ་དང་། ཁར་ཉན་ནས་དབང་འོག་ཏུ་བསྐྱར་བ་མ་གཏོགས། ཁར་
མ་ཉན་པར་དབང་འོག་ཏུ་བསྐྱར་ཐབས་མེད་པའང་ཆོས་ཉིད་གཅིག་ཏུ་བྱུབ་ཡོད།
དེར་གི་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་གྱི་ངོས་ནས་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། ཁང་ཆོན་བགོ་
སྟོགས་དང་། མདོ་ཁམས་སྟོད་སྦྱང་གཉིས་ཀྱི་སྟོབ་གཉེར་བ་ཁང་ཆོན་སོ་སོར་
ཞུགས་སྐྱངས་བཅས་ལའང་འབྲེལ་བ་ངེས་ཅན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པར་མ་ཟད།
དེས་ང་ཆོར་དབང་ཤུགས་སམ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བརྒྱུད་སྐྱེད་རིང་བོ་ཞིག་གི་རྒྱུན་ཐག་
བྲམ་ཉམས་པའི་ཆ་དེ་མཁོ་སྟོན་བྱེད་ཀྱིན་པ་རང་ལས་གཞན་མེད། ཡིན་
ནའང་། དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ཡུན་བྱང་ (༡༧༣༠ - ༡༧༩༣) རིང་བོད་
ཁམས་སྤྱི་དང་། སྟོས་སུ་མདོ་ཁམས་མན་རྩས་མཐའ་འདེད་བྱས་པ་ནས་རེ་

ཞིག་ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བའི་ལམ་ནས་བྱུང་དབང་མང་པོ་ཞིག་བཞེས་ཡོད་པ་
 དང་། དེ་དང་མཉམ་དུ་བྱུགས་ཀྱིན་ཡང་གང་འཚམས་ཤིག་ཐེབས་ཡོད་མོད།
 དགའ་ལྡན་མོ་བྱང་དང་ཐོག་སྡེ་བ་མནའ་འབྲེལ་ལས་གྲུབ་པའི་གཞུང་ཞིག་ཡིན་
 པའི་ཆ་ནས་བཤད་ན། སྡེ་བའི་སྤྱི་གཞི་དང་། ལམ་ལུགས་ལ་འགྱུར་བ་གང་
 ཡང་བྱུང་མ་བྱུབ་པར་གཏན་འཇགས་སུ་གནས་ཡོད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་དེས་
 སྤྱི་རབས་པར་གནད་དོན་གང་ཞིག་གསལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་དམ། ལོ་
 རྒྱུས་ཁྲིམས་དོན་སྒྲུབ་པའི་དབང་པོ་སྐྱ་ཡའེ་ཁལ་གྱིས་གསུངས་པ་རང་སྟེ། “བོད་
 ལ་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོད་དུ་དུས་རབས་བརྒྱ་གསུམ་པ་དང་། དུས་
 རབས་བཙུ་བརྒྱད་པའི་དུས་ལུན་བྱུང་རུའི་རིང་དུ་སྤྱི་ཡོང་སྟོབས་བྱུགས་ཀྱི་
 བྱུགས་ཀྱིན་ཅེ་འགའ་ཐེབས་ཡོད་ནའང་། དེར་གི་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་སྤྱས་
 གྱུར་ཟིན་གྱིས་འདི་ཐོལ་བཞལ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཏ་ཅང་དཀོན་པོ་ཡིན།”

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་འགོ་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་མདོ་ཁམས་ཁོངས་མཐའི་
 འབངས་མིའི་ཁྲོད་ནས་ཕལ་ཆེ་བས་རྒྱ་ནག་འཛུལ་བར་ཁུལ་རིགས་སྤྱོད་དཀོས་
 བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། གྲའོ་ཨེར་ཉིན་དང་། སྐུ་ཡུའུ་ཏང་གིས་ཐོད་ཁོངས་
 མདོ་ཁམས་སྟོད་སྟོད་དག་འདེད་ཀྱིས་ཁོང་ཆེན་ཟེར་བ་དང་། རྫོང་ཟེར་བ་རེ་
 འགའི་བྱུང་བ་དཔེ་མཚོན་གསལ་ཤོས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་མོས། དེའང་དག་པོས་
 ཐབས་ལམ་མ་སྦྱད་པ་གཅིག་གྱུར་མེད་པར་མ་ཟེད། དག་འཐབ་བརྒྱད་ནས་རྒྱ་
 དམར་བཙན་འཛུལ་བ་མ་སྒྲེབས་བར་དུ་ཁུལ་རིགས་སྤྱོད་མ་སྤྱོད་བའི་དམངས་
 སྡེའང་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། མདོ་སྟོད་ལ་མཚོན་ན། “ཨ་མདོ་ས་ཁུལ་དུ་དུས་
 རབས་ཉི་ཤུ་བའི་ལོ་རབས་ལྔ་བརྒྱ་བའི་འགོ་སྟོད་ལ། མངའ་ཁོངས་རྒྱ་ཁྱོན་སྤྱི་
 ལེ་གྲུ་བཞི་མ་བརྒྱད་འབུམ་དུག་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དུག་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པ་དང་།
 སྤྱི་དཔྱིན་ས་ཁུལ་ལམ་རྫོང་ཉེར་ལྔ། སྟོང་སྡེ་བཙུ་དགུ་སྡེ་བཆེན་པོ་བཞི་

۳۳۴

རང་བཅན་གྱི་དོ་ཤོར་ཀྱང་མཉམ་བཅན་འཇུག་པ་མ་སྒྲིབས་པར་དུ་འགྱུར་བ་གང་
 ཡང་གཏོང་ཐུབ་མེད་པའི་དངོས་དོན་མཐོང་ཐུབ་པའི་ཁར། ལྡེ་བ་སྒྲིམས་སྒོ་
 རང་བཅན་གྱི་ཆ་རྒྱུན་ཡོངས་སུ་ཆང་བ་དང་བརྒྱད་འཛིན་ནམ། སྤང་འཛིན་
 ནན་པོ་བྱེད་ཀྱིན་པའང་བསྟན་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྒྱ་ནག་མི་སེར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 བཅན་འཇུག་པར་ཡང་ས་ཁུལ་ཁ་གསལ་ནང་ཁྱད་དབང་གང་འཆམས་རག་ཡོད་
 པ་མ་གཏོགས་ཐ་གཅིག་ཏུ་དབང་བསྐྱུར་བྱེད་ཐུབ་མེད་པའི་དངོས་དོན་ཡང་
 གསལ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་རེད། དེར་རབས་ཆབ་སྲིད་རིག་པའི་སྒྲུང་ནས་
 བཤད་པ་ཡིན་ན། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་བའི་འགོ་དཀྱིལ་ཙམ་ནས་མ་གཏོགས་མདོ་
 ཁམས་སྟོད་སྤྱད་གཉིས་ཀ་རྒྱ་ནག་གི་མི་སེར་སྤེལ་ཡུལ་བྱེད་ཀར་བཅན་བསྐྱུར་
 བྱེད་ཐུབ་མེད་པ་གསལ་བོ་ཆགས་ཡོད། གཞན་དབྱུད་གཞིའི་རྒྱ་ཆའི་དབང་གིས་
 ཟུར་ཙམ་ལས་ཞིབ་ཏུ་རྗེས་ནས་ཉམས་ཞིབ་བྱ་རྩིས་དང་། ཉམས་ཞིབ་ལ་ཐུགས་
 འདུན་ཡོད་རིགས་མཆིས་ཆོད་གཏེན་གསེར་སྤྱིར་བདག་པོ་མེད་པའི་གཏམ་
 དཔེ་རང་ལས་ལྷ་བྱ་གཞན་གང་ཡང་མེད།། ༡༡

མཆན་འགྲེལ།

- ༡ བོད་ཀྱི་དུས་རབས་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཟླ་བེས་གཡང་
 བུམ། རྒྱ་ཡིག་ལྡེ་རོང་ཆོ་རིང་དོན་བྱུང་གིས་བཙམས། ཤོག་ལྡེ་ ༡༧༧ སྟོག་
 པར་མ་ལྟེ།
- ༢ བོད་ཀྱི་ཁྲིམས་དོན་གནས་བབས། ཆ་རམ་སྤུ་ལ་དང་པེ་ཅིང་། རྒྱ་ཡིག་ཤོག་
 ལྡེ་ ༦ ནས་ ༧ བའེ་ཕན་སྤྱི་ཆབ་དོན་གཅོད་ཁང་གིས་ལྟེ་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༦
 ནང་དཔར་ཐེངས་དང་པོ་བརྒྱབ།
- ༣ བོད་ཀྱི་དུས་རབས་རིམ་བྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་བཟླ་བེས་གཡང་

བུམ། རྒྱ་ཡིག་ རྩེ་རོང་ཆེ་རིང་དོན་བྱ་བ་གྱིས་བཅུམས། མོག་རྩེ་ ༥ ནས་ ༡༩
ཆོག་པར་མ་ཟི།

༩ ལ་རྒྱལ་དབང་རྒྱ་ཁྱེད་བདུན་པ་ཁྱི་འདོན་མཛད་སྡོ་བསྐྱངས་རྗེས། མན་ཏུ་འེ་གཞུང་
གིས་ལ་རྒྱལ་བ་རྒྱ་ཁྱེད་བདུག་པ་ཡིན་ཚུལ་གྱི་ཡི་གེ་ཞིག་ཕུལ་བ་རྒྱ་ཡིག་གི་ལོ་རྒྱུས་
ནང་གསལ་ཡོད་ནའང་། དེར་ལམ་འགྲོ་བྱུང་མེད་པ་ལོ་རྒྱུས་རང་ངོས་ནས་ར་འཕྲོད་
གསལ་བོ་བྱུང་ཡོད།

༥ མཆོ་བྱང་བོད་རིགས་རང་སྤྱོད་ཁུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་རགས་བསྟུས། རྒྱ་ཡིག་ མོག་
རྩེ་ ༡༡ ནས་ ༡༣ མཆོ་ལོན་མི་རིགས་དཔེ་བསྐྱར་ཁང་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ལོར་ཟླ་ལྷིང་ནས་དཔར་བེངས་དང་པོ་བརྒྱབ།

བཀའ་དྲིན་རྒྱ་མེད་ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ངག་གི་དབང་
 ལྷག་འཛིགས་མེད་གོ་ཆ་ཐུབ་བསྟན་ལང་ཚོའི་སྡེ་
 དཔལ་བཟང་པོའི་བཀའ་དྲིན་ལྷག་པར་དྲན་
 ཞིང་མ་འོངས་འདྲོད་གསོལ་
 མཆི་ཞག་གི་ཁྱ་མཚོ།

གཡག་སྡེ་བ་སྟོ་བཟང་སྤྱིན་པ།

༡༡། །གང་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་དྲི་མ་མེད་ལ་རྒྱ་ལྷང་གསལ་བར་གྱུར་བའི་
 ཕྱིར། །སྤྱོད་ཆེ་སྟོབས་བཅུ་བརྒྱེད་པའི་ས་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྒྱར་ཡང་འབད་གྱུར་
 ཞིང་། །འོག་མིན་དུ་ནི་གང་གི་དོན་དུ་འབད་གྱུར་གོ་འཕངས་མཆོག་ཞི་བ། །ཡོན་
 ཏན་མཐའ་དག་མཚུངས་པ་མེད་དེ་ཁྱོད་ཀྱི་བརྟེས། །ཞེས་ཇི་སྐད་གསུང་པ་
 བཞིན་རང་ཅག་གངས་ཅན་པ་ནམས་ཀྱི་མེ་ཏོག་གང་ལ་འཕྲོག་པའི་ལྷ་སྐལ་
 འཕགས་མཆོག་འཛིག་ཏེན་མགོན་པོ་ནི་བསྐལ་པ་དཔག་དུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ནས་
 ཇོགས་སྤྱོད་རྒྱང་གསུམ་ཀྱིས་སྟོན་ས་མངོན་པར་ཇོགས་པ་སངས་རྒྱས་ཟིན་
 ནའང་། །ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་ཇོགས་ཤིང་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་བདེ་བར་
 གཤེགས་པ་ནམས་ནི་ཆོས་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྒྱན་གྱི་འགྲུབ་པའི་ཆོས་
 དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་པོ་རྩ་གཅིག་ལས་མི་འདའ་ཡང་། ཆོས་ཅན་སྐུ་ནི་རི་
 ཞེད་གདུལ་བུའི་ཁམས་བཞིན་སྤྱོད་ཆོགས་སྐུལ་པའི་རོལ་གར་གང་ལ་གང་འདུལ་
 འཕྲོན་ལས་ཀྱི་འདུག་སྟོ་མཆོག་དུ་ཡངས་པ་རྣམས་འཕགས་མཆོག་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་
 པོས་པོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁམས་འདི་གང་གི་ལྷག་པར་བཅེ་བའི་འདུལ་ཞིང་
 དུ་བཞེས་ནས་རྒྱལ་རྒྱོན་བྱང་ལེམས་རིག་འཛིན་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན།
 བྱ་རི་དྲགས། གཟིངས་དང་ཟམ་པ་སོགས་སྐུལ་པའི་ནམ་རོལ་དུ་མར་གདུལ་

བུའི་དོན་ལ་དཔག་དུ་མེད་པར་བསྐྱངས་དང་སྒྲིང་བཞིན་མ་འོངས་སྒྲིང་འགྱུར་
བཅས་ནི་མདོ་རྒྱུད་དུ་མ་ལས་གསལ་བ་ལགས།

དེ་ཡང་སྐབས་སུ་བབ་པ་གངས་ཅན་རྩ་གཅིག་ཕྱག་ན་པརྫོ་བཀྱིན་ཟླ་
མེད་ལ་ཀྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ངག་གི་དབང་ཕྱག་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་བྱབ་
བསྟན་ལང་ཆོའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གངས་རྒྱངས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་
དུ་སྤྱིའི་མཆན་དཔེའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞད་ཅིང་། སྤེ་ལོ་ ༡༧༩༡ ལོར་པོད་
གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་ཟུང་ཅིབས་སྒྲིང་འཁོར་པོ་ཕྱག་
མཆན་དུ་བཞུས་ནས་པོད་འབངས་ཆོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་སེལ་བྱར་གྱུར་པའི་སྡེ་
དང་། འགྲོ་ནམས་མངའ་ཁོངས་དར་དཀར་ཡུག་གཅིག་དུ་མངའ་དབང་བསྐྱར་
བར་མ་ཟད། དུས་བྱང་ནང་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། རིས་མེད་ཀྱལ་བསྟན།
དཔལ་འབྱོར། རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་བཅས་སྟོགས་
ཡོངས་ནས་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་ཅེ་མོར་སེན་ཏེ་པོད་ཀྱལ་ཁམས་མངའ་ཐང་
རྒྱས་པར་མ་ཟད། ཉེ་འཁོར་ནི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཡུལ་གྲུ་ཁག་དང་། ཆེན་
པོ་རྟོར་དང་། མན་རྒྱ་སོགས་ཀྱི་ཆེ་རྒྱ་སྤྱི་དང་གདུལ་བྱ་གངས་ཡས་དཔག་དུ་
མེད་པ་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཛད་ཐབས་འཕྲིན་ལས་དང་། རྣོབས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་འདུལ་
བར་མཛད་དེ་གང་གི་མཆོན་སྟན་མཛད་འཕྲིན་གྱིས་ཁྱབ་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་
དུ་ཆབ་སྲིད་བརྟན་སྤྱིང་མངའ་ཐང་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་དང་རིག་གནས་གོང་
འཕེལ་གྱི་བསམ་པའི་དཔལ་ཡོན་གྱི་དར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྲགས་ཆེ་བྱང་ཡོད།
གངས་ཅན་རྩ་མི་ཡོངས་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་། ལོ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེན་དོན་
སྤྱིང་ལ་བཀྱིན་རྗེས་བྱན་དང་། མ་འོངས་མདུན་བསྐྱོད་ཀྱི་ཁ་སྟོགས་འཆོལ་
བཞིན་པའི་སྐབས་འདྲར་བཀྱིན་ཟླ་མེད་ལ་གོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྤྱིད་གསང་
གསུམ་མད་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱབས་ཆེན་ནམ་པར་ཐར་པ་རྒྱ་མཆོ་རྩ་བུ་ལས་བྱན་མོང་།

གི་མངའ་འཕྲིན་སྒོར་ཙུ་ཅེས་གཞལ་བའི་ཚུ་བྱིག་ཙམ་ཞིག་དང་ས་ནས་སྒྲུ་མེད་
 བཀྱིན་ལ་རྗེས་དྲན་དང་། སྤར་བས་བྱགས་རྗེའི་སྐྱབས་ལོག་དུ་མདུན་བསྐྱོད་
 བྱེད་ཚུ་ཡིན།

ཡང་མྱིད་འབྲུལ་བྲལ་ངེས་རྟེན་དང་གསན་བསམ་

མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་ས་འཛིན་པ།

བཀའ་བྱིན་རྒྱ་མེད་ལ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་བྱ་མཆོ་
 མཆོག་རབ་བྱུང་བར་པའི་མེ་སྐྱལ་ཕྱེ་ལོ་ ༡༩༡༧ ལོའི་པོད་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་
 ཉེར་གསུམ་ཉིན་རིུ་ལྷ་རྒྱལ་ཡི་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་
 གཟུགས་བརྒྱན་སྤར་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སོགས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །བྲལ་
 པའི་དབང་པོའི་སྐྱེ་ཡི་གཟུགས་བརྒྱན་འཆར། །ཞེས་གསུང་པ་ལྟར་ཟུར་གྲོར་གྱི་
 རིགས་ལས་ཡབ་ཡུམ་རིགས་རུས་ཆོ་འབྲང་ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣེ་ཁ་འཕྲོང་བྱས་
 འཕྲུང་བར་སྟག་ཅེར་ཡབ་མི་དབང་བདུད་འདུལ་རབ་བརྟན་དང་། ཡུམ་ཁྱི་ལུ་
 ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་གཉིས་ཀྱི་སྐས་སུ་སྐྱབས་ལྷུ་མས། ཡུམ་ལ་ལྷ་སའི་རོ་པོ་རང་
 བྱུང་ལྷ་ལྷན་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་མནལ་ལམ་དང་། རྣམ་མཁའ་གཡའ་དག་
 པ་ལས་ཆར་པ། སྤར་མེད་པའི་མེ་དོག་བཞད་པ་སོགས་བཀྱིས་པའི་རྟགས་མཆན་
 དང་། དམ་པའི་རང་རྟགས་གསལ་བར་བྱུང་། པོད་ལྷགས་སྐྱེལ་ཕྱེ་ལོ་ ༡༩༣༠
 ལོར་འབྲུངས་གཞིས་ནས་ཡར་འཕྲོག་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་སྤར་ཅེ་དང་སྟག་
 ལུང་གཉིས་སུ་ལོ་བྱེད་གཉིས་ལྷག་ཙམ་བཞུགས། དེ་སྐབས་འཛིན་རྟེན་གྱི་བྱ་
 བར་རྣམ་གཡེངས་གཏན་ནས་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་བྱ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གཏམ་
 དཔེ་སོགས་ལ་གིན་དུ་མཉེས། བྱུང་པ་རིག་འཛིན་འཕྲིན་ལས་རྣམ་རྒྱལ་མཆོ་
 ཞུས་བཞད་པ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐྱུན་སྤྲེལ་པའི་དམ་པ་མང་པོས་སྤར་བ་བྱིན་ལྷུ་མས་

སོགས་བསྟེན་པ་ཀྱི་ཆེ་བསྐྱབས། མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་རིག་གསལ་ཞིང་
 དམ་པའི་རང་དྲགས་ཏེ་ཅང་གསལ་བ་དང་། རྣལ་པར་འབྱས་སྤྱངས་སྤྱི་སྤོའི་
 ལོ་གསལ་སྤྱན་འདེན་སྐབས་སུ་བསམ་ཡས་ཆོས་སྦྱོང་དང་། ཆེར་གསེབ་ཆོས་
 སྦྱོང་ཆངས་པ་དུང་ཐོད་ནས། འཕྱོང་རྒྱས་གསེར་གྱི་དོ་རྩེ་དེར། པར་རྒྱུ་གཉི་
 སྤྱས་བརྒྱན་ནས། དར་ཆོན་གྱིས་མཛེས་མིན་ཏུ་ལེགས། གསེར་ལས་མདོག་
 བཟང་གཞན་མ་མཆིས། དོ་རྩེའི་མིང་དང་མཆུངས་ན་ལེགས། །ཞེས་སོགས་
 དོ་རྩེའི་གསང་ལུང་གྲགས་ཆེ་མང་པོ་བྱུང་བ་སོགས་མཆོག་སྤྱལ་ཉིད་འབྱས་
 སྤྱངས་སྤྱལ་སྤྱི་ཡིན་པར་གྲགས་པས་བྱབ། འབྱས་སྤྱངས་དགའ་ལྡན་ལོ་བྱང་
 གི་ཞལ་ངོ་བསྟོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་གཙོས་གདན་ས་དང་། བོད་སོག་དང་
 ལྷན་ནམས་ནས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཡོན་ཏན་ཀྱི་མཆོད་ཡང་སྤྱིད་འབྲལ་བལ་
 ངོས་འཛིན་གྱི་སྟོན་གྱི་རེ་བ་སྒྲིམ་པ་ཀྱི་འདོད་ལྟར་གནང་ཡང་། གས་ཁ་སའི་
 ལགས་ཨ་ཀྱལ་གྱི་གཡོ་འབྲལ་དང་། གཙང་པ་སྡེ་སྤྱིད་པའི་འགོག་རྒྱུན་སོགས་
 འགལ་རྒྱུན་འགའ་ཞིག་བྱུང་བར་བརྟེན། སྐབས་དེར་གངས་ཅན་འཛིན་མའི་
 སྟོན་གྱི་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ པཌ་ཆེན་སྤྱི་མེད་བཞི་པ་སྟོ་
 བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་དང་། སྤྱིང་སྤྱིད་པ་ཞབས་
 དུང་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་སོགས་གངས་ལྗོངས་བསྟན་འཕྱོའི་འཁྲུང་འཛིན་
 ཆེན་པོ་རྣམས་ལྷན་གྲོས་ཏེ་བོད་ལྷགས་བྱ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༡༡ ལོར་པཌ་ཆེན་རིན་
 པོ་ཆེ་སྟོན་འཁོར་རྣམས་བྱང་རྩ་སྤྱིང་དུ་ཐེབས་ནས་འབྲོམ་སྟོན་ལྟུང་བའི་
 འབྲུང་གནས་ཀྱི་ཐུགས་དམ་ཉེན་ངོ་བོ་འཇམ་དཔལ་དོ་རྩེའི་སྤྱན་སྤར་གཟན་
 བརྟག་བསྐྱེལ་གནང་མཛད་པར་ལྟུང་བའི་དབང་པོ་ཉིད་གསལ་བར་ཐོན་ནས་
 མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག་པའི་འབྲལ་སྤྱང་མཐའ་དག་ལྷག་མེད་དུ་གསལ་
 ནས་ལྟུང་དབང་ལྡེ་པ་ཆེན་པོར་འབྲལ་བལ་ངེས་རྟོག་གི་གྲགས་པ་ས་གསུམ་

དུ་ཁྱེད་པར་མཛད།

པོད་ཚུ་བྱི་བྱི་ལོ་ ༡༦༣༣ ལོར་ཀུན་གཟིགས་པའ་ཆེན་མོ་བཟང་ཆོས་
ཀུན་དང་། དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་སྐྱེ་ཆབ་ཆ་བ་དགའ་བཅུ། ལྷག་ལུང་པ་དང་
མིང་སྒྲུང་པའི་སྐྱེ་ཆབ། སོག་པོ་ལྷ་བཙུན་གྱི་སྐྱེ་ཆབ་རྒྱ་མ་སོགས་སྒྲ་ཆེན་མི་
ཁགས་དང་སྤར་ཅེའི་དྲུང་འཁོར་སོགས་ལྷ་ལྡེ་མི་ལྡེ་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱེས་པའི་སར་ན་
བཟང་སྒྲོན་འབུལ་ཞུས་ཏེ་ལྷ་ལྡན་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཁ་བསྐྱར། སྤྱིད་སྒྲུང་སྟེ་ཐང་
དུ་ཆིབས་སྐྱར་གནང་སྐབས་ཞལ་དོ་བསོད་ནམས་རབ་བདན་དང་། གདན་ས་
གསུམ་གྱི་སྒྲ་བྱི་མཁན་སྒྲོབ། སོག་པོའི་སྐྱིན་བདག་ཆེ་ཁག་སོགས་སེར་སྐྱ་
མི་མང་གི་ཕེབས་བསུ་བཅས་པོད་ཆ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཏེར་ལྷ་ཉིན་འབས་སྐྱེད་ས་
དགའ་ལྡན་སོ་བྱང་དུ་ཆིབས་སྐྱར་གནང་སྐབས་གདན་ས་ཁག་སོགས་དགེ་འདུན་
པའི་སེར་སྐྱ་དང་མི་མང་གི་གྲུས་སྤར། ཆོས་སྒྲོང་ཁག་ཀྱང་མི་ཁོག་དུ་
བརྒྱམས་ནས་སྤྱི་ལུ་ཕུན་ཆོགས་གྱི་ཕེབས་བསུ་བཅས་གཟིམས་ཆུང་མདོན་དགའི་
གོང་མའི་གསེར་གྱི་བྱི་འཕངས་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། པོད་
ཆ་གསུམ་པའི་ཕྱོགས་བྱི་མའི་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཉིན་གཟིམས་ཆུང་མདོན་དགར་
པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་དབུ་སྐྱ་གཙུག་ཕྱད་ཕུལ་ཞིང་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་མཚན་
གསོལ་གནང་། འཛིགས་བྱེད་ལྷ་བཙུན་གསུམ་དང་ན་མགྱིན་གྱི་རྗེས་གནང་
དང་། ཆེད་བང་བརྒྱ་ཅ་སོགས་མང་དུ་མཛོམས། ནང་གྲོང་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱལ་
སོགས་ནས་བྱི་མོ་ལི་གེའི་འབྲི་རྒྱུག་དང་། ཆོས་སྒྲོང་ཐུགས་འཛིན་དབུ་འཛུགས་
གནང་། མིང་སྒྲུང་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་དབང་ལུང་མན་ངག་བཀའ་
ཁྲིད་མང་དུ་གསན། བེང་བྱི་བྱི་ལོ་ ༡༦༣༤ ལོར་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་ཐེག་
ཆེན་མིང་ནས་གདན་ཞུས་ཆིབས་སྐྱར་གནང་སྟེ་ཡུ་ཆང་གསུམ་གྱི་མཁན་སྒྲ་དང་
དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོས་མཚོད་པའི་གཙུག་དུ་བཀྲམ། གཞན་ཡང་འདོན་

ཆོག་ཕྱག་ལེན་དང་། ར་རོལ་ན་དབྱངས་སོགས་ཆོགས་མེད་ཕྱགས་སུ་ཆུད།

མེ་ཁྲང་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༥ ལོ་སྤྱིང་སྤྱད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེས་ལྷ་ལྷན་སྟོན་
ལམ་ཆེན་མོའི་བྱ་སྒྲོར་སྒྲར་གསོ་གནང་བར་མ་ཟད། ཡུལ་བ་ཡབ་སྐུ་མ་
གཉིས་སྟོན་ལམ་ཆོགས་མགོན་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པར་སྟོན་ལམ་ཐོག་སྒྲར་
བྱང་མ་སྤྱོད་བའི་འདུ་ཆོགས་དང་བསྟེན་བཀྟར་འདུ་ལོང་ཆེན་པོ་བྱང་ཞིང་།
གངས་ཅན་པ་ནམས་དད་གུས་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་གནས་ལ་བཀོད། སྟོན་
ལམ་གྱུ་ཆེས་པོད་རྒྱ་གཉིས་པའི་དཀར་ཕྱོགས་རྒྱལ་བ་གསུམ་པའི་ཆེས་ལ་
འབྲས་སྤྱངས་དགའ་ལྷན་མོ་བྱང་གཟིགས་ཆུང་མངོན་དགར་པར་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེས་མཁན་པོ་དང་། འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་ནས་སྟོབ་དཔོན་
སྟོ་མང་སངས་རྒྱལ་བ་གྲིས་ནས་གྲིབ་ཆོད་སོགས་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་
དབུས་སུ་བར་མ་རབ་བྱང་དང་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཕྱོམ་པ་མནོས། རག་དབང་སྟོ་
བཟང་རྒྱ་མཆོ་འཇིགས་མེད་གོ་ཆ་བྱབ་བསྟན་ལང་ཆོའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་
མཆན་གསོལ་གནང་། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གསང་འདུས་མི་བསྟོད་
པའི་དབང་དང་། བཀའ་གདམས་ཕ་ཆོས་བུ་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་བྲིད། ཕྱག་དྲུག་
པའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན་པ་སྐྱབ་པ་ལྷུར་བཞེས་ཏེ་གསན་
བསམ་གྱི་དུས་འདའ་བར་མཛད། དེ་བཞིན་དཀར་ཅིས་དང་། བད་དག གར་
འཆམ། འབྲི་ཐིག དབྱངས་རོལ་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་བཅས་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་
དུ་གསན་ནས་ཕྱག་ལེན་རྒྱ་ཆེ་མཛད། པོད་སོག་སྒྲ་དཔོན་གྱི་བསྟེན་བཀྟར་བར་
མཇལ་ཁ་བཀའ་སྟོབ། ལྷགས་ལུང་ཆོས་འབྲེལ་སོགས་གང་འདུལ་འཕྲིན་ལས་
གྱི་མཛད་པས་བསྐྱངས། སྤྱིང་སྤྱད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འཇམ་དགར་
དང་། ཕྱག་དྲུག་རྗེས་གནང་། དེ་བཞིན་བཀའ་བྲིད་མང་དུ་གསན། མེ་
ལྷག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༦ ས་རྒྱའི་ནང་ཡུལ་མཆོག་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་དང་མཆོད་

ཡོན་དང་དམ་ཕྱགས་ཆེར་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་རྟོར་གྱི་དྲུང་ཐའེ་ཇི་དཔོན་སྟོན་
 འཁོར་ལྷ་ལྷན་དུ་འཁྲོར་དྲེ་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་སོག་ལྷགས་མཛད་སྟོ་རྒྱ་ཆེ་
 གནང་སྟེ་ཐའེ་ཇི་དཔོན་གཡོག་སྟོན་འཁོར་དང་ལྷན་རྒྱལ་ནས་རྟེན་འབྲེལ་སྟོ་
 བརྒྱ་འབྲེལ་སྟངས་བརྗ་རྟ་ར་ཞེས་པའི་སྟར་གྱི་མཆན་གསོལ་སྟར་གསོལ་དང་
 འབྲེལ་རྟེན་མཆོན་འབུལ་དངོས་སྟུམ་མཐོ་བ་བསྟར། ཡུལ་དབང་མཆོག་
 རས་ཀྱང་ཐའེ་ཇི་སུ་དྲུང་ཐའེ་ཇི་ཞེས་པའི་མཆན་དང་། སྟོན་འཁོར་རྒྱལ་ལ་
 ཆོ་ལོ་སོགས་མང་དུ་སྟུལ་ནས་རེ་བ་དོན་དང་ལྷན་པར་མ་ཟད། རྟེན་འབྲེལ་མད་
 དུ་བྱང་བ་གསུང་རྒྱལ་ལས་གསལ། ཡི་དམ་རྟ་མགིན་ལ་ཕྱགས་སོས་ཆེར་མཛད་
 པ་བཞིན་སྒྲིང་སྟངས་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་རས་ཡེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་གསུང་
 འབུམ་ཁྲིད་སྟེར་སྟངས་ལྷགས་ཀྱི་རྟ་མགིན་ཆོས་འཁོར་མང་དུ་ཡུལ། སྒྲིང་སྟངས་
 ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་སོ་ལྷ་པར་ཐེབས། ཐུན་མོང་སྟངས་
 རོར་རྟ་མགིན་སོགས་ཡི་དམ་ཞི་ཁྲོས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟུགས་པ་དང་། ཤེ་རྟར་
 སོགས་བྱར་དུ་འཁོལ་བ་ཞབས་འབྲིང་ཀྱན་གྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར། མེ་ལོས་
 ཟླ་ལོ་ ༡༦༡༧ བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་ཉེར་གསུམ་གཟུང་སྟར་འཕྲོད་སྟོར་ཤིན་
 དུ་དགེ་ཉིན་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་སོ་ལྷ་པ་འཇམ་དབྱངས་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་
 དྲུང་ནས་མཆན་ཉིད་བསྟུས་ཆད་གསན་བསམ་དབུ་འཇུགས་གནང་། མཆོག་
 ཟུལ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱགས་རིག་ཟབ་ཅིང་། བརྟོན་པ་ཆེ་བ་སོགས་ཟླ་བ་ལྷེད་གཉིས་
 རང་བཞུལ་བརྟག་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བའི་ལུང་རིག་ཡོངས་རྫོགས་ཕྱགས་སུ་
 འཆུད་ཐུབ་པ་བྱུང་བར་ཡོངས་འཛིན་ནས་ཡུལ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་པའི་སྟུམ་
 རས་ཤེས་བྱ་འདི་ལ་སྟུང་པ་ཡིན་པ་སོགས་དྲ་ཅང་དབྱེས་པའི་བསྟུགས་བརྗོད་
 མང་དུ་མཛད། བསྟུས་ཆད་དང་། པར་སྟིན་ཅ་བ། ཟུར་བཀོལ། དགོངས་
 འབྲེལ་རྒྱལ་ཕྱགས་འཛིན་དང་། གདན་གསུམ་དང་། རྟ་བ་སྟོད་པ་སོགས་

གྱི་མཁས་པའི་དབང་ཕྱག་མང་པོར་བཞུག་བརྟག་བཟོ་སྒྲེང་གནང་སྟེ་མཁས་
 བཅུན་བཟང་གསུམ་གྱི་བྲགས་པ་ནི་མ་ལྟར་བྱུང་། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་
 འབྲུངས་རབས་སོ་བཞི་པ་དང་། བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཟ། ཆོ་སྦྱོང་སོགས་
 ཟབ་ཆོས་མང་དུ་སྦྱུལ་བ་གསན་བསམ་དང་སྦྱུབ་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གཞིལ་བར་
 མཛད། ས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༥ ལོ་ནས་དབུ་པར་གཙོ་བོར་གསན་བསམ་
 དང་། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྦྱུབ་བྱུང་དང་། སྤར་ཐང་བརྒྱ་ཅུ་ འཇམ་
 དབྱངས་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ། ཕྱག་རྡོར་གདུམ་ཆེན་གདུམ་ཁྱུང་། ལས་གཤིན།
 རྣམ་སྤྱོད་སོགས་གྱི་བཀའ་དབང་རྗེས་གནང་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་
 འདུན་བྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། ཉིན་རེ་རྟ་མགྲིན་
 དང་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་གྱི་མདོན་རྟོགས་དང་། བཟུངས་པ་སྟོང་ཕྲག་
 གཉིས་རེ་ཆག་མེད་ཞལ་འདོན་གནང་བ་བཅས་སྦྱོང་རྟོགས་གྱི་བྱུངས་འཇིན།
 ཐག་རིང་འཁྲོག་པ་དང་། སོག་པོ་སོགས་མང་པོར་མཛལ་ཁ་དང་། རིགས་
 གསུམ་མགོན་པོ། མི་གཡོ་བ། སྦྱོལ་མ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་སྦྱུལ། ལུགས་
 རྟ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༠ ལོ་ནས་འདུལ་མཛོད་ཅ་བ་དང་། དཀོངས་འབྲེལ་ཁག་བྱགས་
 འཇིན་གསན་བསམ་ཁོ་ནར་བྱགས་གཞིལ་ནས་དུས་འདའ་བར་མཛད། སྦྱོར་མོ་
 ལུང་དཔྱིད་ཆོས་གྱི་ཆོགས་མགོན་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུས་པ་ལྟར་ཆེབས་སྦྱར་གནང་
 རས་བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བཟ་གྱི་བཀའ་ཁྲིད་སྦྱུལ་བར་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་དད་
 པ་ལྟག་པར་འཕེལ་བ་དང་། མཁས་པ་མགུ་བ་སྟེ་བའི་གནས་ལ་བཞོད། ཁྲི་
 རིན་པོ་ཆེ་ནས་པར་ཆད་དང་། འདུལ་བ་བཀའ་ཁྲིད་སོགས་ཟབ་ཆོས་བྱ་ཆེ་སྦྱུལ།
 དགའ་ལྡན་དགོན་དུ་ཆེབས་སྦྱར་གནང་སྟེ་གདན་སའི་མཁན་སྦྱོབ་དགེ་འདུན་
 ཡོངས་ནས་སྦྱོ་བོས་མཛོད། རྒྱ་འགོའི་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་
 རིམ་གྱི་དབུ་ནས་བཤད་བྲིད་གནང་བར་མེ་རྟོག་གི་ཆར་པ་བབ་པ་སོགས་ངོ་

མཚར་ནགས་མཚན་མང་པོ་བྱང་སྟེ་དད་པ་ལྷག་པར་འཕེལ་བའི་གནས་ལ་བཀོད།

ལྷགས་ལུགས་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༩༡ ལོར་རྩ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་མགོན་དུ་གདན་འདྲེན་བྱས་ནས་འབྲངས་རབས་གསུང་ཆོས་དང་། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་བདེ་བ་ཅན་དང་། བརྟན་འབར་མ་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་བསྟོར་བྱས་པ་གསུངས། བ་སོ་སྐུལ་སྐུ་སོགས་མཁས་པ་དང་སྟོབས་འབྱོར་ཆེ་བ་མང་པོས་གྲ་སྒྲིར་དམ་བཅའ་མཛད་པར་སྐྱབ་པའི་དབང་ཕྱག་ཆེན་པོའི་སྐུར་བཞེངས་ནས་ལུང་རིག་དབྱང་གསུམ་གྱིས་སུན་འབྲིན་གྱི་སྟན་པའི་གྲགས་པས་ཁྲལ། རྟེ་པ་བྱ་རི་བས་རྩོུ་རྩུ་དུ་གདན་བྱས་ལྷར་མངའ་དྲགས་བྱལ་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ས་ཁུལ་གྱི་སེར་སྐྱ་མི་མང་ལ་ལ་བྱལ་བ་དགེ་འདུན་བྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་ལྷགས་ལུང་དང་། ཏ་མགོན། རིགས་གསུམ་མགོན་པོ། རྒྱལ་མ། དུག་སོགས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་། རྩོ་རྒྱུང་། རྩ་མའི་ནལ་འབྱོར། བརྟེན་གནས་སྟོན་པ་སོགས་གང་ལ་དེ་འཆམས་ཀྱི་དགོས་ཆོས་མང་དུ་སྟེལ། ས་ཁུལ་གང་དུ་ཕེབས་ཀྱང་སད་སེར་བཅའ་ཐན་སོགས་ཀྱི་དུང་ཆོགས་ཞི་ནས་ལོ་ཕྱགས་དག་དུ་ལེགས་པའི་དཔལ་ལ་བཀོད།

ལྷ་སྐུལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༩༣ ལོའི་བོད་ཆ་གཉིས་པའི་ནང་པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་གདན་བཞི་དང་། ཀྱི་རྟོར། རྟོ་རྟོ་འབྲང་བ། དུས་འཁོར། རྟོ་རྟོ་སེམས་དཔའ་སོགས་ཀྱི་དབང་དང་། ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབུ་མ་དང་། འདུལ་མཛོད། ལམ་རིམ་ཆེན་ཆེན་མོ། གསང་འདུས་ཆོས་འཁོར་སོགས་གསན་བསམ་ཉམས་བཞེས་གཙོ་བོར་མཛད། སྟོབ་དཔོན་ཡོངས་འཛིན་ནམས་ནས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྱུབ་པ་དབུ་སྐྱ་སྐྱ་བྱིལ་ལེ་བར་འཆད་ཉན་མཛད་པ་དང་མཉམ་པ་འདུག་ཅེས་དོན་གྱི་བཟུགས་བཅོད་གནང་། མདོ་ལྷགས་ཡོངས་རྩོགས་གསན་བསམ་དང་མཁྱེན་པ་བྱ་མཚོར་མངའ་བར་བརྟེན་ནས་རྩ་ལྷན་སྟོན་ལམ་གྲ་སྒྲིར་དང་། རིམ་

བཞིན་རིས་མེད་ཆོས་ལྷེ་ཁག་དུ་བྱ་སྒྲོར་མཛད་རྒྱའི་ཐུགས་འདུན་གནང་ཡང་།
 དབུས་གཙང་བདེ་གཟར་དང་ལྷེ་པ་གཙང་པའི་ཐུགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ལ་བསྟུན་
 མཁས་གནང་དགོས་པུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་བཞེད་མ་འབྲུབ་ཀྱང་། མཁས་
 བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ནམ་ཐར་མཁས་མང་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་དོན་གྱིས་རྒྱལ་
 མཚན་གྱི་དོན་ལྟར་མངོན་པར་འཕགས་པར་བརྟེན་ཀྱན་གྱིས་སྤྱོ་པོས་མཚོད་དོ།

རྒྱ་བྱ་ཐུ་ལོ་ ༡༦༩༩ ལོར་གསང་སྤྲུགས་གསར་སྤྲོང་ལ་མཁས་ཤིང་བྱབ་
 པའི་དབང་ཐུག་ཆེན་པོ་འཁོན་ལྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ་འབྲས་སྤྲངས་སུ་
 གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཆེ་དབང་བྱུང་རྒྱལ་མ་དང་། རིག་འཛིན་བཀའ་བརྒྱད།
 ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འབྲོ་བ་ཀྱན་ཀྱི་ལ། རིག་འཛིན་གདེར་བདག་སྤྲིང་པའི་གདེར་
 མའི་རྣལ་འབྱེད་དབང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གསན་ཞིང་སྐྱབ་ལ་གཞི་ལ། ས་
 རྒྱའི་ནང་བྱང་རྩ་སྤྲེང་དུ་ཆེབས་སྐྱུར་གནང་སྟེ་འབྲོམ་སྟོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
 ཁྱིམ་འཁོད་ནས་བྱ་དཔོན་མེར་སྐྱ་མི་མང་བྱངས་ཡས་ལ་དགོན་མཚོག་འབངས་
 ཀྱི་འབྲངས་རབས་བཀའ་བྲིད་སྟུལ་བར་བཀྱིས་པའི་མེ་དོན་ཆར་བབ་པ་སོགས་
 བྱིན་སྐབས་ཆེ་བ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷོ་རྒྱུད་ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་དང་། དགས་ཉང་།
 འོ་ལ་ཁ་སོགས་ངོ་མཚར་གྱི་གནས་ཆེན་ཁག་ལ་གནས་གཟིགས་མཚོད་འབུལ་
 དང་། ཐུན་མོང་གདུལ་བུའི་སྤང་ངོར་སངས་རྒྱས་བྱང་མེམས་དང་། ཡི་དམ་
 ཞི་ཁྲོའི་ཞལ་གཟིགས་མང་དུ་བྱུང་བར་བྲགས། ལྷ་ལྷན་དུ་ཆེབས་སྐྱུར་གནང་
 སྐབས་འཁོན་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་འབྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་མཛད་པར་ལྷག་པར་དབྱེས་
 པའི་བསྐྱེད་པོ་བརྟེན་དང་། ཉམས་ལེན་གྱི་དམར་བྲིད་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་སྟུལ་
 བ་ཉམས་སུ་བཞེས། འབྲས་སྤྲངས་པོ་བྱང་དུ་ཡི་དམ་ཁག་དང་། དམག་ཐོར་
 མ། ལྱར་ཞལ། དེག་ཅེ་སོགས་ཀྱི་ཐུགས་བསྟེན་དགས་ཐོན་བསྐྱེད་མར་མཛད།
 གསུང་རབ་མང་པོའི་དཀར་ཆགས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས། ཤིང་བྱི་ཐུ་ལོ་ ༡༦༩༩

ལོར་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དུ་སེབས་པ་དང་། འཁོན་སྟོན། ཁྲི་རིན་
པོ་ཆེ་གཉིས་ནས་པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་གསང་འདུས་བསྐྱེད་ཚོགས་དང་།
རྒྱུད་ལེའུ་བརྒྱ་གསུམ་པའི་མཆམས་སྦྱར། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ནམ་ཐར་ཕྱི་ནང་
གི་བཤད་ལུང་སོགས་པལ་འབྲིད་མང་པོ་གསན།

ཤིང་པག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༩༥ ལོར་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཚོགས་མགོན་དང་།
འཁོན་སྟོན་གྱི་དྲུང་ནས་རིག་འཛིན་རྒྱ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོང་གསལ་དབང་ལུང་མན་
ངག་མང་དུ་གསན་ནས་ཀ་དག་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ས་འཛིན། འཁོན་སྟོན་ནས་
ཆེན་པོ་རྒྱ་ཡི་ཡུལ་དུ་གདུལ་བུའི་འགྲོ་དོན་གིན་དུ་རྒྱབས་ཆེ་ཡོད་པའི་མངོན་
མཁེན་མང་པོ་ཐོགས་མེད་དུ་གསུངས། རྒྱ་མ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱན་དྲ་ཅང་སྒྲིན་པར་
བརྟེན་མཉེས་པ་གསུམ་གྱིས་ཞབས་དོག་གི་ལྷ་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས། འཁོན་སྟོན་ནི་
གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲེང་མོ་བྱང་ཡང་འདི་རང་ལ་མཁས་པ་འདུག་ཅེས་
བསུགས་པར་མཛད། འབྲས་སྤྱངས་ཚོགས་ཆེན་ལ་རྒྱ་ཕྱེད་རིང་ནམ་ཐར་
དད་པའི་འཇུག་དོགས་ཀྱི་བལ་འབྲིད་རྒྱ་ཆེ་སྤྱལ། ཟུར་ཆོས་དཔྱིངས་རང་ཁོལ་
ནས་ཉེར་མཁོའི་ཕྱག་ལེན་མང་པོའི་དམར་བྲིད་གསན་བཞེས་དང་། འཇམ་དཔལ་
ཟེལ་གཙོན་སོགས་ཀྱི་ལྷགས་བསྟེན་རིམ་པར་བཞུགས་ནས་རྒྱུབ་པའི་རྒྱལ་མཆན་
མིད་ཅེར་བསྐྱེདས།

མེ་བྱི་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༩༦ ལོ་ཁལ་ཁ་ཆོག་ཐུའི་བུ་ཨར་སར་གྱི་བདེ་གཟར་
དང་། དེ་མིན་འབྲུམ་ནད་ཆེས་བྱབ་པར་གངས་རྒྱོང་ས་བསྟན་མིད་སྤྱི་འགྲོའི་
བདེ་ཐབས་ཆེད་རྟགས་ཐོན་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་སྤྱན་སྐྱབས་མཛད། འཁོན་སྟོན་
དྲུང་ནས་གསོལ་འདེབས་ལེའུ་བརྒྱན་མ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། དེ་བ་
ཐེར་སྟོན་མོ་སོགས་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་ཞིབ་དཔྱད། རྫོ་བྲལ་
ལ་འགྲོ་དོན་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱེདས། མེ་བྱང་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༩༧ ལོར་དོར་གོ་མི་ཁང་

ལྟོན་འཁོར་སྟོང་ཆོ་ཉི་པ་མཆོ་སྟོན་ནས་ལྟ་ལྟ་དུ་འཕྱོར་བར་དགའ་ལྡན་ཁང་
 གསར་དུ་མཆོད་ཡོན་ཐོག་མའི་ཞལ་འཛོམས་གིང་གོ་བྱི་ཁང་ནས་མཇལ་ཁའི་
 ཐོག་དངུལ་སྤང་སྟོང་ཕྱག་བཞི་དང་། ཆོས་རྗེ་དང་དད་ལྡན་ཁག་ནས་འབུལ་
 དངོས་རྟེན་པ་རྒྱ་ཆེ་བའི་གས་ནས་འདི་ཕྱིའི་སྐྱབས་འདུག་ཞུས་པ་བཀའ་བཞེས་
 མཛད། གོ་བྱི་ཁང་ལ་ཆེ་དབང་བརྒྱ་ཆར་དང་། དྲག་པོ་མཐེང་ག་ ཅ་མགིན་
 གསང་སྐྱབ། ཕྱག་དུག་བཅས་པའི་རྗེས་གནང་དང་། སྟོང་པོ་དོན་གསུམ་
 གྱི་བཤད་ལུང་། དེ་བཞིན་ཆོས་རྗེ་དང་། དཔོན་གཡོག་གཞན་ནམས་ལའང་
 དགོས་ཆོས་མང་དུ་སྐྱལ། མཆོད་ཡོན་ཐུན་མོང་བཀའ་བྲོས་ཐོག་ཁལ་ཁ་ལོ་
 རོད་སྟོགས་གྱི་རྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྟོང་སྤེལ་གསུམ་སྤང་དར་ཁན་ནང་སོ་དགེ་
 འདུན་སོགས་ཆེད་གཏོང་གནང་སྟེ་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་བའི་དབུ་ཚུགས། པར་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་དྲང་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་དང་། དགེ་འདུན་གྲུབ་
 པའི་སྤང་འབུམ། མར་མའི་ནམ་མགུར། བུ་སྟོན་བའི་མཆོག་གི་ཆོས་
 འབྱུང་། རྗེ་རྗེ་འབྲེང་བའི་བཤད་ལུང་བཅས་རྒྱ་ཆེ་གསན་ནས་ཉམས་བཞེས་
 གནང་། གདུལ་བྱ་གངས་ལས་འདས་པར་བཀའ་འདམས་སྒྲིགས་བམ་བཀའ་བྲིད་
 དང་། རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་རྗེས་སྤང་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་སྐྱལ། ལོ་
 དེར་པོད་གྱི་ལོ་ཐོ་དང་དཀར་ཅིས་སྟོར་བཀའ་ཚོམ་མང་དུ་མཛད།

ས་སྐྱག་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༣༩ པོད་ཆུ་གསུམ་པའི་ཆོས་རྒྱ་གཟུང་སྐར་འབྱུང་
 འཕྲོད་གིན་དུ་དགེ་ཉིན་ལྷ་ལྡན་རོ་པོ་བླ་ཕུ་ཞེའི་དྲང་དུ་ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་
 པའི་མངའ་བདག་མཁན་ཆེན་རྗེ་རྗེ་འཆང་པར་ཆེན་སྟོང་བཟང་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་
 མཆན་ནས་མཁན་པོ་དང་གསང་སྟོན། ཁྱི་ཆེན་སྤྱིང་སྤྱད་ཞབས་དྲང་དགོན་
 མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་ལས་སྟོབ། ཅེ་དང་བ་བྱམས་པ་སྟོན་ལམ་གྱིས་གྲིབ་
 ཆོད་པ། འབྲས་སྤངས་འདུལ་བ་སྟོབ་དཔོན་ཏ་ཞིང་པ་ཐུབ་བསྟན་ནམ་རྒྱལ་

དང་། མྱོ་མྱོང་སྒྲོབ་དཔོན་པོ་ཁང་པ་འཇམ་དབྱངས་བགྱིས། རྒྱལ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་
 མྱོད་ཐང་པ་ཆོས་ལུན་ཆོགས། རྒྱགས་པ་སྒྲོབ་དཔོན་བསམ་སྒྲུང་པ་སྒྲོབ་ཟང་
 འག་དབང་། གཤམ་སྒྲོབ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུང་ཅེ་བ་པ་སྒྲོབ་ཆོས་འཕེ། བདེ་ཡངས་སྒྲོབ་
 དཔོན་གེ་རེ་བ། སེ་ར་སྒྲོད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲུན་བྱ་བ། སྒྲུང་པ་སྒྲོབ་དཔོན་གྲུང་
 རུང་བ་བཅས་མང་ཆོས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་དགུས་ཁ་སྒྲོང་མཛད་དེ་ཡོངས་སུ་
 རྒྱགས་པ་དགེ་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་རྣམ་པར་དག་པ་བཞེས་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་འདུལ་
 འཛིན་ཆེན་པོའི་སྐུར་བཞེངས། འག་གི་དབང་ལྷག་ཅེས་པའི་མཆོན་སྟོན། ཁྱི་
 ཆེན་མྱོང་སྒྲུང་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་དུང་ནས་འབྲེལ་པ་བཞི་སྒྲགས་དང་།
 རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བཀའ་བྲིད། ཟུར་བམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དུང་ནས་
 དབྱངས་ཅན་མ་དཀར་པོ་སོགས་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་གསན། རྒྱལ་དབང་མཆོག་
 རས་ཅོ་ནེ་ཆོས་རྗེ་དང་། རབ་འབྱམས་པ་དོན་ཡོད་སོགས་བཞུན་འཛིན་སྐྱེས་
 བྱ་དུ་མར་བམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་ཀྱ་མཆོའི་གསུང་རྣམ་དང་། བསྟེན་
 རྒྱགས་མང་དུ་སྐྱེལ། གཞན་ཡང་བླ་མ་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་བཞོད་
 པའི་བཀའ་ཅོ་མ་མང་པོ་མཛད། ས་ཡོས་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༩༧ ལོར་སྒྲོན་ལམ་
 ཆེན་པོའི་ཆོགས་མགོན་དུ་ཆེབས་བསྐྱུར་གྱིས་མཛད་འཕྲིན་ཀྱ་ཆེ་བསྐྱངས་ དེ་
 རེས་གནས་ཆེན་བྲག་ཡེར་པར་རྗོལ་ཆེན་པོའི་བཞུགས་ཁྱིར་འཁོད་དེ་བཀའ་
 གདམས་སྐྱེགས་བམ་སོགས་ཆོས་འབྲེལ་མང་པོ་སྐྱེལ་བས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་དོན་
 ཏ་ཅང་རྒྱས་པའི་སྟན་པའི་བྲགས་པས་བྲལ། གསོ་རིག་ཐད་བྲགས་སྒྲུང་ཆེར་
 འབྲུངས་ནས་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྩ་རྒྱུད་དང་། བཤད་རྒྱུད། སྤྱི་རྒྱུད་དགོངས་
 འབྲེལ་བཅས་པ་བྲགས་འཛིན་དང་། མན་ངག་ལྷག་ལེན་མཛད་པ་སྒྲན་བླ་རྒྱལ་
 པོ་ཉིད་དུ་བཞེངས་པའི་སྟན་པས་བྲལ། མདོ་སྒྲུང་ཁྲུལ་སོགས་སྤྱིགས་མཐའ་
 རས་འཕྱོར་བའི་བསྐྱུབ་བྱ་བརྒྱ་མང་པོར་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྒྱགས་གྱི་

དངོས་པོ་ཀྱེ་ཆེ་ར་སྟེལ། རྒྱལ་ས་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༠ ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་
 ཆེ་ནས་ཁྲི་ཕུ་བརྒྱ་ཅའི་ཡུང་དང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་བདེ་མཆོག་གྲས་
 དོན་ཀུན་གསལ། མཐས་བྱ་བཙོར་བཟང་གི་དུས་འཁོར། གསང་འདུས་བསྐྱེད་
 རྒྱུ་གས། ལྷག་ཆང་ལོ་ཙཱ་བའི་རིག་གནས་དང་བྱ་བ་མཐའ་ཀུན་གྱིས། གཡུ་ཐོག་
 ལྷོང་ཐིག་གི་རྗེས་གནང་སོགས་གདམས་པ་ཀྱེ་ཆེ་བུམ་པ་གང་བྱོའི་ཚུལ་དུ་གསན་
 བཞེས་ཀྱིས་ཐུགས་དམ་མཐེལ་དུ་མཛད། དཔལ་ལྷན་སྟོན་རྒྱུད་བྱ་ཆང་
 དང་། ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་ལྷོང་པ་སོགས་ནས་གསོལ་འདེབས་ཞུས་པ་བཞིན་
 འཛིགས་བྱེད་དང་། ཐུག་དུག་ལས་གཤིན་སོགས་ཀྱི་དབང་ཆེན་དང་། སྟོན་
 འགྲོའི་གསུང་ཆོས་མང་དུ་སྟེལ་ནས་མདོ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་བལྟན་པ་རྒྱས་པར་མཛད།

རྒྱལ་ས་སྟེལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༡ སྟོན་ལམ་ཆོགས་མགོན་དང་། ཟུར་ཐམས་
 ཅད་མཐུན་པ་ནས་ཀམ་གྱུ་རུ་དང་། འཛོམས་བྱེད་ཉི་ཟླ་ནག་པོའི་སྟོར་སོགས་
 དབང་ལུང་མན་ངག་མང་དུ་གསན། བར་ཁམས་དམག་འབྲུག་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་
 བའི་སྐབས་འདས་པོའི་ཡར་འབྲེན་དང་། གསོན་པོའི་བདེ་ཐབས་སུ་ཞབས་རིམ་
 ཀྱེ་ཆེ་སྟོན་སྐབ་གནང་སྟེ་བདག་པའི་གཞན་གཅེས་པས་རྒྱལ་སྐྱས་ཆེན་པོའི་བྱ་
 དཀའི་སྟོན་པའི་ཐུགས་དམ་མཐེལ་དུ་འཛིན། ལྷོང་འཁོར་སྟེལ་སྟེ་གསུམ་ནས་
 གསོལ་བ་བདེ་བ་བཞིན་བསྐྱབ་བྱ་བརྒྱ་མང་པོར་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྒྱུ་གས་
 དང་གང་འདུལ་གྱི་ཟབ་ཆོས་མང་དུ་སྟེལ། རྒྱ་འབྲུག་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༣ ལོར་
 ཆེན་པོ་མན་རྒྱའི་ཡུལ་གྱི་རྒྱས་ས་པེ་ཅིང་སོགས་ལ་ཆེབས་བསྐྱར་གནང་སྟེ་
 གདུལ་བྱ་བྱངས་ཡས་དཔག་དུ་མེད་པ་དམ་ཆོས་བདུད་བཅིའི་བཅུད་དང་སྟོན་བས་
 ཀྱི་འཁོར་ལོས་འདུལ་བའི་འགྲོ་དོན་ཀྱེ་ཆེ་བསྐྱངས། མན་རུ་གོང་མ་ལུན་ཅིས་
 རྒྱ་བོས་མཆོད་དེ་བོད་རྒྱ་མན་གསུམ་མཆོད་ལོན་འབྲེལ་བའི་ཙ་བ་ཚུགས་ཤིང་
 ཡལ་འདབ་རྒྱས། གཞན་ཡང་རིམ་བཞིན་མདོ་སྟོན་སྟོན་ས་ཁུལ་མང་པོར་ཆེབས་

ལྷན་གནང་ཉེ་མད་ཀའི་ཚེས་མཛད་འཕྲིན་གྱིས་ཆབ་འབངས་ལྷ་མེ་མི་མེ་
ཡོངས་ལུགས་ཟུང་ཅིབས་སྒྲོང་འཁོར་ལོའི་ཕྱག་རྒྱས་རྗེས་སུ་འཛིན་ཞིང་བཀྲིན་
མ་མེད་བརྒྱངས།

མདོར་ན་སློན་འགྲོ་པར་ཆེན་ཡབ་སྐུ་དང་། མང་ཡུལ་ལོ་ཙུ་བ། མེ་
པ་ཁང་མཁར་པ་སོགས་ལས་སྐྱ་དང་། ཉན་ངག་སྤེབ་སྦྱོར། སྐན་ཅིས་སོགས་
རིག་གནས་མཐའ་དག་དང་། པར་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་དང་། དགའ་ལྡན་
ཁྲི་པ་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། འཁོན་སློན་དཔལ་འབྱོར་
ལྷན་གྲུབ། ཟུར་ཆེན་དོ་རྩེ་འཆང་། དོར་བྲག་རིག་འཛིན་ཆེན་མོ། ཞུ་ལུ་རིན་
ཆེན་བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ་སོགས་རིས་མེད་སྤྱུ་ཆེན་དམ་པའི་དྲུང་ནས་བཀའ་
བསྟན་མདོ་རྒྱུད་སོགས་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་མདོ་རྒྱགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆའི་གནད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བྱུགས་སུ་རྒྱུད་ཅིང་། བྱ་དཀའ་
བའི་རྒྱལ་སྐས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་མཐར་ཐྱིན་པར་མཛད། གང་གར་བདེ་ཆེན་འཁོར་
ལོའི་ནམ་པར་གར་བའི་ཉེང་ངེ་འཛིན་མཐའ་དག་ལ་མངའ་བརྟེན་པ་བཅས་ས་
སྤེང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་མཉམ་མེད་ཐུབ་པ་ཆེན་པོའི་
ཁྲིར་བཞུངས་སོ། ཞལ་སྤྲ་ནས་ཀྱང་ངོས་ལ་ཡོན་ཏན་གང་ཡོད་པ་ནི་རྒྱངས་
ནས་དྲུང་ཞེས་ཕྱི་རབས་གདུལ་བྱ་ནམས་ཡང་དག་པར་འདོམས་པར་མཛད།

བསྟན་པ་ཆོས་སྤྱིན་གྱི་མངའ་བདག་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་

མོ་བྱང་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱིད་དབང་དབུ་བརྟེན་པ།

སྤྱིར་ཡང་མཐའ་དམག་ལན་བདུན་ཐ་མ་ལམ་། བཟླ་པ་ཉིའི་སྐུལ་པའི་རྒྱལ་
པོ་ཞིག་། བོད་ཁམས་དར་གཅིག་བདེ་བ་སྦྱོར་བ་བྱུང་། ཞེས་སོགས་ལུང་གིས་
ཟིན་ཞིང་རྒྱུད་བྱིས་པའི་དུས་ནས་བོད་ཁ་བ་ཅན་ལ་ཐུག་དབུ་དབུལ་དོལ་བ་

འཆལ་ཞིང་། དམ་པའི་བག་ཆགས་བཟང་བ། རྒྱལ་པོའི་བསྟན་ལ་ལྷག་པར་
 གུས་པ་དྲིར་ཨོ་རོ་དེ་དཔོན་གོ་མི་ཁང་གིས་མདོ་སྐད་མཆོ་སྟོན་སོགས་ལ་དབང་
 རྒྱུར་བྱེད་མཁན་ནག་པོ་བདུད་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱམས་པ་ཆོག་ཟུ་དཔོན་ཞེ་དང་བཅས་
 པ་དབང་དུ་བསྟུས་ནས་རྩན་གར་དུ་ཡོད་པའི་གོ་མི་ཁང་གི་སྡེ་རུ་ཡོངས་སྟོགས་
 མཆོ་སྟོན་དུ་གནས་སྟོས་བྱས། མེ་ཆུང་ཕྱི་ལོ་ ༡༤༡༧ ལོའི་སྟོན་ཁ་གོ་མི་
 ཁང་སྟོན་འཁོར་རྩུང་བསྟུས་ཆོང་འབྲལ་གྱི་ཐོལ་ལ་བཞེན་ནས་དབུས་སྟོགས་སུ་
 ཐེབས་ནས་ལགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་མཆོག་དང་པཌ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནམ་གཉིས་
 མཇལ་ཁ་དང་། དབུས་གཙང་གི་དུས་པབ་རྟོག་ཞིབ་གནང་ཡོད། ལྷ་ལྷན་
 དགའ་ལྷན་ཁང་གསར་དུ་མཆོད་ཡོན་ཐོག་མར་ཞལ་འཛོམས་པའི་ཐོག་གོ་མི་
 ཁང་ནས་ལགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་དངུལ་སྲང་སྟོང་ལྷག་བཞི་དང་འབུལ་དངོས་
 རྒྱ་ཆེ་བཞེགས་ནས་འདི་ཕྱིའི་རྒྱབས་འདུག་ལྷས་པ་བཀའ་བཞེས་དང་། ལགོང་
 ས་མཆོག་ནས་གོ་མིའི་བྱགས་བསྐྱེད་སྟོན་ལམ་དང་། རྒྱལ་བསྟན་ལ་ལྷག་པར་
 དད་པའི་ལྷག་བསམ་ལ་ངོ་མཆར་འབྲངས་ནས་རྩོམ་པ་ལྷ་ལྷན་ལྷེའི་རྒྱ་མདུན་གྱི་
 མཐོན་པོར་གཟེངས་བསྟོད་ནས་བསྟན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མཆོན་དང་།
 ཆོ་ལོ། ཐམ་ཀ། དད་རྟེན་རྩེ་ཆ་མའི་གཤེར་རྒྱ་སོགས་མང་དུ་སྦྱལ། གོ་མིས་
 གསོལ་འདེབས་ལྷས་པ་ལྷར་ཆེ་དབང་བརྒྱ་ཆར་དང་། ཉ་མགྲིན་གྱི་བཀའ་དབང་
 སོགས་སྦྱལ། གང་འདུལ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཇེད་པར་དད་འདུན་ལྷག་པར་འཕེལ་
 ཉེ་མཆོད་ཡོན་འབྲེལ་བ་བཟང་པོ་དབུ་ཚུགས། གོ་མི་སྟོན་འཁོར་ཕྱིར་ལོག་
 གནང་།

ས་ཡོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༤༡༧ ལོར་གོ་མི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་འཁོར་
 དབུང་དང་བཅས་མཆོ་སྟོན་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་བཞེགས་ཉེ་གཙང་ཞེ་སྟོད་ཀྱི་
 མཐུན་སྟོགས་པེ་རི་ཆོ་པའི་ཐོག་དབུང་འདུག་བྱས་ནས་དུས་ཡུན་ལོ་གཅིག་ཙམ་

ནང་སྡེ་དགོ་དང་། དཀར་མངའ་ས། སྤར་ཁམས། ལྷན་ཁོག། བད་ཡུལ། སེ་
 བུལ་སོགས་སྟོང་པས་ཀྱི་དབུ་ཚོག་བཅན་པོས་དབང་དུ་བསྐྱུས་ནས་ཐེ་རི་འགོ་པ་
 དོན་ཡོད་དོ་རྗེ་རྗེས་འབྲངས་བཅས་པ་ཆམ་ལ་ཕབ་སྟེ་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་པའི་དར་
 འབྲུར། ལྷ་སའི་རུས་ཡག་དར་ཆེན་སྐབས་དེར་བྱུང་བར་གྲགས། འཁྱལ་དབང་
 མཆོག་གི་དགོངས་པར་གོ་བྱི་དབྱང་དང་བཅས་པ་མདོ་ཁམས་ནས་མཆོ་སྡོན་
 དུ་སྤྱིར་འཐེན་གནང་རྒྱུའི་ཐུགས་འདུན་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། གཙང་སྡེ་སྤྱིད་
 ནས་གཞིས་ཅེ་བཀྲས་ལྷན་ཉེ་འཁོར་ཆོས་སྡེ་གསར་རྒྱག་གནང་བ་སོགས་པར་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེར་འོ་བརྒྱལ་གསུང་གཙང་བྱུང་བར་གོ་བྱི་ཐུགས་ཁྲིས་པར་མ་
 ཟད། དེ་སྡེ་གཙང་སོག་དམག་འབྲུག་བྱུང་བའི་ཞེ་འཁོན་ཡོད་པ་སོགས་འབྲལ་
 རྒྱུན་སྡོམ་གསལ་བ་དེན་ནས་སོག་དམག་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་བཞགས། གོ་བྱི་
 བསྐྱུལ་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ནས་ཞལ་ངོ་བསེད་ནམས་རབ་བརྟན་ལ་ནང་མའི་ཐུག་
 བྲིས་གནང་བའི་ནང་སྡེ་སྤྱིད་གཙང་པ་ཆམ་ལ་ཕབ་རྒྱུའི་སྒྲོར་གསལ་བ་སྐྱན་དུ་
 གསོལ་བར་འཁྱལ་དབང་མཆོག་ནས་བདེ་གཟར་བསོལ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 མང་དུ་གསུང་བར་ཞལ་ངོས་དགེ་ལུགས་པར་འབྲས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་
 འཕྲོང་རྒྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གསུང་བར་ “གཙང་པ་དང་འཕྲོང་རྒྱས་པའི་བར་
 འཁར་ར་བྱེད་རྒྱ་མེད། ང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གདན་ནར་བསྐྱེད་པའི་བརྟན་
 པ་ཞིག་བན་ལོག་པ་མི་འཆར་ཐག་ཆོད་ཡིན་” ཞེས་གསུང་སྟེང་བྱགས་ཆེ་
 གནང་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྡེ་པ་གཙང་པ་དང་ཐུགས་འདྲིས་ཡོད་པའི་པར་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྡོམ་ཆེན་ནམས་བརྒྱུད་བར་འདུམ་ཡོང་བའི་འབད་བརྟོན་
 གནང་བ། འཁྱལ་དབང་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་དམག་བསྐྱོག་ཞབས་རིམ་
 རྒྱ་ཆེ་སྤྱིན་སྐྱབ་གནང་བ། སོག་པོར་སྟོབ་སྟོན་རྒྱ་ཆེ་སྐུལ་ནས་དབུས་དང་རྩོ་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཙང་པའི་སྟོང་པས་བྱགས་དང་སོག་པོའི་སྟོང་པས་བྱགས་བར་གདོང་ཐུག་

མི་ཡོང་བའི་སྔོན་འགོག་གྲུགས་ཆེ་གནང་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དཔག་འཇག་
 ལ་ཅ་བ་ནས་མི་དགུས་པའི་དགོངས་པ་དྲི་མ་མེད་པ་གསལ་པོར་མཐོང་ཐུབ་པར་
 མ་ཟད། དབུས་གཙང་བདེ་གཟར་ནང་དཔག་དཔུང་འཕོར་ཆེན་ལ་མི་འཛིགས་
 སྟོག་གི་སྦྱོན་པ་ཀྱི་ཆེ་བུང་བ་ནི་ཡུལ་དབང་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀྲིན་
 ཉག་ཅིག་ཡིན། སོག་དཔག་ནས་གཙང་དུ་དཔུང་འཇུག་གྲུགས་ཆེ་བུས་པ་ལྟར།
 རྒྱ་ན་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༩༡ བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཆེས་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་ཉིན་གཞིས་ཅེ་བསམ་
 ཡུབ་མཁར་རྫོང་ཐངས་ཏེ་གཙང་སྡེ་སྲིད་ཆས་ལ་ཕབ་ནས་གཡུལ་ལས་ནམ་པར་
 རྒྱལ་བའི་དར་འཕྱར། ཡལོང་ས་མཆོག་ནས་དཔག་འཇགས་ནང་རྒྱུན་འདས་
 སོང་བའི་ཆེད་འདས་མཆོད་མཆོད་འབུལ་སྟོན་ལམ་ཀྱི་ཆེ་མཛད་ནས་རྗེས་སུ་
 འཛིན། གོ་ཕྱི་བཙུན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མཆོག་ནས་མ་གཅིག་ཐའེ་རི་
 དང་། སྦྱིད་ཤོད་ཐའེ་རི་མཆོ་སྦྱོས་པ་སོགས་ཡལོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
 གཙང་ཕྱོགས་སུ་གདན་ཞུར་བཏང་བར་བཀའ་བཞེས་ཐོབ་སྟེ་ཡུལ་དབང་
 མཆོག་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆེས་བརྒྱ་གཅིག་ཉིན་འབུས་སྤངས་པོ་བྱང་ནས་ཆེ་བས་
 ཀྱི་ཁ་ལོ་བསྐྱར་ཏེ་བྱང་ལམ་བརྒྱད་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་གྱི་མདའ་བདེ་ཆེན་དུ་གོ་
 བྱི་བཙུན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་སྟོན་འཁོར་དང་། ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་རབ་བཏན་
 སོགས་བོད་སོག་མཆོད་ཡོན་གྱི་ཆེ་ལྷན་ནམས་ནས་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས།
 གོ་ཕྱི་བཙུན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་ནས་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་མ་ན་དོའི་ཐུག་རིལ་
 དང་། མར་གད་ལས་ཡུབ་པའི་ཞལ་དཀར་སོགས་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་
 འབུལ་དངོས་སྤམ་མཐོ་བ་དད་འབུལ་ཞུས་ཏེ་གཙུག་དུ་བཀྲུར། དེ་རྗེས་རིམ་
 བཞིན་གནས་རྫོང་ཞབས་སྤང་དང་བཀྲིས་སྦྱོན་པོའི་སྦྱོབ་དཔོན། ཐང་བྱང་གི་མཛོད་
 པ་སོགས། བོད་སོག་གི་ཆེ་ལྷན་ཐོག་དངས་སོག་པོའི་རྟ་པ་དུག་བརྒྱ་རྣམས་
 ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་ཏེ་བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆེས་ཉིར་ལྔ་ཉིན་བཀྲིས་སྦྱོན་

བོའི་མེར་སྲེང་དང་། མི་མང་ནས་ཐེབས་བསུ་གནས་ཀྱིས་ཞུས། པཱ་ཆེན་རིན་
 པོ་ཆེ་དང་། རྩུ་མེ་ཅེའི་ཞབས་དྲུང་། མོན་འགྲོ་བ་སོགས་ཆེ་ཆུ་མང་པོས་
 བསྟེན་བཀྲར་བྱ་ཆེ་ཞུས། གོ་ཕྱི་བཏུན་འཛིན་ཆོས་ཀྱི་ཀྱལ་པོས་དབུས་པོད་སོག་
 ཆོས་སྲིད་ཀྱི་ཆེ་ཆུ་ཡོངས་ནས་གཞིས་ཅེ་བསམ་གྲུབ་ཅེའི་པོ་བྲང་དུ་མཛད་སྟེ་
 རྒྱ་ཆེ་གནང་བའི་ཐོག་ལགོང་ས་ལུ་པ་ཆེན་པོ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཏེ་བྲིར་བཞུགས་
 སུ་གསོལ་བ་དང་། རྩར་སེ་ཆེན་ཀྱལ་པོ་ཆེན་པོས་ས་སྐྱའི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་ཀྱལ་
 འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེར་པོད་བྲི་སྟོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་མངའ་དབང་ལུ་བའི་བྲིམས་
 མཐུན་ལམ་སྟོལ་གཞིར་བཟུང་སོག་པོ་གོ་ཕྱི་བཏུན་འཛིན་ཆོས་ཀྱལ་ནས་ཀྱང་
 ལགོང་ས་ལུ་པ་ཆེན་པོར་སྲིད་ན་རིང་བའི་རྩ་གོས་ནང་མཛོད་ཀྱིས་སྟེ་དངས་
 ཀྱལ་པོ་མ་སྟེས་དགའི་རྟེན་སྐལ་ལྔ་ཀྱལ་བ་ཉི་མའི་གཉེན་གྱི་འཕེལ་གདུང་དང་།
 ལུ་རུ་ཆོས་དབང་གི་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་མཁའ་འགྲོ་ཡེ་ཤེས་མཆོ་ཀྱལ་གྱི་
 ཐུགས་གསལ་མེ་ལོང་། རྩ་སྐྱ་སོགས་རྟེན་མཆོད་མང་པོ་འབུལ་བར་བཏེགས་
 ནས་གངས་རྒྱུངས་པོད་ཀྱལ་ཁབ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་མངའ་དབང་ལུ་ག་
 ཏུ་ལུ་བ་དྲིལ་བསྐྱགས། གོ་ཕྱི་ཁང་རང་ཉིད་རིགས་རྒྱུད་འཁོར་འབངས་དང་
 བཅས་པ་ཡང་ལགོང་ས་མཆོག་གི་ཆོས་འབངས་སུ་འཕུལ་ཏེ་ལགོང་ས་ལུ་པ་ཆེན་
 པོ་མཆོག་ནས་པོད་ཀྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་ཡོངས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་བྲིར་
 བཞེངས་ནས་གནམ་བསྟོས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་
 ཀྱལ་བའི་སྲིད་དབང་དངོས་སུ་དབུ་བརྟེན་པ་རེད། ལྔ་ཀྱལ་དབང་མཆོག་ནས་
 གོ་ཕྱི་བཏུན་འཛིན་ཆོས་ཀྱལ་དང་། ཞལ་ངོ་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་སོགས་
 ལ་ཆབ་སྲིད་ཆོས་བཞེན་སྦྱང་བའི་མཛད་ཐབས་སྟོར་བཀའ་གྲོས་རིམ་པར་གནང་
 བར་མ་ཟད། “ད་ཕྱིན་བཏུན་དོན་ལ་རྒྱར་མི་བདུབ་པ་དང་། རྒྱར་མོ་ལ་གྱི་
 ཞབས་འདྲེན་མ་བྱུང་ཕྱིན་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་རང་འཇགས་སུ་བཞག་ན་

སྒྲེབས་ཆེ་ཚུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་དང་། བོད་འདིར་མགོ་ཆེང་ས་ཤིག་ཡོད་ན་དུས་
 གྲང་བདེ་ཞིང་། ས་ཀར་རྟིང་གསུམ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་གཞན་ནམས་དམིགས་
 པ་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མི་འདེབས་པར་ཕན་ན་སྟེ།” ཞེས་གསུངས་པ་འདི་
 ཉི་ལཱལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་སྟིང་བཅུད་ཡིན་པས་ཆོས་ལུགས་དང་། ལུང་ཆན་
 གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྦྱོ་སྟོམས་ཉི་མ་ལྟ་བུའི་སྟོན་སྒྲུལ་བསྟན་དར་སྤེལ་
 དང་། ཆབ་འབངས་ཆོས་བཞིན་སྟོང་བའི་རྒྱབས་ཆེན་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཛད་པ་
 གསལ་བར་མཆོན་ཡོད། གཞིས་ཅེར་བཞུགས་རིང་ད་དུང་བཟུས་ལྷན་ཆོགས་
 ཡོངས་ལ་བཀའ་གདམས་ས་ཆོས་ཆོས་འབྲེལ་དང་། བདེ་གསེགས་མཆོད་རྟེན་
 བཅུད་ལ་རབ་གནས། ལཱལ་བ་ཡབ་སྐུ་ནས་མཁན་སྟོབ་མཛད་དེ་གོ་ཤི་ཆེ་
 མ་སོགས་བསྐྱབ་བྱ་མང་པོར་བསྟེན་རྟོགས། པར་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ལཱལ་
 དབང་བམོད་ནམས་ཀྱི་མཆོས་བཞེངས་པའི་རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་དདུལ་སྐྱས་ཐོག་བྱང་
 བདོགས་པའི་སྒྲེས་མང་དུ་སྦྱལ་བ་བཅས་ཆེས་ཉེར་ལྟ་ཉིན་སྤྱི་ལྷན་སྐྱུ་སྐྱེས་ཆོགས་
 པའི་ཐེབས་སྒྲེལ་བཅས་གཙང་ནས་དབུས་ཀྱི་ཀྱལ་ས་ལྷ་སར་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར་
 ནས་ཞ་ལུ་དང་། ཡུར་པ་བྱ་ཆར་། ཁྱོ་ཡུ་ཀྱལ་མཁར་ཅེ། དཔལ་ཆོས། ལྷར་
 ཅེ། གསང་ཡུ་སོགས་ཀྱི་ལྷ་སྤེལ་སྤེལ་ཐེབས་བསུ་དང་། གང་འདུལ་ཆོས་སྤྱིད་
 འཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བཞིན་པར་བོད་རྒྱ་ཁྱེལ་ཆོས་ཉེར་ལྟར་འབྲས་
 སྤངས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་ལཞབས་སོར་འཁོད།

བོད་རྒྱ་དུག་པའི་ཆོས་གཅིག་ཉིན་ལྷ་ས་སྐྱུ་སྐྱུག་སྟིང་ཁར་ལཱལ་དབང་ལྷ་
 པ་ཆེན་པོ་དབུ་བཞུགས་ཐོག་དགའ་ལྷན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་དང་། གར་བྱང་ཆོས་
 རྗེ། རིས་མེད་རྒྱ་ཆེན་ཁག་སྤེ་སྤྱིད། སྤེ་དཔོན་མི་བྲག་སོགས་བཞུགས་གྲལ་
 ལ་འཁོད་ཅིང་མི་མང་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་ཀྱལ་སྟོན་ཉིན་གྲངས་བཙོ་ལྷ་ཅམ་གནང་
 ཞིང་། ཆོས་བཅུ་ཉིན་རྗེ་པོ་བླ་ཡུ་ལུ་མེར་མཆོད་འདུལ་བྱ་ཆེ་དང་། ལྷ་སྤེ་ནམས་

ནས་མེར་སྲུང་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་ཁྲིམས་ཀྱི་ཤོད་པ། རུ་འདེན་སྡེ་བཞིའི་
 འཆམས། མི་སྡེ་ཁག་ནས་གཞས་སྡེ་ཅིན་རིགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གཟུགས་འབྲུལ་
 ཞུས་ནས་རྒྱལ་ཁབ་མངའ་ཁོངས་གོང་མུ་ཆིག་བསྐྱེལ་དང་ཆབ་འབངས་བདེ་ལ་
 འཁོད་པའི་དགའ་སྟོན་ལ་རོལ་ཡོད་པ་རེད།

བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བླང་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་སྤྱི་ འཛིན་སྐྱོང་སྒྲིལ་།

ལྗོངས་ཁུལ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མཆོན་གནས་མཐོ་ཤོས་
 ཀྱི་ལུགས་ཟུང་ཅི་བས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་ཐུག་མཆོན་བཞེས་ཐོག་གཙོ་བོ་རིས་སུ་
 མ་ཆད་པའི་ལྒྱལ་བསྟན་འཛིན་སྐྱོང་སྡེ་ལ་གསུམ་གྱི་ཐད་ཀའི་ལུགས་འགན་
 བཞེས་པ་དང་། བོད་གཞུང་དགའ་ལྷན་པོ་བླང་གི་ཉིན་རེའི་ཆབ་སྤྱི་
 འཛིན་སྐྱོང་ལས་དོན་མཐུན་ལྒྱུ་རྩེ་མས་བསྐྱོ་གཞག་གནང་བའི་སྡེ་
 སྤྱི་དང་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་བརྒྱད་བཀའ་ལུང་ཁྲུབ་བསྐྱར་གྱི་མངའ་དབང་
 བསྐྱར་ཡོད། ལྗོངས་ཁུལ་པ་ཆེན་པོས་ལུགས་ཟུང་ཆབ་སྤྱི་ཀྱི་ལུགས་འགན་
 བཞེས་མ་ཐག་རྒྱལ་པོ་མཆོད་ཡོན་བཀའ་ཁྲོས་མངའ་དེ་ཆོལ་གསུམ་ས་ཁུལ་ཁྱོན་
 ཡོངས་ལ་ཞིབ་དཔྱད་སྒྲུ་ཆབ་ཆེད་གཏོང་གནང་སྟེ་མི་མང་གི་གནས་སྡངས་
 དངོས་མཐུན་རྟོགས་གནང་བ་དང་། དེ་ལྟ་སྒྱུ་དང་། བག་ཁྲུ གཙང་པ་
 སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་། ཁྲུལ་
 བསྐྱུ། གཞུང་འཛིན་སློག་འཇུགས་ཀྱི་སློག་སྟོལ། གཞུང་ཞབས་སྡེ་ཞུ་བའི་ལས་
 འགན་ཤོད་སློག་སོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ཁག་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་ལེགས་བཅོས་གནང་
 ཞིང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་སྟོལ་སྟེ་ཁྲིམས་ཡིག་ཞལ་སྡེ་བཙུ་གསུམ་དང་། ལྷ་གསུམ་
 ལྷ་གཉིས་ཀྱི་ཁྲུལ་བསྐྱེད་སློག་སྟོལ། གཞུང་ཞབས་སྡེ་ཞུ་བའི་ཆེན་པོར་འོས་

པའི་ལས་ཚན་བརྒྱ་གསུམ་ནང་སྤྱི་ཚུང་དང་། བཀའ་ཐོན། དམག་དཔོན། ཞལ་
 ལྷ་བ་ (ཁྲིམས་དཔོན་) བཙོ་རིགས་དོ་དམ་པ། ལྷག་མཛོད། གཉེར་ལས།
 མི་དཔོན། (སྲོང་ཆེར་སྤྱི་ཐབ་) སྤྱིགས་མཐའི་རྫོང་དཔོན་དང་གཞིས་དཔོན།
 དགོན་སྡེ་གྲུ་ཆང་ཁག་གི་གཉེར་པ། བཀར་རྒྱ་ཡོང་བསྐྱུས་པ། (ཐལ་བསྐྱེ་
 བ་) སོགས་དེ་རྒྱ་མེད་པའི་ལས་ཚན་གལ་ཆེ་ཁག་ཁ་སྟོན་མཛོད། ལས་
 ཚན་ཁག་སོ་སོའི་ཤུད་སྟོའི་ཅ་འཛིན་ལམ་སྟོན་དང་ཐིག་དྲུངས་ཤེལ་མེ་ལོང་
 ཉེར་གཅིག་པ་གཏན་འབེབས། རྩ་ཆེན་མི་དྲག་གི་མཐོ་དམའི་གོ་གནས་རིམ་
 པ་དང་། གཞུང་འབྲེལ་མཛོད་སྟོའི་བཞུགས་གཤམ་གདན་ཐོབ་གཏན་འབེབས།
 རྟོར་རྒྱ་བལ་འབྲུག་སོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཆབ་དང་། སྤྱི་མཁྱོན་མི་སྤྱར་ཆེ་མཐོང་སྟེ་
 ལེན་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་གྱི་ལྷ་སྟོའི་རིམ་པ། རྫོང་གཞིས་ཁག་གི་སྤྱི་དཔོན་
 རྒྱུ་ཁོངས་གཏན་འབེབས་དང་། ཆབ་འབངས་ཐེམ་གྲངས་དང་མི་འཁོར་གྱི་
 གྲངས་ཐོ་དེབ་བཀོད། ཡུལ་སྡེ་ཐོན་རྫས་ལ་གཞིགས་པའི་ཐལ་རིགས་འབབ་
 བཙོའི་བསྐྱེ་ཐུངས་དེབ་བཀོད། ཐ་ན་མི་མང་གི་བདེ་དོན་སྟོང་དང་། ཐལ་
 བསྐྱེ་ཁྲིམས་མཐུན་ཡོང་བཅས་སུ་ས་གནས་གལ་ཆེ་ཆུང་གི་རིམ་པ། རྫོང་སྟོད་
 དང་ཆོས་སྡེ་བྱང་འབྲེལ་གྱི་གཉེས་དཔང་གསུམ་དཔང་ཞེས་པའི་ལས་སྟོལ་གསར་
 འཛུགས། ལུགས་གཉེས་སྡེ་པོའི་ཡན་བདེར་སྟོན་པའི་བྱས་ཅན་ལ་ཆོ་ལོ་དང་།
 ལེགས་གསོའི་གཟེངས་བཞེད། གཞུང་ཞབས་པའི་ཁྱོན་གོས་རིན་ཆེན་རྒྱན་ཆ་
 གསར་གཏོད། ཐ་ན་གལ་ཆེའི་དུས་སྐབས་སུ་སྡེ་སྤྱི་དོ་མ་ས་གནས་ས་ཐོག་
 དུ་གཟིགས་སྟོར་ཆེད་བསྟོད་དགོས་པ། རྟོར་རྒྱ་བལ་འབྲུག་སོགས་ཉེ་འབྲེལ་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་སྤྱི་ཆབ་ཆེད་གཏོང་བཅས་རྒྱལ་ཁབ་གཅིག་ལ་དགོས་དེས་གྱི་
 ཁྲིམས་དང་། རྒྱག་སྟོལ། འཛིན་སྟོང་གི་ཅ་འཛིན། ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
 རྒྱལ་པོ་དང་། སྤྱི་ཆབ། ས་ཐལ་གྱི་འགོ་པ་སོགས་ཕྱི་རྒྱལ་མི་སྤྱར་སྟེ་ལེན་

དང་། འབྲུལ་བཞུད་མཐོང་ཆན་གནང་ཚུགས་ཀྱི་ཕྱི་འབྲེལ་ལས་དོན་གྱི་མཛད་
 ཚུགས། དེ་བཞིན་འཛིན་སྐྱོང་གི་རྩ་འཛིན་ལས་སྟོན་མང་པོ་གཏན་འབེབས་དང་
 དུག་ལེན་གནང་སྟེ་པོད་འབངས་སེར་སྐུ་མཆོག་དམན་ཡོངས་ནས་བཞུན་པ་ཆོས་
 གླིན་གྱི་མངའ་བདག་གཞུང་ས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གཙུག་ཏུ་བཀུར་
 བ་དང་། པོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྐྱོང་ལུགས་ཀྱང་སྐབས་དེར་འཛམ་གླིང་གི་སྟོན་
 ཐོན་སུ་གྱུར་ཡོད་པ་ལས་རྗེས་ལུས་གཏན་ནས་ཐེབས་མེད།

གཞན་ཡང་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བླ་ཆེན་སོགས་ཆེ་ལྷན་མས་ཀྱི་མཆན་
 གནས་གདན་ཐོབ་ཀྱི་རིམ་པ་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་ནང་། ཡཁོང་ས་མཆོག་
 རྒྱལ་ཁབ་དབུ་བྱིད་ཀྱི་མཆན་གནས་མཐོ་ཤོས་དང་། དེའི་འོག་ས་སྐྱ་དང་། བག་
 གུའི་གདུང་བརྒྱད་གཉིས། དེའི་འོག་ལྷག་ལུང་པ་དང་། ཀམ་ཞུ་དམར་ནག་
 དེ་འོག་དགའ་ལྡན་གྱི་པ། འབྲུག་པ་དང་། ལྷ་མ་པོ། མཚུར་ཕུ་རྩུང་པ། ཁམས་
 རི་པོ་ཆེ་ཆོས་རྗེ། འབྲི་གུང་བླ་མ་སོགས་གདན་ཐོབ་མཉམ་པ། དེ་འོག་རྩ་རྗེ་
 བླ་མ་དང་། པོ་དོང་སྐྱུར་ར་ཆེ་བ། འབྲོག་བསམ་སྤྲིངས། རྩོ་བླ་དཔའ་པོ།
 གཏེར་བདག་གླིང་པ། རོར་སོགས། དེ་འོག་སེར་འབྲས་དགའ་གསུམ་དང་བཀྲས་
 ལྷན་གྲུ་ཆང་མཁན་པོ་གདན་ཐོབ་མཉམ་པ་གཏན་འབེབས་བཅས་གོང་གསལ་
 བདེན་དཔང་ནས་ཡཁོང་ས་རྒྱ་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱབས་ཆེན་དཀྱུལ་ཆེའི་རོ་མཆར་
 མཛད་པ་སྐྱོང་སྤངས་ཉི་མ་ལྷ་བུ་གསལ་ཡོད་ནའང་། འགའ་ཞིག་ནས་སྐབས་
 དེར་ཀར་དགའི་འཁོན་འཛིན་ཁོ་ནར་ཞེན་ནས་སྲིད་དབང་འཇུགས་ལུགས་བརྗོད་
 པ་ནི་མཁྱིས་ནད་ཅན་ལ་དྲུང་དཀར་སེར་པོར་སྤང་བ་ལྟར་རོ། ལྷག་པར་ཡུལ་
 དབང་མཆོག་ནས་རིས་མེད་བླ་ཆེན་དང་། ཆོས་སྟེ། རྒྱལ་ཕན་ཁག་མི་བླ་
 བ་ན་རྡོང་རྩྭ་ལྷན་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་ཐབ་གནང་སྟེ་ཆབ་འབངས་མི་མང་གི་བདེ་
 སྐྱེད་གནས་རྒྱལ་སྐབས་འབྲེལ་མཐུན་རྟོགས་གནང་ནས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་བཀའ་

ཡུང་བྱེད་བསྐྱར་གནང་ཡོད་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཆིག་བསྐྱེད་སྒོ་བས་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱ་
གཞི་དང་། དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་སྲིད་དབང་རྒྱུད་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་
བསལ་བྱད་ཆོས་ཤིག་དུ་གྱུར་ཡོད།

ཡགོང་ས་ལཱ་པ་ཆེན་པོས་རིས་མེད་རྒྱལ་བསྐྱར་ལ་རྒྱ་བས་

ཆེན་མཛད་རྗེས་འཛིན་གནང་མཛད་པ།

བཀྲིན་ཟླ་མེད་ཡུལ་མཆོག་ལཱ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཐོས་བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་
དང་། མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ། འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་ས་
སྡེར་ཡུལ་བསྐྱར་ཡོངས་རྒྱུགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཆེན་པོའི་བྲིས་བཞེངས་ཏེ་བོད་
ཆོས་གསུམ་ལྟ་ཅི། ཆེན་པོ་ཏོར་དང་། མན་བྱ། ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་བཅས་
ཀྱི་རྒྱབས་ཡུལ་གཅིག་ཉིད་དུ་གྱུར་ཞིང་། གང་གི་ཞལ་སྒོ་བ་ལ་མཆོན་ན། དུས་
སྐབས་དེའི་མཁས་བརྩན་བཟང་གསུམ་གྱི་སྒྲ་སྒྲུལ་སྒྲིས་ཆེན་དང་། མི་དྲག་ནམ་
མཁའི་སྐར་ཆོགས་ལྟ་བུ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་དང་།
ཅུང་སྒྲིང་ག་དབང་སྒོ་བཟང་ཆོས་ལུན། འཕགས་པ་ལྷ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་རྒྱལ་
བ་རྒྱ་མཆོ། གཏེར་བདག་སྒྲིང་པ་པར་གར་དབང་འཁྱུར་མེད་དོ་རྗེ། འཕྲི་གུང་
པ་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་དང་དཀོན་མཆོག་འཕྲིན་ལས་བཟང་པོ། གཏེར་ཚོན་ཉི་
མ་གྲགས་པ། ལྷ་བརྩན་སྒོ་བཟང་བསྐྱར་འཛིན་རྒྱལ་མཆན། འཇམ་དབྱངས་
བཞད་པ་དོ་རྗེ། ལོ་ཆེན་རྩ་མ་མེ། ཁལ་ཁ་རྗེ་བརྩན་དམ་པ་སྒོ་བཟང་བསྐྱར་
པའི་རྒྱན་མཆན། བསོ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ལྷུག་དང་ངག་དབང་དཀོན་
མཆོག་ཉི་མ། བྱ་བྱུང་མཁན་པོ་ཞིང་རྒྱུངས་གྲགས་པ་བཀྲིས། གར་སྐལ་ལུན་
རྒྱ་མཆོ། རྩ་ལ་སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། ཅོ་ནི་འཇམ་དབྱངས་རྒྱལ་བྲིམས། གོ་
མེ་བསྐྱར་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ། རྗེ་སྲིད་བསོད་ནམས་རབ་བརྩན། རྗེ་སྲིད་སངས་

ཕྱི་ཕྱི་མཆོ། དགའ་ལྷན་ཆེ་དབང་སོགས་ཀྱི་མོ་གཞུང་གི་སྤྱི་གསལ་གྱི་ཐ་ཆེན་
དང་མི་ཆེན་པོ་མོ་ཆེ་ཞལ་སྒྲོ་བ་དུ་མ་གྱུར་པ་མེད།

བཀའ་ཚོམ་ལ་གཞིགས་ན་མིན་དུ་གྲངས་ཆེ་ཞིང་འགྲོ་དོན་ཆེ་བ་ཡར་ཕྱིན་
སྒྲོ་བཟང་དགོངས་ཀྱིན། དབུ་མ་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་མཆོར་འདུག་པའི་གྲུ་རྒྱུང་། འདུལ་
བ་ནམ་ཀྱལ་གསེར་མདོག་མཛོད་ཆོས་མདོན་རིན་ཆེན་འདྲེན་པའི་ཤིང་། ལམ་
རིམ་འཇམ་དཔལ་ཞལ་ལུང་། རིག་འཛིན་ཞལ་ལུང་། ས་སྐྱའི་ལམ་འབྲས་
སྒྲོ་བ་བཞད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒྲོམ་པ་དྲིལ་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་དཔལ་
པོའི་ཁྱོད་འདུག སོ་ཐར་བསྐབ་བྱ་ནམ་གསལ་སྒྲོན་མེ། པོད་ཀྱི་ཀྱལ་རབས་
དེབ་ཐེར་རྩོགས་ལྡན་གཞིན་ནུ། པཎ་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་དང་། རྒྱལ་
དབང་གསུམ་པ་བཞི་པ། བྲི་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། འཁོན་སྒྲོན་དཔལ་
འཕྱོར་རྒྱན་གྲུབ། ས་སྐྱ་ཆར་ཆེན། ཟུར་རྩོམ་འཆང་། ཞ་ལུ་བ་བསོད་ནམས་
མཆོག་གྲུབ་སོགས་རིས་མེད་སྒྲེ་ཆེན་དམ་པའི་ནམ་ཐར། བཀའ་གདམས་ཐིག་
ལེ་བཅུ་དྲུག་གི་ཆོག་སྤུལ་བྱུང་དགོངས་ཀྱིན། རྒྱལ་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིའི་ནམ་
ཐར་དུ་ཀྱུ་ལའི་གོས་བཟང་། རང་གི་ནམ་ཐར་གསན་ཡིག་གཞུང་ཀྱི་རྒྱུན། གསང་
བའི་ནམ་ཐར་ཀྱི་ཅན་ཉེར་ལ། ཡི་དམ་ཆོས་སྤྱང་གི་སྐྱབ་ཐབས་མདོན་རྟོགས།
གཞན་ཡང་འཛིན་རྟེན་དང་སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲུང་དོར་སྒོར་གྱི་ཞལ་གདམས་རྩ་བ་
འབུམ་སྤྱག་འཆར་བའི་རྒྱུང་། ལུགས་གཉིས་བསྐབ་བྱ་ལུ་ཐི་ལའི་ཕྱིང་བ་
སོགས་ཁྱོན་པོད་བཅུ་སྤྱག་གསུམ་ལྡན་ཅམ་བཞུགས་པ། མདོ་སྤྱགས་ཀྱི་ཆོས་
འཆད་སྤེལ་དང་། མི་མང་འཕྲོད་བསྟེན་ཐོག་ལྡན་པར་བྱུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་
རྒྱགས་པོ་རི་འགྲོ་པན་སྤྱིང་སོགས་གསོ་རིག་གི་ཉེ་གནས་མང་པོ་བྱུག་བཏབ་ནས་
གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་པ་མིད་ཅེར་བསྐྱེད་ས། པོ་བྱང་པོ་ཏུ་ལས་གཙོས་གཙུག་
ལག་ཁང་དང་། དགོན་སྡེ་སོགས་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མང་པོ་གསར་སྤྱན་ཉམས་

གསོ། རབ་བྱུང་བརྟེན་རྟོགས་གནང་བ་སོགས་བརྟེན་འགྲེལ་མཛད་པ་བརྟེན་
 གྱིས་མི་ལངས། གཞན་ཡང་ཁ་ཆེ་དང་། ཡེ་ཤུ་སོགས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྗེས་
 འཇུག་གཞན་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དད་མོས་ལ་སྤྱང་སྦྱོབ་དང་། བདེ་དོན་
 གཟིགས་སྦྱང་སོགས་སྤྱི་ཆེ་ཏིལ་པོ་བརྟེན་དང་འགྲོ་བའི་དོན་ཆེན་འབའ་ཞིག་
 ལ་གཞིལ་ལོ།

མ་འོངས་འདོད་གསོལ་མཆི་ཞག་གི་ཀྱ་མཆོ།

དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་གི་ལུགས་བྱུང་སྤྱིད་དབང་དབྱ་བརྟེན་ནས་ད་བར་འདས་
 པའི་ལོ་རྒྱུ་ ༡༦༠ ལོ་རྒྱས་ལ་ཕྱིར་མིག་ལྷ་སྐབས་པོད་མིའི་བྲིམས་མཐུན་
 གཞུང་དུས་ད་ལྟ་བར་རྒྱན་མཐུད་གནས་ཐུབ་པ་དང་། བྲམས་བཅེ་
 དང་། འཆེ་མེད་ཞི་པའི་ལྷ་བྱུང་ལ་གཞི་བཙོལ་བའི་པོད་མི་རིགས་ཀྱི་དམིགས་
 བསལ་འབྱར་ཐོན་གྱི་ཆོས་དང་། རིག་གཞུང་གཙོ་པོར་བྱུར་པའི་ཅ་ཆེའི་སྤར་
 སྤལ་བཟང་པོ་ནམས་རྒྱན་གནས་བྱུང་ནས་པོད་མི་རིགས་དང་པོད་མིའི་སྤྱི་ཆོགས་
 བཞག་ཡིན་ཕྱིན་ལ་རབས་གཞུང་དང་ལྷན་ཞིང་། བྲམས་བཅེ་ལྷན་པ་སོགས་མི་
 སྤོན་རང་སྤྱིད་གྱིས་འཆོ་བྱུང་པ་ནི་འཕགས་མཆོག་ལྷག་ན་པོ་སྤོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་
 ཀྱི་རྒྱལ་ཐབས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱོས་གར་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ལྷུལ་དབང་སྤྱི་
 ཐུང་རིམ་ཕྱོན་ནམས་གཙོར་པོར་བྱུར་པའི་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་ཕྱོན་པའི་རོལ་
 གར་རྒྱལ་རྒྱོན་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་ནམས་ཀྱི་བཀྱིན་ཉག་གཅིག་ཡིན་
 པ་དང་། ཁྱད་པར་ལྷུལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་སྤྱི་ཐུང་བཅུ་བཞི་
 པ་ཆེན་པོའི་བར་རི་སྤྱིད་ལྷུལ་དབང་རིམ་ཕྱོན་གྱིས་ཐད་ཀར་པོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་
 འདོན་སྦྱོང་གནང་བ་དེ་སྤྱིད་དུ་པོད་འབངས་བདེ་བར་འཆོ་བྱུང་པ་དང་། རི་
 སྤྱིད་སྤེ་སྤྱིད་དམ་རྒྱལ་ཆབ་བརྒྱད་ནས་ཆབ་སྤྱིད་བརྒྱུད་ས་པ་དེ་དང་དེའི་རིང་

བཟུགས་མིན་ལ་ཉམས་ཉེས་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ནི་ལོ་རྒྱུས་འཕེལ་རྒྱས་དང་། དུས་
 སྐབས་འཕོ་འགྱུར་གང་ཞིག་གིས་ཀྱང་འགོག་དུ་མེད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཚུགས་
 བཟོམས་རིམ་ལྔ་བུ་རྟེན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེས་ན་དེང་འཛམ་གླིང་རྒྱུ་འབྲུལ་
 ཡར་རྒྱས་དང་། ཉན་ཐུག་འབྲུགས་ཚད་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དམག་འབྲུག་གི་
 ཉེན་ཁ་ཆེ་བ། ལྷག་པར་ས་གཞི་རིལ་པོ་ཁྱོད་དུ་དེང་རབས་འདུ་འཛིན་རྣམ་
 གཤེད་སྒྲུ་འབྲུལ་གྱིས་སྒྲུ་པོའི་སྒོ་ཁྲོས་དང་ཐུགས་འདུན་ཉམས་ངའི་གཡང་སར་
 འབྲིད་བཞིན་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ། ལྷག་པར་རང་རེ་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ལ་
 མཆོད་ན། དེང་སྐབས་པོད་ཀྱི་གཉན་འབྱང་ཆེ་བ་བཅས་དུས་སྐབས་འདི་ལས་
 རྣམ་པར་རྒྱལ་དགོས་པ་དང་། གངས་རྒྱངས་འཆོ་ཞིང་རྒྱན་གནས་ཡར་རྒྱས་
 བདེ་སྲིད་ཐུན་པའི་སྒོ་ནས་འཛམ་གླིང་ལ་མིག་སྒོས་བཟང་པོ་ཞིག་བསྐྱུན་རྒྱུའི་
 རང་ཅག་གི་དམིགས་ཡུལ་སྐབས་ཆེ་རྣམས་མངོན་འགྱུར་ཡོང་དགོས་ན་ལག་
 ས་ལྷ་མའི་རྣམ་འདྲན་པ་ཆེན་པོ་ལྷབས་མགོན་སྐུ་ཕྱེད་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
 མཆོག་གི་ལུགས་ཟུང་ཅིབས་སྟོང་འཁོར་ལོའི་ཐུག་མཆན་སྐབས་འོག་དུ་འབྱངས་
 རས་མདུན་བསྟོད་བྱེད་རྒྱ་ལས། འདི་ལས་གཞན་པའི་པོད་དང་པོད་མའི་ལས་
 དབང་གི་ཆབ་མཆོད་རང་བཞིན་དང་། ཡང་དག་པའི་མདུན་ལམ་གྱི་འདེམས་
 ཁ། དེ་བས་མ་འོངས་པའི་མངོན་འདོད་ཀྱི་འདོད་གསོལ་བཅས་གཏན་ནས་མེད་
 ཅེས་ཡིན་ན། ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དོན་སྲིད་སྐབས་ཆེ་ཐུན་པའི་ལོ་རྩེ་ ༡༦༠
 རིང་ལ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྱེད་རིམ་བྱོན་རྣམས་ཀྱིས་པོད་ཁམས་ཐུགས་རྗེས་
 བསྐྱངས་པའི་བཀའ་དྲིན་རྗེས་ངན་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་འདི་བརྒྱད་པོད་འབངས་
 ལྷ་མེ་ཡོངས་ནས་ལག་ས་ལྷབས་མགོན་སྐུ་ཕྱེད་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་
 ལ་ལུས་ཀྱི་འབྲི་ཤིང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ་སྒྲར་ཡང་གདུང་ཐུགས་དག་པོའི་གསོལ་
 བ་འདེབས་སྟེང་། རི་སྲིད་པོད་གངས་ཅན་རྒྱོངས་ཀྱི་སྟོད་བཙུད་གནས་པ་དེ་

མིད་དུ་ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ལུགས་ཟུང་ཆོས་མིད་ཀྱི་
 བདག་པོ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དབང་སྐད་གཅིག་ཀྱང་མི་སྟོད་པར་ཅི་བས་སྟོང་རྒྱལ་
 ཐབས་འཕྲིན་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཆོ་རབས་ནས་
 ཆོ་རབས་འཕྲེང་བར་འབྲལ་མེད་མཉེས་བཞིན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དུས་ཀྱི་སྐར་
 ཆ་ཅམ་གཡོ་བ་མེད་པའི་གསོལ་འདེབས་ཤུགས་དྲག་ཞུ་རྒྱ་དང་། བདག་ཅག་
 གི་རེ་སྟོན་རྣམས་ཡིད་བསམ་འབྲལ་པའི་ཆེད་རང་ནུས་གང་ཡོད་ཀྱི་འབད་བརྩོན་
 ཞུ་རྒྱར་མ་ཟད། བདག་ཅག་གི་སྤྲིང་ཁྲག་རྩི་མོའི་ཡང་དག་པའི་འདོད་གསོལ་
 མཆི་ཞག་གི་རྒྱ་མཚོ་དེ་དག་གེགས་མེད་ལམ་སྟོང་ཡོང་བར་མཆོག་གསུམ་
 ཡུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་རྗེ་བརྒྱུད་སྐུ་ལ་དང་འབྲལ་ལས་སྟོན་དམ་ཆིག་ལྟན་
 པའི་ཆོས་སྲུང་རྣམས་ལ་ལས་བཞིའི་འཕྲིན་ལས་གཉེར་བཅོལ་གྱི་ལས་ལ་འབད་
 ནས་དད་པ་དང་། དམ་ཆིག་ལ་རྒྱ་ཟབ་མོ་བཅས་ནས་ཡང་གཡོ་མེད་ལྷག་བསམ་
 རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོན་རྣམས་རྒྱལ་ཁབ་ཕྱོགས་སུ་མདུན་བརྒྱུད་ངེས་པར་བྱེད་རྒྱ་
 དང་། བྱེད་དགོས་པ། བྱེད་ངེས་བཅས་ཡིན་ལགས།

མད་བྱང་རྟོགས་བརྗོད་པར་དཀར་པོའི་ཆལ།
 ཐ་མྱོད་མགོན་བཟང་སྟོང་ལ་མི་འབབ་མོད།
 འོན་ཀྱང་བསོད་ནམས་རྒྱན་གྱིས་ཉེར་སྤྱད་པའི།
 དན་དབང་གཞོན་ནུའི་ཆོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན།

ཕྱི་མོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༡༡ ཆོས་ ༡༠ བཟང་པོར་རྩ་ཐུག་སྟོན་དུ་སོང་ཞིང་རང་གི་ལས་
 དབང་ལ་རང་གིས་བསམ་གཞིགས་ནན་པོ་བྱས་ཏེ་དུས་སྐབས་ལ་གཞིགས་པའི་སེམས་བརྟེན་
 རྒྱ་ཆེས་གསལ་བདེའ། སྟོན་ལམ་རྩི་མ་མེད་པ་ཤུགས་དྲག་གིས་མཆོམས་སྐར་བཅས་ཤུལ། །

བདེན་ཆེག་སྒྲིན་ལམ།

༡༡། །ཆད་མེད་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དཔལ་མངའ་ཞིང་། །ཉམ་ཆུང་འགྲོ་
ལ་བུ་གཅིག་ཉམ་དགོངས་པའི། །དུས་གསུམ་བདེ་གསེགས་སྤུངས་དང་སྒྲོབ་མར་
བཅས། །བདག་གི་བདེན་པའི་སྒྲེ་ངག་འདི་དགོངས་ཤིག །སྤྲོད་ཞིའི་གདུང་སེལ་
ཡོངས་རྒྱུགས་ཐུབ་པའི་བཞུན། །འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཕན་བདེའི་དཔལ་དུ་
རྒྱས། །དེ་འཛིན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱ་ནམས། །ཆོས་སྤྱོད་ནམ་བཙུའི་
བྱ་བ་འཕེལ་བར་མཛོད། །མི་བཟད་ལས་ངན་དྲག་པོས་ཡོངས་ནོན་པས། །བར་
མེད་དུ་ཁས་མནར་བའི་ཉམ་ཐག་འགྲོ། །བཟོད་དཀའ་ནད་མཚོན་མུ་གེའི་འཛིགས་
པ་ཀུན། །ཞི་ནས་བདེ་དགའ་རྒྱ་མཚོར་དབུགས་དབྱུང་མཛོད། །བྱད་པར་གངས་
རྒྱུངས་ཆོས་ལུན་སྒྲེ་འགྲོ་ནམས། །ནག་ཕྱོགས་ཆ་སྒྲོའི་དཔུང་གིས་བཙེ་མེད་
དུ། །ངན་དགུས་འཛོམས་པའི་བྲག་དང་མཆི་མའི་རྒྱན། །ལྟར་དུ་ཆོད་པའི་
ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དཔུང་སྒྲེད། །ཉོན་ཡོངས་གདོན་གྱིས་སྒྲོས་པའི་བརྒྱུད་
ཀྱིས། །རང་གཞན་གཉིས་ཕུང་བཅུད་པའི་སྒྲིང་རྗེའི་ཡུལ། །མི་བསུན་སྒྲེ་པོའི་
ཆོགས་ནམས་རྒྱང་དོར་མིག །ཡོངས་ཐོབ་བྱམས་བཙེས་མཛའ་བའི་དཔལ་ལ་
སྒྲོར། །རིང་ནས་སྒྲིང་དུ་བཞག་པའི་འདོད་པའི་དོན། །ཡོངས་རྒྱུགས་པོད་རྒྱུངས་
རང་དབང་གཙང་མའི་དཔལ། །རྩན་འགྲུབ་ཆོས་སྤྲོད་བྱང་འབྲེལ་དགའ་ལྡན་
ལ། །སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ལྟར་བ་ཉིད་དུ་སྒྲོལ། །བཞུན་དང་དེ་འཛིན་ཆབ་
སྤྲོད་རང་རིགས་སྤྲད། །གཙེས་པའི་ལུས་སྤྲོག་ཡོངས་སྤྱོད་ཡོངས་བཏང་སྒྲེ།
དཀའ་བ་བརྒྱ་ཕྱག་སྒྲུབ་པའི་སྒྲེ་པོ་ནམས། །གྲུ་འཛིན་མགོན་དེས་ཐུགས་རྗེས་
སྤྱོད་བར་མཛོད། །མདོར་ན་མགོན་པོ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་གིས། །སྤུས་

བཅས་ཀྱིས་པའི་སྤྱན་རྒྱན་གངས་ཅན་ཞིང་། །ཡོངས་བཟུང་ཀྱ་ཆེན་སྤྱོན་ལམ་
 གང་མཛད་པའི། །འབྲས་བཟང་དེང་འདིར་སྤྱར་དུ་འཆར་བར་གསོལ། །སྤང་
 རྩོང་ཆོས་ཉིད་ཟབ་མོའི་ཉིན་འབྲེལ་དང་། །མཆོག་གསུམ་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་
 དང་བདེན་ཆོག་རྩོབས། །ལས་འབྲས་བསྐྱེམ་མེད་བདེན་མཐུས་བདག་ཅག་གི།
 བདེན་པའི་སྤྱོན་ལམ་གཤམ་མེད་སྤྱར་འབྱུང་གོ། །

བོད་གཞུང་གི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་ནས་ཡོངས་ཁུབ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

(བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༠ གྱི་ལོ་ ༡༠༠༩)